

HİZ YAYINLARI

Baskı Tarihi: Nisan 2024

Sertifika No.: 34917

Genel Yayın Yönetmeni

İbrahim SAKALLIOĞLU

Yayını Hazırlayan

Murat KESMEN

Dizgi

Hız Yayımcılık Grafik ve Dizgi Servisi

Fotoğraflar ve Çizimler

Hız Yayımcılık Görsel Arşivi

Hız Yayımcılık Basım Dağıtım Sanayi ve

Ticaret AŞ

İçerenköy Mah. Yeşilvadi Sokak

No.: 4 Ataşehir / İSTANBUL

Tel.: 0216 359 88 00

www.hizyayinlari.com

iletisim@hizyayinlari.com

Baskı ve Cilt

??

HIZ YAYINLARI
uygulamalarını
indirmek için
karekodu
okutunuz.

Her hakkı saklıdır ve Hız Yayımcılık Basım Dağıtım Sanayi ve Ticaret AŞ'ye aittir. İçindeki yazı, şekil, grafik ve tablolardan yararlanmak, fotokopi, teksir, film şeklinde ve başka hiçbir şekilde çoğaltılamaz, basılamaz ve yayımlanamaz.

Soru Bankasındaki ÖSYM Testlerinde;

"Bu soruların her hakkı ÖSYM'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltıması ya da kullanılması, yayımlanması ÖSYM'nin yazılı izni olmadan yapılamaz. Yayınevimiz telif ücreti ödeyerek bu izni almıştır."

Ad, Soyadı:

Okul, Sınıf

Bilginin
efendisi
olmak için
çalışmanın
uşağı
olmak
gerekir.

Balzac

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, cehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiym, bendimi çığner, aşarım.
Yırtarılm dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbin âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğüm gibi serhaddim var.
Uluslararası, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
“Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsizca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastiğın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıkır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fişkîracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânâni, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cûdâ.

Ruhumun senden İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım,
Her cerîhamdan İlâhi, boşanıp kanlı yaşam,
Fişkîrir ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dagalân sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

Gençliğe Hitabe

Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazineңdir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeratten daha elim ve daha vahim olmak üzere memleketindâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asıl kanda mevcuttur.

Sevgili Öğrenciler,

TYT sınavında karşılaşabileceğiniz her türlü zorluğa göğüs gerebilmeniz için özenle hazırladığımız

“Tarih Soru Bankası”ni Hız Yayınları olarak sizlere sunuyoruz.

Değişimim her alanda çok hızlı gerçekleştiği günümüzde eğitim-öğretim sürecindeki yenilikleri dikkate alarak hazırladığımız bu “özel soru bankası”, sadece bir soru kitabı olmanın ötesinde başaranıza olan inancımızın da bir yansımasıdır. Eğitim-öğretim sürecindeki söz konusu değişimler, matematiksel bilgiyi kullanma biçiminde de değişimleri beraberinde getirdiğinden kitabımızı hazırlarken şunları göz önünde bulundurduk:

Güncel Sınav Formatı

ÖSYM tarafından son yıllarda hazırlanan sorularla birlikte akıl yürütme ve matematiksel bilgileri birbirile ilişkilendirme gibi süreç becerileri TYT'nin önemli bir ayağı hâline gelmiştir. Hazırladığımız soruların da bu doğrultuda yeni sınav sistemi ile bire bir ortuştan olma özellikle dikkat edilmiştir.

Kapsamlı ve Nitelikli İçerik

Konuya eksiksiz biçimde kavramanız için bilginizi farklı yollarla ölçen özgün ve zorluk dereceleri birbirinden farklı soruların kullanılmasına özen gösterilmiştir. Kitapta yer alan **“Temel Düzey Sorular”** ile konuya temel oluşturulup konunun öğretilmesi amaçlanılmış, **“Orta Düzey Sorular”** ile konu pekiştirilip ileri düzey sorular için hazırlık yapılmış, **“İleri Düzey Sorular”** ile de sınavda karşılaşabilecek sorulara yönelik deneyim kazandırılmıştır.

Sevgili öğrenciler, unutmayın ki bu yolculukta en büyük destekçiniz kendinizsiniz. Elinizdeki soru bankası, bu yolculüğünüzda ışığıyla yolunuzu aydınlatıp size hız kazandıracak bir fener; yolu başarıyla tamamlamak için gereken azim ve kararlılık ise sizin içinizde.

Her birinize başarılar diler, hayallerinize bir adım daha yaklaşmanızı canı gönülden temenni ederiz.

Hepinizin başarısı için buradayız!

Hız Yayınları Ailesi

1. BÖLÜM

1. ÜNİTE

Tarih ve Zaman

Tarih Bilimi	8
Zaman ve İnsan	14
Bölüm Sonu Tekrar	16

2. ÜNİTE

İnsanlığın İlk Dönemleri

İnsanlığın İlk Dönemleri.....	18
İlk Çağ Medeniyetleri	20
Bölüm Sonu Tekrar	24

3. ÜNİTE

Orta Çağ'da Dünya

Orta Çağ'da Devlet ve Toplum	26
Orta Çağ'da Ekonomi -	
Askerî Organizasyonlar ve Hukuk.....	28
Bölüm Sonu Tekrar	30

4. ÜNİTE

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışı ve İç Asya'da	
Kurulan Türk Devletleri	32
İlk Türk Devletlerinde Güç ve Yönetim Yapısı.....	38
İç Asya'da Hayat - Türk Göçleri ve Ordu -	
Millet: Türkler.....	42
Kavimler Göçü ile Avrupa Hun Devleti ve	
Diğer Türk Toplulukları.....	44
Bölüm Sonu Tekrar	46

5. ÜNİTE

İslam Medeniyetinin Doğuşu

İslamîyet'in Doğuşu - Hz. Muhammed ve	
Dört Halife Dönemi.....	48
Emeviler - Abbasiler ve Mısır'da Kurulan	
Türk Devletleri.....	50
Bölüm Sonu Tekrar	54

6. ÜNİTE

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve	
İlk Türk İslam Devletleri	56
Büyük Selçuklu Devleti'nde Yönetim,	
Toplum Yapısı, Kültür ve Medeniyet	60
Bölüm Sonu Tekrar	64
1. Bölüm ÖSYM Soruları.....	66

2. BÖLÜM

7. ÜNİTE

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkîyesi

Anadolu'nun Türkleşmesi ve Anadolu'daki	
İlk Türk Siyasi Teşekkülleri.....	72
Haçlılar Karşısında Türkler ve	
Anadolu'da Moğol İstilâsı.....	76
Bölüm Sonu Tekrar	80

8. ÜNİTE

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)

Kuruluş Dönemi Gelişmeleri, Osmanlı - Bizans	
İlişkileri ve Balkan Fetihleri.....	82
Türk Siyasi Birliğini Sağlama Faaliyetleri ve	
Türk Devletlerinin Liderlik Mücadelesi	86
Bölüm Sonu Tekrar	88

9. ÜNİTE

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

Beylik Dönemi'nde Osmanlı'nın Askerî Gücü,	
Tımar Sistemi, Yeniçeriler ve	
Devşirme Sistemi	90
Osmanlı Devleti'nde Askerî Sınıf, Halk Kültürü,	
Kitabî Kültür ve Fethle Gelen Dönüşüm.....	94
Bölüm Sonu Tekrar	96

10. ÜNİTE

Dünya Gücü Osmanlı (1453 – 1595)

Fetih - Fatih ve İslam Dünyası Liderliği	98
Güçünün Zirvesinde Osmanlı, Karaların ve Denizlerin Hâkimî	102
Bölüm Sonu Tekrar	106

11. ÜNİTE

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı – Klasik Çağ'da Osmanlı Toplum Düzeni

Osmanlı'nın Kalbi: Topkapı Sarayı, Padişah, Hanedan ve Kanunname-i Ali Osman	108
Osmanlı Millet, Toprak, Çifthane Sistemleri, Lonca Teşkilâtı ve Vakıflar	112
Bölüm Sonu Tekrar	116
2. Bölüm ÖSYM Soruları	118

3. BÖLÜM

12. ÜNİTE

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595 - 1774)

XVII. Yüzyıl Siyasi Rekabetinde Osmanlı Devleti ..	122
Açık Denizlerde Siyasi ve Ticari Rekabet	124
1700-1774 Yılları Arasındaki Siyasi Gelişmeler ...	126
Bölüm Sonu Tekrar	128

13. ÜNİTE

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

XVII-XVIII. Yüzyılda Avrupa'da Meydana Gelen Değişimler	130
Avrupa'da Din Savaşlarından Modern Devlete	132
Avrupa'daki Gelişmelere Bağlı Olarak Osmanlı İdari, Askerî ve Ekonomik Yapısında Meydana Gelen Değişimler	134
XVII-XVIII. Yüzyılda Osmanlı İslahat Hareketleri	138
Bölüm Sonu Tekrar	142

14. ÜNİTE

Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri

İhtilaller ve Osmanlı Devleti'ne İhtilallerin Yansımaları	144
Avrupa'nın Sömürgecilik Faaliyetleri	146
Osmanlı Askerî Sisteminde Modernleşme Çabaları	148
XIX. Yüzyılda Osmanlı Sosyal Hayatındaki Gelişmeler	150
Bölüm Sonu Tekrar	152

15. ÜNİTE

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774 – 1914)

Osmanlı Devleti'ne Yönelik Stratejik Tehditler ...	154
Mehmet Ali Paşa'nın Güç Kazanması,	
Osmanlı - Rusya Rekabeti (1768-1914)	158
Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Faaliyetleri	162
Darbeler ve Osmanlı Siyasi Hayatına	
Darbelerin Etkileri	166
Bölüm Sonu Tekrar	168

16. ÜNİTE

XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Sosyo - Ekonomik Hayat

Osmanlı Devleti'nde Sanayileşme Çabaları	172
Osmanlı Devleti'nin Son Dönemlerindeki Nüfus Hareketleri	174
Modernleşme ve Değişim	176
Bölüm Sonu Tekrar	178
3. Bölüm ÖSYM Soruları	180

4. BÖLÜM

17. ÜNİTE

20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

Mustafa Kemal ve 20. Yüzyıl Başlarında	
Osmanlı Devleti	184
I. Dünya Savaşı Sürecinde Osmanlı Devleti.....	188
Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'nda	
Bulunduğu Cepheler	192
I. Dünya Savaşı Sona Ererken.....	194
Bölüm Sonu Tekrar	198

18. ÜNİTE

Millî Mücadele

Kuvay-ı Millîye Hareketi'nin Oluşumu ve	
Millî Mücadele'ye Hazırlık	202
Büyük Millet Meclisi'nin Açılması.....	206
Sevr Antlaşması ve Millî Mücadele'de Doğu ve	
Güney Cephesi.....	208
Millî Mücadele'de Batı Cephesi	210
Millî Mücadele Sonucunda Kazanılan	
Diplomatik Başarılar	214
Bölüm Sonu Tekrar	216

19. ÜNİTE

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

Çağdaşlaşan Türkiye'nin Temeli Olan	
Atatürk İlkeleri.....	218
Siyasi Alanda Meydana Gelen Gelişmeler	220
Hukuk, Eğitim ve Kültür Alanında	
Meydana Gelen Gelişmeler	224
Toplumsal, Ekonomik ve Sağlık Alanında	
Meydana Gelen Gelişmeler	228
Bölüm Sonu Tekrar	232

20. ÜNİTE

İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya

Atatürk Dönemi'nde İç Politikadaki	
Başlıca Gelişmeler	236
Atatürk Dönemi'nde Türk Dış Politikası.....	238
İki Dünya Savaşı Arasındaki Dönemde Meydana	
Gelen Siyasi ve Ekonomik Gelişmeler	242
Bölüm Sonu Tekrar	244

21. ÜNİTE

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya

II. Dünya Savaşı'nın Sebepleri,	
Başlaması ve Yayılması.....	246
II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve	
II. Dünya Savaşı'nın Sonuçları.....	248
Bölüm Sonu Tekrar	250

22. ÜNİTE

II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya

1945-1950 Yılları Arasında Türkiye'de	
Meydana Gelen Siyasi, Sosyal ve	
Ekonomik Gelişmeler.....	252
II. Dünya Savaşı Sonrası Dönemde	
Dış Politika ve 1950'ler Türkiyesi'nde	
Meydana Gelen Siyasi, Sosyal ve	
Ekonomik Gelişmeler.....	254
Bölüm Sonu Tekrar	256

23. ÜNİTE

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye

1960 Sonrasında Dünya Siyasetinde	
Ortaya Çıkan Gelişmeler ve 1960'lardan	
İtibaren Türk Dış Politikasını Etkileyen	
Önemli Gelişmeler	258
1960 Sonrası Türkiye'de Meydana Gelen Siyasi,	
Ekonomik ve Sosyokültürel Gelişmeler	260
Bölüm Sonu Tekrar	262

24. ÜNİTE

XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya

1990 Sonrasında Türkiye'de Meydana Gelen	
Ekonomin, Siyasi, Sosyal ve	
Kültürel Gelişmeler.....	264
1990 Sonrasında Meydana Gelen	
Siyasi Gelişmeler ve Türkiye'ye Etkileri	266
Bölüm Sonu Tekrar	268
4. Bölüm ÖSYM Soruları.....	270

CEVAP ANAHTARI	278
-----------------------------	------------

- 1. Geçmişte yaşanan bir olayın tarihin konusu olabilmesi için öncelikle aşağıdakilerden hangisine sahip olması gerekmektedir?**

- A) İnsan faaliyetleri sonucunda gerçekleşmesi
- B) Dünyanın oluşumuna etki etmesi
- C) İnsanların ihtiyaçlarına cevap vermesi
- D) Doğadaki canlıları etki altına alması
- E) İnsanların, farklı bölgelerde aynı olayları yaşaması

- 2. Tarih Öncesi Dönemlerde yazı olmadığı için, arkeolojik çalışmalar sonucunda yazılı belgelere rastlanılması beklenmez.**

Buna göre aşağıdaki bulgulardan hangisinin, Tarih Öncesi Dönem'e ait olduğu söylenemez?

- A) Bakır kaplar
- B) Süs eşyaları
- C) Kemik parçaları
- D) Heykeller
- E) Paralar

- 3. Bir bölgenin iklim yapısı, yer şekilleri ve bitki örtüsü insanların yaşamlarını dolayısıyla da tarihî olayları etkilemektedir. Örneğin ilk Türk devletleri ya da toplulukları Orta Asya bozkırında tarım yapamadıkları için daha çok hayvancılık ile uğraşmışlardır. Bu durum Türkleri yarı-göçebe bir şekilde yaşamaya itmiştir.**

Yukarıdaki yargılara, tarihe yardımcı bilim dallarının hangisi sayesinde ulaşılmış olabilir?

- A) Nümizmatik
- B) Paleografi
- C) Coğrafya
- D) Epigrafi
- E) Sanat Tarihi

- 4. Nümizmatik (meskûkât) bilimi ile tarihî paralar üzerinde inceleme yapılmaktadır. Bu incelemeler sayesinde de geçmişte yaşamış olan toplumlar hakkında yorumlar yapılabilmektedir.**

Buna göre, bir uygarlığın;

- I. uyguladığı yönetim şekli,
- II. kullanmış olduğu yazı çeşidi,
- III. ekonomik gelişmişlik düzeyi

durumlarından hangileri, nümizmatik bilimi sayesinde ortaya çıkarılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 5. Avcı ve toplayıcı hayat tarzından yerleşik hayat tarzına geçilmesi, devletlerin kurulması, siyasi, askerî ve ekonomik mücadeleler; dinlerin doğuşu ve yayılışı gibi insanı ilgilendiren olayların tamamı tarihin inceleme alanına girer.**

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdaki durumlardan hangisinin tarihin inceleme alanına girmesi beklenemez?

- A) İnkılaplar neticesinde Türkiye'nin çağdaşlaşması
- B) İslamiyet'in ortaya çıktığı dönemde Arap toplumunun yapısı
- C) Fransız İhtilali neticesinde özgürlük, demokrasi, milliyetçilik gibi kavramların yayılması
- D) Hunların batıya doğru hareket etmeleriyle Kavimler Göçü'nün başlaması
- E) Dünyanın ve canlı varlıkların oluşmaya başlaması

- 6. Tarih bilimi ile fen bilimleri arasında bazı farklılıklar bulunmaktadır.**

Bu farklılıklar arasında;

- I. tarihte deney ve gözlem yapılmaması,
- II. tarihin tekrarlanamayan olaylarla ilgilenmesi,
- III. tarihin gerçeklere ulaşmaya çalışması

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Tarih bilimi, olayların sebepleri ve sonuçları üzerinde durularak incelenmesi esasına dayanmaktadır. Bir olayın sebepleri ortaya konmadan, olayın çok yönlü incelenmesi ve sonuçlarının sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi mümkün değildir.

Buna göre, tarihte yaşanan olayların sebep – sonuç ilişkisi içerisinde incelenmesi için, aşağıdakilerden hangisinin öncelikli olarak gereklili olduğu söylenebilir?

- A) Kazı çalışmalarına ağırlık verilmesinin
- B) Olayların milattan önce veya sonra şeklinde ayrılmasıının
- C) Diğer bilimlerin tarihe yardımcı olmasının
- D) Olayların gerçekleştiği zamanın belirlenmesinin
- E) Olayların hangi uygarlık tarafından gerçekleştirildiğinin bilinmesinin

8. Tarihî olaylar; yazılı, sözlü, görsel-işitsel kaynaklar ve tarihî kalıntılar aracılığıyla aydınlatılmaktadır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisinin, İstanbul'un fethine dair diğerlerine göre daha bilimsel bir kaynak olduğu söylenebilir?

- A) Minyatür
- B) Efsane
- C) Resim
- D) Ferman
- E) Gravür

9. Yeni tespit edilen eski bir tarihî paradan dolayı, Orhan Gazi'den önce Osman Gazi'nin de para bastırıldığı iddia edilmektedir. Bundan dolayı, tarih biliminde; bazı durumlarda mutlak bilgi olmadığı yorumunu yapmak mümkündür.

Verilen bilgilere göre, tarih biliminin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Tarihî olaylar sayesinde, kültürel etkileşim artmaktadır.
- B) Tarih, tekrarlanabilir olayları incelemektedir.
- C) Tarihte benzer olayların yaşanması mümkün değildir.
- D) Tarih, sürekli gündemde olan olayları konu edinmektedir.
- E) Yeni belge ve bulgularla tarihî bilgiler değişimekte-

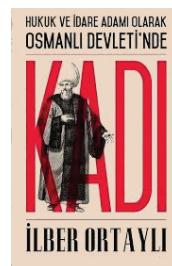
10. Tarih öğretmeni, ders sırasında aşağıdaki numaralandırılmış görselleri projeksiyon ile tahtaya yansıtarak bu materyallerden hangisinin ikinci el kaynaklar içerisinde yer alabileceğini sormuştur.

I

II

III

IV

V

Öğrenciler, numaralandırılmış görsellerden hangisinin ikinci elden kaynak olduğunu söylese doğru cevap vermiş olurlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Ahmet öğretmen ders sırasında öğrencilerine, "Tarih öğrenmenin sağlayacağı faydalardır nelerdir?" sorusunu yöneltmıştır.

Öğrencilerin bu soruya,

- I. İnsanın kendisini anlamasını sağlar.
- II. İnsanın özgün bir kimlik oluşturmamasına yardımcı olur.
- III. İnsanın, toplumun ortak kültürel değerlerini daha yakından tanımmasını sağlar.

cevaplarından hangilerini vermesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Öğrencilerinin tarih dersinde zamana, konuya ve mekâna göre sınıflandırma yapmalarını isteyen Deniz öğretmeni, öğrencilerinden aşağıdaki cevapları almıştır.

Sermet :	Lale Devri	Zaman
Fikret :	Felsefe Tarihi	Konu
İpek :	I. Dünya Savaşı	Zaman
Nihat :	Çengelköy Tarihi	Mekân
Şule :	Kültür Tarihi	Konu

Öğrencilerin verdikleri cevaplara bakılarak, hangi öğrencinin yanlış cevap verdiği söylenebilir?

- A) Fikret   B) Sermet   C) Şule
 D) Nihat   E) İpek

2. Tarihi doğru yorumlayabilmek için olayın geçtiği döneme ait koşullar ve o dönemdeki toplumun yapısı iyi bilinmelidir. Buna ek olarak, tarihî olayların görgü tanıklarını artırmak, objektifliğin artmasını sağlamaktadır.

Bu bilgilere göre, tarihî olayları incelerken;

- I. farklı kaynaklara ulaşmak,
- II. günümüz koşullarıyla olayları incelememek,
- III. tekrar eden olayları incelemek

tutumlarından hangilerine sahip olunması gerekmektedir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Tarihî olaylar (vaka), belli bir bölgede, başlangıcı ve bitisi belli olan kısa süreli gelişmelerdir.

Tarihî olgular (vakia), tarihî bir olayın sonucunda ortaya çıkan ve bitisi belli olmayan uzun bir süreç gerektiren gelişmelerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin tarihî olgu olduğu söylenemez?

- A) Fransız İhtilali
 B) Türkiye'nin çağdaşlaşması
 C) Balkanların Türkleşmesi
 D) Yazının yaygınlaşması
 E) Silah teknolojisinin gelişmesi

4. Tarihî bir olay ele alınırken mutlaka olayların yaşandığı dönemin koşulları göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin, Leonardo Da Vinci'nin "Son Akşam Yemeği" adlı tablosunda Hz. İsa ve havarilerinin masasında portakal göze çarpmaktadır. Hâlbuki portakal XV. yüzyıldan itibaren o bölgede görülmektedir. Aynı şekilde patates, domates gibi Coğrafi Keşifler'den sonra dünyaya yayılan sebzelerden Fatih'in yediğini söylemek de aynı tarihsel yanlışı kavramı içerisinde girmektedir.

Bu parçada anlatılan tarihsel yanlışı, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?

- A) Objektif
 B) Pragmatizm
 C) Anakronizm
 D) Söylenme
 E) Materyalizm

5. Tarihî süreklilik içinde, bir olayın sonucu başka bir olayın nedeni olabilir. Bundan dolayı tarihçiler olayları neden – sonuç ilişkisi içerisinde incelemek durumundadır.

Buna göre aşağıda I.'de verilen gelişmelerden hangisinin, II.'de verilen gelişmeye neden olduğu söylenemez?

I	II
A) I. Dünya Savaşı sonrasında barışın sağlanamaması	II. Dünya Savaşı'nın çıkması
B) Yazının icat edilmesi	Kültürel aktarımın koyalasması
C) Yerleşik hayatı geçirilmesi	Mağara resimlerinin yapılması
D) İhtiyaç fazlası üretim yapılması	Ticaretin yaygınlaşması
E) Ateşin kullanılmaya başlanması	Madenlerin işlenmesi

6. Tarih bilimi geçmişi aydınlatmaya çalışırken farklı bilim dallarının yöntemlerinden ve bulgularından yararlanmaktadır. Tarihe yardımcı olan bilimlerden bazıları, tanımlarıyla birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Filoji :	Dil bilimi
Diplomasi :	Belge bilimi
Heraldik :	Arma bilimi
Paleografi :	Kültür bilimi
Antropoloji :	İnsan, ırk bilimi

Yukarıdaki tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinin tanımı yanlış verilmiştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. Bir kazı çalışması sonrasında ortaya çıkarılan Kadeş Antlaşması'nın, MÖ.1280 yılında imzalandığı ve Hitit ile Mısır uygarlıklarına ait olduğu anlaşılmıştır. Dönemin diplomasi dili olan Akitça ile yazılmış olduğu anlaşılan bu antlaşmanın, tarihteki ilk yazılı antlaşma olduğu bilinmektedir.

Aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanılarak bu bilgilerin elde edildiği söylenemez?

- A) Filoloji
B) Paleografa
C) Antropoloji
D) Diplomatik
E) Arkeoloji

8. Tarihî bir olayın sadece siyasi açıdan incelenmesi doğru olmadığı gibi sadece kültürel ya da askerî yönden incelenmesi de doğru değildir.

Bu yargıya göre, tarihî olayları incelerken aşağıdakilerden hangisinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir?

- A) Olayların gerçekleşme zamanının belirlenmesinin
B) Olaylar arasındaki neden - sonuç ilişkisinin tespit edilmesinin
C) Olayları incelerken günümüzdeki değer yargılarının kullanılmasını
D) Günümüze yaklaşıkça tarihî olayların daha kolay incelendiğinin
E) Tarihî olayların, bütüncül bir yaklaşımla incelenmesi gerektiğini

9. **Mustafa Kemal Atatürk'ün;**

- I. arkeolojik çalışmalarara destek vermesi,
- II. Türkiyat Enstitüsü'nü açması,
- III. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ni açması

çalışmalarından hangileri tarih bilimine önem verdiği göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Tarih biliminin diğer bilimlerden bazı farklılıklarını bulunmaktadır. Örneğin bir coğrafyacı sıcak hava ile soğuk havanın karşılaşması sonucu "yağmur yağacak" bir fizikî ıstılan metallerin genleştiğini gözlemediktenden sonra "ısınan metaller genleşir" gibi genellemelere varabilir. Tarihte ise böyle bir durum söz konusu değildir.

Bu bilgilere göre, tarih biliminde genelleme yapılamamasının nedenleri arasında;

- I. tarih biliminde objektifliğin esas alınması,
- II. tarihî bilgilerin, yeni bulgularla değişebilmesi,
- III. tarih biliminde deney ve gözlem metodunun kullanılamaması

durumlardan hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Bir bölgede yapılan kazılarda madeni para, ticari senetler ve kara saban gibi bulgulara rastlanmıştır.

Elde edilen bu bulgulara göre, bölge için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Tarihî devirlere geçilmiştir.
B) Tarım tek temel geçim kaynağıdır.
C) Maden işlenmeye başlanmıştır.
D) Takasa son verecek gelişmeler yaşanmıştır.
E) Kültürel etkileşime uygun bir ortam bulunmaktadır.

1. "Geçmiş ile gelecek arasında bitmeyen bir etkileşim söz konusudur. Bundan dolayı tarih bilimi sayesinde geçmişin hâlen yaşamakta olduğunu anlıyoruz" **diyen bir tarihçi, tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisine degenmiştir?**

- A) Tarihî devirler, Tarih Öncesi ve Tarih Çağları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.
- B) Tarih bilimi geçmişi konu edinmektedir.
- C) Tarih, etkisi bugün de devam eden süreklilik gösteren olayları incelemektedir.
- D) Tarihte deney – gözlem yöntemi kullanılmamaktadır.
- E) Tarih, tekrarlanamayan olayların incelenmesidir.

2. Tarihî olayları araştırırken başvurulacak yöntemlerin neler olabileceğini soran bir öğretmen, öğrencilerinin aşağıdaki cevapları verdiğilığını görmüştür.

Han :	Olaylar, gerçekleşikleri dönemlerin şartıyla değerlendirilmelidir.
Ece :	Kaynakların sayı ve kalite bakımından yeterli olup olmadığına bakılmalıdır.
Can :	Tarih Öncesi Dönem için daha çok arkeolojik buluntulardan yararlanılmalı Tarihî Çağlar için de sadece yazılı kaynaklara bakılmalıdır.
Ege :	Olaylar arasında ilişki kurabilmek için kronolojiden yararlanılmalıdır.
Ada :	Kaynakların doğru olup olmadığına bakılırken kaynağın yazarının objektifliğine dikkat edilmelidir.

Hangi öğrencinin verdiği cevap, tarihî olayların araştırılmasında kullanılabilecek yöntemler arasında yer almamaktadır?

- A) Han
- B) Ece
- C) Can
- D) Ege
- E) Ada

3. Tarih, tüm zamanlarda insanların en fazla merak ettiği konulardan biri olmuş ve insanlara birçok fayda sağlamıştır.

- Tarih biliminin insanlara sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamaktadır?**
- A) İnsanın algılama, araştırma, anlama, yorumlama gibi zihinsel becerilerini geliştirir.
  - B) Geçmişe, günümüzün şartlarıyla bakılmayı sağlar.
  - C) Geçmişten ders alıp geleceği şekilde kendisini eğitir.
  - D) Kimlik duygusunun ve vatandaşlık bilincinin gelişmesini sağlar.
  - E) Geçmişe bakarak günümüzü anlamamızı sağlar.

4. Araştırmacılar Pazırık Kurganı'nda insanlara ve atlara ait iskelet ve kemiklere rastladıkları sonra bu kemiklerin hangi döneme ait olduğunu tespit etmişlerdir. Kurgandan ayrıca süs eşyaları, at koşum takımları ve hayvan motifleriyle işlenmiş halı çıkarılmıştır.

Pazırık Kurganı'ndan bulguların çıkarılması ve bulgular üzerinde incelemeler yapılabilmesi için, aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanıldığı söylenenemez?

- A) Nümizmatik
- B) Arkeoloji
- C) Kimya
- D) Antropoloji
- E) Sanat Tarihi

5. "Sumerlerden itibaren tarihî kaynakların güvenilirliği ve doğruluğu daha da artmıştır." **diyen bir tarihçi, Sumerlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisini bu söylediğine kanıt olarak gösterebilir?**

- A) Yerleşik hayatı geçmelerini
- B) Zigguratları inşa etmelerini
- C) Ticarete öncelik vermelerini
- D) Yazılı icat etmelerini
- E) Birçok uygarlıkla etkileşime girmelerini

6. Fen bilimlerinde deney yapılabılırken tarih biliminde böyle bir durum söz konusu değildir.

Buna göre, tarih biliminde deney yapılamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihî olayların tekrarlanabilir nitelikte olmaması
- B) Tarihî olayların kanıtlanamaz olması
- C) Tarihte yaşanmış bir olayın, kendinden sonraki bir olayı etkilemek zorunda olması
- D) Tarihî olaylar üzerinde tek bir yargıya ulaşma imkânının olmaması
- E) Tarihî olayların incelenmesinde tarih biliminin tek başına yeterli olmaması

7. Tarihî olayların geçtiği döneme ait bulgu ve belgelere, birinci elden kaynaklar denilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin II. Mahmut Dönemi'ne ait birinci el kaynaklar arasında yer aldığı söylenenemez?

- A) Takvim-i Vekâyi gazetesi
- B) II. Mahmut'a ait fermanlar
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Sened-i İttifak metni
- E) Balta Limanı Ticaret Antlaşması

8. Fatih Öğretmen, bir kazı sonucunda anıt ve taşların bulunduğu bahsetmiş sonra da bunların hangi zaman diliinden kaldığını tespit etmek için çalışmaların yapıldığını söylemiştir.

Buna göre, tarihe yardımcı olarak;

- I. arkeoloji,
- II. antropoloji,
- III. kimya

bilimlerinin hangilerinden yararlanması beklenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Bir tarih araştırmasında ören yerlerini, müzeleri ve arşivleri gezen bir araştırmacı ile ilgili olarak,

- I. Birinci elden kaynaklara önem vermektedir.
- II. Deneysel çalışmalar yapmaktadır.
- III. Doğru bilgilere ulaşmaya çalışmaktadır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Tarihin öznesi insandır. Dolayısıyla insan topluluklarının faaliyetleri ve bıraktıkları izler tarihin konusu içerisinde girmektedir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Kavimler Göçü,
- II. milliyetçilik akımı,
- III. volkanik hareketler

durumlarından hangilerinin, tarihin inceleme alanına girdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. **Yazılı bir kaynağın güvenilirlik ve doğruluk derecesini belirlerken;**

- I. yazarın objektifliği,
- II. eserdeki bilgilerin tenkit edilmesi,
- III. yazarın yetkinliği

durumlarından hangilerinin, göz önünde bulundurulması gerekmektedir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Bizanslı tarihçi Pacyhmeres, "Eğer zaman ilerledikçe daha da kötü şeyler olacağına inanmasaydım ve şimdiki olaylardan, daha doğrusu geçmiş olaylardan gelecek olayları tahmin etmemeydim, yazma görevini üstlenmezdim." demiştir.

Buna göre;

- I. geçmiş olaylardan ders çıkartılması,
- II. tarihî başarıların bir daha tekrar etmemesi,
- III. geçmiş ile gelecek arasında bir köprü olunması

durumlarından hangilerinin, Pacyhmeres'in amaçlarından biri olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Türkler tarih boyunca kendi hazırladıkları On İki Hayvanlı Türk Takvimi, Celali Takvim, Rumi Takvim gibi takvimleri kullanmışlardır. Türkler ayrıca, farklı kültürlerle kurulan ilişkiler neticesinde Hicri Takvim ve Miladi Takvimi de kullanmışlardır.

Bu bilgilere göre, Türkler ile ilgili,

- I. Etkileşime açık bir millettir.
- II. Astronomiyle ilgilenmişlerdir.
- III. Kendilerine ait takvimler oluşturmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

2. Yaradılış yılı İbraniler tarafından, Hicret olayı Müslümanlar tarafından, ilk olimpiyat oyunları Yunanlılar tarafından, Hz. İsa'nın doğumu da Hristiyanlar tarafından takvim başlangıcı olarak belirlenmiştir. Buna rağmen, çağların başlangıcı ya da bitiş tarihleri için Batı Roma'nın yıkılışı ve Fransız İhtilali gibi olaylar temel alınmıştır.

Buna göre, çağların başlangıcı ya da bitiş tarihleri için Batı Roma'nın yıkılışı ve Fransız İhtilali gibi olayların temel alınmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Uzun bir süreçte meydana gelmesi
 B) Toplumların ihtiyacına göre şekillenmesi
 C) Evrensel niteliklere sahip olması
 D) Siyasi sonuçlar doğurması
 E) Yazılı olarak kanıtlanabilmesi

3. İnsanlık tarihi boyunca hem ay hem de güneş esaslı takvimler yapılmıştır.

Aşağıdaki uygarlıklardan hangileri sırasıyla ilk ay ve ilk güneş takvimini yapan uygarlıklar arasında yer almaktadır?

- A) İyon – Mısır
 B) Fenike – Yunan
 C) Sümer – Mısır
 D) Yunan – Roma
 E) Hitit – İyon

4. Türklerin kullandığı bazı takvimler aşağıda gösterilmiştir.

Bu takvimlerin;

- I. Güneş yılı esaslı olması,
- II. Osmanlı Devleti'nin kullanması,
- III. İslam öncesi Türk devletleri tarafından kullanılması

özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

5. Mısırlıların güneşini esas olarak hazırladıkları takvimi, sonraki dönemlerde Roma İmparatoru Julius Caesar (Jül Sezar) yeniden düzenlemiştir. Böylece "Jülyen takvimi" adını almıştır. XVI. yüzyılda Papa XIII. Gregorius (Gregoryus), Jülyen takvimini daha da geliştirmiştir ve günümüzde en çok kullanılan "Gregoryen takvimi" adıyla da bilinen "miladi takvim" ortaya çıkmıştır.

Sadece bu bilgilere göre, miladi takvim ile ilgili,

- I. Uygarlıkların ortak ürünüdür.
- II. Tarihî bir sürekliliğe sahiptir.
- III. Hz. İsa'nın doğumu üzerine hazırlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

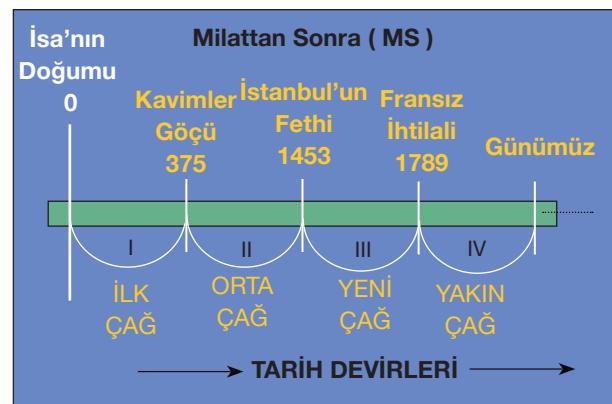
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Hz. İsa'nın doğumunu milat sayılmış ve sıfır yılı olarak kabul edilmiştir. Hz. İsa'nın doğumundan yani milattan önceki tarihler milat takviminin başlangıcından geriye doğru gidildikçe sayısal değer olarak artar. Milattan sonraki tarihler de milat takviminin başlangıcından günümüze doğru geldikçe sayısal değer olarak artmaktadır.

Bu bilgilere dayanarak, miladi takvim ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Milattan önceki en eski tarih yazının icat edilmesiyle bulunmuştur.
- B) Milattan sonraki iki tarihten sayısal değeri büyük olan küçük olandan günümüze daha yakın bir tarihi göstermektedir.
- C) Milattan sonra iki tarih arasındaki süreyi bulmak için bu iki tarihi toplamak gerekmektedir.
- D) Milattan önceki iki tarihten sayısal değeri büyük olan küçük olandan günümüze daha yakındır.
- E) Milattan önceki bir tarih ile milattan sonraki bir tarih arasındaki süreyi bulmak için sayısal değeri küçük olan sayısal değeri büyük olandan çıkarılır.

8.

Tarihî çağların başlangıç zamanlarını gösteren yukarıdaki zaman çizelgesinde, numaralandırılmış yerlerin hangilerinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) I, II ve III

TYT TARİH

7. Türklerin kullandığı son takvimlerden olan miladi takvimde Yunan, Roma gibi uygarlıkların katkıları bulunmaktadır. Ayrıca günümüz dünyasında en yaygın olarak kullanılan miladi takvim, Antik Mısır uygarlığının düzenlediği ilk güneş takvimine yapılan katkılar sayesinde günümüze kadar gelebilmiştir.

Bir tarih dergisinde yukarıdaki parçayı okuyan bir öğrencinin aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşması beğenmez?

- A) Tarihteki en eski takvim miladi takvimidir.
- B) İlk Çağ'dan itibaren astronomi ile ilgilenilmiştir.
- C) Türkler birden çok takvim kullanmıştır.
- D) İnsanlar, eski çağlardan itibaren zamanın belirlenmesini önemsememiştir.
- E) Uygarlıkların ortak ve benzer ihtiyaçları bulunmaktadır.

9. İnsanlar zamanı görünüp yapmak ve kayda geçirmek için takvimler yapmışlardır. Takvimleri de günlere, aylara, yıllara ayırmışlardır. Tarihçiler ise binlerce yıllık geçmişin incelenmesini ve öğretimini kolaylaştırmak amacıyla tarihî dönemlere ve çağlara ayırmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin, tarihî dönemlendirmeler ve tarihî zamanlar için doğru bir bilgi olduğu söylenemez?

- A) Tarih Öncesi Dönemlerde çağların sırasıyla yaşamaya zorluluğu yoktur.
- B) Yazının icat edilmediği dönemlere "Karanlık Çağlar" denir.
- C) Uygarlıklar kendileri için önemli gördükleri olayları takvim başlangıcı yapmışlardır.
- D) Milattan önceki dönemlere ait yazılı kaynak yoktur.
- E) Tarih Öncesi Dönemler kullanılan malzemeye göre isimlendirilmiştir.

1. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar müitimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişimyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır."

Atatürk'ün "yazan yapana sadık kalmazsa" sözüyle tarih bilimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Tarihçi, tarihî olayların mimarlarını mutlaka yüceltmeli dir.
- B) Tarihî şahsiyetler tarihî olayların anlaşılması için mutlaka eser yazdırmalıdır.
- C) Tarihî olaylar, olayın gerçekleştiği zamanın şartlarına göre değerlendirilmemelidir.
- D) Tarihçi için esas olan şey, tarihî olaylar ile ilgili çok fazla yazısız kaynağı başvurmasıdır.
- E) Tarih araştırması yapan kişi tarafsızlığı esas almalıdır.

2. Namık Kemal'in Hürriyet Kasidesi okunmadan Meşrutiyet, Halide Edip'in Ateşten Gömlek adlı eseri okunmadan da Millî Mücadele belki bilinebilir ama tam olarak hissedilemez. Aynı şekilde geçmiş uygarlıkların yasaları bilinmeden gelişmişlikleri, kullandıkları yazı bilinmeden yazılı eserleri, kültürleri bilinmeden de yaşayışları hakkında doğru yorumlar yapılamaz.

Yukarıdaki parçada, tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinin öneminden bahsedilmemiştir?

- A) Paleografya
- B) Nümizmatik
- C) Edebiyat
- D) Hukuk
- E) Etnografya

3. **Tanım:** Tarih, insan topluluklarının geçmişteki yaşayışlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini yer ve zaman göstererek, neden-sonuç ilişkileri içerisinde, kaynaklara dayanarak inceleyen bir bilimdir.

Durum: Alparslan, Halep öünden ayrılp Mısır'a gitmekte iken Romanos Diogenes'in çok kalabalık bir orduyla sefere çıktıgı haberini aldı. Dönemin tarihçisi Urfalı Mattheos, Sultan Alp Arslan'ın bundan dolayı "taşkın bir nehir gibi" hareket ederek Malazgirt'e geldiğini yazmaktadır. İki hükümdar Malazgirt ovasında karşı karşıya geldiğinde Alparslan, Bizans ordusunu ağır bir yenilgiye uğratmıştır. Alparslan daha sonra komutanlarını Anadolu'yu fethetmek için görevlendirek Anadolu'nun fethedilmesini sağlamış ve böylece Anadolu, Oğuz Türklerinin yurdu olmuştur.

Yukarıda verilen durumda, tarihin tanımında yer alan öğelerden hangisine degenilmemiştir?

- A) Neden – sonuç ilişkisi
- B) Yer
- C) İnsan topluluklarının ilişkisi
- D) Belgelere dayanılması
- E) Zaman

4. Osmanlı Devleti'ne ait dokümanları, fermanları, şer'iyye sicillerini ve antlaşma metinlerini inceleyen bir arşiv görevlisi belgelerin sahte olup olmadığını da kontrol etmiştir.

Yukarıdaki parçadan hareketle arşiv görevlisinin;

- I. Paleografya,
- II. Epigrafya,
- III. Diplomatik

bilim dallarının hangilerinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. Tarihçi Polat Safi, "Eşref: Kuşçubaşı'nın Alternatif Biyografisi" adlı kitabı ile ilgili, "Kitapta Eşref'in biyografisini yeniden inşa ettim.Çoğu gün yüzüne yeni çıkmış şahsi evrakları diğer kaynakları çapraz okuyarak Eşref ile ilgili bilinen birçok yanlış düzeltmeye çalıştım. Bu sırada Eşref'e önce bir insan, sonra tarihî bir kişilik olarak yeniden ayna tuttum." ifadelerini kullanmıştır.

Bu sözlerden yola çıkarak tarihçi ile ilgili;

- I. bilimsel bir metod izlediği,
- II. daha çok ikinci el kaynaklarından yararlandığı,
- III. kullanmış olduğu kaynakları tenkit ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Tarih öğretmeni Sertap Hanım öğrencilerine, tarihî olayların araştırılmasında başvurulan yöntemlerin neler olabileceğini sormuş; öğrenciler, şu cevapları vermiştir:

Ahmet: Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurma

Gizem: Kaynak taraması yapma

Burak: Olayla ilgili birden fazla çalışmaya ulaşma

Eray: Buluntular üzerinde yapılan deneyler sonucunda, bulguları yorumlama

Ege: İkinci elden kaynaklara birinci elden kaynaklardan daha fazla önem verme

Buna göre, öğrencilerden hangisinin yanlış cevap verdiği söylenebilir?

- A) Ahmet
- B) Gizem
- C) Burak
- D) Eray
- E) Ege

7. Bir tarih öğretmeni derse girdiğinde önceki konunun kısa bir tekrarını yaparken öğrencilerden biri konuyu daha önce işlediklerini ve tekrar etmelerine gerek olmadığını söylemiştir. Öğretmen bunun üzerine tarihte hiçbir olayın kendinden önce yaşanan olaydan bağımsız olmadığını mutlaka zincirin halkaları gibi birbirine bağlı olduğunu vurgulamıştır.

Aşağıda verilen örneklerden hangisi bahsedilen duruma uygun düşmemektedir?

- A) Demirin kullanılması - Tarımda verimin artması
  - B) Kral Yolu'nun yapılması - Ticaretin gelişmesi
  - C) Yazının icat edilmesi - Bilimsel aktarımın kolaylaşması
  - D) Madeni paranın bulunması - Ticaretin başlaması
  - E) Tarımın başlaması - Yerleşik hayatı geçilmesi
8. Tarihsel süreç içinde belli bir yer ve zamanda meydana gelen, somut ve kısa süreli gelişmelere "olay" denirken; olayların sonuçlarına bağlı olarak ortaya çıkan, belli bir yer ve zamana bağlı olmayan, soyut ve genel gelişmelere ise "olgu" denilmektedir.

Buna göre, aşağıdaki olay – olgu eşleştirmelarından hangisinin doğru olduğu söylenemez?

Olay	Olgu
A) Tanzimat Fermanı	Osmanlı'nın Demokratikleşmesi
B) Malazgirt Savaşı	Anadolu'nun Türkleşmesi
C) Milliyetçiliğin Yayılması	Fransız İhtilâli
D) Haçlı Seferleri	Doğu - Batı Ticaretinin Gelişmesi
E) Türk Medeni Kanunu'nun Kabulü	Türkiye'nin Çağdaşlaşması

9. Türkler tarih boyunca birçok takvim kullanmıştır. Bunlar arasında gök cisimlerini inceleyerek icat ettikleri On İki Hayvanlı Türk Takvimi olduğu gibi İslamiyet'in kabulü ile kullanılmaya başlanan Hicri Takvim yer almaktadır.

Bu bilgilerden hareketle Türklerin kullandıkları takvimlerde;

- I. din değiştirilmesi,
- II. astronomi ile ilgilenilmesi,
- III. ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Tarihte zamanların birbirine karıştırılmasına tarihsel yanılığın anlamına gelen anakronizm denilmektedir. Anakronizm yapan biri geçmişte yaşanmış olan olayları kendi yaşadığı zamanın şartları ile değerlendirmektedir.

Buna göre, günümüzde yazılmış bir tiyatro oyununda yer alan, tarihî şahsiyetlere ait aşağıdaki ifadelerin hangisinde anakronizm yapıldığı söylenebilir?

- A) Ben Bilge Kağan. Tanrı lütufkâr olduğu için, benim de talihim olduğu için, hakan olarak tahta oturdum.
- B) Ben Cicero olarak şunu söylerim: Bir cumhuriyette uyulması gereken kaide, çoğunluğun baskın gücü sahip olmamasıdır.
- C) Ben Pisagor. MÖ 570 yılında doğdum. Felsefe ve matematiğe ilgilendim.
- D) Ben Mustafa Kemal. Beni görmek demek mutlaka yüzümü görmek demek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeterlidir.
- E) Ben Sultan Mahmut. Tebaa'min Müslüman'ını camide, Hristiyan'ını kilisede, Musevi'sini havrada fark ederim. Aralarında başka türlü bir fark yoktur.

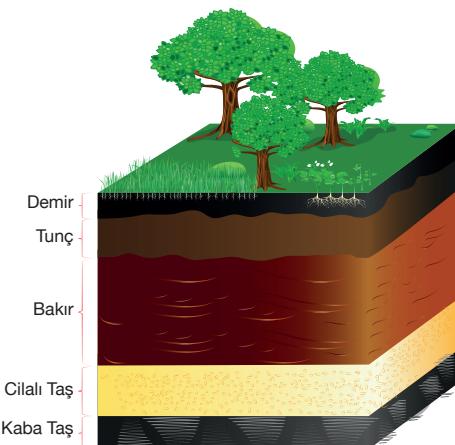
11. Aşağıdaki görselde bir kazı çalışması sonucunda bulunan insan iskeleti yer almaktadır.

Görselde yer alan insan iskeletinin, hangi ırkı özellikle sahip olduğu aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisi sayesinde ortaya çıkarılabilir?

- A) Antropoloji
- B) Kronoloji
- C) Paleografi
- D) Heraldik
- E) Epigrafi

1. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda toprağın en alt katından en üst katına doğru görseldeki dönemlere ait kalıntı ya da bulgulara rastlanmıştır.

Sadece görseldeki bilgiler göz önüne alındığında bu yerleşim yeri için aşağıdakilerden hangisinin bilinmesi mümkün değildir?

- A) Zengin yer altı kaynaklarına sahiptir.
- B) Bilgi birikimi giderek artmıştır.
- C) Dayanıklı ürünler elde edilmiştir.
- D) İşlenen ilk maden bakır olmuştur.
- E) Tarih Öncesi Dönemler büyük oranda sırasıyla yaşamıştır.

2. Bir yerleşim yerinde yapılan kazılarda, tarımda kullanılan aletlerden orak ve kara sabana rastlanmıştır. Aynı bölge de devam eden kazilar sonucunda tarım aletlerinden önce avcılığa ait aletlerin kullanıldığı da anlaşılmıştır.

Bu bilgilere göre, söz konusu yerleşim yeri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Zamanla yaşam şekilleri değişmiştir.
- B) Yerleşik hayatı ait izler görülmüştür.
- C) Hayat tarzı gelişme göstermiştir.
- D) Tüketicili toplum yapısından üretici toplum yapısına geçilmiştir.
- E) Bölgede köklü iklim değişikliği olmuştur.

3. Yazının icat edilmesinden önceki devirlere Tarih Öncesi Çağlar denilmektedir. Tarih Öncesi Çağlar taş ve maden dönemleri olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Tarih Öncesi Çağlar ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlışdır?

- A) Dönem isimlendirmeleri kullanılan araç gereçlere göre yapılmıştır.
- B) Yeni Taş Dönemi'nde tarım yapılması yerleşik hayatı başlatmıştır.
- C) Demir Çağrı'na geçildiğinde tarımsal verim artmıştır.
- D) Bir uygarlık Mezolitik Dönem'den sonra Neolitik Dönem'e geçmek zorundadır.
- E) İnsanların bilgi, beceri ve birikimleri zamanla artmıştır.

4. Bir yerleşim bölgesinde bulunan:

- I. tahıl saklama kapları,
- II. buğday kalıntıları,
- III. saban ve orak

bulgularından hangileri bölgede tarım yapıldığının kesin kanıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. İnsanlık tarihinde, Neolitik Dönem denilen Yeni Taş Dönemine girilmesi sonucu birçok alanda değişiklik yaşanmıştır. Örneğin; insanlığın ilk tarımsal faaliyetlere bu dönemde girdiği bilinmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, Neolitik Dönem'e girilmesi sonucunda gerçekleşen değişikliklerden biri olduğu söylenebilir?

- A) İlk yazılı kanunların hazırlanması
- B) Avcı-toplayıcılığa geçilmesi
- C) Yazının kullanılması
- D) Mağara resimlerinin yapılması
- E) Yerleşik hayatı geçirilmesi

6. Tarih Öncesi Devirlere ait farklı bölgelerdeki birçok yerleşim yerinde yapılan kazılar sonucunda; genellikle silahlara, yiyecek pişirme ve saklama kaplarına rastlanmıştır.

Bu durum, Tarih Öncesi Devirler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine kesin kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Uzun bir barış dönemi yaşanmıştır.
- B) Ticari faaliyetler yoğun bir şekilde görülmüştür.
- C) Farklı bölgelerde aynı devirler yaşanmıştır.
- D) İnsanların ihtiyaçları birbirine benzemektedir.
- E) Buluşların yaygınlaşması için uzun bir süre geçmesi gerekmektedir.

7. Yakın zamana kadar Çayönü ve Çatalhöyük'ün en eski yerleşmeler olduğu kabul edilirken yeni yapılan çalışmalar, durumun öyle olmadığını göstermiştir.

Tarih Öncesi Dönem ve yerleşik hayatı geçişle ilgili pek çok bilgiyi altüst eden, dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınak yerleşkesi olarak kabul edilen yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göbeklitepe
- B) Yarimburgaz
- C) Karain
- D) Hattuşa
- E) Agade

8. Bir yerleşim bölgesinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda, bölgede sulama kanalı, kara saban gibi tarımsal faaliyet yapıldığına dair izlere rastlanmasına rağmen tahıl öğütme taşları ve tahıl saklama kapları bulunmuştur.

Buna göre, sözü edilen yerleşim yeri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarım ürünleri diğer uygarlıklardan daha önce tanınmıştır.
- B) Başka toplumlarla etkileşim yaşanmıştır.
- C) Bölge verimli arazilere sahiptir.
- D) Tarım bölgedeki tek geçim kaynağıdır.
- E) Tarihî çağlara geçilmiştir.

9. Eski Taş (Paleolitik) ve Orta Taş (Mezolitik) dönemlerinin özellikleri birbirine çok yakındır. Yeni Taş (Neolitik) Dönemi diğerlerinden daha farklı özellikler sergilemektedir.

Yeni Taş Dönemi'ni, önceki dönemlerden farklı kılan özellikler arasında;

- I. yazının kullanılması,
- II. tarım yapılması,
- III. özel mülkiyetin görülmesi

durumlarından hangileri yer almaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Bir tarih öğretmeni derste insanlığın;

- tarım yapmaya başladığı
- ilk kez yerleşik hayatı geçtiği

konularına değiniyorsa aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi verdiği söylenebilir?

- A) Eski Taş (Paleolitik) Çağı
- B) Orta Taş (Mezolitik) Çağı
- C) Yeni Taş (Neolitik) Çağı
- D) Tunç Çağı
- E) Demir Çağı

11. Araştırmalar sonucunda eski bir yerleşim yerinin, Taş Devri'ni yaşadıktan sonra Tunç ve Demir devirlerine aynı anda girdiği anlaşılmıştır.

Bu bilgiden hareketle sözü edilen yerleşim yeri ile ilgili;

- I. iklim değişikliklerin görüldüğü,
- II. uygarlaşmanın tarihsel gelişmeye uygun olduğu,
- III. bir üst uygarlıktan etkilenildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 1. Mısırlı Uygarlığı'nda ölülerin mumyalanması, Nil Nehri'nin taştıktan sonra ekili dikili arazilerin tekrar ortaya çıkarılması ile;**

- I. tıp,
- II. geometri,
- III. astronomi

bilim dallarının hangilerinde gelişme yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

- 2. Hititlerin her yıl tanrılarına hesap verme amaçlı anal adı verilen yıllıklar hazırladıkları bilinmektedir. Bir yıl boyunca Hittit ülkesinde meydana gelen olayların yazıldığı bu yıllıklarda, Hititlerin kazandıkları ve kaybettikleri savaşlar da yer almıştır.**

Hititlerin hazırladıkları bu yıllıklarda tanrıya hesap verilmesi ve kaybedilen savaşların da yazılması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Edebi dilin gelişmiş olduğunu
 B) Savaş teknolojisinin geliştiğini
 C) Tarafsız tarih yazıcılığının geliştiğini
 D) Her yıl savaşların yaşandığının
 E) Çivi yazısının kullanıldığının

- 3. Asurlular, tarihte bilinen ilk kütüphaneyi Ninova'da kurmuşlar ve Kral Yolu üzerinden Anadolu topraklarında ticaret yapmışlardır. Asurlular bu sayede, Anadolu'ya yazılı getirmişler ve Anadolu'nun yazı ile tanışmasını sağlamışlardır.**

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Anadolu'da tarihî çağlar Asurlular sayesinde başlamıştır.
 B) Asurlular kültürel etkileşime neden olmuştur.
 C) Paranın kullanımı ticareti artırmıştır.
 D) Anadolu ile Mezopotamya arasında etkileşim yaşanmıştır.
 E) Asurlular kültürel alanda gelişmişlerdir.

- 4. Ur, Uruk, Lagaş, Eridu gibi şehir devletleri hâlinde örgütlenen Sümerlerde her şehir devletinin kendisine ait tanrıları bulunmaktaydı.**

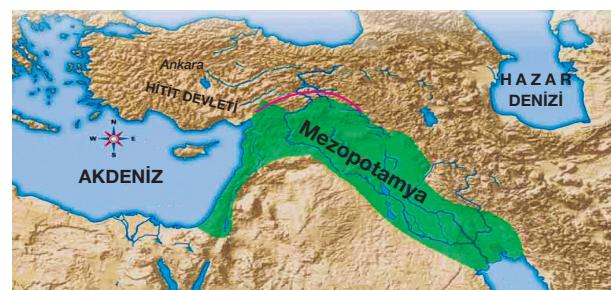
Buna göre Sümerlerle ilgili,

- I. Çok tanrılı inanç sistemi görülmüştür.
- II. Siyasi birlik yoktur.
- III. Ahiret inancı gelişmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabılır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 5. Aşağıdaki görselde, Güneydoğu Anadolu'nun yanı sıra Suriye ve Mezopotamya topraklarını da içine alan "Bereketli Hilal" olarak adlandırılan bölge gösterilmiştir.**

Aşağıdaki uygarlıkların hangisinin "Bereketli Hilal" olarak adlandırılan bölgede yer aldığı söylenemez?

- A) Lidya   B) Sümer   C) Elam
 D) Babil   E) Asur

- 6. İlk Çağ'da Akadlar, tarımsal üretimi artırmak amacıyla sulama kanalları yapmışlardır. Frigler ise oküz öldürünce veya saban kıranca ölüm cezası vermişlerdir.**

Bu iki durum dikkate alındığında, ekonomik faaliyetlerin devamı için;

- I. mimari,
- II. askerî,
- III. hukuki

alanlarının hangilerinde gelişmeler yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

- 7.** Mısırlı Uygarlığı'na ait bazı özellikler şöyledir:
- Hiyeroglif denilen yazı sistemini kullanmışlardır.
  - Kral mezarı olarak piramitleri inşa etmişlerdir.
  - Firavunun her söyledişi kanun sayılmıştır.
- Mısırlılarla ait bu özellikler göz önünde bulundurulduğunda, aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?**
- A) Mimari alanda gelişme yaşanmıştır.
  - B) Suç işleme oranı çok düşüktür.
  - C) Tarihî çağlara geçilmiştir.
  - D) Hukuk sistemi gelişmemiştir.
  - E) Ölümden sonraki hayatı inanılmıştır.
- 8.** İbraniler, Museviliğin sadece kendi milletlerine ait olduğunu inanmışlardır.
- Verilen bu bilgiye göre İbraniler ile ilgili,**
- I. Dinlerini farklı uluslara yaymak için çaba sarfetmezler.
  - II. Çok tanrılı inanca sahiplerdir.
  - III. Millet olma bilinci gelişmemiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III
- 9.** Hittit kralları; başrahip, başkomutan ve başyargıcı sayılmışlardır. Ayrıca kralların yanında soylulardan oluşan "Pankuş" adında bir meclis görev almıştır.
- Bu bilgilere göre Hititlerle ilgili,**
- I. Meşruti yönetim görülmüştür.
  - II. Dinî hoşgörü görülmüştür.
  - III. Sınıflaşma görülmüştür.
- yorumlarından hangileri yapılamaz?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III
- 10.** Bergama şehrinde, dönemin en ünlü tıp merkezi olan Asklepion Sağlık Merkezi'nin bulunması aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?
- A) Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrıldığının
  - B) Bergamalıların yazılı icat ettiklerinin
  - C) Özgür ve bilimsel düşünce ortamının bulunduğu
  - D) Verimli arazilerin bol olduğunu
  - E) Ölümden sonraki hayatı inanıldığı
- 11.** Aşağıdakilerden hangisi, uygarlıkların kültürel etkileşim kurduklarını gösteren örneklerden biri değildir?
- A) Mısırlılarla ait güneş takviminin İyonlar tarafından kullanılması
  - B) Fenikelilerin bulduğu alfabe Romalıların son şeklini vermesi
  - C) Büyük İskender'in Helen Uygarlığı'ni kurması
  - D) Asur ticaret kolonilerinin yazılı Anadolu'ya taşıması
  - E) Mısırlı Uygarlığı'nda hiyeroglif yazısı kullanılırken Sümer Uygarlığı'nda çivi yazısının kullanılması
- 12.** Sümer krallarının devlet başkanlığı görevlerinin yanında başrahiplik görevlerinin de olduğu bilinmektedir. Şehir devletleri hâlinde örgütlenen Sümerlerin krallarına Ensi ya da Patesi denirdi. Tüm şehir devletlerini tek bir çatı altında birleştiren krallarına ise Lugal-Kalma denilmektedir. İlk yazılı kanunları oluşturan; Gilgames, Yaratılış ve Tufan destanlarına sahip olan Sümerler tarım fazlası olan ürünler, zigguratlarda depolamışlardır.
- Bu bilgilere bakarak, Sümerler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?**
- A) Tarımdan verim elde etmişlerdir.
  - B) Teokratik bir yapıya sahiplerdir.
  - C) Bazı zamanlarda siyasi birlikten yoksun kalmışlardır.
  - D) Tarihî çağları başlatmışlardır.
  - E) Edebi ürünler ortaya koymuşlardır.

1. Bir zaman makinesi icat eden Ata, İlk Çağ'da kurulan Mezopotamya Uygarlıklarından Babillere yolculuk yapmıştır. Ata bu yolculuğunda, Babillerde hukuk kurallarının kısasa kısas ilkesiyle oluşturulduğunu görmüştür. Ata ayrıca, mükemmel bir sanat eseri olan Babil Kulesi karşısında hayranlığını gizleyememiştir.

Ata'nın bu yolcuğundan hareketle Babiller ile ilgili olarak;

- I. geçmiş uygarlıklardan etkilenerek hukuk kuralları oluşturdukları,
- II. hukuk kurallarının insancıl olduğu,
- III. mimari alanda ilerledikleri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Papirüs kâğıdının Mısır Uygarlığı'nda icat edilmiş olmasının ile aşağıdakilerden hangisi arasında doğrudan bir ilişki kurulabilir?

- A) Kral Menes'in siyasi birliği sağlayıp kendisini tanrı-kral ilan etmesi
- B) Büyük İskender'den sonra Mısır'ı Ptolemaios'un yönetmeye başlaması
- C) Antik Mısır destanlarının ortaya çıkması
- D) İskenderiye Kütüphanesinin, Antik Çağ'ın en zengin kütüphanelerinden biri olması
- E) Mısır'ın Roma tarafından ele geçirilmesi

3. Bir uygarlıkta şehir devleti yapılanmasının görülmesi ile;

- I. siyasi örgütlenmeye gidildiği,
- II. halkın sınıflara ayrıldığı,
- III. siyasi birliğin olmadığı,

çıkarılardan hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

4. Tarihteki ilk yazılı antlaşma olan Kadeş Antlaşması, Hittitlerle Mısırlılar arasında yapılmıştır. Kadeş Barışı incelendiğinde Hitit Kralının mührünün yanında, Hittit Kralı'nın mührünün de yer aldığı görülmüştür.

Bu bilgiye dayanarak, aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Antlaşma sonunda kalıcı barış sağlanmıştır.
- B) Antlaşmada uluslararası eşitliğe uyulmuştur.
- C) Mısır Uygarlığı'nda kadınlar geri plana itilmiştir.
- D) Eski Anadolu'da gelişmiş bir hukuki düzen bulunmaktadır.
- E) Hittit Kralı siyasi yetkilere sahiptir.

5. Hittit kralları bir yıl boyunca yaşanan olayları kayıt altına almak ve tanrılarla hesap vermek amacıyla yıllıklar yazdırılmışlardır. Bu yıllıkarda kazanılan zaferler kadar yenilgiler de yer almıştır.

Hititlerin objektif tarih yazıcılığının ilk örneklerini verdikleri bu yıllıkara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anal   B) Anıt   C) Kitabe
 D) Ziggurat   E) Kast

6. İlk Çağ Uygarlıklarına ait aşağıdakilerin hangisi üzerinde, dinî inançların etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yunanlıkların olimpiyat oyunlarını düzenlemeleri
- B) Hititlerin Mısırlılarla Kadeş Savaşı'nı yapması
- C) Friglerin kara sabanı kırana ve öküzü öldürengen ölüm cezası vermeleri
- D) Perslerin satrap adı verilen valileri görevlendirmeleri
- E) Hammurabi Kanunlarının kısasa kısas şeklinde düzenlenmesi

7. Hititlere ait aşağıdaki kanunlardan hangisi, Hititlerde medeni hukuka ait gelişmeler yaşandığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Her kim ki bir adamı öldürür ise mutlaka öldürülecektir.
- B) Eğer bir adamı veya kadını bir kimse kavgada öldürürse dört baş insan verir.
- C) Eğer Hititli bir tüccarı herhangi bir kimse öldürürse 100 mine gümüş verir.
- D) Eğer bir esiri veya esireyi bir kimse öldürürse iki baş insan verir.
- E) Eğer evli olanlar ayrırlarsa ev, erkek ve kadın arasında eşit olarak bölünür. Çocuklardan bir kısmını erkek alır. Kadın ise kendisi için bir çocuk alır.

8. Aşağıdakilerden hangisi uygarlıklar arasında kültürel etkileşim yaşandığının kesin kanıtıdır?

- A) Anadolu'da çivi yazısının kullanılması
- B) Hititlerin tanrılarına hesap vermek amacıyla yıllıklar yazması
- C) İnsanlığın avcı toplayıcılıkla geçinmesi
- D) Paleolitik Dönem'den Mezolitik Dönem'e geçilmesi
- E) Orta Asya'da kurganlara rastlanması

9. İyonların farklı bölgelerde koloniler kurması ve özgür düşünmeye önem vermesi ile aşağıdakilerden hangisinin gelişme gösterdiği savunulabilir?

- A) Kralların yetkilerinin artırılmasının
- B) Mimari alanda önemli eserler verilmesinin
- C) Düzenli askeri birlikler kurulmasının
- D) Bilimsel ve düşünsel hayatın gelişmesinin
- E) Siyasi birliğin sağlanmasının

10. İlk Çağ'da Mısır, Mezopotamya, İran, Çin gibi coğrafyalarda birçok uygarlık kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu bölgelerde kurulan uygarlıklara ait bir kavram ya da buluş olduğu söylenemez?

- A) Pusula
- B) Satraplık
- C) Ziggurat
- D) Fibula
- E) Papirüs kâğıdı

11. İlk Çağ'da Lübnan Dağları ile Doğu Akdeniz kıyılarında yaşayan Fenikeliler bugünkü alfabe sistemlerinin temelini atarak okuma yazmayı kolaylaştırmışlardır. Fenikeliler ayrıca, denizası ülkelerde koloniler kurarak alfabetin yayılmasını sağlamışlardır. Bu alfabeye zamanla İyon, Yunan ve Roma medeniyetleri de katkı sunmuştur. Böylece günümüzde yaygın olarak kullanılan Latin alfabesi oluşturulmuştur.

Buna göre Latin alfabesi ile ilgili olarak;

- I. ticari faaliyetlerin başlamasına neden olduğu,
- II. farklı kültürlerin ürünü olduğu,
- III. tarihî çağları başlattığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Çorum yakınlarındaki Pazarlı ören yerinde yapılan kazılarda, tarım ve hayvancılık ile uğraşan Frig uygarlığına ait kale kalıntıları, iki katlı binalarda cephe süslemesi olarak kullanılan kabartmalı levhalar bulunmuştur. Bu pişmiş toprak levhaların üzerinde aslan-boğa mücadeleşi ve hayat ağacına tırmanan dağ keçileri yer almıştır.

Yalnızca bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Friglerin yaşam biçimini sanatlarına yansımıştir.
- B) Sanata bilimden daha çok önem verilmiştir.
- C) Yerleşik hayatı ait izlere rastlanmıştır.
- D) Ateş üretim aracı olarak kullanılmıştır.
- E) Savunma ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.

13. Çin Uygarlığına ait;

- I. kâğıt,
- II. matbaa,
- III. barut

buluşlarından hangilerinin, kültürel hayatı etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

1. Kayseri – Kültepe Höyüğünde 1948'den beri devam eden kazılar sonucunda birçok tablet çıkarılmıştır. Çıkarılan tabletlerden bölgede para eden her şeyin kayıt altına alındığı anlaşılmaktadır. Evlenme, boşanma, evlat edinme, mahkeme kararları gibi konulara ait verilere de tabletler sayesinde ulaşılmıştır. Hatta bu tabletlerden birinde ticaret yapan bir kadının alacağını tahsil etmek için Anadolu'dan yola çıkış Mezopotamyada Asur ülkesine gittiği ve mahkemeye çıktığı yazmaktadır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Medeni hukuk gelişmiştir.
- B) Mezopotamyada Anadolu'dan daha ileri bir medeniyet havzasıdır.
- C) Kültürel etkileşime uygun ortam bulunmaktadır.
- D) Kadınlar ticarette söz sahibidir.
- E) Anadolu'da tarihî çağlara ait bulgulara ulaşılmıştır.

2. Mısırlılarla ilgili ödev hazırlayan Berke, Mısırlıların tarihî çağları sırasıyla yaşadığını ve ölüleri mumyaladıklarını öğrenmiştir. Bununla birlikte Mısırlıların hiyeroglif yazısını kullandıklarını, krallar için dış yüzeyleri üçgen olan ve üstte tek bir noktada birleşen şekillerde piramit mezarların yapılliğini fark etmiştir.

Buna göre Berke'nin ödevin sonuç kısmında, Mısırlıların aşağıdaki alanların hangisinde gelişme gösterdiğinden bahsetmesi beklenmez?

- A) Geometri
- B) Mimari
- C) Eczacılık
- D) Tıp
- E) Astronomi

3. MÖ 336'da tahta çıkan Makedonya Kralı Büyük İskender, Doğu Seferi'ne çıkarken yanında bilginleri ve sanatkârları da götürmüştür. Doğu'da birçok yeri ele geçirdikten sonra topraklarını Perslerin satraplık sistemine benzer şekilde eyaletlere ayıracak yönetmiştir. İskender ayrıca Perslerden kalma yolları geliştirmiştir, ele geçirdiği yerlerin iklimi, coğrafi özellikleri, yer altı zenginlikleri ve canlı türleri hakkında araştırmalar yapmıştır. Geçtiği yerlerde, başta Mısır'daki İskenderiye olmak üzere, kendi adını verdiği şehirler kurdurarak bu şehirlerde kütüphaneler ve akademiler açmıştır.

Bu bilgilere dayanarak, aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Merkezi otoriteyi sağlamaya yönelik adımlar atılmıştır.
- B) Yeni yerleşim yerleri oluşturulmuştur.
- C) Sömürge amaçlı seferler düzenlenmiştir.
- D) Kültürel etkileşim gerçekleşmiştir.
- E) Bilgi aktarımını kolaylaştıran gelişmeler yaşanmıştır.

4. Araştırmacılar arkeolojik ve epigrafik bulgulara göre Friglerin yayıldıkları alanları tespit etmişlerdir. Antik kaynaklar ve modern coğrafya araştırmaları sonucunda Frig Krallığı'nın başkenti Gordion olarak belirlenmiştir. Friglere ait en önemli mimari yapılar arasında ise kale tipi yerleşmeler ve kaya anıtları yer almıştır.

Buna göre, Frig Krallığı ile ilgili olarak;

- I. savunma ihtiyacını karşıladıkları,
- II. yazılı kullanıdları,
- III. şehir devletleri hâlinde örgütledikleri

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Urartular zorlu bir coğrafyada yaşamış, sarp tepeler üzerine görkemli kaleler inşa etmişlerdir. Her kalede anıtsal saraylar ve baş tanrı Haldi için tapınaklar yapmışlardır. Çağının ilerisindeki projelerle barajlar, bentler, sarnıçlar, kuyular ve sulama kanalları da inşa etmişlerdir.

Bu bilgiler ışığında, Urartular ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylemeyecektir?

- A) Çok tanrılı inanç sisteme sahiplerdir.
- B) Tarımsal faaliyetler görülmüştür.
- C) Dinî mimari ihmali edilmemiştir.
- D) Olumsuz arazi şartları avantaja çevrilmiştir.
- E) Barış içinde yaşamışlardır.

6. İlk Çağ'da Atina şehir devleti yönetici Solon, doğuştan gelen soyluluğu kaldırılmıştır. Bir başka Atinalı yönetici Klitenes ise bütün yurttaşlara devlet yönetimine katılma hakkı vermiştir.

Solon ve Klitenes'in bu uygulamalarla aşağıdakilerden hangisine ulaşmaya çalışıkları söyleyebilir?

- A) Sınıf farklılıklarını kaldırarak kaynaşmış toplum oluşturmaya
- B) Farklı etnik grupları bir arada yaşatmaya
- C) Toplumu gelir düzeyine göre ayıracak yönetmeye
- D) Halkın farklı bölgelere göç etmesini engellemeye
- E) Şehir devletleri arasında siyasi birliği sağlamaya

7. Hititlerde fethedilen toprakların bir kısmı prenslerin yönetimi verilmiştir. Böylece prensler kendilerine ait bölgelerde asker yetiştirmiş ve savaş zamanında kralın ordusuna katılmışlardır.

Buna göre, Hititlerle ilgili;

- I. feodal tımar sisteminin uygulandığı,
- II. sultanat kavgalarının önlentiği,
- III. monarşi yönetimine son verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

8. Pers Uygarlığı topraklarını satraplık adı verilen eyaletlere bölmüş ve bu eyaletlere merkezden satrap adı verilen valiller atamıştır. Eyaletlerde bulunan satraplar da kendilerine ait ordular kurmuş ve savaş sırasında imparatorluk ordusuna katılmışlardır. Krallar da valilerin, halka iyi davranışın davranmadığını, bölgeleri iyi yönetip yönetmediğini kontrol etmek için şahgözü ve şahkulağı adındaki denetmenleri görevlendirmiştir.

Bu bilgilerden hareketle, Pers Uygarlığı için aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Merkezi otoriteyi korumaya çalışmışlardır.
- B) Siyasi örgütlenmeye gidilmişdir.
- C) Halkın durumu gözetilmiştir.
- D) Feodal - tımar sistemine benzer yapı oluşturulmuştur.
- E) Siyasi birlikten yoksun kalınmıştır.

9. Mardin'in Dargeçit ilçesinde yer alan Boncuklu Tarla'da yapılan kazılar sonucunda 11.300 yıllık bir tapınağa rastlanmıştır. Neolitik Dönem'e ait köy yaşamının izlerini de taşıyan Boncuklu Tarla'da taştan ve kemikten yapılmış alet ve silahlar ile süs eşyaları da çıkarılmıştır. Ayrıca mezarların içerisinde çok sayıda boncuktan oluşan takı ve yontma taş aletler bulunmuştur.

Bu bilgilere göre, Boncuklu Tarla ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarih Öncesi'nin farklı dönemlerine ait izlere rastlanmıştır.
- B) Gündelik yaşamda kullanılan malzemeler bulunmuştur.
- C) Ahiret inancına ait bulgulara rastlanmıştır.
- D) Yerleşik hayatı ait özelliklere sahiptir.
- E) Tarihî çağlara geçiş gerçekleşmiştir.

10. Altmış saniyelik dakika ve altmış dakikalık saat sistemlerinin kökeni Mezopotamya uygarlığı olan Sümerlere dayanmaktadır. Bugün matematiğin onluk sisteme dayalı olması gibi Sümerler de altmışlık birliklere dayalı bir sistemi kullanıyordu. Bu sistem zamanla astronomik hesaplamalar yapan Babiller tarafından da benimsendi. Sistem zamanla kullanımdan kalkmış olsa da bugün hem saat hem de daka ölçümlerimizde izleri devam etmektedir. Aynı şekilde bir dairenin 360 derece olması da bu sistemin bir parçasıdır.

Sadece bu bilgilere dayanarak, Sümerlerle ilgili;

- I. astronomi ile ilgilendikleri,
- II. günümüze etki eden buluşlar gerçekleştirdikleri,
- III. matematik biliminin kurucusu oldukları

çıkarımlarından hangileri yapılabılır?

A) Yalnız II	B) I ve II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

11. Birbirine uzak iki uygarlık ile ilgili yapılan kazı çalışmaları sonucunda benzer eşyalara rastlanmıştır. Bu eşyalardan bazıları da tahıl saklama kapları ile mikrolit adı verilen taş aletlerdir.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak;

- I. iki uygarlık arasında ticaret yapıldığı,
- II. iki bölgede de tarım yapıldığı,
- III. insanların benzer ihtiyaçları olduğu

yargılarından hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

12. İlk Çağ Uygarlıklarının konu edildiği bir derste öğretmen, öğrencilere, "Asurlular dünya tarihindeki ilk kütüphaneyi kurmuşlar ve Kral Yolu sayesinde Anadolu'ya kadar gidip ticarette söz sahibi olmuşlardır." bilgisini vermiştir.

Sadece bu bilgilere göre, Asurlular ile ilgili;

- I. hiyeroglif yazısını kullandıkları,
- II. etkileşime neden oldukları,
- III. yazılı Anadolu'ya getirdikleri

yorumlarından hangileri kesinlikle yapılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) I ve II	E) I, II ve III	

1. Orta Çağ Avrupası'nda krallıkların zayıflamasıyla gruplara ayrılan toplum yapısına ait özellikler aşağıda gösterilmiştir.

Feodalite (Derebeyilik) Sistemi

Asiller Orta Çağ Avrupasının en ayrıcalıklı sınıfıydı. Bu sınıfta dükler, kontlar, baronlar, vikontlar, şövalyeler ve bunların üstünde yer alan senyör denilen derebeyler bulunuyordu. Senyörlerin en büyüğü ise kraldı.

Din adamlarından oluşan **rahipler** sınıfı, asillerden sonra en imtiyazlı sınıfı. Senyörler gibi kilise topraklarında vergiden ve askerlikten muaf bir şekilde yaşardı.

Zanaat ve ticaret ile uğraşıp kasaba ve şehirlerde yaşayanlara **burjuva** denirdi. Burjuvalar, senyörlerle belli miktarda para verir ve onların himayesinde yaşardı.

Orta Çağ Avrupasında **köylüler** iki kısma ayrılmıştır. Serf denilen köylülerin hiçbir hakkı bulunmazdı. Serbest köylüler ise topraktan elde ettikleri kazancın bir kısmını senyöre vergi olarak verirlerdi.

Feodalite ile ilgili görsel ve bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Halk arasında sosyal eşitsizlik bulunmaktadır.
- B) Tüccar sınıfı şehirlerde yaşırdı fakat tam anlamıyla özgür değildi.
- C) Din adamları, yöneticilerin sahip olduğu bir takım ayrıcalıklara sahip olmuştur.
- D) Köylü sınıfı kendi içinde sınıflara ayrılmıştır.
- E) Yaşam kalitesi zamanla artmıştır.

2. Orta Çağ Avrupası'ndaki devletlerde yönetimine hâkim olan hanedanlar, kendi ailelerinden gelen insanları ayrıcalıklı bir yere koymuşlardır. Bu hanedanlar kendilerinden olmayan toplulukları da kendileriley eşit görmemişlerdir.

Buna göre, Orta Çağ Avrupası'nda;

- I. kanun üstünlüğü,
- II. kapalı tarım ekonomisi,
- III. soy dayanışması

durumlarından hangilerinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Orta Çağ'da hem Asya hem de Avrupa'da kurulan devletlerin, meşruiyetlerini genellikle dine dayandırdıkları görülmüştür. Hâkimiyetlerinin kaynağının din olduğunu savunan yöneticiler, devletin tanrısal bir kurum olduğunu, tanrıının isteğiyle kurulduğunu düşünmüştürlerdir. Orta Çağ'daki yöneticiler ayrıca, kendilerini tanrıının yeryüzündeki temsilcileri olarak görmüşlerdir.

Buna göre, Orta Çağ'da inanç sistemlerinin yönetimde etkili olduğuna;

- I. kralların papanın elinden taç giymesi,
  - II. Bizanslıların devletlerinin, tanrıının krallığının yeryüzündeki bir görünümü olduğunu inanmaları,
  - III. tek tanrılı dinlerin dünya geneline yayılması
- durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilemez?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. **Orta Çağ'da papanın siyasi ve ekonomik güçlere sahip olduğuna;**

- I. enterdi yetkisi,
- II. endülüs jans satışları,
- III. engizisyon mahkemeleri

unsurlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Katolik Kilisesi Orta Çağ Avrupası'na damgasını vurmuş, olaylar akıl ve bilim ile değil İncil'le açıklanmıştır. İncil'in Latince olması ve Latinçeyi sadece din adamlarının bilmesi de skolastik düşüncenin uzun yıllar boyunca Avrupa'da etkili olmasına neden olmuştur.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulamaz?

- A) Özgür düşüncenin gelişmesini
- B) Bilimsel buluşların ortaya çıkışmasını
- C) Hukukun kurallarının laikleşmesini
- D) Eğitimin kilise tarafından idare edilmesini
- E) Pozitif bilimlerin ilerlemesini

6. Feodalite sisteminde bireylerin tabi olduğu bir üst makam bulunmaktaydı. Kont kralın adamıken dük de kontun adamıydı. Kral ise iktidarını korumak için soylularla iyi geçinmek durumundaydı. Bu yüzden 1215'te İngiltere Kralı Yortsuz John, feodal beylerin isteği ile Magna Carta adı verilen sözleşmeyi imzalamıştır. Bu sözleşme ile kral; kimseden haksız yere vergi alınmayacağı, herkesin can güvenliğinin sağlanacağını ve kanunlara göre hareket edeceğini kabul etmiştir. Böylece kralın yetkileri sınırlandırılmıştır.

Orta Çağ Avrupası'nda yaşanan bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu savunulamaz?

- A) Hiyerarşik yapılanmanın
- B) Kanun üstünlüğünün kabul edildiğinin
- C) İnsan haklarına verilen önem arttığını
- D) Kralın tüm haklarının elinden alındığının
- E) Hukuk devleti olma yolunda adım atıldığının

7. Orta Çağ'ın sonlarına doğru Avrupa'da siyasal, ekonomik, düşünsel ve toplumsal alanlarda değişim ve gelişme yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin sözü edilen değişim ve gelişmeler üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Haçlı Seferleri'nin gerçekleşmesi
- B) Fransız İhtilali'nin yaşanması
- C) İçe kapanık tarımsal faaliyetlerin sona ermesi
- D) Marsilya, Cenova, Venedik limanlarının önem kazanması
- E) Kâğıt ve matbaa kullanımının artması

8. Feodal beyler, Orta Çağ Avrupası'nda, hem toprağın hem de köylünün sahibi durumundaydı. Feodal beylere tabi olan köylülerin, karın tokluğuna çalışıkları da görülmüştür.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği söylenebilir?

- A) Feodalitenin yayılmasını
- B) Kapalı – içe dönük ticareti
- C) Özel mülkiyetin gelişmesini
- D) Papanın etkin olmasını
- E) Skolastik düşüncenin yayılmasını

9. Orta Çağ'da kurulan devletler, hâkimiyetlerini; güçlü ordulara, din adamlarına dayandırmışlardır. Ayrıca bu devletlerin uygun iklime sahip, engebesiz ve verimli bölgelerde kurulmuş olmaları da dünya tarihine yön vermelerinde önemli bir yere sahiptir.

Bu bilgiden hareketle Orta Çağ ile ilgili,

- I. Din, meşruiyet kaynağı olarak görülmüştür.
- II. Kapalı tarım ekonomisi güçlü devletler ortaya çıkarmıştır.
- III. Devletler, silahlı güçlerle ayakta kalmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

10. Orta Çağ'da;

- Bizans imparatorları, eski Roma ordusu esas alınarak kurulan Bizans ordusunun başkomutanı sayılmaktaydı.
- Şehinşah ünvanlı Sasani hükümdarları, savaşlara fileن katılmaktaydı.

Bu gelişmelerin;

- I. feodal rejimin ortaya çıkması,
- II. hükümdarların meşruiyetlerini sağlamlaştırması,
- III. sınıf farklılıklarının ortadan kaldırılması

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve II
D) I ve III	E) II ve III	

11. Avrupa'da merkezî otoritenin zayıfladığı dönemlerde öne çıkan soylular, korunaklı şatolar yaparak istilalara karşı arazilerini korumak isteyen çevredekî diğer toprak sahiplerini yanlarına çekmişlerdir. Soyluların aynı zamanda, kraldan kendi adlarına vergi ve asker toplama, yargılama yapma gibi siyasi yetkiler alması yeni bir rejimin ortaya çıkışına neden olmuştur.

Bu parçada, ortaya çıkış süreci hakkında bilgi verilen rejim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Feodalite	B) Monarşi	C) Teokrasi
D) Oligarşi	E) Meşrutiyet	

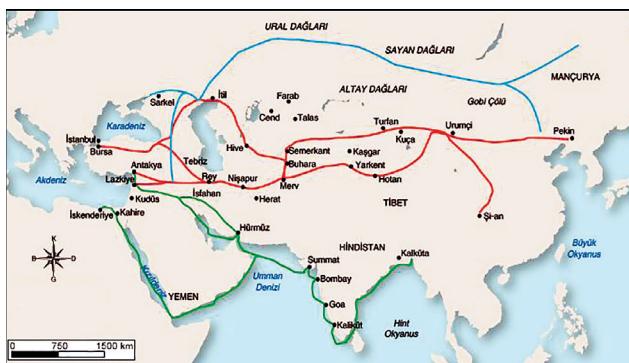
TEST 11**ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA**
Orta Çağ'da Ekonomi - Askerî Organizasyonlar ve Hukuk

1. Türk – İslam Devletleri'nde toplanan vergilerin bir kısmı tüccarların konakladığı kervansarayların yapımına ve bayındırılık hizmetlerine ayrılrırdı. Tüccarlar kervansaraylarda geçici olarak konaklar, üç gün boyunca ücretsiz yemek ve oda hizmetlerinden yararlanabilirlerdi.

Buna göre, Türk – İslam Devletlerinin bu politikasının temelinde yatan sebep aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ticari hayatı canlı tutmak
- B) Vergilerin toplanmasını sağlamak
- C) İkta sistemini toplumun her kesimine yaymak
- D) İçe kapalı bir tarım toplumu meydana getirmek
- E) Uluslararası siyasete canllılık kazandırmak

2. Orta Çağ'daki başlıca ticaret yolları aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

HİZ YAYMLARI

Haritaya bakıldığından;

- I. Hristiyanlığın geniş alanlara yayıldığı,
- II. tek bir para biriminin kullanıldığı,
- III. doğu ile batı arasında etkileşim yaşandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. **Orta Çağ Avrupası'nda;**

- I. Katolik Kilisesi'nin zenginleşmesi,
- II. Venediklilerin ticari faaliyetlerde bulunması,
- III. İpek Yolu güzergâhındaki toplumların refah seviyelerinin artması

durumlarından hangilerinin coğrafi yapıların sağladığı imkânlardan dolayı gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Orta Çağ Avrupası'nda feodal sisteme köylüler, serf ve serbest köylüler olmak üzere ikiye ayrılrırdı. Üzerinde yaşamış oldukları toprakların demirbaş eşyası sayılan serfler senyörlere ait topraklarda karşılıksız çalışma yükümlülüğü altındaları. Serfler ayrıca derebeyi tarafından toprakla birlikte alınıp satılırlırdı. Serbest köylüler ise üzerinde yaşadıkları toprakları ekip birerler ve bunun karşılığında derebeyine aynı, nakdi ve emek ile olmak üzere vergi öderlerdi.

Bu bilgilerden hareketle,

- I. Toplumsal eşitlik göz ardı edilmişdir.
- II. Feodal beyler büyük bir güç odağı hâline gelmiştir.
- III. Orta Çağ Avrupası'nda angarya görülmüştür.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Tarihin en eski kara ticaret yollarından biri olan İpek Yolu; Çin'den başlayıp Doğu Türkistan, Moğolistan, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Türkmenistan'ı geçtikten sonra Hazar Denizi'ne ve oradan da Anadolu kıyılarındaki liman kentlerine ulaşıyordu. Bundan dolayı tarih boyunca ekonomik çıkar elde etmek isteyen birçok devlet ya da topluluk İpek Yolu'na hâkim olabilmek için mücadele etmiştir. Örneğin VI. yüzyılda Orta Asya'da İpek Yolu'na hâkim olan Akhun Devleti, Kök Türklerle Sasanilerin bir olup saldıruları sonucu yıkılmıştır. Sasanilerin, Kök Türklerle yaptıkları İpek Yolu paylaşımına uymaması nedeniyle bu sefer Kök Türkler, Sasanilere karşı Bizans İmparatorluğu ile anlaştı. Sonraki zamanlarda ise Araplar, Moğollar ve başka kavimler de İpek Yolu mücadelelesine katılmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. İpek Yolu, siyasi-askerî ittifaklara neden olmuştur.
- II. İpek Yolu, kültürel etkileşim yaşanmasına neden olabilecek geniş bir coğrafyaya uzanmaktadır.
- III. İpek Yolu'nun ticari getirileri birçok topluluğu kendisine çekmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Orta Çağ'ın sonlarına doğru Avrupa'da merkezi krallıklar eski güçlerine kavuşmaya başlamıştır. Buna bağlı olarak da krallıklar düzenli ve disiplinli ordulara geçmeye başlamıştır. Örneğin İngiltere'de her vatandaş kırk gün askerlik yapmakla yükümlü tutulmuştur ancak yine de ordunun özellikle teknik kademelerinde ücretli askerlerden yararlanılmaya devam edilmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Zorunlu askerliğe adım atılmıştır.
- II. Feodalite tamamen sona ermiştir.
- III. Siyasi güç dinsel güçten ayrılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Moğollarda bazı hâllerde suçu kişiinin evlatları da suçlunun yerine cezalandırılmıştır.

Buna göre Moğol hukuku ile ilgili,

- I. Kisasa kısas uygulanmıştır.
- II. Suçun şahsiliği göz ardı edilmiştir.
- III. Toplumsal düzeni sağlamıştır.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

9. Hint Uygarlığı'nda sınıflar arası geçişin yasak olduğu kast sistemi uygulanmıştır. Bu sisteme göre alt tabakada bulunan bir kişi üstteki tabakadan biri ile evlenemez, ona selam veremezdi.

Buna göre Hint Uygarlığında;

- I. vatandaşlık bilincinin oluşması,
- II. sosyal adaletin gelişmesi,
- III. sosyal sınıfların görülmesi

Durumlarından hangilerinin ortaya çıkması beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

7. On İki Levha Kanunlarından önceki Roma hukuku, patricilerin örf ve âdetlerine dayanıyordu. Bu hukuk kurallarının yazılı olmaması, kuralların patricilerin isteğince yorumlanması neden oluyordu. Buna ek olarak patricilerden seçilen rahiplerin yargılama hakkına sahip olması, patriciler ile plebler arasında mücadelerler yaşanmasına neden oluyordu. Yaşanan bu mücadelerin sonucunda, pleblerin istekleri kabul edilmiş ve MÖ 451'de kanunların yazılı hâle getirilmesine karar verilmiştir. Böylece kanunlar, on iki adet tunç levha üzerine kazınmış ve Roma şehir meydanında herkesin görebileceği bir yere asılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Roma'da halkın sosyal sınıflara ayrıldığına
- B) Kanunların yazılı olmadığı dönemlerde hukukun patriciler tarafından keyfi uygulandığına
- C) Sınıf çatışmasının hukukun gelişmesini sağladığına
- D) Hukuk üzerindeki aristokrasinin zayıfladığına
- E) Tarihteki ilk yazılı kanunların On İki Levha Kanunları olduğuna

10. Orta Çağ'da konar-göçerler, kendilerini korumak için günlük işlerden artan zamanlarda savaşa hazırlık eğitimi niteliğinde ata binme, ok atma yarışları düzenler ve cirit ile gürüş oyunları oynarlardı. Eli silah tutan herkesin savaşa daima hazır durumda bulunduğu konar-göçerlere en güzel örnek Türklerdir. Avlanmayı bile savaş taktiklerini uygulayabilecekleri bir askerî tatbikata dönüştüren Türkler, askerliği özel bir meslek olarak görmezlerdi.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. askerlik ile sivil hayatın iç içe geçtiği,
- II. konar-göçerlerin, yerleşik düzende yaşayanlardan daha iyi ordular kurduğu,
- III. savaşçı yapıda olmaya özen gösterildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Orta Çağ'da;

- Sasaniler, kralın Zerdüştlik dininin simgesi olan kutsal ateşin koruyucusu olduğunu düşünüyorlardı.
- Orta Asya Türk devletlerinde, ülkeyi yöneten hakanın yönetme yetkisini Gök Tengri'den aldığına inanılıyordu.
- Çinliler, imparatorlarının "tanrılarının oğlu" olduğuna inanıyorlardı.

Orta Çağ'da görülen bu gelişmelerin;

- I. siyasi gücün laik bir yapıda olduğu,
- II. din adamlarının ayrıcalıklı olduğu,
- III. meşruiyetin tanrisal olduğu

yargılarından hangilerini kanıtlar nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

- 3.** Orta Çağ'da ticari ürünler, üretildiği yerden dünyanın birçok yerine ticaret yolları ve ticari mekânlardan sayesinde ulaşmıştır. Örneğin kervansaraylar, tüccarların üç gün boyunca ücretsiz yemek ve oda hizmetlerinden yararlanabildiği konaklama merkezleri idi. Ticari mekânlardan arasında yer alan panayırlar ise şehir merkezlerindeki mekânlara göre daha geniş çaplı ticaretin yapıldığı yerlerdi. Panayırlar, ticaretin yanı sıra dini bayramlara ve şölenlere de ev sahipliği yapardı.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Orta Çağ'da ticarette deniz yolunun hiç tercih edilmediği,
- II. panayırlarda ticari hayat ile dinî hayatın iç içe geçtiği,
- III. ticari malların sigortalatıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

HİZ YAYMLARI

- 2.** Orta Çağ'da İslam dünyası, eski Yunan filozoflarının eserlerinden yararlanmış ve birçok alanda ilerlemiştir. Avrupalılar ise Haçlı Seferleri, Akdeniz ticaretinin canlanması, Müslümanların Avrupa'da varlık göstermesi gibi nedenlerden dolayı Müslümanlardan etkilenmişler ve antik Yunan felsefesine geri dönmeye başlamışlardır. Böylece Avrupa, Orta Çağ anlayışından uzaklaşmıştır.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisi savunulamaz?

- A) İslam dünyası bilim, felsefe ve akılçıl düşünceye kapalı değildir.
 B) Müslümanlar Avrupa kaynaklarından yararlandığı gibi Avrupalılar da Müslümanların kaynaklarından yararlanmıştır.
 C) İslam dünyası bazı dönemlerde Avrupa'ya göre daha aydın bir düşünceye sahip olmuştur.
 D) Ekonomik ilişkiler sadece maddi alışverişe değil kültürel etkileşime de neden olmuştur.
 E) Orta Çağ ile Yeni Çağ arasında kültürel etkileşim uzun süren barış dönemi sayesinde gerçekleşmiştir.

- 4.** Konar-göçer toplulukları bir bölgede kalıcı olarak yaşadıkları için tarımsal üretimde bulunamamışlardır. İhtiyaçlarını hayvancılık ve avcılık yaparak karşılayan konar-göçerler, üretmedikleri ihtiyaç maddelerini yerleşikler üzerine yaptıkları akınlarla elde ettikleri için askerî teşkilatlanmaya gitmek zorunda kalmışlardır. Ayrıca eli silah tutan herkes savaşa daima hazır durumda bulunmuştur. Güçlü kaleler ve surlar içinde yaşayan yerleşikler ise Orta Çağ'da daha çok ücretli askerler tutarak kendilerini savunmaya çalışmışlardır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yerleşik toplumlarda, savunma amaçlı mimari yapılmaya gidildiği görülmüştür.
 B) Konar-göçer topluluklarında, herkes ordunun bir parçası olarak görülmüştür.
 C) Konar-göçer toplumlar, dışa açık bir hayat tarzına sahiplerdir.
 D) Yerleşik orduların konar-göçerlere üstünlük sağlaması daha kolay olmuştur.
 E) Konar-göçerlerin savaşçı özelliklerinin gelişmesinde, ihtiyaçları belirleyici olmuştur.

5. Ticaret yolları ve ticari mekânlar sayesinde, dünyanın bir ucunda üretilen bir mal, dünyanın diğer ucuna taşınabiliyordu. Taşımacılığın gelişmesi, Doğu Akdeniz limanlarına getirilen malların gemilere yüklenerek Avrupa limanlarına taşınması gibi gelişmeler de ticaretin hızlanması sağlıyordu.

Buna göre, Orta Çağ'da ticaretin hızlanmasına bağlı olarak;

- Sanayi Devrimi,
- kültürel etkileşim,
- ticaret hacminin artışı

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Kavimler Göçü'nden sonra Roma İmparatorluğu 395 yılında ikiye ayrılmış ve Avrupa'da otorite boşluğu oluşmuştur. İnsanların korumasız kaldığı bu dönemlerde, otorite boşluğunu feodal yapılmalar doldurmaya çalışmıştır. Böylece savunmasız kalan halk, güçlü surlarla çevrili, şatolarda yaşayan feodal beylerin himayesine alınmıştır. Fakat halk bunun karşılığında feodal beyin mali olarak görülmeye başlamıştır.

Buna göre, Kavimler Göçü'nden sonra yaşanan gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olması beklenmez?

- A) Merkezi idarenin sarsılmasına
 B) Sosyal sınıflaşmanın son bulmasına
 C) Toplumsal huzurun bozulmasına
 D) Siyasi dengelerin alt üst olmasına
 E) Yeni devletlerin kurulmasına

7. Justinianus Kanunlarında; toprak alım-satımı kolaylaştırılmış, kilisenin karşı çıkışına rağmen boşanma hakkı devam etmiştir.

Justinianus Kanunlarına ait bu özellikler;

- köleliğin ortadan kalkması,
- dinî otoritenin zayıflaması,
- özel mülkiyetin gelişmesi

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Orta Çağ'da İslamiyet'in yayılmaya başlaması sonucunda, birçok İslam devleti kurulmaya başlamıştır. Yahudilik gibi ırka dayalı olmayan İslamiyet, daha evrensel bir özelliğe sahip olmuş fakat zamanla İslam dünyasında, Emeviler, Abbasiler ve Fâtîmîler gibi devletler kurulmuştur.

İslam dünyasında yaşanan bu değişim, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Din kurallarının yönetimde etkili olduğunu
 B) Siyasi rekabetin mezhepleri ortaya çıkardığının
 C) Soy dayanışmasının öne çıktığının
 D) Dinî ayrıcalıklara sahip grupların oluşmaya başladığının
 E) İslam hükümdarlarının seçimle işbaşına geldiğinin

9. Moğollarda (Cengiz Yasası'nda) elinde çalıntı at bulunan kimse onu iade etmekle yükümlüydü. Bu kişi ceza olarak dokuz at daha vermemeliydi. Eğer atları vermeye gücü yoksa çocuklarını vermemeliydi; çocuğu da yoksa idam edilirdi.

Cengiz Yasası'nda yer alan bu kurallara bakarak;

- toplumsal düzenin sağlanmaya çalışıldığı,
- kolektif cezalandırma sisteminin uygulandığı,
- müsadere sistemine son verildiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

10. Orta Çağ Avrupası'na damgasını vuran feudalite rejiminde, hayat; sur, kale ve şatoların içinde geçmiştir.

Bu bilgilere göre;

- dışa kapalı bir toplumun olduğu,
- ticari rekabetin yaşadığı,
- pazar ekonomisinin geliştiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 1.** Orta Asya'da yapılan kazılar sonucunda, Karasuk Kültürü'ne ait demir eşyalar, dört tekerlekli araba, keçeden yapılmış çadırlar, koyun yününden kumaş ve elbiseler bulunmuştur.

Bu bilgilerden hareketle Karasuk Kültürü ile ilgili,

- I. Dayanıklı aletler yapılmıştır.
- II. Ticari faaliyetlerde bulunulmuştur.
- III. Göçebe hayat tarzı benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) I ve II	E) I ve III	

- 2.** Tarih boyunca birçok bölgeye göç eden Türklerin batıya hareket etmelerinde otlak arayışları söz konusu olmakla birlikte doğuda bulunan güçlü Moğol kavimlerinin baskısı da etkili olmuştur. Moğol baskıcıları sonucunda; Hun, Kök Türk ve Uygurlar zamanında devlet merkezi olan Ötüken'in de içinde bulunduğu Orhun bölgesi, IX. yüzyıldan sonra Moğollarıneline geçmiştir. Türklerin Moğolistan'dan uzaklaşmalarının doğurduğu en büyük sonuç belki de Müslüman kültürüne yaklaşmaları olmuştur.

Bu bilgilere göre, Türklerin batıya doğru göç etmelerinden;

- I. siyasi,
- II. ekonomik,
- III. dinî

etkenlerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

- 3.** İç Asya'da sert bir karasal iklimde yaşayan Türkler, hayvan sürülerini besleyebilmek için gür otlaklar aramışlardır. Türkler ayrıca, yaz mevsimini yaylak denilen yüksek ve serin yerlerde kişi ise kışlık denilen İlman ve alçak düzülüklerde geçirmişlerdir.

Bu durum, Türklerin aşağıdaki alanların hangisinde gelişme göstermesini engellemiştir?

- A) Toplumsal dayanışmanın güçlenmesini
- B) Ordu - millet anlayışının yerleşmesini
- C) Bağımsızlık duygusunun gelişmesini
- D) Şehirler kurulup mimari eserler verilmesini
- E) Çadır kültürünün gelişmesini

- 4.** Kök Türk hükümdarı Taspar (Tapo) Kağan, İpek Yolu ve kervan yollarında uluslararası ticaret yapan kişilerin daha çok Budist rahipler olduğunu görmüştür. Bundan dolayı, Türklerin yaşam tarzına uygun olmamasına ve halkın gözünde itibarını kaybetme ihtimaline rağmen Taspar Kağan, Budizm'i kabul etmiştir.

Buna göre, Taspar Kağan'ın Budizm dinini seçmesinde;

- I. ekonomik,
- II. sosyal,
- III. kültürel

etkenlerden hangilerinin belirleyici olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) I ve II	E) I ve III	

- 5.** Uygurların benimsediği Manihaizm dininde et yemek ve cana kıymak yasaktır.

Buna göre Manihaizm dininin kabul edilmesiyle aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Türk kültürünün Avrupa'da yayılması
- B) Tarımsal üretmeye geçilmesi
- C) Askerî gücün etkin bir şekilde kullanılması
- D) Boylar arasında din birliğinin sağlanması
- E) Egemenliğin geniş alanlara yayılması

- 6.** Türk Devleti'nin yıkılma nedenleri hakkında bilgiler veren Orhun Kitabelerinde; hükümdar ile milletin birbirine karşı olan sorumlulukları, Türklerin yaşayışları, yönetim şekilleri, sosyal devlet anlayışları hakkında bilgiler de yer almaktadır.

Türk tarihi hakkında birinci elden kaynaklar arasında yer alan Orhun Kitabeleri, aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

A) Kök Türk	B) Uygur	C) Hun
D) Türgiş	E) Avar	

7. Araştırmalar sonucunda Orta Asya'da bulunan Türklere ait kurganlarda; ölülerle birlikte kılıçların ve günlük eşyaların da mezara konulduğu anlaşılmıştır. Ayrıca kurganların etrafında bulunan çok sayıdaki "balbal" adı verilen mezar taşları da dikkat çekmiştir.

Bu bilgilerden hareketle Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Madeni tanımlı olduklarına
- B) Teşkilatlı bir yapıda olduklarına
- C) Ahirete inandıklarına
- D) Savaşçı özelliklere sahip olduklarına
- E) Heykel sanatında gelişiklerine

8. Avarlar, Hunlarla akraba olan Töles boylarının isyanını bastırılmayınca Kök Türklerden yardım istemiştir. Kök Türkler sayesinde isyan bastırılmıştır. Güç kazanan Kök Türkler, Avarlara karşı başlattıkları bağımsızlık mücadeleini kazanarak Türk adını taşıyan ilk devlet olarak tarihe geçmiştir.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Bazı dönemlerde Türkler birbirleriyle mücadele etmiştir.
- II. Kök Türkler millî bilinc ve karaktere sahiplerdir.
- III. Türkler arasında siyasi birlik bulunmaktadır.

yargılardan hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

9. Kök Türk Devleti'nin Batı Kağanlığını yöneten İstemİ Yabgu, döneminin en önemli ticaret yolunda denetim sağlamak için siyasi ve askeri ittifaklara girişmiştir. Önceleri Akhunlara karşı Sasanilerle ittifak kuran İstemİ Yabgu, Sasanilerin anlaşmalara uymaması nedeniyle Sasanilere karşı bu kez de Bizans ile ittifak kurmuştur.

İstemİ Yabgu'nun denetim sağlamak için ittifak girişimlerinde bulunduğu tarihî ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baharat Yolu
- B) İpek Yolu
- C) Kral Yolu
- D) Kürk Yolu
- E) Tuz Yolu

10. Orta Asya'da geniş ölçüde yerleşik hayatı geçen ilk Türkler Uygurlardır. Uygurlara kadar Türklerde yerleşik hayatı ait izlerin görülmemesi beklenmez.

Aşağıdakilerden hangisi Uygurlardan önce yaşayan konargöcher Türk gruplarına ait bulgular arasında gösterilemez?

- A) At koşum takımları
- B) Kısa kılıçlar ve mızrak uçları
- C) Kurgan adı verilen mezarlar
- D) Bronz kemeri tokası
- E) Tapınak kalıntıları

11. Arkeologların ve diğer bilim insanların Orta Asya'da yaptıkları araştırmalar sonucunda, bu bölgede tarihi MÖ 4000'lere dayanan kültür merkezleri ortaya çıkarılmıştır.

Sözü edilen kültürler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Anav
- B) Afanesyev
- C) Tagar
- D) Aka
- E) Kelteminar

12. İslamiyet'ten önce Orta Asya'da hüküm süren Türklerde, konargöcher yaşam tarzından dolayı insanlar birbirleriyle dayanışma içinde olmuşlardır ve Türk hukuku olan töredede herkes eşit görülmüştür.

Buna göre ilk Türk devletlerinde aşağıdakilerden hangisinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Sosyal devlet anlayışının
- B) Ulusçu yapılanmanın
- C) Sınıfsız bir toplum yapısının
- D) Federatif yönetimin
- E) Ordu - millet anlayışının

1. Uygurlara ait Şine Usu Yazıtında şu ifadeler yer almıştır: "Bars yılında (750) Çiklere karşı yürüdüm. İkinci ay on dörtte Kem'de çarpıştım. O yılbaşı orada mükemmel karargâh, saray yaptırdım. Yazı orada yayladım. Hududu orada tayin ettim."

Yazıtta geçen bu ifadeler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dış sorunlara tamamen son verilmiştir.
- B) Fetih hareketlerinde bulunulmuştur.
- C) Yerleşik hayatı dair izler görülmüştür.
- D) Takvim kullanılmıştır.
- E) Sınır tespiti yapılmıştır.

2. Uygurlar yerleşik hayatı geçmelerine neden olan Manihaizm dinini kabul etmelerine rağmen Uygur hükümdarları, "ay tengride kut bulmuş ve ay tengride ülög bulmuş" gibi ünvanları kullanmışlardır.

Bu durum göz önünde bulundurulduğunda, Uygurlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türklerde dinî birliktelik sağlanmıştır.
- B) Egemenliğin kaynağı önceki Türk devletleriyle aynı niteliktedir.
- C) Çin entrikalarına karşı önlemler alınmıştır.
- D) Merkeziyetçi devlet anlayışı uygulamaya konulmuştur.
- E) Savaşçı ve mücadeleci özellikler devam ettirilmiştir.

3. **Çinlilerin, Türk devletlerini yıkmak için;**

- I. Türklerle bağlı boylar arasında propaganda yapmak,
- II. Çinli prensesleri Türk hükümdarıyla evlendirmek,
- III. Çin Seddi'ni inşa etmek

yollarından hangilerine başvurdukları söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Uygur hükümdarı Moyen-Çur'un tahta çıkışından bir süre sonra Çinliler ile Müslüman Araplar, 751 Talas Savaşı'nda karşı karşıya gelmişlerdir. Çinliler bu savaşta yenilerek Doğu Türkistan'dan çekilmek zorunda kalmışlardır. Bunun üzerine Moyen-Çur Kağan, verimli olan bir tarım havzasını ele geçirerek Uygurlara en parlak dönemini yaşamıştır.

Sadece bu bilgilere dayanarak Uygurlarla ilgili olarak;

- I. İslam dini ile çağdaş oldukları,
- II. göçeve hayat sürdürükleri,
- III. Müslümanlarla mücadele ettikleri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

5. Türk hükümdarları ve devletleri bütün Türkleri tek çatı altında toplamak için uzun süre uğraşmışlardır.

Türk kökenli ve Türkçe konuşan bütün toplulukları tek çatı altında toplayan ilk Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila
- B) Mete Han
- C) Bilge Kağan
- D) Mukan Kağan
- E) Balamir

6. Mete Han ordunu onlu sisteme göre düzenlemiş ve elde ettiği güç ile Çin'i ele geçirmeye ve Çin'e yerleşme imkânını elde etmiştir. Ancak kurultayı tavsiyesiyle Çin'i ele geçirerek vazgeçmiş ve vergiye bağlamıştır.

Mete Han'ın Çin'i ele geçirmekten vazgeçmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Çinlilerin savunma amaçlı Çin Seddi'ni inşa etmelerinin
- B) Türk kültürünün Orta Asya dışına yayılmasını engellemek istenmesinin
- C) Veraset sistemindeki belirsizlikten çekinilmesinin
- D) Sınıflı bir yapının ortaya çıkmasını engellemek istenmesinin
- E) Kalabalık Çin nüfusu içinde asimile olma tehlikesinin

7. Konferansta konuşma yapan bir tarihçi "Kök Türklerin diktığı Orhun Kitabelerinde yabancı kelime sayısı azken, Uygurlara ait metinlerde bu sayı biraz daha fazladır." demiştir.

Uygurlara ait metinlerde daha fazla yabancı kelime bulunmasında;

- I. tüccar kavimlerden Soğdların Uygur ülkesinde faaliyet göstermesi,
  - II. Kök Türklerin ülkelerini doğu-batı şeklinde ikiye ayırması,
  - III. Uygurların daha fazla uygarlıkla etkileşime girmesi
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

8. "Teoman'ın oğlu Türk İmparatoru Mete de meşhurdur. O, doğuda Kadırgan Dağları'ndan batıda Hazar Denizi'ne kadar, kuzyede Sibiryadan güneyde Himalaya eteklerine kadar geniş hudutlar içinde Büyük Türk İmparatorluğu'nu teşkil etmiş yüksek bir Türk hakanıdır."

Mustafa Kemal Atatürk, yukarıdaki sözleriyle hangi Türk devletinden bahsetmektedir?

- A) Avrupa Hun
 B) I. Kök Türk
 C) II. Kök Türk
 D) Uygur
 E) Asya Hun

9. • XIII. yüzyılın başlarında itibaren Moğolların hâkimiyetine girmiştirlerdir.
 • Kendi dillerini Moğol Devleti'nin resmî dili hâline getirmiştirlerdir.
 • Moğolla öğretmenlik, yöneticilik, danışmanlık, memurluk gibi görevler üstlenmiştir.
 • Moğolların kültürel bakımından Türkleşmesinde önemli bir rol oynamışlardır.

Özellikleri verilen Türk devleti ya da boyu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akhun   B) Kırgız   C) Uygur
 D) Soğd   E) Kök Türk

10. I. Kök Türk Devleti yıkıldıktan sonra Türkler bir süre Çin esaretinde kalmıştır. Esaretten kurtulmak için, Kürşad Ayaklanması olarak tarihe geçen ayaklanma düzenlenmiştir. Bu ayaklanma ile Çin imparatorunun esir edilmesi amaçlanmıştır. İmparator esir alındıktan sonra Çin sarayı esir bulunan Türk ileri gelenleri ve Çin boyunduruğundaki Türk toprakları ile değiştirilecekti. Her ne kadar Kürşad Ayaklanması başarıya ulaşamasa da II. Kök Türk Devleti'nin kurulmasına büyük bir katkısı olmuştur.

Bu bilgilere göre, Kürşad Ayaklanması ile ilgili,

- I. Millî bilinci güçlendirmiştir.
- II. Türklerin bağımsızlık elde etmesinde pay sahibidir.
- III. İktisadi kalkınmayı sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

11. Kök Türk Devleti'nin batı kanadını yöneten İstemİ Yabgu kendi bölgelerinden geçen İpek Yolu'nu denetimi altına almak için bir başka Türk devleti olan Akhunlar ile karşı karşıya gelmiştir. İstemİ Yabgu bu mücadeleyi kazanabilmek için İran'daki Sasani Devleti ile anlaştı ve 557 yılında Akhun Devleti'ne son vermiştir.

Verilen bu bilgilere göre, Kök Türkler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Merkezî yönetim sahip degillerdir.
- B) Ekonomik çıkışları siyasi gelişmelere neden olmuştur.
- C) Federatif yapılanmaya gitmişlerdir.
- D) Türkler arasındaki ilişkilerinde ülke çıkarları önemli rol oynamıştır.
- E) Orta Asya ile Ön Asya arasında ilk defa siyasi ittifak kurmuşlardır.

12. Türk sosyolog Ziya Gökalp, Türk adının "töre sahibi" anlamındaki "türeli" sözcüğünden geldiğini ifade etmiştir.

Buna göre Ziya Gökalp'in, Türklerin aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Eli silah tutan herkesin asker sayılması
- B) İlk dönemlerden itibaren demircilikle ilgilenilmesi
- C) Hukuk kurallarının bulunması
- D) Farklı topluluklarla kültürel etkileşimde bulunulması
- E) Egemenliğin dine dayandırılması

1. Uygur Türklerinin ülkesinde farklı dinlere mensup insanlar bulunmaktaydı. Budizm'e ait tapınaklarda kullanılan stupa adı verilen kubbe yapısı Uygurlarda da kullanılmıştır. Uygurlar ayrıca kâğıt ve matbaayı kullanmış, tarım yapmış, kira sözleşmeleri hazırlamış ve kendilerine özgü yazılarıyla kitaplar basmıştır.

Bu özellikler dikkate alındığında Uygurlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenenmez?

- A) Türklerde ait ilk yazılı belgeleri oluşturmuşlardır.
- B) Kültürel gelişmeler yaşamışlardır.
- C) Hoşgörülü bir ortam oluşturmuşlardır.
- D) Yerleşik hayatı ait yapılar meydana getirmiştir.
- E) Türk alfabesi oluşturmuşlardır.

2. Türk devlet ve boyları tarih boyunca birçok dini benimsemistiştir.

Aşağıdaki hükümdardan hangileri, sırasıyla Kök Türk ve Uygurlarda, din değişikliğine giden hükümdarlar arasında gösterilebilir?

- A) Bilge Kağan – Moyen Çur
- B) Tapo Kağan – Bögü Kağan
- C) Mukan Kağan – Taspar Kağan
- D) İstemci Yabgu – Kutluk Bilge Kül Kağan
- E) Bumin Kağan – Kutluk Kağan

3. Büyük Hun Devleti'nin yıkılmasından sonra Türk tarihinin ikinci büyük imparatorluğu Kök Türk Devleti olmuştur. "Türk" sözcüğü ilk defa resmi devlet adı olarak kullanılmışlardır. Yıkıldıkten sonra dört tarafa yayılan Türk zümreleri gittikleri yerlerde Kök Türklerin idari, siyasi ve iktisadi geleneklerini yaşıtmışlardır. Bütün bu Türk gruplarının tarihinde Kök Türk teşkilatının, edebiyatının, töresinin ve hayata bakış açısından izleri görülmüştür.

Verilen bilgilere bakılarak Kök Türklerle ilgili ulaşılabilicek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüm Türkleri tek çatı altında toplamışlardır.
- B) Siyasi yapıları devletin yıkılmasını önleyecek şekilde düzenlenmiştir.
- C) Türk devlet ve topluluklarının tarihinde köklü bir yere sahiptir.
- D) Türklerin, Gök Tanrı inancını benimsemelerinde öncü olmuşlardır.
- E) Yıkılmalarında millî kimlik ve kültürlerini terk etmeleri etkili olmuştur.

4. Ticaret yolları üzerinde kurulan Uygurlar, Soğd alfabetesinde küçük çaplı değişiklikler yaparak Uygur alfabesini meydana getirmiştirlerdir. Bu yazı XV. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde diğer Türk devletleriyle olan yazışmalarda da kullanılmıştır. Ayrıca Uygurlar Manihaizm dinini benimsemelerine rağmen bu dine ait terimlere Türkçe karşılıklar bulmuşlar ve tapınaklar inşa etmişlerdir.

Buna göre, Uygurlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Döneminin en iyi ticaret ağını oluşturduklarına
- B) Millî kimliklerini korumaya çalışıklarına
- C) Kültürel etkileşime açık olduklarına
- D) Yerleşik hayatı tarzını benimsediklerine
- E) Bazı Türk devletlerini etkilediklerine

5. Asya Hun Devleti hükümdarı Mete Han, Çin'i mağlup edip Çin topraklarını ele geçirme imkânını elde etmiştir. Kurultayı, Çin nüfusunun fazla olduğunu belirtmesi üzerine Mete Han bu isteğinden vazgeçmiştir.

Kurultayı böyle bir uyarı yapması, aşağıdakilerden hangisine sahip olduğunu göstermektedir?

- A) Hükümdarların belirlenmesinde etkili olduğunu
- B) İpek Yolu'na hâkim olmak için siyaset geliştirdiğini
- C) Kut anlayışını benimsediğini
- D) Taht kavgalarını engellediğini
- E) Danışma meclisi niteliğinde olduğunu

6. I. Kök Türk Devleti yıkıldıkten sonra Kök Türk halkı Çin hâkimiyetinde kalmış fakat Kök Türkler millî benliklerini ve bağımsızlık duygularını kaybetmemiştirlerdir. Kök Türkler esaretten kurtulmak amacıyla bağımsızlık mücadeleşine girişerek büyük bir ayaklanma başlatmış fakat başarılı olamamışlardır. Yine de bu ayaklanma Türklerin bağımsızlık elde etmelerinde büyük rol oynamıştır.

Kök Türklerin bağımsızlık duygusuyla girişikleri ve II. Kök Türk Devleti'nin kurulmasını sağlayan gelişmeye aşağıdakilerden hangisidir?

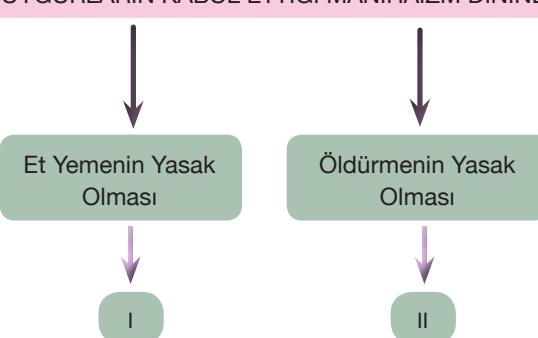
- A) Töles İsyanları
- B) İstiklal Ayaklanması
- C) Kürşad Ayaklanması
- D) Ötüken Ayaklanması
- E) Karabalgasun İhtilali

7. Kök Türkler; kendilerine ait alfabe oluşturmuşlar, parayı değişim aracı olarak kullanmışlar, Bozkurt ve Ergenekon destanlarını meydana getirmişlerdir. Türk tarihinin ve edebiyatının ilk yazılı örnekleri olan Orhun Kitabelerini dikmişlerdir. Bu kitabelerde Türklerin yaşayışları, kültürleri, siyasi yaşamları, birlük beraberliğin önemi, devletin yıkılış nedenleri, Çinlilerin entrilikleri, hükümdarların halkına hesap vermesi, devletin ve milletin birbirlerine karşı olan sorumlulukları, yönetim biçimi, bağımsızlığa ne kadar değer verdikleri gibi konular geçmektedir. Örneğin kitabelerde "Kağan oturup aç ve fakir milleti hep toplattım. Fakir milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım." ifadesi ile "Milletin adı sanı yok olmasın diye, Türk milleti için gece uyumadım, gündüz oturmadım." ifadeleri yer almıştır.

Bu bilgilere göre, Kök Türkler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyal devlet anlayışı ile hareket etmişlerdir.
- B) Millî bilinç ile yaşamışlardır.
- C) Türk tarihini aydınlatacak eserler bırakmışlardır.
- D) Türklerle ait ilk kitaplara meydana getirmişlerdir.
- E) Hükümdarlar kendilerini halka karşı sorumlu hissetmişlerdir.

9. UYGURLARIN KABUL ETTİĞİ MANİHAİZM DINİNDE

Yukarıdaki diyagramda numaralandırılmış yerlere neden - sonuç ilişkisi doğrultusunda aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II
A) Hayvan totemlerine taptılmasına	Orduda onlu sistemin kullanılması	
B) Ticari faaliyetlerin artması	Ordu - millet anlayışının yaygınlaşması	
C) Hayvansal gıdaların tüketilmesi	Barış ortamının sağlanması	
D) Farklı devletlerin kurulması	Kültürel gelişimin artması	
E) Tarımsal üretmeye geçilmesi	Savaşçı özelliklerin zayıflaması	

8. Aşağıda I. Kök Türk Devleti'ne ait harita yer almaktadır.

Bu haritaya bakılarak Kök Türkler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Asya'daki en güçlü devlettir.
- B) Merkezi bir yönetim şecline sahip değildir.
- C) İpek Yolu'nun tamamına hâkim olmuştur.
- D) Türklerde denizcilik faaliyetlerini başlatmıştır.
- E) Çin Seddi'nin yapılmasını sağlamıştır.

10. Kök Türkler, hayvancılık gereği konar-göçer bir şekilde yaşamışlar ve göç güzergahlarında, ekime uygun topraklarda az da olsa tarım yapmışlardır. Kök Türkler; buğday, arpa, dari, çavdar ve at yemi olarak burçak ve yulaf ekmişlerdir. Kök Türk kağanı Kapgan Kağan, Çin ile yaptığı antlaşmaının bir maddesinde, Çin'in Kök Türk'lere, 3000 adet tarım aleti ile yaklaşık 1250 ton tohumluk dari vermesi koşulunu getirmiştir. Ayrıca Kök Türkler Dönemi'nde yüksek teknik bilgiyle yapıldığı anlaşılan Tötö Kanalı'nın boyu 10 km'ye yakındır.

Verilen bu bilgilere göre Kök Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

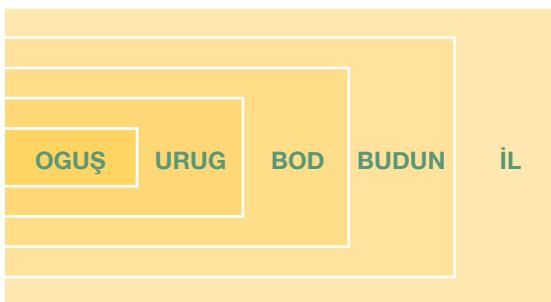
- A) Tarım temel geçim kaynağı olmuştur.
- B) Çinlilerle takas usulü ticaret yapılmıştır.
- C) Daha çok at besiciliği için tarım yapılmıştır.
- D) Göktürkler döneminin en çok tarım yapan ülkesidir.
- E) Çin'e karşı üstünlük kurulmuştur.

1. Türklerde hakanın eşi olan hatunun;

- I. elçi kabul etmesi,
- II. kurultaya katılabilmesi,
- III. Türk boyalarının soyundan olması

özelliklerinden hangileri, siyasi yetkilere sahip olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Aşağıdaki görselde Türklerin devletleşme süreci gösterilmiştir.

Bu görsel incelendiğinde;

- I. devletin kurulmasında soy dayanışmasının önemli rolü olduğu,
- II. Türklerde sosyal sınıflaşmanın görüldüğü,
- III. siyasi teşkilatlanmanın başlangıcının aile olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

3. Orhun Kitabelerinde geçen "Üstte mavi gök, altta yağış yer, ikisi arasında da insanoğlu yaratılmıştır. İnsanoğlunun üzerine de Tanrı tarafından ecdadım Bumin Kağan ve İstemî Kağan tahta çıkarılmıştır." ifadelerine bakılarak Türk devlet teşkilatı ile ilgili,

- I. Taht kavgaları devleti ikiye bölmüştür.
- II. Hâkimiyetin ilahi menşeili olduğuna inanılmıştır.
- III. Kağan sadece ülkesini değil dünyanın tamamını yönetme yetkisine sahiptir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

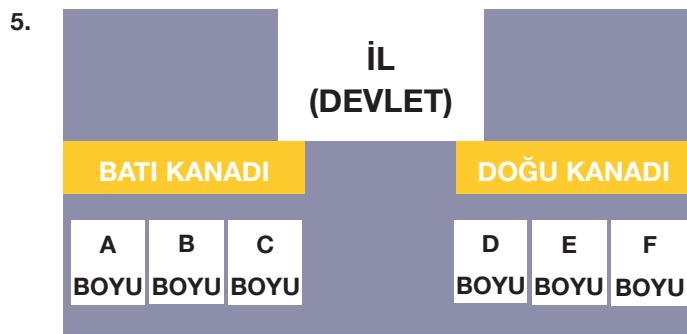
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Türklerde yılın belli zamanlarında toplanan siyasi, ekonomik, askeri konuların görüşüldüğü kurultaya boy beyleri katılır ve düşüncelerini serbestçe dile getirirlerdi. Hatun ve hanedan üyelerinin de katıldığı kurultayda son söz hükümdara aitti. Son sözün hükümdara ait olması kurultayı toplantımasına engel değildi. Hatta bazı durumlarda kurultay hükümdarın tahttan indirilmesine bile karar verebilirdi.

Bu bilgilere göre, Türklerin devlet işlerini görüşüğü kurultay ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hükümdarın belirlenmesinde tek başına söz sahibidir.
 B) Danışma meclisi özelliği göstermiştir.
 C) Demokratik tutumlara sahiptir.
 D) Devlet işlerini görüşmek üzere toplanmıştır.
 E) Bazı durumlarda yaptırım gücüne sahiptir.

HİZ YAYMLARI

Türklerin şekildeki gibi boyalar halinde teşkilatlanması ve ülkeyi doğu – batı şeklinde yönetmesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesi sayılmaktadır?

- A) Bağımsızlığa önem verildiğinin
 B) Federatif yönetimin uygulandığının
 C) Halkın barış ve huzur içinde yaşadığıının
 D) Geniş bir ticaret ağına sahip olunduğunun
 E) Konargöçer bir hayat tarzının benimsendiğinin

6. Türklerde devleti yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılmıştır. Bu inanca kut anlayışı denilmiştir. Hükümdarın kut yetkisiyle donatılmış olması onun karizmatik bir hükümdar olmasını sağlamıştır. Ancak bir hükümdarda kut olması demek aile üyelerinde de kut kanı olması demektir. Bundan dolayı kut anlayışı bazı olumsuz sonuçlar da doğmuştur.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisinin, kut anlayışı doğrultusunda gerçekleştiği söylenemez?

- A) Veraset sisteminde belirsizliğin olması
- B) Hükümdarın belirlenmesinde bazı ölçütlerin esas alınması
- C) Ahiret inancının görülmesi
- D) Farklı yerlerde aynı hanedana mensup kişilerin devlet kurması
- E) Taht kavgalarının çok sık görülmesi

7. Türk töresine göre insan öldürmek, barış zamanında kılıç çekmek, zinada bulunmak, hayvan kaçırma, hırsızlık yapmak kesin olarak yasaklanmıştır. Bu suçları işleyen kişiler devlet tarafından idam edilebilirdi. Hafif suçlara ise genellikle on günü aşmamak üzere hapis cezası verilirdi.

Buna göre, Türk hukuk sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplumsal huzurun sağlanması amaçlanmıştır.
- B) Yaşam şartları hukuk kuralları üzerinde etkili olmuştur.
- C) Özel mülkiyetin korunması önemsenmiştir.
- D) Dinî kurallar töre üzerinde etkili olmuştur.
- E) Kan davalarının görülmesinin önüne geçilmiştir.

8. **Türklerde;**

- toplumsal sınıflaşmanın olmaması
- farklı kültürlerle etkileşime girilmesi
- kısa süreli hapis cezalarının görülmesi

durumlarının ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Ordu – millet anlayışının benimsenmesi
- B) Konargöçer hayat tarzının benimsenmesi
- C) Ticaret yolları üzerinde bulunulması
- D) Türk devlet teşkilatlanmasının devamlılık göstermesi
- E) Orduda onlu sistemin kullanılması

9. Türklerin İç Asya'da ve diğer coğrafyalarda güçlü devletler kurması, çeşitli kavimleri yönetimi altında toplaması ve geniş topraklara hâkim olması "ordu-millet" anlayışı sayesinde gerçekleşmiştir.

Türklerdeki "ordu-millet" anlayışının;

- I. halkın ordu, ordunun da halk sayılması,
- II. askerliğin para karşılığı yapılmaması,
- III. askerliğin bir meslek olarak görülmemesi

özelliklerinden hangilerini bünyesinde barındırdığı söyleyenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Türklerde dağıtma anlamına gelen "üleştirme" kelimesinden gelen ülüs kavramı, ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılması demektir.

Sadece bu bilgiye dayanarak;

- I. İstemi Yabgu'nun Kök Türklerin batısını yönetmesi,
- II. Kürşad'ın Çin'e karşı ayaklanma başlatması,
- III. devletin tiginler arasında bölünmesi

gelismelerinden hangileri, ülüs kavramına örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. I. Açı halkı doyurmak, açık halkı giydirmek

- II. Töreyi uygulamak

- III. Devleti oluşturan boyların birbirleri arasındaki uyum ve düzeni sağlamak

İslam öncesindeki Türk hükümdarlarının görev ve sorumlulukları arasında, yukarıdakilerden hangileri yer almaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Orta Asya'daki Türk hükümdarlarının erkek çocuklarına tigin denilmektedir. Kurultaya katılma hakkına sahip olan tiginler yönetimde tecrübe kazanmak için devletin bazı idari bölgelerine ataman ya da inal denilen eğitmenler gözetiminde gönderilmiştir.

Buna göre tiginler ile ilgili olarak;

- I. siyasi ve idari görevlerinin olduğu,
- II. bağımsız beylikler kurdukları,
- III. boyları itaat altına aldıkları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. **Orhun Kitabelerinde geçen** "Tanrı buyurduğu için, kendim devletli olduğum için, kağan oturdum." sözü İslâm öncesi Türk devlet teşkilatı hakkında aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Hükümdarın, kendisine bağlılığı artıracak özelliklere sahip olduğunu
 B) Kağanın hâkimiyetini sağlamlaştırdığının
 C) Egemenliğin dinsel kaynaklı olduğunu
 D) Kut inancının benimsendiğinin
 E) Her alanda dinin etkisi altında kalındığının

İLK YAYINLARI

3. Orta Asya Türklerinde büyük suç işleyen kişiler idam edildi. Ayrıca idam edilen kişinin malları devlet hazinesine aktarılır ve aile fertlerinin özgürlükleri kısıtlanırı.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin göz ardı edilmesine yol açtığı söylenebilir?

- A) Hukuk kurallarının değiştirilmesinin
 B) Toplumsal düzeninin sağlanmasının
 C) Herkesin kanun önünde eşit olmasının
 D) Suçun şahsiliği ilkesinin
 E) Törenin yazılı hale getirilmesinin

4. **Orta Asya Türklerinin merkeziyetçi bir devlet yapısına sahip olmamasında;**

- I. boyalar federasyonu şeklinde örgütlenilmesi,
- II. Orta Asya'nın geniş bozkırlara sahip olması,
- III. Ülkenin doğu – batı şeklinde ikiye ayrılarak (federatif yapılanma) yönetilmesi,
- IV. göçebe hayat tarzından yerleşik hayat tarzına geçilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
 D) II ve IV   E) I, II ve III

5. Günlerden bir gün Oğuz Kağan'ın deneyimli bilge veziri Uluğ Bey rüyasında bir altın yay ve üç gümüş ok gördü. Altın yay gün doğusundan gün batısına doğru gidiyordu. Uluğ Bey rüyاسını Oğuz Kağan'a anlattı ve şöyle dedi: "Ey kağanım, senin ömrün hoş olsun. Gök Tanrı düşümde verdiğine gerçeğe dönüştürsün. Tanrı bütün dünyayı senin soyuna bağışlasın." Oğuz Kağan, Uluğ Türk'ün sözünü begendi. Büyük bir kurultay topladı ve halkını çağırdı. Kırk gün kırk gece yediler, içtiler, sevindiler. Daha sonra Oğuz Kağan yurdunu altı oğlu arasında paylaştırdı.

Bu ifadeler, Türk devlet yönetimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Hükümdar ailesi dâhil herkesin töreye uyduğunun
 B) Kurultayın kararlarının değişmez nitelikte olduğunu
 C) Yerleşik hayatın Türk yaşıntısına uygun olmadığını
 D) Ülüş ilkesi doğrultusunda hareket edildiğinin
 E) Töre hukukunun değişmez özelliklere sahip olduğunu

6. İslamiyet öncesi Türk dünyasında toy denilen eğlenceler düzenlenmektedir. Baharın gelişti, düğünlerin yapılması, askeri zaferlerin kutlanması gibi nedenlerle düzenlenen bu toylara tüm halk katılır, yoksullar donatılırdı.

Buna göre, toyların düzenlenmesi ile;

- I. ordunun güclendiği,
- II. toplumsal dayanışmanın arttığı,
- III. yerleşik hayata geçişin hızlandığı

durumlarından hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 7. İslamiyet öncesindeki Türk devletlerine ait aşağıdaki kavramlardan hangisinin, devlet yönetimi ile ilgili olduğu söylenemez?**
- A) Ülüs   B) Kurultay   C) Kurgan
     D) Yabgu   E) İkili Yönetim
- 8. Orhun Kitabelerinde töre kelimesi 11 yerde geçmekte, bunun 6'sında il (devlet) ile birlikte kullanılmaktadır. Yazısız hukuk kuralları olan törenin Türkler için önemini “Il gider töre kalır.” sözü de ortaya koymaktadır. Ayrıca hükümdar ailesi dâhil bütün Türklerin töreye uyma zorunluluğu bulunmaktadır.**
- Bu bilgiye dayanarak,**
- I. Sınıflı toplum yapısı görülmemektedir.
 II. Devletin varlığı törenin varlığına bağlıdır.
 III. Hukukun üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
     D) II ve III   E) I, II ve III
- 9. Türk hükümdarına yönetme yetkisinin Gök Tengri tarafından bağışlandığı anlayışına “kut anlayışı” denilmektedir.**
- Aşağıdakilerden hangisinin kut anlayışının özelliklerini arasında yer aldığı söylenemez?**
- A) Kut'u veren Tengri bu yetkiyi geri alabilemektedir.
 B) Kağan, gücü ve yetkiyi bağışlayan Gök Tengri'ye karşı sorumludur.
 C) Kut anlayışı taht kavgalarının önlenmesine neden olmuştur.
 D) Gök Tengri yeryüzünü doğrudan kendisi değil, Türk kağanı eliyle yönetmekteydi.
 E) Hükümdarlar, Tengri'den aldıkları iktidar gücüyle ülke içinde meşruiyetlerini sağlamışlardır.
- 10. İslamiyet öncesi Türk devletleri tarafından, devlet işlerinin görüşülmESİ için toplanan kurultayın bazı özellikleri aşağıda gösterilmiştir.**
I	Hükümdarın eşi olan hatun ve hanedan üyeleri katılmaktadır.
II	Siyasi, hukuki, askeri, ekonomik ve toplumsal konular görüşülmektedir.
III	Boy beyleri görüşlerini serbestçe belirtebilmektedir.
IV	Birinci, beşinci ve dokuzuncu aylarda olmak üzere yılda üç defa toplanmaktadır.
V	Kurultaya katılmak, devlete bağlılık ve kağanın meşruiyetini onaylamak anlamına gelmektedir.
- Kurultaya ait yukarıdaki özelliklerden hangisi, kurultayın demokratik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir?**
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V
- 11. İslam öncesi dönemdeki Türk devletleri, boyların bir araya gelmesiyle kurulmuş ve Orta Asya bozkırını daha rahat idare edebilmek için, ülkeyi doğu-batı şeklinde ikiye ayırmışlardır.**
- Buna göre, Türk Devletleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**
- A) Göcebe hayat tarzı benimsenmiştir.
 B) Egemenliğin kaynağı tanrısalıdır.
 C) Savaşçı özellikler gelişmiştir.
 D) Merkeziyetçi yönetim göz ardı edilmiştir.
 E) Millî benliklerine önem vermişlerdir.
- 12. Çin yıllıklarında Mete Han için “Hunların bütün soylu büyük kişileri onun hâkimiyetini tanımışlar ve onu en büyük şanyu olarak yüceltmışlardır.” şeklinde bir ifade yer almaktadır.**
- Bu bilgiden hareketle Mete Han ile ilgili;**
- I. Türk siyasi birliğini sağladığı,
 II. teşkilatçılık özelliğinin geliştiği,
 III. ilk düzenli Türk ordusunu kurduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
     D) II ve III   E) I, II ve III

1. Türkler tarih boyunca Çin'de başlayıp Orta Asya'yi aşarak Karadeniz'e ulaşan İpek Yolu'na hâkim olabilmek için Çinlilerle mücadele etmişlerdir.

Türklerin zaman zaman İpek Yolu'nun bir kısmına hâkim olmasının;

- I. tarımın terk edilmesi,
- II. siyasi hâkimiyetin pekişmesi,
- III. ekonomik açıdan güçlenilmesi

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. **Türklerin;**

- I. farklı dinleri benimsemeleri,
- II. taşınabilir eserler yapmaları,
- III. ölüleri kurgan denilen mezarlara gömmeleri

özelliklerinden hangileri, konargöçer bir yapıda olduklarına kesin kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) I ve III   E) I, II ve III

3. Türk göçlerinde yeni yurtlar fethetme ve yeni devletler kurma isteği önemli bir rol oynamıştır. Adil ve eşitlikçi anlayışa dayanan Türk töresini, dünyanın her yerinde yürürlüğe koyarak insanlığı barışa ve huzura kavuşturma ideali de yeni yerlerin ele geçirilmesinde başlıca etken olmuştur.

Konar-göçer hayat tarzının kendilerine kazandırdığı kuvvet, cesaret ve hareketliliğin sonucu olarak birçok yeri ele geçiren Türklerin bu düşünce sistemine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kut Anlayışı
B) Cihan Hâkimiyeti Düşüncesi
C) Ülüs Politikası
D) Kavimler Göçü
E) Ordu – Millet Düşüncesi

4. Türkler, Çinlilerle yaptıkları ticarette daha çok canlı hayvan, kürk ve deri satarken; Çinlilerden de pirinç, ipeksi kumaslar ve hububat satın almaktaydı.

Buna göre, Türklerin satmış olduğu ürünler üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Türklerin avcılık yaparak geçimlerini sağlamasının
- B) Manihaizm dininin et yemeyi yasaklamasının
- C) Töre hukukunun benimsemesinin
- D) Hayvancılık yaparak geçimlerinin
- E) İpek Yolu'na hâkim olunmasının

5. **İslam öncesi Türk devlet ve topluluklarının;**

- I. konargöçer hayat sürdürmeleri,
- II. farklı dinleri benimsemeleri,
- III. kendilerine ait alfabe oluşturmaları

durumlarından hangilerinin ulusal kültürlerini koruma-larında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. **İskit, Hun, Kök Türk, Uygur, Kırgız gibi Türk devlet ve topluluklarına ait destanların varlığı, Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

- A) Erken dönemlerden beri yazılı kullandıklarının
- B) Konargöçer hayat tarzından yerlesik hayatı geçiklerinin
- C) Farklı medeniyetlerle etkileşim hâlinde olduklarının
- D) Sözlü edebiyat ürünleri oluşturduklarının
- E) Millî benliklerini zamanla kaybettiklerinin

7. Türklerde halk ordu, ordu da halk durumundaydı. Bu anlayışa göre eli silah tutan herkes asker sayılmaktaydı. Herkes canını ve toprağını savunmak için küçük yaşılardan itibaren bir asker gibi yetiştirilirdi.

Türklerde tüm halkın asker sayılıp savaşa katılması ile;

- I. ücretli asker bulunması,
- II. bağımsızlığa önem verilmesi,
- III. askerliğin meslek olarak görülmesi

durumlarından hangilerinin önüne geçildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

8. Türk orduları birçok savaşta bozguna uğramış izlenimi vererek geri çekilme takтиğini uygulamıştır. Sahte geri çekilme sırasında Türk süvarileri at üzerinde geriye dönüp ok fırlatmaya devam ederken aynı anda sağa ve sola doğru hızla açılarak hilal şeklini alırlardı. Düşmanı kuşatacak şekilde yeterince geniş bir yay çizdikten sonra da hilalin uçlarını birleştirerek düşmanı çember içine alırlardı.

Türklerin tarih boyunca uygulamış olduğu bu unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turan Taktiği
- B) Onlu Sistem
- C) Boy Dayanışması
- D) Ordu – Millet
- E) Yelme Sistemi

9. İslamiyet öncesindeki Türk topluluklarının;

- I. Orhun Kitabelerini dikmeleri,
  - II. On İki Hayvanlı Türk Takvimi'ni hazırlamaları,
  - III. gökte tek bir tanrıının var olduğuna inanmaları
- özelliklerinden hangileri, astronomi ile ilgilediklerine örnek olarak gösterilebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) I ve III
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

10. Türkler ele geçirmeyi planladıkları ülkelere önceden küçük müfrezeler gönderirdiler. Gidilecek yerin uzak mı yakın mı olduğuna bakılmaksızın gönderilen bu birlükler düşmanların yoğun merkezlerine, yiyecek ve malzeme depolarına saldırdı. Yelme adı verilen bu askerî kuvvet düşmanın moralini bozmak için Türkler hakkında korkunç rivayetlerin yayılmasını da sağladı.

Bu bilgilere göre, keşif birlikleri olan yelme aracılığıyla Türklerin aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları söylemenemez?

- A) Yıpratma faaliyetlerine girişmeyi
- B) Psikolojik harp tekniklerini uygulamayı
- C) Sınır boyalarındaki askerlerden faydalananmayı
- D) Düşmanı güçsüz düşürmeyi
- E) Fetih hareketlerini kolaylaştırmayı

11. Türk göçleri sadece su ve ot peşinde amaçsız bir şekilde dolaşma olarak gerçekleştirmiştir. Genellikle güçlü ülkeerin olmadığı güvenilir yollar ve meralar takip edilmiştir. Karşılaştıkları topluluklarla kültürel etkileşim içine giren Türkler; atı evcilleştirmeyi, madenleri işlemeyi, besinleri saklamayı ve dokumacılığı gittikleri yerdeki insanlara öğretmişlerdir. Ayrıca devlet yönetimi ve ordu teşkilatı konularında da gitmekleri yererde örnek olmuşlardır.

Verilen bu bilgilere göre, Türk göçleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkler onlu sistem sayesinde geniş coğrafyalara yayılmışlardır.
- B) Göçler sonucunda Türkler yerleşik hayatı geçmiştir.
- C) Ekonomik çıkışlar göç için en itici güç olmuştur.
- D) Belirli bir düzen ve disiplin içinde yapılmışlardır.
- E) Türkler gittikleri yerdeki toplulukları etkilemişler fakat kendileri etkilenmemişlerdir.

12. İlk Türklerde eli silah tutan herkesin asker sayılmasıından dolayı askerlik bir meslek olarak görülmemiştir.

Bu durum üzerinde Türklerin;

- I. Gök Tanrı'ya inanılması,
- II. saldırılara açık bozkır coğrafyasında yaşanması,
- III. ahiret inancına sahip olunması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Türkler tarih boyunca farklı bölgelere göç ederek siyasi teşekkürler meydana getirmiştirlerdir.

Buna durumun;

- I. Türk kültürünün geniş bir alana yayılması,
- II. Gök Tanrı inancını benimseyen ulus sayısının artması,
- III. Türk tarihinin incelenmesinin zorlaşması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

1. Türkler tarih boyunca boy veya devlet olarak varlıklarını sürdürmüştür, birçok kültürle etkileşime girmiştir. Örneğin İskitler “bozkırın kuyumcuları” olarak tanınmış, Hunlar ise Avrupa'da yeni milletlerin ortayamasına neden olan Kavimler Göçü'ünü başlatmışlardır. Avar Türkleri ise İstanbul'u kuşatan ilk Türk devleti olarak bilinirken Türk boyalarından olan Peçenekler, Bizans ordusunda görev almışlardır.

Bu bilgilerden hareketle Türk boyaları ve devletlerinin;

- I. madencilikle uğraştıkları,
- II. Avrupa'nın etnik yapısını şekillendirdikleri,
- III. başka devletlerde ücretli askerlik yaptıkları

özelliklerinden hangilerine sahip oldukları söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

3. Türğüler 717 yılında Sulu Kağan öncülüğünde bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Yerleşik yaşama geçen ikinci Türk boyu olan Türğüler, hükümdarları adına para bastıran ilk Türk topluluğu olmuşlardır ve Maveraünnehir'i ele geçirmek isteyen Emelilerle karşı mücadele etmişlerdir. Hatta Araplar, Emeliler çok zahmet verdiği ve sıkıntı çektiği için Sulu Kağan'a çok zahmet çektiren anlamına gelen “Ebu Müzahim” demişlerdir. Böylece Sulu Kağan sayesinde Türkler, Maveraünnehir'in Arap egemenliğine girmesini önlemişlerdir.

Bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda Türğüler'in;

- I. ticari faaliyetlere öncülük ettikleri,
- II. Arap ordularını en çok uğraştıran boy oldukları,
- III. İslamiyet'in Maveraünnehir'e yayılmasını engelledikleri

özelliklerinden hangilerine kesinlikle sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

2. Asya Hunlarının yıkılmasının ardından Türkler batıya göç etmiş ve Kavimler Göçü'ünü başlatmışlardır. Bunun sonucunda Avrupa'da yeni milletler ortaya çıkmış Türkler de yeni yerler ele geçirerek Avrupa Hun Devleti'ni kurmuşlardır. Avrupa Hunları da en güçlü dönemlerini Attila zamanında yaşamıştır. Avrupalılar Attila'yı tanrılarının kendilerini cezalandırmak üzere gönderdiğini düşünmüşler bu yüzden kendisine “tanrıının kamçası” demişlerdir. Buna karşın Almanların Nibelungen Destanı'nda ve daha birçok eserde Attila'nın iyiliksever, babacan ve çok yüksek vasıfta bir hükümdar olduğundan bahsedilmiştir.

Bu ifadelere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türklerin Avrupa'daki edebî eserlere konu olduğuna
 B) Attila'nın varlığının Avrupalılar tarafından ilahi bir ikaz olarak yorumlandığına
 C) Hun Türklerinin Çin baskısından dolayı göç ettiğine
 D) Avrupa'nın etnik yapısının değiştiğine
 E) Türklerin fetih politikası izlediğine

4. İslamiyet öncesi dönemde hüküm sürmüş olan Türk devlet ya da topluluklarının etkileşim kurduğu uygarlıklar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Çin   B) Bizans   C) Roma
 D) Sasani   E) Babil

5. Büyük Bulgaria Devleti yıkıldıktan sonra Bulgarların bir bölümü Tuna Nehri boyalarına yerleşmiş ve 679 yılında Tuna Bulgar Devleti'ni kurmuşlardır. Tuna Bulgarları, Boris Han zamanında Hristiyanlığı benimseyerek Slavlaşma sürecine girmiştir. İtil (Volga) Nehri boyalarına yerleşen Bulgarlar ise burada VII. yüzyıl sonlarına doğru İtil Bulgar Devleti'ni kurmuşlardır. Ayrıca İtil Bulgarları, Müslüman tüccarlarla kurdukları ticari ilişkiler sırasında İslamiyet ile tanışmışlar ve 922 yılında İslamiyet'i kabul etmişlerdir.

Yukarıdaki ifadelere bakılarak, Bulgarlarla ilgili olarak;

- I. idari bölgülmeler yaşadıkları,
- II. farklı kültürlerin etkisi altına girdikleri,
- III. bütünüyle asimile oldukları

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Karadeniz'in kuzeyi ve Kafkas bölgesinde kurulan Hazarlar, Arap ülkelerinden kuzeye, Bizans'tan doğuya doğru uzanan ticaret yolları üzerinde yaşamışlar ve bu sayede zenginleşmişlerdir. Hükümdar ailesi Museviliği kabul etmiş fakat halk içinde Müslümanlar, Hristiyanlar, Şamanlar ve Gök Tanrı dinine inananlar bulunmuştur. Hatta Hazar mahkemelerinde her dine ait bir görevli ya da hâkim bulunmuştur.

Bu bilgilere göre, Hazarlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini söylemeyeceğini?

- A) Barış ortamı oluşturulmuştur.
- B) Dinî hoşgörüye sahip bir uygarlıktır.
- C) Kültürel etkileşim için uygun bir ortam bulunmaktadır.
- D) Çok tanrılı inanç sistemi kabul görmüştür.
- E) Coğrafyası refah seviyesinin yükselmesine neden olmuştur.

8. Kavimler Göçü sonucunda merkezi krallıklar zayıflamış insanlar da kendilerini himaye edecek bir güçe ihtiyaç duymuşlardır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Haçlı Seferleri'nin yapılmasına
- B) Feodalite sisteminin ortayamasına
- C) Ruhban sınıfının güç kaybetmesine
- D) Meşruti yönetimlerin görülmemesine
- E) Akdeniz ticaretinin gelişmesine

9. Avrupa Hunlarının Doğu Roma (Bizans) ile imzaladığı Marcus Antlaşması'nın bazı maddeleri aşağıda gösterilmiştir.

- I. Doğu Roma İmparatorluğu, ülkesinden kaçan Hunlara sığınma hakkı vermeyecek, daha önce sığınmış olanları da iade edecektir.
- II. Doğu Roma İmparatorluğu, Hunların savaş hâlinde olduğu kavimlerle ittifak yapmayacaktır.
- III. İki taraf arasındaki ticari faaliyetler belirli sınır kasabalarında eşit şartlarda devam edecektir.

Bu maddelerden hangilerinin Doğu Roma'nın diplomatik ilişkiler kurmasını önlemek için konulduğu söylemeli?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7.

Tarihte neden – sonuç ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda Türklerin batıya doğru göç etmeleri sonucunda, “?” işaretli ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekmektedir?

- A) Yeni Çağ'ın başlaması
- B) Semavi dinlerin etkisini yitirmesi
- C) Bilimsel çalışmaların artması
- D) Yeni kıtların bulunması
- E) Roma'nın ikiye ayrılması

10. Avrupa Hun Devleti'nin, Uldız döneminde, Roma'ya karşı iki politikası bulunmaktadır. Birincisi, Doğu Roma yani Bizans baskı altında tutulacak Batı Roma ile de iyi ilişkiler kurulacaktı. Attila zamanına gelindiğinde ise Doğu Roma vergiye bağlanmış ve Batı Roma üzerine sefere çıkmıştı.

Sadece bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda,

- I. Bizans'a karşı üstünlük elde edilmiş
- II. Batı Roma'nın ele geçirilmesi fikrinden vazgeçilmiştir.
- III. Hunların politikasında değişiklik olmuştur.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Hun Türklerinde çocukların küçük yaşlarında koyunların sırtında binicilik yapar; sincap, kuş ve tavşan avlayarak atılıcılığa alıñırıldı. Bu çocukların büyükükleri zaman piyade olarak savaşmayı sevmedikleri için donanımlı birer atlı asker olmaktadır.

Sadece bu bilgilere göre, Hunlarla ilgili olarak;

- I. askeri özelliklerini geliştirecek şekilde yaşadıkları,
- II. süvariler oluşturdukları,
- III. orduda onlu sistemi kullandıkları

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

2. Uygurlarla ilgili bir proje ödevi hazırlayan Mustafa, projesinde Uygurların, Manihaizm dinini benimsedikleri için hayvancılığı terk ettiklerini ve tarımsal üretmeye geçiklerini belirtmiştir. Bununla birlikte Uygurların, kendilerine ait alfabelerinin olduğuna, Türeyiş ve Göç destanlarını oluşturduklarına, kâğıt ve matbaayı kullanan ilk Türk topluluğu olduklarına deñinmiştir. Son olarak Uygurların kitlik ve salgın hastalıklar nedeniyle zayıfladıklarına ve bu durumdan yararlanan Kırgızlar tarafından 840 yılında yıkıldıklarına dikkat çekmiştir.

Buna göre Mustafa'nın hazırladığı proje ödevi doğrultusunda Uygurlar ile ilgili,

- I. Yerleşik hayatı geçmişlerdir.
- II. Türklerde yazılı Kültürü başlatmışlardır.
- III. Sözlü edebiyat ürünleri vermişlerdir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Kaynakların bildirdiğine göre Türklerde insan öldürmenin, barış zamanı başkasına kılıç çekmenin, ciddi tehlike olmadıkça ok-yay kullanmanın, zinanın, ordudan kaçmanın ve vatana ihanetin cezası idamdı. Bu ceza işlemlerinin uygulanması devlet tarafından gerçekleştirilirdi. O kadar ki Avrupa Hun hükümdarı Attila kendisine suikast gerçekleştirmek isteyen birini heyet önünde sorguya çekmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Türk topluluklarının hukuk sistemleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Vatana karşı işlenen suçlar ağır suçlar arasında sayılıştir.
- B) Barış ortamını sağlamak için ağır cezalar uygulanmıştır.
- C) Toplumsal hayatındaki düzen sağlanmaya çalışılmıştır.
- D) Kan davalarının görülmesinin önüne geçilmiştir.
- E) Hükümdarın kararları kanun hükmüne geçmiştir.

4. Babamızın, amcamızın kazandığı milletin adı sanı yok olmasın diye Türk milleti için gece uyumadım, gündüz oturmadım. Küçüğüm Kül Tigin ve iki şad (şehzade) ile ölürcesine çalıştım.

Türk Oğuz beyleri, milleti işitin! Üstten gök basmasa alttan yer delinmese, Türk milleti, ilini töreni kim bozabilir?

Tanrı irade ettiği ve lütfettiği için talih ve kismetim olduğu için ölecek milleti hep diriltip kaldırdım, çıplak milleti giydirdim, fakir milleti zengin ettim.

Orhun Kitabelerinde yer alan bu ifadelere göre, Orta Asya Türkleri ve devlet teşkilatları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Köklü ve yerleşmiş bir düzen bulunmaktadır.
- B) Hükümdar sosyal devlet anlayışıyla devleti yönetmiştir.
- C) Türk hükümdarı halkın refahını önemsemistiñ.
- D) Ülke idarı birimlere ayrılarak yönetilmiştir.
- E) Kut anlayışıyla hareket edilmiştir.

5. Asya Hun Devleti'nin yıkılmasının ardından Çin egemenliğine girmek istemeyen Hunlar batıya doğru hareket etmiştir. Doğu ve Orta Avrupa'ya doğru hareket eden Hunların önünde tutunamayan barbar kavimler daha da batıya göç etmek zorunda kalmıştır. Kavimlerin bu yer değiştirme olayına Kavimler Göçü (375) denilmiştir. Avrupa'da yeni milletlerin ortaya çıkmasına neden olan bu olaylar sonucunda dönemin en büyük siyasi yapısı olan Roma İmparatorluğu 395'te ikiye ayrılmıştır. Roma'nın ikiye ayrılmışından sonra 476'da Batı Roma yıkılmış ve otorite boşluğunu feodal beyler doldurmuştur.

Buna göre, Kavimler Göçü ve sonuçlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkler ile Çinliler arasındaki mücadeleler sona ermiştir.
- B) Siyasi gelişmelere yol açmıştır.
- C) Avrupa'nın etnik yapısı değişmiştir.
- D) Derebeylik güç elde etmeye başlamıştır.
- E) Türk kültürü yayılma alanı bulmuştur.

6. Orta Asya Türk devletlerinde alınan bazı kurultay kararları şöyledir:

Kalabalık Çin nüfusu içinde asimile olmamak için Çin'e yerleşme fikrinden vazgeçilmiştir.

Bilge Kağan'ın şehirlerin surlarla çevrilmesi fikri Türk yaşantısına uygun olmamasından dolayı reddedilmiştir.

İnal Kağan devlet yönetiminde başarılı olmadığından dolayı tahttan indirilmiştir.

Türk kurultaylarının almış olduğu bu kararlar ile ilgili;

- yaptırım gücüne sahip olduğu,
- devletin kolaylıkla yıkılmasına neden olacak şekilde örgütlediği,
- devletin yararını gözeterek kararlar aldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

8. İlk Türk devletleri, yönetme yetkisinin Gök Tengri (tanrı) tarafından verildiğine inanılan kut anlayışına göre yönetilirdi.

Buna göre, bir hükümdarın kut anlayışına göre tahta çıkması ile;

- hâkimiyetin sağlamlaştırılması,
- karizmatik bir özellik kazanılması,
- tapınak mimarisinin gelişmesi

durumlarından hangileri arasında ilişki kurulması beklenir?

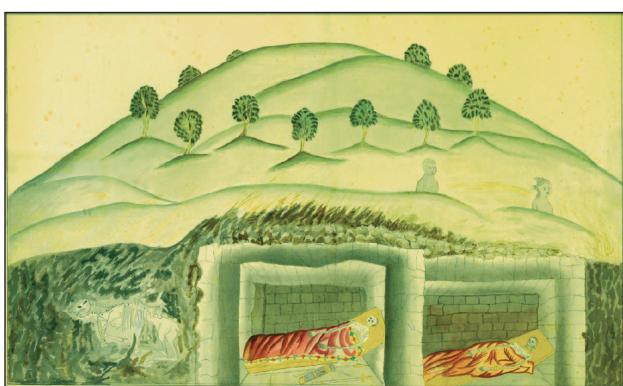
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

9. • Kök Türklerde Bumin Kağan'ın kardeşi İstemİ Yabgu devletin batı kanadını yönetmiştir.
• Avrupa Hun hükümdarı Attila'nın ölümünden sonra oğulları Dengizik ve İlek hükümdar olmuştur.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle Türk devlet teşekkili ile ilgili ulaşılabilecek en genel yargı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Topraklar boylar arasında paylaştırılmıştır.
B) Orduda onlu sistem uygulanmıştır.
C) Türkler çok farklı bölgelere yayılmışlardır.
D) Ülke hanedanın ortak mal olarak görülmüştür.
E) Göçebe hayattan yerleşik hayatı geçilmiştir.

7. Aşağıda Türklerin kurgan adını verdikleri mezar höyüğü gösterilmiştir.

Ölülerin eşyalarıyla gömülüdüğü bu kurganlar aracılığıyla Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edinilmesi beklenmez?

- A) Yaşam şartları
B) Kıyafetleri
C) Sanat anlayışları
D) Araç gereçleri
E) Yönetim şekilleri

10. Orta Asya'da kurulan İslam Öncesi Türk Devletlerinde,

- Manihaizm dininin benimsenmesi,
- ordu - millet anlayışı ile teşekkirlanılması,
- atın etkin bir şekilde kullanılması

özelliklerinden hangileri farklı kültürlerle etkileşime girdiğinin kanıtı olabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

1. İslamiyet'ten önce Arap Yarımadasında en yaygın inanış putperestlikti. Kabileler hâlinde yaşayan Araplarda her kabilenin hatta her insanın kendisine ait bir putu vardı.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisini engellediği söylenebilir?

- A) Arap dilinin gelişimini
- B) Mekke'nin kutsal şehir olmasını
- C) Dinî ve siyasi birlik kurulmasını
- D) Eski ve köklü bir kültüre sahip olunmasını
- E) Arap kültürünün diğer toplumları etkilemesini

2. İslamiyet öncesinde Arap topraklarında kabileler arasında savaşların yapılmadığı, barışın hâkim olduğu aylara "Haram Aylar" denirdi. Bu dönemde Mekke ve çevresinde panayırlar kurulur, ticaret yapıldı. Ayrıca putların bulunduğu Kâbe ziyaret edilir, eğlenceler ve şiir yarışmaları düzenlenirdi.

Yalnızca bu bilgilere göre;

- I. toplumsal ve kültürel gelişmelerin yaşandığı,
- II. dinî etkinlikler yapıldığı,
- III. Mekke'nin İslam öncesinde de kutsal olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. İslam Devleti'nde, gayrimüslimlerden savaşa katılmadıkları için cizye vergisi ile tarım-ürün vergisi olan haraç vergisi alınırdı. Müslümanlardan ise tarım-ürün vergisi olarak ötürü alınmaktadır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin göstergesi sayılamaz?

- A) Din birliği olmadığından
- B) Üreticilik faaliyetlerinde bulunulduğundan
- C) Kültür çeşitliliği olduğundan
- D) Gayrimüslimlerin askerlik yapmadığından
- E) Sosyal devlet anlayışının uygulandığının

4. Mekkeli müşrikler İslamiyet'in yayılmasını önlemek için Müslümanlara baskı yapmaktadır. Hz. Muhammed baskı altında kalan Müslümanların Habeşistan'a göç etmelerine izin verince 615 ve 616 yıllarında olmak üzere iki kez göç yaşandı. Sonraki yıllarda bazı Medinelilerin İslamiyet'i kabul etmesiyle Müslümanların gidebileceği yeni bir yer ortaya çıktı. Böylece 622 yılında, İslam tarihinde Hicret Olayı olarak geçen Medine'ye göç hareketi gerçekleşmiş oldu.

Müslümanların Habeşistan ve Medine'ye göç etmelerinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylemez?

- A) İslam Devleti'nin temelinin atılmasına
- B) Hz. Muhammed'in otoritesinin artmasına
- C) İslamiyet'in yayılma alanı bulmasına
- D) Mekke'de kabilecilik sisteminin sona ermesine
- E) Müslümanların daha rahat yaşamaya başlamasına

5. Hz. Muhammed'in vefatından sonra İslam Devleti halife adı verilen yöneticiler tarafından yönetilmiştir. Halifeler İslam hukukunun genel prensiplerine ve hükümlerine uygun kanunlar koymak zorunda olmuşlardır. "Hulefa-i Raşidin (Olgun Halifeler) Dönemi" denilen Dört Halife Dönemi'nde halifeler seçimle işbaşına gelmiş ve böylece halifeliğin babadan oğula geçmesinin önüne geçilmiştir. Hz. Ebubekir halife seçildiğinde Allah'ın ve peygamberin yolundan ayrılmazı durumunda kendisine itaat edilmemesini söylemiştir. Bu durum o dönemin, neden "Olgun Halifeler" olarak adlandırıldığına açıklamaktadır.

Buna göre, Hulefa-i Raşidin Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halifeler sınırsız yetki sahibi değildir.
- B) İslami kuralların uygulanması zorunluluğu bulunmaktadır.
- C) Demokratik uygulamalar görülmüştür.
- D) Hz. Muhammed'den sonra devlet yönetiminden sorumlu olmuşlardır.
- E) Sonraki yıllarda kurulan İslam devletlerinin sultanat ile yönetilmesinin önüne geçmişlerdir.

6. Kur'an'daki ayetler, Hz. Muhammed Dönemi'nde vahiy kâtipleri tarafından deri parçaları ve hurma yaprakları üzerine yazılmış, hafızlar tarafından da ezberlenmiştir. Hz. Ebubekir döneminde ise ayrı ayrı yerlerde yazılı bulunan sureler ve ayetler toplatılmış kitap hâline getirilmiştir.

Kur'an ayetlerinin tek bir kitap hâline getirilmesi ile;

- I. ayetlerin unutulmasının önüne geçilmesi,
- II. Kur'an'ın orijinallığının korunması,
- III. İslam Devleti'nin temelinin atılması

durumlarından hangileri arasında ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Hz. Osman Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim çoğaltılmış ve birçok eyalete gönderilmiştir.

Böylece İslam dünyasında;

- I. Arapçanın resmî dil hâline gelmesi,
- II. Kur'an'ın yanlış okunmasının önüne geçilmesi,
- III. devlet yönetiminde birlik sağlanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlığı söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) II ve III
D) I ve III   E) I, II ve III

8. Hz. Ömer Dönemi'nde sınırların genişlemesiyle divan teşkilatı kuruldu. Ülke eyaletlere ayrılarak vali ve kadi atamaları yapıldı. Ayrıca fethedilen yerlerde ordugâhlar oluşturuldu ve ikta sistemi uygulandı.

Hz. Ömer'in bu çalışmalar ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Merkezi yönetim anlayışıyla hareket etmeyi
- B) Ülke yönetimini kolaylaştırmayı
- C) Hazineden çıkacak para miktarını azaltmayı
- D) Mezhep farklılıklarını sona erdirmeyi
- E) Üretimde sürekliliği sağlamak

9. İslam Devleti'nin üçüncü halifesı olan Hz. Osman, Emeller adıyla bilinen Ümeyyeoğlu'larına mensup bir halifeydi. Yakınlarının etkisinde kalarak ordu komutanlıklarına ve valiliklere Emeli ailesinden gelenleri atamış olduğundan ve bazı yöneticilerin yanlış uygulamalar içinde olmasından dolayı halkta huzursuzluk meydana gelmiştir. Bu hoşnutsuzluklar, Hz. Osman'a karşı büyük bir isyana dönüşmüştür ve Medine'ye kadar gelen isyancılar 656 yılında Hz. Osman'ı şehit etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, İslam Devleti ile ilgili;

- I. dinî ayrıllıkların yaşandığı,
- II. halifeye karşı muhalefetin olduğu,
- III. yönetim demokratik olmayan tutumla sona erdiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Hz. Muhammed'den sonra İslam Devleti'ni yöneten dört halifeden hiçbir, kendilerinden sonra halifelik makamına kendi ailelerinden birinin geçmesini düşünmemiştir ve väsyet etmemiştir. Yine Dört Halife Dönemi'ndeki hiçbir halife, iktidarı doğrudan Allah'tan aldığı ve yeryüzünde Allah'ın temsilcisi durumunda bulunduğu iddia etmemiştir. Hz. Ebubekir'in, kendisine "halîfetullah" yerine "halîfetü resûlîl-lâh" denilmesini istemesi bu durumun göstergesidir. Ayrıca ilk halifeler yürütme, yargı ve belirli ölçüde yasama yetkisini ellerinde tutmalarına rağmen Kur'an'ın ve Sünnet'in ölçülerine bağlı kalmaya özen göstermişlerdir.

Bu bilgilerden hareketle, Dört Halife Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılaz?

- A) Verasete dayalı aile iktidarıne ilgi göstermemiştir.
- B) Halkın tamamının desteğini alarak halifelik makamına seçilmişlerdir.
- C) Kendilerini Hz. Muhammed'in vekili olarak görmüşlerdir.
- D) Halifeliğin sultanata dönüşmemesine özen göstermişlerdir.
- E) Halifeliği sınırsız yetkiye sahip hükümdarlık olarak görmemişlerdir.

1. Emeviler Dönemi'nde Arap milliyetçiliği politikası uygulanmıştır. Bu politikaya göre Arap olmayan Müslümanlar mevali sayılmıştır. Gayrimüslimlerden alınması gereken vergiler bile mevali denilen Arap olmayan Müslümanlardan alınmıştır. Abbasiler Dönemi'nde ise mevali uygulaması ortadan kalkmış tüm Müslümanlar eşit görülmüştür.

Bu değişiklikle beraber aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenemez?

- A) İslam Devleti'nde, Türkler başta olmak üzere farklı milletler görev almaya başlamıştır.
- B) Hanedan yönetimine ve sultanat sistemine son verilmiştir.
- C) Ümmetçilik anlayışıyla birlik ve beraberlik duygusu güçlenmiştir.
- D) Arapların toplumdaki ayrıcalıkları önlenmiştir.
- E) İslamiyet'in yayılması hızlanmıştır.

2. Abbasiler'in Bağdat'ta hüküm sürdüğü yıllarda Mısır'da Şii Fatimi, İspanya'da ise Endülüs Emevi hükümdarları halife-lüklerini ilan etmiştir.

Sadece bu bilgilere bakılarak;

- I. İslam dünyasında siyasi birliğin olmadığı,
- II. farklı mezheplerin görüldüğü,
- III. İslam'ın üç kıtaya yayıldığı

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

4. İslam öncesi ve sonrasında Arap toplumunun bazı özelilikleri şöyledir:

Cahiliye Dönemi'ndeki Arap toplumu üç sınıfa ayrılmaktaydı. Bunlar; hürler, esirler ve mevali denilen azat edilmiş kölelerdi.

Hız. Peygamber, hür Arap Müslümanlarla daha önce köle olan azatlı Müslümanlar arasında bir ayırım yapmamıştır. Bu uygulama Dört Halife Dönemi'nde de aynen sürdürmüştür.

Emeviler, Arap olmayı sonradan Müslüman olanları mevali olarak görmüşlerdir. Emeviler, mevali olarak gördükleri insanlarla aynı hızada yürümüyor, aynı sofrada oturmuyor hatta camilerini bile onlardan ayıryorlardı.

Bu özelliklere bakılarak Emeviler ile ilgili olarak,

- I. İslam'ın eşitlik, kardeşlik ve adalet ilkelerine aykırı davranışlarındır.
- II. Yeni mezheplerin çıkışmasına neden olmuşlardır.
- III. İslam öncesi bazı uygulamaları devam ettirmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) I ve III   E) I, II ve III

3. Mısır'da kurulan Türk – İslam devletlerinden Memlükler, kendilerinden önceki Türk devletlerinin yönetim özelliklerini devam ettirmişler fakat bir hanedan tarafından yönetilmemişlerdir. Bir hükümdar öldüğünde onun soyundan gelenlerin yerine çoğu zaman ordunun önde gelen komutanlarından biri hükümdar yapılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, Memlükler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Monarşik yapılanmayı uygun görmemişlerdir.
- B) İslam devleti olduklarından dolayı hükümdarları halife sıfatını kullanmışlardır.
- C) Türk veraset anlayışını uygulamamışlardır.
- D) Birden fazla kıtaya hükmetmiş ve kültür çeşitliliğine neden olmuşlardır.
- E) Kut anlayışı ile yönetilmiştir.

5. Emevi halifesı Muaviye, Hz. Hasan ile yaptığı anlaşmaya uymayıp oğlu Yezid'i veliaht ilan etmiş ve İslam tarihinde hanedan yönetiminin başlamasına neden olmuştur. Muaviye'den sonra başa geçen Yezid de Hz. Hüseyin ve yanındakiler Kerbela'da şehit etmiştir. Tüm bu yaşananlar sonucunda Emevilerin yıkılmasına neden olan muhalif gruplar oluşmuştur.

Bu bilgilere göre Emevilerin yıkılmasında;

- I. İslam dünyasında kapanmayan yaraların açılması,
- II. fetihlerin yavaşlaması,
- III. halifeliğin saltanata dönüştürülmesi

Gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) I ve III   E) I, II ve III

6. Türkler, Abbasilerin hoşgörülü siyaseti sayesinde İslam Devleti'nin ordularında ve yönetiminde yer almaya başlamıştır. Türkler zamanla birçok bölgeye de vali olarak gönderilmiştir. Zamanla Abbasilerde merkezî otoritenin bozulmasını fırsat bilen Türk valilerden Tolunoğlu Ahmet, Tolunoğulları; Muhammed b. Togaç ise İhsidiler Devleti'ni Mısır'da kurmuştur. Camiler, hastaneler, parklar, bahçeler, köprüler, hanlar, inşa eden bu devletler kısa sürede yıkılmışlardır.

Mısır'da kurulan bu Türk – İslam devletlerinin kısa sürede yıkılmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Devleti yönetenlerin Türk, halkın çoğunluğunun Arap olması
- B) Türk komutanların üst düzey devlet adamları olması
- C) Türklerin askeri özelliklerini zamanla kaybetmeye başlaması
- D) Sadece sosyal alanlarda örgütlenmiş olması
- E) Haçlı Seferleri'nin başlaması

7. Emeviler Dönemi'nde devlet memurluklarına ve valiliklere Araplar getirilmiştir. Emevi Devleti'nin yıkılmasının ardından hilafeti ele geçiren Abbasiler, Emevilerin aksine hem orduda hem de devlet yönetiminde Türklerden yararlanmışlardır. Bu sayede Türk komutanlar; Suriye, Mısır, Hicaz, Yemen, Kûfe gibi önemli bölgelere vali olarak atanmışlardır.

Buna göre, Abbasilerle ilgili olarak;

- I. geniş bir alanda hâkimiyet kurdukları,
- II. mevali politikasını uygulamadıkları,
- III. Arap milliyetçiliği yapmadıkları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Emeviler Dönemi'ndeki;

- I. Arapçanın resmi dil yapılması,
  - II. mevali politikasının uygulanması,
  - III. gayrimüslimlerden cizye ve haraç vergilerinin alınması
- durumlarından hangilerinin, Emevilerin Arap milliyetçiliği yapmaları ile ilgili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. İslam devletlerinin sınırları, özellikle Hz. Ömer ve Emeviler zamanında çok geniş coğrafyalara ulaşmıştır. Hatta Emeviler İspanya'yı fethetmişler ve böylece Müslümanlar Avrupa'da İslam medeniyetini yayma imkânı elde etmişlerdir. Bu sayede İslam kültürü yüzyıllar boyunca bu coğrafyada etkili olmuştur.

Buna göre Müslümanların Avrupalıları etkilemiş olduğuna aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) İslam filozoflarının etkisiyle Rönesans ve Reform hareketlerine zemin hazırlanması
- B) İtalya'da mimari özellikleriyle İslam medreselerine benzeyen üniversitelerin inşa edilmesi
- C) İbn-i Sina'nın "El Kanun Fi't-Tıp" adlı eserinin Batı dünyasında okutulması
- D) Ders programlarına ve öğretim yöntemlerine kadar İslam medreselerini taklit eden okulların açılması
- E) Batı dünyasına ait Latince eserlerin Arapçaya tercümesi edilmesi

10. Selahattin Eyyubi; Bizans ve İtalyan şehir devletleriyle ikili anlaşmalar yapan, Mısır'ın ticari ve iktisadi durumunu düzeltten ve donanmaya önem veren bir hükümdar olmuştur.

Bu bilgilerden hareketle Selahattin Eyyubi ile ilgili olarak;

- I. hoşgörülü bir yönetim anlayışına sahip olduğu,
- II. ekonomik kalkınmaya önem verdiği,
- III. Eyyubilere denizlerdeki en güçlü dönemini yaştığı yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Mısır'da kurulan Türk devletlerinin konu edildiği bir derste öğretmen şu bilgileri verir:

- 1260 yılındaki Ayn Câlûd Savaşı'nda Moğolları büyük bir yenilgiye uğratmışlardır.
- Türk veraset sistemini uygulamamışlardır.
- İlhanlıların öünden kaçan Abbasi ailesi üyelerinden El-Muntansır'ı koruma altına alarak halife ilan etmişlerdir.

Bu bilgilerden hareketle, öğretmenin hakkında bilgi verdiği Türk-İslam devletinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Memlük
- B) Eyyubi
- C) Fâtimi
- D) Tolunoğulları
- E) İhsidiler

1. Hz. Ali ile Muaviye arasında yaşanan halifelik mücadeleinin sonucunda Müslümanlar; Emeviler, Şiiler ve Hariciler olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Sonraki yıllarda Hz. Hüseyin ve ailesinin Kerbela'da şehit edilmesiyle bu ayrılıklar daha da derinleşmiştir.

Buna göre, İslam dünyasında;

- I. iktidar kavgalarının görülmesi,
- II. siyasi ve dinî bölünmeler yaşanması,
- III. rejim değişikliği görülmesi

gelismelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Selahattin Eyyubi 1171'de Şii Fâtımı Halifeliği'ne son verip Mısır'da hutbeyi Abbasi Halifeliği adına okutmuş, 1174'te de bağımsızlığını ilan etmiştir. Selahattin Eyyubi ayrıca Haçlılarla mücadele ederek Kudüs'ü Haçlılardan geri almıştır. Eyyubileri yıkarak kurulan Memluklular ise kendilerine sığınan Abbasi ailesi üyelerinden El-Muntansır'ı hımye ederek onu halife ilan etmişlerdir.

Sadece bu bilgilere göre, Mısır'da kurulan Türk devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İslam dünyasına önemli katkılarda bulunmuşlardır.
 B) Kendi aralarında siyasi rekabet yaşamışlardır.
 C) Halifelik makamının devam etmesini sağlamışlardır.
 D) İslam dünyasındaki mezhep kavgalarına son vermişlerdir.
 E) Batı'ya karşı İslam dünyasını savunmuşlardır.

3. **İslam devletlerinin sınırlarının, İspanya ve Bizans'a kadar uzanmasının Avrupa'da aşağıdaki gelişmelerin hangisinin yaşanmasına neden olduğu söylenemez?**

- A) Kâğıt sanayisinin gelişmesine
 B) Antik Çağ'a ait eserlerin tercüme edilmesine
 C) Kültürel etkileşimin artmasına
 D) İslam mimarisinin yayılma alanı bulmasına
 E) Mutlak monarşi yönetimlerin ilk defa görülmesine

4. Abbasilerde Türk komutanlar emiri'l-ümera ünvanıyla devletin askerî ve siyasi yetkilerini ellerinde tutmuşlardır. Arapların askerî ve siyasi yönden zayıfladıkları dönemlerde Türk komutanlar etkilerini daha da artırmıştır.

Bu gelişme Türklerin;

- I. yeni halifenin belirlenmesinde etkili olmaları,
- II. Tevaif-i Mülük denilen devletçikler kurmaları,
- III. mezhep mücadelelerinde halifeyi korumaları,
- IV. yönetim şeklini değiştirmeleri

durumlarından hangilerini gerçekleştirmelerine neden olmuştur?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
 D) III ve IV   E) I, II ve III

5. "Kur'an Mekke'de indi, Kahire'de okundu, İstanbul'da (hat sanatı ile) yazıldı." **sözü göz önünde bulundurulduğunda;**

- I. İslamiyet'in geniş alanlara yayıldığı,
  - II. İslam devletlerinde Arapça'nın resmi dil kabul edildiği,
  - III. İslam kültürüne farklı medeniyetlerin katkı sağladığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

6. Abbas Devleti'nin hoşgörülü bir politika izlemesi, Türklerin Abbasi ordularında yer almalarını sağlamış ve Türkler Bizans sınırlına yerleştirilmiştir. Ayrıca Abbasiler, Türkleri devletin merkezi olan Bağdat şehrine yakın bir yerde kurdukları bir şehrde yerleştirmiş ve Türklerin savaşçı özellikleğini korumalarını sağlamışlardır.

Buna göre, Türklerin Bizans sınırlına yerleştirildikleri şehirlere ve Bağdat yakınlarında kurulan şehrde verilen isimler sırasıyla aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Avasım - Samarra
 B) Fustat - Kerbela
 C) Kahire - Fustat
 D) Samarra - Kerbela
 E) Avasım - Kahire

7. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde farklı görevlerde bulunmuş olan Ahmet Cevdet Paşa, Emevi Devleti ile ilgili olarak "Başı Hicaz'da, kalbi Şam'da olan bir kartaldı. Kartalın bir kanadı Mısır ve Irak'ta olup ayakları Anadolu'ya uzanmıştı." demiştir.

Ahmet Cevdet Paşa'nın bu sözü doğrultusunda Emevi Devleti ile ilgili olarak;

- I. farklı kültürleri bir arada tuttuğu,
- II. İslam dünyasında barış dönemini başlattığı,
- III. geniş alanlara yayıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

8. Emevilerin Arapları diğer milletlerden üstün tutması İslam'ın eşitlik, kardeşlik ve adalet ilkelerine aykırı bir durumdu. Bu haksız durum Müslüman İranlıları, Türkleri ve Berberileri rahatsız etmiş hatta İslam'ın yayılışını kesintiye uğratmıştır.

Emevilerin uyguladığı Araplارın üstün tutulması siyasetine karşı diğer milletlerin benimsediği, insanların eşit olduğunu savunan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevali
 B) Maturidiyye
 C) Şuubiye
 D) Cebriye
 E) Mutezile

9. İslamiyet'in ilk yıllarda Kur'an ve sünnetin anlaşılması konusunda ciddi ayrılıklar yaşanmamıştır. Özellikle dört halifeden sonra İslam dini içerisinde birçok farklı görüş ortaya çıkmıştır. Örneğin, Meşşâîyyûn denilen ekolün temsilcileri İslam'ın temel kaynaklarını ihmâl etmeden din ile felsefeyi uzlaştırmaya çalışmışlardır. Tabîîyyûn ekolünde ise tabiatın bilimsel yöntemlerle araştırılması, bunun için de deney ve tümevarım yöntemlerinin kullanılması esas alınmıştır.

İslam dünyasında farklı görüşlerin ortaya çıkmasında;

- I. farklı etnik grupların İslam'ı benimsemesi,
- II. Kur'an'ın kitap haline getirilmesi,
- III. Hint, İran ve Yunan medeniyetlerine ait felsefi eserlerin Arapçaya tercüme edilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. İspanya'da kurulan Endülüs Emevi Devleti hükümdarı II. Hakem, Abbasî halifeleriyle yarışmış ve başkent Kurtuba'daki sarayında yarı milyon ciltlik büyük bir kitaplık kurmuştur. Büyük İslam filozofu İbn-i Rûşd böyle bir ortamda yetişmiştir. Endülüs Emevi medeniyetinin bu ilerlemesi karşısında Avrupa'daki bazı Hristiyan krallar ve zenginler de çocuklarını yetiştirmeleri için Endülüs'ten öğretmenler getirmiştir. Felsefe, matematik, astronomi, tıp, kimya alanlarında İslam bilginlerine ait pek çok eser Arapça'dan Batı dillerine çevrilmiştir. Örneğin; İbn-i Sina'ya ait "El Kanun Fi't-Tip" adlı eser Avrupa'daki üniversitelerde altı yüz yıl boyunca okutulmuştur.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İslam dini bilimsel gelişmelere açıktır.
 B) İslam dünyasında Endülüs Emevileri kültürel anlamda gelişen tek medeniyet değildir.
 C) İslam alimleri birçok alanda eser vermişlerdir.
 D) Avrupalılar, İslam medeniyetinin ilim ve teknigidinden yararlanmaya çalışmıştır.
 E) Batılıların pozitif bilimleri ilk defa tanımı Müslüman bilim insanları sayesindedir.

11. Tolunoğulları Devleti'nin kurucusu olan Ahmet b. Tolun, yaptırmış olduğu camiye bir doktor görevlendirmiştir ve cemaatten hastalanınanların tedavisinde kullanılması için cami içinde bir eczane kurmuştur. Hükümdar ayrıca herkesin ücretsiz yararlanabileceği birmaristan adı verilen hastane inşa ettirmiştir ve sarayının yanında dârû'l-imare ile kışlalar yaptırmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Askerî alanda eserler verilmiştir.
 B) Meliklerin merkeze bağlı kalmaları için önlem alınmıştır.
 C) Yönetim-idare binası inşa edilmiştir.
 D) Ülke bayındır hâle getirilmiştir.
 E) Sosyal devlet anlayışıyla hareket edilmiştir.

12. İhşidiler bağımsız bir devlet olmakla birlikte hutbelerde ve bastırıldıları sikkelerde Abbasî halifelerine yer vermişler, Abbasilere bir miktar para göndermeye devam etmişlerdir.

Buna göre İhşidiler ile ilgili olarak,

- I. İktisadi sıkıntılardan çekmişlerdir.
- II. Türk-İslam devletlerindeki egemenlik simbol ve göstergelerini kullanmışlardır.
- III. Abbasilere bağlılıklarını sürdürmüşlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Hz. Muhammed'in vefat etmesinden sonra halife olan Hz. Ebubekir, Arabistan'ın farklı yerlerinde çıkan dinden dönme anlamına gelen ridde olaylarını bastırdı. Yine Hz. Ebubekir, Yemen'de ortaya çıkan yalancı peygamberler sorununu çözdü ve zekât vermek istemeyen isyancı Arap kabilelerini itaat altına aldı.

Yalnızca bu bilgilere göre, Hz. Ebubekir Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Devlet otoritesini sağlama yolunda adımlar atılmıştır.
- B) Kur'an'ın kitap hâline getirilmesine karşı isyanlar yaşanmıştır.
- C) İslam Devleti'nin iktisadi örgütlenmesini kabul etmeyeńyenler bulunmaktadır.
- D) İslamiyet bazı kesimler tarafından tam olarak anlaşılır-mamıştır.
- E) Halife iç sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

2. Medine'ye hicret edildikten sonra Medine'de yaşayan Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında Medine Vesikası denilen bir sözleşme imzalandı. "Vesikayı imzalayanlar diğer insanlardan ayrı bir ümmet teşkil eder." maddesiyle Medine Vesikası'na katılanların din, dil, ırk farkı gözetmeksızın eşit hak ve yükümlülüklerle sahip vatandaşlar olduğu ifade edilmiştir. Yine bu vesikada vatandaşlar arasında anlaşmazlık çıkması hâlinde Hz. Muhammed'e başvurulacağı belirtilmiştir.

Medine Vesikası ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kabilecilik anlayışını önleyici tedbirler alınmıştır.
- B) Mekke'deki müşriklere karşı siyasi zafer elde edilmiştir.
- C) Hz. Muhammed siyasi bir lider hâline gelmiştir.
- D) Medine'de eşit sorumluluklara sahip vatandaşlık düzene kurulmuştur.
- E) Hz. Muhammed yargı mercii durumuna gelmiştir.

3. Aşağıdakilerden hangisi, Hz. Ömer Dönemi'nde sınırların genişlemesine paralel olarak gerçekleşen gelişmelerden biri değildir?

- A) Kur'an'ın eyaletlere gönderilmesi
- B) Askerî posta teşkilatının kurulması
- C) Beytü'l-mal denilen devlet hazinesinin oluşturulması
- D) Vergilerin daha sistemli bir hâle getirilmesi
- E) Mahkemelerin oluşturulması

4. Emeviler, Arapları diğer Müslüman milletlerden üstün tutmuştur. Mevali politikası denilen bu tutum, İslam'ın eşitlik, kardeşlik ve adalet ilkelerine aykırıyordu. Emevilerin uyguladığı bu ayrımcılığa karşı olanlar Şuubiye akımını ortaya çıkarmıştır. Şuubiye akımına göre bütün insanlar tek bir insanlık ailesinden gelmektedir ve milletler arasında herhangi bir üstünlük farkı bulunmamaktadır.

Buna göre Şuubiye akımının güçlenmesi ile İslam dünyasında aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenmez?

- A) İslamiyet'in farklı milletler arasında yayılması hızlanır.
- B) Arap olmayan toplumların, benliklerini korumaları kolaylaşır.
- C) Farklı dindeki insanlardan alınan vergi sayısı azalır.
- D) Farklı etnik yapıdaki insanlar yönetimde yer almaya başlar.
- E) İslam coğrafyasındaki farklı kültürler, gelişim göstermeye başlar.

6. Bedir Savaşı, Müslümanlarla Mekkeli müşrikler arasında yapılan ve Müslümanların kazandığı ilk savaştır. Müslümanlar bu ilk zaferin ardından ele geçirdikleri esirleri, ya fidye ödeme ya da okuma yazma bilen esirlerin Müslümanlara okuma yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakmıştır. Ayrıca ele geçirilen ganimetlerin beşte biri devlet hazinesine aktarılmış geri kalani ise savaşa katılanlar arasında paylaştırılmıştır. Böylece İslam devletlerinde yüzyıllarca uygulanacak bir uygulamanın temeli atılmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Müslümanlar ilk fetihlerini gerçekleştirmiştir.
  - B) Devlet için önemli bir gelir kaynağı oluşturulmuştur.
  - C) Müslümanların yeniavaşlara katılımı özendirilmiştir.
  - D) İslam savaş hukuku oluşmaya başlamıştır.
  - E) Müslümanlar okuma yazmaya önem vermiştir.
7. İslam Devleti'nin başkenti Hz. Muhammed, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman dönemlerinde Medine şehriydi. Hz. Ali zamanında başkent Kûfe şehrine, Emeviler zamanında Şam'a, Abbasiler zamanında ise Bağdat'a taşınmıştır.

Sadece bu bilgilere göre, İslam Devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Siyasi birlik kurulamamıştır.
  - B) İslam Devleti'nde kültürel gelişmeler yaşanmıştır.
  - C) Fetihler sadece batı yönde olmuştur.
  - D) Yönetim el değiştirdikçe idare merkezi de değişmiştir.
  - E) Müslümanlar dönemin en güçlü merkezî idaresini kurmuştur.
8. Abbasiler, Emeviler gibi Arap milliyetciliği yapmamıştır. Türklerle karşı iyi davranan Abbasiler, avasım şehirleri denilen; Tarsus, Adana, Maraş ve Malatya gibi Bizans'a sınırları olan üç bölgelere Türkleri yerleştirmiştirlerdir. Bu sayede Bizans saldırılardan kurtulmayı planlayan Abbasiler ayrıca başkent Bağdat yakınılarında sadece Türklerin yaşadığı "Samarra" şehrini kurmuşlardır.

Verilen bu bilgilere göre, Abbasiler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türklerin kimliklerini korumaları için önlem aldıklarına
- B) İslam dünyasındaki mezhep ayırlıklarına son verdiklerine
- C) Bizans saldırılara karşı tampon bölge oluşturduklarına
- D) Başkenti güvence altına almak istediklerine
- E) Mevali politikasını uygulamadıklarına

9. İslamiyet; Mısır, Yunan, Hint ve İran gibi büyük medeniyetlerin kurulup geliştiği topraklar üzerinde yayılmıştır.

Bu durumun;

- I. İslam Rönesans'ı denilen dönemin yaşanması,
- II. Beytü'l-Hikme adlı ilim akademisinin açılması,
- III. Antik Çağ filozoflarının eserlerinin incelenmesi gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. İslamiyet'in ilk dönemlerinde heykeller, hayvan ve insan resimleri putperestliği canlandırmayı düşüncesiyle sanat eserlerinde kullanılmamıştır. Buna rağmen sonraki dönemlerde, örneğin Emevi ve Abbasilere ait saray mimarisinde resim ve heykel süslemeleri görülmüştür.

Sanat anlayışındaki bu değişikliğin nedenleri arasında;

- I. ekonominin gittikçe güçlenmesi,
- II. farklı kültürlerle etkileşime girilmesi,
- III. yönetim şeklinin değişmesi

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Aşağıda Türk-İslam devletlerine ait bazı özellikler verilmiştir.

- İslam dünyasını Haçlı saldırılarına karşı korumuş ve kuruçusu, Mekke ve Medine'nin hizmetkâri anlamına gelen "hadimü'l-haremeyn" ünvanını alan ilk hükümdar olmuştur.

- İlhanlıların önünden kaçan Abbasî ailesi üyelerinden El-Muntansî'ı koruma altına alarak halife ilan etmişlerdir.

Özellikleri verilen Türk - İslam devletleri sırasıyla aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Eyyubiler - Memlûkler
- B) Tolunoğulları - İhşidiler
- C) Memlûkler - Selçuklular
- D) Fatîmîler - Eyyubiler
- E) İhşidiler - Fatîmîler

- 1.** İslamiyet'i kabul ettiğten sonra, Türklerde yeni hükümdarlık sembollerini ve alametleri ortaya çıkarmaya başlamıştır.

İslamiyet'in kabul edilmesiyle;

- I. tahta oturmak,
- II. hutbe okutmak,
- III. halifeden onay almak

hükümdarlık alameti ya da sembollerinden hangilerinin Türklerde görülmeye başladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Türklerin;

- I. cihan hâkimiyeti doğrultusunda fetih hareketlerinde bulunmaları,
- II. hicri takvimi kullanmaları,
- III. halktan öşür, cizye ve haraç vergilerini almaları,
- IV. törenin yanında şer'i hukuku kullanmaları

özelliklerinden hangileri İslamiyet'i kabul ettiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I ve II   B) II ve IV   C) I, III ve IV
 D) II, III ve IV   E) I, II ve III

- 3.** Gazneli Mahmut, Abbasi halifesini Şii Büveyhögullarının baskısından kurtarmıştır. Bundan dolayı halife, Gazneli Mahmut'a "sultan" ünvanını vermiştir. Ayrıca Gazneli Mahmut, Hindistan'a 17 sefer düzenleyerek hem İslam'ın yayılmasını sağlamış hem de birçok ganimet ele geçirmiştir.

Gazneli Mahmut'un bu faaliyetlerine bakılarak;

- I. İslam dünyasında saygınlık kazandığı,
- II. ekonomik kazanç elde ettiği,
- III. Müslümanların koruyucusu olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 4.** Türklerin İslamiyet'i kabul etmesinde, Gök Tengri inancının önemli bir yeri vardır. Gök Tengri dininde, İslamiyet'te olduğu gibi tanrı her şeyin hâkimidir. Öldükten sonra iyiler cennete, kötüler ise cehenneme gidecektir. Bunun yanında Türk töresindeki; hırsızlık yapmama, yalan söylememek, temizlige önem verme ve adil olma gibi ilkeler, Türklerin ve Müslümanların ortak değerleri arasında yer almaktadır. Orta Asya'daki ilk Müslüman Türk devleti olan Karahanlılar da İslam medeniyetini, Türk devlet geleneği ve Türk töre-siyle kaynaştıracak iki medeniyet arasında köprü kurmuştur.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türklerin eski inançları İslamiyet'i kabul etmelerini kolaylaştırmıştır.
 B) Türk töresi ile İslam ahlaki benzerlik göstermektedir.
 C) Karahanlılar Türk – İslam sentezini oluşturmuşlardır.
 D) Gök Tengri inancı ile İslam dininin bazı özellikleri örtüşmektedir.
 E) Türkler sosyal devlet anlayışı ile hareket etmişlerdir.

- 5.** Resmî dili Türkçe olan Karahanlılar Uygur alfabesi ile yazılmış ilk Türk - İslam eserlerini meydana getirmiştir. Ayrıca Karahanlılar döneminde yaşanan Yusuf Has Hacip, "Kutadgu Bilig" adlı eserini Karahanlı hükümdarı Tamgaç Buğra Han'a sunmuştur. Yine Karahanlı topraklarında doğan Kaşgarlı Mahmut, ilk Türkçe sözlük ve dil bilgisi kitabı sayılan "Divânü Lûgati't-Türk" adlı eseri yazmıştır. Türk - İslam dünyasındaki ilk kervansarayı inşa eden Karahanlılar ayrıca posta teşkilatını oluşturmuş ve halife adına hutbe okutmuşlardır.

Bu bilgilere dayanarak Karahanlılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Abbasi halifesini koruduklarına
 B) Haberleşmeye önem verdiklerine
 C) Türk dilinin gelişmesine katkıda bulunduklarına
 D) Ticaretin gelişmesini sağladıklarına
 E) Kültürel gelişmelerin yaşanmasına neden olduklarına

6. Karahanlılar döneminde yaşayan Yusuf Has Hacip'e ait Kutadgu Bilig adlı eserde geçen bazı ifadeler şöyledir:

Bu hükümdarlık makamına sen kendi gücün ve isteğinle gelmedin, onu sana Tanrı verdi.

Halkın aç mıdır, tok mudurlar sor!

Elini açık tut, mal dağıt.

Bir hükümdar halkın üzerinden yoksulluğun adını kaldırıramazsa, nasıl hükümdar olur?

Bu ifadelere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sosyal devlet anlayışıyla hareket edilmesi övgütlenmiştir.
- B) İslam öncesindeki kut anlayışı devam etmektedir.
- C) Hükümdarın, bir baba gibi halkını düşünmesi tavsiye edilmiştir.
- D) Kutadgu Bilig siyasetname türünde bir eserdir.
- E) Türkler, İslam'ı kabul ederek toplumdaki yeni ihtiyaçların karşılanması amaçlamışlardır.

8. Büyük Selçuklu hükümdarı Sultan Alp Arslan, Abbasileri ve Büyük Selçuklu Devleti'ni yıkmak isteyen Mısır'daki Fatimi Devleti'ni ortadan kaldırmak istiyordu. Bizans'ın harekete geçtiği haberini alınca Mısır Seferi'ni yanında keserek Anadolu'ya yöneldi. Alp Arslan 1071'deki Malazgirt Savaşı'nda Bizans'ı yenerek Selçuklu beylerini ve komutanlarını "Fethedilen yer fethedenin malıdır" diyerek Anadolu'nun fethiyle görevlendirdi. Böylece Anadolu'nun birçok yerinde Türk beylikleri ve devletleri kurulmuş oldu. Bundan dolayı sonraki süreçte Avrupalılar Anadolu'ya Türkiye demeye başladı.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılmaz?

- A) Fetihler özendirilmek istenmiştir.
- B) Anadolu Türk yurdu hâline gelmiştir.
- C) Bizans'ın İslam dünyası üzerindeki baskısı azalmıştır.
- D) Anadolu toprakları kılıç hakkı olarak paylaştırılmıştır.
- E) Büyük Selçuklu Devleti en geniş sınırlarına ulaşmıştır.

9. **Devletin içerisinde farklı inançları barındıran Türklerin, İslam dinini benimsemeleriyle;**

- I. öşür,
- II. haraç,
- III. cizye

vergi türlerinden hangilerini almaya başladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Türkler, Abbasiler zamanında daha yoğun olarak Müslümanlaşmaya başlamış ve Abbasi Devleti'nde önemli görevlere gelmişlerdir. Türklerin istedikleri kişiyi halife yaptıkları, halifelik yapmasını istemedikleri kişiyi de halifelik makamından indirdikleri görülmüşür. Hatta bazı Türk komutanlar Abbasi otoritesinin zaman zaman zayıflamasını fırsat bilerek bağımsız Türk devletleri kurmuşlardır.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkler ilk defa Abbasiler zamanında Müslüman olmuşlardır.
- B) Siyasal birliğin bozulduğu dönemlerde Türkler kazançlı çıkmıştır.
- C) İslamiyet'in farklı bölgelere yayılmasında Türklerin çok büyük rolü bulunmaktadır.
- D) Abbasiler sayesinde Türklerin askeri yetenekleri artmıştır.
- E) Türkler sultanat sistemi ile tanışmışlardır.

7. Türklerin İslam dinini kabul etmeleri, 751 Talas Savaşı'na mâm edilse de Türkler, İslam dinini bir anda değil aşamalı olarak farklı tarihlerde benimsemişlerdir. Örneğin; Türk hükümdarlarından Almuş Han, Abbasî halifesine bir elçilik heyeti göndererek kendisine İslam dinini tebliğ edecek fakihler ile cami ve kale yapımı için ustalar gönderilmesini istemiştir. Almuş Han'ın talebini memnuniyetle karşılayan halife, hükümdarın istediği kişilerin de içinde bulunduğu bir elçilik heyetini Almuş Han'a göndermiştir. 922 yılında Almuş Han'ın huzuruna çıkan heyet, halifenin İslâm'a davet mektubunu okumuş ve Almuş Han, İslamiyet'i resmen kabul eden ilk Türk hükümdarı olmuştur.

Buna göre, İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devletinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) İtil Bulgarları
- B) Gazneliler
- C) Selçuklular
- D) Karahanlılar
- E) Harzemşahlar

1. Karahanlıarda ordunun tamamı Türklerden oluşmaktadır. Karahanlılar ile çağdaş olan Gaznelilerde ise orduda hem Türkler hem de Müslüman halktan alınan askerler bulunmaktadır. Gazne ordusunda ayrıca esirlerden elde edilen görevleri sarayı ve sultani korumak olan gulam adı verilen askerler de yer almaktaydı.

Bu bilgilere dayanarak;

- I. Gazneli ordusunda etnik çeşitlilik bulunduğu,
- II. Gazneliler ile Karahanlıların aynı dönemde varlık gösterdiği,
- III. Gazneli ordusunun daha kalabalık olduğu

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

2. Türklerin;

- I. Moğollarla mücadele etmeleri,
- II. Abbasileri, Şii'lere karşı korumaları,
- III. Haçlılarla mücadele etmeleri

faaliyetlerinden hangileri İslam dünyasının lideri hâline gelmelerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

3. Karahanlı Devleti'nde ülke, Doğu Karahanlıları ve Batı Karahanlıları olmak üzere ikiye ayrıldı. Karahanlı hükümdarları İslamiyet'i benimsedikten sonra halife adına hutbe okutup para bastırır ve han, hakan, ilig gibi Türkçe ünvanlar kullanırlardı.

Bu bilgilere göre, Karahanlılar ile ilgili;

- I. din ve devlet işlerini birbirinden ayırdıkları,
- II. İslamlAŞmayı, Araplaşma olarak algılamadıkları,
- III. federatif yapılanmaya sahip oldukları

yargılardan hangilerinin doğru olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

4.	I.	Nesa, Serahs, Dandanakan Savaşları	Selçukluların, Gaznelileri yenilgiye uğrattığı savaşlardır. Bu savaşlar sonucunda Selçuklular kuruluşunu tamamlamış Gazneliler yıkılışa geçmiştir.
	II.	1048 Pasinler Savaşı	Selçuklu Türkleri ile Bizans arasındaki ilk muharebedir. Selçuklu üstünlüğü ile sonuçlanmıştır.
	III.	1055 Bağdat Seferi	Tuğrul Bey'in, Sünni İslam'a zarar veren Şii Fatimiler üzerine düzenlediği seferdir.
	IV.	1071 Malazgirt Savaşı	Alparslan komutasındaki Türk ordusunun Bizans ile yaptığı savaştır. Bu savaş sonucunda Anadolu'nun Türk yurdu olma süreci başlamıştır.
	V.	Fetret Devri	Melikşah'ın 1092'de ölümüyle başlayan 1118 yılına kadar süren taht kavalalarının yaşadığı dönemdir.

Büyük Selçuklu Devleti'ne ait numaralandırılmış gelişmelerin hangisinde bilgi yanlığı bulunmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. Karahanlı, Gazneli ve Selçuklu gibi Sünniliği benimsemiş Müslüman Türk devletlerinin hükümdarları, Abbasî halife-lerinin manevî nüfuzlarını kabul etmişler ve hutbelerinde öncelikle halifelerin adlarına yer vermişlerdir.

Bu durumun Müslüman Türk hükümdarlarına aşağıdakilerden hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Türk kültürünü, Fars ve Arap kültürlerinin üzerine çıkartmalarını
- B) Türk geleneklerini devam ettirmelerini
- C) Saltanatlarını ve meşruiyetlerini sağlamlaştırmalarını
- D) Halkın faydalananması için vakıf kurumlarını oluşturmalarını
- E) Millî benliklerini korumalarını

6. Karluk Türkleri, haritada gösterilen 751 Talas Savaşı'nda, Orta Asya'ya hâkim olmak isteyen Çin'e karşı Abbasileri desteklemiştir. Bu sayede Abbasiler Çin'i yenilgiye uğratmışlardır.

Karlukların, Talas Savaşı'nda Abbasilerin yanında yer almaları;

- Türklerin, İslamiyet'i tanımı,
- Çin'in Orta Asya'daki ilerlemesinin durması,
- Türklerin monarşî ile tanışması

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

7. Türk devletlerinde ikili teşkilat adıyla bilinen yönetim organizasyonu bulunmaktaydı. Bu sistemin temeli, Türk töre-sinde var olan ülüş ilkesine dayanıyordu. Dağıtma anlamındaki "üleştirmeye" kelimesinden gelen ülüş, Türklerde ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılması sistemini ifade ediyordu. Ülüş ilkesi gereğince Hunlar, Kök Türkler ve Uygurlarda ülke doğu-batı veya sağ-sol şeklinde ikiye ayrıldı.

İslam öncesi Türklerde uygulanan devletin iki ana kısma ayrılarak yönetilmesi uygulaması, aşağıdaki Müslüman Türk devletlerinin hangisinde görülmüştür?

- A) Büyük Selçuklu
B) Karahanlılar
C) Gazneliler
D) Harzemşahlar
E) İtil Bulgarları

8. Büyük Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey, Şii Fâtımîlerin Abbasilere karşı saldırıyla geçmesi üzerine Bağdat'a gitmiş ve Abbasî halifesini kurtarmıştır. Halifenin sarayında yapılan törende, halife Kâim bi-Emrillah tarafından Tuğrul Bey'e iki taç giydirilerek Tuğrul Bey, "Doğu'nun ve Batı'nın Hükümdarı" ilan edilmiştir. Ayrıca hilatlar ve sancaklarla birlikte dinin direği anlamına gelen "Rûkneddîn" lakabı Tuğrul Bey'e verilmiştir. Tüm bunlardan sonra Abbasî halifeleri sadece dinî yetkilerini kullanmıştır.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Türkler, İslam dininin koruyucusu hâline gelmiştir.
B) Tuğrul Bey'in otoritesi ve meşruiyeti artmıştır.
C) Halifelik, dinî yetkileri olan sembolik bir makama dönüşmüştür.
D) Türkler, mezhep mücadelelerinde etkin rol oynamıştır.
E) Tuğrul Bey, İslam dünyasının dinî lideri haline gelmiştir.

9. Günümüzdeki Afganistan bölgesinde kurulan Türk – İslam devletlerinden Gaznelilerin hükümdarı Sultan Mahmud, Gurluların yaşadıkları yerleri ele geçirince bölgeye Müslüman din adamları göndermiştir. Ayrıca Hindistan'a 17 sefer düzenleyen hükümdar, sınırlarını büyük ölçüde genişletmiş böylece yönetici kadrosu Türklerden oluşan devletin bünyesinde Hint, Afgan ve Gurlular da yer almaya başlamıştır.

Buna göre, Gaznelilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İslamiyet'in yayılmasına hizmet ettiklerine
B) Ülkede kültürel birliği sağlayanın zor olduğunu
C) Etnik çeşitliliğin bulunduğu
D) İmparatorluk özelliğine sahip olduğunu
E) Halk ile devlet adamlarının bütünlüğe

10. "Türkler İslamiyet'i kabul etmelerine rağmen bazı eski Türk geleneklerini devam ettirmiştir." ifadesini kullanan bir tarihçinin;

- örfî hukukun kullanılması,
- ikta sisteminin uygulanması,
- medreselerin inşa edilmesi

durumlarından hangilerini örnek göstermesi beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

1. Büyük Selçuklu Devleti’nde askerî ve sivil devlet görevlilerine, almaları gereken maaşlarına karşılık ikta arazileri verilmektedir. Bu ikta sahipleri bölgelerindeki vergi gelirleri ile kendi maaşlarını karşıladı. Vergilerin diğer kısmıyla da sipahi denilen asker yetiştirirlerdi. Sipahiler barış zamanında bölgelerindeki güvenliği sağlar, savaş zamanı da büyük orduya katılırlardı.

Buna göre ikta sisteminin yararları arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Eyaletlerin güvenliğinin sağlanması
- B) Devlet memurlarının maaşlarının ödenmesi
- C) Merkezî otoritenin sağlanması
- D) Hazineden para çekmadan asker yetiştirmesi
- E) Ordunun tamamının atlı askerlerden oluşturulması

2. Büyük Selçuklu Devleti’nin önemli devlet memurluklarına ve makamlarına İranlılar getirilmiştir.

Bu gelişmeler sonucunda;

- I. devlete isyan edilmesi,
- II. hükümdara olan bağlılığın azalması,
- III. İslamiyet'in terk edilmesi

durumlarından hangilerinin, devletin asıl kurucusu olan Oğuzlar tarafından gerçekleştirilmesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Kaşgarlı Mahmut Divanü Lugâti’t-Türk adlı eserinde Türk kavimlerinden olan Tarbinlar için “Türklerden bir bölüm halk olup, kendilerinden bir büyüğün buyruğu altında yaşarlar.” demektedir.

Kaşgarlı Mahmut'un bu ifadelerine bakılarak Türk devlet ya da toplulukları ile ilgili;

- I. boylar hâlinde teşkilatlandıkları,
- II. dinî birlik kurmadıkları,
- III. sosyal devlet anlayışıyla hareket ettikleri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Selçuklular, Orta Asya’dan gelen Türk boyalarını ülkenin üç kısımlarına yerleştirmiştir. Ayrıca boş araziler din ve ırk ayrimı yapılmadan tüm halka dağıtılmıştır.

Bu bilgilere göre, Selçuklular ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sınır güvenliğinin sağlandığına
- B) Ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaştırıldığına
- C) Kültürel çeşitliliğin artlığına
- D) Ülke topraklarının dağıtımında adaletli davranışına
- E) Tarımsal üretimin artırılması için çalışıldığına

5. Türk – İslam devletlerinde açılan medreselerde fıkıh, kelam, hadis, tefsir gibi dinî ilimlerin yanında tıp, matematik, astronomi, geometri, fizik, kimya ilimleri de okutulmuştur. Bu medreselerde ders veren kişilerin, yani müderrislerin ve öğrencilerin ihtiyaçları medrese tarafından karşılanmıştır. Ayrıca müderrislere maaşları düzenli olarak ödenmiş ve öğrencilere de burs verilmiştir.

Türk – İslam devletlerindeki bu uygulamalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyal bilimlerin yanında pozitif ilimlere önem verilmiş tir.
- B) Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmak istenmiştir.
- C) Sosyal devlet anlayışıyla hareket edilmiştir.
- D) Türkçenin gelişmesi için eserler vermişlerdir.
- E) Müderris ve öğrencilerin, vakitlerini ilim için harcamaları sağlanmıştır.

6. **Aşağıdakilerden hangisinin, Türk – İslam devletlerinin İslamiyet'i kabul etmelerine bağlı olarak ortaya çıkan egemenlik simbol veya göstergelerinden biri olduğu söylenebilir?**

- A) Para bastırmak
- B) Hutbe okutmak
- C) Ticari antlaşmalar yapmak
- D) Yabancı elçileri kabul etmek
- E) Ordunun başında sefere çıkmak

7. Büyük Selçuklu Devleti'nde;

- I. ordu,
- II. hukuk,
- III. dil

alanlarının hangilerinde çeşitlilik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II	C) Yalnız III
D) II ve III	E) I, II ve III	

8. Kaynakların belirttiğine göre Türkler İslâmî dönemde de kasaplık yapar ve demircilikle uğraşırıdı. Bunlardan başka Türklerin un öğüttükleri, terzilik yaptıkları, kumaş dokudukları ve çiftçilik gibi işlerle uğraşıkları bilinmektedir. Böylece Türklerde birçok meslek grubunun var olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bilgilere göre, Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hayvansal gıdalar tüketmişlerdir.
- B) Zengin zanaat gruplarına sahiplerdir.
- C) Madencilikle uğraşmışlardır.
- D) Yerleşik hayatı ait özelliklere sahiplerdir.
- E) Farklı mesleklerde ait esnaf teşkilatları bulunmaktadır.

9. Yusuf Has Hacip'in eseri Kutadgu Bilig'de birey, toplum ve devlet hayatının nasıl düzenlenmesi gereği, hükümdarlarda bulunması gereken erdemli özelliklerin neler olduğu gibi bilgiler yer almıştır. Nizamülmülk ise "Siyasetname" adlı eserinde fasillar hâlinde hükümdarlarda bulunması gereken özellikler, vergilerin toplanma şekli, iktaların adaletli dağıtılması, halkın hoşnut edilmesi gibi konulara yer vermiştir. Nizamülmülk bu konuları işlerken daha önceki devlet adamlarının yaşadığı olaylardan, hadis ve ayetlerden de örnekler vermiştir.

Buna göre Türk – İslam devletlerindeki siyasetname türündeki eserlere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türklerin sosyal hayatı ile ilgili bilgiler içermektedir.
- B) İdeal devlet yapılanması hakkında bilgiler vermiştir.
- C) İslâmî öğelerle ders verilmesi amaçlanmıştır.
- D) Devlete bağlılığı artıracak durumlardan bahsedilmiştir.
- E) Türk – İslam medreselerinin kurulmasını sağlamıştır.

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde resmî işlerde ve edebiyatta Fars dili kullanılırken, eğitimde Arapça, orduda Türkçe yazılp konuşulmuştur.

Buna göre,

- I. Aynı alfabeler kullanılmıştır.
- II. Türk dilinin etki alanı daralmıştır.
- III. Arap ve İran kültürünün etkisinde kalınmıştır.

yargılarından hangilerine kesinlikle ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) II ve III
D) I ve III	E) I, II ve III	

11. Ünlü Selçuklu veziri Nizamülmülk, Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah'a, "Ey âlemin sultani! Ben sana öyle bir manevi ordu vücuda getirdim ki onların bilgisi ve duaları ok gibi arşa ve Tanrı'ya yükselir. Hâlbuki askerlerinin okları bir milden öteye geçmez." demiştir.

Nizamülmülk'ün bu sözleri aşağıdakilerden hangisinin göstergesi sayılabilir?

- A) Kara ordusuna gereken önemin verilmediğinin
- B) Nizamiye medreselerinin açıldığı
- C) Ülkenin birçok yerine ribatlar inşa edildiğinin
- D) Kervansarayların sayısının artırıldığı
- E) Kut inancının devam ettiğinin

12. İçte ve dışta kazandığı zaferler nedeniyle Sultan-ı azam ünvanıyla anılan Selçuklu hükümdarı Sultan Sencer, "Allah bu dünyayı bizim tasarrufumuza emanet etmiştir. Bütün emirler ve hükümdarlar bizim memurlarımızdır." demiştir.

Bu sözden hareketle Selçuklular ile ilgili;

- I. halifelik görevini yürüttükleri,
- II. Ülkeyi ikili teşkilata göre yönettiler,
- III. cihan hâkimiyeti düşüncesinde oldukları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) II ve III	E) I, II ve III	

1. Büyük Selçuklu Devleti, Nizamülmülk sayesinde iktaların merkezî bürokrasi tarafından dağıtılmamasına dikkat etmiştir. Ayrıca ikta sahiplerinin teçhizatlı askerler yetiştirmesine, birkaç yılda bir başka bölgelere görevlendirilmesine özen gösterilmiştir. Böylece iktaların zaman zaman el değiştirmesi sağlanmıştır.

Büyük Selçuklu Devleti'nin ikta sistemini bu şekilde uygulaması ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenenemez?

- A) Devlet otoritesini sağlamayı
- B) Savaşa hazır ordu bulundurmayı
- C) Feodal yapı kurulmasının önüne geçmeyi
- D) İktidar kavgalarını önlemeyi
- E) İkta sahibinin halka baskı yapmasını engellemeyi

2. Selçukluların ülkeydeki maddi refahı artırmak için;

- I. kervansaraylar inşa edilmesi,
- II. çiftçilere tohum ve çift hayvanı verilmesi,
- III. sulama kanalları açılması

tutumlarından hangilerini önelsedikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Selçuklular, Türk çadırlarına benzeyen türbeler inşa etmişler ve İslam mimarisine kazandırılmışlardır. Bu yapılar birer anıt mezar görünümündedir. Bu mimari yapının örnekleri aşağıda gösterilmiştir.

Selçukluların, Orta Asya'da ilk örneklerini verdiği Anadolu'da da birçok örneği bulunan bu anıt mezarlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bedesten
- B) Kümbet
- C) İmarethane
- D) Ribat
- E) Kervansaray

3. Hasan Sabbah önderliğinde kurulan Bâtinilik tarikatı, Selçuklu devlet adamlarına suikastlar düzenlemiş ve devlet otoritesini sarsmıştır. Bu hareket Kur'an ayetlerinin görünen manalarının yanında gizli anımlarının da olduğunu ileri sürmüştür. Bağdat'taki Nizamiye Medresesinde başmüderris olarak görev yapan İmam-ı Gazalî, görüşleriyle Bâtinilik fikrinin İslam'a uygun olmadığını ispatlayıp çürütmeye çalışırken Selçuklu hükümdarları da Bâtinilere karşı mücadele etmiştir.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Nizamiye Medreselerinin devlete siyasi yönden katkısı bulunmaktadır.
- B) Selçuklular bozulan otoriteyi düzeltmek için çalışmalar da bulunmuştur.
- C) Nizamiye Medreseleri Bâtinilik akımına son vermek için kurulmuştur.
- D) Bâtiniler din ve siyaset temelli yıkıcı faaliyetlerde bulunmuştur.
- E) Bâtinilerle hem siyasi hem de ilmî yollarla mücadele edilmiştir.

5. Selçuklular kaynağı Türk töresi olan örfi hukuku ve kaynağı İslamiyet olan şeri hukuku uygulamaktaydı. Örfi hukukun alanına giren davalara adalet teşkilatının başındaki emir-i dad bakmaktadır. Hükümdar da örfi hukukun uygulayıcılarındandır. Sultan bir tür yüksek mahkeme olan Divân-ı Mezâlim'e başkanlık eder, burada halkın şikayetlerini dinleyip suçlulara gereken cezaları verirdi. Şeri hukukun alanına giren evlenme, boşanma, nafaka, miras ve borç davalarına ise kadılar bakmaktadır.

Buna göre, Selçukluların adalet teşkilatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türk – İslam sentezi gerçekleştirilmiştir.
- B) Hukuk üstünlüğü ilkesi ile hareket edilmiştir.
- C) Geleneksel Türk hukuk kuralları devam ettirilmiştir.
- D) Hükümdar yargılama yetkisine sahiptir.
- E) Teokratik uygulamalar görülmektedir.

6. Nizamülmülk ünlü eseri Siyasetname'de hükümdarın halkın şikayetlerini aracısız dinlemesi gerektiğinden bahsetmiştir. Yine aynı eserde, hükümdarın yüksek mahkeme görevi gören mezalim divanını yönetmesi ve haklısı haksızdan ayırması gerekiği gibi ögütler yer almıştır.
- Siyasetname'deki bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**
- A) Siyasi konuların mezalim divanında görüşülmeyeceğine
  - B) Mezalim divanında en çok halkın şikayetlerinin dinlenmesine
  - C) Davaların sadece hükümdarın izin vermesi hâlinde açılabildiğine
  - D) Mezalim divanının Selçukluların önce de var olduğunu
  - E) Hükümdarın yargı kararı verip adalet dağıtmaması gerekiğine
7. Büyük Selçuklu Devleti fethedilen yerlerden esir olarak alınan erkek çocukları devlet için yetiştirdi. Gulam sistemi denilen bu sistemdeki çocuklar silah kullanma, harp ve hükümdara hizmet adabı gibi konularda eğitim alırlardı.
- Bu bilgilere göre gulam sistemi ile yetiştirilenlerin;**
- I. saray,
  - II. ordu,
  - III. eyalet
- teşkilatlarının hangilerinde görev yaptıkları söylenebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) Yalnız III
  - D) I ve II
  - E) I, II ve III
8. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesi bir anda gerçekleşmiş bir olgu değildir. Türkler ticaret, savaş ve göç gibi olaylar sonucu İslamiyet'i yakından tanımışlar ve özellikle X. yüzyıldan itibaren kitleler hâlinde İslam'a geçmeye başlamışlardır.
- Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslam'ı kabul etmemelerini kolaylaştıran etkenler arasında gösterilemez?**
- A) Türklerdeki cihan hâkimiyeti ile İslam'daki cihat anlayışının benzer olması
  - B) Türklerin tek bir ilah olarak Gök Tanrı'ya inanması
  - C) Türklerin ahiret inancına sahip olması
  - D) Türklerin ahlak anlayışı ile İslam'ın ahlak anlayışını benzer olması
  - E) İki dinde de din adamlarından oluşan özel bir zümre bulunması
9. **Büyük Selçuklarda, eyaletlerdeki belediye hizmetlerinin yürütülmesi ve pazar yerlerinin denetlenmesinden sorumlu olan görevliye verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Subaşı
  - B) Amil
  - C) Kadı
  - D) Muhtesip
  - E) Müstevfi
10. **Aşağıdakilerden hangisi, Türk - İslam Devletleri'nde sosyal devlet anlayışının uygulandığına örnek olarak gösterilemez?**
- A) Devletin yönetici ihtiyacının karşılanması
  - B) Öğrencilerin medreselerde burslu okutulması
  - C) Vakıf kurumlarının oluşturulması
  - D) Halka işleyebileceğii kadar toprak verilmesi
  - E) Hükümdarların halkın çıkarlarını gözetmesi
11. Kutadgu Bılıg'de devlet teşkilatının özellikleri şu şekilde dile getirilmiştir: "Memleket tutmak için çok asker ve ordu lazımdır, askeri beslemek için de çok mal ve servete ihtiyaç vardır. Bu malı elde etmek için halkın zengin olması gerektir, halkın zengin olması için de doğru kanunlar konulmalıdır. Bunlardan biri ihmal edilirse dördü de kalır, dördü birden ihmal edilirse beylik çözülmeye yüz tutar."
- Bu bilgilere göre bir devletin varlığı ve devamı için;**
- I. vergilerin alınması,
  - II. adaletin tesis edilmesi,
  - III. kurumların uyumlu çalışması
- özelliklerinden hangilerine sahip olması gerekmektedir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız III
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III
12. **Türk - İslam devletlerinde ülke topraklarının devletin malı sayılması ile;**
- I. feodal yapılanması,
  - II. ayrıcalıklı sınıf oluşumu,
  - III. siyasi birlik kurulması
- durumlarından hangilerinin engellendiği söylenebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) I ve II
  - C) I ve III
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

1. İslamiyet'in kabul edilmesinden sonra Türklerde el yazması kitapların sayısı artmış ve medreseler açılmıştır. Ayrıca arazilerin gelirleri idarecılere, komutanlara ve askerlere ikta olarak dağıtılmaya başlanmıştır; İslam orduları Balkanlara, Avrupa içlerine doğru ilerlemiştir.

Buna göre, İslamiyet'in Türkler tarafından kabul edilmesiyle aşağıdakilerin hangisinde herhangi bir değişiklik olduğu savunulamaz?

- A) Egemenlik anlayışında
- B) Askerlerin yetiştirilmesinde
- C) Siyasi haritalarda
- D) Vergilerin toplanmasında
- E) Kültürel yaşamda

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde hükümdarların erkek çocuklarına melik denilmekteydi. Melikler küçük yaştardan itibaren başlarında atabey adı verilen deneyimli devlet adamlarının rehberlik etmesiyle ülkenin çeşitli yerlerine yönetici olarak görevlendirilirlerdi. Atabayeler, melikleri her konuda eğitir, onlara devlet yönetimine ilişkin bilgi ve beceriler kazandırırdı.

Bu bilgilerden hareketle Selçuklu Devleti'nin otoritesinin bozulduğu durumlarda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenir?

- A) Çokuluslu yapının ortadan kalkması
- B) Birlik ve beraberliğin güçlenmesi
- C) Bağımsız devletlerin ortaya çıkması
- D) Vergi gelirlerinde ciddi bir artış olması
- E) Bilimsel ve kültürel faaliyetlerin artması

3. Selçuklu eyaletlerinde çarşı ve pazarlardan muhtesip adı verilen görevliler sorumluydu. Burada ürünlerin kaliteleri ve fiyatları kontrol edilirdi. Muhtesipler ayrıca belediyeçilik hizmetlerinden de sorumluydu.

Bu bilgilere göre,

- I. İşyeri açmak belli kurallara bağlanmıştır.
- II. Tüketiciler hakları korunmaya çalışılmıştır.
- III. Ticari faaliyetler artırılmıştır.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra devlet yönetiminde, sosyal ve kültürel alanlarda yeni uygulamalar görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisinin Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerine bağlı olarak ortaya çıktıği söylenemez?

- A) İkta sistemini uygulamaları
- B) Medrese ve vakıflar inşa etmeleri
- C) Örfi ve şeri hukuk dallarının ortaya çıkması
- D) Arap alfabetesini kullanmaya başlamaları
- E) Cihan hâkimiyeti düşüncesi ile hareket etmeleri

5. Karahanlılar, Selçuklular ve Gazneliler gibi İslamiyet'i kabul etmiş fakat millî kimliklerini diğerlerine göre daha fazla muhafaza etmişlerdir.

Karahanlı Devleti'nin millî kimliğini diğer Türk devletlerine göre daha iyi korumalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Türklerin yoğun olarak yaşadığı yerlerde hüküm sürmeleri
- B) Hakaniye lehçesi ile konuşmaları
- C) Gök Tengri dini ile İslam dini arasında benzerliklerin bulunması
- D) İslam'ı devlet kurulmadan önce değil devlet kurulduktan sonra kabul etmiş olmaları
- E) Uygur alfabetesini kullanmaları

6. İkta arazilerin gelirleri hizmetlerine karşılık meliklere, komutanlara ve bazı devlet görevlilerine verilirdi. Bu arazilerden elde edilen gelirler ile ikta sahipleri geçimlerini sağlar ve asker yetiştirirdi. İkta sahibi bu araziyi satamaz, kiraya veremez, devredemez ve miras bırakamazdı. Topraklar üç yıl boyunca ekilip biçilmezse devlet bu toprakları başka birine verirdi.

Buna göre, ikta sisteminde,

- I. Toprak devlet aittir.
- II. Üretimde devamlılık sağlanmıştır.
- III. Hazinenin yükü azaltılmıştır.

Özelliklerinden hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 7.** Tarihte Büyük Selçuklu Devleti'nden başka Kirman Selçukluları, Suriye Selçukluları, Türkiye Selçukluları, Irak ve Horasan Selçukluları adlarıyla devletler kurulması aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?
- Hanedan üyelerinin farklı yerlerde bağımsız hareket ettiklerinin
  - Orta Asya geleneği olan ülüş uygulamasının Selçuklularda devam ettiğinin
  - Ülke hanedanın ortak malıdır, anlayışıyla hareket edildiğinin
  - Cihan hâkimiyeti düşüncesinden vazgeçildiğinin
  - Hanedan üyelerinin ülkenin farklı bölgelerinde görevlendirildiğinin
- 8.** Ömer Hayyam, Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah'ın isteğiyle İsfirazı ve Vâsitî gibi önemli bilim insanlarıyla beraber güneşin esas alan bir takvim yaptı. Takvime Melikşah'ın lakabı olan "Celâli" adı verildi.
- Buna göre;**
- Hicri Takvim'in artık kullanılmadığı,
  - astronomi ilminin gelişme gösterdiği,
  - sosyal bilimlerin ihmal edildiği
- yargılardan hangilerine ulaşılabilir?**
- Yalnız I
  - Yalnız II
  - I ve III
  - II ve III
  - I, II ve III
- 9.** İslamiyet'in VII. yüzyılda ortayamasına rağmen Türklerin İslamiyet'i topluca kabul etmeleri X. yüzyıl ve sonrasında gerçekleşmiştir.
- Türklerin İslamiyet'i geç benimsemesinde;**
- Emevilerin Arap ırkçılığı yapmaları,
  - İslam'ın toplumsal değişikliği beraberinde getirmesi,
  - Islam'da haraç ve cizye vergilerinin alınması
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**
- Yalnız I
  - Yalnız II
  - I ve II
  - I ve III
  - I, II ve III
- 10.** Türk – İslam devletlerinin eyaletlerinde hanedan üyeleri ve valiler bulunmaktaydı. Eyaletlerde de hanedan üyelerine ve valilere bağlı askerî birlikler bulunmaktaydı. Savaş zamanında merkez ordusuna katılan bu birlikler barış zamanında bulundukları bölgeleri korurlardı.
- Bu uygulama aşağıdakilerin hangisiyle ilişkilidirilemez?**
- Atabeyliklerin oluşturulmasıyla
  - Hanedan üyelerinin ayrıcalıklı olmasıyla
  - Türk devlet anlayışındaki ülüş ilkesiyle
  - İkta sisteminin varlığıyla
  - Yönetim anlayışıyla
- 11.** Abbasî halifesini Şii Büveyhögullarının hâkimiyetinden kurtaran ve Hindistan'a yaptıkları seferlerle İslamiyet'in bu ülkede yayılmasını sağlayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
- Büyük Selçuklular
  - Karahanlılar
  - Samaniler
  - Eyyubiler
  - Gazneliler
- 12.** Kaşgarlı Mahmut Divân-ü Lûgati't-Türk adlı eserinde, "Gördüm ki Allah devlet güneşini Türk burçlarına doğdürüyor, bütün felekleri onların hükümrانlığına döndürüyor. Onlara Türk adını verip hükümrân kılmış ve onları insanlığın başına getirip hak yolda desteklemiş, onları dönemin egenmen gücü kılmış, insanların idaresini onların eline vermiş." ifadelerine yer vermiştir.
- Bu ifadelere dayanarak;**
- kut anlayışı,
  - ikili yönetim,
  - cihan hâkimiyeti düşüncesi
- unsurlarından hangilerinin devam ettiği söylenebilir?**
- Yalnız I
  - Yalnız II
  - I ve III
  - II ve III
  - I, II ve III

Tarih ve Zaman

- 2019 AYT-SOS-2**
1. Tarih bilimi; ferman, berat, vakfiye ve benzeri belgelerin yazılarının okunabilmesi için aşağıdaki bilgi alanlarından hangisinden yararlanır?

A) Paleografi   B) Nüümizmatik   C) Epigrafi
 D) Antropoloji   E) Etnografya

2. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır."

Mustafa Kemal, bu sözüyle tarihçinin aşağıdaki niteliklerinden hangisine işaret etmemiştir?

A) Öznellik   B) Bilimsellik
 C) Tarafsızlık   D) Belgelere dayanma
 E) Nesnellik

- 2020 AYT-SOS-2**
3. Anadolu'daki Neolitik Dönem köy yerleşkelerinden olan Diyarbakır Çayönü ile ilgili araştırma yapan bir bilim insanı, aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanabilir?

A) Antropoloji   B) Nüümizmatik   C) Paleografya
 D) Epigrafi   E) Diplomatik

- 2021 AYT-SOS-2**
4. Mısırdı bulunan ve Rosetta Taşı adı verilen bir kitabede aynı metin; Grek alfabesi, demotik yazı ve hiyeroglif olarak yazılmıştır. Taşın üç farklı yazı tipi ile yazılması o güne kadar okunamayan hiyerogliflerin sırrının çözülmesini sağlamıştır.

Buna göre hiyerogliflerin çözümlenmesinde kullanılan tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Heraldik   B) Etnografya   C) Nüümizmatik
 D) Kronoloji   E) Paleografya

- 2023 AYT-SOS-2**
5. Tarih araştırmalarında kullanılan kaynaklardan, olayın geçtiği döneme ait belge ve buluntular "birinci el kaynak"; o döneme yakın ya da o dönemin kaynaklarından faydalananlarak meydana getirilen eserler ise "ikinci el kaynak" olarak nitelendirilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi birinci el kaynak olarak nitelendirilemez?

A) Kadeş Antlaşması metninin yer aldığı tablet
 B) Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait altın sikke
 C) II. Abdülhamit Dönemi'nde çekilen İstanbul fotoğrafları
 D) Balkan savaşlarına katılmış olan bir askerin günlüğü
 E) Tanzimat Dönemi üzerine yazılmış olan makale

İnsanlığın İlk Dönemleri

- 2019 AYT-SOS-1**
6. Aşağıdakilerden hangisi Mısır Uygarlığı'nın özelliklerinden biri değildir?

A) Hiyeroglif adı verilen resim yazısını kullanmışlardır.
 B) Nom adı verilen şehir devletleri kurmuşlardır.
 C) Hititlerle Kadeş Antlaşması'ni yapmışlardır.
 D) Sınıfsız bir toplum yapısı oluşturmuşlardır.
 E) Ölümden sonraki yaşama inanmışlardır.

- 2020 AYT-SOS-1**
7. Aşağıdakilerden hangisi, uygarlığın kültürel etkileşimlerle gelişliğini gösteren örneklerden biri değildir?

A) Sümerlere ait kanunların, Babilliler tarafından geliştirilmesi
 B) Anadolu'ya yazının Asur ticaret kolonileri tarafından getirilmesi
 C) Eski Yunan eserlerinin Arapçaya çevrilmesi
 D) Ateşin aynı dönemde dünyanın farklı yerlerinde bulunması
 E) Akdeniz'deki denizcilerin birbirlerinin haritalarından faydalananması

1. BÖLÜM

- 2021 AYT-SOS-1**
8. İlk Çağ Anadolu uygarlıklarının dünya ortak mirasına katkıları hakkında araştırma yapan Serhat'ın aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşması beklenir?

- A) Çivi yazısının icat edilmesi
- B) Paranın ticaret hayatında görülmesi
- C) Tek tanrı anlayışının ortaya çıkması
- D) Alfabenin oluşturulması
- E) Güneş takviminin hazırlanması

- 2022 AYT-SOS-1**
9. İlk Çağ Uygarlıkları konusunu işleyen Dilek Öğretmen, öğrencilere şu bilgileri vermiştir:

- Batı Anadolu'da Gediz ve Küçük Menderes çevresine yerleşmişlerdir.
- Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet hâline gelmişlerdir.
- Kendilerine has bir alfabeleri ve dilleri vardır.
- Başkentleri Sardes, zenginliği ve güzelliğiyle meşhurdur.
- Altın ve gümüş işlemeciliğinde gelişmişlerdir.

Öğretmenin, hakkında bu bilgileri verdiği İlk Çağ toplumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler
- B) Lidyalılar
- C) Urartular
- D) Hititler
- E) İyonyalılar

- 2023 AYT-SOS-1**
10. İlk Çağ medeniyetlerinde farklı isimlerle anılan şehir devletleri kurulmuştur. Bu şehir devletlerine Mısırlılar "nom", Sumerler "site", Yunanlar ise "polis" adı vermişlerdir.

Buna göre haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde "site" adı verilen şehir devletleri kurulmuştur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

- 2019 TYT**
11. Asya Hun Devleti'nin dağılmasının ardından Hunlar, batıya doğru yayılmaya başlamış ve Karadeniz'in kuzeyinde bulunan Germen kavimlerini batıya doğru itmişlerdir. Kavimler Göçü adı verilen bu süreçte Hunlar Avrupa siyasetinde etkin hâle gelirken ikiye ayrılan Roma İmparatorluğu önemli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçlarından biri olarak gösterilemez?

- A) Türk kültürü Avrupa'da yayılmıştır.
- B) Avrupa'nın etnik yapısı değişmiştir.
- C) Roma İmparatorluğu güç kaybetmeye başlamıştır.
- D) Bilim ve teknikte önemli gelişmeler yaşanmıştır.
- E) Avrupa'da siyasi dengeler değişmiştir.

- 2019 AYT-SOS-1**
12. Birinci Göktürk Devleti Dönemi'nde Budizm'i kabul ederek bu dinin halk arasında yayılmasını sağlamaya çalıştığı için tepki çeken hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bumin Kağan
- B) İstemi Yabgu
- C) Tapo Kağan
- D) Mukan Kağan
- E) İşbara Kağan

- 2019 AYT-SOS-2**
13. İslamiyet öncesi dönemde Orta Asya'da kurulan Türk devletleri hakkında bilgi almak isteyen bir araştırmacının, aşağıdakilerden hangisinin kaynaklarından faydallanması beklenir?

- A) Babil
- B) Mısır
- C) Roma
- D) Çin
- E) Hittit

TEST 30

1. BÖLÜM

- 2020 TYT**
14. Doğu-batı ticaret yolları üzerinde bulunan Uygurlar farklı inanç ve kültürlerden etkilenmişlerdir. Çin'den Budizmi, İran'dan Manihezimi alan Uygurlar, Akdeniz Havzası'ndan Suriyeli rahipler ve Soğdalar aracılığıyla da Hristiyanlığı, Helenistik edebiyatı ve sanatı öğrenmişlerdir.

Buna göre Uygurlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Geniş bir coğrafya ile ilişki kurduklarına
- B) Farklı dinleri benimsediklerine
- C) Hoşgörülü bir toplum oluşturduklarına
- D) Kültürel etkileşime açık olduklarına
- E) Hâkim hayat tarzlarının göçebelik olduğuna

- 2020 AYT-SOS-1**
15. Oğuz Kağan altı oğlu ile birlikte dünyayı fethedip cihangir olduktan sonra ana yurduna döndü. Büyük bir kurultay topladı ve halka şölen verdi. Üç büyük oğlu "Bozoklar" sağda, üç küçük oğlu "Üçoklar" solda oturdu. Oğuz Kağan oğullarına şöyle seslendi: "Ey oğullarım, ben çok savastım, artık çok yaşlandım. Düşmanlarıma ağıttım; dostlarımı sevindirdim." Daha sonra Oğuz Kağan yurdunu oğulları arasında taksim etti. Ok-yay münasebetine göre Üçokların Bozoklara bağlı olduğunu bildirdi. Törenye ve birliğe bağlı kalmalarını vasiyet etti.

Oğuz Kağan Destanı'ndaki bu ifadelere göre Oğuzlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkili teşkilat yapısına sahip oldukları
- B) Önemli olayları kutladıkları
- C) Boyların yönetimde eşit hakkı sahip olduğu
- D) Yerleşik kanun ve kuralları bulunduğu
- E) Etkili bir askeri teşkilat meydana getirdikleri

- 2020 AYT-SOS-2**
16. Kök Türk Devleti'nin yıkılmasının ardından Karadeniz'in kuzeyi ve Kafkaslar Bölgesi'nde kurulan ve yönetici zümresi Musevi olan Türk devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avar
- B) İkinci Kök Türk
- C) Bulgar
- D) Uygur
- E) Hazar

- 2021 TYT**
17. Doğu Roma İmparatorluğu'yla Avrupa Hunları arasında 434 yılında yapılan Margos Antlaşması'nın,

- Doğu Roma bundan sonra Hunlara bağlı kavimlerle antlaşmalar yapmayacak,
- Doğu Roma, Hunlardan kaçanlara sığınma hakkı vermeyecek,
- Ticari münasebetler yine belirli sınır kasabalarında devam edecek,
- Doğu Roma'nın ödediği yıllık vergi iki katına çıkarılacak.

maddeleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğu Roma'nın, Avrupa Hunlarının siyasi üstünlüğünü kabul ettiğine
- B) İki devlet arasındaki ekonomik ilişkilerin sürdürüleceğine
- C) Avrupa Hunlarının kendilerine yönelik ittifakları engellemeye çalışmasına
- D) Doğu Roma'ya uygulanan maddi yaptırımların artırıldığına
- E) Akdeniz ticaretinin Avrupa Hunlarının kontrolüne girdiğine

- 2021 AYT-SOS-1**
18. "Yüceileri ve yirmi altı kavmi; göğün yardımı, subaylarının muharipliği, atalarımın kudretiyle yendim ve hâkimiyetim altına aldım. Yay çeken bilgi tüm kavimler tek bir aile gibi birleştiler. Kuzeydeki memleketlerde asayışı kurdum. Sonunda herkes barış içinde yaşayabilecektir. Çin İmparatoru Hunlarının Çin Seddi'ne yaklaşmasını istemiyorsa elçimin oraya gelişine kadar geri çekilmesi lazımdır."

Çin İmparatoruna bu mektubu yazan Mete (Mao-tun) ile ilgili;

- I. teşkilatçı bir karaktere sahip olduğu,
- II. milletinin mücadele gücüne inandığı,
- III. Çin devletini ortadan kaldırmak istediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

- 2021 AYT-SOS-2**
19. Göktürklere karşı sık sık ayaklanan, Uygurlar Dönemi'nde uğradıkları baskilara batıya göç eden ve Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda rol oynayan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avarlar
- B) Kıpçaklar
- C) Kimeklar
- D) Karluklar
- E) Peçenekler

- 2022 TYT**
20. X. yüzyılda Turfan'a gelen Çin elçisi, Uygurlar hakkında şu ifadelerde bulunmuştur: "Onların devletinin içinde fakir insan azdır. Yiyeceği olmayanlara da devlet tarafından yardım edilir. Birçokları yüz yaşına kadar yaşar. Olgunluk çağına erişmeden ölenlere pek rastlanmaz."

Bu bilgiye göre Uygurlarla ilgili aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Orta Asya'da egemenlik kurduklarına
- B) Sosyal devlet anlayışını benimsediklerine
- C) Konar-göçer yaşam tarzının yaygın olduğunu
- D) Komşularıyla diplomatik ilişkiler kurduklarına
- E) Toplumun refah seviyesinin yüksek olduğunu

- 2022 AYT-SOS-1**
21. Enes Öğretmen, öğrencilerine İslamiyet öncesi eski Türk topluluklarının yaşadıkları coğrafyalarda yazıtlara rastlandığını ayrıca tabak, çanak, yüzük, küpe, kemer tokası ve kemik eşyalar gibi günlük kullanılan malzemelerde yaziların bulunduğu belirtmiştir.

Öğretmenin bu ifadesinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Merkeziyetçi yönetimi benimsedikleri
- B) Yazıyı bildikleri ve kullandıkları
- C) Farklı bölgelerde bulundukları
- D) El işleriyle uğraştıkları
- E) Süs eşyaları kullandıkları

- 2022 AYT-SOS-2**
22. Bögü Kağan'dan (759-779) sonra başa geçen Uygur kağanlarının çoğu, Göktürk hükümdarlarının unvanlarında yer alan "Gök Tengride kut bulmuş" ibaresi yerine, "Ay Tengride kut bulmuş" ibaresini kullanmışlardır.

Uygur kağanlarının unvanlarında "Ay Tengride kut bulmuş" ibaresinin kullanılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maniheizm   B) Şamanizm   C) Hristiyanlık
- D) İslamiyet   E) Zerdüştlük

1. BÖLÜM

- 2023 TYT**
23. Asya Hun Devleti hükümdarı Mete Han, 26 kavmi tek bayrak altında toplamıştır. İkinci Göktürk Devleti zamanında da Kapgan Kağan, Orta Asya'daki tüm Türk boyalarını bir bayrak altında toplayarak gücüne güç katmıştır. Uygur Kağanı Moyen-Çor ise Hunlarda ve Göktürklerde olduğu gibi öncelikle Orta Asya'daki boyalar kendine bağlamıştır.

Buna göre söz konusu devletlerle ilgili

- I. teşkilatçı bir merkezî yapı oluşturdukları,
- II. benzer bir hâkimiyet anlayışına sahip oldukları,
- III. ülke sınırlarını genişlettikleri

çıkarılardan hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
- D) I ve II   E) I, II ve III

- 2023 AYT-SOS-1**
24. "Babam (ilteriş) on yedi er ile harekete geçti. Haberi işten ormandakiler, ovadakiler toplanıp geldiler; yetmiş kişi, sonra yedi yüz kişi oldular. Kağanlığı atalarının törelerinde kurdular." ifadeleri İslamiyet öncesinde kurulan aşağıdakileri Türk devletlerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Asya Hun   B) II. Göktürk
- C) Uygur   D) Kırgız
- E) Hazar

- 2023 AYT-SOS-2**
25. Tarihçi Jordanes; "Muncuk'un oğlu, bütün kahraman kavimlerin hâkimi, sen tek başına daha önce hiç kimseyin yapamadığı tarzda Hunların ve Cermenlerin ülkesinde hüküm sürdürdü. İmparatorluğu korku içinde bıraktın, onların şehirlerini zapt ettin. Onların hepsi senin kölen olmadan önce onların yalvarışlarına acidin ve onlardan yıllık vergi aldıñ." demiştir.

Bu ifadelerde söz edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila   B) Mete   C) Teoman
- D) Cengiz   E) Bumin

İslam Medeniyetinin Doğuşu

26. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasının ilk dönemlerinde siyasi ve dinî bölünmeliye neden olan olaylardan biri değildir?

- A) Cemel Vakası   B) Siffin Savaşı
- C) Mute Savaşı   D) Hakem Olayı
- E) Kerbela Olayı

- 2020 AYT-SOS-1**
27. Medine şehri "Yesrib" olarak anılırken sonrasında bu şehrə "Peygamber Şehri" anlamında "Medinetü'n-Nebi" denilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hicret   B) Cemel Vakası   C) Hakem Olayı
 D) I. Akabe Biati   E) Kerbela Olayı

- 2021 AYT-SOS-1**
28. "Hz. Ebubekir Dönemi'nin ilk zamanlarında İslam Devleti içerisinde karışıklıklar yaşanmıştır." ifadesini kullanan bir tarihçinin;
- I. Ridde Savaşları,
  - II. Cemel Vakası,
  - III. Haricilerin ortaya çıkması

durumlarından hangilerini örnek göstermesi beklenir?
 A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

- 2021 AYT-SOS-1**
29. Başlangıçta Zengilere bağlı olarak faaliyet gösterirken daha sonra Mısır'ı ele geçirerek bağımsız olan, Selçuklu devlet geleneğinin Mısır'da yerleşmesini sağlayan, Mısır'da Şii Fâtîmî Hilafetini sonlandırmadan önce sırada Haçlılara karşı da başarılı bir mücadele yürüten devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tolunoğulları   B) Samaniler   C) Eyyubiler
 D) Memlükler   E) İhşidiler

- 2022 AYT-SOS-1**
30. Hilafetin Abbasilere geçmesinden sonra orduda Türklerin sayısının ve etkinliğinin artması, İran kökenlerin yönetimde yüksek makamlara getirilmesi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Emevi Dönemi mevâî politikasından vazgeçildiğine
 B) Gayrimüslimlerin de asker ve memur olabildiğine
 C) Türkçe ve Farsçanın devlet dili olduğuna
 D) Şiiliğin resmî mezhep hâline geldiğine
 E) Halifenin yetkisinin dinî alanla sınırlandırıldığına

- 2023 AYT-SOS-1**
31. İslamiyet'in ilk yıllarda Hz. Muhammet'in açıktan davete başlaması üzerine Mekke müşriklerinin Müslümanlar üzerindeki baskısı ve işkencelerinin artması sonucunda Müslümanlar, Hz. Muhammet'in izniyle ilk olarak aşağıdakilerden hangisine göç etmişlerdir?

A) Yemen   B) Mısır
 C) Habeşistan   D) Basra
 E) Şam

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

- 2019 TYT**
32. Gazneli Mahmut, Abbasi halifesini Büveyhögullarının baskısından kurtarmış ve bu hizmetine karşılık olarak Abbasi halifesinden Sultan unvanını almıştır.

Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
 A) Gazneli Mahmut'un İslam dünyasının önemli bir siyasi gücü olduğunu
 B) Abbasi halifesinin siyasi yetkilerini Gazneli Mahmut'a bıraktığına
 C) Türkler arasında İslamiyetin hızla yayıldığına
 D) İslam dünyasında mezhep çatışmalarının son bulduğuına
 E) Gazneli Mahmut'un İslam dünyasında siyasi birliği sağladığına

- 2019 AYT-SOS-2**
33. Karahanlılar düzenli bir posta teşkilatı kurmuş, kervansaraylar ve hastaneler inşa etmişlerdir. Bunların yanında Türk-Islam kültürüne ait yazılı eserler de ortaya koymuşlardır.

Bu bilgiye dayanarak Karahanlılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?
 A) Ticareti geliştirmek istediklerine
 B) Haberleşmeye önem verdiklerine
 C) Sosyal kurumlar oluşturduklarına
 D) Türkçenin gelişimine katkı sağladıklarına
 E) İnanç özgürlüğü sağladıklarına

1. BÖLÜM

- 2020 AYT-SOS-1**
34. Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyeleri ve valilerin, hükümdarları bölgelerde kendilerine bağlı askerî birlikleri vardı.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İktidar mücadeleleriyle
- B) Egemenlik anlayışıyla
- C) İkta sistemiyle
- D) Atabeyliklerin oluşmasıyla
- E) Merkezî otoritenin güçlenmesiyle

- 2021 TYT**
35. Malazgirt Zaferi öncesinde Alp Arslan, Bizans İmparatoru Diyojen'e elçi göndererek barış teklifinde bulunmuştur. Selçukluların savaşmaktan çekindiğini düşünen Diyojen: "Ben üstün ve kudretli durumuma çok para ve çaba harcayarak eriştim. Barış ancak Selçuklu başkenti Rey'de olur. ... Biz İsfahan'da kışlayacağız, atlarımız ise Hemedan'da." demiştir. Buna karşılık Türk elçisi ise: "Hayvanlarınız Hemedan'da kışlayabilir fakat sizin nerede kışlayacağınızı bileyem." şeklinde cevap vermiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Selçuklu Devleti'nin Anadolu'ya doğru genişlediğine
- B) Bizans'ın İslam şehirlerine sahip olmak istedidine
- C) İki devlet arasında diplomatik girişimlerin bulunduğuuna
- D) Türklerin ilerleyişine karşı Haçlı Seferleri'nin başlığına
- E) Selçuklu Türklerinin Bizans ile savaşı göze aldığına

- 2021 AYT-SOS-2**
36. Timur, "han" soyundan gelmediği için "han, hakan, sultan" yerine "emir" unvanını kullanmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. ülüş,
- II. kut,
- III. töre

kavramlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 2022 TYT**
37. Türklerin Müslümanlığı kabul etmesi önemli bir tarihsel olgudur. Bu sürecin başlangıç yılları Hz. Muhammed Dönemi'ne kadar uzanmaktadır. Bazı yeni araştırmalar, sahaba arasında birçok Türk'ün de bulunduğu ortaya koymuştur.

Bu bilgiyle Türklerin İslamlasma süreciyle ilgili;

- I. İslam'ın ilk yıllarından itibaren başladığı,
- II. Hz. Muhammed'i gören Türklerin bulunduğu,
- III. İslamlasmanın kısa zamanda tamamlandığı ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

- 2022 AYT-SOS-2**
38. Selçuklu veziri Nizamülmülk, ikta dağıtım yaparken askerlere ülkenin farklı yerlerinden vergi gelirleri tahsis ederdi. Örneğin bir ikta sahibine gelirinin yarısını Rum bölgesinden diğer yarısını ise Horasan bölgesinden aktarırdı.

Nizamülmülk'ün iktaları hisseler hâlinde dağıtmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
- B) Yeni bölgelerin fethini kolaylaştırmak
- C) Gayrimüslimleri vergiden muaf tutmak
- D) Para ekonomisini geliştirmek
- E) Yaya ordusuna asker toplamak

- 2023 TYT**
39. Tarihçi Beyhakî eserinde Gazneli Sultan Mesud Dönemi'nde Gaznelilerin en önemli bölgesi olan Horasan'ın; Nesâ, Serâhs ve Dandanakan savaşlarıyla birlikte Selçukluların eline geçtiğini ifade ettiği tarihsel süreçte ilişkin bilgilere yer vermiştir.

Beyhakî'nın eserinde yer alan bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin aydınlatılmasında kaynak olarak kullanılabilir?

- A) Selçukluların cihat faaliyetlerinin
- B) Hindistan'da İslamiyet'in yayılmaya başlamasının
- C) Selçukluların kuruluş aşamasının
- D) Batını faaliyetlerine karşı alınan tedbirlerin
- E) Abbasi hilafetinin sona ermesinin

- 1. Anadolu'nun Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türkleşmesinde;**

- I. Bizans'ın Anadolu'daki yerli halka baskı yapması,
- II. Türkistan'dan Anadolu'ya doğru göçlerin yaşanması,
- III. Türk beyliklerinin, Anadolu'da mimari eserler meydana getirmeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 2. Bizans İmparatorluğu, Türklerin Anadolu'da ilerlemesinden dolayı ordusunu her an savaşa hazır tutmak zorunda kalmıştır. Bundan dolayı Bizans, ihtiyaç duyduğu parayı karşılamak için halktan daha fazla vergi toplamaya başlamıştır. Bizans'ın, devleti kötü yönetmesi ve topraklarında isyanların çıkması, halkın daha da perişan olmasına neden olmuştur.**

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulması
- B) Kösedağ Savaşı'nın kaybedilmesi
- C) Anadolu'nun Türk yurdu hâline gelmesi
- D) Haçlı Seferlerinin sona ermesi
- E) Bizans tefkurlarının tam bağımsızlık elde etmesi

- 3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan Anadolu Selçuklu Devleti hem Bizans hem de Haçlılarla mücadele etmiştir. Aynı zamanda Anadolu'da camiler, medreseler, kervansaraylar, imarethaneler, zaviyeler, hamamlar, kümbetler vücuta getirmiştir.**

Sadece bilgilere göre, Anadolu Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'nun İslamlamasını sağlamışlardır.
- B) Anadolu'daki yerleşim yerlerine Türkçe isimler vermişlerdir.
- C) İslam dünyasını korumuşlardır.
- D) Anadolu'yu bayındır hâle getirmiştir.
- E) Gaza faaliyetlerinde bulunmuşlardır.

- 4. Malazgirt Zaferi'nden sonra Oğuz Türkleri daha rahat hareket etmiş ve güvenli bir şekilde Anadolu'ya yerleşmeye başlamıştır. Böylece, 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'da ilk Türk Beyliklerinin kurulmasıyla Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaması hızlanmıştır.**

Aşağıdaki beyliklerden hangisinin, Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Saltuklular
- B) Mengücekler
- C) Osmanlılar
- D) Artuklular
- E) Danişmentliler

- 5. Anadolu Selçuklu sultanları özellikle II. Kılıç Arslan'dan itibaren politika ve fetihlerini Akdeniz ve Ege Denizi kıyısındaki limanlara yöneltilmişlerdir. Bu bölgeler ele geçirilerek bölgeye Müslüman halk yerleştirilmiş ve limanlara büyük tüccarların yerleşmesi için kolaylıklar sağlanmıştır. Hatta tüccarların mallarına Anadolu Selçuklu Devleti'nin sınırları içinde herhangi bir zarar gelmesi durumunda devlet, zararları karşılayacağını taahhüt etmiştir. Selçuklular bunun dışında inşa ettikleri kervan yollarının emniyetlerini sağlamış ve yabancı devletlerle ticari antlaşmalar da yapmıştır.**

Bu bilgilerden hareketle Anadolu Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İskân faaliyetlerinde bulunduklarına
- B) Güçlü bir kültürel yapı oluşturduklarına
- C) Tüccarlara yönelik sigortacılık faaliyetlerinde bulunduklarına
- D) Diplomatik ilişkiler kurduklarına
- E) Ekonomik çıkarların siyasetlerini etkilediğine

- 6. Bizans ile Türkiye Selçukluları arasında yapılan 1176 Miryokefalon Savaşı'ndan sonra, Anadolu'ya Türkiye denilmeye başlanmıştır. Batı Anadolu'da Türk nüfusunun daha da artmasına neden olan bu savaştan sonra II. Kılıç Arslan'ı tebrik için gelenlerin içinde Ermeni Patriğinin de bulunduğu ruhani liderler vardı. Ermeni patriğinin, hükümdara: "Muzaffersiniz. Tanrı mübarek etsin." dediği bilinmektedir.**

Buna göre, Miryokefalon Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Haçlı Seferlerinin başlamasına neden olmuştur.
- B) Türkler farklı milletler tarafından kabul görmüştür.
- C) Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir.
- D) Türklerin batıya ilerleyişi kolaylaşmıştır.
- E) Bizans'ın Türkler karşısında gücü azalmaya başlamıştır.

7. Anadolu'nun Türkleşme sürecinin konu edildiği derste Murat Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki bilgileri verir:
- 1081'den itibaren İzmir merkezli olarak denizcilik faaliyetlerinde bulunmuşlardır.
  - Kurukları 40 parçalık donanmayla Midilli, Sakız, Sisam ve Rodos gibi stratejik öneme sahip adaları fethetmişlerdir.
  - Kuruluş yılı olan 1081, Türk Deniz Kuvvetleri'nin kuruluş yılı olarak kabul edilmektedir.
- Murat Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği I. Dönem Türk Beyliği aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Ahlatşahlar
 B) Dilmaçoğulları
 C) Danişmentliler
 D) Karesioğulları
 E) Çaka Beyliği
8. Türklerin Anadolu'yı yurt edinmeleri 1071 Malazgirt Savaşı ile başlamış ve uzun bir süreç sonucunda gerçekleşmiştir.
- Anadolu'nun Türk yurdu hâline gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?**
- A) Ağır vergilerden bıkan Anadolu halkın Türkleri kurtarıcı olarak görmeleri
 B) Bizans'ın, Ortodoks mezhebini Anadolu'ya yaymak istemesi
 C) Haçlı Seferleri sonucunda, Kudüs'ün Müslümanların elinde kalması
 D) Bizans'a karşı Miryokefalon Savaşı'nın kazanılması
 E) Anadolu'daki Süryani ve Ermeni nüfusun, Bizans yönünden memnun olmaması
9. I. Dönem Beylikler ve Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Anadolu'da kiliseler, külliye yan yana bulunmuştur.
- Buna göre, Anadolu'da;**
- I. etnik çeşitliliğin görüldüğü,
 II. hoşgörülü bir ortam olduğu,
 III. sosyal yapıların inşa edildiği
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III
10. Anadolu Selçuklu Devleti, Suğdak Limanı'ni fethederek ekonomik kazanç elde etmiştir. Selçuklular ayrıca çiftçilere işleyebileceğii kadar toprak vermiştir. Bu topraklar düzenli işlenirse toprakların, devlete ait olması şartıyla babadan oğula geçmesine müsaade edilmiştir. Yine Selçuklular Anadolu'da ticaret yapan tüccarların mallarını sigortalamışlar, Venediklilere de ticari ayrıcalıklar vermişlerdir.
- Yalnızca bu bilgilere bakılarak Anadolu Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakiler yorumlardan hangisi yapılamaz?**
- A) Ticaret tek geçim kaynağı olmuştur.
 B) Deniz aşırı seferler yapılmıştır.
 C) Üretimde sürekli sağlanmaya çalışılmıştır.
 D) Anadolu dışında toprak kazanılmıştır.
 E) Ticareti artırıcı faaliyetler görülmüştür.
11. Türkiye Selçuklu sultani I. Kılıç Arslan, Malatya patriği Mihael'e yazdığı bir mektubunda şöyle demiştir: "Büyük Sultan Kılıç Arslan'dan sultanatımızın dosta ve duacısı, Barsuma Manastırı'nda oturan Patrik Mihael'e. Allah bu devirde devletimizi yükseltti ve bize zaferler ihsan etti. Denizde kadar bütün beldeler devletimizin idaresine girdi. Bu memleketleri artık sultanat kanunlarına göre idare ediyoruz. Zaferlerimizden dolayı memnun olduğunuzdan eminiz. Allah'ın bize bu zaferleri dualarınız sayesinde ihsan ettiğini biliyoruz."
- Bu mektuptan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**
- A) I. Kılıç Arslan'ın dostluk tesis etmeye çalıştığını
 B) Selçukluların geniş sınırlara ulaştığını
 C) Türkiye Selçuklu Devleti'ndeki etnik çeşitliliğin arttığını
 D) Dinî hoşgörünün egemen olduğunu
 E) Deniz aşırı seferler yapıldığını
12. Üç kol hâlinde yaşayan Artukluların Harput koluna Türkiye Selçuklu Devleti, Hasankeyf koluna Eyyubiler, Mardin koluna ise Karakoyunlular son vermiştir.
- Bu bilgilerden yola çıkarak;**
- I. Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bulunmadığı,
 II. Batı Anadolu'da Türk çoğunluğunun sağlandığı,
 III. Türklerin bazı dönemlerde ittifak yaptıkları
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. XII. yüzyıl tarihçilerinden Urfalı Mateos, Danişment Gazi'den övgüyle söz etmektedir. Onunla ilgili olarak: "O iyi bir adam, memleketi imar edici ve Hıristiyanlara karşı çok merhametli bir zatı. Onun tabiiyetinde bulunan Hıristiyanlar, onun ölümü için büyük matem tuttular." demiştir.

Urfalı Mateos'un verdiği bilgilere göre Danişment Gazi ile ilgili olarak;

- I. gayrimüslimler tarafından sevildiği,
- II. bayındırılık faaliyetlerinde bulunduğu,
- III. hoşgörülü bir anlayışa sahip olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, ülkenin hanedanın ortak malı olarak görülmesi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Ülkenin sınır bölgeleri olan uçlara Türkmen beylerinin yerleştirilmesi
 B) Liman şehirlerinin fethine öncelik verilmesi
 C) II. Kılıç Arslan'ın ülkeyi on bir oğlu arasında paylaştırması
 D) Ülkenin çeşitli yerlerine kervansaraylar inşa edilmesi
 E) İlk Türkmen beyliklerinin Anadolu'da kurulması

3. Türkiye Selçuklu Devleti hükümdarlarının, Keykubat, Keyhüsrev, Keykavus gibi ünvanlar kullanmaları aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Moğol hâkimiyetinin tanındığının
 B) Arapça eserlerin Anadolu'da yayılma alanı bulduğunun
 C) Türk dilinin gelişme gösterdiğinin
 D) Orta Asya Türk devlet geleneklerinin devam ettirildiğinin
 E) Fars kültürünün etkisinde kalındığının

4. Anadolu Selçuklu Devleti'nde meliklerin para bastırmaları, kendi adlarına hutbe okutmaları, savaşa ve barışa karar vermeleri yasaklanmıştır.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin bu yasaklar ile;

- I. ülkenin parçalanmasını önlemek,
- II. merkezî otoriteyi korumak,
- III. yönetim anlayışını değiştirmek

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. Türkiye Selçuklu Devleti'nin liman şehirlerini fethetmesi ve Çaka Beyliği'nin İzmir ve çevresinde kurulması Anadolu'daki Türklerin aşağıdaki alanların hangisinde gelişmesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Esnaf teşkilatı olan ahi teşkilatının kurulmasında
 B) Denizcilik faaliyetlerinde
 C) Hoşgörülü bir yönetim anlayışının benimsenmesinde
 D) Büyük mutasavvıfların yetişmesinde
 E) Moğol baskısının azalmasında

6. Sivas, Malatya, Kayseri, Tokat, Niksar, Amasya civarlarında hâkimiyet kuran Danişmentliler, Malatya'nın hâkimiyet altına alınması konusunda Türkiye Selçuklu Devleti ile sık sık karşı karşıya gelmiştir. Haçlı Seferlerinin başlamasıyla Danişmentliler ile Selçuklular arasındaki mücadele, Haçlılara karşı dayanışmaya ve ortak mücadeleye dönüştürülmüştür.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Anadolu'da siyasi birlik bulunmamaktadır.
- II. Haçlı saldıruları Türklerin dayanışmasını artırmıştır.
- III. Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinlik kazanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

7. Türkiye Selçuklu Devleti, Anadolu'nun Türk yurdu hâline gelmesinde etkili olan uzun ömürlü bir devlet olmuştu. Türkiye Selçukluları bu uğurda güçlü ordular kurmuş ve donanmalar oluşturmuştur.

Buna göre, Türkiye Selçuklu Devleti'nin fetih siyaseti izlediğine;

- Malazgirt Savaşı'nın kazanılması,
  - sultana bağlı hassa ordusunun her üç ayda bir maaş alması,
  - cizye ve haraç vergilerini ödeyenlerin artış göstermesi
- durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Türklerin Anadolu'da varlık göstermeye başladığı tarihlerde Süryani tarihçi Mihael, Bizans'ın faaliyetleri hakkında aşağıdaki bilgileri vermektedir.

"Bu devirde Rumlar bizim milletimize ve Ermenilere zulüm yapıyordu. Çıkarılan bir emirname ile batılı mezheplerini kabul etmeye zorluyor ve bizi ezmeye uğraşıyorlardı. İstanbul patriği, kiliselerde bulunan mukaddes kitapları (yani Ortodoks olmayan Süryanilere ait eserleri) yaktırdı."

Süryani tarihçi Mihael'in bu sözlerine bakarak, Bizans'ın böyle bir politika izlemesinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Haçlı Seferlerinin başlaması
B) Doğu ve güney sınırlarının güvence altına alınması
C) Doğu – Batı ticaret yollarının önemini kaybetmesi
D) İslam dünyasına karşı Bizans baskısının artması
E) Türk hâkimiyetinin, Anadolu'daki halk tarafından benimsenmesi

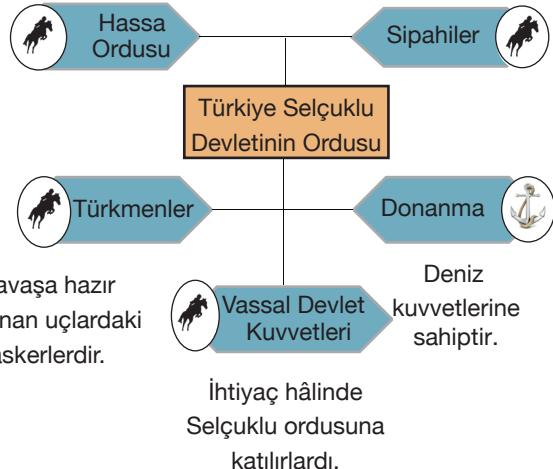
9. Türkiye Selçuklu Devleti'nde;

- Meliküs-Sevâhil
- Reis'ül-Bahr

gibi görevlilerin olması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) En geniş sınırlarına ulaştıklarının
B) Toprağa bağlı asker yetiştirdiklerinin
C) Döneminin en büyük ticari ağına sahip olduklarının
D) Denizcilik faaliyetlerinde bulunduklarının
E) Orta Asya Türk askeri sisteminin devam ettirildiğinin

10. Hükümdarın yanında görev alırlar.
- İkta arazilerinde yetişen atlı askerlerdir.

Türkçe Selçuklu ordusuna ait yukarıdaki görsele bakıldığından aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Toprağa bağlı askerlerin yetiştirildiği
B) Devlete bağlı beyliklerin asker gönderdiği
C) Moğol saldırısının önlentiği
D) Sınırların korunmasına önem verildiği
E) Selçukluların kıyı kesimlere kadar ulaştığı

11. Türkiye Selçuklu Devleti'nde bulunan Ahi Teşkilatı, ürünlerin kalitesini ve fiyatını denetlerdi. Esnafın sorunlarıyla da ilgilenen Ahi Teşkilatı mesleki eğitim de vermektedir.

Buna göre, Ahi Teşkilatı ile ilgili olarak;

- hem üreticiyi hem tüketiciyi koruduğu,
- devamlılığı sağlayacak şekilde örgütlendiği,
- kalitede standart oluşturmaya çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 1.** Moğol istilasından kaçip Anadolu'ya gelen Hacı Bektaş-ı Veli gibi mutasavvıflar, Anadolu'yu manevi yönden kalındırmıştır. Anadolu'da dergâhların kurulmasını sağlayan Mevlana, Yunus Emre gibi mutasavvıfların hem Farsça hem de Türkçe eserler yazması Anadolu halkın tasavvufa yönelmesine yol açmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'nun Türkleşmesinin, Moğol istilası ile başladığına
- B) Müslümanlar ile gayrimüslimlerin ayrı yaşamaya başladığına
- C) Mutasavvıfların askerî anlamda da katkı sağladıklarına
- D) Moğol baskısının, Anadolu'nun İslamlamasına katkı sağladığına
- E) Anadolu'da sadece dinî mimari yapıların yer aldığına

- 2.** XI. yüzyılda başlayan Haçlı Seferleri, çok sayıda insanın ölümüne yol açsa da Avrupa'da bazı bilimsel ve kültürel gelişmelerin yaşanmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin Haçlı Seferlerinden sonra Avrupa'nın bilimsel ve kültürel anlamda gelişmesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Avrupalı feodal beylerin Antakya ve Urfa gibi şehirlerde kontluklar kurması
- B) Kâğıt ve matbaanın doğu topraklarından alınıp Avrupa'ya götürülmesi
- C) Ortodokslar ile Katolikler arasındaki ayrılıkların daha da derinleşmesi
- D) Kilisenin otoritesinin zayıflaması
- E) Kudüs'ün Müslümanlar tarafından tekrar ele geçirilmesi

- 3. Anadolu Selçuklu Devleti'nin Moğol istilasına karşı aldığı önlemler arasında;**

- I. asker ve silah sayısının artırılması,
  - II. sınırdaki kale ve surların onarılması,
  - III. Venedikliler ile ticaret antlaşması yapılması
- Gelişmelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
- D) I ve II   E) I, II ve III

- 4.** Haçlı Seferlerinden dolayı Anadolu'da birçok şehir tahrif edilmiş, Anadolu köylülerini de toprağını terk etmeye başlamıştır. Türkiye Selçuklu Devleti de başkentini İznik'ten Konya'ya taşımak zorunda kalmıştır.

Sadece bu bilgilere göre, Haçlı Seferlerinin Anadolu'yu;

- I. ekonomik,
- II. sosyal,
- III. siyasi

alanların hangilerinde olumsuz bir şekilde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.** Türk ve İslam coğrafyasına karşı gerçekleştirilen Haçlı Seferlerinin siyasi, iktisadi ve dinî olmak üzere birçok nedeni bulunmaktadır.

Haçlı Seferlerinin aşağıdaki nedenlerinden hangisi doğrudan Türkleri ilgilendirmektedir?

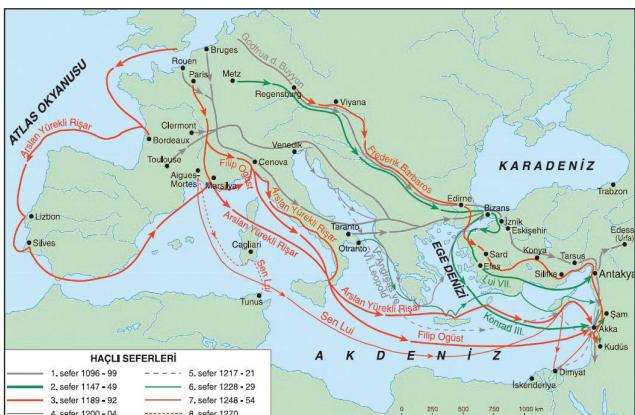
- A) Papanın kendi gücünü artırmak istemesi
- B) Avrupalıların ekonomik çıkarları elde etmek istemesi
- C) Derebeylerin yeni yerler ele geçirmek istemesi
- D) Katolik ve Ortodokslar arasındaki ayrılıkların bitirilmesinin istenmesi
- E) Müslümanların Anadolu'dan atılmak istenmesi

- 6.** Müslümanlar, Orta Çağ'da gerçekleşen Haçlı Seferleri sonucunda Kudüs'ü elde tutmayı başarmış ancak bu çağda genel olarak Moğollar karşısında güçsüz kalmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkması beklenir?

- A) Ulus devletlerinin kurulması
- B) Türklerin Orta Asya'ya göç etmesi
- C) Mezhep kavgalarının sona ermesi
- D) Anadolu'da İlhanlı hâkimiyetinin görülmesi
- E) İslam dünyasında feodalitenin görülmesi

7. Türk – İslam coğrafyasına karşı gerçekleştirilen Haçlı Seferlerinin güzergâhları aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

Bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisinin gelişme gösternesini beklenебilir?

- A) Akdeniz ticaretinin
- B) Feodal sistemin
- C) Skolastik düşüncenin
- D) Kilise otoritesinin
- E) Katolik – Ortodoks kaynaşmasının

8. Orta Çağ Avrupa'sının XI. yüzyıl itibarıyle İslam dünyasına karşı gerçekleştirdiği Haçlı Seferlerine karşı, daha önce kendi aralarında savaşan Anadolu Selçukluları ve Türk beylikleri birlikte mücadele etmiştir. Bu mücadeleler sonucunda Anadolu'daki birçok bölgenin Türklerin elinde kaldığı görülmüştür.

Bu bilgilerden harekete;

- I. Türkler arasındaki sorunların tamamen sona erdiği,
  - II. Türklerin İslam dünyasını korumaya yönelik hareket ettiği,
  - III. Anadolu Selçuklu Devleti'nin sınırlarının daraldığı
- durumlarından hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. I. Moğollara vergi verilmeye başlanması
II. Moğol İstilası'ndan kaçarak Anadolu'ya gelen Oğuzların kontrol altında tutulamaması
III. Anadolu'da yeniden Türk beyliklerinin kurulması
- Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, Türkiye Selçuklu Devleti'nin otoritesini bozduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Türkiye Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında yapılan 1243 Kösedağ Savaşı'ni Moğollar kazanmış, Selçukluların devlet hazinesi ile ordunun bütün teçhizatı Moğolların eline geçmiştir. Bu savaş sonucunda Anadolu'nun birçok yeri Moğol istilasına uğramış ve Anadolu Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiştir. Ayrıca Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlı beyler bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin otoritesi büyük bir yara almıştır.
- B) Anadolu'daki Türk hâkimiyeti sona ermiştir.
- C) Moğollar hem siyasi hem ekonomik çıkar elde etmiştir.
- D) Selçukluların yeni bir askerî harekâta girişmesi zorlaşmıştır.
- E) Anadolu'daki Türk siyasi birliği bozulmuştur.

11. Haçlılar, asıl hedefleri olan Kudüs'ü 1099 yılında kuşattıklarında benzeri görülmemiş bir vahşet sergileyerek şehirdeki bütün Müslümanları öldürmüştür. Ayrıca bu kuşatma sırasında; Kubbetü's-Sahra yağmalanmış, Mescid-i Aksa'ya sığınanlar kılıçtan geçirilmiş, Musevilerin sığındıkları sinagoglar da ateşe verilmiştir.

Bu bilgilerden harekete;

- I. mabetlere büyük zararların verildiği,
- II. Müslümanlarla Musevilerin birlikte hareket ettiği,
- III. Haçlıların, Kudüs hâkimiyeti için din ayrimi gözetmeden mücadele ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 1.** Moğolların XII. yüzyılda Anadolu'daki baskısı artınca Anadolu Selçuklu Devleti'nin otoritesi sarsılmıştır. XIII. yüzyıla gelindiğinde ise Moğol baskısı azalmış olsa da Selçuklu otoritesi hâlâ düzeltilememiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

- A) Kervansaraylarda daha fazla ticari faaliyetlerin görülmemesine
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması
- C) Anadolu'da ikinci dönem Türk beyliklerin kurulmasına
- D) İpek Yolu'nun daha aktif hale gelmesine
- E) Haçlı Seferlerinin başlamasına

- 2.** Türkiye Selçukluları ile Moğollar arasındaki coğrafyada bulunan Harzemşahlar, Türkiye Selçukluları tarafından 1230 Yassıçemen Savaşı sonucunda ortadan kaldırılmıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. Selçuklularla Moğollar arasındaki tampon bölgeyi ortadan kalkması,
- II. Türk siyasi birliğinin sağlanması,
- III. Anadolu'nun Moğol istilasına açık hâle gelmesi

durumlardan hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 3.** Haçlı Seferlerine papanın çağrısi ve teşviğiyle çok sayıda insan katılmıştır. Papanın gayretleriyle dinî yönü ağır basan bu seferlerin amacı, Kudüs başta olmak üzere kutsal yerleri Müslümanlardan kurtarmak ve doğunun zenginliğini de ele geçirmekti. Ancak Haçlı Seferleri nihai olarak başarıya ulaşmamış ve yüzbinlerce insanın ölümüne neden olmuştur.

Buna göre, Haçlı Seferleri sonucunda Avrupa'da aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenir?

- A) Katolik – Ortodoks sorununun sona ermesi
- B) Halkın din adamlarına ve kiliseye olan bağlılığının sarsılması
- C) Ulusal devletlerin kurulmasının hızlanması
- D) Feodal beylerin güçlerini artırması
- E) Toplumda eşitlik anlayışının yaygınlaşması

- 4. Haçlı Seferlerinin aşağıdakilerden hangisi, Avrupalıların maddi çıkar elde etmek istediklerine kanıt olarak gösterilebilir?**

- A) Avrupalıların, Türkleri Anadolu ve çevresinden atmak istemeleri
- B) Katolik kilisesinin Ortodoks Kilisesi üzerinde hâkimiyet kurmak istemesi
- C) Hristiyanların Kudüs başta olmak üzere kutsal sayılan yerleri Müslümanlardan almak istemeleri
- D) Toprağı az olan derebeylerin toprak elde etmek istemeleri
- E) Türklerin ilerleyişi karşısında Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesi

- 5. Haçlı Seferleri sonucunda kâğıt ve matbaa Avrupa'ya geçmiş, insanlar daha çok kültürlenmeye ve bilgilenmeye başlamıştır. Bu sayede Katolik Kilisesi'nin hurafeler içinde olduğu sonraki dönemlerde daha da anlaşılmıştır. Yine bu seferler sonucu barutun Avrupa'da daha da tanınması güçlü kalelerin yıkılmasına neden olmuştur. Ayrıca Sayda, Kahire, Venedik, Cenova, Marsilya gibi şehirlerde canlı bir ticaret hayatı görmeye başlamıştır.**

Bu sayede Avrupa'da;

- I. feodal sistem,
- II. skolastik düşünce,
- III. içe dönük tarım faaliyeti

unsurlarından hangilerinde değişiklikler yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 6. Anadolu'da Moğol baskısının artmasıyla birlikte Türkiye Selçuklularının kurduğu siyasi, sosyal ve ekonomik düzen ile huzur ortamı bozulmuştur. Siyasi otoritenin zaafa uğradığı bu dönemde halk, tasavvuf ehli olan manevi otoritele-re sığınmaya başlamıştır. Böylece, Anadolu'daki tarikatlar halk üzerinde büyük etkiye sahip olmuştur.**

Anadolu'nun Moğol istilasına uğradığı dönemlerde;

- I. Mevlânâ Celâleddîn-î Rûmî,
- II. Hoca Ahmet Yesevî,
- III. Hacı Bektâş-î Velî

mutasavvıflarından hangilerinin Anadolu'da faaliyet gösterdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Papanın girişimleriyle başlayan Haçlı Seferlerine katılan birçok soylu ve feudal bey, seferler sırasında hayatını kaybetmiştir. Ülkesine geri dönen bilenler ise sefere çıkmadan önce bankerlerden aldıları borçları ödeyeilmek için topraklarını satmak zorunda kalmıştır. Bu seferlerin amacından saptığı da 1204 yılında Haçlıların İstanbul'u istila ederek yağma hareketlerine girişmesiyle ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak Hristiyanlarca kutsal kabul edilen yerlerin ele geçirilmesi düşüncesi, özellikle Türklerin mücadeleleri sayesinde gerçekleşmemiş ve kutsal yerler Müslümanların elinde kalmıştır.

Bu bilgilere bakarak Haçlı Seferlerinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Bizans İmparatorluğu ağır bir darbe almıştır.
- B) İslam dünyasında Türklerin saygınlıkları artmıştır.
- C) Feodalite güç kaybetmiştir
- D) Hristiyanlar arasında mezhep birliği sağlanmıştır.
- E) Ruhban sınıfının halk üzerindeki etkisi yara almıştır.

8. Türkiye Selçuklu Devleti'nin zayıflaması sonucunda, XIII. yüzyılın ikinci yarısında Karamanoğullarının faaliyetleri ile Anadolu'da yeniden beylikler kurulmaya başlamıştır. İkinci Dönem Türk Beylikleri olarak adlandırılan bu dönemdeki beyliklerin varlığı XVII. yüzyılın başlarına yani Ramazanoğulları topraklarının Osmanlı Devleti'ne dâhil edilmesine kadar devam etmiştir.

Anadolu'da kurulan İkinci Dönem Türk Beyliklerine ait yukarıdaki haritaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşlamaz?

- A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulduğuna
- B) Türklerin üç bölgelerde faaliyet gösterdiğine
- C) Anadolu'da sadece Müslümanlara ait beylik ya da devletlerin bulunduğu
- D) Türkiye Selçuklu Devleti'ne başkentlik yapan yerlerin Türklerin kontrolünde olduğunu
- E) Türklerin, denizcilik faaliyetlerinde bulunması için uygun konumda olduklarına

9. Türkler Anadolu'da, XI. yüzyıldan itibaren birçok savaş gerçekleştirmiştir. Türkler bu mücadelelerin bazlarında Anadolu'daki güçlerini artırmışlar bazen de güç kaybına uğramışlardır.

Türklerin, XI. yüzyıldan itibaren gerçekleştirdikleri;

- I. Malazgirt,
- II. Miryokefalon,
- III. Kösedağ

savaşlarının hangilerinden sonra Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulmaya başlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Türkiye Selçukluları ile Moğollar arasındaki 1243 Kösedağ Savaşı'ni Moğollar kazanmıştır. Savaş sonucunda Türkiye Selçuklu hükümdarı ordusunu bırakarak savaş alanından kaçmış, devlet hazinesi ve ordunun bütün teçhizatı Moğolların eline geçmiştir. Sonuç olarak bu savaştan sonra Anadolu'da düzen ve siyasi birlik bozulmuştur.

Böyle bir ortamda Anadolu'da bulunan derviş ve mutasavvıfların;

- I. gaza hareketlerine katılma,
- II. halkın moralini yüksek tutma,
- III. sosyal huzuru sağlama

durumlarından hangilerine katkı sağladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Türkiye Selçuklu Devleti'nin;

- I. Haçlı Seferi,
- II. Moğol İstilası,
- III. Kösedağ Savaşı

gelişmelerinden hangileriyle başkent değişikliğine gittiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 1.** Müneccimbaşı'nın Camii'd-Düvel adlı eserinde belirttiğine göre, Mengücek Gazi cesur, yiğit, akıllı, ihtiyyatlı ve savaşlarda isabetli görüşleri olan bir beydi. O, bazen Danişmentliler ile beraber bazen de kendi askerleriyle tek başına Gürçüler, Abazalar (Abazalar) ve Rumlarla savaşırıdı.

Bu bilgilerden hareketle, Anadolu'da kurulan ilk beyliklerden olan Mengücekler ilgili olarak;

- I. askerî ittifaklar kurdukları,
- II. imar faaliyetlerinde bulundukları,
- III. gaza ve cihat politikası yürüttükleri

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Türkiye Selçuklu Devleti hukukta, hem örfi hem de şeri kanunları uygulamıştır. Daha çok askerî ve mali konularda uygulanan örfi kanunlar gelenek, görenek ve hükümdar kararlarından oluşmuş ve örfi hukukun başında emir-i dad bulunmuştur. Şeri kanun ise dinî kuralların etrafında şekillenmiş ve başında kadı bulunmuştur.

Bu bilgilere göre, Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili,

- I. Türk – İslam sentezi gerçekleşmiştir.
- II. Hukuk birliği yoktur.
- III. Laik hukuk sistemi görülmektedir.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

- 3.** Sultan I. İzzeddin Keykavus'un 1217 yılında Sivas'ta inşa ettirdiği darüşşifanın vakfiyesinden anlaşıldığı üzere burada göz, cilt ve ruh hastalıkları tedavi ediliyor, çeşitli ameliyatlar yapılıyor ve hastaların başında uygulamalı dersler veriliyordu.

Bu bilgilere bakılarak Türkiye Selçuklu Devleti'ne ait darüşşifalar ile ilgili olarak;

- I. Müslüman ve gayrimüslim herkesin faydalandığı,
- II. külliyelerin içinde yer aldığı,
- III. tıp eğitimi verildiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

- 4.** 1240'taki Babai İsyani, ekonomik zorluklar içerisinde olan Türkmenlerin Baba İlyas ve halifesi Baba İshak liderliğinde, XIII. yüzyılda çıkardıkları ve Türkiye Selçuklu Devleti'ni ele geçirmeyi amaçladıkları bir isyandır. Selçukluların zorlukla bastırdığı bu isyan, Moğolların Anadolu'yu ele geçirmeye isteklerini de artırmıştır.

Buna göre, Babai İsyani ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğinin kurulmasını sağlamıştır.
- B) Türkiye Selçuklu Devleti'nin otoritesini bozmuştur.
- C) Moğolların, Selçuklulara karşı harekete geçmesine zemin hazırlamıştır.
- D) Selçukluları içte ve dışta zor durumda bırakmıştır.
- E) Devletin yıkılması amacıyla çıkarılmıştır.

- 5.** Türkiye Selçuklu Devleti, Venedik ile ticaret antlaşması yapmış ve İpek Yolu'nun da geçtiği Kırım'daki Suğdak Limanı'ni fethetmiştir.

Buna göre,

- I. Anadolu'da farklı ticari ürünlerin görülmesine ortam hazırlanmıştır.
- II. Ticareti geliştirmek için kervansaraylar inşa edilmiştir.
- III. Denizarası sefer yapılmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 6.** Baba İshak adındaki bir derviş, Türkmen zümrelerini etrafında toplamış ve II. Giyaseddin Keyhüsrev'in dine aykırı hareket ettiğini bahane ederek isyan başlatmıştır. Türkiye Selçuklu Devleti, isyanın kısa sürede geniş bir bölgeye yayılması sonucu bölgeye ordu sevk etmiş fakat Sivas'ı isyancılara bırakmak zorunda kalmıştır. İsyancılar Amasya ile Kayseri'yi ele geçirmiştir, başkent Konya'yı da tehdit eder hâle gelmişlerdir. Bunun üzerine II. Giyaseddin Keyhüsrev başkenti terk etmek zorunda kalmıştır.

Türkiye Selçuklu Devleti'nde yaşanan bu gelişmelerin;

- I. merkezî otoritenin bozulması,
- II. devletin güçsüz düşmesi,
- III. yönetim şeklinin değişmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Mardin merkezli olarak kurulan Artuklular; Mardin, Hasankeyf ve Harput olmak üzere üç kol hâlinde varlıklarını sürdürmüştür. Kurulduğu ilk dönemlerde idari ve mali divanlarda Hristiyan memurlara da görev vermişlerdir. Bizans sikkelerini örnek alarak para basan Artuklular, çeşitli millet, din ve mezhebe mensup olan halkın üzerindeki vergileri azaltarak halkın refah seviyesini artırmıştır. Ayrıca dönemin ilim insanı olan Cezerî, elektriğin henüz kullanılmadığı dönemde sadece su ve mekanik parçalar ile çalışan makineler üretmiştir.

Verilen bu bilgilerden harekete, Artuklular ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bizans ile ticaret yapmış olabileceklerine
- B) İdari alanda Bizans'tan etkilendiklerine
- C) Hoşgörülü bir yönetim oluşturduklarına
- D) Etnik çeşitliliğe sahip olduklarına
- E) Bilimsel çalışmalara ev sahipliği yaptıklarına

9. Aşağıdaki haritada Anadolu'nun XI. yüzyılına ait siyasi yapısı gösterilmiştir.

Haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin kurulmadığı
- B) Türklerin, Anadolu'da geniş bir alana yayıldığı
- C) Türklerin, Akdeniz kıyılarında etkili olduğu
- D) Anadolu'daki Türk varlığının, Bizans'ı tehdit edecek düzeyde olduğu
- E) Türklerin denizası seferler yaptığı

8. Kudüs'ün Hz. Ömer tarafından 638'de fethedilmesinden beri Hristiyanlar tarafından kutsal sayılan yerler, Müslümanların hâkimiyetindeydi. Batı Hristiyanları, bu duruma yüzüyillardır ciddi bir reaksiyon göstermemişlerdir. XI. yüzyıla gelindiğinde ise Papa, Doğu'daki din kardeşlerini Türklerin baskı ve zulmünden kurtaracak bir savaşa katılmadan dinî açıdan çok şereflü bir görev olduğunu belirterek Haçlı Seferlerini başlatmıştır. 1096 yılında başlayan Birinci Haçlı Seferi'nin orduları, daha Kudüs'e ulaşmadan ve ulaşacağı da henüz belli değilken önce Urfa'da ardından da Antakya'da Haçlı devletleri kurmuşlardır.

Bu bilgilere göre, Haçlı Seferleri ile ilgili ulaşılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkler, Haçlı Seferleri ile mücadele eden ilk millet olmuşlardır.
- B) Avrupalılar, siyasi çıkarları için dinî duyguları kullanmışlardır.
- C) Batı dünyasının ilk hedefi İstanbul ve çevresi olmuştur.
- D) Türk siyasi birliğinin kurulmasını sağlayan en önemli etken olmuştur.
- E) Haçlı Seferleri sonucu, Kudüs Hristiyanlarının eline geçmiştir.

10. Türkler, Anadolu'yu yurt edinmelerinden itibaren Anadolu'da birçok mimari eser meydana getirmiştirler. Bu eserlerden biri de UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren, Mengücekler tarafından inşa edilen eser olmuştur.

Hakkında bilgi verilen mimari eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divriği Ulu Camii
- B) Malabadi Köprüsü
- C) Yağıbasan Medresesi
- D) Üç Kümbetler
- E) Mama Hatun Türbesi

11. Anadolu, İlk Çağ'dan itibaren önemli bir ticaret merkezi olmuştur. Bu durum Türklerin Anadolu'ya yerleşmesi ile devam etmiştir.

Buna göre Anadolu'nun önemli bir ticaret merkezi olduğuna;

- I. Gevher Nesibe Darüşşifası'nın açılması,
- II. çok sayıda kervansarayı inşa edilmesi,
- III. Türk beyliklerinin İtalyanlara ve Bizans'a ait paraları kullanması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

TEST 36
BEYLİKten DEVLETe OSMANLI SİYASETİ (1302-1453)
Kuruluş Dönemi Gelişmeleri, Osmanlı - Bizans İlişkileri ve Balkan Fetihleri

1. Osman Gazi, Bizans'a ait Karacahisar'ı fethettikten sonra burayı merkez yapmış ve bölgeye ilk Osmanlı kadısı olan Dursun Fakih'i tayin etmiştir. Karacahisar'daki kilise, camiye çevrilmiş ve bir pazar kurulması ile de vergi alınmaya başlanmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Osmanlı'nın fetih siyaseti izlediği
- B) Devletleşme çalışmalarının olduğu
- C) Adli gelişmelerin görüldüğü
- D) Hoşgörü politikasının uygulandığı
- E) Osmanlı gelirlerinin arttığı

2. Aşağıda Osman Bey ve Orhan Bey dönemlerine ait harita yer almaktadır.

Bu haritaya bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. Rumeli'ye geçiş kolaylaşmıştır.
- II. Kocaeli Yarımadası'nın fethi tamamlanmıştır.
- III. Denizcilik faaliyetleri için uygun ortam oluşmuştur.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti Rumeli'ye geçtikten sonra bölgeye Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri yerleştirmiştir. Bu uygulama iskân politikası denilmiştir. İskân edilecek olan aileler genellikle göcebe Türkmenler arasından seçilmiştir. Bazı aileler gayrimüslimlerin yaşadığı yerlere gönüllü olarak bazıları da sürgün yoluyla yerleştirilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin iskân politikası sayesinde aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Anadolu'daki Türkmen nüfusu ortadan kaldırmayı
- B) Ticaret yollarını ele geçirmeyi
- C) Hoşgörü ve adalet ilkesi ile hareket etmeyi
- D) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamayı
- E) Yeni fethedilen yerlerde kalıcı olmayı

4. **Osmanlı Beyliği'nin kuruluş sürecinde;**

- I. uç beyleri,
- II. Gaziyân-ı Rûm,
- III. Ahiyân-ı Rûm

unsurlarından hangilerinin desteğinin alındığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Yüzylı Savaşları denilen savaşlar dizisi 1337 – 1453 yılları arasında İngiltere ile Fransa arasında yaşanmıştır. İngilizlerin, Fransa yönetiminde hak iddia etmesiyle başlamış; Fransa'nın galibiyeti ile sona ermiştir. Bu savaşlardan sonra İngiltere'de bir iç savaş da çıkmıştır.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarına denk gelen bu savaşların "Orta Çağ Türk Tarihi" açısından önemini aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) İstanbul'un fethini geciktirmiştir.
- B) Türkler arasındaki siyasi birlik bozulmuştur.
- C) Osmanlı'nın Avrupa'daki ilerleyişini kolaylaştırmıştır.
- D) Kavimler Göçü'nün hızlanması neden olmuştur.
- E) Anadolu'nun fethini hızlandırmıştır.

6. Osmanlılar yüz elli yıl gibi, tarihte kısa sayılacak bir sürede aşiretten beyliğe, beylikten devlete, devletten de imparatorluğa dönüşmüştür. Osmanlı'nın "Fetret Devri" gibi bir dönemi yaşayıp yıkılma tehlikesi geçirmesine rağmen kısa sürede büyüp gelişmesi birçok tarihçinin dikkatini çekmiş ve bunun üzerine çok sayıda araştırma eseri kaleme alınmıştır.

Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyüp gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Kurulduğu yıllarda Anadolu'da Türk birliğinin sağlanmış olması
- B) Beyliğin kurulduğu bölgenin geopolitik konumu
- C) Bizans'ın karışıklıklar içinde olması
- D) Gaza ve cihat politikalarının uygulanması
- E) İlk dönem padişahlarının kabiliyetli olması

7. Osmanlı Devleti kuruluşlarında Balkanlarda fetihlerde bulunmuştur. Özellikle Orhan Gazi ve I. Murat dönemlerinde büyük topraklar fethedilmiş ve bölgede kalıcı olummuştur.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerleyebilmesinde ve tutunmasında;

- I. iskân politikasının uygulanması,
- II. Ortodokslar ile Katoliklerin mücadele hâlinde olması,
- III. Avrupa'daki feodal beyler ile kralların mücadele içinde olması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
  - B) Yalnız III
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III
8. Orhan Bey zamanında Rumeli'ye geçilmesiyle birlikte bu bölgede iskân politikası uygulanmaya başlanmıştır. Osmanlılar bu uygulama ile gayrimüslimlerin yaşadığı toprakları fethettikten sonra Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri yeni bölgelere yerleştirmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Fethedilen yerlerin Türkleşip ve İslamlamasına
- B) Gayrimüslimlerin ayaklanmalarının önlenmesine
- C) Osmanlı Devleti'ndeki Türk nüfusun azalmasına
- D) Fetih hareketlerinin süreklilik kazanmasına
- E) Balkanlar'daki nüfus yapısının değişmesine

9. Yıldırım Bayezid Haçlıları, 25 Eylül 1396'da bozguna uğratılmış ve ele geçirdiği esirlerden bir kısmını Mısır'da bulunan Abbasî halifesine göndermiştir. Halife de bunun üzerine Yıldırım Bayezid Han'a "Sultan-ı İklim-i Rum" (Anadolu Sultanı) ünvanını vermiştir.

Yıldırım Bayezid Han'ın "Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanını almasına neden olan Osmanlı – Haçlı savaşı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırpsındığı
- B) Niğbolu
- C) I. Kosova
- D) Varna
- E) II. Kosova

10. Bir tarih konferansında şu sözler söylenmiştir:

"Sözü edilen Osmanlı padişahına ait bir vakfiyede kendisi için "sultan-ı guzat" yani "gaziler sultani" ünvanı kullanılmıştır. Onun döneminde ayrıca Rumeli'ye geçiş için çok önemli yerler fethedilmiştir."

Buna göre konferans sırasında hakkında bilgi verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Bey
- B) Osman Bey
- C) I. Murat
- D) Çelebi Mehmet
- E) II. Murat

11. İslam öncesi dönemde Türklerde, kadınlar erkeklerle beraber hem siyasi hem de askerî faaliyetlere katılmışlardır. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle beraber bu özellik devam etmiş ve Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda kadınların büyük bir rolü olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda katkısı olan ve kadınlardan oluşan bu teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahiyân-ı Rûm
- B) Serhâd-ı Rum
- C) Abdalân-ı Rûm
- D) Bâcîyân-ı Rûm
- E) Gaziyân-ı Rûm

- 1.** Osman Gazi'nin Bizans'a karşı kazanılan Koyunhisar Savaşı'ndan sonra kendi adına hutbe okuttuğu bilinmektedir.

Böylece Osman Gazi ile ilgili;

- I. bağımsızlığını ilan ettiği,
  - II. meşruiyetini sağlamlaştırdığı,
  - III. İslam öncesi Türk geleneklerini devam ettirdiği
- bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Osmanlı Devleti iskân politikasını gelişigüzel uygulamamış bazı kriterlere dikkat etmiştir.

İskân politikasında uygulanan aşağıdaki kurallardan hangisinin hem göç edilen yerde hem de göç edenlerin eski yerlerinde huzurun tesis edilmesini sağladığı söylenebilir?

- A) Fethedilen yerlerde hamam, köprü, medrese, imaret ve cami gibi eserlerin yapılması
- B) Gayrimüslim halka hoşgörülü ve eşitlikçi yaklaşımı
- C) Aralarında sorun olan ailelerden birinin göç ettirilmesi
- D) Rumeli'ye yerleştirilen aşiretlere, yeni bölgelere kendi adlarını verme hakkının tanınması
- E) İskâna tabi tutulan ailelerin ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması

- 3.** Osmanlı Devleti, konar-göçer Türkmenleri yerleşik yaşama geçirmek için çok uğraşmış hatta Rumeli'ye ilk başta konar-göçer grupları yerleştirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamaya;

- I. göçebelerin devlet gözetiminde olması,
- II. kültürel birliğin sağlanması,
- III. vergi gelirlerinde artış sağlanması

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 4.** Sırplar karşısında zor durumda kalan Bizans, Orhan Gazi'den yardım istemiş ve bu yardım karşılığında Çimpe Kalesi'ni Osmanlılara vermiştir. Bu sayede Rumeli'ye geçen Osmanlı Devleti zamanla Sırp ve Bulgar krallıklar ile Bosna, Eflâk ve Arnavutluk prensliklerini egemenlikleri altına almıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Balkanlarda siyasi birliğin bulunmadığına
- B) Osmanlı'nın, dönemin güçlü devletlerinden biri olduğunu
- C) Osmanlıların Çimpe Kalesi'ni üs olarak kullandığına
- D) Bizans'ta taht kavgalarının yaşandığına
- E) Osmanlı'nın siyasi ittifaklar kurduğuna

- 5.** Osmanlı Devleti, özellikle Balkanlarda fethettiği yerlerde kalıcı olmak için birçok politika uygulamıştır.

Bu politikalar arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) İskân politikası
- B) Hoşgörü politikası
- C) İnanç birliği politikası
- D) Vergide adalet sağlanması
- E) Bayındırılık ve şenlendirme politikası

- 6. Osmanlı Devleti'nin;**

- I. cizye ve haraç gelirlerinde,
- II. etnik çeşitlilikte,
- III. yönetici ihtiyacında

artış yaşanması durumlarından hangilerinin Balkanlarda fetih hareketleri ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarındaki bazı savaşlar aşağıda gösterilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarındaki savaşlardan hangisi Haçlı birliğine karşı yapılmamıştır?

- A) Sırpsındığı Savaşı
- B) Sazlıdere Savaşı
- C) Varna Savaşı
- D) I. Kosova Savaşı
- E) Niğbolu Savaşı

8. Osman Gazi, fethetmek istediği yerlerin çevresini ve yollarını bir süre kontrol altına almış daha sonra da bölgeyi fethetme hareketine girişmiştir. İstimâlet adı verilen "uzlaştıracı fetih siyaseti" ile de fethedilen bölge halkına iyi davranışmış, halk himaye edilmiş ve inançlarında serbest bırakılmıştır. Ayrıca yeni yurtlar bulmak isteyen Türkmenler ile Gaziyân-ı Rûm, Ahiyân-ı Rûm, Abdalân-ı Rûm ve Bâciyân-ı Rûm gibi farklı grupların Osman Gazi'nin öncülüğünde fetihlere katıldığı bilinmektedir.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Kuruluş Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Halk arasında kültürel birlik sağlanmıştır.
- B) Osman Gazi farklı kesimler tarafından lider kabul edilmiştir.
- C) Gelişgizel bir fetih politikası izlenmemiştir.
- D) Fethedilen yerlerde kalıcı olmak hedeflenmiştir.
- E) Hoşgörü ile hareket edilmiştir.

9. Osmanlıların ilk fetihleriyle Bizans'ın Anadolu'daki siyasi gücü zayıflasa da bölgelerde Rum varlığı devam etmiştir. Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerdeki gayrimüslimleri topraklarından çıkarmamış onlara karşı iyi davranışmış ancak onları vergiye bağlamıştır. Bununla birlikte Anadolu'nun içlerinden gelen Türkmenler de yeni fethedilen yerlere yerleştirilmiştir.

Buna göre, Osmanlıların fethettikleri yerlerde,

- I. Hoşgörü politikası uygulanmıştır.
- II. Yeni bir kültür ortaya çıkmıştır.
- III. Ekonomik kazanç elde edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti, kuruluş yıllarda Haçlılarla yapılan Sırpsındığı, I. Kosova, Niğbolu, Varna, II. Kosova gibi savaşları kazanmıştır.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kazandığı bu savaşlar ile ilgili;

- I. iskân politikasına zemin hazırladığı,
- II. Balkanlardaki hâkimiyete katkı sağladığı,
- III. İslam dünyasındaki otoritesinin arttığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti, kuruluş yılında bir yandan sınırlarını genişletirken bir yandan da kurumsallaşma faaliyetlerine girişmiştir. Örneğin; Osman Bey ilk kadi atamasını yaparken Orhan Bey divan teşkilatını oluşturmuş, medrese inşa etirmiştir.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. idari teşkilatlanmaya gidildiği,
- II. eğitim faaliyetlerine önem verildiği,
- III. hukuki yapılanmanın başladığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Beyliği, kuruluş yıllarının ilk zamanlarında diğer Türk beylikleriyle iyi geçinme politikası izlemiştir. Ancak Karesioğullarına ait toprakların ele geçirilmesi ile bu politikadan vazgeçildiği görülmüştür. Balıkesir ve Çanakkale gibi bölgelerde hüküm süren Karesioğullarının alınması sayesinde Ece Yakup, Gazi Fazıl, Hacı İlbeysi ve Evrenos Bey gibi tecrübeli komutanlar Osmanlı hizmetine girmiştir. Bu fetih sayesinde Karesi donanması da Osmanlı'nın eline geçmiş ve bu donanma Rumeli'ye geçişte çok önemli bir rol oynamıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Gayrimüslim nüfusun artlığına
- B) Toprakların komutanlara dırılık olarak dağıtıldığına
- C) Osmanlıların zamanla farklı politikalar yürüttüğüne
- D) Deniz yoluyla fetihler yapıldığına
- E) Osmanlı'nın Türk siyasi birliğini kurma yolunda adım attığına

2. **Osmanlı Devleti, Anadolu'daki beylikleri birer birer egeneliği altına alarak;**

- I. halifeliği ele geçirmek,
  - II. vergi gelirlerini artırmak,
  - III. Türk siyasi birliğini kurmak
- amaçlarından hangilerine ulaşmayı hedeflemiştir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız III
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nin doğu ve batı yönde sınırlarını genişletmesiyle,**

- I. Vergi gelirlerinde artış yaşanmıştır.
- II. Devletin yönetici ihtiyacı artmıştır.
- III. Giderlerinde azalma olmuştur.

İfadelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Yıldırım Bayezid'in Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama yolunda adımlar atması ile eski beyler topraklarını geri almak için Timur'a sığınmıştır. Timur, Yıldırım Bayezid'e gönderdiği mektuplarda kendi hâkimiyetinin tanınmasını, Osmanlı'ya sığınan Karakoyunlu Hükümdarı Kara Yusuf'un kendisine teslim edilmesini, şehzadelerden birinin rehine olarak kendisine gönderilmesini ve Anadolu beylerinden alınan toprakların eski sahiplerine geri verilmesini istemiştir. Yıldırım Bayezid'in bu istekleri reddetmesi üzerine de Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında 1402 Ankara Savaşı yapılmıştır.

Bu bilgilere göre, Ankara Savaşı'nın çıkışında;

- I. Timur'un Çin üzerine sefere çıkmak istemesi,
- II. beyliklerin birbirleriyle mücadele etmesi,
- III. Yıldırım Bayezid'in Anadolu Türk siyasi birliğini kurmak istemesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Anadolu'daki Türkmenler ve Moğol istilasından kaçan gruplar, Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarda Osmanlı topraklarına yoğun bir şekilde göç etmeye başlamıştır. Bu sayede Osmanlı Devleti'nin nüfusu ve vergi gelirleri artmış, yeni nüfus seferlerde askerî unsur olarak kullanılmıştır.

Türkmenlerin Osmanlı topraklarını tercih etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinin diğerlerinden daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Ülkenin hanedanın ortak malı olarak kabul edilmesi
- B) İmar faaliyetlerinde bulunulması
- C) Gayrimüslimlere karşı hoşgörü politikasının uygulanması
- D) Daimî bir ordunun bulunması
- E) Fethedilen yerlerin halka dağıtılması

6. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki beyliklere ait toprakları ele geçirmesi ile Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama yolunda adımlar atılmıştır. Eski beylik merkezlerine de şehzadeler sancakbeyi olarak gönderilmiştir.

Osmanlı Devleti bu uygulama ile;

- I. bölge halkın devlete bağlılığını artırmak,
- II. Balkanlardaki kayıpları önlemek,
- III. hanedanın gücünü Anadolu'da hissettirmek

durumlarından hangilerini amaçlamış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Yıldırım Bayezid, Anadolu'daki Türk siyasi birliğini büyük oranda sağlamıştır. Beylik topraklarını ele geçirdikten sonra da eski beylere tımar sistemi içerisinde geçinebilecekleri kadar topraklar vermiştir.

Yıldırım Bayezid'in bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenenemez?

- A) Eski beyliklerin ortak hareket etmesini engellemeyi
- B) Anadolu'daki hâkimiyetini pekiştirmeyi
- C) Osmanlı fetihlerine meşruiyet kazandırmayı
- D) Beyliklerin yeniden kurulmasını engellemeyi
- E) Eski beylerin Osmanlı'ya karşı olası tepkilerini azaltmayı

8. Osmanlılar ilk yıllarda fethedilen yerleri dırılık olarak komutanlara dağıtmış, fethedilen yerlere Türkmenleri yerleştirmiş, istimâlet denilen gönül çekme politikasını uygulamıştır.

Osmanlıların bu uygulamalarla;

- I. fetihlerin özendirilmesini sağlamak,
- II. yeni yerlerde kalıcı olmak,
- III. Türkiye Selçuklu sınırlarını korumak

amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

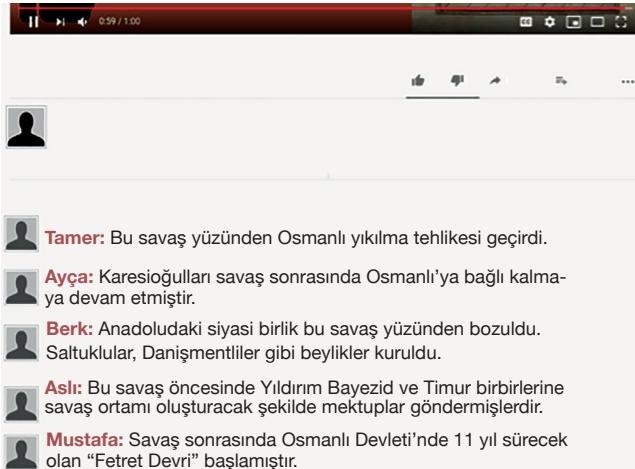
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Osmanlıların, ilk merkezi Söğüt idi. Fetihlerin artmasıyla birlikte Bursa, İznik ve Edirne gibi şehirler de Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapmıştır.

Osmanlı Devleti'nin zamanla başkent değişikliği yapmasında aşağıdaki amaçlardan hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Balkanlardaki mezhep mücadelesini sona erdirmek
- B) Fethedilmek istenen yerlere yakın olmak
- C) Anadolu'daki Türk nüfusun sayısını azaltmak
- D) Yeni tarım alanları oluşturmak
- E) Ülkeyi, ikili teşkilatı uygulayarak yönetmek

10. Aşağıdaki görselde, bir internet sitesinde, Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yaşanan Ankara Savaşı'na ait bir videoya yapılan yorumlar gösterilmiştir.

Yukarıdaki görselde yanlış yorum yapan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamer
- B) Ayça
- C) Berk
- D) Aslı
- E) Mustafa

11. 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra şehzadeler arasında 11 yıl süren taht kavgaları başlamış ve bu dönem "Fetret Devri" olarak adlandırılmıştır. Uzun süren taht kavgalarını I. Mehmet kazanmış ve "bâni-i sâni" yani devletin ikinci kurucusu olarak tarihe geçmiştir.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu olaylar;

- I. düzenli bir veraset sisteminin bulunmadığı,
- II. sultanat sistemine son verildiği,
- III. egemenliğin Osmanlı hanedanına ait olduğu yargılarından hangilerini destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. I. Sırp Sındığı Savaşı

- II. Fetret Devri

- III. Şeyh Bedrettin İsyanı

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin kuruluşlarında merkezi otoriteyi sarsıcı nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1.

Osmanlıların ilk zamanlarındaki hâkimiyet kurduğu alanları gösteren bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'da siyasi birliğin bulunmadığına
- B) Osmanlı'nın birden çok komşusu olduğuna
- C) Osmanlı'nın Balkan fetihlerine başladığına
- D) Osmanlı topraklarının gaza ve cihat için uygun konumda olduğuna
- E) Farklı bölgelerdeki denizlere ulaşıldığına

2. Ankara Savaşı'ndan sonra dört Osmanlı şahzadesi taht kavgasına girişmiş ve devlet on bir yıl süren Fetret Devri'ne girmiştir. Bu dönemde Anadolu Beylikleri yeniden kurulurken Balkanlarda bir isyan çıkmamış ve Balkan toprakları Osmanlı'ya bağlı kalmaya devam etmiştir.

Buna göre Fetret Dönemi'nde Balkanlarda isyan çıkmamasının ve Balkanların Osmanlı'ya bağlı kalmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Önceki yıllarda, Rumeli topraklarına planlı ve sağlam bir şekilde yerlesilmesi
- B) İstîmâlet politikası ile bölgedeki hâkimiyetin pekiştirilmesi
- C) Tîmar sisteminin uygulanması
- D) Gayrimüslim halk arasındaki kültürel farklılıkların sonera erdirilmesi
- E) Balkanlarda iskân politikasının etkili bir şekilde uygulanmış olması

3. Anadolu beyliklerinden olan Germiyanoğulları, Karamanoğulları ile yapmış olduğu mücadelede Osmanlıların destekini almayı amaçlamış ve Germiyanoğlu Süleyman Bey bu doğrultuda kızını, I. Murad'ın oğlu Şehzade Bayezid ile evlendirmiştir. Bu evlilik sonrasında Kütahya, Emet, Simav ve Tavşanlı çeyiz olarak Osmanlılara verilmiştir. Hamitoğulları da yine Karamanoğulları'nın baskısı sonucunda Osmanlılarla yakınlık kurmuş ve Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç ve Karaağaç'ı 80.000 altın karşılığı Osmanlılara bırakmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Osmanlı'nın genişleme siyaseti güttüğü,
  - II. Anadolu'da siyasi birliğin bulunmadığı,
  - III. Osmanlı'nın barış yoluyla toprak elde ettiği
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı'nın kuruluşlarında kazaskerlik yapmış olan Şeyh Bedreddin, Fetret Devri'nde yaşanan taht kavgalarının getirmiş olduğu siyasi, sosyal ve ekonomik buharın sonucunda isyan etmiştir. Şeyh Bedreddin; halka, devletin içine düştüğü sıkıntılarından kurtulabileceğini, eşitliğin olduğu bir düzenin mümkün olduğunu söylemiş ve bu doğrultuda taraftar toplayarak yönetimi ele geçirmeyi amaçlamıştır.

Buna göre, Şeyh Bedreddin İsyanı ve taraftarlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı rejimini ortadan kaldırmayı hedeflemiştir.
- B) Kendilerine uygun olan bir ortamda isyan etmişlerdir.
- C) Dönemin şartlarını kendi lehlerine çevirmeye çalışmışlardır.
- D) Fetret Devri'nde yaşanan taht kavgalarının bitmesini istemişlerdir.
- E) İnsanlara yeni bir düzen getireceklerini vaat etmişlerdir.

5. Osmanlı Devleti kuruluşlarında daha çok batı yönlü fetih hareketlerine girişmiştir. Fethedilen yerdeki halkın gelenek ve göreneklerinin devam etmesini sağlayan Osmanlılar bölgeye Anadolu'dan getirdiği Müslümanları yerleştirek gayrimüslimlerle bir arada yaşamamasını sağlamıştır. Bu bölgelerde ayrıca Osmanlı mimarisinin ilk örnekleri görülmüş cami, köprü, han, hamam gibi yapılar inşa edilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti'nin ele geçirdiği yerlerde aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirdiği söylenenemez?

- A) İskân politikasını
- B) Kültürel çeşitliliği
- C) İstimâlet politikasını
- D) Bayındırlık faaliyetlerini
- E) İnanç birliğini

6. Yıldırım Bayezid'in, Haçlıları Niğbolu Savaşı'nda bozguna uğratması sonucunda Mısır'da bulunan Abbasi Halifesi, padişaha "Sultan-ı İklim-i Rum" (Anadolu Sultanı) ünvanını vermiştir.

Bu durumun Yıldırım Bayezid'e:

- I. halife adına söz söyleme,
- II. meşruiyet elde etme,
- III. otorite artırma

durumlarından hangilerini kazandırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı'nın Balkanlara yerleştirdiği "Kolonizatör Türk Dervişleri" olarak bilinen dervişler, bölgede tekkeler ve zaviyeler inşa etmişlerdir. Anadolu'dan bölgeye getirilen nüfusun sevk edilmesini de organize eden dervişler, geçimlerini sağlayabilmek için devletten bazı imtiyazlar elde etmişlerdir.

Buna göre, dervişlerin;

- I. askerî harekât,
- II. imar faaliyetleri,
- III. iskân politikası

uygulamalarının hangilerinde aktif olarak yer aldıkları söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Osmanlılar, Ankara Savaşı'ndan sonra Oğuzların Günhan kolundan olan Kayı Boyu'na mensup oldukları her vesilede tekrar etmiş hatta silah ve paraların üzerine Kayı damgası vurmaya başlamıştır. Osmanlı soyunun ilk defa Kayı Boyu'na dayandırılması özellikle de II. Murad Devri'ne rastlamıştır. Bu dönemde sona Osmanlı şehzadelerine "Oğuz", "Korkut" gibi isimler verilmesi de bu durumun kanıtıdır.

Osmanlıların Kayı Boyu'na mensup oldukları kuluşun ilk yıllarında değil de Ankara Savaşı'ndan sonra belirtmelerinin nedenleri arasında;

- I. hâkimiyetlerini meşru bir zemine oturtmak,
  - II. Türk oldukları ispat etmek,
  - III. Timur'dan daha üstün oldukları vurgulamak
- durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanoğulları Beyliği, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılış sürecine girmesine neden olan 1243 Kösedağ Savaşı'ndan sonra kurulan beyliklerden biri olmasına rağmen diğer Türk beylikleriyle mücadele etmekense Bizans topraklarına aksılar yapmayı tercih etmiştir. Bu sayede esnaf ve ahlak teşkilatı olan Ahiler ile Gazian-ı Rum, Abdalan-ı Rum, Bacıyan-ı Rum gibi gruplar, Osmanlılara katılarak fetihlerde bulunmuşlardır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Türk Beylikleri ile mücadele ettiğine
- B) Osmanlı sınırlarının genişlediğine
- C) Osmanlıların gaza ve cihat düşüncesiyle hareket ettiğine
- D) Anadolu'da otorite boşluğu olduğuna
- E) Osmanlı Beyliği'nin farklı grupları bünyesinde topladığına

10. Osmanlı padişahı I. Murat, Edirne civarındaki İpsala, Dede-ağaç ve Dimetoka'yı almış, Bizans ve Bulgarlardan oluşan bir orduyu Sazlıdere Savaşı'nda yenilgiye uğratmış ve bir süre sonra da Edirne'yi fethederek burayı Osmanlı Devleti'nin başkenti yapmıştır.

Buna göre I. Murat Dönemi ile ilgili;

- I. Batı yönlü fetih hareketlerine giriştiği,
  - II. merkeziyetçi bir politika benimsendiği,
  - III. Osmanlı'ya karşı ittifaklar yapıldığı
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST 40

Beylik Dönemi'nde Osmanlı'nın Askerî Gücü, Timar Sistemi, Yeniçeriler ve Devşirme Sistemi

1. Aşağıdaki görselde Osmanlı kapıkulu yani merkez ordu-sunda yer alan askerî gruplar gösterilmiştir.

Buna göre, kapıkulu ordusu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sayısının giderek arttığı
- B) Avrupa'nın örnek alınmasıyla oluşturulduğu
- C) Devletin kuruluşundan yıkılışına kadar görev yaptığı
- D) Timar sisteminin temelini oluşturduğu
- E) Farklı görevlere sahip askerî birliklere sahip olduğu

HİZ YAYMLARI

2. Osmanlı Devleti devşirme kanunu ile Hristiyan çocukların bir kısmını kapıkulu askeri yani merkez ordusu yapmıştır. Devşirme sisteminde, çocukların devşirilmesini isteyen ailelerin çocuklarına öncelik verilmektedir. Devşirilmek üzere alınan çocuklar, daha sonra da Türk ve Müslüman ailelerin yanına verilir yeniçi yapıldırı. Saraya alınması düşünülen çocuklar ise enderundaki eğitimden sonra ileri düzey devlet adamı olabilmektedir. Hatta enderunda yetişenler sadrazamlık gibi kadrolara yükselebilirlerdi.

Buna göre, devşirme sistemi ile ilgili,

- I. Gönüllü ailelere öncelik verilmiştir.
- II. Gayrimüslim nüfustan yararlanılmıştır.
- III. Osmanlı'nın en kalabalık ordusunu oluşturmuştur.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti bir bölgeyi fethettikten sonra tahrir defterine kaydetmiş ve bölgenin vergi gelirlerini belirlemiştir. Bazı topraklarının gelirlerini de belirli bir süreyle devlete karşı yaptığı hizmet karşılığında askerlerine ve memurlarına vermiştir. Buna yaygın olarak timar sistemi denilse de sistemin asıl adı dırilik sistemidir. Dırilik sisteminde yıllık geliri 20.000 akçeye kadar olan topraklara timar, 20.000 ile 100.000 akçeye kadar olan topraklara zeamet, 100.000 akçeden fazla olan topraklara da has denilmektedir.

Verilen bu bilgilere göre, dırilik arazilerinin asker ve memurlara dağıtılrken aşağıdakilerden hangisinin ölçüt alındığı söylenebilir?

- A) Şahısların rütbe ve mevkilerinin
- B) Kapıkulunun maaş miktarının
- C) Bölgenin savaş bölgесine yakınlığının
- D) Yetişirilmesi gereken asker sayısının
- E) Dırilik sahibinin yaşadığı bölgenin

4. Osmanlı Beyliği ilk yıllarındaki savaşlarda Bacıyan-ı Rüm, Gaziyan-ı Rüm, Abdalan-ı Rüm denilen gazilerden yararlanmıştır. Buradaki "Rüm" kelimesi "Anadolu" anlamına gelmektedir. Ayrıca Türk aşiretlerinden de yararlanılmış, savaş bitince bu kuvvetler dağılmış ve herkes işinin başına dönmüştür. Ahi teşkilatına mensup olanların da seferlerde büyük katkısı bulunmuş, fethedilen yerlerde hem esnaf odaları kurmuşlar hem de meslekî eğitim vermişlerdir.

Bu bilgilerden hareketle, Osmanlıların ilk dönemleriyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Düzenli bir askerî birliğe sahip degillerdir.
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğini kurmuşlardır.
- C) Kadınların da fetihlerde payı bulunmaktadır.
- D) Farklı grupların desteğini almışlardır.
- E) Fethedilen yerlerde ticari oluşumlar görülmüştür.

5. Kadı Burhaneddin kendisini Osmanlılara sefere teşvik edenlere, I. Murat'ın kâfirlerle savaştığını, dolayısıyla Osmanlılara saldırmayı vicdanına ve inancına siğdırmadığını söylemiş ve böyle bir hareketin dini zayıflatacağını ve kûfrûn yayılmasına sebep olacağını belirtmiştir.

Kadı Burhaneddin'in bu ifadeleri, Osmanlıların aşağıdakî politikalardan hangisi ile hareket ettiğini göstermektedir?

- A) İskân
- B) Gaza ve cihat
- C) İstîmâlet
- D) Hoşgörü
- E) Müdara

6. İslamiyet Öncesi Dönem'de binicilik ve atıcılıkta usta olan Türk kadınları, İslamiyet'e geçişin ardından da bu geleneği sürdürmüştür ve Osmanlıların ilk yıllarda askerî faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Türk kadınlarının Anadolu'da kurmuş oldukları bu teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahilik
- B) Müsellem
- C) Alplik
- D) Muharip
- E) Bâciyân-ı Rûm

7. Osmanlıların uyguladığı pençik sistemine göre, savaş esirlerinin beşte biri asker olmak üzere devlet bünyesine alınırıldı. Beşte bir oranın İslam hukukundaki, ganimetin beşte birinin devlet hazinesine ait olması esasından ortaya çıkmıştır. Bu sistemin benzeri Osmanlı Devleti'nden önce Emeviler, Abbasiler ve Selçuklular gibi devletlerde gulâm sistemi olarak uygulanmıştır.

Buna göre pençik sistemi ile ilgili;

- I. Türk – İslam devletlerinin örnek alındığı,
- II. askerî bir güç elde edildiği,
- III. şeri kuralların uygulandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Bazı gayrimüslim ailelerin çocukların Osmanlı Devleti tarafından devşirilmesi için gönüllü oldukları görülmüştür.

Bu gelişmenin yaşanmasında;

- I. alınan çocukların devlette çeşitli görevlere getirilmesi,
- II. devşirilenlerin yüksek makamlara yükselebilmesi,
- III. ganimetten pay almalarının sağlanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulan yaya ve müsellem birliklerine savaş zamanında önceleri birer, daha sonra da ikişer akçe gündelik verilmiştir. Ayrıca yaya ve müsellemler, vergilerden muaf tutulmuş ve kendilerine özel bir kıyafet giydirilerek halktan ayırt edilmesi sağlanmıştır.

Beylikten devlete geçiş sürecinde yaşanan bu değişim aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Cizye ve haraç vergilerinde ciddi bir artış olduğunun
- B) Gayrimüslim nüfustan yararlanıldığının
- C) Sınırlara asker yerleştirildiğinin
- D) Düzenli ve daimî bir ordu kurulduğunun
- E) Sınırların Balkan topraklarına doğru genişlediğinin

10. Osmanlı Devleti, kuruluş yıllarından itibaren askerî teşkilatlanmaya önem vermiş ve birçok askerî teşkilat oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'ne ait askerî birlikler arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Azebler
- B) Timarlı Sipahiler
- C) Alplar
- D) Reaya
- E) Yaya ve Müsellem

11. Osmanlı Devleti tımar sistemini uygulayarak derebeyliklerin ve hanedana alternatif güçlerin ortaya çıkmasını engellemeye çalışmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Kapıkulu Ordusu'nun giderlerini karşılamıştır.
- II. Merkezî otoriteyi güçlü tutmaya çalışmıştır.
- III. Devşirme sistemini ön planda tutmuştur.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti, devşirmek üzere özellikle 9-14 yaş aralığında olan çocukların tercih ederdi. Padişahın veya yeniçeri ağasının belirttiği kadarıyla devşirme yapıldırdı. Evliler ve Müslümanlar devşirilmemiği gibi ailinin tek erkek çocuğu da alınmazdı. Çocukların orta boylu olmasına dikkat edilirken uzun boylu ve fiziği düzgün olanlar saray için ayrıldırdı.

Buna göre, devşirme sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sadece gayrimüslim nüfus devşirilmiştir.
- B) İhtiyaca göre devşirme yapılmıştır.
- C) Savaşlar sonucunda ele geçirilen esirlerden yararlanılmıştır.
- D) Devşirilecek çocukların gelişigüzel seçilmemiştir.
- E) Dış görünüşe önem verilmiştir.

2. Osman Gazi Dönemi'nde dirlik sisteminin uygulandığını söyleyen bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini delil olarak gösterebilir?

- A) Ülkenin hanedanın ortak malı olarak kabul edilmesini
- B) Fetihlerde Osman Gazi'nin yanında farklı gruplardan insanların bulunmasını
- C) Toprakların devlete ait olacak şekilde gelirleriyle birlikte bazı kişilere verilmesini
- D) İlk kadı atamasının yapılmasını
- E) Yeni tarım alanlarının oluşturulmasını

3. Osmanlı Devleti'nde yeniçeri sayısının artması ile ilgili;

- I. giderlerin arttığı,
- II. timar gelirlerinin arttığı,
- III. merkez ordusunun sayıca arttığı

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti timar sistemi ile asker ve memurlarına kendi geçimlerini ve masraflarını karşılamaları için bir bölgenin vergilerini toplama yetkisini devretmiştir. Timar sahipleri böylece paranın nakledilmesinin zor olduğu çağlarda, hazineye gönderilecek vergileri hem nakit olarak hem de ürün olarak toplayabilmiştir. Ayrıca timar arazilerindeki köylüler, topraklarını ekip biçmekle yükümlü olmakla birlikte tarlalarını boş bırakıp başka bir yere gidememişlerdir.

Verilen bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin uyguladığı timar sistemi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özel mülkiyetin önünde önemli bir engel oluşturulmuştur.
- B) Üretimde devamlılık sağlanmıştır.
- C) Köylünün keyfi hareket etmesi önlenmeye çalışılmıştır.
- D) Toprakların sürekli işlenmesi hedeflenmiştir.
- E) Hazineden para çekmeden bazı görevlilerin maaşları karşılanmıştır.

5. Timar sahipleri; reyadan yani halktan kanunlarla belirlenen vergilerden fazlasını talep edemezdi. Eğer kanunda halkın vergiyi ürün olarak ödemesi belirtilmişse mutlaka ürün olarak alınır nakit olarak alınamazdı. Tüm bunların denetlenmesi ise kadıların göreviydi.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Köylüler korumaya yönelik bir siyaset izlenmiştir.
- B) Timar sahiplerinin halkı sömürmesinin önüne geçilmiş tir.
- C) Reyanın hakları hukuki olarak koruma altına alınmıştır.
- D) Timar sistemi sayesinde hukuki işler düzene girmiştir.
- E) Timar sahiplerinin haksız kazanç sağlaması önlenmiş tir.

6. Osmanlı Devleti'nin ilk düzenli askerî birliği olan yaya ve müsellemler, Kapıkulu Ocağı'nın öne çıkışıyla askerî amaçlı köprü ve yol yapımı gibi işlerle uğraşmaya başlamıştır. Ayrıca kalelerin tamir ve inşa edilmesi, hendek kazımı gibi işlerde de yaya ve müsellemlerin önemli katkıları bulunmuştur.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. fetihlerin azaldığı,
- II. yaya ve müsellemlerin geri hizmete alındığı,
- III. savunma amaçlı faaliyetlerin görüldüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Osmanlı devlet sisteminin temeli, seyfiye, kalemiye ve ilmîye sınıflarının birliktelijine dayanır. Seyfiye sınıfını Enderun veya diğer eğitim kurumlarında yetişen ve ümera da denilen kişiler oluşturmaktaydı.

Buna göre aşağıdaki görevlilerden hangisinin seyfiye sınıfına ait bir görevi olduğu söylenemez?

- A) Subaşı   B) Sadrazam   C) Vezir
D) Beylerbeyi   E) Nişancı

8. Osmanlı Devleti kuruluş yıllarından itibaren merkezi ve daimî bir ordu bulundurmaya özen göstermiş ve bunun için birçok sistemi uygulamıştır.

Osmanlı Devleti'nin merkezî ve daimî bir ordu oluşturken;

- I. pençik,
II. devşirme,
III. tımar

sistemlerinin hangilerinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı tımar sistemi ile Avrupa'da uygulanan feodalitenin aynı olduğunu belirten bazı araştırmacılar bulunmaktadır. Ne var ki iki sistem arasında belirgin bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar sayesinde tımar sisteminin feodaliteden çok farklı bir uygulama olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre tımar sistemini, feodal sistemden ayıran özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tımar sahibinin, hizmeti karşılığı hak ettiği ücreti, görevlendirildiği bölgeyi vergilerinden elde etmesi
B) Toprak mülkiyetinin, her zaman devlete ait olması
C) Tımar sahibi ile o tımadaki reaya arasındaki ilişkilerin kanunlarla ayrıntılı bir şekilde belirlenmesi
D) Tımar sahibinin, sorumlu olduğu hizmetleri yapmaması veya reayaaya kötü davranışması hâlinde devlet tarafından azledilmesi
E) Tımar sahibinin, savaş anında doğrudan kendilerine bağlı askerlerle asıl orduya katılması

10. Savaş zamanında seferlere katılmayan sipahilerin ya dirlikleri ellerinden alınır ya da sipahiler idam dâhil çeşitli cezalara çarptırılırlardı. Sancaklara gönderilen tımarlı sipahiler, seferler sırasında sipahilerin onda birini, bulundukları bölgenin korunması, asayişin sağlanması ve günlük işlerin görülmesi amacıyla geride bırakırlardı. Böylece köylünün tarım işleriyle uğraşması devam ederdi.

Bu bilgiye göre, tımar sistemi hakkında;

- I. vergi sistemindeki aksaklıların giderildiği,
II. üretimdeki devamlılığının sağlandığı,
III. cephe gerisinde, devlet otoritesinin korunduğu
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde, Yahudilerin şehir toplumu olmasından dolayı Musevilerden devşirme alınmamıştır. Çünkü şehirde yaşayan çocukların kültür bakımından bir kişiliğe kavuştuğu düşünülmüştür.

Bu bilgiden hareketle,

- I. Devşirme sisteminde sosyal yapı göz önünde bulunmuştur.
II. Köylülerin devşirilmesine dikkat edilmiştir.
III. Bazı kıstaslara göre hareket edilmiştir.
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

12. Kutsal Roma-Germen İmparatoru II. Rudolf'un İstanbul'a gönderdiği Baron Vratislav Venceslav adındaki elçi, Türk askerlerini yakından görmüş ve şunları anlatmıştır: "Orada binlerce insan bulunmasına rağmen ne bir konuşma ne bir fısıltı ve ne de oraya buraya gidip gelme gibi bir kıprıdanış vardı. Savaş alanlarında bu denli sert ve haşin olan yeniçerilerin, burada komutanlarına karşı, çocukların hocalarına karşı gösterdikleri saygıdan daha büyük ve derin bir saygı gösterdikleri görülmüyordu. Sanki mermerden birer heykel gibiydiler."

Buna göre Osmanlı askerleri ile ilgili;

- I. önemli silahlarla donatıldıkları,
II. güçlü birer süvari birlikleri oldukları,
III. disiplin içinde hareket ettikleri
ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nin sınırlarında birçok etnik ve dinî kökenden insan bulunmaktadır. Gayrimüslimleri inanç ve geleneklerinde özgür bırakılan Osmanlılar tüm halkın ticari hayatı yer almamasını sağlamıştır. Sosyal, kültürel ve bilimsel alanlarda tüm tebaanın çalışmalarda bulunduğu Osmanlılarda, şehir hayatı o kadar gelişmiş ki bugünkü Balkan topraklarındaki yol ve şehir ağının ana hatları Osmanlı döneminde ortaya çıkmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ticari hayatı tüm unsurların katılabildiğine
- B) Osmanlı Devleti'nin, hüküm sürdürdüğü yerlerde kültürel birliği sağladığına
- C) Osmanlı Devleti'nin hoşgörü politikasını uyguladığına
- D) Kültürel birikimin oluşmasına olanak sağladığına
- E) Osmanlı şehir hayatının sonraki dönemleri etkilediğine

2. Osmanlı Devleti'nin medreselerinde tefsir, hadis, kelam ve fıkıh gibi ilimlerin yanında matematik, astronomi, fizik, mantık ve felsefe gibi akılı ilimler de okutulmuştur. Bu medreselerden mezun olanlar kadılık ve müderrislik yapabilmektedir. Osmanlı müderrisleri akılı ilimlere özellikle de mantık ve matematiğe önem vermişlerdir. Hatta iyi bir kadi olmanın yolu matematik ve astronomi bilimlerini öğrenmekten geçmiştir.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti'nin eğitim sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslam dininin tesiri altında eğitim verilmektedir.
- B) Hukuk alanında uzmanlar yetiştirmesi sağlanmıştır.
- C) Batı'nın eğitim sisteminden daha ileri durumdadır.
- D) Hem dinî hem pozitif bilimler birlikte okutulmuştur.
- E) Medreselerde eğitim verecek kişilerin, pozitif ilimleri öğrenmesine önem verilmiştir.

3. Orhan Bey Dönemi'nde kurulan Divân-ı Hümâyûn; yasaama, yürütme ve yargı yetkilerini kullanan bir kurumdur. Ayrıca Divân-ı Hümâyûn'da son söz padişaha ait olmuştur.

Bu bilgilere göre;

- I. adli konuların görüşülmesi,
- II. savaş kararı alması,
- III. gerekli atamaların yapılması

konularından hangilerinin Divân-ı Hümâyûn'un yetki alanına girdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Anadolu'nun İslamlamasında birçok mutasavvıfin rolü bulunmaktadır. Bunların bazıları Anadolu'da yaşarken bazıları da yetiştiirdiği müritleriyle ve etkilediği mutasavvıflar aracılığıyla Anadolu'nun İslamlamasında büyük pay sahibi olmuştur.

Anadolu'da İslamiyet'in yayılmasında etkili olan mutasavvıflardan hangisinin Anadolu'da yaşadığı söylemez?

- A) Hacı Bektaş-ı Veli
- B) Ahî Evran
- C) Ahmet Yesevî
- D) Yunus Emre
- E) Mevlânâ

5. I. Murat Dönemi'nde Rumeli Beylerbeyliği kurulurken Yıldırım Bayezid Dönemi'nde ise Anadolu Beylerbeyliği kurulmuştur.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir yapılanmaya gitmesi ile;

- I. ülkeyi ikili teşkilatla yönettiği,
- II. idari teşkilatlanmaya önem verdiği,
- III. sınırların genişlediği

yargılarından hangileri ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Yeni bir şehrin kurulup gelişmesi, coğrafi şartların elverişliliğine ve uzun bir sürece bağlı olmaktadır. Bundan dolayı Osmanlı Devleti, yeni bir şehir kurmaktansa Türkleri; fethettiği şehirlerde gayrimüslimlerin yaşadığı yerlerden farklı yerlere yerleştirmeye özen göstermiş ve fethedilen yerleri imar etmeye devam etmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerde;

- I. kozmopolit yapının oluşması,
- II. bayındırılık hizmetlerinin görülmESİ,
- III. Müslüman mahallelerinin kurulması

durumlarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde saray memuru veya kapıkulu görevlilerini yetiştirmek için enderun mektebi oluşturulmuştur. Enderun mektebinden yetişenler seyfiye (kılıç ehlî) grubunu oluştururken, medreselerden yetişenler ilmiye grubunu oluşturmuştur.

Aşağıdaki görevlilerden hangisinin seyfiye sınıfı içinde yer alması beklenmez?

- A) Sadrazam   B) Yeniçeri   C) Vezir
D) Kadı   E) Beylerbeyi

8. Osmanlı Devleti'nde, çeşitli etnik ve dinî kökenden insanların ticari, sosyal, kültürel, dinî ve bilimsel etkinliklerini sürdürmelerinin;

- I. Osmanlı Devleti'nde zengin bir kültürel birikimin oluşması,
II. Avrupa'daki gelişmelerin taklit edilmesi,
III. kültür sentezi oluşturulması

durumlarından hangilerinin yaşanmasına etki ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi olmasına rağmen bazı tarihçiler Orhan Gazi'nin devletin asıl kurucusu olduğunu iddia etmektedirler.

Orhan Gazi'nin;

- I. medrese ve Divân-ı Hümâyûn gibi kurumları oluşturmasisi,
II. Osmanlı'nın ilk düzenli ordusu olan yaya ve müsellem ordusunu kurması,
III. Bizans topraklarına seferler düzenlemesi

faaliyetlerinden hangileri yukarıdaki görüşü desteklemektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

10. "Osmanlı'da İlim ve İlmiye" konusunun işlendiği sırada öğretmen, öğrencilere aşağıdaki bilgileri vermiştir:

- Hastalıkları, kalitimsal olan ve mikrop yoluyla bulaşan şeklinde ikiye ayırmasıyla Louis Pasteur (Pastör) ve Robert Koch (Rabırt Koh) gibi bilginlerin öncüsü olmuştur.
- II. Mehmet'in İstanbul'u kuşatması sırasında, padişahın ve ordunun manevi gücünün yükseltilmesine yardımcı olmuştur.
- Sahn-ı Seman medreseleri yapılmıncaya kadar medrese olarak kullanılan Zeyrek Camisi'nde ders vermiştir.

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zenbilli Ali Efendi
B) Akşemseddin
C) Uluğ Bey
D) Ali Kuşçu
E) Ebu's-Suud Efendi

11. Osmanlı medreselerinde yetişen ve ulema adı verilen kişiler ilmiye sınıfını oluşturmuştur. İlmiye sınıfında; kadı, müderris, kazasker ve şeyhülislam gibi devlet görevlileri yer almıştır.

Bu bilgiden hareketle ilmiye sınıfının;

- I. idari ve adli hizmetlerin görülmesi,
II. sosyal, idari ve askerî konularda dinî görüşün açıklaması,
III. eğitim-öğretimİNIN sürdürülmesi
- görev ve yetkilerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

12. İslamiyet'te dinî yapılarda resim bulunması uygun görülmemiştir. Osmanlı Devleti de mimari eserler vücuda getirirken bu duruma uygun hareket etmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin dinî mimaride;

- I. dokuma,
II. çini,
III. hat

sanatlarının hangilerini kullanmaya özen gösterdiği söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

1. Osmanlılar, kuruluştan itibaren yerleştigi bölgelerdeki eski şehir, kasaba ve köylüleri yadırgamadan kabullenmişdir. Osmanlılar fethettiği yerlere cami, medrese, mescit, han ve hamam gibi yapılar inşa etmiştir. Ayrıca fethedilen şehirlerdeki eski çarşı ve pazarlar ya geliştirilmiş ya da yeniden inşa edilmiştir. Yeni ele geçirilen şehirlerdeki mahalleler ise sosyal sınıflaşmaya göre değil dinî ve etnik farklılığa göre şekillenmiştir. Yani Müslümanlar ile gayrimüslimler aynı mahallede oturmamışlardır.

Bu bilgilere göre, yeni fethedilen yerler ile ilgili,

- I. Osmanlı bünyesine dâhil edilmiştir.
- II. Sosyo-kültürel gelişmelere dâhil olmuştur.
- III. Bayındır hâle getirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Devşirme sistemi içerisinde yetiştirilen yeniçeriler hizenden kararlaştırılmış olan maaşlarının ne fazlasını ne de eksini kabul ederlerdi. Yeniçerilerin zeamet ve timarlı sipahilerle alakaları yoktu. Bazı dönemlerde Anadolu'ya kolluk kuvveti olarak gönderildikleri olsa da asıl görev yerleri İstanbul'du. Yeniçerilerin, Yıldırım Bayezid Devri'nde sayılarının bir miktar arttığı görülmüştür. II. Murat Devri'nde 3-4 bin civarında olan yeniçeriler, Fatih Sultan Mehmet devrinde 8-12 bin kişilik bir askerî kuvvet hâline gelmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Devri'nde sayıları 12-14 bin kişi arasında değişen yeniçeriler, XVI. yüzyılın sonlarına doğru 40 bin kişilik bir ordu hâline dönüşmüştür.

Verilen bu bilgilerden hareketle,

- I. Yeniçeriler daimî merkez ordusu içerisinde yer almıştır.
- II. Yeniçerilere ayrılan bütçe zamanla artmak zorunda kalmıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin en kalabalık ordusunu yeniçeriler oluşturmuştur.

yargılarından hangileri ileri sürülemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

2. Osmanlı Devleti timar sistemi ile bir bölgedeki asayışi tesis ederek vergilerin toplanmasını sağlamıştır. Timar sahibi, topladığı vergilerle kendi geçimini sağlamış ve gelirine göre yetiştirdiği atlı asker olan cebelüleri sefere göndermiştir. Devlet, görevlendirmiş olduğu timar sahibini istediği zaman görevden alabilir ya da başka bir yere yine idari görevli olarak atayabilirdi.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin uyguladığı timar sistemi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Timar sahibi devletin taşradaki yöneticilerinden biridir.
- B) Özel mülk edinmenin tamamen önüne geçilmiştir.
- C) Devletin hazinesinden para çıkmadan asker yetiştirmiştir.
- D) Feodal bir sistemin oluşması önlenmek istenmiştir.
- E) Merkezden uzak yerlerde devletin otoritesi sağlanmıştır.

4. Osmanlı Beyliği'nin Kuruluş Dönemi'ndeki en önemli gelişmelerinden birisi de Rumeli'ye geçiş olmuştur. Bu sayede Osmanlılar hem Bitinya Bölgesi'nde sıkışık kalmaktan kurtulmuş hem de doğudan gelen Türkmenlere yeni yerleşim alanları açmıştır.

Osmanlı Devleti'nin sınırlarını Rumeli'ye doğru genişletmesinde;

- I. Karamanoğullarının, Osmanlı sınırlarını tehdit etmesi,
- II. birbirine yakın yerlerin fetihlere katılanlara dirlik olarak verilmesi,
- III. iskân politikasının uygulanması

durumlarından hangilerinin kolaylaştırıcı etkiye sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethettiği bölgelere dervişler yerleştirerek sonraki yıllarda kurulacak olan Türk köylerinin ve şehirlerinin çekirdeğini oluşturmuştur. Bu dervişler, kurmuş oldukları zaviye ve tekkeler vasıtasıyla bölgedeki Müslüman olmayan insanları etkilemişler ve Türklerin yaşıtları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamışlardır.

Bu bilgilere göre, dervişlerin Osmanlı Devleti'ne sağladığı katkılar arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Fethedilecek bölgenin psikolojik olarak fethe hazır hâle getirilmesinde
- B) Türk yerleşmelerinin sağlanması
- C) Balkanlarda, İslam kültürünün yerleşmesinde
- D) Askerî unsur olarak kullanılmalarında
- E) Batı yöndeki fetihlerin önünün açılmasında

6. Osmanlı Devleti'nde bilinen ilk medrese Orhan Gazi tarafından 1330'da İznik'te yaptırılan medresedir. Bu medreseye atanın ve Osmanlı Devleti'nin ilk müderisi olan kişi de Türk alım ve mütefekkir Şerefüddin Davud-i Kayseri'dir. İlim alanında büyük atılım yapan Osmanlı Devleti, Kuruluş Dönemi'nde seksen iki adet medrese vücuda getirmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde;

- I. eğitim ve bilim ortamının çok hızlı bir şekilde geliştiği,
  - II. medrese mezunlarının idari ve adli hizmetlere getirildiği,
  - III. ilmiye sınıfının, ilk zamanlardan beri varlık gösterdiği
- çıkarılardan hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Osman Gazi ilk fetihlerden sonra fethedilen toprakları komutanlarına dağıtmıştır. Sonraki yıllarda ise bu uygulamadan vazgeçmiştir.

Osman Gazi'nin ilerleyen yıllarda bu politikadan vazgeçmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Vergi gelirlerinin tek elde toplanmasını sağlamak
- B) Ülkenin hanedanın ortak mali olduğu anlayışını sona erdirmek
- C) Hoşgörü politikasını devam ettirmek
- D) Birbirine yakın bölgelerin idaresini farklı kişilerin elinde toplamak
- E) Bağımsız feodal beylerin ortaya çıkışmasını engellemek

8. Osmanlı Devleti'nde, fethedilen yerlerin kayda geçirilmesi işlemine ve timar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlara "tahrir" adı verilmiştir. Bu sayede eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynakları tespit edilmiştir. Bu kaynakların aktarılacağı yerler de tahrir sayesinde belirlenmiştir. Ayrıca yeni bir padişahın tahta geçmesi, savaş ve afet gibi gelir toplama ve dağıtımında meydana gelen değişiklikler, yeni bir tahririn yapılmasını gerektirmiştir. Tahrir işlemi yapıldıktan sonra da iki ayrı deftere kaydedilmiştir.

Sadece bu bilgilere göre, bir bölgede yapılan tahrir ile ilgili,

- I. Devlete ait araziler kontrol ve kayıt altında tutulmuştur.
- II. Kapıkulu askerlerinin maaşları karşılanmıştır.
- III. Arazilerin el değiştirmesi önlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Timar sistemi sayesinde; toprakların düzenli olarak ekilip biçilmesi sağlanmış, timar sahiplerinin ve timarlı sipahilerin maaşları karşılanmıştır. Ayrıca savaş zamanı orduya katılan timarlı sipahiler barış zamanında bulundukları bölgelerin asayiş ve güvenliğini sağlayarak devletin otoritesini sağlamışlardır.

Bu bilgiden hareketle timar sisteminin, Osmanlı Devleti'ne aşağıdaki alanların hangisinde katkı sağladığı söylenemez?

- A) Dinî
- B) İdari
- C) Askerî
- D) Ekonomik
- E) Sosyal

10. Osmanlı Devleti'nde, timarlı sipahi ile köylünün hak ve görevleri kanunnamelerde açıkça belirtilmiş ve aralarındaki ilişkiler denetim altında tutulmuştur. Örneğin köylünün sipahiden gelebilecek bir haksızlığa karşı direnme hatta kuvvetle karşı koyma hakkı bulunmuştur. Ayrıca sipahiler, üretimin yükselmesi için gerekişinde köylüye tohumluк zahire ya da nakit yardımında bulunmuş ve tüm toprakların ekilmesine dikkat etmiştir.

Bu bilgilerden hareketle,

- I. Toplumsal farklılıkların kaldırılması için hukuki düzenlemeler yapılmıştır.
- II. Taşrada, bağımsız hareket edecek güçlerin ortaya çıkması engellenmiştir.
- III. Zirai faaliyetlerin devam etmesi amaçlanmıştır.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. İstanbul'un fethi, Osmanlı ve dünya tarihi açısından siyasi, sosyal, ekonomik, dinî olmak üzere birçok sonuç doğmuştur.

İstanbul'un fethedilmesinin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin, Osmanlı Devleti'nin imparatorluk yapısına kavuşmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Şehrin Türk – İslam eserleriyle donatılması
- B) Avrupa'da derebeylik rejiminin zayıflamaya başlaması
- C) Orta Çağ'ın kapanıp Yeni Çağ'ın başlaması
- D) Türk, Rum, Ermeni ve Yahudilerin İstanbul'da iskân edilmesi.
- E) Hz. Muhammed'in hadisine mazhar olunması

2. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethedilmesinin ardından, Hristiyanların Osmanlı Devleti'ne karşı birleşmesinin önüne geçmeye çalışmıştır.

Buna göre, İstanbul'un fethinin ardından;

- I. İstanbul'a dinî ve sosyal yapılarının inşa edilmesi,
  - II. Anadolu ve Rumeli toprakları arasında bütünlük sağlanması,
  - III. Ortodoksların koruyuculuğunun üstlenilmesi
- faaliyetlerinden hangileriyle Hristiyanların birleşmelerinin önlenmek istendiği söylenebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) I ve II
  - C) Yalnız III
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

3. Fatih Dönemi'nde Venediklilere, İstanbul'da elçi (bal-yos) bulundurma hakkı verilmesi ile;

- I. siyasi,
- II. hukuki,
- III. mali

alanların hangilerinde Venediklilere imtiyaz tanıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. İran'da kurulan Türk devletlerinden biri olan Safeviler, Anadolu'da Şii propagandası yapmış ve Şahkulu İsyani'nın çıkışmasına neden olmuşlardır. Yavuz Sultan Selim de şehzadelığı döneminde bu tehlkeyi sezmiş ve padişah olduğunda Safeviler üzerine sefere çıkmıştır. Sonuç olarak Osmanlı Devleti ile Safeviler, 1514 yılında Çaldırın Savaşı'nda karşı karşıya gelmiş ve yapılan savaşı Osmanlılar kazanmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile Safevilerin arasının açılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Ticaret yolları üzerinde tam denetim sağlanmak istenmesi
- B) Safevilerin, Osmanlı şehzadelerini kıskırtması
- C) Halifeliğin ele geçirilmek istenmesi
- D) Kutsal yerleri ele geçirme isteği
- E) Mezhep farklılıklarının bulunması

5. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethettikten sonra Bizans'ın yeniden dirilmesinin önüne geçmek için bazı fetihlerde bulunmuştur.

Fatih'in Bizans'ın yeniden kurulmasını engellemek için aşağıdaki yerlerden hangilerini ele geçirdiği söylenebilir?

- A) Mora – Trabzon
- B) Belgrad – Rodos
- C) Sırbistan – Kırım
- D) Eflak – Boğdan
- E) Arnavutluk – Sinop

6. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethettikten sonra köklü ailelerin yönetimdeki etkisini azaltmıştır. Yönetime daha çok devşirme kökenli kişileri getirmeye başlayan Fatih Sultan Mehmet, veziriazamlık ve yeniçeri ağalığı gibi makamlara kendine bağlı kişileri getirmiştir.

Fatih Sultan Mehmet'in bu uygulama ile;

- I. Osmanlı hanedanına alternatif olabilecek Türk ailelerin gücünü kırmak,
- II. merkezî otoriteyi güçlendirmek,
- III. taht kavgalarını sona erdirmek

amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Fatih Sultan Mehmet'in vefatından sonra yerine geçen oğlu II. Bayezid, kardeşi Cem Sultan'ın isyanı ile karşılaşmıştır. Cem Sultan, Bursa merkez olmak üzere Anadolu'nun kendisine bırakılmasını istemiş sonrasında ise ağabeyi Bayezid ile girdiği taht mücadeleşini kaybetmiştir. Cem Sultan, tüm bu olanlar üzerine Mısır'a kaçarak Memluk Devleti'ne sığınmıştır. Sonraki zamanlarda Rodos şövalyelerine sığınan Cem Sultan, Fransa'ya nakledilmiş ve son olarak da Papalık makamında esir olarak yaşamıştır.

Sadece bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti ikili teşkilata göre yönetilmiştir.
- B) İpek Yolu üzerindeki ticari faaliyetler bir süre durmuştur.
- C) Osmanlı Devleti'nin iç meselesi dış meseleye dönüşmüştür.
- D) Taht kavgalarını önlemek için kardeş katli yasallaşmıştır.
- E) Avrupa'da Haçlı birliği kurulmasının önüne geçilmiştir.

9.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı padişahları, sırasıyla aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Fatih – Kanuni
- B) I. Selim – II. Bayezid
- C) Kanuni – I. Selim
- D) II. Bayezid – Fatih
- E) Kanuni – II. Selim

8. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethettikten sonra Silivri ve Galata'dan getirdiği nüfusu İstanbul'a yerleştirmiştir. Fatih İstanbul'a, Anadolu'dan Türk nüfus getirip yerlestirdiği gibi Rum, Yahudi ve İtalyanları da şehre yerleştirmiştir. Şehre giriş yapmayı sağlayan yolları ve köprüleri de tamir ettiren Fatih, Kapalıçarşı'nın çekirdeği olan Büyük Bedesten'i yaptırmıştır. Fatih ayrıca şere su getirilmesi için su yollarının tamir edilmesini de emretmiştir.

Buna göre, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethinden sonraki faaliyetleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstanbul'un imparatorluk yapısının korunmasını sağladığı
- B) Şehrin ticari hayatını canlandırmaya çalıştığı
- C) Şehrin bayındır hâle getirilmesi için çalışmalar yaptığı
- D) Kuruluş yıllarda uygulanan iskân politikasını devam ettirdiği
- E) Vakıflar kurarak insanların sosyal ihtiyaçlarını karşıladığı

10. I. Selim, 1514 Çaldırın Savaşı ile Safevileri mağlup etmiş ve böylece Osmanlılar, Tebriz-Halep ve Tebriz-Bursa İpek Yolu'nun kontrolünü ele geçirmiştir. 1515'te ise Turnadağ Savaşı ile Anadolu'daki son beylik olan Dulkadiroğulları'na son verilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle Yavuz Sultan Selim dönemi ile ilgili,

- I. Bharat Yolu denetim altına alınmıştır.
- II. Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanmıştır.
- III. Ekonomik kazanç elde edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Fatih Sultan Mehmet 1453'te Bizans'ı fethettikten sonra Rumların yaşadığı Mora'yı 1460'ta, Trabzon'u da 1461'de fethetmiştir.

Bu fetihlerin sonuçlarıyla ilgili,

- I. İmparatorluk yapısı pekişmiştir.
- II. Osmanlı Devleti'nin gelirleri artmıştır.
- III. Bizans'ın yeniden dirilmesinin önüne geçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde yaşanan olay ve sonuçlarının yer aldığı aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yanlılık yapılmıştır?

Olay	Sonuç
A) İstanbul'un Fethi	Doğu Roma'nın yıkılması
B) Çaldırın Seferi	Şii tehlkesinin bir süre önlenmesi
C) Mısır ve Suriye'nin alınması	Osmanlı ekonomisinin güçlenmesi
D) Cem Sultan Olayı	Kardeş katlinin yasallaşması
E) Kırım'ın Fethi	Karadeniz'in Türk Gölü olması

3. Yavuz Sultan Selim tahta geçtiğinde Anadolu'da Safevi'lerin desteklediği Şiilik hareketleri görülmekteydi. Yine bu dönemde Maraş'ta kurulmuş olan Dulkadiroğulları Beyliği ise Osmanlı Devleti'ne karşı Mısır ve Suriye'de hüküm süren Memluklerin yanında yer almaktaydı.

Bu bilgilere göre, Anadolu'da;

- I. siyasal,
- II. mezhepsel,
- III. kültürel

alanların hangilerinde birlik bulunduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

4. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Venediklilere İstanbul'da elçi (balyos) bulundurma hakkı verilmiştir. Ayrıca bu dönemde Venediklilere ticari imtiyazlar da tanınmıştır.

Buna göre Venedikliler ile ilgili olarak;

- I. etnik çeşitliliğe neden oldukları,
- II. ekonomik çıkar elde ettikleri,
- III. Hristiyan birliğine katılmalarına karşı önlem alındığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Kırım'ın alınmasıyla Karadeniz Türk gölü hâline getirilmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde ise önemli Akdeniz kıyıları ve limanları Osmanlıların eline geçmiş böylece Venedik, Ceneviz ve Malta şövalyeleri Akdeniz'de etkisiz hâle getirilmiştir.

Buna göre Avrupa'da, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanması beklenir?

- A) Yeni ticaret yollarının aranması ile Coğrafi Keşiflerin başlaması
- B) Dinde yenileşme hareketleri olan Reform'un başlaması
- C) Bilim ve sanatta ilerlemeler başlatan Rönesans'ın görülmesi
- D) Makinelerin insan gücü yerine kullanılması
- E) Mezhep birliğinin parçalanması

6. Celali İsyanları, Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde ekonominin bozulması nedeniyle çıkmıştır. Tokat civarında çıkan bu isyan, daha sonraki yıllarda Anadolu'da çıkan isyanların genel adı olmuştur.

Bu bilgilerden hareketle Celali İsyanlarının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Timar sisteminde yaşanan aksaklılıklar
- B) Nüfusun hızla artması
- C) Osmanlı parasının değer kaybetmesi
- D) Halktan ağır vergilerin alınması
- E) Avrupalı devletlerin kıskırtmaları

7. Osmanlı Devleti; 1517 yılında Mısır ve Suriye'yi hâkimiyeti altına almıştır. Padişah Yavuz Sultan Selim, Kahire'deyken Abbasî halifesini, Mısır'ın bazı önemli âlimleri ve sanatkârlarını, mukaddes emanetler de dâhil olmak üzere İstanbul'a göndermiştir. Mekke ve Medine gibi kutsal toprakların yönetimini de ele geçiren Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim, "Hadim'ül Haremeyn" ünvanı ile Mekke ve Medine şehirlerinin hizmetkârı olduğunu ilan etmiştir.

Bu durumun, Osmanlı Devleti'ne aşağıdaki özelliklerden hangisini kazandırdığı söylenemez?

- A) Hukuk alanında birlik sağlama
- B) Hac ve ticaret yollarında hâkimiyet sağlanması
- C) İslam dünyasının liderliğinin üstlenilmesi
- D) İstanbul'un onde gelen şehirler arasında yer almasını
- E) Vergi gelirlerinin artmasını

9. Osmanlılar kuruluş yıllarından itibaren fetih politikası izlemiştir, hem Balkanlar'da hem de Anadolu'da topraklarını genişletmiştir. Fakat II. Bayezid Dönemi'ndeki fetihler ilk dönemlerdeki fetihlerle kıyaslanamayacak kadar az olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, II. Bayezid Dönemi'nde Osmanlı fetihlerinin yavaşlaması ile ilişkilendirilebilir?

- A) Fetih politikasından vazgeçilmesi
- B) Cem Sultan Olayı'nın uluslararası bir sorun hâline gelmesi
- C) Kardeş katli uygulamasının terk edilmesi
- D) Avrupa'da mezhep mücadelelerinin yaşanması
- E) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanmış olması

8. Osmanlı Devleti'nde;

- Fatih Sultan Mehmet, Akkoyunlu Uzun Hasan'ın elçi olarak gönderdiği büyük âlim Ali Kuşçu'ya, İstanbul medreselerinde görev almasını teklif etmiştir. Ali Kuşçu da ülkesine dönüp görevini tamamladıktan sonra tekrar İstanbul'a gelerek Ayasofya Medresesi'ne müderris olarak atanmıştır.
- Yavuz Sultan Selim, Çaldıran zaferi ile Şâh İsmail'e karşı üstünlük sağlamış, Tebriz'e girdikten sonra burada kendi adına hutbe okutmuştur. Yavuz Sultan Selim daha sonra Şâh İsmail'in Horasan'dan Tebriz'e zorla getirdiği tüccar, sanatkâr ve ilim insanlarını da İstanbul'a göndermiştir.

yaşanan bu gelişmelere göre;

- I. Osmanlı Devleti'nin ilim ve kültürel olarak en gelişmiş dönemini yaşadığı,
  - II. İstanbul'un gelişmesine önem verildiği,
  - III. ticaretin gelişmesi için faaliyetlerde bulunulduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10.

Otlukbeli Savaşı ile
Akkoyunluların yenilgiye uğratılması

Turnadağ Savaşı ile
Dulkadiroğullarına son verilmesi

?

Osmanlı Yükselme Dönemi'nde yaşanan yukarıdaki gelişmeler birlikte değerlendirildiğinde "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

- A) Osmanlı Devleti'nin cizye ve haraç vergisinde artış görülmüştür.
- B) Türk dünyasına yönelik saldırıların önü kesilmiştir.
- C) Anadolu Türk siyasi birliğini kurma yolunda adım atılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin batıya yönelik seferleri son bulmuştur.
- E) Boğazlarda Osmanlı egemenliği pekişmiştir.

TEST 46**DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)**

Güçünün Zirvesinde Osmanlı, Karaların ve Denizlerin Hâkimi

1. Osmanlı Devleti kuruluşlarından itibaren bilinçli bir fetih siyaseti izlemiş, bu sayede Osmanlı toprakları XVI. yüzyılda üç kıtaya birden ulaşmıştır. Denizlerde de hâkimiyetini pekiştiren Osmanlı Devleti, döneminin en büyük gücü olmuştur.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Kültürel zenginliğe sahip olduğu
- B) İdari yapılanma zorunluğunu arttırdı
- C) Etnik yapının çeşitlendiği
- D) Hoşgörü siyasetini uyguladı
- E) Stratejik önemini arttırdı

2. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında imzalanan 1533 İstanbul (İbrahim Paşa) Antlaşması sonucu, Avusturya arşidükü ile Osmanlı sadrazamı eşit sayılmış ve Avusturya, Osmanlı Devleti'ne her yıl 30.000 duka altın vermemeyi kabul etmiştir.

Sadece bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avusturya'ya karşı üstünlük elde ettiğine
- B) En geniş sınırlarına ulaştığına
- C) Kapitülasyonları sona erdirdiğine
- D) Padişah ile sadrazamın eşit haklara sahip olduğuna
- E) Avrupa'nın iç işlerine karıştığına

3. Kanuni Sultan Süleyman zamanında Osmanlı ülkesini ziyaret eden Busbecq gözlemlerini şöyle aktarmıştır: "Bu koca mecliste hiçbir adam yoktur ki; haiz olduğu mevkii ve rütbeyi kendi şahsi liyakat ve cesaretine borçlu bulunmasın. Hiç kimse sırf filanın neslinden gelmiş olmak dolayısıyla diğerlerinden mümtaz bir mevkiye çıkamaz. Namussuz, tembel ve atılı olanlar hiçbir zaman yükselmezler, ehemmiyetsiz ve hakir bir halde kalırlar."

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Adaletli bir toplum yapısı görülmüştür.
- II. Hoşgörü anlayışıyla hareket edilmiştir.
- III. Liyakate önem verilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. 1521 yılında, Kutsal Roma German imparatoru Şarlken ile Fransa Kralı I. Fransuva arasında başlayan savaş şiddetlenmiş ve 1525'te I. Fransuva yenilerek esir düşmüştür. Fransa kralının annesi ise o dönemde Osmanlı padişahı olan Kanuni'ye başvurarak oğlunun kurtarılması talebinde bulunmuştur. Osmanlı padişahı bunun üzerine Pargalı İbrahim Paşa'ya, derhal yardım gönderileceği hususunda Fransa'ya mektup göndermesini emretmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlılar dünya gücü sayılabilcek kadar büyük bir güç unsuru hâline gelmiştir.
- II. Avrupa'daki siyasi gelişmelerin, Osmanlı lehine halledilmesi imkânı doğmuştur.
- III. Osmanlı Devleti'nin Avrupa siyasetindeki etkisi artmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. XV. ve XVI. yüzyillardaki;

- I. Fatih Sultan Mehmet'in Venedikliler ile ticaret antlaşması yapması,
  - II. Kanuni Sultan Süleyman'ın Protestanları desteklemesi
  - III. Cem Sultan'ın papalık elinde esir olarak bulunması
- gelişmelerinden hangilerinin, Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı birliğinin kurulmasını engellediği savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlıların Akdeniz ile Doğu'daki ticaret yollarını kontrol altına almasından dolayı, Avrupalılar yeni ticaret yolları arayışına girmiş ve Doğu'nun zenginliklerine ulaşmayı amaçlamışlardır. Bu doğrultuda XV. yüzyılın ortalarından başlayarak XVI. yüzyılın sonlarına kadar süren Coğrafi Keşifleri gerçekleştirmiştir. Kralların da desteklediği bu keşifler sonucunda keşfedilen yerlere "Yeni Dünya" denilmiştir.

Buna göre, Coğrafi Keşiflerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Yeni ticaret yolları ve merkezleri ortaya çıkmıştır.
- B) Hristiyanlık geniş alanlara yayılmıştır.
- C) Dünyanın geopolitik ve ekonomik dengesi değişmiştir.
- D) Avrupalıların gelirleri artarak yaşam standartları yükselmiştir.
- E) Osmanlı maliyesi iflas etmiş ve Düyun-ı Umumiye kurulmuştur.

7. Papa, bir mektubunda Şah İsmail'in ortaya çıkışını "Türklerle karşı harekete gecebilmek için ilahi bir fırsat" olarak değerlendirmiştir.

Bu bilgiden hareketle,

- Osmanlı Devleti'nin Doğu'da mücadele etmesi Batı dünyası tarafından değerlendirilmek istenmiştir.
- Safeviler ile Papalık makamı arasında ittifak yapılmıştır.
- Yeni Haçlı Seferleri için müsait bir ortam oluşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

8. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri yapılarak Portekiz'in bölgeden çıkarılması ve ticaretin yeniden canlandırılması amaçlanmıştır. Ayrıca Hindistan'da bulunan İslam devletlerinin ve Sumatra'daki Ace İslam Sultanlığı'nın Portekizlilere karşı Osmanlı'dan yardım istekleri de Hint Denizi Seferlerinin bir başka nedeni olmuştur.

Verilen bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin;

- yenİ kapitülasyonlar vermek,
  - İslam dünyasını korumak,
  - mali alandaki sıkıntıları gidermek
- hedeflerinden hangilerini amaçladığı söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) II ve III
 D) I ve III   E) I, II ve III

9. 27 Eylül 1538'de Barbaros Hayreddin Paşa komutasındaki Osmanlı donanması, Andrea Doria (Andre Dorya) komutasındaki Haçlı donanmasını mağlup etmiştir. Hristiyan dünyasının Akdeniz'deki egemenliğine son veren bu zafer sonucunda Akdeniz'de Türk hâkimiyeti başlamıştır.

Günümüzde "Donanma Günü" olarak da kutlanan bu zafer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cerbe Deniz Savaşı
 B) Trablusgarp'ın Fethi
 C) Kıbrıs'ın Fethi
 D) İnebahti Deniz Savaşı
 E) Preveze Deniz Savaşı

10. Osmanlı Devleti, azalan ticari gelirlerini artırmak için bazı Avrupalı devletlere kapitülasyonlar vererek ticari imtiyazlar tanımlıktır. Bunun yanında kapitülasyonların verilmesiyle Batılı devletlerin ittifak kurması da önlenmeye çalışılmıştır.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin kapitülasyonlar vererek;

- kültürel,
- siyasi,
- mali

alanlarından hangilerinde çıkar elde etmek istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. Aşağıdaki haritada, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'ndeki Osmanlı sınırları gösterilmektedir.

Buna göre, haritaya bakarak Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Stratejik öneme sahip olduğuna
- Ege ve Akdeniz adalarının tamamının kontrol altına alınmasına
- Kuzey Afrika'nın büyük bir bölümünde hâkimiyet kurulmasına
- Etnik zenginliğin bulunduğuuna
- Karadeniz'in Türk gölü hâline getirildiğine

1. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında imzalanan 1533 İstanbul Antlaşması'nda "Avusturya imparatoru barışı bozmadıkça antlaşma yürürlükte kalacaktır." maddesi yer almıştır.

İstanbul Antlaşması'nda yer alan bu madde, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Avusturya'nın savaşı kazanan taraf olduğunu
- B) Kapitülasyonların verilmeye başlandığının
- C) Barışı devam ettirmenin Avusturya'ya bağlı olduğunu
- D) Diplomaside ülkeler arasında eşitlik sağlandığının
- E) Osmanlı gelirlerinin artış gösterdiğini

3.

Portekizlilerin Hint Okyanusu'ndaki faaliyetlerini artırması

Avrupalıların ülkelerine çok sayıda altın ve maden getirmesi

Osmanlı Devleti'nin gelirlerinde azalma görülmesi

Yukarıdaki durumlar birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupalıların yeni ticaret yolları keşfettiklerine
- B) Haçlı Seferlerinin başarıya ulaştığına
- C) Osmanlı'da yeraltı kaynaklarının önemini artırttıına
- D) Avrupa'da Reform ve Rönesans hareketlerinin görüldüğüne
- E) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki siyasi kazanımlarını kaybettiğine

2. Kanuni Dönemi'nde Anadolu'daki bazı zümreler ekonomik ve sosyal nedenlerle huzursuzluk yaşamış, Safevilerin de etkisiyle isyan etmeye başlamışlardır. Safeviler; sadece Anadolu halkını etkilemekle kalmamış, Şarlken ve Ferdinand'a elçiler göndererek Anadolu'daki etkilerini artırmak için Osmanlılar aleyhinde ittifak arayışına girişmişlerdir. Bunun üzerine Kanuni 1534-1535 yıllarında Irakeyn Seferi'ne çıkmış, Bağdat ve civarında Osmanlı hâkimiyetini başlatarak burada beylerbeylik kurmuştur. Safevilerin sonraki yıllarda tekrar saldırması üzerine 1548'de Tebriz'i geri alan Kanuni, bölgede Van Beylerbeyliği'ni kurarak Safevilere set çekmek istemiştir. 1553 Nahcivan Seferi sonucunda da ilk Osmanlı-Safevi antlaşması olan 1555 Amasya Antlaşması imzalanmıştır. Tebriz ve Bağdat'ın Osmanlılarda kaldığı bu antlaşma, İran'la imzalanacak daha sonraki anlaşmaların da temelini oluşturmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlılar, Safeviler üzerine yapılan seferler sonucunda doğuda idari yapılanmaya girişmişlerdir.
- B) Safeviler, Osmanlı Devleti ile mücadele etmek için kendilerini yeterli görmemişlerdir.
- C) Amasya Antlaşması ile Osmanlı – Safevi arasındaki sorunlar azalmaya başlamıştır.
- D) Osmanlı- Safevi çatışması sadece dinî-mezhebi nedenlerden ibaret değildir.
- E) Osmanlı Devleti, Doğu Anadolu'daki hâkimiyetini sağlamıştır.

4. XVI. yüzyılda Alman ilahiyatçı Martin Luther, Katolik Kilisesi'nin, para karşılığı günah affetmesine, tanrı ile kul arasında girmesine ve öğretülerine karşı çıkarak Reform sürecini başlatmıştır. Hristiyan Katolik dünyasının yeniden yapılmama sürecini başlatan Reform hareketleri ile Katolik Kilisesi'nin siyasi, ekonomik, dinî gücü azalmış ve Hristiyanlık dünyasında yeni mezhepler ortaya çıkmıştır. Kanuni Dönemi'ne denk gelen bu olaylar Osmanlı Devleti'nde yaşayan Hristiyanları etkilememiştir.

Osmanlı Devleti'nde Reform hareketlerinin görülmemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kanuni Sultan Süleyman'ın Martin Luther'e destek vermesi
- B) Venediklilere ayrıcalıklar tanınması
- C) Avrupa'da Protestanlık, Kalvenizm, Anglikanizm gibi mezheplerin ortaya çıkması
- D) Osmanlı Devleti'nin tüm vatandaşlarına din ve vicdan hürriyeti sağlaması
- E) Osmanlı'ya karşı Haçlı Seferleri'nin yapılması

5.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış yerlerde yaşanan fetih ya daavaşlardan hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'ne ait değildir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Martin Luther, 1517'de Wittenberg Kilisesi'ne astığı doksan beş maddelik bildiri ile Tanrı ile kul arasına kimsenin giremeyeceğini, kilisenin günahları affetme yetkisinin olamayacağını ilan ederek Katolik Kilisesi'ni eleştirmiştir ve Reform hareketine öncülük etmiştir.

Reform hareketi ile Avrupa'da aşağıdakilerden hangisinin yaşanması beklenmez?

- A) Hristiyanlık dünyasında yeni mezheplerin ortaya çıkması
B) Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı düşüncesinin zayıflaması
C) Katolik Kilisesi'nin ekonomik, siyasi ve dinî gücünün zayıflaması
D) Avrupa'da mezhep savaşlarının yaşanması
E) Coğrafi Keşiflerin başlamasıyla yeni yerlerin keşfedilmesi

7. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde;

- Fransa'ya kapitülasyon verilmesi,
  - Hint Deniz Seferlerinin gerçekleştirilmesi,
  - Haçlıların Preveze Deniz Savaşı'nda mağlup edilmesi
- gelişmelerine dayanarak;**

- I. denizcilikte güçlü bir dönem yaşandığı,
- II. denizaşırı seferler yapıldığı,
- III. dış borç alındığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı orduları Avrupa'da ilerleyerek Habsburgların Alman kanadını yıpratmış ve Protestanlığın yayılması için uygun zemini oluşturmuştur. Osmanlı Devleti, Protestanları doğrudan askeri olarak hiçbir zaman desteklemese de dolaylı yoldan Protestanları teşvik etmiştir. Bu durum, Osmanlı Devleti'nin Avrupa siyasetinin temel prensiplerinden biri hâline gelmiştir.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir politika izlemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Avrupalı devletlere verdiği kapitülasyonları sona erdirmek
B) Hristiyan birliğini parçalanmış hâlde tutarak Habsburg hanedanını zayıflatmak
C) Anadolu beylikleri üzerindeki hâkimiyetini artırmak
D) Şiielerle olan mücadeleleri sona erdirmek
E) Osmanlı Ortodokslarının uluslu ayaklanmalara katılmamasını önlemek.

9. Kanuni Sultan Süleyman'ın, Fransa Kralı Fransuva'ya gönderdiği mektupta şu ifadeler yer almıştır:

"Ben ki, sultanlar sultani, hakanlar hakanı, hükümdarlara taç giydiren, Allah'ın yeryüzündeki gölgesi ve atalarımın fethettiği Akdeniz'in, Karadeniz'in, Rumeli'nin, Anadolu'nun, Karaman'ın, Rum'un, Dulkadiroğulları Vilayeti'nin, Diyarbakır'ın, Azerbaycan'ın, Acem'in, Şam'ın, Haleb'in, Mısır'ın, Mekke'nin, Medine'nin, Kudüs'ün, bütün Arap memleketlerinin, Yemen'in ve daha nice ülkelerin ki, büyük atalarımın Allah kabirlerini nurlu etsin karşı konulmaz kuvvetleriyle fethettikleri ve benim muhtesemliğimle de ateş saçan mızrağımın ve zafer getiren kılıcımın gücüyle fethettiğim nice memleketlerin sultani ve padişahı olan Sultan Bayezid Han oğlu Sultan Selim Han oğlu Sultan Süleyman Han'ım. Sen ki, Fransa vilayetinin kralı olan Francessko'sun."

Mektupta yer alan bu ifadeler göz önünde bulundurulduğunda,

- I. Osmanlı Devleti geniş bir coğrafyaya yayılmıştır.
- II. Osmanlı Devleti, imparatorluk özelliğine sahiptir.
- III. Osmanlı Devleti'nde sultanat sistemi uygulanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

TEST 48**DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)****Bölüm Sonu Tekrar**

- 1.** Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethedip Bizans'ı yıkmasına rağmen Ortodoks Kilisesi'ne karşı hoşgörü ile yaklaşmış ve Ortodoks Kilisesi'nin varlığını korumuştur.

Böylelikle Fatih Sultan Mehmet'in;

- Katolik Kilisesi'ne karşı güç oluşturmak,
- Rusların, Panslavizm politikasına engel olmak,
- Hristiyanlar arasındaki mezhep ayrılıklarına son vermek

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

- 2.** Fransa Kralı François'in, Şarlken'in eline esir düşmesi sonucu Kanuni Sultan Süleyman, Fransa Kralını kurtarmak için Mohaç Seferi'ne çıkmıştır. Yine Kanuni Dönemi'nde İngiltere Kralı I. Elizabeth, İspanya'ya karşı Kanuni ile ittifak yapma arayışına girmiştir.

Sadece bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili;

- döneminin en güçlü devletlerinden biri olduğu,
- Avrupa siyasetine yön verdiği,
- mezhep mücadelelerinde Fransa'yı desteklediği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3.** İspanya'daki İslam devletlerinden biri olan Beni Ahmer Devleti'nin yıkılmasıyla bölgedeki Müslümanlar ve Yahudiler, Hristiyanların işkencelerine maruz kalmışlardır. Müslümanların bir kısmı kafileler hâlinde Kuzey Afrika ülkelerine göç ederken mübtecel adı ile anılan Arap göçmenlerin bir kısmı Galata'daki Arap Camii etrafına yerleştirilmiştir. Yahudilere de II. Bayezid tarafından her türlü güvence verilerek Osmanlı topraklarına sığınma hakkı tanınmıştır. Böylelikle İspanya ve Portekiz'den yüz bin kadar Yahudi, Osmanlı ülkesine gelip sığınmışlardır.

Verilen bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- Osmanlı Devleti himayeci bir politika izlemiştir.
- Osmanlı topraklarındaki demografik yapı değişmiştir.
- Gayrimüslimler arasında çatışmalar yaşanmıştır.
- Avrupa'daki Müslümanlar arasında dayanışma ve iş birliği bulunmamaktadır.
- Osmanlı'daki gayrimüslim nüfus artmıştır.

- 4.** Barbaros Hayrettin Paşa'nın Kanuni Dönemi'nde, Kaptanı deryalığı getirilmesiyle birlikte Osmanlı-İspanya mücadelesi, Batı Akdeniz ve Kuzey Afrika'da yoğunlaşmaya başlamıştır. Bu mücadeleler sonucunda Kuzey Afrika, İspanyol istilasından ve buna dayalı sömürgeleştirilme tehlikesinden kurtarılmıştır. Yine Barbaros Hayrettin Paşa komutasındaki Osmanlı donanması, 27 Eylül 1538'de Andrea Doria komutasındaki Haçlı donanmasını Preveze Deniz Savaşı'nda mağlup etmiş ve Akdeniz'de Türk hâkimiyeti artmıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Kanuni Dönemi'nde Osmanlı donanmasının en güçlü dönemlerinden birini yaşadığına
 B) Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki hâkimiyetini sağlamışlığındına
 C) Osmanlı Devleti'nin saygılılığını arttıguna
 D) Barbaros Hayrettin Paşa'nın Osmanlı'ya katılması sonucu kara kuvvetlerine verilen önemini azaldığına
 E) Stratejik bölgelerin Osmanlı kontrolüne girdiğine

- 5.** Osmanlı Devleti ile İran arasında imzalanan ilk antlaşma olan 1555 Amasya Antlaşması'nda yer alan maddeler aşağıda verilmiştir.

- Basra, Bağdat, Şehrizer (Musul), Van, Bitlis, Erzurum, Kars üzerindeki Osmanlı hâkimiyeti tanınacaktır.
- İran (Safeviler) ilk üç halifeye ve sahabelere hakaret etmeyecektir.
- Antlaşma 25 yıl geçerli olacaktır.

Bu maddelere göre;

- İran'da mezhep değişikliğinin yaşandığı,
- Osmanlıların Doğu'daki hâkimiyetinin pekiştiği,
- Antlaşmanın sonraki anlaşmalara örnek olduğu

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Coğrafi Keşifler ile yeni ticaret yolları bulunmuş ve bu doğrultuda yeni ticaret merkezleri ortaya çıkmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin;

- I. Hint Deniz Seferlerini düzenlemesi,
- II. Avrupalı devletlere kapitülasyonlar vermesi,
- III. gayrimüslimlere yönelik ıslahat hareketlerine girişmesi gelişmelerinden hangilerine başvurmasının, Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini gidermeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. Fatih Sultan Mehmet'in Bosna'da bulunan Fransisken Kiliği hakkında ahitnamesinde özetle aşağıdaki sözler yer almaktadır.

"Adı geçenlere ve kiliselerine hiç kimse engel olmayacak ve sıkıntı vermeyecektir. Ne ben, ne vezirlerim, ne kullarım, ne uyruklarım, ne de ülkemin bütün halkından hiç kimse adı geçenlere dokunmuyacak, saldırıp incitmeyecektir. Bu kişiler emrine itaat ettikleri sürece, bu kurallar geçerli olacaktır."

Bu bilgiden hareketle Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gayrimüslimler ile Müslümanların aynı hukuk sistemi ile yönetildiği
B) Gayrimüslim halkın da devlet yönetiminde yer aldığı
C) Uzak yerlerde de tımar sisteminin uygulandığı
D) Devşirme sisteminin uygulanmasına devam edildiği
E) Müslüman olmayanlara kendi inanç ve kimliklerini koruma imkânı verildiği

8. Osmanlı kaynaklarında Yavuz Sultan Selim için, "Sekiz yıla seksen yıllık iş sığdırılmıştır." ifadesi yer almıştır. Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamlık ve tarihçilik yapan İbn-i Kemal ise padişah hakkında şu sözleri söylemiştir: "O bir ikinde güneşiydi, zira aydınlığı kısa sürdü fakat gölgeli uzun oldu."

Yavuz Sultan Selim döneminde yaşanan;

- I. Mısır'ın alınması,
  - II. Anadolu'da siyasi birliğin kurulması,
  - III. Şii tehlkesinin bir süreliğine önlenmesi
- gelişmelerden hangilerinin yukarıdaki benzetmelerin yapılmasında etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Veziriazam İbrahim Paşa tarafından Fransızlarla yapılan görüşmelerde, Fransızlara kapitülasyonlar verilmesi kararlaştırılmıştır. Daha önce askerî ve siyasi olarak da Fransa'ya yardım eden Osmanlı Devleti, kapitülasyon vermekle Fransızlara bazı ayrıcalıklar tanıyacağını taahhüt etmiştir. Tüm bunlara rağmen Veziriazam İbrahim Paşa'nın farklı nedenlerle idam edilmesi sonucu antlaşma imzalanamamış ve taslak olarak kalmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Osmanlıların birçok alanda Fransa'dan üstün olduğu,
  - II. kapitülasyon maddesinin uygulanamadığı,
  - III. ekonomik çıkarların diplomaside etkili olduğu
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Fatih Dönemi'nde; Amasra, Sinop, Trabzon ve Kırım fethedilerek Karadeniz, Türk gölü hâline getirilmiştir.

Bu gelişme;

- I. devlet gelirlerinin artması,
  - II. İstanbul'un fethedilmesi,
  - III. İpek Yolu üzerinde denetim sağlanması
- durumlarından hangileri üzerinde etkili olmuştur?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

11. I. Cem Sultan Olayı

- II. Safevilerin, Osmanlı Devleti'ni rahatsız etmesi
- III. Osmanlı padişahlarının halifelik gücünü elde etmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlere karşı etkin bir politika izlemesine engel olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

- 1.** II. Murad tarafından ilk defa Edirne Sarayı'nda kurulan Fatih Dönemi'nde de tam anlamıyla gerçek hüviyetine kavuşan Enderun Mektebi'nde, en seçkin devşirme çocukları eğitilirdi. Bu çocuklar üst düzey devlet adamı olmak üzere yetiştirilirdi. Özel olarak seçilen bu gençlere Türkçe başta olmak üzere Farsça, Arapça dilleri öğretilir; matematik, tarih, edebiyat gibi dersler okutulurdu. Ayrıca cirit ve ok atma, ata binme, kılıç kullanma gibi eğitimler de verilirdi.

Bu bilgilere göre, Enderun Mektebi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yetenekli devlet adamı yetiştirmesi amaçlanmıştır.
- B) Burada yetişenlerin Türkçe bilmeleri önemsenmiştir.
- C) Pozitif ve naklı ilimler okutulmuştur.
- D) Osmanlı Devleti'nin memur kadrolarında gayrimüslimler de yer almıştır.
- E) Hem kuruluş hem yükselseme dönemlerinde devlet adamı yetiştirmesi sağlanmıştır.

- 2.** Türk – İslam devletlerindeki siyasetname türündeki eserler, Osmanlı Devleti'nde de görülmüştür. Bu tür eserler hem devrin hükümdarlarına ve devletin ileri gelenlerine hem de daha sonra bu görevi üstleneceklerle yol göstermek, tavsiyelerde bulunmak amacıyla kaleme alınmıştır. Osmanlı'da da padişahlarda bulunması gereken özellikler, padişahların devleti nasıl yönetmeleri gerektiği gibi konular siyasetname türündeki eserlerde yer almıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde yazılan siyasetname türündeki eserlerde, Osmanlı padişahlarının aşağıdakilerden hangisinden sahip olması gerektiği bilgisinin yer alması beklenmez?

- A) Kültürel birliği sağlama
- B) Devleti adaletli yönetmesi
- C) Seferlere çıkış
- D) Liyakati esas alarak atama yapması
- E) Halkın malını, ırzını koruması

- 3.** I. Murad Dönemi'nden itibaren Osmanlı şehzadeleri sancaklarda, sancakbeyi olarak görevlendirilmeye başlamıştır. Kendilerine ait divanları olan şehzadeler, bölgelerindeki büyük davalara bakmışlar, kendilerine bağlı tımarlı sipahileriyle de savaş zamanı merkez ordusuna katılmışlardır.

Buna göre, şehzadelerin sancak sistemi ile;

- I. idari,
- II. askerî,
- III. adli

alanların hangilerinde tecrübe kazanmaları beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 4.** Osman Gazi'ye pazar vergisi alması hususunda tavsiyede bulunanlar olunca Osman Gazi, şöyle bir soru sormuştur: "Bu vergi Allah'in emri midir, peygamberin sözü müdür?"

Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Gazi'nin böyle bir soru sorması, devletin kuruluşunda hangi yönetim şeklinin dikkate alındığını göstermektedir?

- A) Teokrasi
- B) Monarşi
- C) Oligarşi
- D) Meşrutiyet
- E) Mutlakiyet

- 5.** Osmanlı Devleti haksız yollarla servet edinenleri cezalandırmak ve merkezî otoriteyi güçlü kılmak amacıyla "kişilerin malına el konulması sistemi" olan müsadere sistemini uygulamıştır. Osmanlılar bu uygulamayla, yolsuzluğu engellemeye çalışmıştır. Bu sistem, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hazırlanan Kanunname-i Âli Osman'da yazıya geçirilmiştir.

Sadece bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nde,

- I. İnsanların dürüst davranışması için önlem alınmıştır.
- II. Ekonomik sıkıntının olduğu dönemlerde hazineye gelir sağlanmasına zemin olmuştur.
- III. Otoriteye rakip olabilecek güçler engellenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Orhan Bey zamanında kurulan Divan-ı Hümeyûn'da siyasi, hukuki, sosyal, askeri ve mali konular görüşülüp tartışılmıştır ve alınan kararlar padişahın onayı ile uygulanır.

Divanda görüşülen konuların padişahın onayından sonra uygulanması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Divan üyelerinin padişah tarafından atandığının
- B) Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerden itibaren demokratik uyguladığının
- C) Divanın danışma meclisi niteliğinde olduğunun
- D) Alınan tüm kararların dünyayı ilgilendirdiğinin
- E) Padişahın sınırsız yetkilere sahip olduğunun

7. Fatih Sultan Mehmet kendisinden önce var olan kanunlar ile kendi düzenlemiş olduğu kanunları bir araya getirerek "Kanunname-i Ali Osman"ı oluşturmuştur. Fatih bu kanunname için "atam dedem kanunudur" demiş ve böylece kardeş katli, sancağa çıkma, müsadere, cülaus bahşişi yazılı hale getirilerek kanunlaştırılmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Devletin parçalanmaması için önlem alınmıştır.
- B) Osmanlı kanunları eski ve köklü bir gelenekten gelmektedir.
- C) Kanunname-i Ali Osman'da devlet yönetimi ile ilgili düzenlemeler yer almıştır.
- D) Ülke genelinde, hukuk alanında birlik sağlanmıştır.
- E) Padişahın, devleti yönetme yetkisinin paylaştırılmasının önüne geçilmiştir.

8. Topkapı Sarayı'nın bölümlerinden olan haremde, padişahın aile hayatı geçmekteydi. Harem ayrıca cariyelerin eğitildiği bir okuldu. Cariyeler burada edebiyat, müzik, güzel sanatlar, el işleri, güzel konuşma, zarafet öğrenirlerdi. Bu cariyeler daha sonra da beylerbeyi, sancakbeyi, vezir gibi üst rütbeli devlet adamlarıyla evlendirilirlerdi.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. haremde birçok hizmeti yerine getirdiği,
  - II. padişahların harem içinden evlilik yaptığı,
  - III. saray çalışanlarının devşirme kökenliği olduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

9. Türk tarihi incelendiğinde, Türk devletlerinin genelde taht kavgaları sonucunda birçok parça ayrıldığı veya yıkıldığı görülür. Fakat böyle bir durum Osmanlı Devleti'nde söz konusu olmamıştır.

Osmanlı Devleti'nde böyle bir durumun görülmemesinde;

- I. kardeş katlinin uygulanması,
  - II. kafes usulünün benimsenmesi,
  - III. şezzadelerin sancaklara gönderilmesi
- durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

10. III. Mehmed'in oğlu olan I. Ahmet, sancağa çıkmayan ve sarayda kafes usulüyle yetişen ilk Osmanlı padişahı olmuştu. Ayrıca I. Ahmet Dönemi'nden itibaren, saltanatın baba ve oğula geçme yöntemi yerine en yaşlı hanedan üyesinin tahta geçmesi demek olan Ekber ve Erşad Sistemi'ne geçilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu değişikliklerin;

- I. validelerin yönetimdeki etkilerini artırmaları,
  - II. yönetim tecrübesinden yoksun padişahların başa geçmesi,
  - III. Avrupa'nın Osmanlı iç işlerine karışmaya başlaması
- durumlardan hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde, Divân-ı Hümeyûn'da ilmiye, seyfiye ve kalemiye sınıfına ait görevliler bulunmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi, timarların dağıtılması ve fethedilen yerlerin tahrir defterlerine kaydedilmesinden sorumlu divan görevlisidir?

- A) Defterdar   B) Nişancı   C) Kazasker
- D) Reisülküttap   E) Vezirler

1. İslam Öncesi Türk devletlerinde ve Türk – İslam devletteinde uygulanan veraset anlayışına göre, devlet hükümdar ailesinin ortak malıdır. Osmanlı Devleti de kuruluşunun ilk dönemlerinde bu veraset anlayışını uygulamıştır. Osmanlı'nın üçüncü padişahı olan I. Murat, eskiden beri uygulanan "devlet toprakları hanedanın ortak malıdır" anlayışında değişikliğe giderek "devlet toprakları padişah ve oğulları nindir" anlayışını getirmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. taht kavgalarının sona erdiği,
- II. devlet otoritesinin artırılmasının amaçlandığı,
- III. taht mücadeleinin en çok Osmanlı'da yaşandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Osmanlı padişahları divanda alınan kararları kabul etmemeliydi. Son sözün hükümdara ait olması divanın önemini kaybettirmemiş aksine divana katılanların her konuda, görüş ve düşüncelerine başvurulmasına dikkat edilmiştir. Hükümdar ne kadar son sözü söyleme yetkisine sahip olsa da divanda, şer'i ve örfi hukuka aykırı karar alamazdı. Bunun yanında padişah yeni kanunlar koyabiliyordu. Divanda alınan her hukuki karar da yeni kanun sayılırdı.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti monarşi ile yönetilmektedir.
 B) Teokratik devlet anlayışıyla hareket edilmiştir.
 C) Divan-ı Hümâyûn, mutlaka padişah başkanlığında toplanmaktadır.
 D) Padişahın sınırsız hareket etmesi engellenmiştir.
 E) Divan-ı Hümâyûn danışma meclisi niteliğindedir.

3. Kaptanıderya'nın Divanıhümayun üyesi yapılması ile ilgili;

- I. denizciliğe verilen önemin arttığı,
  - II. Haçlı donanmalarının yenilgiye uğratıldığı,
  - III. kara ordusunun donanmanın gerisinde kaldığı
- yorumların hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde illerin bir araya gelmesiyle oluşan eyaletlerin yöneticisine beylerbeyi denilmiştir. İlk beylerbeyliği kurumu da Rumeli'de oluşturulmuştur.

Buna göre ilk beylerbeyliğin Rumeli'de kurulması ile ilgili;

- I. Anadolu'daki fetihlerin durduğu,
- II. Avrupa'daki yeniliklerden yararlanmak istediği,
- III. sınırların batı yönü genişlediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfındaki görevliler adli, dinî ve ilmi konularla ilgileneden bu alanlarla ilgili makamlara atanmışlardır. Bu sınıfa mensup kişilerin doğuştan Müslüman olmasına da özen gösterilmiştir.

Buna göre ilmiye sınıfında;

- I. kazasker,
- II. kadı,
- III. nişancı

görevlilerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarından itibaren uyguladığı şehzadelerin sancağa gönderilme sistemi, zamanla değişikliğe uğramıştır. Örneğin; II. Selim Dönemi'nde sancaklara artık en büyük şehzade gönderilmeye başlanmıştır. Bunda da I. Selim'in babasını tahttan indirmesi; Kanuni'nin, sancaklarda görev yapan çocukların birbirleriyle mücadele etmeleri etkili olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir düzenleme ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Osmanoğulları'ndan başka ailelerin vali olarak görevlendirilmesini önlemeyi
 B) Şehzadelerin sarayda daha etkili bir eğitim olmasını sağlamayı
 C) Kafes sistemini etkili bir şekilde uygulamayı
 D) Taht kavgaları ile devletin yıpranmasını önlemeyi
 E) Lala adı verilen şehzade eğitmenlerinin bağımsız hareket etmesini engellemeyi

7. • Osman Bey : Ülke hanedanın ortak malidir.
 • I. Murat : Ülke padişah ve oğullarınınındır.
 • II. Mehmet : Ülke padişahındır.
 • I. Ahmet : Taht, hanedanın en yaşlı ve akı başında olan erkek üyesine aittir.

Yukarıda Osmanlı Devleti'nde yaşanan hangi de  i  kili  e değinildiği söylenebilir?

- A) Pen  ik   B) Veraset   C) Müsadere
 D)   sk  n   E) Sancak

8. Osmanlı Devleti otorite kaybına uğramamak ve merkezî otoriteyi g  cl   tutmak adına bazı önlemler alm  st  r.

Osmanlı Devleti'nde;

- I. sancak sistemi uygulamasından vazgeçilmesi,
 II. devşirme sisteminin uygulaması,
 III. Fatih'in veraset sisteminde "  l  e toprakları padişah  ndir" anlay  sini getirmesi

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin g  c kaybına uğramamak için aldığı önemler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. **Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda sınırlarının genişlemesiyile;**

- I. beylerbeyi sayısının artması,
 II. uluslu isyanların çıkışması,
 III. gelir ve giderlerinin artması

duru  mlarından hangilerinin yaşanacağı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde kuruluş yıllarından itibaren yönetim merkezi olarak saraylar kullanılmıştır. İlk saray Orhan Bey tarafından yaptırılmış olup sonrasında I. Murat ve Fatih dönemlerinde de saraylar yaptırılmıştır.

Padişahların gerçekleştirdikleri fetihler göz önünde bulundurulduğunda Orhan Bey, I. Murat ve Fatih'in yaptırmış olduğu sarayların sırasıyla aşağıdaki şehirlerin hangilerinde olduğu söylenebilir?

- A) İznik – Bursa – İstanbul
 B) S  g  t – İznik – Edirne
 C) S  g  t – Bursa – Edirne
 D) Edirne – İznik – İstanbul
 E) Bursa – Edirne – İstanbul

- 11.

Padişah sefere çıkmadığında Serdar-ı Ekrem ünvanıyla orduyu idare eder.

Padişahın mutlak vekili sayılmaktadır.

Padişahın mührünü taşımaktadır.

Siyasi ve askerî konularda geniş yetkilere sahiptir.

Yukarıda özelliklerini verilen ve "?" işaretli ile gösterilen yere getirilmesi gereken Divan-ı Hümâyûn üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker   B) Nişancı
 C) Kaptanıderya   D) Defterdar
 E) Sadrazam

12. Mutlak otoritesini güçlendirmek isteyen Fatih Sultan Mehmet, daha önce var olan kanunlarla kendisinin düzenlemiş olduğu kanunları birleştirerek Kanunname-i Ali Osman'ı hazırlamış ve şöyle bir kural getirmi  st  r: "Evlatlar  mdan her kime saltanat nasip olursa kardeşlerini nizam-ölümünün katletmesi münasiptir. Çoğu ulema da bunu uygun görm  st  r."

Fatih Sultan Mehmet'in bu kanunla aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenemez?

- A) Devletin devamlılığını sağlamayı
 B) Merkezî gücün pekiştirilmesini
 C) Taht kavgasının yaşanmamasını
 D) Halkın egemenliğini pekiştirmesini
 E) Hâkimiyetin paylaşılmasını

1. Osmanlı Devleti, köylü bir aileye bir çift öküzün işleyebileceği kadar devlet arazisini belirli şartlarla kiraya vermiştir. "Çift" adı verilen bu arazileri işleyen köylüler haklı bir neden olmaksızın toprağı terk edemez ve başka yerlere göç edemezdi. Hatta bu köylülerin araziyi üç yıl boş bırakması yasaktı. Kurallara uymayan kimselerden "çiftbozan resmi" adı altında bir vergi alınırdı.

Osmanlı Devleti'nin "çifthane" sistemi denilen bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Üretimin devamlılığını sağlamayı
- B) Toprağın boş kalmasını engellemeyi
- C) Topraklar üzerinde denetim sağlamayı
- D) Büyük çiftliklerin ortaya çıkmasını önlemeyi
- E) Köylünün üretme ortak edilip özel mülkiyetin önemini açmayı

2. Osmanlı Devleti'nde; fetihleri kolaylaştırmak ve yeni fetihlere teşvik olması için, seferlere katılan önemli komutanlara, dervişlere ve ahlere yeni ele geçirilen yerlerden topraklar verilirdi.

Özellikleri verilen, Osmanlı toprak sistemi içindeki arazilere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paşmaklık
- B) Arpalık
- C) Yurtluk ve Ocaklık
- D) Mukataa
- E) Malikâne

3. Osmanlı Devleti'nde cami, medrese, yol, han, hamam, kervansaray gibi yapılar vakıflar aracılığıyla inşa edilmiştir. Osmanlılar, vakıflardan vergi almayarak vakıfları korumuş ve vakıfların devam etmesini sağlamışlardır.

Bu bilgilere göre vakıfların Osmanlı Devleti'ne;

- I. ilmi,
- II. adli,
- III. mali

alanların hangilerinde katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Osmanlı Devleti, İslam hukukundan hareketle ülkesinde yaşayan toplulukları din ya da mezhep esasına göre teşkilatlandıracak yönetmiştir. Örneğin insanlar, Müslüman ya da gayrimüslim olarak değerlendirilmiş, herkesin kendi dinî inanç ve hukuku ile yargılanması sağlanmış ve toplanacak olan vergiler de buna göre belirlenmiştir.

Sadece bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklı inançlara saygı gösterilerek toplumların kültürlerini korumaları sağlanmıştır.
- B) Gayrimüslimler arasında farklı mezheplerin ortaya çıkması sağlanmıştır.
- C) Kültürel farklılıklar korunmuştur.
- D) Birden fazla hukuk sistemi ortaya çıkmıştır.
- E) Toplumsal, hukuki ve idari yapı ırk esasına göre belirlenmemiştir.

5. Osmanlı Devleti, fethettiği toprakları şenlendirerek Müslüman ve gayrimüslimlerin bir arada ve güvenle yaşamasını sağlamış ve şehirleri önemli eserlerle donatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ticari hayatı ait mekânlar arasında gösterilemez?

A) Kapan	B) İmaret	C) Arasta
D) Bedesten	E) Kervansaray	

6. Osmanlı Devleti'nde narh sistemi sayesinde, hem ürünlerin kalitesi hem de özellikle temel ihtiyaç maddelerinin azami ve asgari -en yüksek ve en düşük olması gereken- fiyatları belirlenmiştir. Böylece bir malın belirlenen fiyatın altında ve üstünde satılmasının önüne geçilmiştir.

Buna göre;

- I. tüketici haklarının gözetildiği,
- II. haksız rekabetin önlenmeye çalışıldığı,
- III. vergilerin düzenli alındığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Türkler Anadolu'ya yerlestiklerinde canlı bir ticari hayatı sahip olmuşlardır. Türkiye Selçuklu Devleti'nde ahilik olan ticari teşkilat isim değiştirerek Osmanlı Devleti'nde de devam etmiştir.

Osmanlı Devleti'nde ticari dayanışmanın görüldüğü ve mesleki eğitimin verildiği bu teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lonca   B) Enderun   C) Vakıf
D) Müsadere   E) Muhtesip

8. Osmanlı Devleti, tüccarların arasındaki ilişkilerin bozulmasına, haksız bir rekabetin yaşanmamasına önem vermiş ve bunun için bir takım önlemler almıştır.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan;

- I. vakıflar aracılığıyla sosyal hizmetlerin görülmesi,
- II. narh sisteminin uygulanması,
- III. esnafın kendisine izin verilen alanda çalışmak zorunda olması

durumlarından hangileri yukarıda bahsedilen önlemler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Osmanlı piyasasında, hem ülke içinde üretilen hem de ülke dışından getirilen ticari mallar bulunmuştur.

Osmanlı'da ticari malların;

- I. han,
- II. kervansaray,
- III. liman

gibi yerlerden hangilerinde bulundurulduğu ya da transfer edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. İslam dünyasında sosyal, ekonomik ve kültürel hayatı etkili olan ve dayanışma duygusu ile kurulan müesseselere vakıf denilmiştir. Vakıflar sayesinde insanların iyilik, şefkat gibi duygularla yardımlaşması sağlanmıştır. Osmanlı Devleti'nde de bu amaçla birçok vakıf müessesesi kurulmuştur.

Osmanlı Devleti'ndeki vakıfların;

- I. satılamaz,
- II. devredilemez,
- III. miras bırakılamaz

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde yapılan şenliklerle ilgili bilgilere, surname adı verilen eserler aracılığıyla ulaşılmaktadır. Bu eserlerde; şenlikler sırasında ticari hayatı hareketlilik yaşadığı, esnaf londalarının üretikleri mallarını yerli ve yabancı konuklara sergilediği, toplumun farklı kesimlerinin bir araya geldiği gibi bilgiler yer almaktadır.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen şenlikler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) İktisadi katkılarının olduğu
B) Sosyal hayatı canlandırdığı
C) Ürünlerin iç ve dış pazara tanıtılmasına katkı sunduğu
D) Kültürel farklılıklar ortadan kaldırıldığı
E) Toplumsal kaynaşmayı sağladığı

12. Osmanlı Devleti, ülke içindeki mal ve hizmet arzının mümkün olduğu kadar bol, kaliteli ve ucuz olmasını sağlamaya çalışmıştır. Bu sayede toplumun ve devletin ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin uygulamaya çalıştığı bu ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İaşecilik
B) Fiskalizm
C) Materyalizm
D) Gelenekçilik
E) Merkantilizm

1. Orta Çağ'daki İslam devletlerinde bulunan fütyüvet teşkilatı, Anadolu Selçuklularında Ahi Teşkilatı olarak devam ederken Osmanlılarda Lonca Teşkilatı olarak varlığını sürdürmüştür. Lonca; şehirlerdeki esnafların dayanışma içinde olduğu, her mesleğin kendisine ait örgütlenmesinin olduğu kuruluşlardır. Burada bir kişi çıraklıktan başlayarak mesleki eğitim alır ve kalfalıktan sonra da ustalığa yükselirdi.

Buna göre, Lonca Teşkilatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Vasıflı eleman ihtiyacı karşılanmıştır.
- B) Esnaf arasında olumlu ilişkiler geliştirilmesi sağlanmıştır.
- C) Hiyerarşik bir yapılanmaya sahiptir.
- D) Kaynağı ilk Türk devletlerine dayanmaktadır.
- E) Çeşitli mesleklerin devam etmesi sağlanmıştır.

2. Osmanlı loncalarındaki çıraklılar kendi mesleklerinde ilerleme kaydettikten sonra kalfa olurdu, kalfalar da usta olmak için mesleğin tüm inceliklerini öğrenir ve çıraklıları denetim altında tutardı. Kalfalıktan ustalığa geçiş de törenle gerçekleştiriliyordu. Yalnız usta olmak, bir mesleği yapabilmek ve iş yeri açabilmek tek başına yeterli değildi.

Bir ustanın ya da esnafın mesleğini yapabilmesi için olması gereken yetkiye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üstastık
- B) Nakip
- C) Yiğitbaşı
- D) Gedik
- E) Kethüda

3. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan bazı topraklar, köylüye tarım yapması karşılığında verilmiştir. Çifthane Sistemi denilen bu sisteme göre, köylü toprağı ekip biçimle yükümlü tutulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin çifthane sisteminin yararları arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Tarım arazilerinin bağımsız bir şekilde işletilmesini sağlama
- B) Devlet toprakları üzerindeki kontrol ve hâkimiyeti sağlama
- C) Tarımın belirli ellerde toplanmasını engelleme
- D) Ekonomik devamlılığı sağlama
- E) Büyük çiftliklerin olmasını engelleme

4. Osmanlı halkın aynı kültürel değerleri ve aynı davranışları biçimlerini benimsemesi için yapılan bu eserler ülkenin birçok yerinde bulunmaktadır. Bu tip eserler genellikle bir camii merkez alır ve içinde kütüphane, han, hamam gibi yapıları bulundururdu. Bu kompleks yapı sayesinde ortak kimlik oluşturulur, sosyal bütünlük ve uyum sağlanır.

Osmanlı Devleti'nde bulunan ve bazı özellikleri verilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medrese
- B) Çarşı
- C) Külliye
- D) Mescit
- E) Panayır

5. Osmanlı Devleti, hazineye ait gelirlerin mümkün olduğu kadar maksimum seviyede tutulmasını hedeflemiştir. Fiskalizm denilen bu ilkeye göre, giderlerin de en az seviyede olmasına dikkat edilerek ekonomi kontrol altında tutulmaya çalışılmıştır.

Bu bilgilerden hareketle, Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. İstanbul'un fethedilerek ticaret yollarında hâkimiyet sağlanması,
  - II. kapıkullarına cülsus bahşısının verilmesi,
  - III. bazı devletlere ticari ayrıcalık verilmesi
- durumlardan hangilerinin fiskalizm ilkesi ile bağlılığı söylenemez?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde birden fazla ırka ve dine mensup insan bulunmaktadır. Fakat Osmanlı Devleti'nde millet sistemi, ırka göre değil inançlara göre belirlenmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki millet sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlışdır?

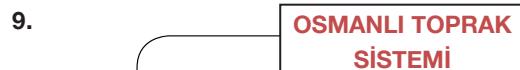
- A) Her zümrenin kendi kültürünü yaşaması sağlanmıştır.
- B) Osmanlı'da yeni mezheplerin ortaya çıkması sağlanmıştır.
- C) Osmanlı millet sisteminin temeli dindir.
- D) Müslüman Türkler, devletin aslı unsuru sayılmaktadır.
- E) Milletler bazı uygulamalarda kendi içlerinde serbesttir.

7. Osmanlı toprak sisteminde, araziler genel olarak; devlete ait olan mirî arazi, kişilere ait olan mülk arazi ve hayır kurumlarına ait olan vakıf arazileri şeklinde üçer ayrılmıştır.

Osmanlı toprak sisteminin oluşmasında;

- I. İslam toprak hukuku,
  - II. Roma, Bizans ve eski İran gibi medeniyetlerinin toprak yönetimi,
  - III. Türk – İslam devletlerinin toprak sistemi
- uygulamalarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

Osmanlı'da mülkiyeti devlete ait arazilere mirî arazi denilmiştir. Mirî toprakların kullanım hakkı, kirâ bedeli alındıktan sonra yapılan bir sözleşmeyle reayaaya bırakılmıştır.

Mülkiyeti kişilere ait özel arazilere ise mülk arazi denilmektedir. Geliri ve kullanma hakkı şahsin kendisine aittir. Bu tür arazilere sahip olanlar, arazilerini satma, vakfetme ve hibe etme hakkına sahipti.

Halkın sosyal, dinî ve kültürel ihtiyaçlarının giderilmesini sağlayan hayatı kurumlarına ise vakîf denirdi. Bu kurumlardan vergi alınmaz ve bu kurumların malları müsadere edilmezdi.

8.

I	<u>Paşmaklık:</u>	Padişahın annesi, kızları veya kız kardeşleri gibi saray kadınlarına verilen arazilerdir.
II	<u>Mukataa:</u>	Osmancı maliyesinin vergi toplama biçimlerinden olan mukataa, geliri doğrudan merkez hazinesine giden mirî arazileri de ifade eder.
III	<u>Arpalık:</u>	Bir bölgenin eski sahibi olan ve o bölgenin Osmanlı Devleti'ne katılmasını sağlayan devlete sadakatle bağlılıklarını bildiren mahallî beylere verilen arazilerdir.
IV	<u>Dirlik:</u>	İslam devletlerinden kalan topraklardaki beylere ait mülklerin, padişah tarafından onlara bırakılmasıyla ortaya çıkan arazilerdir.

Yukarıda açıklamaları verilen mirî arazi türlerinden hangilerinin yanlış olduğu söyleyenebilir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) I ve III
 D) I ve IV   E) III ve IV

Osmanlı Devleti'ndeki toprak sistemine bakılarak mallarına devlet tarafından el konulmasını istemeyen bir kişinin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir?

- A) Devlete ait arazilerin bedelini ödeyip özel mülkiyete dönüştürmesi
 B) Tımarlı sipahi ve kapıkulu askerlerlerinin maaşlarını karşılıaması
 C) Arazisini ya da özel mülküni vakfa dönüştürmesi
 D) Savaşlarda yararlılık göstererek mülk arazi elde etmesi
 E) Topraklarını üç yıl üst üste ekip biçme yasağını çiğnememesi

10. Osmanlı Devleti'nde; Lonca Teşkilatlarına alınan küçük yaşta çocuklar, meslek öğrenmek üzere bir ustanın yanına çırak olarak verilirdi. Başarılı olan çocuklar önce kalfalıkta sonra da ustalığa terfi ettirilirdi.

Buna göre;

- I. uluslararası ticaretin canlandırıldığı,
  - II. vasıflı eleman yetiştirmesine önem verildiği,
  - III. loncalardaki hiyerarşije son verildiği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümâyûn, padişah başkanlığında toplanırıldı. Fatih'in padişahlık dönemi içinde 1475'ten itibaren de veziriazam başkanlığında toplantılmaya başlandı. Divan'da seyfiye grubu yani vezirler, kaptaniderya ve yeniçeri ağası bulunurdu. Ayrıca ilmiye sınıfından kazasker ve şeyhülislam; kalemiye sınıfından da nişancı ve defterdar Divan-ı Hümâyûn'daki toplantılara katıldı.

Buna göre, Divan-ı Hümâyûn ile ilgili;

- I. zamanla değerinin azaldığı,
  - II. ülkenin genelini ilgilendirebilecek kararlar alınabileceğini,
  - III. toplumun genelinin temsil edildiği
- bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti kendisinden önceki Türk devletlerinde uygulanan ülkenin hanedanın ortak malı olması uygulamasını devam ettirmiştir. Bu özellik Osmanlı Devleti'nde çok sayıda taht kavgasının yaşanmasına neden olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin taht kavgalarını azaltmak için aşağıdaki önlemlerden hangisini aldığı söylemeye nemez?

- A) Hanedanın en yaşlı üyesinin sancağa gönderilmeye başlanması
- B) Şehzadelerin başlarına lala adı verilen eğitmenlerin görevlendirilmesi
- C) Sancak sisteminin sona erdirilerek şehzadelerin sarayda yetişmeye başlaması
- D) Veraset anlayışının ülkenin padişah ve oğullarına ait olduğu şeklinde değiştirilmesi
- E) Ekber – erşed sistemi ile hanedanın en yaşlı erkek üyesinin tahta geçme kuralının getirilmesi

2. Osmanlı şehzadelerinin eğitimi için kalfa ve cariyeler tayin edilir ve anneleri şehzadelerle bizzat ilgilenirdi. Şehzadeler Kur'an-ı Kerim, tarih, coğrafya, Arapça, Farsça gibi dersler alırken aynı zamanda ok ve yay yapmayı, güzel yazı yazmayı da öğrenirlerdi. Şehzadeler sadece ilmi alanda yetişmemiş; ok atma, ata binme, avcılık, cirit atma, gürz kullanma ve güreş eğitimi de almışlardı. Şehzadeler daha sonra da yönetimde tecrübe kazanmak için lala adı verilen eğitmenleriyle birlikte sancaklara (illere) valilik yapmak üzere gönderilmiş böylece yetenekli padişahlar yetiştirilmiştir.

Verilen bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Gelecekte padişah olacak şehzadenin iyi yetişirilmesi amaçlanmıştır.
- B) Şehzade eğitimi giderek saraydan tamamen bağımsız hâle gelmiştir.
- C) Şehzadelerin birçok alanda eğitimleri ile deneyimli padişahların yetişmesi hedeflenmiştir.
- D) Şehzadeler askerî, siyasi ve ilmi alanda eğitim almışlardır.
- E) Şehzadeler kapsamlı bir eğitime tabi tutulmuşlardır.

4. Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuş olan devlet işlerinin görüşüldüğü Divân-ı Hümâyûn'a ilmiye, seyfiye ve kalemiye gibi sınıflara mensup görevliler katılmış ve görüşlerini dile getirmiştirlerdir. İlk zamanlarda sık sık toplanan Divân-ı Hümâyûn, Fatih Dönemi'nde haftada dört kere toplanmıştır. XVII. yüzyılda ise toplantı günü ikiye düşmüş, XVIII. yüzyıldan itibaren daha az toplanmaya başlamıştır. XIX. yüzyıla gelindiğinde ise Divân-ı Hümâyûn, II. Mahmut tarafından kaldırılmış ve yerine bakanlıklar kurulmuştur. Böylece bugün dahi devam eden sistemin temeli atılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, Divân-ı Hümâyûn ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Varlığını yüzyıllar boyunca sürdürmüştür.
- B) Yönetimle ilgili farklı görüşlerin dinlenmesine ortam hazırlamıştır.
- C) İstişare ortamının oluşmasını sağlamıştır.
- D) Parlamento gibi hareket etmiştir.
- E) Gittikçe önemi azalmıştır.

5. Osmanlı Devleti'ndeki loncaların kurduğu orta sandığı ve teavün denilen yardımlaşma sandığı sayesinde, lonca-ya üye olanların yaşılılık, hastalık ya da sakatlık sonucu iş göremez hâle gelmesi durumunda üyelerin geçimleri sağ-lanmış ve tedavileri karşılanmıştır. Sandıkların gelirleri de esnafın yaptığı bağışlar ve usta ile kalfaların aidatlarından oluşmuştur.

Buna göre loncalar hakkında,

- I. Dayanışmaya önem verilmiştir.
  - II. Hiyerarşik yapılanma görülmüştür.
  - III. Üyelerin sosyal güvenceleri sağlanmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde cami, imarethane, medrese, şifahane gibi dinî ve sosyal tesisler, vakıflar aracılığıyla yaptırılmıştır. Bu eserlerin yapılmasında padişahlar, bazı devlet adamları, hanedan üyeleri ve hayırseverler etkili olmuşlar ve devlet, bu eserlerin yapılmasını teşvik etmiştir. Böylece toplumun birçok ihtiyacı vakıflar yoluyla karşılanmıştır.

Buna göre,

- I. Vakıflardan vergi alınmamıştır.
- II. Dayanışmaya önem verilmiştir.
- III. Adli kurumlar oluşturulmuştur.

İfadelerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde besinlerin ve diğer tüketim mallarının fiyatları için alt ve üst sınırın belirlenmesine narh denirdi. Bazı tüketim malları için mevsimine göre yılda birkaç defa narh yapıldığı görülmüştür. Hatta Manisa Şer'iyye Sicili'ndeki bir narh kaydında, bazen narhların sayısının yediye sekize kadar ulaştığı bilgisi yer almaktadır.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. ürün çeşitliliğinin narh üzerinde etkili olduğu,
- II. bir malın fiyatının yıl içinde değişimendiği,
- III. esnaf ve tüketicinin gözetildiği

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti tarıma önem vermiş ve toprakların boş kal-maması için sürekli önlemler almıştır.

Osmanlı Devleti'nin, tarımsal üretimin devamlılığını sağlamak için;

- I. çiftbozan vergisi alma,
  - II. vakıfları vergiden muaf tutma,
  - III. timarlı sipahiler ile taşradaki asayışi sağlama
- yollarından hangilerine başvurduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. I. Vergilerin düzenli bir şekilde alınmasına dikkat edilmesi
II. Konar-göçerlerin yerleşik hayatı geçirilmeye çalışılma-sı
III. Toprakların yaklaşık %87'sinin mirî toprağı sayılması
- Yukarıdakilerden hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin Türk-men aşiretlerinin hareketlerini kontrol altında tutma-sında etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

10. Osmanlı ülkesini ziyaret eden İbn-i Batuta, seyahatnameinde Bursa'daki gözlemlerini şöyle aktarmıştır: "Bursa'nın sultani Osmancık oğlu İhtiyaruddin Orhan Bey'dir. Bu hükümdar Türk padişahlarının en ulusu olduğu kadar, toprak, asker ve varlık bakımından da onların en üstünü bulunmaktadır. Yüz kadar kaleyi vardır. Çoğu zamanını bunları dolaşmakla geçirir ve her kalede bir müddet kala-rak durumlarını anlamak, noksanlarını tamamlamakla meş-gul olur. Anlatıldığına göre, hiçbir şehirde bir aydan fazla oturmaz, aralıksız olarak kâfirlerle savaşı sürdürür, onların kalelerini bir bir kuşatarak fethedermiş!"

Bu bilgilerden harekete;

- I. şehirlerin fiziki yapılarında İslam kültürünün etkisi oldu-ğu,
  - II. toprak mülkiyetinin devlete ait olduğu,
  - III. Osmanlı Devleti'nin fetih politikasıyla hareket ettiği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

- Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi**
- Haçlı Seferleri sırasında birçok soylunun ölmesi Avrupa'daki toprakların sahipsiz kalmasına neden olmuştur. İstanbul 1204'te Latinlerin egemenliğine girmiştir. Hristiyanlarca kutsal kabul edilen yerler Türklerin mücadeleleri sayesinde Müslümanların egemenliğinde kalmıştır.

Buna göre, Haçlı Seferleri'nin sonuçlarının aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Feodal düzenin zayıflamasında
- B) Ruhban sınıfının halk üzerindeki inandırıcılığının azalmasında
- C) Bizans İmparatorluğu'nun zayıflamasında
- D) Türklerin İslam dünyasındaki saygınlıklarının artmasında
- E) Avrupa'da mezhep birliğinin sağlanması

- Anadolu Selçuklu Devleti, 8 Mart 1220'de Venedik ile dostluk ve ticaret anlaşması yapmıştır. Buna göre Selçuklu topraklarında Venediklilerin kendi aralarında veya diğer yabancılarla olan anlaşmazlıklara, oluşturulacak bir mahkeme heyeti tarafından bakılmasına izin verilmiş ancak hırsızlık ve adam öldürme gibi suçlarda Selçuklu mahkemelerinin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

Bu bilgiyle;

- I. Hristiyanların tek temsilcisinin Venedikliler olduğu,
- II. Venedik'e Selçuklu ülkesinde ayrıcalıklar tanındığı,
- III. Selçuklu sultanının ticareti canlandırmak istediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

Darüşşifalar konusunu işleyecek olan Öykü Öğretmen, öğrencilerine "Darüşşifa deyince akınıza neler geliyor?" sorusunu yönelmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

- I. Hükümdarlar için hazırlanmış anıt mezarlardır.
- II. Tıp eğitimi veren kurumlardır.
- III. Hastaların müzik ve suyla tedavi edildiği yerlerdir.
- IV. Bir caminin etrafında yer alan medrese, kütüphane, hastane, hamam, türbe gibi yapılar topluluğudur.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

- Aşağıdakilerden hangisi donanma kurarak Batı Anadolu'da denizcilik yapan Türk beyliklerinden biri değildir?

- A) Karesi
- B) Menteşe
- C) Saruhan
- D) Karaman
- E) Aydın

- Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya yapılan Türk akınları sonucunda Selçuklu sultanlarının hizmetindeki Türk komutanlar tarafından kurulan ve özellikle Anadolu'nun doğu ve güneydoğusunun Türkleşmesinde etkili olan ilk dönem Türk beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Artuklular
- B) Danişmentliler
- C) Ahlatşahlar
- D) Eretnalılar
- E) Mengücekler

2. BÖLÜM

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)

- 2019 AYT-SOS-2**
6. Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda kısa sürede gelişmesinde;
- Ahilerin desteğinin sağlanması,
  - hoşgörü politikası izlemeleri,
  - diğer beyliklerin Osmanlı sultanını halife olarak tanımları
- durumlarından hangileri etkili olmuştur?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

- 2020 AYT-SOS-1**
7. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinin konu edildiği derste Mert Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki bilgileri verir:
- Çimpe Kalesi onun zamanında alınmıştır.
  - "Gaziler Sultanı" unvanını kullanmıştır.
  - Devletin ilk medresesini İznik'te yaptırmıştır.
- Mert Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Orhan Bey   B) I. Murat
C) Yıldırım Bayezit   D) Çelebi Mehmet
E) II. Murat

- 2022 TYT**
8. Osmanlı Beyliği'nin kurucusu olan Osman Gazi bir boy beyidir. Özellikle XIII. yüzyıl başlarındaki Moğol istilasından kaçan çok sayıda Oğuz boyu, Anadolu'nun farklı bölgelerine dağılmışlardır. Ertuğrul Gazi'ye bağlı olan boylar da Anadolu Selçukluları tarafından Bizans'a sınır olan Söğüt ve Domaniç bölgelerine gönderilmiştir.
- Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Moğol istilası, Anadolu'daki siyasi düzeni bozmuştur.
B) Osmanlı Beyliği, Kuzeybatı Anadolu'da kurulmuştur.
C) Oğuzlar, Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olmuştur.
D) Anadolu'da büyük göç hareketleri yaşanmıştır.
E) Moğollar, Anadolu'nun üç bölgelerinde kalıcı egemenlik kurmuştur.

- 2022 AYT-SOS-1**
9. II. Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden yararlanmak isteyen Avrupa devletlerinin, Edirne-Segedin Antlaşması'na uymayarak Macarlar ve Lehlerin önderliğinde kurdukları Haçlı ordusunun ilerlemesi nedeniyle II. Murat'ın ordunun başına geçtiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varna Savaşı   B) Birinci Kosova Savaşı
C) Çirmen Savaşı   D) İkinci Kosova Savaşı
E) Niğbolu Savaşı

- 2022 AYT-SOS-2**
10. Osmanlı Devleti'nde Fetret Devri'nin yaşanmasına sebep olan savaş, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Varna   B) Kosova   C) Ankara
D) Niğbolu   E) Mohaç

DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER - BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ

- 2022 AYT-SOS-2**
11. Timar sisteminin;
- tarım üretiminde istikrarın gözetilmesi,
  - dirlik alanlarında güvenliğin sağlanması,
  - taşrada nüfuzlu ailelerin desteklenmesi
- hedeflerinden hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

- 2023 AYT-SOS-2**
12. Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'in sonunda aşağıdakilerden hangisinin, merkezi hazinenin masraflarını artırdığı söylenebilir?
- A) Konar-göçerlerin yerleşik hayatı geçirilmesinin
B) Taşrada dirliklerin sayısının artırılmasının
C) Fethedilen bölgelerin tahririnin yapılmasının
D) Vakıf topraklarının mirî araziye çevrilmesinin
E) Kapıkulu askerlerinin sayısının çoğalmasının

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

- 2021 AYT-SOS-2**
- 13. Aşağıdakilerin hangisi Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin sonuçlarından biridir?**
- Erbil, Musul ve Kerkük'ün Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmesi
  - Safeviler ile Osmanlı Devleti arasında Amasya Antlaşması'nın imzalanması
  - Şahkulu öncülüğünde Anadolu'da büyük bir isyan çıkması
  - Venediklilerin Kıbrıs için verdikleri vergiyi Osmanlılara ödemeye başlaması
  - Akkoyunlu Devleti'nin siyasi varlığına son verilmesi
- 14. Osmanlı Devleti'nde, Sultan II. Mehmet aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesiyle "Kayser-i Rum" ve "Sultânül-Berreyn ve Hakanül-Bahreyn" unvanlarını kullanmaya başlamıştır?**
- İstanbul'un fethedilerek Doğu Roma'ya son verilmesi
  - Katolik-Orthodoks birliğinin sağlanması engel olunması
  - Rodos'un fethiyle Rodos Şövalyelerinin bertaraf edilmesi
  - Gedik Ahmet Paşa komutasında Otranto'ya çıkış yapılması
  - Preveze Deniz Savaşı'nda Haçlı donanmasının mağlup edilmesi
- 15. II. Bayezit Dönemi'nde Karamanoğulları, Memlükler ve Rodos Şövalyelerinin de desteklemesi sonucu Osmanlı Devleti'nin iç ve dış politikasını etkileyen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**
- Şeyh Bedreddin'in Anadolu'da fikirlerini yayarak kargaşa çıkarması
  - Şehzade Cem'in tahtta hak iddia ederek isyan etmesi
  - Haçlı donanmasının İnebahtı'da Osmanlı donanmasını bozguna uğratması
  - Şahkulu İsyani'nın Anadolu'nun çeşitli yerlerinde asayı bozmaları
  - Germiyanoğullarının Osmanlılara karşı topraklarını genişletmek istemesi

2023 AYT-SOS-1**HİZMETLER****Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı – Klasik Çağ'da Osmanlı Toplum Düzeni**

- 2019 TYT**
- 16. Tarih öğretmeni Nil'e ödev olarak Divanıhümayun konusunu vermiştir. Nil hazırladığı ödevde Divanıhümayunun görevlerinden beşini yazmış ancak öğretmeni bunlardan birinin yanlış olduğunu belirtmiştir.**

Buna göre öğretmenin, Nil'in ödevinde yanlış olduğunu belirttiği görev aşağıdakilerden hangisidir?

- Şıkâyetlerin dinlenmesi
- Savaşa ve barışa karar verilmesi
- Önemli davaların görülmesi
- Veliahtın belirlenmesi
- Elçilerin kabul edilmesi

- 17. Fatih Sultan Mehmet, ikinci kez tahta çıktıktan sonra kuruluş yıllarından beri güçlü olan ailelerin etkisini kırmak üzere kul sistemine dayalı bir düzen oluşturmuş, yeniçerileri kontrol altına almış ve yeniçi ağasını doğrudan kendisine bağlamıştır.**

Fatih Sultan Mehmet bu uygulamalarıyla aşağıdakilerden hangisini hedeflemiştir?

- Aristokrat bir zümre oluşturmak
- Mutlak ve merkezî bir yönetim kurmak
- Veraset usulünü sistemleştirmek
- Devşirme sistemini etkisiz kılmak
- Eyalet askerlerinin sayısını artırmak

2023 AYT-SOS-2**2020 AYT-SOS-2**

- 18. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toprak rejiminin özelliklerinden biri değildir?**

- Toprak sipahi tarafından ekip biçilir.
- Timar sisteminin esasını teşkil etmektedir.
- Toprağın mülkiyeti devlete aittir.
- Toprak sebepsiz yere boş bırakılmaz.
- Hem toprak hem ürün üzerinden vergi ödenir.

- 2020 AYT-SOS-2**
19. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde uygulanan "millet sistemi" aşağıdaki unsurlardan hangisine dayanır?
- A) Coğrafi mekân   B) Ekonomik durum
 C) Sosyal statü   D) Dil
 E) Din

2. BÖLÜM

- 2021 TYT**
20. Osmanlı Devleti'nde bir padişah tahta çıktığında beylerbeyleri, sancakbeyleri ve kadılar genellikle aşağıdaki ifadeleri içeren bir ferman gönderiliirdi: "Allah'ın yardımıyla sultanat benim oldu. Bugün vezirler, ulema ve büyük küçük bütün makam sahiplerinin ittifakiyla bana atalarımdan kalan sultanlık tahtına oturdum. Adıma hutbe okunmuş ve sikke kesilmiştir. Bu fermanı alır almaz bütün kent ve kasabalarda halka cülausum bildirilsin..."

Bu fermandaki ifadelere göre Osmanlı Devlet yönetimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aristokratik bir yönetim biçimi söz konusudur.
 B) Egemenlikle ilgili birtakım semboller bulunmaktadır.
 C) Meşruiyet açısından ulemanın görüşüne dikkat edilmektedir.
 D) Hükümdar değişikliğini reyanın öğrenmesine önem verilmektedir.
 E) İlahi kaynaklı bir egemenlik anlayışı vardır.

- 2021 AYT-SOS-2**
21. "Biz ki Sultan Murat Han oğlu padişah Sultan Mehmet Han'ız; Galata halkın, bize bağlı olan diğer halklar gibi, âdet ve ibadetlerini serbestçe yapmalarına izin veriyoruz. Halkın barınakları, dükkan, bağ, değirmen, ticarethane ve diğer mallarına dokunulmayacaktır. Bu bölge halkı kiliselerinde diledikleri gibi ayin düzenleyebileceklerdir. Burada yazılı olduğu gibi vergisini verenler, kanunlara uyandır serbesttir."

Bu metin aşağıda verilen Osmanlı yönetim uygulamasıyla ilgili terimlerden hangisinin karşılığıdır?

- A) Müsadere   B) Mukataa   C) Ahidname
 D) İltizam   E) İcazetname

22. Osmanlı Devleti'nde görülen;

2022 AYT-SOS-1

- I. şehzadelerin lalaları gözetiminde sancağa çıkarılması,
 II. hanedanın erkek üyelerinin tahta çıkma hakkı olması,
 III. en büyük hanedan üyesinin tahta çıkma kuralının getirilmesi

uygulamalarından hangilerinin taht kavgalarını önlemeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

- 2022 AYT-SOS-2**
23. Klasik Dönem'de Osmanlı padişahının ferman ve berat gibi emirnameleri üzerine tuğra çeken Divan görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker   B) Nişancı   C) Defterdar
 D) Reisülküttap   E) Kaptanıderya

- Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılın sonunda Fransa'nın, İspanyol hâkimiyetine girmemesi için Henri de Navarre'yi, Fransa tahtına geçmesi için desteklemiştir.
- İngiltere, XVI. yüzyılın sonlarında, İspanya'ya karşı girişeceği mücadelede Osmanlı Devleti'nin, kendisine bir donanma göndermesini sağlamak için çaba harcamıştır.

Bu iki durum birlikte değerlendirildiğinde, XVI. yüzyıl Osmanlısı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğal sınırlarına ulaştığı
- B) Ekonomik anlamda zirvede olduğu
- C) Kapitülasyonlar verdiği
- D) İslahat çalışmalarını başlattığı
- E) Avrupa siyasetinin merkezinde yer aldığı

- II. Osman, gayretsizlikleri ve disiplinden yoksun olmaları nedeniyle Yeniçeri Ocağı'ni kaldırmak istemiştir. Ancak padişahın yapmak istediği İslahatlardan rahatsız olan kesimler isyan ederek padişahı tahttan indirmiş ve padişah Yeniçeriler tarafından Yedikule Zindanlarında öldürülmüşdür.

II. Osman'ın, Yeniçeri Ocağı'nın bozulduğunu net olarak gördüğü sefer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hotin
- B) Viyana
- C) İran
- D) Macar
- E) Girit

- Osmanlı Devleti XVI. yüzyılın sonlarında, Avusturya'ya karşı savaş ilan edince papanın girişimleriyle Avusturya, Erdel Prensliği, Eflâk ve Boğdan voyvodalarıyla Lehistan Osmanlı'ya karşı harekete geçmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı'ya karşı Haçlı Birliği kurulmuştur.
- II. Osmanlı Devleti, hem doğuda hem batıda savaşmıştır.
- III. Osmanlı Devleti denge siyaseti izlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Osmanlı – .....I..... ilişkilerinin seyrini jeopolitik, ekonomik ve dinî faktörler belirlemiştir. Özellikle ticari anlamda .....II..... Yolu'nu ele geçirme isteği, dinî anlamda da Şiiilik propaganları iki ülkenin arasını açmış ve savaşlara neden olmuştur.

Bu bilgilere göre, numaralandırılmış yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II
A)	Memlük	Baharat
B)	Dulkadir	Kürk
C)	Safevi	İpek
D)	Memlük	İpek
E)	Safevi	Baharat

- Safeviler, Osmanlıların dışta Habsburg hanedanıyla mücadele etmesini, içte de Celâli İsyanlarıyla uğraşmasını fırsat bilerek birçok kez Osmanlı Devleti'ne saldırmıştır. 1590'da yapılan Ferhat Paşa Antlaşması ile birçok yeri alan Osmanlılar, antlaşmaya İran'daki Sünnilere baskı yapılmaması yönünde ayrı bir madde de koydurmıştır. IV. Murat Dönemi'nde ise Bağdat geri alınmış ve bugünkü Türkiye-İran sınırını belirleyen 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması imzalanmıştır. Böylece aralıklarla devam eden 61 yıllık savaş durumu sona ermiş, Osmanlı – Safevi arasındaki ticari yasaklar da kaldırılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi ne ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti, birden fazla cephede savaşmak durumunda kalmıştır.
- B) Osmanlılar, Sünni Müslümanları koruma altına almaya çalışmıştır.
- C) İslam dünyasında, siyasi birlik sağlanmıştır.
- D) Ticari yolların yeniden canlanması sağlanmıştır.
- E) Devamlılık gösteren bir antlaşma imzalanmıştır.

6. Osmanlı Devleti'nin 1593'te başlayıp 1606'da sona eren Avusturya Savaşları sonucunda imzaladığı Zıtavorok Antlaşması'nda;
- Osmanlılar, Avusturya arşidükü için Caesar (Sezar) ünvanını kullanacaktır.
  - Avusturya yıllık vergi ödemeyecek, imparator bir defaya mahsus olmak üzere 200.000 kuruş gönderecektir.
  - Eğri, Kanije ve Estergon kaleleri Osmanlı Devleti'nde kalacaktır.
  - Daha önce veziriazama denk sayılan Avusturya arşidükü, Osmanlı padişahına eşit sayılacaktır.
- maddeleri yer almıştır.

1606 Zıtavorok Antlaşması'nın bu maddelerine dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'daki varlığını devam ettirdiğine
- B) Osmanlı Devleti'nin Avusturya karşısında, protokoldeki üstünlüğünü yitirdiğine
- C) Osmanlı Devleti'nin dış politikada prestij kaybına uğradığına
- D) Hristiyan birliğinin parçalanmış olduğuna
- E) Osmanlı Devleti'nin Avrupa diplomasisinde mütekabiliyet esasını kabul ettiğine

8. 1618 - 1648 yılları arasında Avrupa mezhep savaşları yaşanmış ve Avrupa'da büyük karışıklıklar çıkmıştır. Osmanlı Devleti ise Avrupa'da yaşanan bu karışıklıklardan yararlanamamış ve Avrupa'ya karşı büyük bir sefer düzenleyememiştir.

Bu durum üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) İsveç Kralı XII. Şarl'ın, Osmanlı Devleti'ne sığınması
- B) XVII. yüzyılın ilk yarısında, askerî gücün büyük kısmının İran üzerine seferber edilmesi
- C) Osmanlı coğrafyasındaki Ortodoksların huzur içinde yaşaması
- D) Osmanlı'nın uluslu isyanlarla uğraşması
- E) Avrupa'da Hristiyan birliğinin bulunmaması

9. Sadrazam Merzifonlu Kara Mustafa Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu, II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olmuştu. Bu yenilgiden cesaret alan ve Osmanlı'yı Avrupa'dan atma zamanının geldiğini düşünen papa; Avusturya, Lehistan, Rusya, Venedik ve Malta'nın da dâhil olduğu Kutsal İttifak'ı kurmuştur.

Bu bilgilere göre, aşağıdakı yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nde İslahat hareketlerinin başladığına
- B) Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'ne girdiğine
- C) Avrupa'da mezhep birliğinin sağlandığına
- D) Osmanlı Devleti'nin dış borç aldığına
- E) Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı birliğinin kurulduğuna

7. Osmanlı donanması, 1645'te Girit'i kuşatmış ve uzun süren kuşatma sonrasında, 1669'da Girit Adası'nın yönetimini tamamen ele geçirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin, Girit'i fethetmesinin uzun sürmesinde;

- I. denge politikasının uygulanması,
- II. donanmadaki gücün azalması,
- III. fetih politikasından vazgeçilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti, Kutsal İttifak ile 16 yıl süren savaşları kaybetmiş, ilk defa yabancı devletlerin (İngiltere ve Hollanda)ara buluculuğunu kabul ederek Karlofça Antlaşması'nı imzalamak zorunda kalmıştır. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile ilk büyük toprak kaybını yaşamış ve bir daha toparlanamayacağı uzun bir savunma dönemine girmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak;

- I. ilk kez savaş tazminatı ödediği,
- II. müzakere yoluyla antlaşma imzaladığı,
- III. diplomatik açıdan güç ve itibar kaybettiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti XVII. yüzyıla girerken ilk kez büyük çapta toprak kaybına uğradığı 1699 Karlofça Antlaşması'ni imzalamıştır. Osmanlı Devleti'nin bu antlaşma ile Orta Avrupa ve Ege'deki hâkimiyeti zayıflamıştır. Bundan dolayı XVII. yüzyıldaki Osmanlı siyaseti, kaybedilen yerlerin geri alınması yönünde olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin kaybettiği yerleri almak gibi siyasi hedeflerine ancak kara kuvvetleriyle ulaşabileceğini düşünmesinin, aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin, Coğrafi Keşiflere katılan devletler arasında yer almaması
- B) Osmanlıların, donanmayı kullanma ve geliştirmede geç kalmasına
- C) Osmanlı Devleti'nin, ulusçu ayaklanması neticesinde, Balkanlar'daki hâkimiyetinin zayıflamasına
- D) Kaybedilen yerlerin Osmanlılar tarafından ele geçirilmesine
- E) Osmanlıların, Karadeniz'de Rusya ile mücadele etmesine

2. **XVII. yüzyılın başından itibaren uyguladıkları stratejilerle denizlerde, küresel ölçekli ticari ve askerî faaliyetlere giren devletler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenenemez?**

- A) Hollanda
- B) Fransa
- C) Portekiz
- D) Venedik
- E) İspanya

3. Sömürgecilik; bir devletin kendi sınırları dışında kalan, genelde deniz aşırı toprakları askerî müdahale başta olmak üzere çeşitli yollarla ele geçirmesi ve orada hâkimiyet kurup yerli toplumlar üzerinde siyasi, iktisadi ve kültürel alanlarda üstünlük sağlayarak bunların her türlü imkânlarını kendi menfaati için yağıtlamasıdır.

Özellikle XVII. yüzyılda hız kazanan sömürgecilik faaliyetlerinin ortaya çıkması, aşağıdakilerin hangisi sonucunda gerçekleşmiştir?

- A) Reform
- B) 30 Yıl Savaşları
- C) Coğrafi Keşifler
- D) Rönesans
- E) Feodalitenin zayıflaması

4. Büyük sömürge yarışlarında yer alan İspanya, XVI. yüzyıl sonunda İngiltere tarafından ağır bir yenilgiye uğratılmıştır. İngiltere bu galibiyetle İspanya'nın denizlerdeki hâkimiyetine son vermiştir.

İngiltere'nin, dünya ve deniz ticaretinde hızlı bir şekilde güçlenmesinde;

- I. İngilizlerin güçlü bir donanmaya sahip olması,
- II. İngiltere'nin bir ada devleti olması,
- III. İngiltere'de denizciliğin, askerî ve ekonomik yönden desteklenmesi

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. XVII. yüzyıldan itibaren, Uzak Doğu'da Hindistan, Endonezya, Çin ve bu bölgede yer alan yüzlerce ada, Avrupalı sömürgeci ülkeler tarafından, sömürge hâline getirilmiştir.

Buna göre XVII. yüzyılda, sömürge hâline getirilen ülkelerde;

- I. Avrupa kültürünün yayılması,
- II. Avrupa devletleri arasında siyasi ve askerî rekabet yaşanması,
- III. Hint Müslümanlarının Osmanlı'dan yardım istemesi gelişmelerinden hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. İngilizler 1600 yılında Portekiz ve İspanya'nın tekelinde bulunan Uzak Doğu ve Hindistan baharat ticaretinden pay almak için, İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'ni kurmuştur. Aynı şekilde Hollanda da 1602'de kurmuş olduğu, "Hollanda Doğu Hindistan Şirketi" sayesinde, Ümit Burnu'ndan Doğu Hint adalarının ucuna kadar uzanan bölgede büyük bir sömürge imparatorluğu meydana getirmiştir.

Bu şirketlerin;

- I. askerî amaçlı birlikler bulundurmak,
  - II. savaş açmak, kaleler inşa etmek,
  - III. mahallî hükümdarlarla antlaşmalar imzalamak
- yetkilerinden hangilerine sahip olmaları şirketlerin bağımsız bir devlet gibi hareket ettiklerini göstermektedir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti, kuruluşundan XVII. yüzyılın sonlarına kadar kadırga adı verilen kürekli gemiler kullanmıştır. XVII. yüzyılın sonlarından XIX. yüzyılın ortalarına kadarki sürede de kadırgaya göre daha uzun bir gövdeye ve büyük top-lara sahip olan kalyon adı verilen yelkenli gemileri kullanmıştır.

Osmanlı Devleti'nin kadırgadan kalyona, XVII. yüzyılın sonu gibi geç bir devirde geçmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Akdeniz'de yaz mevsiminin uzun sürmesi ve bu aylarda havanın durgun gitmesi sebebiyle gemilerin uzun bir süre adeta hareketsiz kalması
- B) Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetinden vazgeçmesi
- C) Kalyonların manevra kabiliyetinin kısıtlı olması ve hızlı hareket edememesi
- D) Kadırgaların küçük limanlarda daha kolay kullanılması
- E) Akdeniz'in durgun sularında, kadırga kullanımının daha uygun olması

9. Avrupalı ülkeler XVII. yılında, Amerika kıtasında ve Uzak Doğu'da sömürge elde etmişler ve ülkelerini zenginleştirmiştir.

Bu yüzyıldaki sömürgelerin, Amerika ve Uzak Doğu'da görülmüş Orta Doğu'da görülmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Coğrafi Keşiflere katılmaması
- B) Bölgede önemli petrol rezervlerinin bulunması
- C) Orta Doğu'da, Osmanlı hâkimiyetinin devam etmesi
- D) Süveyş Kanalı'nın açılması ile Akdeniz ticaretinin canlısırlaması
- E) Almanya ve İtalya'nın sömürge yarışında yer almaması

10. Osmanlı Devleti'nde 1655'deki bir divan toplantılarında şeyhülislam, Kâtip Çelebi'den; kadırga ve kalyonların tarih-te nasıl bir süreç geçirdiğini, Osmanlıların bu gemilerden nasıl yararlandığını kendisine bir rapor hâlinde vermesini istemiştir. Daha sonra da geleneksel kadırgaların yapımına devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Yeniliklere karşı direnç gösterilmiştir.
- II. İlimiye sınıfının etkinliği devam etmektedir.
- III. Osmanlı yönetim şeklinin değişmesi yönünde görüşler belirtilmiştir.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

8. XVII. yüzyılda, denizcilik alanında büyük gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler dünya tarihinde büyük değişikliklerin başlamasına neden olmuştur.

XVII. yüzyılda denizcilik alanında yaşanan aşağıdaki gelişmelerin hangisinde, neden – sonuç ilişkisinin olduğunu söylenemez?

- A) Doğu Hindistan şirketlerinin kurulması – Sömürgeciliğin başlaması
- B) Venedik'in, İngiltere ve Hollanda kalyonlarını kiralaması – Osmanlı Devleti'nin, Girit Kuşatması'nın uzun sürmesi
- C) Avrupalıların, yelkenli gemilere geçerek kalyonları birer top bataryasına dönüştürmesi – Deniz savaşlarının yeni bir nitelik kazanması
- D) Hollanda'nın, XVII. yüzyıl ortalarına doğru dünyanın en büyük deniz ticaret filosuna sahip olup dünyanın her yerinde ticaret yapmaya başlaması – Hollanda ile İngiltere arasında savaşların yaşanması
- E) Osmanlı Devleti'nin, Girit Kuşatması'nın çok uzun sürmesi – Osmanlıların, kalyona geçiş sürecinin başlaması

11. I. Girit Seferi'nin uzun sürmesi

- II. Çeşme Baskını'nda Osmanlı donanmasının yakılması
- III. Donanmanın İslah edilmesi için Baron de Tott isimli Fransız mühendisin görevlendirilmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Osmanlı denizciliğinin eski gücünde olmadığını göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

- 1. XVIII. yüzyılda, kaybettiği toprakları geri almaya çalışan Osmanlı Devleti'nin, hâlâ büyük bir devlet olduğunu;**

- Avrupa'da destek bulamayan Rusya'nın, Osmanlı Devleti'ne karşı tek başına savaşmayı göze alamaması,
- Rusya'dan kaçan İsveç Kralı XII. Şarl'ın, Osmanlı Devleti'ne sığınması,
- Osmanlı Devleti'ne karşı siyasi ve askerî ittifakların yapılması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2. Osmanlı Devleti; 1699 Karlofça Antlaşmasıyla Erdel, Podolya, Ukrayna, Mora, Dalmaçya kıyıları ve Macaristan'ın büyük bir bölümünü kaybetmiştir.**

Yaşanan bu toprak kayıpları ile ilgili,

- Osmanlıların imparatorluk özelliği sona ermiştir.
- Osmanlı Devleti'nin vergi kaynakları azalmıştır.
- Osmanlı Devleti'nde demografik değişim yaşanmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3. Avusturya ve Rusya 1733 yılında, Osmanlı Devleti'ne karşı gizli bir ittifak antlaşması yapmıştır. Bu antlaşma ile Azak ve Kırım Rusya'ya; Bosna-Hersek ise Avusturya'ya bırakılmıştır. Daha sonraki yıllarda Osmanlı Devleti, Rusya ile Kırım, Azak ve Özî bölgeleri için mücadele ederken Avusturya ile de Eflâk, Sırbistan ve Bosna için mücadele etmiştir. Rusya, Avusturya'nın savaştan çekilmesi ve Balkanlardaki Ortodokslardan da umduğunu bulamaması üzerine Fransa'nın aracılığıyla barış istemiştir. 1739 Belgrat Antlaşması ile Rusya, Azak dâhil bütün işgal ettiği yerleri Osmanlı Devleti'ne bırakmış ve Rusya'nın Azak Denizi ile Karadeniz'de askerî gemi ve ticaret gemisi bulundurması yasaklanmıştır.**

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin prestiji artmıştır.
 B) Karadeniz'in Türk gölü olma özelliği devam etmiştir.
 C) Rusya ve Avusturya'nın, Osmanlı topraklarında ortak çıkarları bulunmaktadır.
 D) Ruslar, sıcak denizlere inme politikasından vazgeçmişlerdir.
 E) Osmanlı Devleti, farklı cephelerde mücadele etmek durumunda kalmıştır.

- 4. Avşar Boyu'na mensup Nadir Şah, 1736 yılında İran'da iki yüz otuz altı yıl hüküm süren Safevilerin varlığına son vermiştir. Nadir Şah'ın 1743'te Kerkük, Musul ve Bağdat'a saldırmasıyla da Osmanlı-İran arasında savaşlar yeniden başlamış fakat Nadir Şah, 1746'da barış istemek zorunda kalmıştır. Böylece Osmanlı – İran arasında II. Kasr-ı Şirin olarak nitelendirilen bir antlaşma imzalanmıştır.**

1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması'nın maddelerinin esas alındığı bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kerden Antlaşması
 B) Ahmet Paşa Antlaşması
 C) Nasuh Paşa Antlaşması
 D) Ferhat Paşa Antlaşması
 E) Serav Antlaşması

- 5. Osmanlı Devleti'nin, Karlofça Antlaşması ile Venedik'e bıraktığı Mora'nın Ortodoks halkı, Katolik olan Venedik'in baskısından dolayı Osmanlı Devleti'nden yardım istemiştir. Ayrıca, Venedik himayesinde bulunan korsanların, Doğu Akdeniz'deki ticaret ve hac gemilerine baskınlar yapması, Osmanlı Devleti'nin Venedik'e savaş açmasına neden olmuştur. Böylece 1715'te Mora, Venedik'ten geri alınmıştır.**

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Hristiyanlar arasında mezhep mücadelelerinin yaşandığına
 B) Osmanlı Devleti'nin Müslümanları korumaya çalıştığına
 C) Osmanlı Devleti'ne karşı ittifaklarının kurulduğuna
 D) Osmanlı Devleti'nin, Ege'deki gücünü pekiştirdiğine
 E) Osmanlıların kaybettiği yerleri geri almaya başladığına

- 6. 1768 – 1774 yılları arasındaki Osmanlı – Rus Savaşı sonucunda Ruslar, Çanakkale Boğazı'ni abluka altına almış ve İstanbul'u tehdit etmeye başlamıştır. 1770'te Osmanlı donanmasının Çeşme'de Ruslar tarafından yakılıp, Rusların Akdeniz ve Ege güçlenmesi ile de Osmanlı tarihindeki en ağır antlaşmalardan biri olan 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması imzalanmıştır.**

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin ağır bir anlaşma imzalamasında;

- daha önceki yıllarda verilen kapitülasyonların artması,
- Osmanlı ordularının, yenilgilerinin artması,
- batı tarzında yeni bir ordunun oluşturulması

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I ve III

7. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1774'te imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'da;
- Ruslar, İstanbul'da bir Ortodoks Kilisesi inşa edecek ve burada ibadet edenler Rusların himayesinde olacak
  - Rusya, İstanbul'da daimî elçi bulunduracak maddeleri yer almıştır.

Bu maddelere bakılarak aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Rusya, Karadeniz'deki hâkimiyetini pekiştirmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'nin, Ortodokslar üzerindeki hâkimiyeti tamamen sona ermiştir.
- C) Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etme imkânı elde etmiştir.
- D) Rusya, Osmanlı Devleti'nden ekonomik çıkarlar elde etmiştir.
- E) Osmanlı Devleti'nin, dinî inançlar karşısındaki hoşgörü politikası sona ermiştir.

9. Osmanlı Devleti, Rusya ile imzaladığı Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım'ın bağımsız olmasını kabul etmiştir. Ruslar da buna karşılık, Kırım Hanlığı'nın dinî açıdan Osmanlı halifesine bağlı kalmasını kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti, halifeliğin dinî gücünden yararlanmak istemiştir.
- II. Kırım halkı ile kültürel bağların devam ettirilmesi hedeflenmiştir.
- III. İlk defa azınlık bir grup Osmanlı Devleti'nden bağımsızlık elde etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II	C) I ve III
D) II ve III		E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan 1711 Prut Antlaşması'nda yer alan,

- I. Ruslar işgal ettikleri topraklardan geri çekilecektir.
- II. Rus tüccarlar Osmanlı ülkesinde serbestçe ticaret yapabilecektir.
- III. İsveç Kralı XII. Karl ülkesine serbestçe dönebilecektir.

maddelerinin hangilerinin Osmanlı Devleti'nin itibarını artırdığı söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve III
D) II ve III		E) I, II ve III

8. I. Osmanlılarda Karlofça Antlaşması ile kaybedilen yerlerin geri alınabileceği inancını güçlendirmiştir.
II. Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması ile kaybettiği yerleri geri alma umutlarını kaybetmiş ve Avrupa'daki mevcut topraklarını koruma siyaseti izlemeye başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin, XVIII. yüzyılda imzaladığı, özellikleri verilen anlaşmalar aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II
A)	Prut	Pasarofça
B)	Küçük Kaynarca	Belgrad
C)	İstanbul	Pasarofça
D)	Prut	Küçük Kaynarca
E)	İstanbul	Belgrad

11. Osmanlı Devleti, Karlofça ve Pasarofça anlaşmaları sonrasında büyük toprak kayıpları yaşamış ve Osmanlı sınırları dışında kalan Müslümanlar; Balkanlardan, başta İstanbul olmak üzere Anadolu'ya doğru göç etmişlerdir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenenemez?

- A) İşsizlik sorunu
- B) Dikey hareketlilik
- C) Demografik değişim
- D) Nüfus yoğunluğu
- E) Sosyal sorunlar

1. Mütekabiliyet ilkesine göre, devletler arasında karşılıklı eşitlik söz konusudur. Osmanlı Devleti XVII. yüzyıldan sonra mütekabiliyet ilkesi doğrultusunda antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır.

Buna göre, 1606 Zıtvalorok Antlaşması'nda yer alan,

- Taraflarca esir almak ve kale işgal etmek yasaklanacak, iki ülke de elindeki esirleri geri verecektir.
- Osmanlı padişahı ile Avusturya arşidükü birbirine denk sayılacaktır.
- Eğri, Kanije ve Estergon kaleleri Osmanlı Devleti'nde kalacaktır.

maddelerden hangilerinde mütekabiliyet ilkesinin gözetildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Rusya XVIII. yüzyılda, Osmanlı toprakları üzerinde saldırgan bir siyaset izlemiş ve Baltık Denizi'nden yola çıkarak İngiltere'nin yardımıyla Akdeniz'e gelmiştir. Rusya ile Akdeniz'de çatışan Osmanlı donanması, Çeşme Limanı'na çekilmiş fakat 1770'te ani bir saldırı ile Ruslar tarafından yakılmıştır. III. Mustafa bunun üzerine, Baron de Tott (Baron dö Tot) isimli Fransız mühendisi donanmayı iyileştirme çalışmalarında görevlendirmiştir.

Bu bilgilere göre,

- Denge siyaseti izlenmeye başlanmıştır.
- Batı, Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmiştir.
- Osmanlı Devleti askerî alanda geri kaldığını kabul etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

3. Osmanlı Devleti, 1596 Haçova Meydan Savaşı'nda, Avusturya ve Erdel karşısında üstün gelmiş fakat kesin bir sonuç alınamadığı için taraflar arasındaki savaşlar bir süre daha devam etmiştir. Böylece Estergon, Kanije ve Belgrad kaleleri sürekli karşılıklı kuşatmalarla el değiştirmiştir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti ile Avusturya'nın kalıcı bir barış yapmak zorunda kaldığının
 B) Avrupa'da, Hristiyan birliğinin parçalanmış olduğunu
 C) Osmanlı Devleti'nin, zaman zaman siyasi başarı kazandığının
 D) Osmanlı ve Avusturya güçlerinin, uluslu isyanlarla uğraştıkları için birbirlerine karşı üstünlük kuramadıklarının
 E) Orta Avrupa'nın bazı bölgelerinde istikrarın sağlanmadığının

4. • Osmanlı Devleti'nin, Avusturya ve Venedik ile imzaladığı 1718 Pasarofça Antlaşması'na, İngiltere ve Hollanda arabuluculuk yapmıştır.
 • Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan 1739 Belgrad Antlaşması'na, Fransa arabuluculuk yapmıştır.

İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın bu tutumlarıyla ilgili;

- Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışıkları,
  - barışa katkı sağladıkları,
  - askerî alandaki güçlerini artırdıkları
- çıkarımlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. XVII. yüzyıl Osmanlı devlet adamlarından olan Kâtip Çelebi, "Tuhfetü'l-kibâr fî esfâril-bihâr" adlı eserinde, yelkenli gemi olan kalyonun batılı donanmalarda uzun zamandır kullanıldığı hâlde Osmanlı Devleti'nde hâlâ kürekli gemilerin çoğunlukta olduğunu ifade etmiştir. Kâtip Çelebi aynı eserinde, Osmanlı donanmalarının almış olduğu mağlubiyetlere, özellikle Girit Seferi'ndeki başarısızlıklara ve bunların nedenlerine dikkat edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Kâtip Çelebi, böylece; devlet adamlarını, kaptan-ı deryaları ve denizcileri eğitici bir eser meydana getirmiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı deniz gücünün, Avrupa'nın gerisinde kaldığına
 B) Geçmiş yeniliklerden ders çıkarılması gerektiğine
 C) Batı tarzındaki yeniliklere her alanda hız verilmesi gerektiğine
 D) Kâtip Çelebi'nin eserinde, Osmanlı devlet adamlarının yararlanabileceği tavsiyelerin yer aldığına
 E) Donanmanın İslah edilmesi gerektiğine

- 6.** Köprülü Mehmet Paşa, 1656'da kendisine sadrazamlık görevi teklif edildiğinde saraya bazı şartlar öne sürmüş ve pazarlık yapmıştır. Osmanlı tarihinde daha önce benzeri görülmemiş olan bu gelişmeler sonucunda Köprülü Mehmet Paşa'nın istekleri kabul edilmiş ve Köprülü, sadrazam olmuştur. Köprülü Mehmet Paşa'nın saraya sunduğu şartlardan bazıları şunlardır:
- Kendisi hakkında şikayet olursa savunması alınmadan karar verilmeyecektir.
  - Saray, devlet işlerine karışmayacaktır.
  - Devlet memurluklarına istediği kişileri atayabilecektir.
- XVII. yüzyıla ait bu gelişmelere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Köprülü Mehmet Paşa, geniş yetkilere sahip olarak yönetimdeki aksaklıları gidermek istemiştir.
  - B) Devlet idaresinde, uyum içinde çalışılabilen bir ortam oluşturmak istenmiştir.
  - C) Köprülü, önceki sadrazamların yaşamış olduğu sıkıntılarla maruz kalmamak için önlem almıştır.
  - D) Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritesi, eski gücünde değildir.
  - E) Sadrazam, yeni bir rejimin hayatı geçirilmesi için fırsat elde etmiştir.
- 7.** I. Anadolu'da çıkarılan isyanlar devlet tarafından bastırılmıştır.
 II. Venedik, Boğazlar ve çevresini abluka altına almıştır.
 III. Avusturya ile yapılan savaşlar uzun sürmüştür.
- XVII. yüzyılda yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, halkın devlete olan güveninin sarsılmasına yol açtığı savunulabilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III
- 8.** Karadeniz, XVIII. yüzyılın son çeyreğine kadar yabancı devletlerin gemilerine kapalı olan bir Türk gölü olmuştur. Ancak 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Karadeniz ilk defa Rusların kullanımına açılmıştır.
- Bu bilgilerden hareketle,**
- I. Osmanlı Devleti, Boğazlardaki hâkimiyetini kaybetmiştir.
  - II. Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma hakkı elde etmiştir.
  - III. Karadeniz'in Türk gölü olma özelliği sona ermiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) Yalnız III
  - D) I ve III
  - E) II ve III
- 9. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan 1711 Prut Antlaşması'nın;**
- Azak Kalesi ve çevresi Osmanlı Devleti'ne geri verilecek,
  - Rusya artık İstanbul'da elçi bulunduramayacak,
  - Rusya, Lehistan'ın iç işlerine karışmayacak,
  - İsveç Kralı XII. Karl ülkesine serbestçe dönebilecek.
- maddeleri dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**
- A) Osmanlı Devleti, Avrupa'daki bazı siyasi olaylarda etkili olmuştur.
  - B) Osmanlı Devleti, Rusya'ya üstünlüğünü kabul ettirmiştir.
  - C) Lehistan Osmanlı Devleti'nin siyasi alanda koruyuculuğunu kabul etmiştir.
  - D) Rusya diplomatik bir kazanımdan vazgeçmiştir.
  - E) Osmanlı Devleti kaybettiği bir yeri geri almıştır.
- 10.** Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda kendisine karşı kurulan ittifaklarla mücadele etmiş ve savaşların çoğunuda Avrupalı devletler karşısında yenilgiler almıştır.
- Buna göre;**
- I. Avrupalı devletlerin kendi aralarındaki sorunları tamamen sona erdiği,
  - II. Osmanlı Devleti'nin birden fazla cephede mücadele etmek zorunda kaldığı,
  - III. Osmanlı Devleti'nde mütekabiliyet ilkesiyle hareket edilmeye başlandığı
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) I ve III
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III
- 11.** Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda, bir önceki yüzyılda kaybetmiş olduğu toprakları geri almak istemiş fakat bir süre sonra askerî alanda yaşanan bozulmalardan dolayı kaybedilen yerlerin geri alınamayacağı anlaşılmıştır.
- Bu durumun Osmanlı Devleti'nde;**
- I. Batı tarzında yenilikler yapılması,
  - II. azınlıklara bazı haklar verilmesi,
  - III. kapitülasyonların sona erdirilmesi
- adımlarından hangilerinin atılmasını zorunlu hâle getirdiği söylenebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) I ve III
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

1. Batı Roma İmparatorluğu'nun 476 yılında çöküşünden sonra Roma Katolik Kilisesi, XVI. yüzyılın başlarına kadar Avrupa'da; siyasi, sosyal ve ekonomik alanda en yetkili kurum hâline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun bir göstergesi olduğu söylenemez?

- A) Avrupa halkın, kiliseye ve kilise mensuplarına saygılı davranışarak kurtuluşa ereceğine inanmaları
- B) Katolik Kilisesi'nin kendi içinde reform hareketine girişmesi
- C) Oxford, Paris ve Bologne gibi önemli üniversitelerde Papalık makamının söz sahibi olması
- D) Engizisyon mahkemeleri ile kilisenin kendi ceza mekanizmasını oluşturmazı
- E) Katolik Kilise'nin manevi gücüne itiraz edilememesi

2. **Yeni Çağ Avrupası'nda, Papalık makamının çöküş yaşamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?**

- A) İncil'in millî dillere tercümesi edilmesinin
- B) Kültürel birliğin sağlanmaya çalışılmasının
- C) Hristiyanlığın kaynaklarına inme düşüncesinin
- D) Kutsal kabul edilen bazı metinlerin ilahi kaynaklı olduğunu anlaşılmاسının
- E) Endüljans uygulamasına devam edilmesinin

3. Orta Çağ'da, batı dünyasında, her şey kilisenin etkisi altında olduğundan din kurallarıyla birlikte skolastik düşünce, her alanda hâkim konuma gelmiştir. Fakat XV. yüzyılın sonunda İtalya'da başlayan Rönesans ile Avrupa ülkerinde bilim, güzel sanatlar ve edebiyat alanlarında radikal değişimler yaşanmıştır.

Bu bilgilere göre, Rönesans hareketinden sonra Avrupa'da yaşanan radikal değişimler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) İnsana verilen değerin artması
- B) Pozitif ilimlerde ilerleme kaydedilmesi
- C) Özgür düşünce ortamının oluşması
- D) Dogma haline getirilen düşüncelerin kabul edilmesi
- E) Akıl ve deneyin önem kazanması

4. **XVI. yüzyılda, Almanya'da başlayan Reform hareketi sonrasında Avrupa'da görülen;**

- I. Papalık makamının güç kaybetmesi,
- II. eğitimin kilise baskısından arındırılması,
- III. serbest düşüncenin yayılması

gelişmelerinden hangilerinin, inanç özgürlüğünü kolaylaştırıcı bir etkiye sahip olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Yeni Çağ Avrupası'nda, her ulus kendi çıkarları için ulusal savaşlar yapmıştır. Böylece her devlet, içinde ve dışında güçlü olmak için çaba harcamaya başlamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Haçlı Seferlerini
- B) Yeni ticaret yollarının aranmasını
- C) Bilimsel gelişmeleri
- D) Skolastik düşünceden uzaklaşılmasını
- E) Ulus-devlet anlayışının güçlenmesini

6. Rönesans'ın yaşanmasıyla krallar ve asiller, siyasi güçlerini artırmışlardır. Bu sayede devletin, kiliseden uzaklaşabileceği fikri gelişmeye başlamıştır.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine yol açması beklenir?

- A) Mezhep savaşlarının başlamasına
- B) Deney ve gözlem metodunun kullanılmasına
- C) Ulus devletlerin kurulmasına
- D) Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasına
- E) Feodal rejimlerin kurulmasına

7. Akılçılık yani rasyonalizme göre, insan akı her türlü rehberliği yapacak güçtedir ve akıldan başka hiçbir gücü ihtiyaç yoktur. Yine bu düşünceye göre aklın doğruya ulaşmasını engelleyen en önemli unsurlar; kilise, hukuka dayanmayan devlet, batılı inançlar, bilgisizlik, yönemsizlik ve ön yargılardır.

Buna göre, rasyonalizmin;

- I. Rönesans,
- II. Reform,
- III. Feodalite

unsurlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

10. Avrupa, burjuvazi sınıfı ön plana çıktığında, İslam kültürü ile daha çok temas etmeye başlamış ve Arapça eserler, Latinçeye tercüme edilmiştir. Batı, bu sayede yeniden Eski Yunan felsefesini keşfetmiş ve skolastik düşünceden kurtularak bilimsel aydınlanma yaşamıştır.

Bu bilgiden hareketle;

- I. İslam dünyasının, batıdan önce yazılı eserler meydana getirdiği,
- II. Avrupa'da sosyal farklılıkların olduğu,
- III. Batı'ya ait eserlerin, İslam medeniyeti tarafından tanındığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Yeni Çağ'da, ulus devletler kurulurken mali sorunlar yaşamıştır. Hem ulus devletin devamını sağlamak hem de sömürgeciler elde edebilmek için daimî ve merkezî ordulara ihtiyaç duyulmuştur. Bu durum, hazinede sürekli altın bulundurulmasını gereklî kılmıştır.

XV ve XVIII. yüzyıllar arasında Avrupa'da hâkim olan, ülkelerin güç ve zenginliklerinin sahip oldukları değerli madenlerle ölçüldüğü ekonomik sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkantilizm
 B) Feodalite
 C) Materyalizm
 D) Makyavelizm
 E) Kapitalizm

9. XVIII. yüzyılda yaşayan Jean Jacques Rousseau, insanların toplum içinde özgür ve eşit yaşamaları için bir sistem geliştirmiştir. Toplumun düzen içinde yaşaması için bir araya gelmesi ve "sözleşme" oluşturması gerektiğini belirten Rousseau'ya göre devlet, halkın egemenliği ile yükselmeliydi.

Jean Jacques Rousseau'nun düşüncelerine göre;

- I. kan soyluluğuna bağlı ayrıcalıkların,
- II. özgür düşünce ortamının,
- III. mutlak monarşik yönetimlerin

hangilerinin sona ermesi gerekmektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

11. Aydınlanma düşüncesinin ortaya çıkışında önemli yeri olan düşünür ve bilim insanların bazı özellik ve düşünceleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Immanuel Kant	Thomas Moore
"Aklinı kendin kullan, cesaretini göster." diyerek aklin başkasının kılavuzluğuna bırakılmaması gerektiğini savunmuştur.	"Ütopya" adlı eserinde özel mülkiyetin olmadığı bir devlet hayal etmiş ve İngiltere'deki toplum düzeni ile adalet sistemini eleştirmiştir.
Machiavelli	Copernicus
"Hükümdar" adlı eserinde hükümdarı sınırlayacak hiçbir engel olmaması gerektiğini belirtmiştir. Din ve ahlâk kurallarının bile hükümdarı durdurması gerektiğini ileri sürmüştür.	Dünya'nın yuvarlak olduğunu ve Güneş'in etrafından döndüğünü ispatlamıştır.

Tabloya bakılarak, Yeni Çağ Avrupası için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Rasyonalizmin önemine vurgu yapılmıştır.
- B) Skolastik düşünceden kurtulmak gereği üzerinde durulmuştur.
- C) Özgür düşünce sayesinde yeni mezhepler ortaya çıkmıştır.
- D) Bilimsel gelişmeler yaşanmıştır.
- E) Yönetimle ilgili farklı düşünceler geliştirilmiştir.

1. Papa, Orta Çağ Avrupası'nda, bir tür günah çıkarma belgesi (endüljans) satmaktaydı. Bu belge ile af dilemeye gelenlere para karşılığı cennetten yer verilir ve cennete gitmek isteyenler günahlarından arındırılırdı. Yeni Çağ başlarında ise Katolik Kilisesi'nin giderleri artınca Hristiyanların günahlarından arınılmak için kiliselere bağısta bulunması yönünde bildiri yayılmıştı. Bunun üzerine Alman ilahiyatçı Martin Luther, başta endüljans satışı olmak üzere kilisenin maddi uygulamalarına 95 maddelik bildiri ile karşı çıkmıştır. Böylece kutsal devlet ve kilise otoritesinin sorgulanması gündeme gelmiştir. Bunun sonucunda halkın, kiliseye olan inancı zayıflamış ve reform hareketleri başlamıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Katolik Kilisesi, ekonomik çıkarlar doğrultusunda haret etmiştir.
- B) Avrupa'da yeni mezheplerin ortaya çıkmasına zemin oluşmuştur.
- C) Avrupalıların istediği mezhebi seçmesi sağlanmıştır.
- D) Katolik Kilisesi'nininandırıcılığı zedelenmiştir.
- E) Skolastik düşünce sarsılmaya başlamıştır.

2. XVII. yüzyıl Avrupası'nda, din alanında başlayan fakat siyasi, sosyal ve ekonomik çıkarların da etkili olduğu mücadeleler yaşanmıştır.

Bu mücadelelerin yaşanmasında:

- I. Fransız İhtilali'nin getirdiği akımların etkili olması,
  - II. Habsburg Hanedanı'nın, Avrupa'daki tek hâkim güç olmayı istemesi,
  - III. Martin Luther'in Protestanlık hareketini başlatması
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Martin Luther'in başlattığı Lüthercilik Hareketi, Avrupa genelinde yayılmaya başlayınca Katolik Kilisesi bazı önlemler almaya çalışmıştır.

Katolik Kilisesi'nin Lütherci hareketlere karşı girişmiş olduğu önlemler aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilmiştir?

- A) Kutsal İttifak
- B) Karşı Reform
- C) Haçlı İttifakı
- D) Konjonktürel İttifak
- E) Katolik – Protestan Çekişmesi

4. Martin Luther'e taraftar olan Hristiyanlara "Protestan" adı verilmiştir. Protestan mezhebine mensup olanlarla Katolik Alman imparatoru arasında yirmi beş yıl süren bir savaş yaşanmıştır. Bu savaşlar sonrasında ise 1555 Augsburg (Ogsburg) Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmanın bazı maddeleri şöyledir:

- Protestant mezhebi ve kilisesi Almanya'da resmen tanınacaktır.
- Almanya'daki prensler, istedikleri mezhebi seçebileceklerdir.
- Halk ya bağlı bulunduğu prensin mezhebine girecek ya da zorunlu olarak göç edecektir.

Bu maddelere göre,

- I. Fransa ve İngiltere'de yeni mezhepler ortaya çıkmaya başlamıştır.
- II. Protestan ve Katolik mezhebine mensup iki Almanya ortaya çıkmıştır.
- III. Kısıtlı serbestlik görülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Avrupa'da başlayan dinî ayırmalar sonucunda Katolik ve Protestanlar kendi ordularını oluşturarak savaşmışlardır. Avrupa'yı sefalet içerisinde bırakan ve dinî sebepler ile başlayan mücadelelerde din faktörü zamanla önemini yitirmiş ve siyasi çıkarlar ön plana çıkmıştır.

Avrupa'daki mücadelelerde siyasi çıkarların önem kazanmasına aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Coğrafi Keşiflerde devletler arası rekabetin artması
- B) Kutsal Roma İmparatorluğu'nun parçalanması
- C) Hollanda, Portekiz ve İsviçre'nin bağımsızlıklarına kavuşması
- D) Karşı Reform çalışmalarının başlaması
- E) Katolik Fransa'nın, Protestant ittifakına dâhil olması

6. 1555'te Katolik Alman imparatoru ile Protestanlar arasında, Augsburg Antlaşması imzalanmış olsa da 1618 – 1648 yılları arasında Avrupa'da mezhep savaşları devam etmiş ve yaşanan Otuz Yıl Savaşları sonucunda 1648 Westphalia Barışı imzalanmıştır. Böylece Almanya'da Katolik, Protestant ve Kalvenizm geçerli mezhepler hâline getirilmiştir, Fransa ve İngiltere güçlü birer devlet olarak Avrupa'da etkili olmaya başlamışlardır.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Avrupa'nın siyasi haritasında değişiklikler yaşanmıştır.
- II. Augsburg Antlaşması kalıcı çözümler getirmemiştir.
- III. Avrupa'da güçler dengesinde değişim yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Otuz Yıl Savaşları sonrasında dinî, siyasi ve sosyal düzeni sağlayabilmek için Avrupa'da bir konferans toplanmıştır. Bu konferans önceki uluslararası konferanslardan farklı bir özelliğe sahiptir. Önceki konferanslar dinî nitelikteyken 1648 Westphalia Barışı ile sonuçlanan konferans, din etkininin görülmemiş bir konferans olmuştur.

Bu duruma;

- I. Papalık temsilcisinin, konferansta dinlenmemesi,
- II. Kalvenizm ve Protestanlık mezheplerinin Katolik mezhbiyle eşit görülmemesi,
- III. antlaşma metinlerinin papaya imzalattırılmaması

gelişmelerden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Avrupa'da, din temelli devlet anlayışından mutlak ve merkezî krallık anlayışına geçilmesinde;

- I. İstanbul'un fethedilmesinde kullanılan silah teknolojisinin feodaliteyi zayıflatması,
- II. ulusal kiliselerin kurulmasıyla Katolik Kilisesi'nin dün- yevi gücünün azalması,
- III. Westphalia Barışı'nın imzalanması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. 1648 Westphalia Barışı ile Avrupa'da dinî etkenlerin yerini modern diplomasi almıştır. Ayrıca bu barış ile uluslararası alanda modern devletler hukukunun temelleri atılmış, evrensel imparatorluklar yerini ulusal krallıklara ve ulus devletlerine bırakmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi dinin etkisinin azal- diğine ve evrensel imparatorlukların ortadan kalklığına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Avrupa'yı, tek bir imparatorluk çatısı altında birleştirme politikasının gerçekleştirilememesi
- B) Hollanda, Portekiz ve İsviçre'nin bağımsızlık elde etme- si
- C) Kilisenin dünyevi gücünün azalması
- D) Kutsal Roma İmparatorluğu'nun parçalanması
- E) Sömürgecilik faaliyetlerinin hızlanması

10. Otuz Yıl Savaşlarının ardından Fransa Avrupa siyasetine yön veren devlet konumuna yükselmiş, İngiltere ise güçlü bir devlet olarak Avrupa'da etkili olmaya başlamıştır. Bu savaşlar sonucunda bazı Avrupa ülkeleri topraklarını genişletirken bazı ülkelerde de örneğin Almanya'da, gerileme ve iç karışıklıklar başlamıştır. Yine bu savaşların ardından Hollanda, Portekiz ve İsviçre bağımsızlıklarına kavuşmuş, Kutsal Roma İmparatorluğu'nun Avrupa'yı tek bir imparatorluk çatısı altında birleştirme politikası sona ermiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Avrupa'da dinin birleştirici güç olma özelliği yara- alımıştı.
- II. Avrupa'da yeni rejimler görülmeye başlamıştır.
- III. Avrupa'nın siyasi haritasında değişiklikler olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Almanya'da, Katolik Kilisesi'ne karşı Martin Luther öncü- lüğünde başlayan Protestanlık hareketi sonucunda, Fransa'da Calvin (Kalven) önderliğinde Kalvenizm Hareketi gelişmiştir. Yine Protestantlık hareketi sonucunda İngilte- re'de Anglikanizm adı verilen hareketle artık yetki sahibinin kilise değil kral olduğu kabul edilmiştir.

Buna göre Almanya'da başlayan Protestantlık hareketi- nin Avrupa'da;

- I. siyasi,
- II. dinî,
- III. iktisadi

alanlarından hangilerinde değişim yaşattığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

1. **Avrupa'da Zenginlik Ölçüsü**
Coğrafi Keşifler Öncesi	Coğrafi Keşifler Sonrası
Toprak	Altın ve Gümüş
- Bu tabloya göre, Coğrafi Keşifler sonrasında;
- I. tarım,
  - II. özgür düşünce,
  - III. ticaret
- alanlarının hangilerinde gelişmeler yaşanması beklenir?
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III
2. Floransyal Amerigo Vespucci, Amerika'nın yeni bir kıta olduğunu keşfederek bilim dünyasında büyük ilgi uyandırmıştır. Keşiften sonra bu yeni kıta uzun süredir ekonomik sıkıntısı içinde olan devletlere yeni bir umut olmuştur. Birçok ülke Amerika adı verilen bu Yeni Dünya'da koloniler kurmaya başlamıştır.
- Aşağıdaki devletlerden hangisinin yeni keşifler sonucunda Amerika'da koloni kurdugu söylenemez?
- A) İspanya   B) Fransa   C) Hollanda
 D) İngiltere   E) Osmanlı Devleti
3. Amerika'nın keşfi sonrası Avrupa'ya değerli madenler getirilmiş, XVI. yüzyıldan itibaren de Osmanlı ülkesine girmeye başlamıştır. Bu durum Osmanlı akçesinin değer kaybetmesine neden olmuştur. Osmanlı Devleti bunun üzerine paranın değerinde oynamalar yapmıştır. Altın ve gümüş sikkelerin içindeki bakır oranı artırılmış veya sikkelerin hacmi küçültülerek "sikke taşşısı" politikası uygulanmıştır. Bu ise ulufeli askerlerin, özellikle Kapıkullarının memnuniyetsizliğine ve sık sık ayaklanmalarına neden olmuştur.
- Avrupa'daki bu gelişmelerin, Osmanlı Devleti'ni;
- I. idari,
  - II. ekonomik,
  - III. kültürel
- alanlarının hangilerinde etkilediği savunulabilir?
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III
4. Osmanlı Devleti, özellikle Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini gidermek ve ekonomik buhrandan kurtulmak için iltizam sistemini yaygınlaştırmak durumunda kalmıştır. Bu sisteme göre, devlet bir bölgenin vergi gelirlerini toplama işini ihale ile satışa çıkarmıştır. Bir yıllık bedel karşılığında vergi toplama işini üstlenen iltizam sahibi olan mültezimler, devletin nakit para ihtiyacını karşılamışlardır. Mültezimlerin büyük bir kısmı askeri sınıfı mensup kişilerdir. Zamanla askeri sınıfın yerini zengin tüccarlar ve tefeciler almış ve halk zor durumda kalmaya başlamıştır.
- Buna göre, iltizam sisteminin aşağıdakilerden hangisi ne neden olduğu söylenemez?
- A) Toprağın ticarileşmesine
 B) Tarımsal verimin artmasına
 C) Hazineye sıcak para girmesine
 D) Halkın baskı altında kalıp, şehirlere göç etmesine
 E) Tarım bölgelerinde, devlet otoritesinin azalmasına
5. Yeniçi Ocağı'na ait bazı gelişmeler aşağıdaki diyagramda gösterilmiştir.
-
- Yukarıdaki gelişmeler sonucunda "?" işaretli ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?
- A) Kapıkulu Ocağı bozulmaya başlamıştır.
 B) Liyakate verilen önem azalmıştır.
 C) Yeni sorunların çıkışmasına zemin oluşmuştur.
 D) Devşirme sistemine aykırı hareket edilmiştir.
 E) Osmanlı hazinesi rahat bir nefes almıştır.

6. Avrupa'daki ekonomik gelişmeler, Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmıştır. Osmanlı Devleti, Avrupa'nın zenginleşmesi, ticaret yollarının yön değiştirmesi karşısında farklı tedbirler düşünmüştür. Ancak Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde yaşanan bazı gelişmeler alınan tedbirlerin işlevsiz kalmasına neden olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde yaşanan;

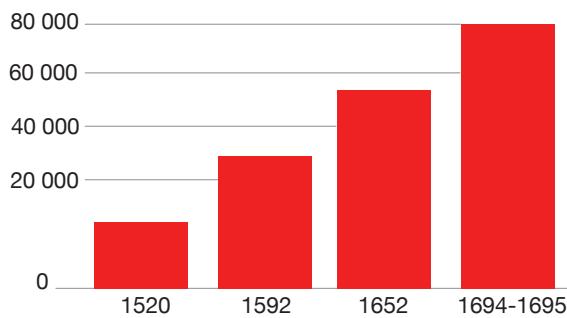
- I. nüfusun hızlı bir şekilde artması,
  - II. arzın, talebi karşılayamaması,
  - III. Kapıkulu Ocağı'ndaki asker sayısının artması
- gelişmelerinden hangilerinin, ekonomik tedbirlerin işlevsiz kalmasında etkili olduğu söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

8. Osmanlılar, devşirip devlet hizmetinde kullanmak üzere almış olduğu Hristiyan çocukların isimlerinin, boyalarının, saç ve göz renklerinin tüm ayrıntıları ile kaydedilmesine önem verirdi. Bu kayıtlar "Eşkâl Defteri" denilen bir defterde kayıt altında tutulurdu. Özellikle, XVII. yüzyıldan sonra bu kayıtlar tutulmamaya başlanmıştır.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu değişikliğin, aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

- A) Eyaletlerdeki asayişin azalmasına
- B) Hoşgörü siyasetinin terk edilmesine
- C) Ulûfe defterlerinin el değiştirmesine
- D) Enderun Mektebi'nin kapatılmasına
- E) Timarların adaletsiz dağıtılmamasına

7. XVI ve XVII. yüzyıllar arasında, yeniçeri sayılarındaki değişim aşağıdakilerden hangisine göre gösterilmiştir.

Sadece yeniçeri sayılarındaki değişimle bakarak Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. devşirme sisteminin bozulduğu,
  - II. hazinenin yükünün arttiği,
  - III. savaşlardaki başarının arttığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarından itibaren uyguladığı timar sisteminde, XVII. yüzyıldan itibaren bazı aksaklılıklar görülmeye başlamıştır.

Timar sisteminin bozulmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) Sipahilerin fazla para kazanma hırsı içinde olmaları
- B) Sipahilerin geleneksel silahlarla savaşıp ateşli silah eğitimi ayak uyduramaması
- C) Savaşların uzun sürmesi
- D) Eyaletlerde ulusçu ayaklanmalar yaşanması
- E) Dirliklerin parayla alınıp satılır hâle gelmesi

10.

Timarlı Sipahi Sayısındaki Değişim	
1527-1528'de sefere katılan	1655'te sefere katılan
37.000 civarı	6.000 civarı

Timarlı Sipahi sayısındaki düşüşe bağlı olarak aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenemez?

- A) Taşrada güvenlik ve asayiş sorunları yaşanmıştır.
- B) Tarımsal üretimde azalma görülmüştür.
- C) Köyden kente doğru göç hareketlerinde artış gözlenmiştir.
- D) Kapıkulu sayısında azalma görülmüştür.
- E) Vergi toplamada aksaklılar yaşanmıştır.

1. Tımarlı Sipahiler, sefer harici zamanlarda bulundukları bölgelerin amirleri olup güvenliği sağlardı. Ayrıca Osmanlı Devleti sefer sırasında, nakliyenin maliyeye getirdiği yükü hafifletmek amacıyla bazen nakliye işlerini, tımar sahiblerine yükler, aksatanları cezalandırıldı. Fakat XVI. yüzyılda, Tımarlı Sipahi sayısının azalması sonucu, ordunun asker ihtiyacını karşılayabilmek için sekban, sarıca ve levent olarak bilinen ücretli ve geçici askerler orduya alınmaya başlamıştır.

Bu durumun XVI. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde;

- I. batı tarzı yeniliklere ağırlık verilmesi,
- II. ordudaki lojistik sistemin bozulması,
- III. taşradaki asayışın bozulması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) I ve III
       D) II ve III   E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti, XIV. yüzyıldan itibaren yabancı ülkelere ticari ayrıcalıklar tanımlamıştır. Fransızlara ise gerçek anlamda ilk kapitülasyon 1569 yılında verilmiştir. İlk zamanlarda verilen kapitülasyonlar Osmanlı Devleti için sorun olmamışken sonraki dönemlerde büyük bir soruna dönüşmüştür.

Kapitülasyonların, Osmanlı Devleti açısından büyük sorumlara dönüşmesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Hoşgörü siyasetinin uygulanamayacağını
- B) Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve siyasal gücünün giderek azaldığını
- C) Azınlık haklarının genişletildiğini
- D) Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'yı daha yakından tanımağa başladığını
- E) Avrupalıların, Amerika ve Uzak Doğu'yu sömürmekten vazgeçtiğini

3. Osmanlı Devleti, nakit para ihtiyacını karşılamak için şöyle bir sistem uygulamıştır: Devlet bir bölgenin vergi toplamalığını, peşin para ihtiyacı olduğu için ihale usulü ile bir kişiye verir ve bu kişi devlete nakit ödeme yaparak bölgenin gelirlerine sahip olurdu.

Bu bilgilerden yola çıkarak Osmanlı Devleti'nin hangi sistemi uyguladığı söylenebilir?

- A) Avarız   B) Dirlik   C) Tımar
       D) İltizam   E) Müsadere

4. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda, tımar sisteminin bozulmasından dolayı Anadolu halkından tüfekli asker bölgeleri oluşturmuştur. Bir ya da iki sefer için alınan bu askerler, ateşli silah kullanabilmekteydi. Terhis edildikten sonra da serbestçe silah taşımalarına izin verilen bu askerler, seferlerden sonra köylerine geri dönmek yerine, eşkiyaya katılarak Anadolu'daki ayaklanmalara destek olmuş ve bu durum başka sorunları da beraberinde getirmiştir.

Bu gelişmelerin uzun vadede Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Yatay hareketliliğe
- B) İslahatlara son verilmesine
- C) Köyden kente göçün artmasına
- D) Anadolu'da huzur ortamının bozulmasına
- E) Tarım bölgelerinin boşalmasına

5. Osmanlı Devleti ekonomik sıkıntılısı gidermek için XVII. yüzyıldan itibaren bazı önlemler almaya başlamıştır.

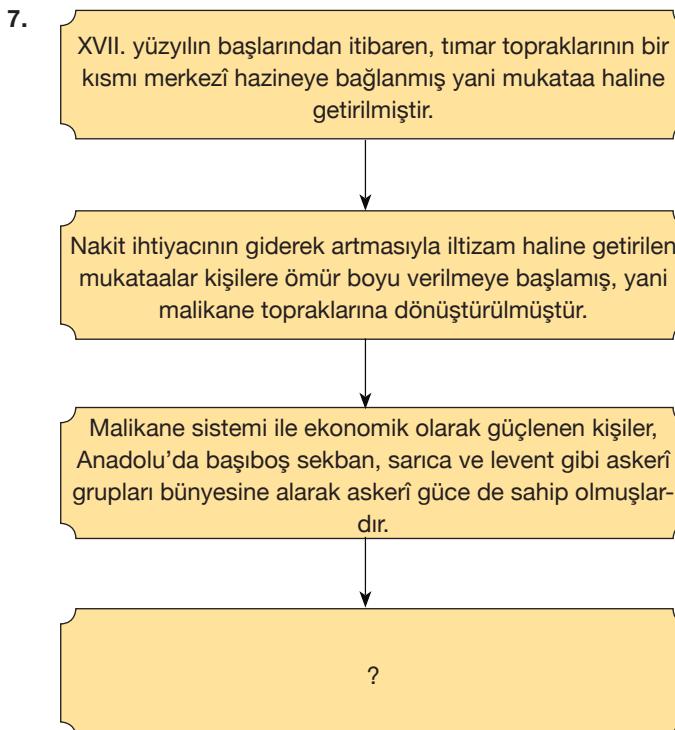
Bu önlemler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) İltizam sisteminin yaygınlaşması
- B) Toprakların tımar sistemine dâhil edilmesi
- C) Mukataa arazilerin artırılması
- D) Avarız vergisinin sürekli hâle getirilmesi
- E) Malikâne usulünün yaygınlaşması

6. Osmanlı Devleti, Ruslarla yaptığı 1739 Belgrad Antlaşması'nda arabulucu olan Fransa'ya, daha önce vermiş olduğu kapitülasyonları sürekli hâle getirmiştir. Böylece Fransa'ya verilen kapitülasyonlar, I. Mahmut Dönemi'nde padişahların hayat süreleri sınırlı olmaktan çıkarılmıştır.

Kapitülasyonların sürekli hâle getirilmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diğer Avrupa ülkelerinin, Osmanlı'dan ayrıcalık istemesine zemin hazırlamıştır.
- B) I. Mahmut kendisinden sonra gelecek padişahlar adına karar vermiştir.
- C) Yabancı sermayenin Osmanlı'ya girişi kolaylaşmıştır.
- D) Çoklu hazine sistemine geçiş yaşanmıştır.
- E) Fransa'nın, Osmanlı hâkimiyet alanında ticari etkinlikleri artmaya başlamıştır.

Osmanlı Devleti’nde yaşanan gelişmeler neden – sonuç ilişkisi doğrultusunda değerlendirildiğinde “?” işaretini ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Ekonomik çıkar elde eden güçler, taşrada ön plana çıkmaya başlamıştır.
- B) Mahallî güçler ortaya çıkmaya başlamıştır.
- C) Malî gelişmeler merkezî idareye karşı alternatif güçlerin oluşmasına neden olmuştur.
- D) Halkın, devlete olan güven ve bağlılığının azalmasına zemin olumuştur.
- E) Osmanlı Devleti’nde, mutlakiyetçi yönetim sona ermiştir.

8. Osmanlı Devleti, bir kısım toprakları devlet görevlilerine hizmetlerine karşılık dirlik olarak vermektediydi. Ancak bazı arazilerin vergi gelirleri kimseye tahsis edilmez doğrudan merkez hazinesine aktarılırdı. Bu vergi ya da vergi kaynaklarına “mukataa” denilmektedir. Osmanlı Devleti, zamanla görevlilere hizmet karşılığı verdiği dirlikleri, mukataa haline getirmeye başlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti mukataa arazi sayesinde,

- I. Hazineye ek kaynak sağlanmıştır.
- II. Nakit para ihtiyacını karşılamıştır.
- III. Borç para verilmeye başlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Osmanlı ekonomik sistemine ait bazı özellikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

I	Bir toprağın gelirlerinin açık artırma yoluyla bir süreliğine kiraya verilmesine “iltizam” denilmektedir. İltizam alan kişiyede “mültezim” denir.
II	Osmanlı Devleti’nin aldığı şer’i vergiler arasında; öşür, haraç ve cizye vergileri bulunmaktadır.
III	Savaş, deprem, kıtlık gibi olağanüstü durumlarda alınan vergilere “avarız vergisi” denilmiştir.

Yukarıdakilerden hangilerinin, XVI ve XVII. yüzyıllarda Osmanlı Devleti’nin nakit para ihtiyacını karşılamak için yaygınlaştırıldığı söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

HİZZALAMA

10. Osmanlı Devleti’nde; âyan, eşraf gibi yerel - mahallî beyler, zamanla merkezî otoriteyi sarsacak kadar güç kazanmaya başlamışlardır.

Osmanlı Devleti’nde yerel – mahallî beylerin güç elde ettiğine;

- I. asker ve vergi toplanmasında âyanlardan yardım istenmesi,
- II. âyanların İstanbul’da yaşayıp, mütesellim adı verilen görevlileri vergi tahsili için taşraya göndermesi,
- III. âyanların, halka kötü davranışarak daha fazla para toplamaya başlaması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nin 1578-1590 yılları arasında Safeviler, 1593-1606 yılları arasında da Avusturyalılarla savaşması, hazine için büyük bir sıkıntı olmuştur. Buna ek olarak Celâli Ayaklanması da baş gösterince Anadolu halkın sıkıntısı artmış ve bazı köylüler mallarını, hayvanlarını bile yanlarına almadan "Büyük Kaçgun" adı verilen geniş bir göç hareketine katılmıştır. Bu göçler sonucunda Anadolu halkı, ya büyük şehirlere göç etmiş ya da dağlara çekilmiştir. Osmanlı Devleti de isyanları sona erdirmek için bazı isyancı liderlere, devlet bünyesinde görev vermeye başlamıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Dış gelişmeler, sosyo-ekonomik gelişmelere neden olmuştur.
- B) Gelişmiş şehirlerde nüfus artışı yaşanmıştır.
- C) Osmanlı yönetim şekli tehlikeye girmiştir.
- D) Yeni isyanların görülmemesine zemin oluşmuştur.
- E) Ülkedeki insan ve ürün kaynakları kurumaya başlamıştır.

3. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde, Şii eğilimler ve idaredeki aksaklılardan dolayı isyan eden Bozoklu Şeyh Celâl, sonraki dönemlerde Anadolu'da çıkan ayaklanmalara da adını vermiştir. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren ise bu isyanlar, farklı bir şekilde bürünmüştür. Anadolu'da hızlı bir nüfus artışı yaşanması, fetihlerin de azalmasıyla Anadolu'da Celâli İsyancıları tekrar başlamıştır.

Bu bilgilere göre XVI. yüzyılın sonlarında, Celâli İsyancılarının yeniden başlamasında;

- I. işsizliğin yaygınlaşması,
- II. Yeniçi Ocağı'nın bozulmaya başlaması,
- III. mevcut toprakların yetersiz gelmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) I ve III   E) II ve III

4. III. Mehmet Dönemi'nde sancak sistemi kaldırılmış ve III. Mehmet'in oğlu I. Ahmet sancağa çıkmayıp kafeste yetişen ilk Osmanlı padişahı olmuştur. Böylece, Osmanlı Devleti'nde kafes sistemi uygulanmaya başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nde, sancak sisteminin kaldırılması ve kafes sisteminin uygulanması ile aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Sancaklarda ulusu ayaklanması
- B) Sadrazamların güç kaybetmelerinin
- C) İsyancıların sona ermescinin
- D) Anayasal düzene geçilmesinin
- E) Tecrübesiz padişahların tahta geçmesinin

2. XVI. yüzyılda, ilmiye sınıfında yaşanan bazı aksaklılar nedeniyle medrese öğrencilerinin başlattığı Suhte Ayaklanması görülmüştür. O dönemde Osmanlı ilmiye sınıfında görülen bazı aksaklılar şöyledir:

- Âlimin oğlu âlimdir anlayışı sonucu ulema çocukları ayrıcalık elde etmiştir.
- İlmiye sınıfında yükselmek için rüşvet ve iltimas yaygınlaşmıştır.
- Medreselere kapasitenin üzerinde öğrenci alınmıştır.

Bu gelişmelere bakarak;

- I. İlyakate verilen önemin azaldığı,
- II. klasik medrese geleneğinin bozulduğu,
- III. adam kayırmanın yaşandığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

5. XVII. yüzyılda devlete karşı güçlenen ve disiplin sorunu yaşayan yeniçeriler, devlete karşı isyanlarını artırmıştır. II. Osman (Genç Osman) da Yeniçi Ocağı'nı kaldırıp disiplinli bir ordu kurmak ve devlete çeki düzen vermek istemiş fakat durumu öğrenen yeniçeriler padişahı tahttan indirmiştirlerdir. Daha sonra Genç Osman Yedikule Zindanları'nda öldürülmüştür.

Bu bilgiden hareketle;

- I. yenilik taraftarlarının güçlendiği,
- II. merkezî otoritenin bozulduğu,
- III. Genç Osman'ın İslahat fikriyle hareket ettiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) I ve III   E) II ve III

6. Osmanlı Devleti’nde, özellikle XVII. yüzyılda birçok sıkıntıya yol açan isyanlar yaşanmıştır. İstanbul’da yeniçeriler, Anadolu’da Celâli ve medreseliler isyan etmişler fakat hiçbir isyan Osmanlı hanedanına karşı olmamıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) İsyancıların rejime karşı gerçekleştirdiklerinin
- B) Halkın yeniliklere destek verdiğiinin
- C) İslahat hareketlerine hız verildiğiinin
- D) Savaşlardaki yenilgilerin arttığını
- E) Yatay hareketlilik yaşandığının

7. I. Bazı devlet adamlarının iktidar mücadelelerinde bulunması
 II. Taşlaşım uygulaması
 III. Padişah değişim isteği

Yukarıdakilerden hangilerinin, Kapıkulu İsyancıları olarak da adlandırılan Yeniçeri İsyancılarının çıkışmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti’nde, I. Ahmet’ten itibaren, Ekber ve Erşad Sistemi uygulanmaya başlamıştır. Bu sistemle birlikte Osmanlı tahtına, Osmanlı ailesinden en büyük ve akı bağımda olan erkek evlat geçmeye başlamıştır. Böylece taht kavgaları önlenmeye çalışılmıştır.

Buna göre, Ekber – Erşad Sistemi ile ilgili,

- I. Osmanlı Devleti’nde hanedan sistemi başlamıştır.
- II. Şehzadelerin tecrübe kazanmasına imkân sağlanmıştır.
- III. Veraset sistemindeki düzensizliğe son verilmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. XVI ve XVII. yüzyılda yaşayan bazı Osmanlı Devlet adamları, devlet idaresindeki bozuklukların nedenlerini araştırmış ve raporlar hazırlamışlardır. Örneğin; Lütfi Paşa, “Âsafnâme” adlı eserinde, Sultan Süleyman Han zamanında olduğu gibi devletin gelir ve gider dengesinin sağlanması gerektiğini savunmuştur. Yine birçok devlet adamı, XVI. asırdan itibaren yaşanan olumsuz gelişmeleri, geleneksel devlet ve toplum düzeninin terk edilmesine bağlamıştır.

Sadece bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti’ndeki bozulmalar iç faktörlere bağlımaktadır.
  - II. Dirayetli padişahların yönetim tarzı örnek gösterilmiştir.
  - III. Avrupa’nın gerisinde kalındığı kabul edilmiştir.
- çıkarılardan hangileri yapılabilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) Yalnız III
  - D) I ve II
  - E) I, II ve III

10. Bu dönemde, Osmanlı Devleti’nde her ne kadar barış, eğlence, sefa dönemi olarak bilinse de sosyal ve kültürel hayatı bir reform döneminin de başlangıcı olmuştur. Nevşehirli Damat İbrahim Paşa’nın uzun süren sadrazamlık yıllarını içine alan bu dönemde; Batı ile siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkiler geliştirilmeye başlanmıştır.

1718 Pasarofça Antlaşması ile başlayıp 1730 Patrona Halil İsyancı ile sona eren bu döneme verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fetret Devri
- B) Lâle Devri
- C) Duraklama Dönemi
- D) Yükselme Dönemi
- E) Tagayyür ve Fesad Dönemi

11. Osmanlı Devleti’nde XVI. yüzyılda Anadolu’da hızlı bir nüfus artışı yaşanmış ve fetihlerin de azalmasıyla mevcut topraklar artan nüfusa yetersiz gelmeye başlamıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. Anadolu’da işsizliğin artması,
- II. Celâli İsyancılarının yaşanması,
- III. azınlıkların ayrılıkçı hareketlere başlaması

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nde görev yapmış devlet adamlarına ve Osmanlı aydınlarına ait bazı görüşler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Koçi Bey	Halkın vergileri ödeyebilmesi için, vergiler makul seviyeye indirilmelidir.
Sarı Mehmet Paşa	Üretime elverişli topraklar boş bırakılmamalıdır.
Gelibolulu Mustafa Ali	Liyakat sahibi olmayan kişiler, yönetici olarak atanmaya başlamıştır.
Lütfi Paşa	Devlet gelirlerinin, giderlerden fazla olması için uğraşılmalıdır. Bunun için de ücretli memur sayısı belli bir düzeyde tutulmalıdır.

Tabloya bakılarak aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Genel olarak ekonomik tedbirler düşünülmüştür.
- B) Yetenekli devlet adamlarından yoksun kalıldığı belirtilmiştir.
- C) Somut çözüm önerileri getirilmiştir.
- D) Tarımsal üretime önem verilmiştir.
- E) İslahatlar kişilerin hayatlarıyla sınırlı kalmıştır.

2. Lâle Devri'nde Osmanlı Türklerine ait ilk matbaa kurulmuş, Doğu ve Batı'ya ait eserlerin tercüme edilmesi için heyet oluşturulmuş, Yirmisekiz Çelebi Mehmet Fransa'ya elçi olarak gönderilmiştir. Yine bu dönemde çiçek hastalığına karşı aşı yapılmış, bazı zengin zümreler Avrupa tarzında ev eşyaları, giysiler kullanmaya başlamıştır. Ayrıca yeniçerilerden "Tulumbacılar" adıyla ilk düzenli itfaiye teşkilatı oluşturulmuştur.

Bu bilgilere dayanarak Lâle Devri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti, Avrupa'yı yakından tanımeye başlamıştır.
- B) Bilimsel ve kültürel gelişmeler görülmüştür.
- C) Osmanlı sosyal hayatında değişimler yaşanmıştır.
- D) Askerî alanda düzenleme yapılmıştır.
- E) Diplomasi alanında önemli bir adım atılmıştır.

3. Avrupa'da, XV. yüzyıldan itibaren matbaanın kullanımı yaygınlaşmıştır. Daha önce manastırların atölyelerinde kitaplar çoğaltılrken matbaa ile el yazması kitaptan basılı kitabı geçiş gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda kütüphanelerde, matbaada basılan kitabı sayısı el yazması kitabı sayısını geçmiştir. Örneğin Viyana İmparatorluk Kütüphanesinde, 1600 yılında 10.000 kitabı varken bu sayı 1680'de 80.000'e çıkmıştır.

Buna göre,

- I. Bilginin üretilmesi ve yayılması kolaylaşmıştır.
- II. Yazı kullanılmaya başlamıştır.
- III. Krallar siyasi güçlerini artırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. XVII. yüzyılda, askerî sahadaki yeniliklerin artması sonucu, devlet kademelerinde seyyife sınıfı önemini kaybetmiş, onun yerine kalemiye sınıfı ön plana çıkmaya başlamıştır. Böylece, dış sorunları çözmek için kalemiye mensubu bürokratlar sıvırılmış ve diplomasıye değer verilmeye başlanmıştır.

Bu gelişmeler sonucunda hangi devlet görevlisinin önem kazandığı söylenebilir?

- A) Sadrazam
- B) Nişancı
- C) Şeyhülislam
- D) Kazasker
- E) Reisülküttap

5. I. Layihə

- II. Risale

- III. Nasihatname

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı idaresindeki ve toplum hayatındaki bozulmalar karşısında devlet adamlarının çözüm önerileri sunduğu eserler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti’nde, gayrimüslimler XV. yüzyılın sonlarından itibaren kendi matbaalarını kurmaya başlamışlardır. Osmanlı Müslümanları ise Şeyhülislam’dan alınan fetva ile ancak Lale Devri’nde, yani XVIII. yüzyılda matbaa kurmuşlardır. Bunda da İbrahim Müteferrika ile Said Efendi’nin önemli bir rolü bulunmaktadır.

Buna göre;

- I. Osmanlı Müslümanlarının yenilikleri geç benimsedikleri,
  - II. dinî eserlerin basılmasına izin verildiği,
  - III. yenilikler sayesinde eğitim alanında İslahat yapıldığı
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

7. Avrupa’da matbaanın yaygınlaşması;

- I. Skolastik düşünce,
- II. Feodalite,
- III. Rönesans

unsurlarından hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

8. İstanbul'da yaşanan Yeniçeri İsyanları sonucunda;

- Köklü değişiklikler yapmak isteyen Genç Osman tahttan indirilmiş ve öldürülmüştür.
- IV. Mehmet’ten bazı saray ağalarının idam edilmesi istenmiş ve Çınar Olayı (Vaka-i Vakviye) olarak tarihe geçen devlet adamlarının asılması olayı gerçekleşmiştir.

Bu gelişmeler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Devlet otoritesinde sıkıntılar yaşandığına
 B) Kapıkulu askerlerinin güçlendiğine
 C) Osmanlı Devleti’nde bir daha İslahat yapılmadığına
 D) Yeniçerilerin siyasete yön verdiğine
 E) “Devlet, ocak içindir” anlayışının yerleşmeye başladığına

9. Kâtip Çelebi, Osmanlı Devleti’ni Batı'daki gelişmelerden haberdar etmek için çalışan XVII. yüzyl Osmanlı aydındır. Hem akli hem de naklı ilimlere önem veren Kâtip Çelebi, eserlerini oluştururken sadece Türkçe ve Arapça kaynakları kullanmamış, Batı kaynaklarına da yer vermiştir.

Verilen bu bilgilere göre, Kâtip Çelebi ile ilgili;

- I. Osmanlı Devleti’nde yenilikler yapılmasını istediği,
  - II. pozitif ilimlere değer verdiği,
  - III. farklı görüşlerden yararlandığı
- İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

10. Matbaa, Osmanlı Müslümanları tarafından, 1727 yılından itibaren kullanılmaya başlansa da çok yaygınlaşmamış ve kültürel anlamda büyük bir sıçrama olmamıştır. Hatta matbaada dinî eserlerin basılması dahi yasaklanmıştır.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Okuma alışkanlığının kazandırılmaması
 B) Hattatlığın yaygın bir meslek olması
 C) Okuyucu kitlesinin az olması
 D) Arap harflerinin matbaaya uygun olmaması
 E) Dinî tutuculuğun olması

11. Lâle Devri’ni sona erdiren 1730 Patrona Halil Ayaklanması ile padişah tahttan indirilmiş, sadrazam öldürülmüş fakat basimevine dokunulmamıştır.

Buna göre Patrona Halil Ayaklanması ile ilgili;

- I. yeniliklere karşı olmadığı,
- II. rejim değişikliği getirdiği,
- III. yöneticilere karşı yapıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

TEST 65**DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI****Bölüm Sonu Tekrar**

- 1.** Kapitülasyonların Osmanlı Devleti'ndeki olumsuz etkilerine değinen bir tarih öğretmeni, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri vermiştir.

- Avrupalı devletler, kapitülasyonların etkisiyle Osmanlı topraklarında gittikçe güçlenmişler ve Osmanlı Devleti'nin iyice zayıfladığı dönemlerde Osmanlı Bankası'nı kurmuşlardır.
- Kapitülasyon elde eden yabancılar, Osmanlı topraklarında kendi mahkemelerini kurmuşlardır.
- İstanbul'daki elçilik binalarının çevresinde her milletten insanın bir arada bulunduğu kozmopolit mahalleler oluşmuştur.

Verilen bu bilgilere göre kapitülasyonların, Osmanlı Devleti'nde;

- I. hukuki,
- II. sosyal,
- III. ekonomik

alanların hangilerinde herhangi bir etkiye sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** XVI. yüzyıl Avrupası'nda, Martin Luther öncülüğünde Reform Hareketleri başlamıştır. Martin Luther'i destekleyenlerin güç kazanmasıyla Papalık, Hristiyanlar üzerindeki dini, politik ve ekonomik üstünlüğünü kaybetmeye başlamıştır. O kadar ki; 1648 Westphalia Barışı'nda, Papalık temsilcisi konferansta dinlenmemiş ve antlaşma metinleri de papaya imzalattırılmamıştır.

Bu gelişmelerin, Avrupa'da;

- I. modern devletler hukukunun doğması,
- II. yeni sömürge imparatorluklarının kurulması,
- III. dinî birlikteliğin bozulması

durumlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 3.** Osmanlı Devleti'nde, XVII. yüzyılda yoğunlaşan Celâli İsyancıları sırasında, isyancı liderler bir gün eşkıyabaşı iken ertesi gün itibarı bir sancakbeyi hâline getirilmiştir. Bazı ası elebaşlarının ise hanedandan bir kadın üye ile evlendirildiği görülmüştür.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. İsyancıları sona erdirmeye çalışmıştır.
- II. Yeni isyancıların yaşamasına fırsat verilmiştir.
- III. Sorunların köküne inmemiştir.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

- 4.** XVII. yılın başlarından itibaren, Osmanlı Devleti'nde yaşanan bazı gelişmeler şöyledir:

- Timar topraklarının merkezî hazineye bağlanması yanı iltizam hâline dönüştürülmesi uygulaması başlamıştır.
- İltizam sahibi olan mültezimler, bölgelerinde zenginleşmiş ve nüfuz sahibi olmuşlardır.
- Mukataa araziler, mültezimlere ömür boyu verilmeye başlamıştır. Bu sisteme de "malikâne" denilmiştir.

Bu bilgiden harekete,

- I. Osmanlı Devleti, finansman sağlamak için tedbirler almıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nin giderleri azaltılmaya çalışılmıştır.
- III. Taşrada, büyük toprak sahipleri ortaya çıkmaya başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

HİZMETLER

- 5.** XVII. yüzyılda Avrupa'daki gelişmelerin aksine, Osmanlı devlet idaresinde ve toplum içinde bozulmalar yaşanmıştır. Bu bozulmaları İslahat layihalarında kaleme alan devlet adamları ve aydınlar, genellikle Kanuni Dönemi'ni örnek olarak göstermişlerdir. Bu layihalarda, özellikle kuruluş ve yükselme dönemlerindeki disiplin ve idare tarzına geri dönülmesi gerektiği vurgulanmış, bunu da "Kanun-u Kadim'e dönmek" şeklinde ifade etmişlerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin XVII. yüzyıl layihelerine ait özelliklerden biri olduğu söylemez?

- A) Osmanlı Klasik Dönem devlet yapısının önemini vurgulamışlardır.
- B) Bozulmalarla iç faktörlerin etkili olduğunu düşünmüşlerdir.
- C) Kanuni Dönemi'nin en iyi dönemlerden biri olduğunu belirtmişlerdir.
- D) Bozulmaların nedenlerinden biri olarak Batı'daki gelişmelerin takip edilmemesini göstermişlerdir.
- E) Yönetim alanında İslahat yapılmasını tavsiye etmişlerdir.

6. • Sancak sistemine son verilmesi
• Deneyimsiz padişahların tahta geçmesi
• Coğrafi Keşifler ile değerli madenlerin Avrupa'ya taşınması

Yukarıdaki gelişmelerin Osmanlı Devleti'nde;

- I. teokratik yapının sona ermesi,
II. taşrada isyanların çıkması,
III. enflasyon yaşanması

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. 1648 Westphalia Antlaşması sonucunda;

- I. devletler arasında yasal eşitliğin sağlanması,
II. devletlerin kendi geleceklerini kendilerinin belirlemesi ilkesinin geçerli olmaya başlaması,
III. kilisenin, devlet ve toplum üzerindeki etkisinin azalması

durumlarından hangilerinin modern devletler hukukunun oluşmasına yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde Lâle Devri'ne ait bazı gelişmeler şöyledir:

- Osmanlı Müslümanları, ilk matbaalarını kurmuşlardır. Bu matbaada ilk basılan eser, bir sözlük olan Vankulu Lûgati olmuştur.
- İstanbul'da çini, kumaş ve çuha atölyeleri kurulmuştur.
- Devlet tarafından, hekimlerin alanlarında yeterli olup olmadıklarını belirlemek üzere sınav uygulaması yapılmıştır.
- Fransa'ya elçi olarak gönderilen Yirmisekiz Çelebi Mehmet, yurda dönüşünde orada uygulanan basım tekniğinin Osmanlı diline ve yazısına uygulanmasını istemiştir.

Sadece bu bilgilere göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti tıp alanında en gelişmiş dönemini yaşamıştır.
B) Avrupa'dan bazı yeniliklerin alınması gereği vurgulanmıştır.
C) Eğitim sisteminde bazı değişiklikler olmuştur.
D) Osmanlı'daki ilk dil çalışmaları Lâle Devri'nde yapılmıştır.
E) Batı'daki gelişmeler ekonomik gelişmelere neden olmuştur.

9. XVI. yüzyılda Martin Luther öncülüğünde başlayan Reform hareketleri ile yeni mezhepler ortaya çıkmıştır. Basılı eserler aracılığıyla daha da bilinçlenen insanlar, insana verilen değerin de artmasıyla Papalık'ta islahat düşüncesinin gerçekleşmesine neden olmuşlardır. Avrupa'da Katolik Kilisesi'ne karşı başlayan bu hareketler siyasi, ekonomik, kültürel sonuçlar doğurmuştur.

Bu bilgilere göre;

- I. Sanayi İnkılabı,
II. Hümanizm,
III. Matbaa

unsurlarından hangileri, Martin Luther'in görüşlerinin Avrupa'da hızla yayılmasının nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde, XVII. yüzyılda bazı çevreler kendi çıkarları için yeniçerileri kıskırtmış, yaşanan Yeniçeri İsyanları sonucunda da sık sık padişah değişikliği olmuştur. Yine bu isyanlar sonucunda bazı önemli devlet adamları idam edilmiş ve liyakatsız kişiler devletin üst makamlarına getirilmiştir.

Bu gelişmelerin, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Devlet idaresinin sarsılmasına
B) Bazı islahatların sonuçsuz kalmasına
C) Hanedan yönetimine son verilmesine
D) Merkezî otoritenin bozulmasına
E) Halkın devlete olan güveninin azalmasına

11. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyıldaki islahatlarının konu edildiği bir derste öğretmen sınıfı, "XVII. yüzyıldaki islahatlar neden başarılı olamamıştır?" sorusunu yöneltemiştir.

Buna göre, öğretmenin sorduğu bu soruya, öğrencilrin aşağıdaki cevaplardan hangisini vermesi beklenmez?

- A) Islahatlar daha çok islahatı yapan kişinin hayatı ile sınırlı kalmıştır.
B) Sorunların kökenine inilmediği için kalıcı çözümler üretilmemiştir.
C) Bu islahatlar daha çok kişilere yani şahislara bağlı kalmıştır.
D) Islahatlara bazı devlet adamları, yeniçeriler ve ulema sınıfı engel olmaya çalışmıştır.
E) Batı'dan getirilen uzmanlar, kendi alanlarında başarılı olamamışlardır.

- 1.** Fransız İhtilali öncesinde Fransa kralı, ülkenin yönetimi ve geleceği üzerinde mutlak söz sahibiydi. Burjuva sınıfı ise siyasi ve sosyal haklara sahip olmak istiyordu. Soylular ve din adamları vergi vermezken halktan vergi topluyordu. Ayrıca yargıçlık ya babadan oğula geçiyor ya da satın alınıyordu.

Bu bilgilere göre, ihtilal öncesi Fransa ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Toplumsal sınıflaşmaların görüldüğü
- B) Mutlakiyet ile yönetildiği
- C) Burjuva sınıfının gittikçe güç kaybettiği
- D) Ekonomik, hukuki, siyasi ve sosyal eşitsizlik olduğu
- E) Ayrıcalıklı grupların bulunduğu

- 2.** Mutlak monarşiye karşı olan gruplar, Fransız İhtilali ile kralın yetkilerini elinden almış ve ihtilalin neticesinde tüm Avrupa'ya eşitlik, özgürlük, ulusçuluk, ulusal egemenlik, demokrasi, laiklik, adalet gibi kavramlar yayılmaya başlamıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. devletlerin çok yönlü etkilenmesi,
- II. azınlıkların bağımsızlık elde etmesi,
- III. imparatorlukları yıkılması

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 3.** XVIII. yüzyılda İngiltere'de, Sanayi Devrimi başlamıştır. Böylece tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş sağlanmış ve el aletleri, yerini makinelere bırakmıştır.

Buna göre Avrupa'da başlayan sanayileşme sürecinin sosyal ve ekonomik hayatı etkileri arasında;

- I. köyden kente doğru göçün artması,
- II. işçi sorunlarının ortaya çıkması,
- III. el işçiliğinin önem kazanması

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 4.** Viyana Kongresi'nin getirdiği düzene karşı olan, Fransa'da başlayan 1830 İhtilalleri, halkın egemenliğini ortaya koymuş ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde de yankı uyandırılmıştır. Ayrıca 1830 İhtilalleri sonucunda Fransa, Belçika ve İspanya'da liberalizm öne çıkmış, Belçika ile İspanya'da meşru idareler kurulmuştur.

Bu bilgilere göre, 1830 İhtilalleri ile ilgili,

- I. Demokratik gelişmelere neden olmuştur.
- II. Avrupa'da siyasi sonuçlar doğmuştur.
- III. Özgürlüklerin önü açılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 5.** İngiltere, genel olarak Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunmuş fakat Rumların, Rus etkisine girmemesi için Mora'da çıkan Rum İsyani'ni desteklemiştir. Böylece Mora'da bir Rum idaresi kurulması durumunda bölgede etkili olacağını düşünmüştür. İngiltere 1827 yılında, Rum İsyani'ni bastırmak için gelen Osmanlı-Mısır donanmalarını da Rusya ve Fransa ile birleşip Navarin'de yakmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti Rum İsyani'ni bastırmak için yardım almıştır.
- B) Rumların bağımsızlık mücadelesi uluslararası bir meseleye dönüştürülmüştür.
- C) İngiltere'nin, Doğu Akdeniz'deki en büyük rakibi Rusya'dır.
- D) İngiltere bazı durumlarda, Osmanlı toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmiştir.
- E) Osmanlı ordusu ağır bir yara almıştır.

6. Napoleon, Osmanlı topraklarında yaşayan Rumları kışkırtma politikasını izlemiş ve komutanlarına, "Halkı kazanmak için elinizden geleni yapınız. Eğer halkın bağımsızlığa eğilimi varsa bağımsızlık duygusunu körükleyiniz." demiştir. Napoleon ayrıca, Rumlara silah ve cephane desteğinde de bulunmuştur. Avrupalı devletlerin de destek verdiği Rumlar, bu sayede 1829'da bağımsız olmuştur.

Sadece bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı topraklarında ayrılkı hareketler görülmüştür.
- B) Rumlardan bağımsızlık elde etmesi diğer Balkan uluslarının ayaklanması neden olmuştur.
- C) Osmanlı Devleti Fransız İhtilali'nin sonuçlarıyla yüzleşmeye başlamıştır.
- D) Napoleon, Osmanlı sınırları içinde bağımsızlık duygusunun yayılmasını istemiştir.
- E) Osmanlı Devleti milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmiştir.

7. Bir tarih öğretmeni, öğrencilerine bazı ideolojik kavramlar vermiş ve kavramların karşısına, o ideolojiye sahip kişilermiş gibi yorum yapmalarını istemiştir. Öğrenciler de aşağıdaki yorumları yapmışlardır.

Liberalizm	Özgürliğin sınırlanılmaması gerektiğini düşünüyorum. Devlet ekonomik ve toplumsal yaşama kesinlikle müdahale etmemelidir.
Kapitalizm	Sermaye sahipleriyle işçiler arasındaki eşitsizliğin kaldırılması gerekmektedir. Böylece servet ve refah seviyesindeki farklar ortadan kalkacaktır.
Marksizm	Tüm işçiler sınır tanımadan birleşmeli ve devrimci partiler kurmalıdır. İşçiler iktidara geldikten sonra üretim araçlarını özel mülkiyetten çıkarmalı ve bir proletarya diktatörlüğü kurmalıdır.
Sosyalizm	Sermaye sahiplerinin üretim araçlarına sahip olması gerektiğini düşünüyorum. Sistemin devam etmesini sağlamak için daha çok ham madde ve iş gücüne ihtiyaç bulunmaktadır.

Buna göre, öğrencilerin yapmış olduğu yorumların hangilerinde yanlışlık yapıldığı söylenebilir?

- A) Kapitalizm – Sosyalizm
- B) Marksizm – Kapitalizm
- C) Sosyalizm – Liberalizm
- D) Marksizm – Sosyalizm
- E) Liberalizm – Kapitalizm

8. Macarlar, Avusturya'ya karşı bağımsızlık isteğiyle ayaklanmış, bu duruma tepki gösteren Rusya ise Avusturya'nın yanında yer almıştır. Bu sayede Macar bağımsızlık hareketi 1849'da kanlı bir şekilde bastırılmıştır.

Buna göre Rusya'nın, Avusturya'nın yanında yer almasının;

- I. uluslu isyanların kendi topraklarına sıçraması,
  - II. imparatorlukların devam etmesi,
  - III. Panslavizm'in gerçekleştirilmek istenmesi
- düşüncelerinden hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde, Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik duygusuyla isyan eden ilk azınlık grup Sırplar olmuştur.

Sırpların bağımsızlık isteğiyle ayaklanmalarında, Fransız İhtilali dışında;

- I. Osmanlı – Avusturya, Osmanlı – Rusya savaşlarıyla bölgenin savaş alanı hâline gelmesi,
  - II. Osmanlı merkezi otoritesinin zayıflaması,
  - III. Ayanların bölgelerdeki baskularını artırmaları
- gelismelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Sanayi İnkılabı sonrasında ekonomik gücünü artıran burjuva sınıfı, ekonomik güçe dayanarak krallara karşı siyasal hak arayışları içine girmiştir. Burjuva sınıfı gittikçe kralın yetkilerini sınırlandırmak ve siyasi haklar elde etmek için mücadele etmiştir. Böylece kralların yetkileri sınırlanılmaya başlanmıştır.

Bu gelişmelerin sonucunda aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Meşrutî monarşi rejimine geçilmesi
- B) Kişi hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi
- C) Modern ve yazılı anayasa çalışmalarının artması
- D) Uluslu ayaklanmaların sona ermesi
- E) Demokratik gelişmelerin artmaya başlaması

1. Avrupa'da XVIII. yüzyılda, Sanayi Devrimi ile önemli bir dönüşüm başlamıştır. Sanayi Devrimi ile el emeğine dayanın üretim yerini makineleşmeye bağlı üretim tarzına bırakmıştır. Tekstil sektöründe başlayan makineleşme, zamanla diğer alanlarda da etkisini göstermiştir.

Buna göre, makineleşmeye bağlı olarak aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Büyük şehirlerde fabrikaların kurulması
- B) Kısa zamanda bol miktarda ürün elde edilmesi
- C) Ham madde ve pazar ihtiyacının artması
- D) Köyden kente göçün artması
- E) İş bölümünün başlaması

2. Sanayi Devrimi ile büyük şehirlerde, büyük sermayeli fabrikalar kurulmuştur. Bu durumun toplumsal hayatı en büyük etkisi insanların köyden kente göç etmesi olmuştur. Fabrikalarda çalışmaya başlayan insanlar yoğun mesai harcamaya ve hep aynı işi yapmaya başlamıştır.

Verilen bilgilere göre sanayileşmenin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) İşçi sınıfının ve sorunlarının oluşmasına
- B) Kentsel sorunların yaşanmasına
- C) Tarımsal üretimin sona ermesine
- D) Fabrikaların çevresinde yerleşim alanlarının kurulmasına
- E) Patron – işçi ilişkisinin başlamasına

3. Sanayi İnkılabı XVIII. yüzyılda İngiltere'de ortaya çıkışmış dünyada büyük bir değişimi başlatmıştır.

Sanayi İnkılabı'nın başlamasında;

- I. Coğrafi Keşifler,
- II. Rönesans,
- III. Fransız İhtilali

gelismelerinden etkilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Aşağıdaki tabloda "Sanayi İnkılabı" sonucunda dünyada yaşanan bazı gelişmeler gösterilmiştir.

	Gelişme	Artar	Azalır
I	Sömürgecilik	✓	
II	Uluslararası Ticaret	✓	
III	Ham madde İhtiyacı		✓
IV	Avrupa'da Refah Seviyesi	✓	
V	Usta-Çırak İlişkisi		✓

Yukarıdaki numaralandırılmış gelişmelerden hangisinde yanlışlık yapıldığı söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Sanayileşme sürecini tamamlayan ülkeler, işlenmemiş madde yani ham madde arayışına girmiştir. Ham madde elde edildikten sonra da fabrikalarda işlenmiş ve pazar ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Avrupalı devletler sanayileşme sürecini olumlu atlattıken Osmanlı Devleti, Sanayi Devrimini gerçekleştirememiş hatta Avrupalı devletlerin ham madde elde etmek istediği ülkelerden biri olmuştur.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. Kapitülasyonlardan yararlanan ülke sayısının azaldığı,
- II. Osmanlı Devleti'nin geopolitik öneminin arttığı,
- III. bazı Osmanlı topraklarının işgal edilmesine zemin oluştugu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Sanayi Devrimi sonucu Avrupa'da üretim hızı ve miktarı artmıştır. Bu durum da Osmanlı Devleti gibi ekonomisi zirat-e dayalı olan ülkeleri derinden sarsmıştır.

Buna göre, sanayileşmemiş ülkelerin:

- I. mamul madde satımı,
- II. ithalat,
- III. ham madde alımı

durumlarından hangilerine yönelikmesi beklenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

7. "Sanayi İnkılabı ile köyden kente göç artmış fakat makineleşme sadece şehirlerle sınırlı kalmamıştır." diyen bir kişi aşağıdakilerden hangisini görüşüne kanıt olarak gösterebilir?

- A) Fabrikalarda üretilen malların sömürülen bölgelerde pazarlanması
- B) Kırsal kesimde endüstrileşmeye bağlı tarımsal üretimin artış göstermesini
- C) Tarımsal faaliyetlerde, işçi sayısının artmasını
- D) Yeni kıtalar keşfedilerek sömürgeciligin başlamasını
- E) İşçi sınıfının önem kazanmasını

8. Avrupa'da yaşanan endüstriyelleşme ile tarımsal verimlilik de artış göstermiştir.

Buna göre tarımsal verimde artış gözlenmesinde;

- I. dörtlü ekim sisteminin yenilenmesi,
- II. bilimsel metodların kullanılması,
- III. tarımın makineleşmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

9. Sanayi İnkılabı sonrası endüstrileşmeye bağlı olarak çalışma saatleri genellikle güneşin doğuşundan batışına kadar sürdürmüştür. Ayrıca kadınların ve çocukların çalıştırıldığı ortamlar da oluşmuştur.

Buna bağlı olarak;

- I. sendikaların kurulması,
- II. çalışma sürelerinin düzenlenmesi,
- III. işçi haklarının savunulması

durumlarından hangilerinin önemli hâle geldiği söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

10. **Yeni ham madde ve pazar arayışının Avrupa devletleri arasında;**

- I. siyasi ve askerî ittifaklara son verilmesi,
- II. uluslararası rekabetin artması,
- III. milliyetçi isyanların desteklenmesi yönünde kararlar alınması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

11. Evrensel sonuçlar doğuran "Sanayi Devrimi" XVIII. yüzyılda İngiltere'de başlamıştır.

Sanayi Devrimi'nin İngiltere'de başlamasında, İngiltere'nin;

- I. güçlü ekonomiye sahip olması,
- II. zengin maden ve kömür yataklarına sahip olması,
- III. ham madde kaynaklarına ulaşabilmesi

özelliklerinden hangilerine sahip olması etkili olmuştur?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

- 1.** Fransa'da 1793 yılındaki genel seferberlik ilanında şöyle bir madde yer almaktadır: "Şu andan itibaren, düşmanlarımızın tümü cumhuriyet topraklarından çıkartılana kadar Fransızların hepsi orduda hizmet etmek üzere sürekli görev ve alınmıştır. Genç erkekler muharebeye gidecekler; evli erkekler silah yapacaklar ve harp malzemesi taşıyacaklar; kadınlar çadır ve giyecek yapacaklar ve hastanelerde hizmet edecekler; çocukların eski keterlerden pansuman bezini yapacaklar; yaşlı erkekler meydanda cumhuriyetin lehinde ve krallara karşı nefret dolu konuşmalar yaparak askerlerin cesaretlerini artıracaklardır."

Fransa'da gerçekleşen seferberlik ilanında yer alan ifadeler bakıldığından aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fransa'da zorunlu askerlik uygulaması başlamıştır.
- B) Mutlak monarşije karşı mücadele edilmesi önemsenmiştir.
- C) Yeni rejimi korumaya yönelik tedbirler alınmıştır.
- D) Fransız ordusunun sayısı düşman sayısından daha fazla hâle getirilmiştir.
- E) Propaganda faaliyeti yapılması için karar alınmıştır.

- 2.** Ulus devletler, zorunlu askerlik sistemi ile profesyonel-daimî ordularının dışında asker almaya başlamışlardır. Zorunlu askerlik için alınan vatandaşlar ya daimî orduya katılmış ya da yeni askerî birlikler olarak görev almışlardır. Vatandaşlar bu orduda ayrıca, devletin resmi dilini ve temel değerlerini öğrenmişler ve ülke savunmasında belirli bir zaman dilimi için görevlendirilmişlerdir. Böylece hem eskisine göre daha güçlü bir ordu meydana getirilmiş hem de merkezî yapılar güçlendirilmiştir.

Buna göre, zorunlu askerlik sistemi ile ilgili,

- I. Vatandaşlık eğitiminin verilmesini sağlamıştır.
- II. Savaşların daha yıkıcı hâle gelmesine yol açmıştır.
- III. Devletlerin askerî gücünün ve halkın üzerindeki kontrolünün artmasını sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 3.** Yeniçeri Ocağı, ilk dönemlerdeki başarılarının ve disiplinli olmalarının aksine zamanla bozulmaya başlamıştır. Buna aşağıdaki durumlar örnek olarak gösterilebilir:
- Halktan ve esnafdan haraç almaya başlamışlardır.
  - Kahvehane ve benzeri iş yerleri açarak haksız rekabete neden olmuşlardır.
  - Konumlarını kaybetmemek için askerî ve idari bütün yeniliklere karşı çıkmışlardır.
  - Sırp ve Yunan İsyancıları bastırmakta yetersiz kalmışlardır.

Verilen bu bilgilere göre, Yeniçeri Ocağı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Askerlik dışında başka işlerle de ilgilenmişlerdir.
- B) Osmanlı Devleti'ndeki yeniliklerin destekleyicisi olmuşlardır.
- C) Halkın devlete olan bağlılığının azalmasına neden olacak faaliyetlerde bulunmuşlardır.
- D) Ulusçu isyanlar sırasında başarısız olmuşlardır.
- E) Devletin modernleşmesinin önünde büyük bir engel olmuşlardır.

- 4.** Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda, büyük askerî reform yapan Rusya ve Avusturya karşısında ağır yenilgiler almış ve büyük toprak kayipları yaşamıştır. Bu gelişmeler üzerine III. Selim, XVIII. yüzyılın sonlarında Batı tarzında olan Nizam-i Cedit Ordusu'nu kurmuştur. Bu ordunun yarısı İstanbul'da kalmış diğer yarısı ise Anadolu'nun vilayet merkezlerine dağıtılmıştır. II. Mahmut ise bozulmuş olan Yeniçeri Ocağı'ni kaldırarak yerine Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye adıyla düzenli ve talimli bir ordu oluşturmuştur.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti hakkında,

- I. Askерî rekabete ayak uydurmaya çalışmıştır.
- II. Merkezî idarenin otoritesini artırmayı amaçlamıştır.
- III. Ulus devlet sistemini benimsemeye başlamıştır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 5. Osmanlı Devleti’nde Nizam-ı Cedit Ordusu için “İrad-ı Cedit”, Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusu için de “Mansure” hazinelerinin oluşturulması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**
- A) Yeniliklerin halka benimsetilmeye çalışıldığıının
  - B) Kapitülasyonların kaldırılmak istendiğinin
  - C) Osmanlı dış borçlarının azaltılması için kurumlar oluşturduğunun
  - D) Batı tarzında yenilik yapmak için Avrupalı devletlerin desteğinin alındığının
  - E) Yeni kurulan orduların, masraflarının karşılanması istenilenin
- 6. Zorunlu askerlik sistemine göre, her birey vatan savunmasından sorumludur ve gerektiğinde millet; ordu olarak görev yapmalıdır. Bu düşünce doğrultusunda millî ordu kavramı ortaya çıkmıştır.**
- Aşağıdaki olayların hangisinin sonucunda millî ordu kavramının ortaya çıkmasına başladığı söylenebilir?**
- A) Fransız İhtilali
  - B) Reform
  - C) Sanayi Devrimi
  - D) Coğrafi Keşifler
  - E) Rönesans
- 7. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda tüm halkın eşit olması yönünde yenilikler yapmış ve bu doğrultuda gayrimüslimlerin de Müslümanlar gibi askere alınması gerektiğini savunmuştur. Ancak bazı gayrimüslimlerin isteksizliği de göz önünde bulundurularak bedel-i askerî (bedel ödeyerek) yoluyla gayrimüslimlere askerlik görevinden muaf olma hakkı getirilmiştir. Bu hak, tüm Osmanlı tebaasını kapsamış olsa da Müslümanların ödemesi gereken bedel, gayrimüslimler için öngörüldenden fazla olmuştur.**
- Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?**
- A) Yeniliklere rağmen halk arasında tam eşitlik sağlanamamıştır.
  - B) Ordunun tamamının Müslümanlardan oluşması uygulamasına devam edilmiştir.
  - C) Bedelli askerlik sistemi uygulamaya konulmuştur.
  - D) Osmanlı vatandaşlığı olgusu tam olarak yerleşmemiştir.
  - E) Gayrimüslimlere yönelik çareler düşünülmüşür.
- 8. Osmanlı Devleti’nde ordu ve devlet teşkilatındaki modernleşmenin asıl başlangıcı kabul edilen Yeniçi Ocağı’nın kaldırılması olayına ----- denilmektedir.**
- Yukarıdaki boşluğa getirilmesi gereken kavram aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Vaka-i Hayriye
  - B) Çınar Olayı
  - C) Bâb-ı Ali Baskını
  - D) Vaka-i Vakvakiye
  - E) Çirağan Vakası
- 9. 1839 Tanzimat Fermanı’nda, ulus devlet modelini andran “muhabaza-i vatan” ifadesi yer almıştır. Devlet bu ifade ile gayrimüslimlerin askerlik yüküne ortak olmasını savunmuştur. Fakat bazı çevreler Müslüman ile gayrimüslim vatandaşların orduda bütünlük sağlayamayacağını ileri sürmüştür. Hristiyan cemaatler ise gençlerin askere alınmasıyla mali durumun daha da kötüye gideceğini belirtmişlerdir.**
- Buna göre Osmanlı Devleti’nin, zorunlu ve düzenli bir ordu kurma yolunda;**
- I. sosyal,
  - II. ekonomik,
  - III. teknolojik
- engellerin hangileriyle karşı karşıya kaldığı söylenebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız II
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III
- 10. II. Mahmut, Batı tarzında yenilikler yapmak ve Batı tarzında ordu kurmak için Yeniçi Ocağı’nı kaldırılmış ve yeniçerilerin bağlı olduğu Bektaşı tekkelerini de kapatmıştır. II. Mahmut daha sonra yeniçerilerin yerine “Hz. Muhammed’in Muzaffer Askerleri” anlamına gelen “Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye” ordusunu kurmuştur.**
- II. Mahmut’un, gerçekleştirdiği bu yenilikler;**
- I. yeniçerileri hatırlatacak şeylerin ortadan kaldırılması,
  - II. askerî dönüşümün meşru bir zemine oturtulması,
  - III. Nizam-ı Cedit Ordusu’nun örnek alınması
- durumlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız III
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

- 1.** XIX. yüzyılda devletler, nüfus gücü için farklı politikalar üretmiştir. Fetihlere devam edebilmek için nüfus korunma-ya çalışılmış, nüfus artışıyla üretimin de artacağı ve hazine-ye gelir olarak yansıyacağı düşünülmüştür. Osmanlı Devleti de nüfus artışı sayesinde güçleneceğini bildiğinden XIX. yüzyılda, nüfus teşkilatları oluşturmaya başlamıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi-ne ulaşılamaz?

- A) Demografik güç, millî güç olarak görülmüştür.
- B) Osmanlı'da ilk nüfus sayımı XIX. yüzyılda yapılmıştır.
- C) Devletler, nüfus sayesinde askerî güç elde etmeye çalışmıştır.
- D) Osmanlı Devleti nüfus artışı için çalışmalar yapmıştır.
- E) Avrupalı devletler, ekonomik durumlarını güçlendirmek için nüfus gücünden yararlanmak istemişlerdir.

- 2.** Osmanlı Devleti demir yolu sayesinde; ülkedeki uzak bölgelere kadar ulaşmış, iç güvenliği sağlamaya çalışmış, tarımsal vergileri toplamış ve savaş dönemlerinde cepheye asker ve malzeme sevk edilmesini sağlamıştır. Demir yollarının yanısıra telgrafın da kullanılması sayesinde, birbirinden uzak vilayetlerin merkez ile irtibatı sağlanmıştır.

Buna göre,

- I. İsyancı çıkışları hâlinde hızlıca müdahale etme imkânı elde etmiştir.
- II. İç ve dış tehlikelere karşı kendini güvence altına almıştır.
- III. Merkezî otoriteyi ülke geneline yaymaya çalışmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II	B) Yalnız III	C) I ve II
D) I ve III	E) I, II ve III	

- 3.** II. Mahmut, 1824 yılında yayınladığı bir fermanla İstanbul'da ilköğretimi zorunlu hâle getirmiştir. Bu gelişmeyle birlikte Osmanlı Devleti'nde, II. Mahmut Dönemi'nden itibaren, zorunlu örgün eğitim başlamıştır.

Sadece bu bilgilere göre,

- I. II. Mahmut, eğitim alanında yenilik yapmıştır.
- II. Fırsat eşitliği sağlanmaya çalışılmıştır.
- III. Nitelikli insan yetiştirmeye yolunda adım atılmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

- 4.** Osmanlı Devleti'nde, modern eğitim veren günümüzde "Deniz Harp Okulu" adı ile varlığını sürdürmekte olan "Mühendishane-i Bahr-i Hümâyûn", Osmanlı donanmasının 1770'te Ruslar tarafından yakılması üzerine I. Abdülhamit döneminde, 1775 yılında kurulmuştur. Okulun ilk hocaları Hasan Paşa ve Baron de Tott'tur. "Mekteb-i Harbiye" ise II. Mahmut'un kurmuş olduğu "Asâkir-i Mansûre-yi Muhammediye" ordusuna, modern askerî ve teknolojik bilgiye sahip subay yetiştirmek amacıyla yine II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur. Günümüzde "Millî Savunma Üniversitesi" bağlı olarak eğitim ve öğretime devam etmektedir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Birbirini tamamlayan yenilikler yapılmıştır.
- B) Batı'nın askerî alanda üstün bir konumda olduğu kabul edilmiştir.
- C) Çağdaş bir ordunun kurulmasına özen gösterilmiştir.
- D) Batı'dan getirilen uzmanlar sayesinde Osmanlı ordusu laik bir yapıya kavuşmuştur.
- E) Devamlılık gösteren kurumlar oluşturulmuştur.

- 5.** Osmanlı Devleti'nde eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren vakıflar ve sivil toplum kuruluşları, XIX. yüzyılda modernleşmeye ayak uyduramamıştır. Vakıf kurucularının okutulacak kitaplar dâhil eğitim sürecini belirlemesi de modernleşmenin önünde büyük bir engel olarak görülmüştür. Ayrıca vakıfların XIX. yüzyılda gelirlerinin düşmesi Osmanlı Devleti'nin modern ekonomik sisteme geçmesine de engel olmuştur.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine yol açtıgi söylenenemez?

- A) Vakıf okullarının yerine, devlet tarafından modern okulların açılmasına
- B) Vakıf mallarına el konularak gelirlerinin ve yönetimlerinin merkezileştirilmesine
- C) Medrese usulü eğitim sisteminin sona ermesine
- D) Dinî vakıflar ve diğer sivil toplum kuruluşlarının yerini devlet kurumlarının almaya başlamasına
- E) Vakıflar yoluyla açılan kurumların, çağın gerisinde kalmasına ve ihtiyaçları karşılayamamasına

6. Osmanlı Devleti'nde, bir Rum okulunun 1884 yılına ait ders programında; Türkler, Rumlara düşman olarak tanıtılmış ve Türklerin ekonomik olarak çökertilmesi gereği vurgulanmıştır. Aynı programda ayrıca, Avrupa devletleri karşısında Türklerin saygılılığının zedelenmesi, Türk milletinin ahlak, din, milliyet ve gelenek bakımından zayıflatılması, Türk gençliğinin bozulması, İstanbul'un ele geçirilmesi, rüşvet ve kandırma yoluyla Türklerden taraftar edinilmesi gibi hedefler de yer almıştır.

Buna göre yabancı okullar ile ilgili;

- I. Hristiyanlığın yayılması için çalıştığı,
  - II. Osmanlı üzerinde siyasi hedeflerinin olduğu,
  - III. uluslu fikirler doğrultusunda hareket ettiği
- çıkarımlarından hangileri yapılabılır?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. II. Mahmut Dönemi'nde açılan Mekteb-i Tibbiye, Fransızca eğitim veren modern bir tıp okuludur. Padişah, burada ders vermesi için Avrupa'dan ünlü tıp hocalarını davet etmiş ve görevlendirmiştir. Okuldaki anatomi dersleri, modeller ve resimlerle yapılmış, buradan mezun olanlar tıp muavini olarak görevlendirilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. geleneksel eğitimin sona erdiği,
  - II. tıp okulunun istihdam imkanı sağladığı,
  - III. Mekteb-i Tibbiye'nin çağdaş bir okul olduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

8. Devletler XIX. yüzyılda nüfuslarının fazla olmasına özen göstermiştir. Bundan dolayı nüfus sayımı yapmak ve nüfusu artırmak için çalışmalar yapılmıştır. Bu yüzyılda Osmanlı Devleti de vergi gelirlerini belirlemek ve orduya asker almak için nüfus sayımı ile nüfus çalışmalarına büyük önem vermiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Fermanı öncesindeki nüfus sayımlarında;

- I. Müslüman nüfusun yaşına göre sayılması,
  - II. gayrimüslim nüfusu gelirine göre grplandırması,
  - III. azınlıkları mesleklerine göre tasnif etmesi
- durumlarından hangilerine dikkat etmesi beklenir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Günümüzde de varlığını sürdürən Dârülaceze, II. Abdülhamid Dönemi'nde kurulmuştur. Burada din farkı gözetilmeksizin; çocuk, yaşı, sakat ve kimsesizler koruma altına alınmıştır. II. Abdülhamid Dönemi'nde kurulan bir başka kurum da "Tekaüd Sandığı" olmuştur. 1881 yılında açılan bu kurum bütün devlet memurlarını kapsayan emeklilik kurumudur. Bu dönemde ayrıca yoksullara devlet tarafından maaş bağlanmıştır.

Bu bilgiye göre,

- I. Memurlar, sosyal güvence elde etmiştir.
- II. Ayrılm yapılmadan herkese eşit hizmet verilmeye çalışılmıştır.
- III. Sosyal devlet anlayışıyla hareket edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde 1869 tarihinde, "Osmanlı Tabiiyet Kanunu" kabul edilmiştir. Osmanlı topraklarında kimlerin hangi şartlarda Osmanlı vatandaşlığı sayılacağı ile ilgili konuların yer aldığı bu kanun, Fransa'daki vatandaşlık kanunu örnek alınarak hazırlanmıştır. Fransa ve Avusturya, Osmanlı Devleti'ni bu kanunun çıkarılması hususunda desteklerken Rusya ve Yunanistan, kanunun hazırlanış sürecinde kendilerine bilgi verilmesi gerektiği içinde israr etmişlerdir. Osmanlı Devleti de kanunun yabancı devletlerle müzakere edilmesini uygun görmemiş ve bu konuda taviz vermemiştir.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Osmanlı Devleti'de İslam kanunlarının dışına çıktıığı,
  - II. Osmanlı Devleti'nin, iç işlerine karışılması konusunda taviz vermediği,
  - III. XIX. yüzyılda Osmanlı vatandaşlığı algısının oluştuğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. I. Mahmut Dönemi'nde, İstanbul'a davet edilen ve Humbaracı Ahmet Paşa adını alan Conte de Bonneval'in çalışmalarıyla kurulmuştur. Bu askerî okul sayesinde Osmanlı Devleti, 1736 – 1739 yıllarındaki Rus savaşını kazanmıştır.

Osmanlı çağdaşlaşma hareketinin ilk kurumu olan bu askerî okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hendesehane
B) Mekteb-i Mülkiye
C) Mekteb-i Tibbiye
D) Mühendishane-i Berr-i Hümâyûn
E) Mekteb-i Harbiye

- 1.** II. Mahmut, Yeniçeri Ocağı'ni ortadan kaldırmak için önce ki demli yeniçeri ağalarını Anadolu'da görevlendirmeye başlamış daha sonra da halkın ve ulemanın desteğini alarak yeniçerilere tamamen son vermek için harekete geçmiştir. 1826 yılına gelindiğinde ise yeniçeri kışıklarını topa tutularak yeniçeriler tarih sahnesinden silinmiştir.

Buna göre Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıyla ilgili;

- I. halkın yönetime ortak edildiği,
- II. padişahın farklı yollar izlediği,
- III. kuvvet kullanıldığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda devlet otoritesini sağlamaya, önceki yüzyıllardan daha çok önem vermiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu amaçla yaptığı yenilikler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Ülkenin birçok yerine telgraf hatlarının çekilmesi
 B) Anayasa çalışmalarının yapılması
 C) Demir yolu yapımına önem verilmesi
 D) Daimî elçiliklerin açılması
 E) Meşrutiyet rejimine geçilmesi

- 3.** Osmanlı Devleti'nde ilk demir yolu girişimleri, İslahat Fermanı'nın yabancı sermayeye imkân tanımıyla gerçekleşmiştir.

Yukarıdaki bilgi ve harita göz önünde bulundurulduğunda Osmanlı Devleti'nin;

- I. Kırım Savaşı,
- II. Birinci Dünya Savaşı,
- III. Balkan Savaşları

gelismelerinden hangilerinde demir yollarından doğrudan yararlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 4.** Osmanlı Devleti kurulduğu ilk yillardan itibaren sahip olduğu topraklar üzerindeki insanların geleneklerini, kültürlerini korumuş ve hoşgörülü bir siyaset izlemiştir. Bu sayede birçok millet yüzüyıl boyunca varlığını devam ettirebilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir siyaset izlemesinin, XIX. yüzyılda;

- I. Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılması,
- II. anayasal rejimin sona ermesi,
- III. azınlıkların kısırtılması

durumlarından hangilerini kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.** Sanayi Devrimi'nden sonra Avrupalı devletlerin ham madde ihtiyacı artmıştır. Bundan dolayı Avrupalılar, farklı ülkelerin kaynaklarını kullanma ve işledikleri ham maddeleri yine bu ülkelerle satma faaliyetlerini artırmışlardır. Avrupalı devletler ayrıca gittikleri yerlerde Hristiyanlığı yaymaya çalışmışlar, bölgedeki insanları zorla çalıştırılmışlar, kendi dillerini ticaret ve diploması dili yaparak insanlara zorla öğretmişlerdir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Avrupalıların sömürgecilik faaliyetlerini artırdığına
 B) İş gücü ve pazar ihtiyacının arttığını
 C) Hristiyanlığın en çok yayılan din olduğunu
 D) Kölelik ve asimilasyon hareketlerinin görüldüğüne
 E) Avrupa dillerinin geniş bir alana yayıldığı

- 6.** 1789 Fransız İhtilali sonrasında ilkeleri dünyaya yayılan "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi" yayımlanmıştır. Bu bildiride, her vatandaşın mülkiyet dokunulmazlığı hakkının olduğu, devlet gücünün millete ait olması gerektiği, koruyan veya cezalandırın olarak yasanın herkes için aynı olması gereği, düşüncelerin ve inançların serbestçe konuşulabilir, yazılabilir ve yayınlanabilir olması gereği gibi ifadeler yer almıştır.

Bu ifadeler göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisinin dünyaya yayılması beklenemez?

- A) Müsadere sisteminin yasaklanması
 B) Laiklik anlayışının
 C) Ulus egemenliğinin
 D) Hukuk üstünlüğünün
 E) Monarşik yapıların pekişmesinin

7. XVIII. yüzyılın başlarından itibaren; buhar makinası, kok kömürü enerjisiyle demir dökümünün yapılması, ilk çelik fabrikasının açılması gibi icatlar Avrupa'nın sanayileşme sürecini hızlandırmıştır. Avrupalılar ayrıca, buharlı gemiler ve trenler sayesinde de büyük kazanımlar elde etmişlerdir.

Avrupa'da yaşanan bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Eski ticaret yollarının yeniden önem kazanmasına
- B) Mamul maddelerin daha kolay pazarlanması
- C) Bol miktarda ürün elde edilmesine
- D) Büyük sermayeli fabrikaların kurulmasına
- E) Ham maddenin daha kolay elde edilmesine

8. • II. Mahmut İstanbul'da ve Yeniçeri Ocağı'nda sorun çıkarabilecekleri ya sürgüne göndermiş ya da tasfiye etmiştir.
• Sultan Abdülaziz, sözünden çıkmayacağını düşündüğü Mahmut Nedim Paşa'yı sadrazamlığa getirmiştir ve meşrutiyete taraftar olan yöneticileri tek tek görevlerinden uzaklaştırmıştır.

Yukarıdaki gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda çıkarılabilen ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meşrutî monarşîye geçilmemesi için önlemler alınmıştır.
- B) Azınlıkların devlete olan bağlılığı devam ettirilmek istenmiştir.
- C) Avrupalı devletlerin, Osmanlı iç işlerine karışması engellenmiştir.
- D) Yenilik isteklerinin halk tarafından gelmesi önlenmiştir.
- E) Merkezi idarenin rahat çalışabileceği bir ortam oluşturmak hedeflenmiştir.

9. XVIII. yüzyılda İngiltere'de başlayıp kısa zamanda Batı Avrupa'da etkili olan "Sanayi Devrimi" dünyada birçok gelişmeye neden olmuştur. En başta -bilim devrimi sayesinde- kısa sürede çok sayıda ürün elde edilmiş, teknoloji, endüstriyel üretimde daha çok kullanılmaya başlanmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. emperyalist politika,
- II. ham madde arayışı,
- III. el emeğine dayalı üretim

unsurlarının hangilerinde artış yaşanması beklenir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. III. Selim Dönemi'nde (1789-1807) yapılan yeniliklere Nizam-ı Cedit yenilikleri denilmiştir. Bu dönemde, önce Yeniçeri Ocağı İslah edilmeye çalışılmış sonra da döneme adını veren, Batı tarzındaki Nizamî Cedit ordusu kurulmuştur. İlk başta 2.500 kişilik bir güç sahip olan bu birliğin kadrosu, 1806 yılına gelindiğinde 22.685 asker ve 1590 subaya yükselmiştir. Bu ordunun bir bölümü İstanbul'da istihdam edilirken bir bölüm de Anadolu'daki vilayet merkezlerine dağıtılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Nizam-ı Cedit ordusu halk tarafından kabul görmüştür.
- II. Yeniçeri Ocağı'na alternatif olmuştur.
- III. Devlet, demokratikleşme sürecinde büyük bir güç elde etmiştir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki, zorunlu askerlik sisteme geçişini anlatan bir tarih öğretmeni, Ahmet Cevdet Paşa'nın şu sözünü aktarmıştır: "Osmanlı ordusu şimdî kadar ya gaza ya şehadet ya da din-i mübin uğrunda hareket etmiştir."

Bu sözden hareketle;

- I. kanun önünde eşit olmanın Osmanlı Devleti'nin toparlanması sağlayacağı,
- II. orduda Osmanlıcılık doğrultusunda hareket edilmesi gereği,
- III. gayrimüslimlerin orduya alınmasının zor olacağı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. II. Abdülhamid Dönemi'nde;

- Din ve milliyet farkı gözetmeden çocuk, yaşı, sakat ve kimsesizleri korumak amacıyla Dârülaceze'nin kurulması,
- 1890'lı yillardaki Ermeni Oyları sonrası yetim kalan Müslüman çocukların başta eğitimi olmak üzere diğer tüm ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Dârûlhâyr-ı Ali'nin kurulması

gelişmeleri göz önünde bulundurulduğunda, II. Abdülhamid'in aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmek istediği söylenebilir?

- A) Kanun üstünlüğü doğrultusunda hareket etmeyi
- B) Kimseyi ayırt etmeden yönetimle ortak etmeyi
- C) Herkesin gelirini maksimum seviyede tutmasını
- D) Meşrutî idarenin kurulmasını
- E) Sosyal devlet anlayışını

1. Osmanlı Devleti'nin ortadan kaldırılması ve topraklarının paylaşılmaması meselesine, Avrupalılar "Şark Meselesi (Doğu Sorunu)" adını vermiştir. Buna göre, Türkler öncelikle Avrupa'dan atılacak daha sonra da Anadolu'dan çıkarılacaktır.

Verilen bu bilgilere göre, Avrupalıların aşağıdakilerden hangisini Şark Meselesi doğrultusunda gerçekleştirdiği söylenemez?

- A) Osmanlı topraklarında çıkan azınlık isyanlarının desteklenmesi
- B) Osmanlı Devleti üzerinde siyasi ve ekonomik baskıların artırılması
- C) Grek Projesi ile Bizans'ın yeniden canlandırılmaya çalışılması
- D) Osmanlı Devleti'ndeki imparatorluk yapısının pekiştirilmesi
- E) Osmanlı Devleti ile ağır antlaşmalar imzalanması

2. Rusya'nın Panslavizm siyasetiyle kıskırıldığı Balkan ulusları, Osmanlı Devleti'ne yenilince İngiltere, Fransa, Rusya, Almanya, Avusturya ve İtalya gibi ülkeler 1876'da İstanbul Konferansı'nda bir araya gelmiştir. Burada, Osmanlı Devleti'nin, Sırbistan ve Karadağ ile antlaşma yapması ve onlara toprak vermesi kararlaştırılmıştır. Burada ayrıca Bulgaristan iki eyalet hâline getirilecek, beşer yıllık sürelerle tayin edilmiş Hristiyan vali tarafından yönetilecek, bölgede Bulgarca resmi dil olacak, mahallî milis güçler oluşturulacak gibi kararlar da alınmıştır. Osmanlı Devleti bu kararları kabul etmeyince 93 Harbi olarak adlandırılan 1877 – 1878 Osmanlı – Rus Savaşı başlamıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Avrupalı devletler diplomatik yollarla çözüm arayışına girmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne aykırı kararlar alınmıştır.
- C) Bağımsız Bulgar devletinin kurulması yolunda adımlar atılmıştır.
- D) Balkan milletlerinin geleceği uluslararası bir sorun olarak görülmüştür.
- E) Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerin kendi aralarındaki çıkar çatışmalarından yararlanmıştır.

3. Fransız İhtilali neticesinde Avrupa'ya yayılan milliyetçilik ve özgürlük akımları, diğer Avrupa ülkelerini rahatsız etmiştir. Avrupalı devletler, Fransa'ya karşı birleşerek savaşmışlar bunun sonucunda da Avrupa'nın bozulan siyasi haritasını ve dengesini düzenlemek için 1815'te Viyana Kongresi'ni toplamışlardır.

Avrupa devletlerinin birbirleriyle mücadele etmesinin, Osmanlı Devleti üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğu söylenebilir?

- A) Rusya'nın sıcak denizlere inme politikasından tamanen vazgeçmesi
- B) Osmanlı dış borçlarının silinmesi
- C) Osmanlı Devleti'nin bir süre dış tehlikelerden uzak kalması
- D) Kırım'ın bağımsızlık elde etmesi
- E) Kapitülasyonların kaldırılması

4. Osmanlı Devleti, bağımsızlık için ayaklanan Rumların, 1821'de Mora'da başlattıkları isyanı bastırmakta güçlük çekmiştir. Isyanı tek başına bastıramayan Osmanlı Devleti, Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan yardım istemiştir. Mısır Valisi ise Osmanlı Devleti'nden, yapacağı yardım karşılığında Girit ve Mora valiliklerini istemiştir. Osmanlı Devleti de bu isteği kabul etmek zorunda kalmıştır.

XIX. yüzyılın başlarında yaşanan bu gelişmelere bakarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Kendi sorunlarını çözebilecek güçte olmadığı
- B) Azınlık isyanlarıyla uğraştığı
- C) Mısır topraklarının geopolitik önemini azalttığı
- D) Eski gücünde olmadığı
- E) Ulusçuluk akımıyla karşı karşıya kaldığı

5. 1853-1856 yılları arasında Osmanlı ile Rusya arasında Kırım Savaşı yaşanmıştır. Rusların Boğazları ele geçirmesinden, Osmanlı topraklarına göz dikmesinden ve Kudüs'teki kutsal yerlerde çıkar elde etmesinden çekinen Fransa ve İngiltere, Osmanlı Devleti'nin yanında savaşa girmiştir. Ayrıca Piyemonte Krallığı da İtalya'daki siyasi birliği sağlamak için dış desteği ihtiyaç duymuş ve Osmanlı Devleti'nin yanında yer alan güçlerden biri olmuştur.

Buna göre,

- I. Rusya'ya karşı bir Avrupa bloğu oluşmuştur.
- II. İngiltere, Fransa ve Piyemonte Krallığı çıkarları gereği Osmanlı Devleti ile ittifak yapmışlardır.
- III. Rusya, Karadeniz'deki etkinliğini artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) I ve II		E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı güçlerle birlikte kazandığı Kırım Savaşı sonucunda imzalanan 1856 Paris Antlaşması'nda; Osmanlıların, Avrupa devletler hukukundan yararlanması ve Osmanlı toprak bütünlüğünün Avrupalı devletlerin garantisinde olduğu kabul edilmiştir.

Sadece bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. kendi topraklarını koruyamayacak güçte olduğu,
- II. anayasal düzene geçtiği,
- III. yenik bir devlet gibi muamele gördüğü

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. 1815 yılında düzenlenen Viyana Kongresi'nde imparatorlukların kutsal olduğu ve devam etmesi yönünde kararlar alınmıştır. Bu uğurda bütün kralların dayanışma içinde bulunmasını öngören Metternich (Metternik) sistemi oluşturulmuştur.

Buna göre Viyana Kongresi'nin;

- I. milliyetçilik,
- II. özgürlük,
- III. monarşik yönetim

unsurlarından hangilerine karşı kararlar aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti siyasi varlığını devam ettirebilmek için XIX. yüzyılda bazı politikalar yürütmüştür. Örneğin Osmanlılar, bazı durumlarda Rusya'ya karşı İngiltere; Fransa'ya karşı Rusya; İngiltere, Fransa ve Rusya üçlüsüne karşı ise Almanya'yı kendi tarafına çekmişlerdir.

Bu bilgiden harekette;

- I. Avrupalıların, Osmanlı Devleti üzerinde çıkarlarının olduğu,
- II. Osmanlıların, denge siyasetini uyguladığı,
- III. Osmanlı Devleti'nin birden çok devlet ile mücadele ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. I. Osmanlı Devleti'nde dinî birlik bulunmaması
II. Osmanlı Devleti'nin hoşgörülü ve adaletli bir yönetim tarzını benimsemesi
III. Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde çok farklı milletlerin bulunması

Yukarıdakilerden hangilerinin, Avrupalı devletlerin Osmanlı topraklarını parçalamasını ve paylaşmasını kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I ve II, III

10. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan 93 Harbi sonucunda 1878 Ayastefanos Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmaya Rusların çok kârlı çıkışlarından dolayı Almanya, Fransa, İngiltere ve Avusturya karşı çıkmış ve Berlin'de yeni bir konferans toplanması sağlanmıştır.

Avrupalı Devletlerin Ayastefanos Antlaşması'na karşı çıkışlarının temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Rusların Osmanlı Devleti'ndeki azınlıkları desteklemesi
B) Türk nüfusun Balkanlarda azınlık durumuna düşmesi
C) Osmanlı Devleti'nin hem Kafkas hem de Balkanlarda, Rusya'ya yenilmesi
D) Rusların Panslavizm'i büyük oranda gerçekleştirmesi
E) Rusların Ortodokslar üzerindeki etkisini artırması

11. Avrupalı devletler, 1876 yılında toplanan İstanbul Konferansı sırasında, Osmanlı Devleti'nde meşrutiyetin ilan edilmesini; Osmanlı Devleti'nden Sırbistan ve Karadağ'daki Türk askerlerinin çekilmesini, Bosna-Hersek ve Bulgaristan'a özerklik verilmesini istemişlerdir. Osmanlı Devleti ise bu teklifleri reddetmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. egemenlik haklarını korumak istediği,
- II. denge politikasının uygulanmasından vazgeçtiği,
- III. iç işlerine müdahale edildiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 1.** Osmanlı-Mısır kuvvetlerinin Mora'daki Rum isyanını bastırması üzerine İngiltere, Rusya ve Fransa; Osmanlı Devleti'ne karşı 1827 yılında Londra Protokolü'nü imzalamışlardır. Bu üç devlet, Mora'da isyan eden Rumlarla Osmanlı Devleti arasında bir ateşkes yapılmasını istemiş ve ardından da bağımsız bir Yunan devletinin kurulacağını bildirmiştir.

Böylece, Osmanlı Devleti'ne karşı;

- I. gizli antlaşmalar yapıldığı,
- II. azınlıkların desteklendiği,
- III. siyasi ittifaklar kurulduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

- 2.** 1856 Paris Antlaşmasında yer alan bazı maddeler şöyledir:

- I. Karadeniz tarafsız bir hâle getirilecektir.
- II. Sırbistan, Eflâk ve Boğdan'ın sahip olduğu ayrıcalıklar genişletelecektir.
- III. Karadeniz kıyılarında hiçbir tersane bulunmayacaktır.

Bu maddelerden hangilerinin Osmanlı Devleti için olumsuz yönde olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

- 3.** Rusya'nın Ayastefanos Antlaşması ile büyük çıkışlar elde etmesi üzerine, Avrupalı devletler Berlin'de uluslararası bir konferans toplanmasına karar vermiştir. Osmanlı Devleti konferans öncesinde geçici olarak Kıbrıs'ın yönetimini İngiltere'ye bırakmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenebilir?

- A) Azınlık isyanlarını sona erdirmeyi
- B) Doğu Akdeniz ticaretini canlandırmayı
- C) Aleyhine kararlar alınmasını önlemeyi
- D) Kapitülasyonların genişletilmesini
- E) Dış borçların ödenmesini

- 4.** Osmanlı Devleti Kudüs'ü topraklarına kattıktan sonra bölgedeki kutsal yerlerde, mezhepler arasında daha önceki kurulan düzene karışmamış, olduğu gibi bırakmıştır. Fakat Fransızlara 1740'ta verilen kapitülasyonlar ile Katolikler bölgede ayrıcalık elde etmiş Ortodokslar da bu durumdan rahatsız olmuşlardır. Fransız İhtilali sonrasında ise kutsal yerlerde Ortodokslar üstün bir duruma gelmiş bu kez de Katolikler eski güçlerini elde etmek için mücadele etmişlerdir. Böylece 1853 – 1856 Kırım Savaşı'nın nedenlerinden biri olan Kutsal Yerler Sorunu ortaya çıkmıştır.

Bu bilgilere göre, Kutsal Yerler Sorunu'nun;

- I. siyasi,
- II. dinî,
- III. askeri

alanların hangilerinde gelişmelere neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.** Avrupalı devletler Makedonya Sorunu'nu, Şark Meselesi'nin bir parçası olarak görmüştür. Bölgede birden fazla etnik grubun yaşaması ve milliyetçilik akımının da etkisi ile kalıcı sınırların çizilmesi çok zor olmuştur. Özellikle 1878-1910 yılları arasında Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan ve Romanya bölgede silahlı çatışmalara girmiştir. 1912 yılında ise Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ, Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan Birliği oluşturarak Balkanlardaki Osmanlı egemenliğine son vermeyi amaçlamıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Panslavizm siyasetinin işlerlik kazandığına
- B) Osmanlı topraklarında birden fazla devletin çıkarı olduğunu
- C) Uluslu taleplerin artmış olduğunu
- D) Balkan uluslarının savunma amacıyla ittifaklar oluşturduğunu
- E) Osmanlı'nın Balkanlardaki siyasi varlığının tehlikede olduğunu

6. 93 Harbi sonucunda imzalanan fakat Avrupalı devletlerin baskısı sonucu iptal edilen 1878 Ayastefanos Antlaşması ile 1878 Berlin Antlaşması'nın bazı maddeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

1878 Ayastefanos Antlaşması'na göre	1878 Berlin Antlaşması'na göre
Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın sınırları genişletecek ve bağımsızlık verilecektir.	Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olacaktır.
Bosna-Hersek iç işlerinde tamamen bağımsız olup Kimseye bağlı kalmayacaktır.	Bosna-Hersek, Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacak ancak Avusturya tarafından yönetilecektir.
Ermenilerin bulunduğu yerlerde ve Girit'te İslahatlar yapılacaktır.	Osmanlı Devleti, Ermenilerin bulunduğu yerlerde ve Girit'te İslahat yapacaktır.

Bu tabloya bakarak,

- Osmanlı Devleti'nin varlığı Avrupalı devletler tarafından tehdit edilmektedir.
- Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale edilmiştir.
- Rusya, Panslavizm politikası doğrultusunda kazanımlar elde etmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Rumlar, Fransız İhtilali'nin de etkisiyle 1814'te Filik-i Eterya Cemiyeti'ni kurmuşlardır.
- Rumlar, 1821'de Mora'da isyan etmişlerdir.
- ↓   ↓
- Ortak amaç ?
- Bu gelişmelerin ortak amacının aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söyleynebilir?**
- Bağımsız Yunan devletinin kurulmasına
  - Hristiyanlar arasında mezhep birliğini sağlanması
  - Fransız İhtilali'nin olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılmasına
  - Balkan bunalımına son verilmesine
  - Sırplara ayrıcalık verilmesine

8. Osmanlı Devleti XIX. yılında uluslu isyanlar ile uğraşmış ve azınlıkların bağımsızlık elde etmemesi için mücadele etmiştir. Bağımsızlık elde etmek isteyen azınlık gruplarından biri de Ermeniler olmuştur.

Osmanlı Devleti sınırlarında yaşayan Ermenilerin bağımsızlık elde etmek için aşağıdakilerden hangisine başvurdukları ileri sürelemez?

- A) Uluslararası arenada destek aradıkları
B) Diplomatik yollardan kazanımlar elde etmek istedikleri
C) Örgütler kurarak güçlenmeye çalışıkları
D) Komitalar aracılığıyla kanlı eylemler gerçekleştirdikleri
E) Panslavizm politikasından yararlandıkları

9. Osmanlı Devleti'nde;

- İlk isyan eden ve ilk imtiyaz elde eden azınlık grup Sırplardır.
- İlk bağımsız olan azınlık grubu Yunanlılardır.

Sadece bu gelişmelere göre;

- Osmanlı otoritesinin zayıfladığı,
- diğer uluslararası ayaklanmasının kolaylaştırıldığı,
- Osmanlı'nın imparatorluk yapısının sona erdiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Sömürgecilik faaliyetleri ve uluslu ayaklanmalar Avrupalı devletlerin birbirleriyle ittifak yapmalarını zorunlu kılmıştır. Özellikle Almanya'nın siyasi birliğini tamamlayıp sömürge arasında yer alması, Avrupa'daki dengeleri değiştirmiş ve Almanya öncülüğünde İttifak (Bağışma) Grubu kurulmuştur. İttifak Grubunun karşısında ise İngiltere'nin öncü olduğu İtilaf (Anlaşma) Grubu yer almıştır.

Verilen bu bilgilere göre,

- Ekonominik gelişmeler siyasi gelişmelere neden olmuştur.
- Avrupa'daki gruplaşmalar yeni savaşların çıkışmasına neden olmuştur.
- Osmanlı Devleti iç politikada etkili olabilecek bir ortam elde etmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

1. Mısır'daki Fransız işgalini sona erdirmek üzere 1799'da Osmanlı Devleti tarafından bölgeye gönderilen Kavalalı Mehmet Ali Paşa, 1805 yılında Mısır'a vali olarak atanmıştır. Mehmet Ali Paşa zamanla Kölemen beylerinin etkisini ortadan kaldırarak Mısır'ın tek hâkimi hâline gelmiştir. Ayrıca Mehmet Ali Paşa, 1818'de Hicaz'daki Vehhabî Ayaklanması bastırılmış, 1822'de de Sudan'a hâkim olmuştur.

Buna göre, Kavalalı Mehmet Ali Paşa ile ilgili;

- I. Mısır'da sultanat rejimi kurduğu,
- II. giderek gücünü artırdığı,
- III. hâkimiyet alanını genişlettiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Rusya'nın Osmanlı Devleti ile savaşmasının en önemli nedenleri; sıcak denizlere inmek, Boğazlara hâkim olmak ve Slav birliğini gerçekleştirmektir. Bu uğurda Rusya, Osmanlı Devleti ile 1768 – 1878 yılları arasında altı kez savaşmıştır. Bu savaşların birçoğu da Avrupalı devletler, Rusya'nın güçlenmesini engellemek istemiştir.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. XVIII. yüzyıl sonları ile XIX. yüzyılda Osmanlı'nın en büyük stratejik rakiplerinden biri Rusya'dır.
- II. Osmanlı – Rus mücadelesi Avrupalı devletler için önemli bir meseledir.
- III. Avrupalı devletler, Osmanlı topraklarını paylaşmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

2. XVIII. yılın sonlarına doğru yaşanan bazı gelişmeler söylemektedir:

- 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasıyla Rusya ve diğer Avrupalı devletler, Boğazlardan ticari geçiş hakkı elde etmiştir.
- Napoleon'un 1798'deki Mısır'ı işgal etmesi ile Rus savaş gemileri ilk defa Boğazlardan serbestçe geçmiş, Rusya Akdeniz'e açılarak Osmanlı Devleti ve İngiltere'yle beraber Fransa'ya karşı savaşmıştır.

Bu gelişmelerin ortak sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Boğazların yönetimi uluslararası bir komisyon'a bırakılmıştır.
 B) Ticaret yolları yön değiştirmeye başlamıştır.
 C) Rusya, Boğazları kontrol etme ve sıcak denizlere inme yolunda önemli bir adım atmıştır.
 D) Osmanlı Devleti'nin, Boğazlar üzerindeki hakları tamamen sona ermiştir.
 E) Osmanlı Devleti, Avrupa'nın yarı sömürgesi hâline gelmiştir.

4. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyan edip Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığını tehdit etmesi üzerine II. Mahmut, Rusya'dan yardım istemiştir. Bunun üzerine Rusya İstanbul Boğazı'ndan geçerek Osmanlı Devleti'ne yardım etmiştir. Bu sayede, Mehmet Ali Paşa durdurulmuş ve İngiltere, Mısır Sorunu'yla ilgilenmeye başlamıştır. Bu gelişmelerin ardından Mısır Meselesi'ni çözüme kavuşturmak için 1833 Kütahya Antlaşması imzalanmıştır.

Mısır Meselesi ile ilgili verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin iç sorunu dış soruna dönüştürülmüştür.
 B) Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki siyasi hâkimiyeti sona ermiştir.
 C) Rusların tarihî emellerine uygun gelişmeler yaşanmıştır.
 D) Mısır Sorunu uluslararası bir sorun hâline gelmiştir.
 E) Mısır Sorunu diplomatik yollardan halledilmeye çalışılmıştır.

5. I. Balkan Savaşı sırasında;
- Yunanlar Selanik'i işgal etmiştir.
  - Osmanlı Devleti, Batı Trakya'yı boşaltmak zorunda kalmış ve Çatalca önlerine kadar çekilmiştir.
  - Arnavutluk bağımsızlığını ilan etmiştir.

Bu gelişmelere bakarak,

- I. Balkan uluslarını bir arada tutmanın çok zor olduğu anlaşılmıştır.
- II. I. Balkan Savaşı'ndan en kazançlı çıkan devlet, Arnavutluk olmuştur.
- III. Osmanlı Devleti'nin egemenlik alanı daralmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

6. Kavalalı Mehmet Ali Paşa 1839'da, Osmanlı'ya karşı yeniden saldırıyla geçmiştir. Rusya'nın, 1833 Hünkâr İskelesi Antlaşması'ndaki kazanımları sayesinde Osmanlı Devleti ile yeniden yakınlaşmasını önlemek isteyen İngiltere, Londra'da bir konferans toplantımasını sağlamıştır. Avusturya, Fransa, Rusya ve Prusya'nın da imzaladığı 1840 Londra Antlaşması ile Mısır Meselesi çözüme kavuşmuştur. Bu antlaşma ile Mısır, Osmanlı'ya vergi ödeyecek ve babadan oğula geçme kaydıyla valilik Mehmet Ali Paşa'ya bırakılmıştır.

Sadece bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Boğazların stratejik önemi Avrupalı devletlerin müdafaa etmesine neden olmuştur.
B) Diplomatik girişimler ile Mısır Sorunu çözülmüştür.
C) Mısır özerk bir yapıya kavuşmuştur.
D) Osmanlı ile Rusya arasındaki sorunlar tümüyle çözüme kavuşturulmuştur.
E) Mısır idaresinde sultanat düzeni ortaya çıkmıştır.
7. İngiltere Kralı VII. Edward ile Rus Çarı II. Nikola, 1908'de Makedonya ve Boğazlar Sorunu'nu görüşmek üzere Reval Görüşmelerini gerçekleştirmiştir.

Osmanlı Devleti Reval Görüşmelerinde aleyhine karar alınmasını engellemek, Balkanları elinde tutabilmek için aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?

- A) II. Meşrutiyet
B) Tanzimat Fermanı
C) Sened-i İttifak
D) Kanun-u Esasi
E) İslahat Fermanı

8. I. Balkan Savaşı sonucunda yapılan antlaşmalar birçok Balkan devletini memnun etmemiş ve II. Balkan Savaşı'na neden olmuştur.

I. Balkan Savaşı'ndan güçlenerek çıkan ve daha çok toprak elde eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunanistan   B) Bulgaristan   C) Sırbistan
D) Karadağ   E) Romanya

9. I. Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı Devleti, İngiltere ile ittifak arayışına girmiştir. Osmanlı Devleti üzerinde emelleri bulunan İngiltere, Fransa ve Rusya Osmanlı Devleti'ni kendi yanlarında istememişlerdir. Bunun üzerine Osmanlı Devleti II. Abdülhamit Dönemi'nden itibaren iyi ilişkiler geliştirdiği Almanya ile 2 Ağustos 1914'te ittifak yapmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti, müttefik arayışına girmiştir.
II. İtilaf Devletleri'nin, Osmanlı Devleti üzerinde çıkarları bulunmaktadır.
III. Osmanlı Devleti, Avrupa siyasetinde yer almaya çalışmıştır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. II. Abdülhamid Dönemi'nde, Balkan devletlerinin ve uluslarının kendi aralarındaki anlaşmazlıklar; Osmanlı Devleti tarafından körüklenmiş ve diri tutulmuştur.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisini engellemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Uluslu ayaklanmaların sona ermesini
B) Balkan Savaşlarını, Osmanlı Devleti'nin kazanmasını
C) Halifeliğin siyasi güç olarak kullanılmasını
D) Balkan coğrafyasının stratejik önemini
E) Balkan uluslarının Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmalarını

1. 1833 Kütahya Antlaşması ile Kavalalı Mehmet Paşa tehdidi geçici olarak önlenmiş sonrasında ise Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1833 yılında Hünkâr İskelesi Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmaya göre;

- Osmanlı Devleti'ne bir saldırı olursa Rusya Boğazlara gelerek Osmanlı'ya yardım edecek ve masraflar Osmanlı tarafından karşılanacaktır.
- Rusya'ya karşı bir saldırı olursa Osmanlı Devleti, Boğazları kapatacaktır.

Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın bu maddelerine bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Rusya, Boğazlar üzerinde söz sahibi olmuştur.
- B) Avrupalı devletlerin çıkışları tehlikeye girmiştir.
- C) Rusya, Boğazlardan gelecek bir tehlikeye karşı kendini koruma altına almıştır.
- D) Osmanlı Devleti bir savunma antlaşması imzalamıştır.
- E) Osmanlı Devleti Boğazlar üzerindeki hâkimiyetini kaybetmiştir.

2. Mısır, Osmanlı Devleti'ne bağlı bir valilik iken Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa zamanla Osmanlı yönetimi karşısında güç elde etmeye ve hâkimiyetini genişletmeye başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin:

- I. Mehmet Ali Paşa'dan, Hicaz'daki Vehhabî Ayaklanması'ni bastırmasını istemesi,
- II. Mehmet Ali Paşa'ya, Habeş Valiliği'ni vermesi,
- III. Mora'daki Rum isyanlarını bastırmak için Mehmet Ali Paşa'dan yardım alması

durumlarından hangilerinin Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın gücünü artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. I. Azınlık isyanlarının desteklenmesi
II. Panslavizm politikası
III. Boğazların stratejik önemi

Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan rekabetin nedenleri arasında yukarıdakilerden hangilerinin yer aldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Boğazlar hakkında kararların alındığı bazı anlaşmalar:	1833 Hünkâr İskelesi Antlaşması	1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi
İmzalayanlar:	Osmanlı Devleti, Rusya	İngiltere, Fransa, Rusya, Avusturya, Prusya, Osmanlı Devleti
Kararlardan bazıları:	Osmanlı Devleti, Rusya tehlike altında olduğunda Boğazları kapatacaktır.	Osmanlı Devleti, barış zamanında Boğazları yabancı savaştan kapatacaktır.

Boğazlar hakkında kararların alındığı anlaşmalara bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Boğazlardan geçiş uygulaması, uluslararası bir boyut kazanmıştır.
- B) Osmanlı Devleti, Boğazlar üzerinde tek başına karar verme yetkisini kaybetmiştir.
- C) Osmanlı Devleti, Boğazlar üzerindeki haklarını kullanarak bir Avrupa devleti sayılmıştır.
- D) Boğazlar hakkında karar alınması ikili görüşmelere ya da Osman hukuk kurallarına bırakılmamaya başlanmıştır.
- E) Osmanlı Devleti'nin siyasi imajı zedelenmiştir.

5. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda azınlık sorunlarıyla uğraşması, parçalanma tehlikesiyle karşı karşıya kalması ve Avrupa'da askerî ittifakların kurulması, Osmanlı Devleti'ni bazı politikalara yöneltmiştir.

Osmanlı Devleti'nin, bu gelişmelere karşılık almış olduğu önlemler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Denge siyaseti izlenmesi
- B) Teokratik yapının korunmasına öncelik verilmesi
- C) İttifak arayışına girilmesi
- D) Boğazların stratejik öneminden yararlanılması
- E) Demokratikleşme yolunda adımlar atılması

6. I. Ordunun siyasete karışması
 II. Birden çok devletle savaşılması
 III. Savaş öncesinde Rumeli'deki kuvvetlerin bir kısmının terhis edilmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'ndan yenilgiyle çıkışmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

7. Mora'da başlayan Yunan İsyani'nda Osmanlı Devleti'ne şartlı olarak yardım eden ancak istediklerini alamayan Mehmet Ali Paşa, Osmanlı Devleti için büyük bir sorun hâline gelmiş ve Mısır Meselesi başlamıştır.

Mısır Meselesi'nin, aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Boğazların uluslararası bir sorun hâline gelmesine
 B) Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmasına
 C) Sened-i İttifak'ın imzalanmasına
 D) Mısır'ın özerk bir yapıya kavuşmasına
 E) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesine

8. I. Balkan Savaşı sonunda imzalanan 1913 Londra Antlaşması'nda alınan bazı kararlar şöyledir:

- Midye-Enez hattı Osmanlı-Bulgar sınırı olmuştur.
- Trakya ve Edirne Bulgaristan'a bırakılmıştır.
- Güney Makedonya, Selanik ve Girit Yunanistan'a verilmiştir.
- Sırbistan, Kuzey ve Orta Makedonya'yı almıştır.
- Arnavutluk'un bağımsızlığı kabul edilmiştir.

1913 Londra Antlaşması'nda alınan kararlara bakarak,

- I. Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
 II. Azınlık sorunları ortaya çıkmıştır.
 III. Osmanlı Devleti'nin imparatorluk yapısı yara almıştır.
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

9. I. Balkan Savaşı'nda Bulgaristan ile müttefik olan devletler, II. Balkan Savaşı'nda Bulgaristan'a karşı cephe almışlardır. Bu durumdan istifade eden Osmanlı Devleti, Edirne'yi geri almayı başarmıştır. I. Balkan Savaşı'nda yer almayan Romanya ise Bulgaristan'dan Dobruca'yı alabilmek için II. Balkan Savaşı'na dâhil olmuştur. Savaşın sonunda Bulgaristan mağlup olmuş ve Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında 1913 İstanbul Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmayla Edirne, Osmanlı Devleti'ne geri verilmiş ve Türk-Bulgar sınırı olarak Meriç Nehri kabul edilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti, Balkan devletlerinin birbirleriyle mücadele etmesinden yararlanmıştır.
 II. II. Balkan Savaşı'ndaki taraflar bir önceki savaştan farklı olmuştur.
 III. Osmanlı Devleti, Balkan Türklerinin haklarını koruma altına almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı öncesinde ve sırasında İtilaf bloğundaki İngiltere, Fransa ve Rusya ile ittifak yapma girişimlerinde bulunmuş fakat bu girişimler sonuç vermemeyince İtilafların karşısında yer alan İttifak Devletleri bloğuna katılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin siyasi yalnızlıktan kurtulmak istediyinin
 B) Osmanlı Devleti'nin Boğazları tüm devletlere kapattığının
 C) Osmanlıcılık doğrultusunda hareket edildiğinin
 D) Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren gizli anlaşmaların yapıldığının
 E) Osmanlı Devleti'nin denge siyaseti izlediğinin

11. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan 1833 Hünkâr İskelesi Antlaşması'nda yer alan bazı maddeler şöyledir:

- I. Rusya, Osmanlı Devleti ile ebedî sulh ve ittifak hâlinde olacaktır.
 II. Osmanlı Devleti, Rusya'dan yardım isterse Rusya kara ve denizden destek verecektir.
 III. Rusya'ya bir saldırı olursa Osmanlı Devleti Boğazları kapatacaktır.

Bu maddelerden hangilerinin, Avrupalı devletlerin Hünkâr İskelesi Antlaşması'na tepki göstirmelerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. • III. Selim Dönemi'nde, mahallî otoritelerden biri olan âyanlar halk tarafından seçilmeye başlanmıştır.
• II. Mahmut Dönemi'nde âyanlar ile Sened-i İttifak sözleşmesi imzalanmıştır.

Sadece bu iki durum göz önünde bulundurulduğunda,

- I. Padişahın başka bir gücün varlığı kabul edilmiştir.
II. Osmanlı Devleti'nde yönetim şekli değişmiştir.
III. Halkın talepleri tamamen karşılanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Sultan Abdülmecid Dönemi'nde ilan edilen 1839 Tanzimat Fermanı'nın bazı maddeleri şöyledir:

- Müslüman ve gayrimüslim bütün tebaanın can güvenliği, mal, ırz ve namusu devlet güvencesinde olacaktır.
• Padişah dâhil herkes kanunlara uyacaktır.
• Tüm Osmanlı tebaası askere alınacaktır.

Bu maddelere bakıldığındá,

- I. Zorunlu askerlik konusunda adımlar atılmıştır.
II. Hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir.
III. Gayrimüslimlerin devlete bağlılığı artırılmaya çalışılmıştır.

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

3. Mısır Meselesi'nin yeniden ortaya çıktığı bir dönemde, "1839 Tanzimat Fermanı" ilan edilmiştir. Bu fermanda, devletin eski idare sisteminin tamamen değiştiği ve fermanın dost devletlere duyurulması şeklinde ifadeler yer almıştır.

Bu bilgi ve dönemin koşulları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anayasal düzene geçilmiştir.
B) Mısır Meselesi çözümüne kavuşmuştur.
C) Hukuk alanında eşitlik sağlanmıştır.
D) Osmanlı Devleti yaşadığı sorunlar karşısında Avrupa kamuoyunun destegine ihtiyaç duymuştur.
E) Müslümanlarla gayrimüslimler arasındaki sorunlara kalıcı çözümler getirilmiştir.

4. Avrupalı devletlerin Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıkları bahane ederek Osmanlı iş işlerine karışması, Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçi ve özgürlükçü fikir akımaları, devletin dağılmasının önlenmek istenmesi ve Osmanlı aydınlarının demokratikleşme yönündeki istekleri üzerine Osmanlı Devleti'nde Tanzimat ve İslahat Fermanları ile Meşrutiyet ilanları gerçekleştirilmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde demokratik süreçlerin başlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Uluslararası güçlerin, Osmanlı Devleti'nden taleplerde bulunması
B) Ayrılıkçı hareketlerin önlenmek istenmesi
C) Devletin yıkılmasının önüne geçme isteği
D) Ülkedeki kültürel farklılıkların sona erdirilmek istenmesi
E) Ulus devletlerin kurulmasını engelme çabası

5. II. Mahmut'un tahta çıkışını sağlayan Rusçuk Âyanı Alemdar Mustafa Paşa, ülkede düzenin sağlanması için devletle âyanların görüşmesi ve uzlaşması gerektiğini düşünmüştür. Böylece Rumeli ve Anadolu'daki âyanlar İstanbul'a davet edilmiş fakat âyanlardan bazıları bu davete olumlu cevap vermemiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda, âyanlara birçok hak ve ayrıcalığın verildiği "1808 Sened-i İttifak" padişah ile âyanlar arasında imzalanmıştır.

Bu bilgilere göre, ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniliklerin önündeki en büyük engel kaldırılmıştır.
B) Ulusçu-milliyetçi ayaklanmaların önüne geçilmeye çalışılmıştır.
C) Ayanların resmiyet kazanmasıyla devletten başka bir gücün varlığı kabul edilmiştir.
D) Avrupalı devletlerin desteğini almak amaçlanmıştır.
E) Ülkedeki kültür çatışmasının başlamasına ortam hazırlanmıştır.

6. İslahat Fermanı'nda yer alan,

- Patrikhanede yeni meclisler kurulacak ve patrikhanenin vereceği kararlar Bâbîâli tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.
- Hükümetten izin almak şartıyla gayrimüslimler şehir ve kasabalarda bulunan kilise, manastır, mezarlık, okul, hastane gibi kendilerine ait kurumları tamir ettirebilecek veya yeniden yaptırabilecektir.

maddelerine bakarak,

- I. Osmanlı Devleti, merkezî otoritesini korumaya çalışmıştır.
- II. Gayrimüslimlerin kendi kültürlerini geliştirebilme imkânı oluşmuştur.
- III. Azınlıkların tam bağımsız davranışması önlenmek istenmiştir.

yargalarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti, Tanzimat Fermanı'nın getirdiği eşitlikçi anlayışa uygun olarak hukuk alanında bazı yenilikler yapmıştır. Fransa kanunları örnek alınarak 1858'de kapsamlı bir Ceza Kanunnamesi ile 1870'te Askerî Ceza Kanunu oluşturulmuştur. Deniz ticareti hukuku ise Hollanda, Sicilya, Belçika ve Prusya kanunlarından yararlanılarak 1863'te Ticaret-i Bahriye Kanunnamesi adıyla hazırlanmıştır. Ancak Avrupa ve özellikle Fransız hukukundan yapılan uyarlamalar, zaman zaman İslam hukukuya çatışmıştır.

Sadece bu bilgilere bakarak,

- I. Avrupa'daki kanunlar Osmanlı bünyesine entegre edilmiştir.
- II. Osmanlı Devleti teokratik devlet özelliğini tamamen yitirmiştir.
- III. Hukuk alanındaki ikililikler sona ermiştir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

9. XIX. yüzyılda, Tanzimat ile birlikte eğitim faaliyetlerinin artması ve basın - yayın hayatının gelişmesiyle genellikle bürokrat ve gazetecilerden oluşan aydın bir grup yetişmiştir. Bu aydın sınıf Osmanlı Devleti'nin meşrutî bir yönetimle kurtulabileceğini düşünmüştür ve I. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olmuştur.

Bu parçada hakkında bilgi verilen aydın grup aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İttihat ve Terakki
 B) Genç Osmanlılar
 C) İttihad-i Osmani
 D) Hürriyet ve İtilaf
 E) Âyanlar

7. Osmanlı Devleti, ilk Osmanlı anayasası olan Kanun-ı Esasi'nın ilanı ile 1876 yılında Meşrutiyet rejimine geçmiştir. I. Meşrutiyet olarak adlandırılan bu dönemde padişahın istediği zaman meclisi kapatabilme yetkisi bulunmuştur. Bu rejimde, üyelerini halkın seçtiği Mebusan Meclisi ile üyeslerini padişahın seçtiği Âyan Meclisi bulunmaktaydı. Mebusan Meclisi'nin üyeleri bir sonraki seçime kadar görev yapabılırken Âyan Meclisi'nin üyeleri ölene kadar mecliste görev yapabiliyordu. Fakat padişah II. Abdülhamid, anayasadaki yetkisine dayanarak 1878'de meşrutî yönetimle son vermiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Padişah otoritesini korumak istemiştir.
 B) Padişahın yetkileri meclisin üstünde sayılmıştır.
 C) Monarşi yönetimi tümüyle sona ermiştir.
 D) Osmanlı Devleti'nde yönetim şekli değişmiştir.
 E) Aynı anda demokratik ve antidermokratik gelişmeler görülmüştür.

10. Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdakî gelişmelerin hangisinde Fransız İhtilali'nin etkisinin olduğu söylenemez?

- A) İslahat Fermanı'nın ilan edilmesi
 B) Azınlıkların bağımsızlık isteğinde bulunması
 C) Anayasanın hazırlanarak meşrutî sisteme geçirilmesi
 D) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
 E) Osmanlı hoşgörüsünün tesis edilmesi

1. XIX. yüzyılda Sırpların özerklik kazanması, Yunanların bağımsız olması ve Rusya'nın Panslavizm politikasını sürdürmesi, yabancı devletlerin azınlıkları bahane ederek Osmanlı iç işlerine karışması gibi durumlar karşısında, Osmanlı Devleti birçok adım atmıştır.

**Osmancık Devleti'nin XIX. yüzyılda atmış olduğu adımlar-
dan hangisinin yukarıda anlatılan durumlarla ilgili olduğunu söyleyemez?**

- A) Padişahın Sened-i İttifak ile ayanların varlığına resmiyet kazandırması
  - B) Gayrimüslimleri küçük düşürücü ifadeler kullanılmaması yönünde karar alınması
  - C) Kilise, hastane ve okul gibi kurumların gayrimüslimler tarafından da açılabileceği izninin verilmesi
  - D) Herkesin gelirine göre vergi alınması kuralının getirilmesi
  - E) İl genel meclislerine Müslümanların yanında gayrimüslimlerin de katılması kararının alınması

HİZ YAYINLARI

- 2.** II. Abdülhamid, 93 Harbi'nde alınan yenilgi sonrasında Müslüman ile gayrimüslim mebusların bir arada çalışamayacağını düşünmüştür ve meclisi 1878 yılında süresiz olarak tatil etmiştir. 1908 yılında ise İttihat ve Terakki Cemiyeti üyesi olan Enver Bey gibi üst düzey subaylar, Kanun-ı Eşasi'yi yeniden yürürlüğe koydurmayı başarmışlardır. Böylece, otuz yılın ardından meclis yeniden açılmış ve "II. Meşrutiyet Dönemi" başlamıştır. II. Meşrutiyet'te önceden olduğu gibi seçmenler, mebusları seçecek olan kişileri belirlemiştir sonra da bu kişiler mebusları seçmiştir. Seçilebilme yaşıının 30 olduğu bu seçimlere İttihat ve Terakki Cemiyetiyle Ahrar Fırkası katılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İki dereceli seçim sisteminin uygulandığına
  - B) Osmanlı'nın meşruti-monarşi ile yönetildiğine
  - C) Halkın tamamının seçime katıldığına
  - D) Çok partili siyasi hayatın varlığına
  - E) Orduda yenilikleri savunan grupların olduğuna

3. Osmanlı Devleti'nde, Tanzimat Fermanı'nın ilanıyla Mısır Meselesi'nde, İslahat Fermanı'nın ilanıyla Paris Konferansı'nda, Kanun-ı Esasi'nın ilanıyla da Tersane Konferansı'nda Avrupalı devletleri etkilemek amaçlanmıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. denge siyasetini terk ettiği,
  - II. yaptığı yeniliklerle kendine destek aradığı,
  - III. toprak kayıplarını sona erdirdiği

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanun-ı Esasi'de yer alan aşağıdaki maddelerden hangisinin, anayasal demokratik düzene uygun olduğu söylenebilir?

- A) Kanun tasarıları padişah tarafından onaylanırsa kanunlaşacaktır.
  - B) Şeyhülislam ve sadrazam padişah tarafından belirlenecektir.
  - C) Sadrazamın belirleyeceği vekiller padişah tarafından onaylanacaktır.
  - D) Meclisi açma ve kapama yetkisi padişaha aittir.
  - E) Kanun teklifleri Heyet-i Vükela'ya aittir.

5. Osmanlı Devleti’nde başlayan demokratikleşme hareketleri sonucunda yaşanan;

- I. rüşvet ve iltimasın yasaklanması,
  - II. müsadere sistemine son verilmesi,
  - III. herkesin gelirine göre vergi alınmaya başlanması

gelişmelerinden hangilerinin, Osmanlı halkın devlete olan bağlılığını ve güvenini artırmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Fransız İhtilali ve Napoleon Savaşları sonrasında yaygınlaşan milliyetçilik fikri ile Osmanlı Devleti parçalanma tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır. Bunun sonucunda birçok aydın Osmanlıcılık fikrini benimsemiştir. Osmanlıcılık fikrine göre ırk, dil, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizdir bütün Osmanlı halkları eşit kabul edilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ortak bir vatan kavramı etrafında Osmanlı ulusu meydana getirmeyi amaçladığı söylenemez?

- A) İslahat Fermanı
- B) Kanun-ı Esası
- C) Meşrutiyet
- D) Sened-i İttifak
- E) Tanzimat Fermanı

7. I. Yerel siyasi güçler
II. Uluslararası güçler
III. Osmanlı aydınları

Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki demokratikleşme faaliyetlerinde yukarıdaki gruplardan hangilerinin taleplerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Osmanlı'yı parçalanmaktan kurtarmak için ortaya çıkan İslamiçilik düşüncesini fikirden eyleme dönüştüren II. Abdülhamid olmuştur. Türkçülük akımını ise devletin farklı kurumlarında görev yapan Ziya Gökalp gibi aydınlar savunmuştur. Osmanlıcılık akımını savunan Namık Kemal ve Ziya Paşa da devletin farklı kurumlarında görev almışlardır.

Bu bilgilere göre,

- I. Farklı makamlardan kişiler, Osmanlı bütünlüğünü korumak istemiştir.
- II. Kurtuluş çarelerinin tamamı gayrimüslimleri dışlamıştır.
- III. Merkezî idare siyasi birliği korumaya çalışmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'ni yıkımdan kurtarmak için ortaya çıkan;

- I. Osmanlıcılık,
- II. İslamcılık,
- III. Türkçülük

fikir akımlarından hangileri Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Yusuf Akçura, Ziya Gökalp, M. Emin Yurdakul gibi isimlerin savunucusu olduğu Türkçülük düşüncesi, Türk birliğinin kurulmasını hedeflemiştir.

Buna göre Türkçülük düşüncesinin güçlenmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Milliyetçilik hareketinin Hristiyan tebaa arasında yayılması ve bunun sonucunda isyanların çıkması
- B) Anayasa çalışmalarının artmasına paralel olarak halkın devlete olan bağlılığını artırılmaya çalışılması
- C) Türk olmayan Müslümanların Batılı devletlerin propagandalarıyla Osmanlı'dan ayrılmaya başlaması
- D) Avrupa'ya giden Türk aydınlarının, Avrupalıların Türkler hakkındaki çalışmalarından rahatsız olması
- E) Kaybedilen topraklardan Anadolu'ya gelen Müslümanların uğramış olduğu felaketler

11. Osmanlı Devleti, dağılmayı önlemek için ilan ettiği Tanzimat Fermanı ile Müslüman ve gayrimüslim halka birçok yenilik getirmiştir fakat ferman toplumun büyük bir bölümü tarafından kabul görmemiştir.

Tanzimat Fermanı'nın kabul görmemesinde;

- I. gayrimüslimlerin bağımsızlık isteğinde ısrarcı olmaları,
- II. Müslümanların, gayrimüslimlerle eşit olmaya karşı çıkması,
- III. tüm halkın ırz, can ve mal güvenliğinin devlet güvencesinde olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

- 1.** Darbe, ordunun ya da devlet içindeki siyasi elitlerin yasadışı yöntemlerle mevcut hükümeti değiştirmesi olarak tanımlanır. Osmanlı Devleti'nde de XIX. yüzyılın sonlarından itibaren birçok darbe gerçekleşmiştir.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan darbeler sonucunda;

- I. siyasal,
- II. sosyal,
- III. ekonomik

alanların hangilerinde gelişmeler görülmeli beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Osmanlı Devleti'nde, padişahın yanında bir meclis açılması gerektiğini savunan bazı gruplar, Batı'yı örnek alarak yapılan yeniliklerin yeterli olmadığını düşünmuş ve yönetim şeklinin değişmesi yönünde darbe girişiminde bulunmuşlardır.

Sadece bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nde bazı grupların darbe yapmak istemesinin nedenleri arasında;

- I. parlementer sisteme geçmek,
- II. siyasi rejimi değiştirmek,
- III. monarşik yönetimin etkinliğini azaltmak

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3.** V. Murat, akli dengesi yerinde olmadığı için tahttan indirilmiştir. V. Murat'in yerine, tahta çıkarıldığı takdirde anayasalı bir meşruti idareye geleceği sözünü veren II. Abdülhamid geçmiştir. Fakat V. Murat'in tekrar tahta çıkarılması için bazı gelişmeler de yaşamıştır.

V. Murat'in tekrar tahta çıkarılması için Ali Suavi liderliğinde gerçekleşen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çırağan Vakası
 B) Kuleli Vakası
 C) Bâb-ı Ali Baskını
 D) Vaka-i Hayriye
 E) Çınar Olayı

- 4.** Bulgaristan, II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında karışıklıklardan yararlanarak 5 Ekim 1908'de bağımsız bir devlet hâline gelmiş sonrasında da Osmanlı Devleti aleyhine bir Balkan İttifakı oluşturulmasında önemli rol oynamıştır.

Bulgaristan'ın bağımsızlık elde edip Osmanlı aleyhine faaliyet göstermesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Yapılan yeniliklerin karşılık bulmadığının
- B) Birden çok devletin Osmanlı Devleti üzerinde çıkarlarının olduğunu
- C) Bulgarların Osmanlı Devleti'nin iç karışıklıklarından yararlandığının
- D) Balkan devletlerinin bağımsızlık için ittifak kurduklarının
- E) Osmanlıcılık düşüncesinin uygulanmasının çok zorlaştığının

- 5.** Yunanistan, bağımsızlığını kazandıktan sonra genişleme siyaseti izlemiştir ve bu konuda Avrupalı devletlerden sürekli yardım görmüştür.

Yunanistan'ın genişleme siyaseti izledigine;

- I. Girit'e asker ve silah göndermesi,
- II. Girit'e muhtariyet verilmesini istemesi,
- III. Yunan kralının oğlunun, Girit'e yönetici tayin edilmesi durumlarından hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

- 6.** I. Balkan Savaşı sonunda Edirne'nin Bulgaristan'a verileceği bilgisi üzerine İttihat ve Terakki Cemiyeti; Enver ve Talat paşalar önderliğinde, Sadrazam Kamil Paşa'nın istifa etmesine ve yeni bir kabine kurulmasına neden olan 1913 Bâbiâli Baskını'nı gerçekleştirmiştir. Bu gelişmelerden sonra iktidarı ele geçiren İttihat ve Terakki, I. Dünya Savaşı'ndaki yenilgiye kadar muhalefeti sindirerek ülkeyi tek partili bir rejimle yönetmiştir.

Verilen gelişmelere bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Demokratik olmayan tutumlarla iktidar el değiştirmiştir.
- B) Anayasal rejim sona ermiştir.
- C) Toprak kayipları önlenmek istenmiştir.
- D) Hükümet darbesi gerçekleştirılmıştır.
- E) Baskıcı bir yönetimin kurulmasına zemin oluşmuştur.

7. 1908 yılında ilan edilmiş olan II. Meşrutiyet'e karşı olan gruplar, İngiltere'nin de kıskırtmasıyla 1909 yılında isyan etmişlerdir. 31 Mart Vakası olarak adlandırılan bu isyanı Selanik'ten gelen "Hareket Ordusu" bastırmıştır. Daha sonraki süreçte II. Abdülhamid tahttan indirilmiş yerine V. Mehmet Reşat geçirilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) İsyancı ile anayasal sisteme son verilmek istenmiştir.
- B) Yeni rejimi benimsemeyen gruplar bulunmaktadır.
- C) Meşrutiyet karşıtları padışahı tahttan indirmek istemistiştir.
- D) Orduların yenilikleri korumuştur.
- E) Parlamentor sistemin devamı sağlanmıştır.

8. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yaşanan ve yönetimin el değiştirmesini amaçlayan darbeler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı yıllarda hem iç hem de dış sebeplerle darbe girişimleri görülmüştür.
- B) Meşrutiyet rejimine geçilmesi için darbe planları yapılmıştır.
- C) Bazı darbelerde de toprak kayıplarının önlenmesi amaçlanmıştır.
- D) Hanedan yönetimini hedef alan darbeler yapılmıştır.
- E) Yabancı devletlerin müdahalesinin olduğu darbe girişimleri yaşanmıştır.

9. Osmanlı Devleti'nin II. Meşrutiyet'i ilan ettiği bir ortamda,
- Avusturya Macaristan İmparatorluğu Bosna-Hersek bölgelerini kendi topraklarına kattığını ilan etmiştir.
  - Bulgaristan, 1908'de bağımsızlığını ilan etmiştir.

Bu gelişmeler dikkate alındığında aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Toprak kayıplarının ekonomik sonuçlar doğurduğuna
- B) Avrupalı devletlerin, Osmanlı Devleti'ndeki siyasi boşlukta yararlandığına
- C) Meşrutî rejimle istenen hedeflere ulaşıldığına
- D) Azınlıkların, Meclis-i Mebusan'da temsil edilmesinin sona erdiğine
- E) Avrupalı devletlerin Osmanlı iç işlerine karışmasının önlediğine

10. II. Meşrutiyet Dönemi'ne ait gelişmelerden biri olan ve Bâbiâli Baskını olarak da bilinen "1913 Darbesi" ile Sadrazam Kamil Paşa, İttihat ve Terakki'nin önde gelen paşaları tarafından istifa ettirilmiştir. Daha sonra Sultan V. Mehmet Reşat, İttihatçıların teklif ettiği Mahmut Şevket Paşa'yı sadrazam tayin etmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Hükûmet darbesi yaşanmıştır.
- II. Meşrutî yönetim sona ermiştir.
- III. Ordu siyasete karışmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Modern Türkiye tarihindeki ilk askerî darbenin, Sultan Abdülaziz'e karşı gerçekleştirilen 1876'daki darbe olduğu söylenebilir. Fetva ile tahttan indirilen Sultan Abdülaziz, darbenin ardından Topkapı Sarayı'na götürülmüş yerine de yeğeni V. Murat tahta çıkarılmıştır.

Buna göre 1876 Darbesi ile ilgili olarak;

- I. kendisinden sonraki darbelere örnek olduğu,
- II. dinî dayanaklarla desteklendiği,
- III. sultanata karşı olmadığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde gerçekleşen birçok darbede, özellikle Bâbiâli Baskını sırasında, Osmanlı vatandaşları yaşananları izlemekle yetinmiş ve darbeye karşı bir tavır sergileyememişlerdir.

Buna göre;

- I. darbe girişimlerine karşı örgütlü bir tepki gösterilmemişti,
- II. teşkilatlanmış bir toplum yapısının bulunmadığı,
- III. darbelerin halkın desteği ile yapıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

1. Ünlü Fransız düşünürü Montesquieu, "Türklerin imparatorluğu, şu sıralarda Bizanslıların eskiden düşüğü zayıflık derecesinde fakat daha uzun süre yaşamaya devam edecek. Çünkü toprak ele geçirme isteğiyle Osmanlı Devleti'ni tehlkiye atacak imparatorlar bulunsa bile Avrupa'nın tacir ülkeleri çıkarlarına öylesine bağlıdır ki hemen Osmanlıların yardımına koşarlar." demiştir.

Bu bilgiden hareketle;

- Avrupalıların, Osmanlı'daki bağımsızlık hareketlerini destekledikleri,
- Osmanlı Devleti'nin denge siyaseti izlemesi için müsait bir ortam olduğu,
- bazı Avrupa ülkelerinin ekonomik çıkarlarını düşündükleri

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. • İngiltere, Rusya ve Fransa 1827 Londra Protokolü'nde; Rum isyancılar ile Osmanlılar arasında ateşkes yapılmasına ve bağımsız bir Yunan devletinin kurulmasına karar vermişlerdir.
 • Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan 1853-1856 Kırım Savaşı'nda; İngiltere ve Fransa Osmanlı Devleti'nin yanında yer almıştır.

Bu bilgilere göre,

- Osmanlı Devleti ekonomik açıdan dışa bağımlı hâle gelmiştir.
- Osmanlı Devleti'nin iç sorunu dış soruna dönüşmüştür.
- Avrupalı devletler kendi çıkarlarına göre hareket etmişlerdir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı olarak bilinen 93 Harbi'nde, Osmanlı Devleti ağır bir yenilgi almıştır. Rusların Balkanlardaki tarihî emellerini gerçekleştirmek için Bulgarlarla birlikte Balkanlarda katliam gerçekleştirmesi nedeniyle de Rumeli'deki Türkler, azınlık durumuna düşmüştür. Yine 1912 - 1913 Balkan Savaşlarında, Osmanlı Balkanlardaki hâkimiyetini kaybetmiş ve Balkanlardaki Türk nüfus büyük sıkıntılar çekmiştir.

Türklerin Balkanlarda azınlık durumuna düşmesinde;

- Osmanlıların Balkanlardan atılmak istenmesi,
- Rusların, Panslavizm politikasına işlerlik kazandırmak istemesi,
- Balkan uluslarının hâkimiyet alanlarını genişletmek istemeleri

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) I ve III   E) I, II ve III

4. Kırım Savaşı sonrasında imzalanan 1856 Paris Antlaşması'nda, "Osmanlı toprak bütünlüğü Avrupalı devletlerin garantisini altında olacaktır." maddesi yer almıştır. 93 Harbi sonrasında ise Avrupalı devletlerin katıldığı 1878 Berlin Konferansı'nda; Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlık elde etmiştir.

Bu bilgiler ışığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin siyasi güç kaybına uğradığı
 B) Osmanlı Devleti'nin kendini koruyamayacak güçte olduğu
 C) Avrupalı devletlerin, politika değişikliğine gittikleri
 D) Osmanlı Devleti'nin denge siyaseti izlemeye devam ettiği
 E) Panslavist politika doğrultusunda olumlu gelişmeler yaşandığı

5. Balkan Savaşları öncesinde Avrupalı devletler, savaş sonrasında sınırların değişmeyeceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Osmanlı Devleti buna rağmen savaş bittiğinde, Balkanlardaki topraklarını kaybetmiştir.

Avrupalı devletlerin bu tutumlarında;

- Balkan uluslarını desteklemeleri,
- Osmanlı Devleti'nin ıslahat yapmasını istemeleri,
- savaşçı Osmanlıların kazanacağını düşünmeleri

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

6. Avrupalı devletler 93 Harbi öncesinde, Osmanlı toprağı olan Bosna-Hersek ve Bulgaristan'da İslahat yapılmasını ve bölgedeki Osmanlı askerlerinin bir kısmının terhis edilmesini istemiştir.

Avrupalı devletlerin böyle bir istekte bulunmalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarına müdahale edilmiştir.
- B) Osmanlı toprakları üzerinde birden fazla devlet görüş belirtmiştir.
- C) Sözü edilen yerlerin özerk olması yolunda adımlar atılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmıştır.
- E) Osmanlı ordusunda İslahat yapılmıştır.

7. Kırım Savaşı sonucunda imzalanan 1856 Paris Antlaşması'nda yer alan bazı maddeler şöyledir:

I	Karadeniz tarafsız duruma getirilecek, bütün devletlerin ticaret gemilerine açık fakat savaş gemilerine sürekli olarak kapalı olacaktır.
II	Avrupa devletleri, Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletler hukukundan yararlanması kabul edecektir.
III	Sırbistan, Eflâk ve Boğdan Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacaktır.
IV	Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğüne ve bağımsızlığına saygı göstermeyi garanti edecektir.
V	İslahat Fermanı, hiçbir devlete Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma hak ve yetkisi vermeyecektir.

Bu maddelerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanmış olduğu halde yenik bir devlet muamelesi görüdüğünde kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Osmanlı Devleti'nin son yüzyıllarda en büyük stratejik rakibi Çarlık Rusya'sı olmuştur. Karadeniz'e açılmak, Boğazlarda egemenlik kurmak, sıcak denizlere inmek gibi amaçları olan Rusya, Balkan uluslararası bağımsızlık elde etmesi için de uğraşmıştır.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Rusya'nın sözü edilen politikalarıyla ilgili olduğu söylenemez?

- A) Panslavizm politikasının uygulanması
- B) Osmanlı Devleti sınırlarında yaşayan azınlıkların, haklarının savunulması
- C) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Bahçesaray Antlaşmasının imzalanması
- D) Osmanlı – Mısır donanmalarının Navarin'de yakılması
- E) Mora'daki Rum İsyani'nın desteklenmesi

9. **Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda kaybettiği Keşan, Enez, İpsala, Uzunköprü, Karaağaç, Dimetoka ve Edirne'yi 1913 yılında geri almasında;**

- I. Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması,
  - II. Balkan devletlerinin kendi aralarında mücadele hâlinde olması,
  - III. Osmanlıcılık politikasının devam ettirilmesi
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti,

- 1856'daki Paris Konferansı devam ederken İslahat Fermanı'ni ilan ederek azınlıkların hak ve hürriyetlerini genişletmiştir.
- 1878 Berlin Konferansı öncesi Kıbrıs'ı geçici olarak İngiltere'ye vermiştir.

Osmanlı Devleti'nin uluslararası görüşmeler öncesinde ve sırasında böyle bir yol izlemesi;

- I. diplomaside güç elde etmek istediği,
  - II. sorunlarını tek başına çözemeyeceği,
  - III. Avrupalı devletlerin desteğine ihtiyaç duymadığı
- durumlarından hangilerini göstermektedir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Tanzimat Fermanı'nın özünde "İttihad-i Anasır" denilen düşüncede yatomaktaydı. Bu düşünceye göre farklı milletten insanların Osmanlıcılık doğrultusunda bir arada yaşatılması ve Batı tarzında yenilikler yapılması gerekmektedir.

Buna göre;

- I. Kanun-ı Esasi'nin ilan edilmesi,
- II. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması,
- III. Meşrutiyetin ilan edilmesi

gelismelerinden hangilerinin bu doğrultuda gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. 31 Mart İsyanı sonucunda Kanun-ı Esasi'de bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerden bazı şöyledir:

- Hükümet padişaha değil meclise karşı sorumludur.
- Basın üzerindeki sansür ve padişahın sürgün yetkisi kaldırılmıştır.
- Padişahın meclisi kapatması hâlinde, meclis dört ay içinde yeni seçimlerle açılacaktır.

Bu değişikliklere göre;

- I. yürütme gücünün monarşi tarafından sınırlandırıldığı,
- II. yasama devamlılığının sağlandığı,
- III. bilgi alma özgürlüğünün sağlandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde seçimler yapılarak toplanan ilk meclis, I. Meşrutiyet Dönemi'nde 141 üyeyle 19 Mart 1877'de Dolmabahçe Sarayı'nda toplanan meclis olmuştur. Osmanlı'da gayrimüslim nüfus, Müslüman nüfusun dörtte biri yken bu meclisteki gayrimüslim vekil sayısı Müslüman vekil sayısına yakın olmuştu.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gayrimüslim – Müslüman geriliği daha da artmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin imparatorluk özelliği yara almıştır.
- C) Seçilen tüm vekiller halkın tamamını temsil etmiştir.
- D) Gayrimüslimlerin, azınlık olarak adlandırılmasına son verilmiştir.
- E) Temsil ilkesi Müslümanların aleyhine gerçekleşmiştir.

4. Osmanlı Devleti'nde XIX yüzyılda, dağılmaktan kurtulmak amacıyla bir çok yenilik yapılmıştır. Demokratikleşme hareketleri de yapılan yeniliklerin başında gelmiştir.

Osmanlı Devleti'nde yaşanan demokratikleşme hareketlerinde;

- I. Batiçılık,
- II. Türkçülük,
- III. Osmanlıcılık

fikir akımlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Tanzimat ve İslahat fermanlarında, Müslüman-Hristiyan nüfusun Osmanlı tebaası sayılıceği yönünde maddeler yer almıştır. Bu fermanlarda ayrıca askerliğin belli bir düzene bağlanacağı, halk arasında herhangi bir din ve mezhep farkı gözetilmeyeceği gibi konulara değinilmiştir.

Bu bilgiden hareketle fermanlarda;

- I. özel mülkiyetin geliştirileceği,
- II. eşitliğin sağlanacağı,
- III. herkesin yönetimine ortak olacağı

konularından hangilerine yer verildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. XIX. yüzyılda birçok Osmanlı aydını, tüm etnik grupların Osmanlı milleti olarak birleştirilmesi ve halkın yönetimine ortak olması ile özgürlüğün sağlanacağını belirtmiştir. Namık Kemal de bu aydınlarından biri olarak bir şirinde özgürlük hakkındaki duygularını günümüz Türkçesiyle şöyle dile getirmiştir: "Ne kadar büyüleyiciyimşin ah ey hürriyetin yüzü, Aşkının esri oldu kurtulduk esaretten."

Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu doğrultuda gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Bâbîâli Baskını'nın gerçekleştirilmesi
- B) Meşveret Meclislerinin açılması
- C) Daimî elçiliklerin kurulması
- D) Meşrutiyetin ilan edilmesi
- E) Sened-i İttifak'ın imzalanması

7. İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri, 1913 Bâbiâli Baskını'nın yani hükümet darbesinin, Edirne'nin Bulgarlara verilmemesi için yapıldığını belirtmişlerdir. Örneğin Talat Bey, Dâhiliye Nazırı Vekili unvanıyla vilayetlere iktidar değişikliğini bildiren telgraflar çekmiş ve Kâmil Paşa hükûmetinin Edirne ve Adaları düşmana bırakmaya karar verdiği iddia etmiştir.

İttihat ve Terakki mensuplarının bu tarz söylemlerde bulunmalarının;

- darbenin meşru bir zemine oturtulması,
- hükûmet yetkilerinin genişletilmesi,
- darbenin millî bir amaç uğrunda yapıldığının gösterilmesi

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. 31 Mart İsyanı üzerine İstanbul'a gelen Hareket Ordusu, bir beyanname yayımlamıştır. Bu beyannamede Meşrutiyet'e darbe vuranların şiddetle cezalandırılacağı, Kanun-ı Esasi'nin yeniden yürürlüğe konulacağı, halka dokunulmayacağı, ordunun vatanın selâmetinden başka bir şey düşünmediği belirtilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yargılarından hangisi ileri sürülemez?

- A) Anayasanın tekrar uygulanmak istendiği
B) Ordunun yenilikleri korumaya çalıştığı
C) İsyanın haklı nedenlerle bastırıldığına dair propaganda yapıldığı
D) Osmanlı Devleti'nde rejim sorunu yaşandığı
E) Yürütmenin, yasama gücü üzerindeki baskısına son verildiği

9. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Tanzimat ve İslahat fermanlarıyla demokratikleşme yolunda büyük adımlar atmıştır. Devlet bu sayede eşitlikçi anlayışa sahip olarak gayrimüslimlerin, bağımsızlık elde ederek devetten ayrılmamasını önlemek istemiştir.

Tanzimat ve İslahat fermanlarında yer alan aşağıdaki maddelerden hangisinin gayrimüslimlerin durumunda herhangi bir değişiklik meydana getirdiği söylenemez?

- A) Herkes kanun önünde eşit olacaktır.
B) Askerlik tüm Osmanlı tebaası için zorunlu hâle getirilmiştir.
C) Bütün Osmanlı vatandaşları ibadet ve törenlerin yapılmasında özgürdür.
D) Cizye vergisi kaldırılacaktır.
E) Gayrimüslimler devlet memuru olabileceklerdir.

10. Osmanlı Devleti'nde ilk demir yolu girişimleri, İslahat Ferma'nın yabancı sermayeye imkân tanımasyyla gerçekleşmiştir. Osmanlılardan ilk demir yolu imtiyazını alan İngiliz girişimciler, 1867 yılında İzmir-Aydın hattını inşa etmiştir. II. Abdülhamid Dönemi'nde ise Bağdat Demir Yolu Projesi hayata geçirilmek istenmiştir. Bu proje de Almanlara verilmiştir.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili,

- Avrupalı devletler arasında rekabet ortamı oluşturmuş tur.
- Avrupa'nın yarı sömürgesi hâline gelmiştir.
- demir yolu sayesinde güçlü müttefikler elde etmiştir.

yargılarından hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti özellikle Balkan uluslarının ayrılıkçı hareketlerini engellemek, Fransız İhtilali'nin getirdiği akımların yıkıcı etkililerini ortadan kaldırmak amacıyla Müslüman ve gayrimüslim halklara yenilikler getirmiş ve onlara eşitlik sağlamaya çalışmıştır. II. Mahmut da bu düşüncesini, "Ben tebaamda dinlerin farkını ancak insanların cami, havra ve kiliselerine girdikleri zaman görmek isterim." sözleriyle dile getirmiştir.

Bu bilgilerden hareketle,

- Milliyetçilik akımının yıkıcı etkisi önlenmek istenmiştir.
- Sosyal alanda birlikte sağlanmaya çalışılmıştır.
- İslamcılık politikası terk edilmişdir.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

12. Avrupalı devletler 1853–1856 Kırım Savaşı sonunda, Rusya'nın daha önce Osmanlı Ortodoksları üzerinde elde etmiş olduğu ayrıcalıkların, kendi çıkarları doğrultusunda değiştirilmesini talep etmişlerdir. Bunun için de İngiliz elçisi, Osmanlı'nın gayrimüslimler hakkında yapacağı İslahat programının, Paris Barış Antlaşması'nda yer almasını ve Avrupalı devletlerin garantisini altında olmasını istemiştir. Osmanlı Devleti ise İslahat programını, padışahın kendi arzusu ile ayrıcalıkları verdiği zannını uyandırmak için bir ferman şeklinde ilan etmiştir.

Bu bilgi ve dönemin koşulları dikkate alındığında aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Gayrimüslimlerin ayrılıkçı hareketleri önlenmiştir.
B) Uluslararası güçlerin talepleri Osmanlı merkezi idaresi tarafından uzlaştırılarak yok sayılmıştır.
C) Osmanlı Devleti, hükümdanlık haklarını korumak istemiştir.
D) Rusya ile Avrupalı devletler arasındaki sorunlar sona ermiştir.
E) Rusların Panslavizm politikası başarıya ulaşmıştır.

- 1.** Osmanlı Devleti, Avrupalı devletler gibi sanayileşememiş ve son yüzyıllarda büyük sıkıntılar yaşamıştır. Osmanlı'nın sanayileşmesindeki en büyük engellerden biri, XIX. yüzyıl'da ağır maliyetli ve uzun süren savaşlar olmuştur.

Ağır maliyetli ve uzun süren savaşların, Osmanlı Devleti'nde;

- I. iş gücünün azalması,
- II. tarımsal üretimin düşmesi,
- III. sanayiye daha az bütçe ayrılması

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Osmanlı Devleti'nin sanayileşemediğini gören Sadrazam Rami Paşa, Avrupalıların çuha ve ipekli kumaşlarını ham maddelerini Osmanlı'dan aldıklarını ve üretim yapıp Osmanlı'ya geri sattıklarını belirtmiştir. Rami Paşa böyle bir durumun yaşanmasında, Osmanlı topraklarında gerekli alet, araç ve gereçlerin olmamasının da etkili olduğunu eklemiştir.

Bu durum karşısında Osmanlı Devleti'nin;

- I. yabancılara daha çok ticari imtiyaz verilmesi,
- II. ithalat giderlerinin artması,
- III. Avrupa ile rekabet edilmemesi

durumlarından hangilerini yaşaması beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3. Aşağıdakilerden hangisi, yabancıların Osmanlı ekonomisindeki etkilerini artırdıklarını göstermez?**

- A) Kapitülasyonların genişletilmesi
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- C) İthalat vergisinin düşürülmesi
- D) Alınan borçlara karşılık bazı vergilerin teminat gösterilmesi
- E) Düyün-i Umumiye İdaresi'nin kurulması

- 4.** Osmanlı Devleti, 1881 Muharrem Kararnamesi ile borçlu olduğu ülkelerin üyelerinin bulunduğu Duyûn-i Umumiye İdaresi'ni kurmuştur. Bu kurum, kendisine ayrılan gelirlerin toplanmasından, işletilmesinden, alacaklıların borçlarının ödenmesinden sorumlu olmuştur.

Sadece bu bilgilere göre,

- I. Yabancı sermaye sahipleri, Osmanlı Devleti'nde yeni yatırımlara girişmiştir.
- II. Osmanlı Devleti'nin dış borçlarının tamamı ödenmiştir.
- III. Osmanlı ekonomisi yabancıların denetimi altına girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.** Osmanlı Devleti'nde fetihlerin durması, savaş maliyetlerinin artması, vergi gelirlerinin azalması, idari yapının ve ordunun modernleştirilmesine çaba harcanması bütçe açıklarının yaşanmasına ve devlet harcamalarının artmasına neden olmuştur. Bu durumda İngiltere ve Fransa, XIX. yüzyılda kendilerinden borç alması için Osmanlı Devleti'ne baskın yapmıştır. Osmanlı Devleti de 1853 - 1856 Kırım Savaşı sırasında, İngiltere'den borç almıştır. Böylece Osmanlı tarihinde dış borçlanma dönemi başlamıştır.

Buna göre,

- I. Avrupalılar nakdi sermayelerini değerlendirmiştir.
- II. Osmanlı Devleti kapitülasyonları sürekli hâle getirmiştir.
- III. Avrupalı devletler, ekonomik nüfuz elde etmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 6.** Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda yaptığı ticaret antlaşmalarıyla ithalatı artırmasına karşı Avrupalı devletler yüksek gümrük vergileri ile ithalatı azaltıp ihracatı teşvik eden bir politika izlemiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin sanayileşmesine
- B) Kapitülasyonların kaldırılmasına
- C) Osmanlı'da mercantilizmin uygulanmasına
- D) Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'nın yarı sömürgesi hâline gelmesine
- E) Osmanlı ülkesindeki dokuma tezgâhlarının yaygınlaşmasına

7. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek ve sanayileşmek için çaba harcamıştır. Bunun içinde sanayileşmeyi yürütecek personeli yetiştiren, sənayi eğitimi veren, gümrük vergisini artıran, sergiler açan ve esnaf içinde şirketleşmeyi sağlayan bir kurum oluşturulmuştur.

Osmanlı Devleti'nin endüstriyel üretmeye geçiş çabaları sonucunda açılan bu kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşvik-i Sanayi Komisyonu
- B) Demir – Döküm Fabrikası
- C) Kredi ve Satış Kooperatifleri
- D) İslah-i Sanayi Komisyonu
- E) Duyûn-ı Umumiye İdaresi

8. II. Abdülhamid'in, Avrupa'dan alınan borçların devletlerden değil şahıslardan olduğunu belirtmesi, Osmanlı Devleti'nin;

- I. siyasi,
- II. ekonomik,
- III. kültürel

yüklerin hangilerinden kurtulmasına yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

9. Osmanlı Devleti, Boğazlar ve Mısır meseelerinde, İngiltere'nin desteğini alabilmek için 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmada; İngilizlerin, Osmanlı Ülkesinde tarım ve sanayi ürünlerini serbestçe alıp satabileceği, Osmanlı'nın ihracattan %12 ithalattan ise %5 vergi alacağı gibi maddeler yer almıştır.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İthalata açık bir hâle gelmiştir.
- B) Mısır ve Boğazlar üzerindeki hâkimiyetini sağlamıştır.
- C) Jeopolitik önemi daha da arımıştır.
- D) Küçük işletmelerin zarar görmesine neden olmuştur.
- E) Ekonomik yönden dışa bağımlı hâle gelmiştir.

10. İttihat ve Terakki Partisi, Osmanlı ekonomisinde Batı kapitalizminin ve yabancı sermaye sahiplerinin etkili olmasından dolayı bazı çareler düşünmüştür. İttihatçılar, "Her savaşta Türk olmayan unsurlar servet sahibi oluyor, Türkler evlatlarını savaşa gönderdikleri için geçim sıkıntısına düşüyorlar; bu nedenle Türkleri ticarete teşvik etmek ve kendilerine kolaylık göstermek gereklidir." ve "Bu sefer Türkler zenginleşsin." gibi söylemlerde bulunarak Müslüman Türkleri girişimciliğe yönlendirmiştir hatta Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu çıkartmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. millî bir iktisat programının uygulanmak istediği,
  - II. millî egemenlik ilkesi ile hareket edildiği,
  - III. millî burjuvazinin oluşturulmaya çalışıldığı
- İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti, ilk dış borcunu 1854'te almış ve sonraki yıllarda da borç almaya devam etmiştir. Osmanlılar her borç alısta ise gelir kaynaklarını teminat olarak göstermiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Kapitülasyonların sürekli hâle getirilmesine
- B) Avrupalı tüccarların mallarının sigortalatılmasına
- C) İlk kez savaş tazminatı ödenmesine
- D) Ülkenin ipotek altına sokulmasına
- E) Demokratikleşme hareketlerinin görülmemesine

12. 1912 yılında İstanbul'daki özel bankacıların 12'si Rum ve Ermeni, 8'i Yahudi, 5'i Levanten veya Avrupalıdır. Bu yıldaki bankacılardan hiçbir Türk değildir.

Böyle bir durumun yaşanmasında;

- I. Müslümanların sermaye birikiminin olmaması,
- II. Tanzimat Fermanı ile gayrimüslimlerin canlarının ve mallarının güvence altına alınması,
- III. Türklerin çocuklarını askere göndermesinden dolayı geçim sıkıntısına düşmesi

Gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Fransız İhtilali'nin sonucunda, Avrupa'da anayasal ve demokratik süreçler başlamıştır. Özellikle özgürlük, eşitlik, adalet gibi kavamların yayılması ve milliyetçilik fikrinin ortaya çıkması ile ulus devletler kurulmaya başlamıştır. Ulus devletlerin kurulması ile azınlıkta kalan milletler farklı bölgelere göç etmek zorunda kalmıştır.

**Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi-
ne ulaşılamaz?**

- A) İnsan haklarına yönelik adımlar atıldığına
- B) Avrupa'da nüfusun azalmaya başladığına
- C) Monarşilerin sona ermeye başladığına
- D) Demografik hareketlerin görüldüğüne
- E) İmparatorlukların dağılma sürecinin başladığına

2. I. Metruk, harabe ve boş yerlerin ziraata açılması
II. Yeni yerleşim birimlerinin oluşturulması
III. İskân çalışmalarına hız verilmesi

**Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Osmanlı toprak-
larına gelen göçmenlerin sorun yaşamalarını engelle-
meye yönelik olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Aşağıdaki tabloda Osmanlı topraklarına farklı yıllarda farklı yerlerden yapılan göç hareketleri gösterilmektedir.

Göç Edilen Yerler	Yıllar	Sayılar
Kırım	1783-1856	1.000.000
Kırım ve Kuban	1856-1862	450.000
Kırım ve Kuban	1867-1914	350.000
Kafkaslar	1862-1865	1.500.000
Kafkaslar	1865-1900	1.000.000
Kafkaslar	1874-1877	125.000
Balkanlar	1877-1878	800.000
Balkanlar	1878-1914	2.200.000
Toplam		7.425.000

Bu göçlerin yaşanmasında;

- I. Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesi,
- II. Fransız İhtilali'nin yaşanması,
- III. Müslüman nüfusa baskı yapılması

gelismelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıl başlarında yaşadığı Avru-
pa'daki büyük toprak kayipları, XX. yüzyılın başlarında Bal-
kan topraklarının tamamen elden çıkışıyla sonuçlanmıştır.

**Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarındaki hâkimiyeti-
nin zayıflamasında;**

- I. büyük devletlerin Balkan uluslarını kıskırtması,
- II. milliyetçilik akımının yayılması,
- III. isyan hareketlerinin bastırılamaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın sonucunda, Makedonya ve Trakya hariç Balkanların büyük bir kısmı Osman-
lı Devleti'nin idaresinden çıkmıştır. İngiliz Konsolosluğu raporlarına göre bu savaşta üç yüz ile dört yüz bin arası Müslüman öldürülülmüş, bir milyon kadar da göçe zorlan-
mıştır.

Bu bilgiden hareketle;

- I. Osmanlı Devleti'nde hoşgörü politikasının terk edildiği,
- II. Müslümanlara yönelik büyük bir kıyım gerçekleştirildi-
ği,
- III. Osmanlıcılık fikrinin güçlendiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. XIX. yüzyılda, imparatorlukların yerini ulus devletler almıştır. Ulus devletlerin kurulma sürecinde; üst bir otoriteyi kabul etmemeye, ulusal egemenlik ilkesi, eşitlik, özgürlük, özgür irade gibi kavamlar önemli roller oynamıştır.

Bu bilgilere göre, ulus devletlerin kurulma sürecinde;

- I. Westphalia Antlaşması,
- II. Fransız İhtilali,
- III. Sanayi İnkılabı

gelismelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti 1699 Karlofça Antlaşması ile Balkanlarda toprak kaybetmeye başlamış, XX. yüzyılda ise Balkan hâkimiyetini tamamen kaybetmiştir. Toprak kayıplarının yaşanması sonucunda da siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlar yaşanmasına neden olan kitlesel göç hareketleri görülmüşdür.

Kaybedilen yerlerden Osmanlı Devleti'ne doğru yapılan göçler sonucunda aşağıdakilerden hangisinin yaşanması beklenmez?

- A) Anadolu'da Müslüman Türk nüfusun gayrimüslim nüfusa oranla artması
  - B) Osmanlı Devleti'ndeki demografik sorunların sona ermesi
  - C) Göçmenlerin yaşadığı sıkıntılardan nedeniyle Anadolu'da millî duyguların canlanması
  - D) Rumeli coğrafyasındaki Müslüman nüfusun azalması
  - E) Barınma, işsizlik gibi sorunların ortaya çıkması
8. Osmanlı Devleti'nin kaybettiği topraklarda yaşayan Müslümanlar, özellikle XIX. yüzyıldan itibaren Anadolu'ya göç etmek zorunda kalmıştır. Yaşanan göçler sonucunda muhacirlerin yaşadıkları felaketler Osmanlı Devleti'nde büyük tepkiler uyandırılmıştır.

Göç eden insanların yaşadıkları felaketlerin uyandırıldığı tepki sonucunda Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin yaşanması beklenir?

- A) Türk olmayan Müslümanların, Osmanlı Devleti'nden ayrılmaya başlaması
  - B) Millî devlet fikrinin yayılması
  - C) Avrupali aydınların, Osmanlı aydınlarını etkilemesi
  - D) Milliyetçilik düşüncesinin gayrimüslimler arasında yayılması
  - E) Türkler aleyhinde propaganda faaliyetlerinin artması
9. Hristiyan topluluklar, yaşadıkları yerlerde çoğunluğu sağlayabilmek için Türk ve Müslüman nüfusa baskı yapmış bu da Türk ve Müslümanların göç etmesine neden olmuştur. Ayrıca Osmanlı'nın kaybettiği yerlerde kurulan yeni idarelerin Müslümanlara zulmetmesi ve mallarını gasp etmesi gibi sebepler de Müslümanların kafileler hâlinde göç etmesine neden olmuştur. Örneğin XIX. yüzyılda ve XX. yüzyılın başlarında; Yunanistan, Bulgaristan ve Makedonya'dan Anadolu'ya doğru yoğun göç hareketleri görülmüştür.

Buna göre;

- I. Müslümanlara yönelik yıldırmaya siyasetinin izlendiği,
- II. Osmanlı topraklarında Müslüman nüfusun artışı,
- III. kitlesel yer değiştirmeye hareketlerinin görüldüğü

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin, XIX ve XX. yüzyıllarda almış olduğu yenilikler sadece masa başındaki yaptırımlarla sınırlı kalmamış sınırları da daraltmıştır. Sınırlarının daralması sonucunda da kaybedilen yerlerden, Anadolu'ya doğru göç hareketleri yaşanmıştır.

Aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonucunda aynı anda hem Balkanlardan hem de Kafkaslardan Osmanlı Devleti'ne doğru yoğun bir göç hareketinin yaşandığı söylenebilir?

- A) 93 Harbi
- B) 1912- 1913 Balkan Savaşları
- C) Dömeke Savaşı
- D) 1768 – 1774 Osmanlı-Rus Savaşı
- E) Trablusgarp Savaşı

11. XIX. yüzyılda; rahat yaşama, iş bulma istekleri sonucunda İstanbul'a gelen göçmen sayısı artmıştır. II. Mahmut Dönemi'nde de bir nevi iç pasaport uygulaması olan mürur tezkiresi uygulaması başlamıştır. Bu uygulama ile kişilere bir yıl geçerli olacak bir izin verilmiştir. Belgede kişinin tüm kimlik bilgileri, nereye ve neden gittiği de yazılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Devlet nüfus artışını kontrol altına almaya çalışmıştır.
- B) İstanbul cazibe merkezi hâline gelmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nde yatay hareketlilik görülmüştür.
- D) Merkezî otoriteyi artırmak amaçlanmıştır.
- E) İstanbul başta olmak üzere şehirlere giriş ve yerleşim denetim altına alınmıştır.

12. Balkanlardaki farklı milletlere mensup çeteler, Balkan topraklarında yaşayan Müslüman ve Türk nüfusa XIX. yüzyılda baskalar yapmış ve büyük katliamlar gerçekleştirmiştir.

Balkanlardaki çetelerin Türk ve Müslüman nüfusa karşı gerçekleştirdiği baskı ve katliamların nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ulusçu ayaklanmalara son verilmesi
- B) Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki varlığının sona erdirilmek istenmesi
- C) Millî devlet sayısının artması
- D) Gayrimüslimlerin, demografik üstünlük elde etmek istemeleri
- E) Türkleri Avrupa'dan atma isteği

- 1.** XIX. yüzyılda Sanayi Devrimi'nin yaşanmasıyla metropoller ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu büyük şehirlerde, yaşam standartları arttığı için zamanla nüfus yoğunluğu da artmıştır.

Bu durumun;

- I. çarpık kentleşmenin görülmesi,
- II. eğitim, sağlık ve kültür hizmetlerinin aksaması,
- III. altyapı sorunlarının yaşanması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda, askerî, teknik, idari ve hukuki çalışmalarda Avrupa'dan etkilenmiştir. Yine bu yüzyılda moda, âdetler ve davranış biçimlerine kadar Avrupa'nın kültür unsurlarını da almaya başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nde Avrupai tarzda hayat tarzının başlamasında ve Avrupai biçimlerin Osmanlı kültürüyle kaynaşmasında;

- I. padişah,
- II. gazeteci,
- III. yazar

kesimlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3.** Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda şehirlerde; camiler, medreseler, büyük meydanlar, kiliseler, çarşılarda, bedestenler, kışlalar, fabrikalar ve küçük işletmeler bir arada bulunmaktaydı.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. askerî kurumların şehirlerin içinde olduğu,
- II. vergi gelirlerinde artış görüldüğü,
- III. imparatorluk yapısının devam ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 4.** XIX. yüzyıldan itibaren Avrupa'da yaşanan gelişmeler, tüm dünyada olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de değişim yaşanmasına neden olmuş ve kentleşme artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde büyük kentlerin oluşması ve sayısının artması ile ilişkilendirilemez?

- A) Ulaşım hizmetlerinin gelişmesi
- B) Etnik yapının çeşitlilik göstermesi
- C) Modern belediyeçilik anlayışının oluşması
- E) Altyapı sorunlarının giderilmeye çalışılması
- E) İhtiyaçların karşılanması için limanların modernleştirilmesi ve iş merkezlerinin artırılması

- 5.** Kamuoyu kavramı, "halkın düşüncesi" anlamına gelmektedir. Devletler de XIX. yüzyılda halkları etkilemek ve toplumu istenilen yönlerde çektebilmek için kamuoyu oluşturmaya çalışmışlardır.

Devletlerin kamuoyu oluşturmaya çalışmaları aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Monarşik rejimlerin öne çıktığının
- B) Demokratikleşme yönünde gelişmeler yaşandığının
- C) Metropollerin ortaya çıkmaya başladığının
- D) İmparatorlukların devam ettiğinin
- E) Sosyal tabakalaşmanın arttığını

- 6.** Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda; hürriyet, demokrasi ve meşrutiyet gibi kavramların yayılmasına ve bu yönde kamuoyu oluşturulmasına büyük önem verilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda kamuoyu oluşturulmasında;

- I. gazete,
- II. matbaa,
- III. mecmua

araçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Sanayi Devrimi ile birlikte insanları tüketmeye teşvik eden bir politika izlenmiştir. Kitle iletişim araçlarına sahip olanlar tüketim odaklı bir kültür oluşturmaya başlamıştır. Bu kültüre de “popüler kültür” adı verilmiştir. Böylece birçok ürün, insanların temel ihtiyacı olarak sunulmuş ve tüketim artırılmıştır.

Buna göre popüler kültürün oluşturulmasında;

- I. pazarlama,
- II. basın-yayın,
- III. reklamcılık

faaliyetlerinden hangilerine ihtiyaç duyulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldan itibaren Batı Kapitalizminin etkisi altında kalıp Batı'ya bağımlı hâle gelmesinde etkili olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
 B) Paris Antlaşması
 C) Hünkâr İskelesi Antlaşması
 D) İstanbul Antlaşması
 E) Londra Boğazlar Sözleşmesi

9. Modern kapitalist sistem, insanların çalışma sürelerini kesin çizgilerle belirlemiştir. Çalışma zamanından arta kalan zamana, insanların özgür iradeleriyle kullanacakları bir zaman dilimi olarak “boş zaman” denilmiştir. Fakat çalışma saatleri gibi boş zaman da kapitalizmin etkisinden kurtulamamıştır.

Kapitalizme bağlı olarak yaşanan bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) İnsanların özgür hareket edecekleri vakitlerinin de sömürülmesine
 B) Boş zaman endüstrisinin ortayamasına
 C) Popüler kültürün her alanda yayılmasına
 D) Özgürlük ve demokrasi hareketlerinin ortaya çıkışmasına
 E) Boş zamanın kârlı bir alan olarak görülmesine

10. Aşağıdaki fotoğraf, XX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nde çekilmiştir.

Bu fotoğrafta bakarak;

- I. kadınların erkeklerle siyasi alanda eşitlendiği,
- II. sosyal hayatı değişimlerin olduğu,
- III. Frenk modasının görüldüğü

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda modern anlamda şehirleşme başlamış ve buna bağlı olarak büyük şehirlerde nüfus artışı yaşanmıştır. Avrupa'da modern şehir hayatının oluşmasında fabrikalar büyük bir etken iken Osmanlı Devleti'nde modern şehirlerin oluşmasında, bir şehrin dış pazarlara açılabilmesi en önemli etken olmuştur.

Bu gelişmenin yaşanmasında;

- I. Osmanlı Devleti'nde sermayenin yetersiz olması,
- II. Osmanlı basın-yayın hayatının gelişmemiş olması,
- III. Osmanlı Devleti'nin, Sanayi Devrimi'ni gerçekleştirmemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde Yeniçi Ocağı'nın kaldırılmasıyla birlikte, şehirdeki hizmetlerin kimler ve hangi kurumlar tarafından yerine getirileceği problemi ortaya çıkmış bunun üzerine 1826'da “İhtisab Nezareti” kurulmuştur.

Buna göre, İhtisab Nezareti'nin görevlerinin arasında aşağıdakilerden hangisinin olması beklenemez?

- A) Şehir güvenliğinin sağlanması
 B) Esnaf denetiminin yapılması
 C) Muhtar atamalarının yapılması
 D) Göçlerin denetlenmesi
 E) Vergi denetimlerinin yapılması

1. Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında yapılan 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın bazı önemli maddeleri şunlardır:

- Kapitülasyonlar devam edecek ve İngiltere'ye yeni ayrıcalıklar verilecektir.
- Yabancı tüccarlar, Osmanlı ülkesinde yerli tüccara sağlanan hak ve kolaylıklardan yararlanacaktır.
- Osmanlı Devleti ithalattan yüzde 5, ihracattan yüzde 12 vergi alacaktır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde:

- I. İşsizliğin yaygınlaşması,
  - II. Lonca Teşkilatı'nın gelişim göstermesi,
  - III. yerli tüccarların yabancı tüccarlarla rekabet etmesi
- durumlarından hangilerinin engelleneceği söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. İttihat ve Terakki iktidarı, Millî İktisat Politikası'nı I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla uygulamaya koymuştur. Bu politika doğrultusunda; Müslümanlara ait bankalar kurulmuş, kapitülasyonlar tek taraflı olarak kaldırılmıştır. Savaş dönemi olduğu için ithalat aksamış fakat İttihatçıları taşrada kurmuş olduğu örgütler, kredi ve satış kooperatifleriyle üretici ve Müslüman tüccarları örgütlemiştir.

Bu bilgiyle;

- I. dış ticaretteki bazı ayrıcalıkların sonlandırıldığı,
  - II. Osmanlı Devleti tarafından dış alımın engellendiği,
  - III. kıtlık yaşanmaması için önlemlerin alındığı
- yargılardan hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması'ndan önce uygulanan iç gümrük vergisi, hem yerli hem de yabancı tüccarları kapsamaktaydı. Balta Limanı Ticaret Antlaşması'ndan sonra da yabancı tüccarlar, Osmanlı ülkesinin iç bölgeinde ticaret yapılması konusunda alınan iç gümrük vergisinden muaf tutulmuşlardır. Yerli tüccarlar ise iç gümrük vergisi ödeme devam etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, Balta Limanı Ticaret Antlaşması sonucunda gerçekleştiği söylemez?

- A) Yerli mal üretiminin ekonomideki payının azalması
- B) Osmanlı Devleti'nin, ekonomik yönden giderek dışa bağımlı hâle gelmesi
- C) Osmanlı'daki küçük sanayi atölyelerinin artış göstermesi
- D) Osmanlı pazarlarının öneminin artması
- E) Yabancı tüccarlara verilen imtiyazların artması

4. Osmanlı Devleti'nin yerli sanayiyi kuramaması ve yerli girişimcileri örgütleyememesi, II. Meşrutiyet'in ilanıyla iktidara gelen İttihat ve Terakki Partisi'ni bazı çalışmalara yönlentmiştir.

Osmanlı Devleti'nin, İttihat ve Terakki Partisi döneminde, ekonomiyi düzeltme çabaları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamaktadır?

- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- B) Kapitülasyonların tek taraflı olarak kaldırılması
- C) Millî bir burjuvazi sınıfının oluşturulmaya çalışılması
- D) Müslüman tüccarların örgütlenirilmesi
- E) Osmanlı Bankası'nın kurulması

5. Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'nin ekonomik çıkmazda olduğu zamanlarda, Osmanlılara borç vermekten kaçınmamışlardır. Osmanlı Devleti, İngiltere'den aldığı ikinci borca karşılık Misir gelirleri ile Suriye ve İzmir gümrük gelirlerini teminat olarak göstermiştir. Osmanlı Devleti zamanla borçlarını ödeyemeyince uluslararası bir kurum olan ve devletin birçok gelir kaynağına el koyan "Düyun-ı Umûmiye İdaresi" kurulmuştur.

Bu gelişmelerin;

- I. ithalat giderlerinin azalması,
  - II. borçlanma ile sömürge hâline gelinmesi,
  - III. ülkenin ipotek altına girmesi
- durumlarından hangilerine neden olması beklenir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'nin ham madde kaynaklarına ulaşabilmek ve iç pazarlarına hâkim olabilmek için bazı girişimlerde bulunmuşlardır.

Avrupalı devletlerin bu doğrultuda;

- I. Osmanlı Devleti'ndeki demokratikleşme hareketlerini desteklemek,
  - II. Osmanlı topraklarında demir yolu ağı kurmak,
  - III. Osmanlı ülkesinde sanayi kolları kurmak
- adımlarından hangilerini attıkları söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Aşağıdaki tabloda, Osmanlı Devleti'nin farklı yıllarda almış olduğu dış borçların, kullandığı alanlara göre dağılımı Osmanlı Lirası üzerinden gösterilmiştir.

Borç Yılı	Borç Tutarı	Askerî Harcamaları	Yatırım Harcamaları	Önceki Borçların Ödenmesi
1894	1,759,789	17,598	21,984	928,145
1894	9,033,574	814,148	-	7,641,095
1896	3,272,720	1,189,812	842,000	750,000
1903	2,376,000	-	2,079,000	-

Bu tabloya bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Geleceğe dönük bazı yatırımlar yapılmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin askerî harcamaları bazı dönemlerde artış göstermiştir.
- C) Alınan borçların değerlendirilmesi askerî harcamalarдан daha fazla olmuştur.
- D) Eski borçların ödenmesi yeni borçların alınmasını engelleyememiştir.
- E) Osmanlı Devleti bazı dönemlerde, önceki borçların faizini ödeyememiştir.

8. Osmanlı Devleti, farklı bölgelerden gelen muhacirlerin yol güvenliklerini sağlamış ve birçok metruk yeri tarıma açmıştır. Muhacirler böylece uygun bölgelere yerleştirilmiştir. Muhacirler ayrıca bir süreliğine bazı vergilerden muaf tutulmuştur.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde;

- I. çok ulusal yapının sona erdiği,
  - II. göçmenlerin iskân edildiği,
  - III. boş arazilerin değerlendirildiği
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

9. XIX. yüzyılda, İzmir-Kasaba ve İzmir-Aydın demir yollarının İngiliz ve Fransızlar tarafından inşa edilmesinin;

- I. liman yatırımlarının devam ettirilmesi,
  - II. Osmanlı Devleti'nde üretimin artırılması,
  - III. Osmanlı sınırlarının daraltılması
- amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda, bir çeşit iç pasaport uygulaması olan mürur tezkiresi uygulamasına geçmiştir. Bu uygulama ile alınan izin belgesinde, özellikle İstanbul'a gidecek olan kişilerin kimlik bilgileri, eşkâlleri, nereye ve ne için gidileceği ile ilgili bilgiler yer almıştır. Örneğin T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri'nde yer alan bir belgede, Galatalı Berber Ali isimli bir kişi, annesi ve kız kardeşinin zor durumda olduklarını ve bulundukları yerde kimsesiz kaldıklarını vurgulayarak mürur tezkiresi istemiştir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. geçerli mazeret ve gerekçelerin olmasına özen gösterildiği,
- II. Osmanlı nüfusunun azaltılmasına yönelik politika izlenidi,
- III. İstanbul'a girişlerin kontrol edildiği

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Sultan Abdülaziz Dönemi'nde (1861-1876) özellikle gayrimüslimlerin yoğun olarak yaşadığı Beyoğlu ve çevresinde, refah düzeyi yüksek elit bir yaşam tarzı görülmüştür. İthal mallara ve lüks tüketime olan talep, vitrinleriyle dikkat çeken büyük mağaza ve bonmarşelerin ortaya çıkışmasına neden olmuştur. Bonmarşelerin başlattığı vitrin düzenlemeleri, Osmanlı gündelik yaşamı ve ticari hayatı açısından bir yenilikti. Bu pazarlama tekniğini daha cazip hâle getirmek için gazetelere çarpıcı reklamlar verilmeye başlandı. Özellikle Beyoğlu bonmarşeleri, vitrinlerindeki seyirlik ithal malları caddelerin kalabalıklaşmasına yol açtı. Böylece ilk defa ihtiyacı olsun olmasın, vaktini vitriner önünde ve geleneksel mekânların dışında geçiren bir insan tipi ortaya çıkmaya başladı.

Bu bilgi ve dönemin koşulları birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Popüler bir kültür ortaya çıkmıştır.
- B) Kitle iletişim araçlarıyla tüketim teşvik edilmeye çalışılmıştır.
- C) İthal malların Osmanlı piyasasındaki çekiciliği artmıştır.
- D) Osmanlı toplumunun genelinde refah seviyesi artmıştır.
- E) Geleneksel Osmanlı tüketim algısında değişiklik yaşanmıştır.

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

- 1.** Osmanlı Devleti'nin Kutsal İttifak'a karşı on altı yıl süren savaşını sona erdiren Karlofça Antlaşması'ndan sonra XVIII. yüzyılın başında Ruslarla imzaladığı ve Rus Çarlığı'nın Azak'ı ele geçirerek Karadeniz'e ulaşmasını sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İstanbul Antlaşması
 B) Prut Antlaşması
 C) Pasarofça Antlaşması
 D) Küçük Kaynarca Antlaşması
 E) Yaş Antlaşması

2022 AYT-SOS-2

HİZ YAYMAZLARI**Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı**

- 2.** Osmanlı Devleti'nde; 1560 civarında yaklaşık 40 bin kapıkuluna yılda 1200 yük akçe kadar ulufe verilirken 1620 civarında 100 bin kapıkuluna 4000 yük akçelik ulufe verilmiştir.

2019 AYT-SOS-1

Bu bilgiyle Osmanlı Devleti'nde,

- I. Kapıkulu askerleri önem kazanmıştır.
- II. Hazine giderleri artmıştır.
- III. Timarlı sipahi sayısı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3.** Aşağıdakilerden hangisi, XVI. yüzyılda Martin Luther'in görüşlerinin Avrupa'da hızla yayılmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Sanayi Devrimi'nin yaşanması
 B) Matbaanın rolü
 C) Alman prenslerin desteği
 D) İncil'in Almancaya çevrilmesi
 E) Hümanizm'in etkisi

2019 AYT-SOS-2

HİZ YAYMAZLARI

- 4.** Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Avrupa'nın genel durumunu yansitan gelişmelerden biri değildir?

- A) Veraset savaşlarının yaşanması
 B) Ulus devlet düşüncesinin temellerinin atılması
 C) Feodalitenin hâkim duruma gelmesi
 D) Merkantilist ekonomi politikasının uygulanması
 E) Mutlakiyete dayalı yönetim anlayışının hâkim olması

2020 AYT-SOS-2

3. BÖLÜM

- 2020 AYT-SOS-2**
5. III. Selim Dönemi'nde İngiltere'den başlayarak Avrupa ülkelerinde daimi elçilikler açılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamaya;

- I. Avrupa'da İslamiyeti yaymak,
  - II. diplomatik ilişkileri sağlıklı yürütütmek,
  - III. Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek
- amaçlarından hangilerini gözettiği savunulabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2021 AYT-SOS-1**
6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda baş gösteren İstanbul Ayaklanması'nın nedenlerinden biri değildir?
- A) Yeniçerilerin ulufelerinin ayarı düşük akçe ile ödenmesi
 B) Taht değişiklikleri yüzünden cülös bahışı sorununun ortaya çıkması
 C) Kapıkulu Ocaklarına usulsüz ve gereğinden çok asker alınması
 D) Devlet adamlarının kendiçıları için Kapıkullarını kıskırtması
 E) Sancağa gönderilen şezzadeler arasında taht kavgaları yaşanması

- 2021 AYT-SOS-2**
7. Orta Çağ sonlarında Avrupa'da bilimin, kilisenin baskı ve denetiminden kurtulmaya başlamasında;

- I. Feodal düzen,
- II. Haçlı Seferleri,
- III. Coğrafi Keşifler

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

- 2023 AYT-SOS-2**
8. "Bundan sonra Avrupa, kendi yasalarına göre hareket eden, kendi siyasal ve ekonomik çıkarlarını izleyen, serbestlik içinde ittifaklar kuran ve bozan, savaş ile barış arasında, güç dengesi kurallarına göre durum değiştiren, elçi gönderip kabul eden bağımsız ve özgür devletlerden oluşacaktır. Devletlerin üzerinde, onların ilişkilerini düzenleyen herhangi bir üstün otorite yoktur."

Vestfalya Antlaşması'ndan alıntılanan bu ifadeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Katolik kilisesinin gücünü giderek artırdığına
 B) Devletler arası ilişkilerde yeni bir dönemin başladığına
 C) Mezhep temelli çatışmalara zemin hazırlandığına
 D) Barışı sağlayan uluslararası bir örgütün kurulduğuna
 E) Devletlerin iç politikasında demokrasinin öncelik kazandığına

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

- 2019 AYT-SOS-2**
9. Osmanlı Devleti'nde, II. Meşrutiyet'in ilanından sultanatın kaldırılmasına kadar (1908-1922) geçen on dört yıl içinde İstanbul'da yirmi dört hükümet kurulmuştur.

Bu bilgiden hareketle, Osmanlı Devleti'nin sözü edilen dönemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanunuesesi'nin yürürlükten kaldırıldığı
- B) Padişahların sıkılıkla değiştiği
- C) Çok partili bir siyasal yapının oluşturulduğu
- D) Parlamento seçimlerinin sık sık tekrarlandığı
- E) Ülke yönetiminde istikrarsızlığın yaşandığı

- 2020 TYT**
10. Tanzimat Dönemi aydınlarına göre; Balkanlardaki isyanların sona ermesi için Osmanlıcılık düşüncesinde birleşilmesi ve Batı tarzında yenilikler yapılması gerekliydi.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda gerçekleşmiştir?

- A) Sened-i İttifak'ın imzalanması
- B) Meşrutiyetin ilan edilmesi
- C) Meşveret Meclislerinin açılması
- D) Daimi elçiliklerin kurulması
- E) Yeniçi Ocağı'nın kaldırılması

- 2021 AYT-SOS-1**
11. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanı üzerine, Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1833 yılında imzalanan Hünkar İskelesi Antlaşması'ndan tedirgin olan İngiltere, aşağıdakilerden hangisiyle iş birliğine yönelmiştir?

- A) Almanya   B) Avusturya   C) İtalya
- D) Fransa   E) İsveç

- 2021 AYT-SOS-2**
12. Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Fermanı'ını ilan ederek aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Anayasayı ilan ederek parlamenter bir sisteme geçmeyi
- B) Farklı dinlere mensup Osmanlı tebaası arasında birlik sağlamayı
- C) Mısır Meselesi'nde büyük devletlerin desteğini almayı
- D) Ülkedeki ayrılıkçı eğilimlerin önüne geçmeyi
- E) Avrupalı devletlerin, ülkenin iç işlerine karışmasını engellemeyi

HİZMETLERİMİZ

- 2023 TYT**
13. Tanzimat Fermanı'nın ilanının ardından Avusturya Başbakanı Metternich İstanbul'daki elçisine gönderdiği mektupta: "Osmanlı İmparatorluğu çökme hâlinde bir vücuttur... Bu çöküşe sebep olan fenalıkların başında Avrupa reform zihniyeti gelmektedir." ifadesini kullanmıştır. Öte yandan fermanın ilanı Fransa ve İngiltere'de olumlu karşılanmış ve büyük bir siyaset hamlesi olarak görülmüştür.

Buna göre Tanzimat Fermanı'yla ilgili

- I. Devletlerin kendi sistemleri ve çıkarları doğrultusunda yorumlanmıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nin, Avrupa devletler hukukuna dahil edilmesi öngörülümüştür.
- III. Büyük devletler arasındaki güç dengesinin değişmesine yol açmıştır.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

3. BÖLÜM

- 14. 12 bölüm ve 119 maddeden oluşan Kanunuesası’de “Yaptıklarıyla halkın güvenini kazanmış, devlet hizmetinde bulunmuş ve kırk yaşın üzerindeki kimselerden Padişah tarafından atanır.” şeklinde yer alan hüküm aşağıdakilerin hangisiyle ilgilidir?**
- A) Meclis-i Âyan   B) Meclis-i Mebusan
 C) Heyet-i Vükela   D) Divan-ı Hümayun
 E) Meclis-i Meşveret

2023 AYT-SOS-1

XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Sosyo-Ekonominik Hayat

- 16. İngiltere ve Fransa’nın Mısır’daki Borçlar Sandığı İdaresi’nin Osmanlı Devleti’ndeki benzeri aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Düyun-ı Umumiye   B) Hilal-i Ahmer
 C) Bank-ı Osmani-i Şahane   D) Teşkilat-ı Mahsusa
 E) Şirket-i Hayriye

2019 AYT-SOS-1

- 15. Osmanlı Devleti XVIII-XIX. yüzyıllarda Avrupa’nın büyük devletleri ile ilişkilerini bir denge politikası çerçevesinde yürütmüştür.**
- Osmanlı Devleti bu politika ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?**
- A) Mevcut sınırlarını koruyarak varlığını sürdürmeyi
 B) Viyana Kongresi’yle oluşan siyasi dengeyi değiştirmeyi
 C) Millet sistemini değiştirerek ulus devlet yapısına geçmeyi
 D) Avrupa devletlerine tanıdığı imtiyazları kaldırmayı
 E) Sömürgecilik yapan devletler arasına katılmayı

2023 AYT-SOS-2

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti’nde;

- I. Osmanlı Bankasının kurulması,
 II. Düyun-ı Umumiye Teşkilatının faaliyete geçmesi,
 III. kapitülasyonların genişletilerek devam etmesi
uygulamalarından hangilerinin Osmanlı ekonomisindeki yabancı etkisini gösterdiği savunulabilir?
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2020 AYT-SOS-1

1. Mustafa Kemal okula başlayacağı sıralarda, annesi eski usul eğitim veren mahalle mektebine gitmesini istemiştir. Babası ise çağdaş bir anlayışla eğitim veren ve Mustafa Kemal'in fikrî gelişimini olumlu yönde etkileyen Şemsi Efendi Okulu'nda eğitim almasını istemiştir.

Bu durum göz önünde bulundurulduğunda;

- Osmanlı'da eğitim sisteminin çeşitlilik gösterdiği,
- Mustafa Kemal'in eğitimi konusunda ebeveynlerinin farklı düşünceleri,
- Selanik şehrinin Osmanlı şehirleri içinde en çağdaş şehir olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

3. Mustafa Kemal'in çocukluğunun geçtiği Selânik'e, Avrupa'daki çok sayıda dergi ve gazete rahatlıkla gelebiliyordu. Mustafa Kemal'in Batı'daki birçok filozofu tanımışının altında yatan neden de buydu.

Bu bilgilere göre;

- Mustafa Kemal'in yetişmesinde yaşadığı şehrin önemi olduğu,
  - basın-yayın hayatının Selanik'te canlı olduğu,
  - Selanik'in, Batı'ya açık bir şehir olduğu
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

HİZ YAYINLARI

2. Genç Osmanlılar XX. yüzyılın başlarında, II. Abdülhamit tahttan indirilir ve meclis açılırsa Osmanlı topraklarında yaşayan insanların devlete sadakat besleyeceğini düşünmüştür. Genç Osmanlılar, yine bu koşullar sağlanması Avrupalıların Osmanlı toprakları üzerinde artık işgalci emeller beslemeyeceğini düşünmekteydi. Genç Osmanlılar isteklerini gerçekleştirebilmek için daha sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti ile birleşecek olan İttihad-ı Osmani Cemiyeti'ni kurmuşlardır.

Bu bilgilerden hareketle XX. yüzyıl Osmanlısı için aşağıdakilerden hangisi söylenenmez?

- A) Meşrutiyet'i ilan etme girişimlerinin olduğu
B) Devletin içte ve dışta sorunlar yaşadığı
C) Rejimin değişmesiyle bazı sorunların çözüleceğinin düşünüldüğü
D) Osmanlı hanedanına yönelik alternatifler arandığı
E) II. Abdülhamit'e karşı muhalif grupların olduğu

4. Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisi'ndeki ilk yılları hakkında şunları söylemektedir:

"Erkân-ı Harp sınıflarına geçtim. Mevcut olan derslere çok iyi çalışıyordum. Bunların ötesinde bende ve bazı arkadaşlarda yeni fikirler oluştu. Memleketin idaresinde ve siyasetinde fenalıklar olduğunu keşfetmeye başladık."

Mustafa Kemal'in bu sözleri doğrultusunda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nde bazı sıkıntılar yaşadığına
B) Mustafa Kemal'in millî egemenliğe dayalı devlet kurma fikrine olduğuna
C) Devletin yönetiminde bazı aksaklıların olduğuna
D) Mustafa Kemal'in memleket meselelerine ilgi duyduğu na
E) Ülkenin politik sorunlarla karşı karşıya kaldığına

5. Mustafa Kemal'in vatanperver ve özgürlükçü bir ruha sahip olmasında Namık Kemal'in eserlerinin önemli bir yeri vardır. Aynı şekilde Jean-Jacques Rousseau, Montesquieu, Voltaire gibi düşünürlerden de milliyetçilik ve millî egemenlik konularında etkilenmiştir. Tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey tarih bilgisi ile Mustafa Kemal'e yeni ufuklar açmıştır.

Verilen bu bilgilere göre Mustafa Kemal ve eğitim hayatı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklı fikirlerin etkisinde kaldığına
- B) Yabancı eserlere daha çok önem verdiğine
- C) Yetişmesinde birçok etken etkili olduğunu
- D) Birçok aydın ve filozoftan etkilendiğine
- E) Hem yerli hem de Batılı kaynaklardan yararlandığına

6. Mustafa Kemal, 1905'te ilk görev yeri olan Şam'daki 5. Ordu'ya bağlı 30. Süvari Alayı'na tayin edilmiş ve burada II. Abdülhamid yönetimine karşı olduğu için Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur. 1906'da Selanik'e döndüğünde ise kurmuş olduğu cemiyetin Selanik şubesini açmış daha sonra fikir ayrılığı yaşayıp ayrılacağı "İttihat ve Terakki Cemiyeti" ile birleştirmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal'in XX. yüzyıl başlarında;

- I. askerî,
- II. siyasi,
- III. kültürel

alanların hangilerinde etkili bir isim olduğu söylenilbilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. II. Meşrutiyet'in ilanı ile sansür kaldırılmış, jurnalcılık faaliyetlerine son verilmiştir. Bu gelişmeler sırasında iç karışıklıklardan yararlanan Yunanistan Girit'i, Avusturya-Macaristan Bosna-Hersek'i ilhak ederken Bulgaristan da 5 Ekim 1908'de bağımsızlığını ilan etmiştir.

Buna göre, II. Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle;

- I. sınırların daraldığı,
  - II. ayrılıkçı isyanların sona erdiği,
  - III. özgürlüklerin önündeki bazı engellerin kaldırıldığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. İngiltere ile Rusya arasında gerçekleştirilen 1908 Reval Görüşmeleri, İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerinin Meşrutiyet'in ilan edilmesi için harekete geçmelerinde etkili olmuştur.

Bu gelişmelere göre, aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Meşrutiyet'in ilan edilmesinde iç faktörler etkili değildir.
- B) Dış gelişmeler Osmanlı siyasetini büyük ölçüde etkilemiştir.
- C) Meşrutiyet'in ilan edilmesine geniş bir katılım olmuştur.
- D) Meşrutiyet fikrinin kaynağı Avrupa'daki yeniliklerdir.
- E) Osmanlı Devleti'nde, meşruti rejimi isteyen tek grup İttihat ve Terakki Cemiyeti'dir.

9. Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nde birçok görevde bulunmuş ve birçok cephede savaşmıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın aşağıdaki görevlerinden hangisi Osmanlı Devleti adına yapmış olduğu görevlerden değildir?

- A) Temsil Heyeti Başkanlığı
- B) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
- C) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı
- D) Anafartalar Grup Komutanlığı
- E) Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı

10. Selanik şehri, Mustafa Kemal'in yetişmesinde ve kişiliğinin oluşmasında önemli bir yere sahiptir.

Buna göre Selanik şehrinin;

- I. özgür düşünce hayatına sahip olması,
- II. basın-yayın hayatının gelişmiş olması,
- III. kültürel gelişmişliğe sahip olması

özelliklerinden hangilerinin Mustafa Kemal'i olumlu yönde etkilediği söylenilbilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Mustafa Kemal, Mehmet Emin Yurdakul'dan ve onun şiirlerinden büyük ölçüde etkilendiğini şu sözlerle ifade etmiştir: "Bu dizelerde ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum."

Mustafa Kemal'in bu sözünden hareketle Mehmet Emin Yurdakul'dan hangi alanda etkilendiği söylenebilir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Milliyetçilik
- D) Batıcılık
- E) Adem-i Merkeziyetçilik

2. 1909'da meşruti idareye karşı olanlar İngiltere'nin de kışkırtması ile ayaklanmışlardır. İstanbul'da başlayan bu karışıklıklar sırasında hükümet istifa etmiştir. 31 Mart Ayaklanması adı verilen bu ayaklanması, Selanik'ten gelen "Hareket Ordusu" bastırılmıştır. Kontrolü ele geçiren Hareket Ordusu daha sonra II. Abdülhamit'i tahttan indirmiştir.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. yeni rejimi benimsemeyenlerin olduğu,
- II. padişahın, Meşrutiyet rejimine karşı olduğu,
- III. ordunun yenilikleri koruduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. İtalya, sömürge yarısında yerini alabilmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a göz dikmiş ve bölgeyi 1911'de işgal etme girişiminde bulunmuştur. 1912 yılında Uşu Antlaşması ile de Osmanlı Devleti, Trablusgarp ve Bingazi'yi İtalya'ya bırakmak zorunda kalmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. İslamcılık düşüncesi güçlenmiştir.
- II. İtalya, emperyalist amaçlarla hareket etmiştir.
- III. Osmanlı Devleti'nin, Kuzey Afrika'daki varlığı sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Trablusgarp Savaşı sonucunda imzalanan 1912 Uşu Antlaşması'nın bazı maddeleri şöyledir:

- Bingazi ve Trablusgarp, İtalyanlara verilecek fakat halk dinî yönden Osmanlı halifesine bağlı kalacaktır.
- İtalya, kapitülasyonların kaldırılması için Osmanlı Devleti'ne yardım edecektir.

Bu maddelere bakıldığından aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ekonomik çıkarlar Trablusgarp'ın kaybedilmesine neden olmuştur.
- B) Osmanlı Devleti halifelik makamının gücünden yararlanmak istemiştir.
- C) Osmanlı Devleti, uluslararası arenada malî destekçi bulmuştur.
- D) Bölge halkı ile kültürel ilişkiler devam ettirilmek istenmiştir.
- E) Trablusgarp ve Bingazi'deki Müslümanlar, İtalyanlara karşı korunmak istenmiştir.

5. **Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşlarında yenilgiye uğramasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?**

- A) Savaş öncesinde ordunun bir kısmının terhis edilmesi
- B) Modern silah eksikliğinin olması
- C) Ordunun siyasete karışması
- D) Balkan coğrafyasından Osmanlı'ya doğru yoğun bir Türk göçünün yaşanması
- E) Cepheye gerekli askerî gücün sevk edilememesi

6. Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı'nı kaybetmiş ve sonucunda da 1913 Londra Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşma göre Edirne, Kırklareli dahil Çatalca'ya kadar olan yerler Bulgaristan'a; Batı Trakya, Güney Makedonya, Selanik ve Girit Yunanistan'a; Orta ve Kuzey Makedonya ise Sırbistan'a bırakılmıştır.

Buna göre, I. Balkan Savaşı'nın sonucunda,

- I. Osmanlı Devleti'nin, Avrupa kıtasındaki siyasi varlığı tümüyle sona ermiştir.
- II. Balkanlarda yaşayan Türklerin azınlık durumuna düşmesine ortam oluşmuştur.
- III. Balkan milletleri bağımsızlık elde etmiştir.

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Balkan Savaşlarının kaybı ile ilgili Fethi Okyar şunları söylemiştir: "Savaş içinde öylesine olaylar cereyan etti ki tüyler ürpertir. Bazı zabitlerin kalpaklarındaki şekil ittihatçılığını, bazlarının ki ise itilafçılığını belirtiyordu. Kimler sokmuştu bu korkunç uçurumu ordunun içine? Ben, II. Meşrutiyetin beyannamesini yazmış, İttihat ve Terakki'nin ilk yayılmasında emek vermiş, Sultan Hamit kendisine teslim edilmiş, nihayet bu firkanın umumi kâtipliğini yapmış adam olarak bu sualın cevabını veremem. Kalbinde vatan muhabbeti, ihtaralarının üzerine çıkışmış hangi kişinin havsalası böylesine ihaneti alabilirdi?"

Balkan Savaşları sırasında yaşanan bu gelişmelere bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ordu içerisinde alaylı – mektepli mücadeleisinin yaşandığına
- B) Balkan ulusları arasındaki sorunların sona erdirilmesine
- C) Balkan Savaşlarının çıkışmasında, Osmanlı Devleti'ne saldırın devletlerin bağımsızlık elde etmek istemelerinin en önemli etken olduğuna
- D) Osmanlı'da çok partili hayatı ara verdiğine
- E) Balkan Savaşlarının kaybedilmesinde ordunun siyasete karışmasının etkili olduğuna

9. Aşağıdaki fotoğraf, 1908 yılında ilan edilen II. Meşrutiyet kutlamalarına aittir.

Bu fotoğrafa bakıldığından Meşrutiyet ile ilgili;

- I. halkın mücadele ile ilan edildiği,
- II. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını engellediği,
- III. memnuniyetle karşılandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'in eğitim hayatının konu edildiği bir derste tarih öğretmeni, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri verir:
- Manastır Askerî İdadisi'nde eğitim gördüğü sırada çıkan bu savaş, Mustafa Kemal'i derinden etkileyen olaylardan biri olmuştur.
  - Mustafa Kemal, bu savaşa gönüllü olarak katılmak istemiştir.
  - Türk ordusu savaşı kazanmasına rağmen masada kaybetmiştir. Bu durum Mustafa Kemal'i hayal kırıklığına uğratmıştır.

Tarih öğretmeninin, hakkında bilgi verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Savaşları
- B) Kırım Savaşı
- C) Trablusgarp Savaşı
- D) 93 Harbi
- E) 1897 Türk-Yunan Savaşı

10. Osmanlı Devleti'nin, Trablusgarp Savaşı'nda;

- İtalyanlar tarafından donanmasının yakılmasından dolayı bölgeye donanma gönderememesi
- Mısır'ın İngiliz işgali altında olmasından dolayı Mısır üzerinden asker gönderememesi

durumlarıyla karşı karşıya kalması aşağıdakilerden hangisini zorunlu hâle getirmiştir?

- A) Osmanlı Devleti'nin bölgeyi savaşmadan teslim etmesi ni
- B) Osmanlı subaylarının gizlice Trablusgarp'a gidip yerli halkı örgütlemesini
- C) İtalya'ya yeni kapitülasyonlar verilmesini
- D) Akdeniz'deki egemenliğin İtalya'ya geçmesini
- E) Trablusgarp'a karşılık Mısır'ın İtalya'ya verilmesini

- 1.** I. Dünya Savaşı'nın çıkışında, Almanya ile Fransa arasındaki kömür madenlerinin bulunduğu Alsas-Loren'in ele geçirilmesi meselesi, milliyetçilik akımı, ham madde ve sömürge arayışları gibi konular etkili olmuştur.

Buna göre, I. Dünya Savaşı'nın çıkışında;

- I. Sanayi İnkılabı,
  - II. Fransız İhtilali,
  - III. silahlanma yarışı
- gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı çıktığında tarafsızlığını ilan etmiştir. Fakat Osmanlı Devlet adamları, Osmanlı topraklarının Avrupalı devletler tarafından paylaşıldığının farkında olmuşlar ve müttefik arayışına girmişlerdir. Osmanlı yöneticileri İngiltere ve Fransa ile ittifak kurmak istemiş fakat bu devletlerin Osmanlı Devleti'ni kendi yanlarında istememeleri üzerine, Osmanlı Devleti Almanya'nın yanında savaşa girmiştir.

Verilen bu bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sömürge yarısında yer almak
 B) Mevcut topraklarını korumak
 C) İttihat ve Terakki yönetimine son vermek
 D) Yeni topraklar ele geçirmek
 E) Milliyetçi ayaklanması sona erdirmek

- 3.** I. Rusya'da, Bolşevikler'in güçlenmesi
 II. Sömürge altındaki milletlerin bağımsızlık için umutlanması
 III. Yeni kurulacak Türk devletinin yetişmiş insan gücünden mahrum kalması

Osmanlı Devleti'nin Çanakkale Cephesi'nde, İtilaf Devletleri karşısında galip gelmesinin yukarıdaki sonuçlarından hangileri, Çanakkale Cephesi'ndeki galibiyetin uluslararası sonuçlar doğurduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

HİZ YAYMLARI

- 4.** Almanya, Osmanlı topraklarının geniş olmasından dolayı Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa girmesini kabul etmiştir. Böylece İtilaf Devletleri'nin askerî gücü farklı noktalara kayacak ve Almanya rahatlayacaktı. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin insan gücünden yararlanmak, halife aracılığıyla cihat ilan ettirmek gibi durumlar Almanya'nın, Osmanlı Devleti'ni müttefik olarak kabul etmesinde etken olmuştur.

Bu bilgiden hareketle Almanya ile ilgili,

- I. Halifenin Müslümanları harekete geçirmesini hedeflemiştir.
- II. Osmanlı Devleti'nin demografik gücünden yararlanmak istemiştir.
- III. Cephe yükünü hafifletmek istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.** Aşağıdaki haritada İtilaf Devletleri'nin Osmanlı Devleti'ne karşı açtığı Çanakkale Cephesi gösterilmektedir.

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndaki savunma cephelerinden biri olan Çanakkale Cephesi'nin, İtilaf Devletleri tarafından açılmasında;

- I. Rusya'nın savaştan çekilmesini sağlama,
- II. İstanbul ve Boğazları ele geçirme,
- III. Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakma

amaçlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı sırasında, doğrudan ulaşamadığı Rusya'ya yardım götürmeyi amaçlamıştır.

İtilaf Devletleri'nin Rusya'ya askeri yardım götürmek ve malzeme akışı sağlayabilmek için Osmanlı Devleti ile savaştığı cepheler aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Çanakkale – Irak
- B) Galiçya – Kafkas
- C) Suriye – Filistin
- D) Kafkas – Çanakkale
- E) Kanal – Irak

7. Osmanlı Devleti'nin, İtilaf Devletlerine karşı Çanakkale Cephesi'nde galip gelmesi sonucunda, I. Dünya Savaşı iki yıl daha uzamış ve İstanbul işgalden kurtulmuştur. Bu yenilgiden dolayı İngiltere'de hükümet değişikliği yaşanmış ve Rusya'ya yardım gitmediği için de Çarlık rejimi yıkılmıştır.

Buna göre, Çanakkale Savaşlarının sonuçlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İngiltere'deki rejimin değişmesine neden olmuştur.
- B) Osmanlı siyasi varlığının devam etmesini sağlamıştır.
- C) Rusya'da yönetim şeklinin değişmesine neden olmuştur.
- D) Savaş yükünün devam etmesine neden olmuştur.
- E) Evrensel sonuçlar doğmuştur.

8. Osmanlı orduları "Çöl Kaplani" olarak tanınan Fahrettin Paşa ile Medine'yi bin bir güçkle I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar savunmuştur. Hatta Fahrettin Paşa, Osmanlı'nın savaştan çekildiği Mondros Mütarekesi'nden bir müddet sonra Ocak 1919'da teslim olmuştur. Bu suretle Osmanlı Devleti, asırlarca idare etmiş olduğu kutsal topraklardan çekilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin kutsal topraklar için mücadele ettiği bu cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suriye
- B) Filistin
- C) Hicaz
- D) Irak
- E) Kanal

9. Osmanlı Devleti'nde önemli başarılarla imza atmış olan Cevat Paşa'ya yıllar sonra 18 Mart 1915 gününün en kıymetli anı sorulduğu zaman: "O gün, güneşin son ışıklarıyla Boğaz'dan perişan hâlde çıkmakta olan düşman filosunun görünüşü idi." cevabını vermiştir. Cevat (Çobanlı) Paşa müttefik donanmasının bu geri çekilmesini izlemiş ve "Git-tiler... Geçemediler... Geçemeyecekler..." demiştir.

Cevat Paşa'nın bahsettiği ve müttefik donanmalarının yenilgiyle ayrıldığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çanakkale
- B) Makedonya
- C) Suriye – Filistin
- D) Kanal
- E) Kafkas

10. I. Dünya Savaşı sırasında;

- Osmanlı Devleti, önceki yıllarda kaybettiği Mısır'ı, İngiltere'den geri alabilmek için taarruz cephesi olan Kanal Cephesi'ni açmıştır. Almanya da bu cephenin açılmasını çok istemiştir.
- Osmanlı Devleti Elviye-i Selâse'yi (Kars, Ardahan, Batum) geri almak ve Orta Asya Türkleri ile birleşmek için bir diğer taarruz cephesi olan Kafkas Cephesi'ni açmıştır. Bakü petrollerine ulaşmak isteyen Almanya da bu cephenin açılmasını desteklemiştir.

Buna göre,

- I. Almanya emperyalist amaçlar gütmektedir.
- II. Osmanlı Devleti eski günlerine geri dönmek istemektedir.
- III. İngiltere dönemin en büyük sömürgelerine sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

1. Çanakkale Cephesi'nde Osmanlı ordularının galip gelmesi ile İtilaf Devletlerinin sömürgesinde olan milletler bağımsızlık için umutlanmışlardır. Ayrıca savaşta tarafsızlığını koruyan Bulgaristan, Çanakkale cephesindeki galibiyetle İttifak Devletleri yanında savaşa girmiş ve böylece Almanya ile Osmanlı Devleti arasında kara bağlantısı sağlanmıştır.

Buna göre, Çanakkale Cephesi'ndeki galibiyetin:

- I. evrensel sonuçlar doğurduğu,
  - II. İngiltere'nin sömürgelerini kaybettiği,
  - III. Osmanlı Devleti'nin lojistik imkânını genişlettigi kazanımlarından hangilerini bünyesinde barındırdığı söylenebilir?
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti, 93 Harbi ile kaybettiği Elviye-i Selâse'yi yani Kars, Ardahan ve Batum'u, Rusya'nın I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesi ile geri almıştır.

Rusya'nın savaştan çekildiği ve Osmanlı Devleti'nin Elviye-i Selase'yi geri aldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Berlin   B) Mondros   C) Lozan
 D) Brest-Litovsk   E) Sevr

2. İngiltere I. Dünya Savaşı'nda, Afrika ve Hindistan yolunun güvenliğini sağlamak, Abadan ve Irak petrollerini ele geçirmek, Rus Çarı'na güneyden yardım götürmek amacıyla Irak Cephesi'ni açmıştır. Bu cephede, VI. Ordu Komutanı Halil (Kut) Paşa komutasındaki Türk birlikleri, İngiliz General Townshend ve 6. Hint Tümenini Kut'ül-Amâre'de büyük bir bozguna uğratarak esir almıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin prestijinin artlığına
- B) İngilizlerin, müttefiklere destek ulaştırmaya çalıştığına
- C) Irak Cephesi'nin Osmanlı Devleti'nin isteği ile açılmadığına
- D) İtilaf Devletlerinde sömürgeci amaçlar bulunduğuna
- E) Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ni kazandığına

4. **Osmanlı Devleti'nin;**

- Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak,
- Rus kuvvetlerinin Basra Körfezi'ne inerek İngiliz birlikleri ile birleşmesini önlemek,
- Anadolu'daki Türklerle Orta Asya'daki Türkleri birleştirerek

amaçlarıyla açmış olduğu I. Dünya Savaşı'ndaki cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kafkas   B) Kanal   C) Galicia
 D) Irak   E) Hicaz – Yemen

5. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı başladığı sırada tarafsızlığını ilan etmiş fakat daha sonra İtilaf Devletleri ile ittifak arayışına girmiştir. İtilaf Devletlerinin Osmanlı ile ittifak yapılmasını kabul etmemeleri nedeniyle Osmanlı Devleti, Almanya ile yakınlaşmıştır. Tüm bunların sonucunda Osmanlı Devleti, İttifak Devletlerinin yanında I. Dünya Savaşı'na girmiştir.

Osmanlı Devleti'nin tarafsızlığını bozup I. Dünya Savaşına girmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamaktadır?

- A) Kaybettiği yerleri geri almak istemesi
- B) İngiltere'nin Osmanlı üzerindeki koruyucu tutumunu değiştirmesi
- C) Avrupalıların Osmanlı topraklarını paylaştıklarının Osmanlı devlet adamları tarafından bilinmesi
- D) Osmanlıcılık düşüncesi etrafında imparatorluk yapısının devam ettirilmek istenmesi
- E) Osmanlı Devleti'nin kapitülasyon ve dış borçlardan kurtulma isteği

6. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda birçok cephe-de savaşmasının nedenleri arasında;

- I. geniş topraklara sahip olması,
- II. müttefiklerine yardım götürmesi,
- III. İtilaf Devletlerinin sömögelerine giden güzergâhlarda yer alması

durumlarından hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nin, müttefiklerinden Bulgaristan ve Avusturya-Macaristan'a yardım etmek için;

- I. Galicia,
- II. Romanya,
- III. Makedonya

cephelerinden hangilerine ordu sevk ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. I. Dünya Savaşı sırasında müttefiklerinden yardım alamayan Rusya'da, Bolşevikler ihtilal yapmış ve Çarlık Rusya yıkılmıştır. Bu gelişmeler üzerine Rusya'da kurulan yeni yönetim I. Dünya Savaşı'na devam etmemiştir.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olması beklenmez?

- A) Osmanlı Devleti'nin savaş yükünün hafiflemesi
 B) İngiltere'nin yeni sömögeler ele geçirmesi
 C) Rusya'nın işgal ettiği yerlerden çekilmeye başlaması
 D) İtilaf Devletlerinin güç kaybına uğraması
 E) Rusya'da rejim değişikliğinin yaşanması

9. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda, içinde bulunduğu sıkıntılı durumdan kurtulmak için Kanun-i Esasi'yı ilan etmiş ve Osmanlı'da anayasal süreç başlamıştır.

Buna göre dönemin koşulları göz önünde bulundurulduğunda;

- I. sosyalizm,
- II. İslamcılık,
- III. Osmanlıcılık

fikir akımlarından hangilerinin uygulama alanı bulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

10. Osmanlı Devleti, Kanal Harekâti'nda başarısız olunca İngiliz birlikleri karşı taarruza geçmiştir. Ardından İngilizler, Sina Yarımadası'ni ele geçirmiş ve Suriye'ye doğru yönelmişlerdir. Bu gelişmeler üzerine yeni cepheler açılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti müttefiklerine yardım göndermiştir.
- II. Suriye-Filistin Cephesi, Kanal Cephesi'nin devamı niteliğindedir.
- III. Ümmetçilik anlayışı pekişmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı orduları Hicaz – Yemen Cephesi'nde, İngilizlerle ve İngilizlerle iş birliği yapan bazı Arap aşiretleri ile de mücadele etmiştir. Hatta kutsal emanetler, İngilizlerin eline geçmemesi için Medine ulemasının da fetvası alınarak bölgeyi savunan ve "Çöl Kaplanı" olarak isimlendirilen Fahrettin Paşa sayesinde İstanbul'a gönderilmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. cihat çağrısının karşılık bulmadığı,
- II. ümmetçilik politikasının uygulanamadığı,
- III. kutsal yerlerin kaybedilme tehlikesinin olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti'nin deniz ve kara muharebeleri sonucunda 1916 Ocak'ında Çanakkale'yi terk etmek zorunda kalmıştır. Mustafa Kemal, bu cephede kara muharebelerinde kazandığı başarılarından dolayı "payitahtı kurtaran kahraman" ünvanı ile anılmaya başladı. Dönemin önemli dergilerinden Harp Mecmuası'nda Mustafa Kemal hakkında birçok görsel ve haber de çıkmıştı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Millî Mücadele Dönemi'nin lideri hâline geldiği,
- II. popüleritesinin artmaya başladığı,
- III. Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığının devam etmesini sağladığı

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nin Harp Mecmuası adıyla çıkardığı dergi ilk sayısından itibaren savaşla ilgili birçok fotoğraf, yazı ve şiirde yer vermiştir. I. Dünya Savaşı sırasında çıkarılan bu dergide ele geçirilen esirlerin fotoğrafları da yer almıştır. Burada esirlerin düzgün giyimli, sağlıklı ve iyi görünümü gösterilmesine dikkat edilmiştir. Cephede alınan galibiyetlerin üzerinde de çokça duran dergi, halk üzerinde büyük bir tesir meydana getirmiştir.

Sadece bu bilgilere bakarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin Harp Mecmuası'ni propaganda aracı olarak kullandığı,
- II. düşman birliklerinin teslim olmasının kolaylaştırıldığı,
- III. halkın moralinin yüksek tutulması yönünde yayınlar yapıldığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. I. Dünya Savaşı boyunca, belediye İstanbul'da halka un dağıtımını yapmıştır. Bazı zamanlarda ekmek dağıtımını da yapılrken halktan bir somundan fazlasını almaması istenmiştir. Ülkede başlayan büyük kıtlık ve açlık ölümlere bile neden olmuştur. Hatta Osmanlı sarayında bile artık aynı yemekler pişmeye başlamıştır.

Bu bilgiler ve dönemin koşulları birlikte düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kitlik yaşanmaması için alınan önlemlerin yeterli olmadığına
- B) Halkın temel gıda maddelerine doğrudan ulaşamadığına
- C) Temel tüketim maddelerinin sadece devletin elinde olduğuna
- D) Karaborsanın önüne geçilmeye çalışıldığına
- E) Yaşanan kıtlığın ülkenin birçok yerinde hissedildiğine

4. I. Dünya Savaşı sırasında Rum ve Ermeni çeteler, Türk halkına ve köylerine karşı saldırınlarda bulunmuştur. Savaş yıllarında ayrıca Osmanlı Devleti'nde tüketim mallarında azalma görülmüş ve enflasyon artmıştır. Özellikle temel gıda malzemelerinin bazı gruplar tarafından istiflenmesi büyük bir kıtlık yaşanmasına neden olmuştur.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Asayiş ortamının bozulduğunu
- B) Cephelerdeki yeniliklerin arttığını
- C) Karaborsacılık faaliyetlerinin görüldüğünü
- D) Fiyat artışlarının yaşandığını
- E) Halkın zor durumda kaldığını

5. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti, seferberlik ilan ederek erkek nüfusun önemli bir kısmını silahaltına almıştır. Ayrıca cepheye çok sayıda doktor, hemşire sevk edilmiş ve çok sayıda öğrenci silahaltına alınmıştır.

Bu gelişmelere bağlı olarak Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin görüldüğü söylenemez?

- A) Kadınların çalışma hayatında yer aldığı
- B) İş gücü açığının ortaya çıktığı
- C) Üretim faaliyetlerinin azaldığı
- D) Sağlık hizmetlerinin aksadığı
- E) Eğitimli nüfusun cephe gerisinde kullanıldığı

6. Aşağıdaki görselde, I. Dünya Savaşı yıllarında, Osmanlı Devleti'nin Harp Mecmuası adıyla çıkarttığı dergide Mustafa Kemal'in Kireçtepe Anıtı'nın önünde yer aldığı görülmektedir.

Mustafa Kemal Paşa'nın derginin ilk sayfasında yer almışıyla birlikte;

- I. Sofya Ataşemiliterliği görevine getirilmesi,
- II. Derne ve Tobruk'ta görevlendirilmesi,
- III. daha da tanınmaya başlaması

gelişmelerinden hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

7. Aşağıdaki tabloda, I. Dünya Savaşı sırasında, İstanbul'da satılan gıda ürünlerinin yıllık fiyat ortalaması kiyye/kuruş olarak gösterilmektedir.

	1914	1915	1916	1917	1918
Un	1.75	2.3	12	30	45
Çay	60	120	250	400	500
Patates	1.0	1.6	3	14	27
Süt	2.0	3.5	7	15	45

Bu tabloya bakıldığına;

- I. halkın alım gücünün düşüğü,
- II. karaborsa faaliyetlerinin görüldüğü,
- III. enflasyonun arttığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

8. I. Dünya Savaşı sırasında, Kafkas Cephesi'nde Ruslara karşı verilen mücadele devam ederken ayrılıkçı Ermeniler de ayaklanmışlar ve Rus birliklerinin ilerlemesine olanak sağlamışlardır. Bunun üzerine İtilaf Devletlerinin kıskırmalarına kapılıarak Osmanlı Devleti aleyhine silaha sarılan Ermenilere karşı, Osmanlı hükümeti Tehcir Kanunu'nu çıkarmıştır. Bu kanuna göre, Osmanlı Devleti aleyhine mücadele eden ya da mücadele edilen bölgede yaşayan Ermeniler, bir başka Osmanlı toprağı olan Suriye ve Irak bölgelerine zorunlu göçe tabi tutulmuştur.

Osmanlı Devleti'nin Tehcir Kanunu ile;

- I. Rusların Osmanlı topraklarındaki hâkimiyetini genişletmesi,
- II. Doğu Anadolu'da asayiş ve güvenliğin sağlanması,
- III. Ermenilerin bağımsızlık elde etmesi

durumlarından hangilerini engellemeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

9. Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı başladığı sıralarda Sofya Ataşemiliterliği görevinde bulunmaktaydı. İlerleyen zamanlarda ise Osmanlı Devleti'nin savaştığı birçok cephede görevlendirilmiştir.

Mustafa Kemal Paşa I. Dünya Savaşı'nda;

- I. Suriye – Filistin,
- II. Kafkas,
- III. Kanal

cephelerinin hangilerinde mücadele etmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

1. ABD'nin I. Dünya Savaşına girmesi ve sonrasında ABD Başkanı Wilson'un savaşı sona erdirmek ve barışı sağlamak için yayumlahadığı ilkeler, savaşın bitişini hızlandırmıştır.

ABD Başkanı Wilson'un yayumlahadığı,

- I. Sınırlar milliyet ilkesi dikkate alınarak çizilecektir.
- II. Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınma yacaktır.
- III. Dünya barışını korumak için Milletler Cemiyeti kurulacaktır.

İlkelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti'ni olumsuz yönde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti, 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.

Mondros Ateşkesi'nde yer alan;

- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durum olduğunda Osmanlı Devleti'ndeki herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahiptir.
- Osmanlı Devleti, sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için lüzum görülecek askerî kuvvetten fazlasını derhâl terhis edecektir.

maddelerine bakarak;

- I. Osmanlı topraklarının işgale açık hâle geldiği,
- II. İtilaf Devletlerinin, Osmanlı askerî gücünü etkisiz hâle getirmek istediği,
- III. Osmanlı Devleti'nde hükümet değişikliğinin yaşandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

3. I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı topraklarının paylaşıldığı gizli antlaşmalar yapılmıştır. Bu antlaşmalar ilerleyen zamanlarda dünya kamuoyuna duyurulmuştur.

Ülkesinde yaşanan rejim değişikliğinden dolayı gizli antlaşmaları tüm dünyaya duyuran devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya   B) İtalya   C) ABD
 D) Almanya   E) Yunanistan

4. Osmanlı topraklarını işgale açık hâle getirmesi, Osmanlı ordularının terhis edilmesi, limanların İtilaf Devletlerine geçmesi gibi ağır maddeler içерse de Mondros Ateşkes Antlaşması ilk günlerde Osmanlı halkını memnun etmiştir.

Osmanlı halkın ağır maddeler içeren böyle ateşkesen ilk zamanlarda memnun olmasında;

- I. Osmanlı ülkesinin savunmasız kalması,
- II. Çanakkale Cephesi'nde büyük bir galibiyet alınması,
- III. Osmanlı Devleti'nin yillardır savaş hâlinde olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın bazı önemli maddeleri şunlardır:

- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek durum olduğunda herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahiptir.
- Vilayet-i Sitte'de (Altı Doğu Anadolu Vilayeti: Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Sivas, Elâzığ) karışıklık çıkması hâlinde bu vilayetlerin herhangi bir kısmının işgal hakkı İtilaf Devletlerine aittir.

Bu maddelere bakarak aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması yolunda olumlu gelişmeler yaşanmıştır.
- B) İşgallere karşı Osmanlı topraklarının bütünlüğü İtilaf Devletleri tarafından garanti altına alınmıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığı sona ermiştir.
- D) Hukuki yönünden geçerliliği olmayan bir ateşkes imzalanmıştır.
- E) İtilaf Devletleri ilerde yapacakları işgaller için meşru bir zemin oluşturmuşlardır.

6. Wilson İlkeleri'nde, "Galip devletler, yenik devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacaktır." maddesi yer almıştır. Buna rağmen savaş sonunda imzalanan barış antlaşmalarında, savaş onarım masrafları alınmış ve manda himaye sistemi ile yenilen devletler üzerinde nüfuz elde edilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) ABD'nin siyasi etkinliğinin azaldığına
  - B) Yenen devletlerin savaş giderlerini karşılamaya çalıştığını
  - C) Sömürgeciliğe alternatif bir sistemin oluşturulduğuna
  - D) Milliyet esasına dikkat edildiğine
  - E) Wilson İlkeleri'nin uygulama alanı bulamadığına
7. I. Dünya Savaşı'nın sonucunda Almanya, Avusturya-Macaristan, Osmanlı Devleti, Rus Çarlığı gibi büyük imparatorluklar yıkılmıştır. Yine bu savaş sonucunda Rusya'da Bolşevizm, Almanya'da Nazizm, İtalya'da Faşizm gibi yeni rejimler ortaya çıkmıştır.

Verilen bu bilgilere göre I. Dünya Savaşı ve sonuçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evrensel sonuçlar doğmuştur.
- B) Uluslararası savaş hukuku hiç sayılmıştır.
- C) Yeni devletlerin kurulmasına zemin olmuştur.
- D) Siyasi haritalarda değişiklik yaşanmıştır.
- E) Yeni yönetim şekilleri uygulanmaya başlanmıştır.

8. I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı toprakları paylaştırılırken İtalya'ya verilen İzmir, Paris Barış Konferansı'nda İngilizlerin de desteği ile Yunanistan'a bırakılmıştır.

İngilizlerin, İtalyanlara verdikleri sözden vazgeçip İzmir'i Yunanistan'a bırakmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İzmir'de Türk nüfusunun az olması
- B) Batı Anadolu'da daha gücsüz bir müttefik istenmesi
- C) Türklerdeki millî uyanışın önlenmek istenmesi
- D) Osmanlı ordularının Mondros'ta terhis edilmiş olması
- E) İtalyanların, Osmanlı Devleti'nden kapitülasyon elde etmek istemesi

9.

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı devam ederken paylaşılan toprakları

I. Dünya Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti tarafından imzalanan Sevр Barış Antlaşması

Yukarıdaki haritalara bakıldığında;

- I. İtalya'nın taraf değiştirdiği,
- II. paylaşılarda değişiklik yapıldığı,
- III. İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesinin büyük bir uyanışa neden olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II	B) I ve II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

10. I. Dünya Savaşı'nın sonucunda dünya barışını korumak için Milletler Cemiyeti kurulmuş ve barış antlaşmaları imzalanmıştır. Fakat imzalanan barış antlaşmalarında sınırlar çizilirken milliyet esası göz ardı edilmiştir.

Bu gelişmelerin;

- I. yeni savaşların çıkması,
- II. barışın korunması,
- III. sömürgeciliğin sona ermesi

durumlarından hangilerini engellemesi beklenir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

1. I. Dünya Savaşı'nın ardından İtilaf Devletleri; Almanya ile Versailles, Avusturya ile Saint Germain, Macaristan ile Trianon, Bulgaristan ile Neuilly ve Osmanlı Devleti ile Sevr antlaşmalarını imzalamıştır. I. Dünya Savaşı'na son veren bu barış antlaşmalarında, İttifak Devletlerinin asker sayılarının sınırlanılaracağı, az sayıdaki askerlerin iç güvenliği sağlayacağı ve zorunlu askerliğin kaldırılacağı yönünde madde yer almıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Yeni sorunların çıkışmasına neden olacak gelişmeler yaşanmıştır.
- II. İttifak grubunda yer alan devletlerin kendilerini savunmaları engellenmek istenmiştir.
- III. İtilaf Devletleri, ekonomik çıkarlar elde etmiştir.

İfadelerinden hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Mustafa Kemal Paşa, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın şartlarını çok ağır bulduğunu şu sözlerle ifade etmiştir: "Bu ateşkes maddeleri Türk topraklarını yabancıların işgaline sunmuştur. Yine bu ateşkes maddeleri Sevr Antlaşması'nın hükümlerinin de kolaylıkla kabul ettirilebileceği fikrini işgalcilere mümkün ve normal göstermiştir."

Bu ifadelere göre;

- I. Osmanlı toprak bütünlüğünün tehdit edildiği,
- II. Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarının zedelendiği,
- III. Türk milletinin yok olmuş gibi gösterildiği

Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

3. ABD I. Dünya Savaşı sonrasında, Wilson İlkeleri'nin uygulanmadığını görünce kendi içine kapanmış ve Avrupa siyasetinden çekilmiştir.

ABD'nin kendini Avrupa kıtasındaki siyasetten soyutlaması aşağıdaki kavamlardan hangisi ile ifade edilmektedir?

- A) Onlar Konseyi
B) Monroe Doktrini
C) Marshall Planı
D) Truman Doktrini
E) Eisenhower Doktrini

4. **30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nda yer alan,**

- I. Bütün demir yollarına İtilaf denetleme subayları görevlendirilecektir.
- II. Toros Tünelleri, İtilaf Devletleri tarafından işgal oluncaktır.
- III. Hükümet haberleşmesi dışında, telsiz, telgraf ve kabloların denetimi İtilaf Devletlerine geçecektir.

maddelerinden hangilerinin Osmanlı halkının, İtilaf Devletlerine karşı birleşmesini ve İstanbul ile iletişimini önlemeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılması ile Osmanlı toprakları Mondros Ateşkes Antlaşması'nın maddelerine dayanılarak işgal edilmeye başlanmıştır.

I. Dünya Savaşı'nın sonucunda Osmanlı topraklarını işgal eden ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamaktadır?

- A) Rusya   B) İtalya   C) Yunanistan
D) İngiltere   E) Fransa

6. I. Dünya Savaşı devam ettiği sırada yapılan gizli antlaşmalar, savaş bittiğinde aynen uygulanmamış bazı değişiklikler yapılmıştır. Örneğin Yunan Başbakanı Venizelos, düzenlenen sahte belgelerle Batı Anadolu'da Rum nüfusun fazla olduğunu iddia etmiş ve İzmirmir ve çevresi savaş sırasında İtalya'ya bırakılmışken savaş sonrasında Yunanistan'a verilmiştir.

Yunanistan'ın, aşağıdakilerin hangisinde alınan karar dan sonra 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal ettiği söylenebilir?

- A) Sevr Antlaşması
B) Paris Barış Konferansı
C) San Remo Konferansı
D) Atina Antlaşması
E) Londra Konferansı

7. Rusya'da yaşanan 1917 Bolşevik İhtilali, sadece Çarlık Rusya'sında değil, bütün dünya milletlerinin geleceği üzerinde de büyük bir etkiye sahiptir. Bu ihtilal, İtilaf Devletlerinin önemli bir müttefik kaybetmesine neden olmuş, Osmanlı Devleti'ni ise olumlu bir şekilde etkilemiştir.

1917 Bolşevik İhtilali'nin Osmanlı Devleti üzerindeki olumlu etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamaktadır?

- A) Millî Mücadele azminin ortaya çıkması
- B) Osmanlı Devleti'nin bazı yerleri geri alması
- C) Ermeni çetelerinin güçlü bir destekten mahrum kalması
- D) Doğu Anadolu'daki Osmanlı hâkimiyetinin pekişmesi
- E) Osmanlı'nın savaştığı cephe sayısının azalması

8. I. Dünya Savaşı devam ederken imzalanan gizli antlaşmalar savaş bittikten sonra değişikliğe uğramıştır.

Gizli antlaşmalarda değişiklik yaşanmasında,

- I. İtalya'nın taraf değiştirmesi,
- II. Osmanlı Devleti'nin savaştan çekilmesi,
- III. Rusya'da Bolşevik İhtilali'nin çıkması

Gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. I. Dünya Savaşı'nın bitişini hızlandıran gelişmelerden biri Wilson İlkeleri'nin yayılmıştır.

Bu ilkeler arasında yer alan;

- I. Gizli antlaşmalar yapılmayacaktır.
- II. Çanakkale Boğazı milletlerarası trafiğe açık olacak ve uluslararası komisyon tarafından yönetilecektir.
- III. Azınlıklara kendilerini yönetme hakkı tanınacaktır.
- IV. Yenilen devletlerden toprak alınmayacaktır.

maddelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin egenelik haklarına aykırı olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) II, III ve IV

10. Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan 1918 Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın;

- I. Osmanlı ordularının terhis edilebilmesi,
- II. İtilaf Devletlerinin güvenliklerini tehlikeerde gördükleri herhangi bir Osmanlı toprağını işgal edebilmesi,
- III. Kilikya ve Mezopotamya gibi sınırları belli olmayan bölge adlarının kullanılması

Özelliklerinden hangilerinin İtilaf Devletlerinin işgal alanlarını genişletmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından birçok ulus, Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde bağımsızlık elde ederek devlet kurmak istemiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nden ayrılmak isteyen milletlerin hangi özelliklerini kullanmak istedikleri söylenebilir?

- A) Coğrafi konum
- B) Sosyal farklılık
- C) Nüfus
- D) Yönetim şekli
- E) Ekonomik yapı

12. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra İstanbul'a gelen Mustafa Kemal Paşa, İstanbul hükümetinin ve padişahın İngilizlerin etkisi altında olduğunu düşünmüştür ve yeni kurulacak hükümette Harbiye Nezareti'nde görev almaya çalışmıştır. Mustafa Kemal ayrıca Ali Fethi Bey ile birlikte Minber gazetesini çıkararak kamuoyu oluşturmaya çalışmıştır.

Sadece bu bilgilere göre, Mustafa Kemal Paşa ile ilgili,

- I. Yeni bir rejim kurulması yönünde çalışmalar yapmıştır.
- II. Halkı etkilemeye çalışmıştır.
- III. İç politikada söz sahibi olmak istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sırasında çıkarmış olduğu Tehcir Kanunu ile ilgili, savaş sonrasında İtilaf Devletlerinin baskısıyla tehcirde görevli olan memurların yargılanması için askerî mahkeme kurulmuştur. Osmanlı Devleti bu mahkemedede, İsveç, Hollanda, İspanya ve Danimarka hükümetlerinden yargıçların bulunmasını istemişse de İngiltere ve Fransa'ya bu durumu kabul etmemiştir.

İngiltere ve Fransa'nın bu tutumunda;

- I. bağımsız yargıçların yer almasını sağlaması,
- II. Osmanlı mahkemelerinde düzenleme yapma,
- III. Osmanlı topraklarında yaşayan Ermenilerin haklarını savunma

İsteklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

2. Çanakkale Zaferi sonrasında İngiltere'de hükümet değişikliği yaşanmış, İtilaf Devletleri Rusya'ya yardım götüremediği için Çarlık rejimi yıkılmıştır. Buna karşın tarafsız olan Bulgaristan, İttifak Devletlerinin yanında savaşa girmiştir. Türk milletinin bağımsızlık inancını perçinleyen bu zafer sonucunda, Osmanlı Devleti'nin kayıpları yüz binleri bulmuştur.

Bu gelişmeler ve dönemin koşulları birlikte düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Yeni cephelerin açılmasına zemin oluştugu
B) İngiltere ve Rusya'nın iç politikasında önemli gelişmeler yaşandığına
C) Çanakkale Zaferi'nin evrensel sonuçlar doğurduğuna
D) Osmanlı Devleti'nde millî cemiyetlerin kurulduğuna
E) Yeni kurulacak Türk devletinin demografik açıdan olumsuz etkileneceğini

3. Osmanlı Devleti'nin toprakları I. Dünya Savaşı'ndan sonra işgal edilmeye başlanmıştır. Yapılan bu işgallere, İtilaf Devletleri bazı dayanaklar göstermiştir.

Buna göre, İtilaf Devletleri'nin;

- I. Wilson İlkeleri,
- II. Mondros Ateşkes Antlaşması,
- III. Sevr Barış Antlaşması

Gelişmelerinden hangilerini, işgal girişimlerine dayanak gösterdikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Mustafa Kemal Paşa Nutuk adlı eserinde, 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nı, Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle beraber sürüklendiği acı yenilginin yüz kızartacak bir sonucu olarak gördüğünü ve Osmanlı Devleti'nin bu mütarekename ile kendini kayıtsız şartsız düşmanlara teslim ettiğini belirtmiştir.

Bu bilgi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Mondros Ateşkesi'nin, Osmanlı'ya ağır bir yük yüklediği
B) Osmanlı topraklarının güvende olmadığına
C) Osmanlı Devleti'nin mağlubiyeti kabul ettiğine
D) İtilaf Devletlerinin kendi çıkarlarına uygun hareket ettiklerine
E) Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'de halkın bilinçlendirmeye çalıştığını

5. **Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesi ile ilgili;** "Er geç, ister istemez muharebeye istirak etmek mecburi idi. Bilhassa İstanbul ve Boğazlara sahip olarak Doğu ile Batı arasındaki bütün kısa ve müsait yolları ihtiva eden Osmanlı gibi bir devletin bittarafıyla sonuna kadar kalması imkân haricindeydi." ifadesini kullanan bir araştırmacıının, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak;

- I. geopolitik öneme sahip olduğu,
  - II. savaşın gidişatını değiştirebilecek güçte olduğu,
  - III. tarafsız kalmasının mümkün olmadığı
- yargılarından hangilerini belirttiği söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Bir tarih öğretmeni ders esnasında; "Balkan Savaşları sırasında İstanbul'da hükümeti düşürmek, yeni kabine kurmak için girişimler yaşanırken aynı mücadele cephede de yaşanmaktadır." demiştir.

Öğretmenin bu sözü doğrultusunda;

- I. ordunun siyasete karşılığı,
- II. emir komuta zincirinde aksaklılar yaşadığı,
- III. cephede fırkacılığın baş gösterdiği

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Trablusgarp'taki yerel halkı İtalya'ya karşı örgütleyen ve bölgeye gizlice giden Enver, Mustafa Kemal gibi birçok Osmanlı subayı, başarılı bir şekilde bölgeyi İtalianlara karşı savunmuştur. Bunun üzerine İtalya, Rodos ve Oniki Ada'yı işgal etmiştir. Balkan devletleri de bu sırada Osmanlı Devleti'ne karşı birleşmiş ve Balkan Savaşları başlamıştır.

Sadece bu bilgilere göre,

- Osmanlı Devleti'nin savaştan çekilmesine yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- Balkan devletleri, Osmanlı Devleti'nin zor durumundan yararlanmak istemiştir.
- Osmanlı Devleti, Trablusgarp'ı kaybetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

9. Osmanlı Devleti 1908'de ikinci kez Meşrutiyet'i ilan etmiş fakat 1909 yılında çıkan 31 Mart Ayaklanması ile meşru ti yönetim tehlkiye girmiştir. İstanbul'da çıkan ve gittikçe büyüyen bu isyan, Selanik'ten gelen Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır. Isyan bastırıldıktan sonra İttihat ve Terakki Fırkası etkinliğini artırmış ve anayasada bazı değişiklikler yapılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre,

- Parlamentler sisteme son verilmiştir.
- Askerî kanat, ülkedeki yenilikleri kontrol altında tutmuştur.
- İttihat ve Terakki Cemiyeti, ülke yönetiminde söz sahibi olan tek cemiyet hâline gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Mustafa Kemal Paşa, 1905'te Şam'da kurduğu Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin Selanik şubesini açarken arkadaşlarına söyle seslenmiştir:

"Baskıcı yönetim ile mücadeleye başladık. Buraya da bu cemiyetin temelini kurmağa geldim. Shimdilik gizli çalışmak ve teşkilatı şekillendirmek mecburidir. Sizden fedakârlıklar bekliyorum. Kahredici bir baskıcı yönetimle karşı ancak ihtilal ile cevap vermek ve eskimiş olan çürük yönetimi yıkmak, milleti hâkim kılmak, özetle vatanı kurtarmak için sizin görevde çağırıyorum."

Buna göre Mustafa Kemal Paşa hakkında;

- istibdat ile mücadele ettiği,
- Millî Mücadele'nin lideri hâline geldiği,
- millî egemenlik anlayışını yerleştirmeye çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

10. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı başladığı sırada tarafsızlığını ilan etmesine rağmen bazı önlemler almıştır.

Osmanlı Devleti'nin aldığı önlemler arasında;

- Boğazların kapatılması,
- cihat ilan edilmesi,
- seferberlik ilan edilmesi

gelismelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti Trablusgarp Savaşı ile Libya'yı, Balkan Savaşlarıyla da Balkan topraklarını kaybetmiştir.

Bu sonuç;

- millî devlet kurulması,
- imparatorluk yapısının korunması,
- hoşgörü politikasının devam ettirilmesi

durumlarından hangilerini olumsuz etkilemiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

- 1.** I. Dünya Savaşı sırasında birçok cephede görev yapan Mustafa Kemal Paşa, Silvan'dan Bitlis'e hareket ettiği sırada yol güzergâhı üzerindeki gözlemlerini şöyle aktarmaktadır:

"Yollarda birçok muhacir gördük, Bitlis'e avdet ediyorlar. Cümlesi aç sefil, ölüme mahkûm bir halde. 4-5 yaşlarında bir çocuğu, ebeveyni yol üzerinde terk etmiş, o da bir kari-kocanın peşine takılmış. Onları ağlayarak 100 metreden takip ediyor. Kendilerini niçin çocuğu almadıkları için tekdir ettim. 'Bizim evladımız değildir' dediler."

Verilen bu bilgilere göre, I. Dünya Savaşı'yla ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin bazı cephelerde galip geldiği,
- II. toplumsal göç hareketlerinin görüldüğü,
- III. kitlik yaşandığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 3.** Osmanlı Devleti'nin toprakları I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli antlaşmalarla İtilaf Devletleri arasında paylaştırılmıştır. Örneğin İtalya, bu gizli antlaşmalarдан birinde taraf değiştirmiştir. Bazı gizli antlaşmalarla ise Araplara; kendi devletlerini kuracakları, Osmanlı Devleti'nden bağımsız olacakları yönünde sözler verilmiştir. Bundan dolayı Osmanlı Devleti, Hicaz-Yemen Cephesi'nde hem Araplara hem de İtilaf Devletlerine karşı mücadele etmiştir.

Sadece bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin çok zor şartlar altında savaşlığına
- B) Osmanlı Devleti'nin ölüm kalım mücadelesi verdiğine
- C) İtilaf Devletleri bloğunda parçalanmalar yaşandığına
- D) Osmanlı üzerinde istilacı politikalar yürütüldüğüne
- E) Ümmetçilik politikasının uygulanamadığına

- 2.** II. Meşrutiyet'in ilanından bir yıl sonra 31 Mart Ayaklanması çıkmıştır. Ayaklanmanın bastırılması ile Kanun-ı Esasi'de bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklilerde; hükümetin padişaha karşı değil Mebusan Meclisi'ne karşı sorumlu olacağı, padişahın meclisi kapadığı takdirde dört ay içinde yeni seçimlerin yapılacağı gibi hükümler bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu değişikliklerin yapılmama amaçları arasında gösterilemez?

- A) Millî iradenin güçlendirilmesi
- B) Anayasal rejimin korunması
- C) Hükümet üyelerinin meclis dışından seçilmesi
- D) Yürütme gücünün millete karşı sorumlu olması
- E) Parlamentter sistemin devamlılığının sağlanması

- 4.** Birinci Dünya Savaşı'nda, İtilaf Devletleri arasında gizli ve açık antlaşmalarla Osmanlı topraklarının işgal veya paylaşılmasına yönelik çalışmalar yapılması bu toprakların, savaş sonrasında yeni bir statüye kavuşacağının göstergesiymişti. Osmanlı hariciyesi de bu noktadan hareketle savaş sonrasında yapılacak diplomatik görüşmelerde, ileri süreceği argümanlara hazırlık yapmak üzere raporlar hazırlatmıştır. Bu raporlar sadece ilgili birimin kullanımına yönelik olmamış, aynı zamanda Osmanlı diplomatlarının da bu konuda bilgilendirilmeleri ve fikir sahibi olmaları için kaleme alınmıştı.

Bu bilgiden hareketle Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenenmez?

- A) İtilaf Devletlerinin olası suçlamalarına karşı kanıtlar hazırlamayı
- B) I. Dünya Savaşı sonrasında düzende tarafsızlık politikasını devam ettirmeyi
- C) Osmanlı toprakları üzerindeki emellerin yetkili kesimler tarafından bilinmesini
- D) Topraklarının haksız bir şekilde işgal edilmesini önlemeyi
- E) Savaş sonrasında yapılacak devletlerarası görüşmelere hazırlıklı gitmeyi

5. Sırbistan, Karadağ, Yunanistan ve Bulgaristan; Osmanlı Devleti'nin 1912'de Trablusgarp'ta İtalya ile savaşmasını fırsat bilerek Osmanlı topraklarına saldırmışlardır. Bu savaşlar sonucunda Osmanlı ile toprak bağlantısı kalmayan Arnavutluk bağımsız olmuştur. Fakat savaş sonucunda Bulgaristan'ın daha çok toprak elde etmesinden dolayı II. Balkan Savaşı çıkmıştır. Osmanlı Devleti de bu durumdan yararlanarak Edirne ve Kırklareli'ni Bulgaristan'dan geri almıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Balkan uluslarının bağımsız olmak için Osmanlı Devleti'ne karşı savaş açtılarına
- B) Osmanlı Devleti'nin imparatorluk özelliğinin olumsuz etkilendiğine
- C) Osmanlıcılık fikir akımının başarısızlıkla sonuçlandığına
- D) Osmanlı Devleti'nin bazı zamanlarda iki ateş arasında kaldığına
- E) Osmanlı Devleti'ne karşı birleşen milletler arasında çıkar çatışması yaşandığına

7. ABD Başkanı Wilson, I. Dünya Savaşı'ndan sonraki barış ortamını oluşturmak amacıyla bazı ilkeler belirlemiştir ve Osmanlı Devleti bu ilkelerden bazlarına güvenerek savaştan çekilmiştir.

Wilson İlkelerinde yer alan;

- I. yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınması,
- II. Çanakkale Boğazı'nın devamlı statüde milletlerarası trafiğe açık olması,
- III. evrensel barışı korumak için Milletler Cemiyeti'nin kurulması

önerilerinden hangilerinin, Osmanlı devlet adamlarının, Osmanlı topraklarının paylaşılmayacağını ya da parçalanmayıcağını düşünmelerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda, savunma ve taarruz cephelerinde mücadele etmiş ayrıca müttefiklerine yardım göndermiştir.

Bu gelişmeler;

- I. Osmanlı Devleti'nde ayrılıkçı hareketlerin görülmesi,
  - II. savaştan çekilmek için fırsat aranması,
  - III. Osmanlı Devleti'nin toprak elde etmek istemesi
- durumlarından hangilerinin göstergesi sayılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndaki;

- İtilaf Devletleri güvenliklerini tehlikede gördüğü herhangi bir Osmanlı toprağını işgal edecektir.
- Vilayat-ı Sitte adı verilen Sivas, Bitlis, Erzurum, Van, Elazığ, Diyarbakır gibi şehirlerde karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu bölgeleri işgal hakkına sahiptir.

maddelerine bakılarak;

- I. Ermeni devleti kurulması yolunda adımlar atıldığı,
- II. gizli antlaşmalarda herhangi bir değişiklik olmadığı,
- III. Osmanlı Devleti'nin filen sona erdiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. İtalya, Trablusgarp Savaşı sırasında donanmasını Ege'ye yönlendirince Osmanlı Devleti Çanakkale Boğazı'ni, tüm uluslararası geçişe katılmıştır. Bunun üzerine çıkışları zedelenen İngiltere ve Rusya, Osmanlı'ya itiraz etmiş ve itirazlar sonucunda Osmanlı Devleti, Boğazları ulaşımı açmıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti denge siyaseti izlemiştir.
- II. İngiltere ve Rusya ittifak hâlindedir.
- III. Osmanlı Devleti diplomatik yönünden zayıf bir durumdadır.

ifadelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

1. Mondros Ateşkes Antlaşması hükümlerine göre, Osmanlı orduları terhis edilmiş ve Anadolu İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmiştir. Bu gelişmeler karşısında halk tarafından Kuvay-ı Millîye birlikleri oluşturulmuştur. Batı ve Güney cephelerinde mücadele eden Kuvay-ı Millîye birlikleri, yoğun olarak Batı Cephesi'nde, Yunan işgaline karşı direniş göstermişlerdir.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. padişaha bağlılığının devam ettiği,
- II. Anadolu halkın işgalleri kabul etmediği,
- III. bağımsızlık ruhuyla hareket edildiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Mondros Mütarekesi'nin ardından Osmanlı toprakları birer birer işgal edilmeye başlamıştır. Türk halkı da işgaller karşısında müdafaa-i hukuk cemiyetleri kurarak teşkilatlanmaya başlamıştır.

Bu cemiyetlerin öncelikli amacının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Ülkede yeni bir rejim kurulması
B) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması
C) Saltanat'a son verilmesi
D) Kapitülasyonların kaldırılması
E) Vatanın düşman işgalinden kurtarılması

3. Millî Mücadele sırasında bazı kurtuluş çareleri düşünen Türk milletinin aşağıdakilerden hangisine başvurduğu söylenemez?

- A) Millî cemiyetlerin kurulmasına
B) Bölgesel kongrelerin ve mitinglerin düzenlenmesine
C) Manda ve himaye fikrinin savunulmasına
D) Ülkedeki rejimin yeniden belirlenmesine
E) Kuvay-ı Millîye birliklerinin oluşturulmasına

4. Amasya Genelgesi'nde, Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta, millî bir kongrenin acele toplantısı gerektiği ve bütün vilayetlerin her sancağından milletin güvenini kazanmış üç temsilcinin hemen yola çıkarılması gerektiği yönünde kararlar alınmıştır.

Bu kararlar ile;

- I. alınacak kararlarda halkın etkili olmasının istendiği,
  - II. silahlı mücadelenin başlayacağı,
  - III. Millî Mücadele'nin titizlikle yürütüldüğü
- İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Mustafa Kemal Paşa, 16 Mayıs 1919'da Samsun'a 9. Ordu Mufettişi olarak gönderilmiş ve kendisine şu görevler verilmiştir:

- Bölgede iç güvenliği sağlamak, bölgedeki asayıssızlığın ortaya çıkış sebeplerini tespit etmek
- Bölgede varlığını söylenmesi edilen silah ve cephaneyi bir araya uygun yerlerde toplamak ve kontrol altına almak

Buna göre, Mustafa Kemal Paşa'nın aşağıdakilerden hangisinin uygulanması için Samsun'a gönderildiği söylenebilir?

- A) Amasya Genelgesi'nin
B) Samsun Raporu'nun
C) Mondros Mütarekesi'nin
D) Sevr Antlaşması'nın
E) Mudanya Ateşkesi'nin

6. Paris Barış Konferansı Yüksek Konseyi tarafından İzmir'deki Yunan zulmü araştırmak üzere gönderilen Admiral Bristol, bölgedeki karışıklığın sebebinin Rumlar olduğunu ve bölgede Rumların değil Türklerin çoğunlukta olduğunu belirtmiştir.

Bu bilgilere göre,

- Türklerin mali ve siyasal üstünlüğü bulunmaktadır.
- Uluslararası bir belgede Türklerin haklılığı ortaya konmuştur.
- Millî Mücadele'nin tek elden yürütülmesi sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Erzurum Kongresi, toplantı bakımından bölgesel bir kongre olmasına rağmen alınan kararlar bakımından ulusaldır ve yeni Türk devletinin kuruluşunu felsefesini oluşturmuştur.

Erzurum Kongresi'nde alınan,

- Millî kuvvetleri etkin hâle getirmek ve millî iradeyi hâkim kılmak temel esastır.
- Osmalî hükümetinin dağılması hâlinde millet birlik içinde kendisini savunacak ve direnecektir.
- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, birbirinden ayrılamaz.

Kararlarından hangilerinin yukarıdaki yargıyı destekler nitelikte olduğu söyleyenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. İtilaf Devletleri, Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Millî kararlarının kabul edilmesi ve Anadolu'da Millî Mücadele lehine gelişmeler yaşanması üzerine İstanbul'u resmen işgal ederek milletvekillerini tutuklamıştır. Mustafa Kemal Paşa da bu durumu uluslararası kamuoyu nezdinde protesto etmiş, kolordu bölgelerindeki yabancı er ve subayları tutuklatmıştır.

Bu bilgiler ışığında;

- İtilaf Devletlerinin millî egemenliğe saygı göstermediği,
- Batı Cephesi'nin kapandığı,
- ulus iradesinin yok sayıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

9. Mustafa Kemal ve Temsil Heyeti'nin Sivas Kongresi'ndeki kararlı duruşu sonucu gelişen olaylar ile Damat Ferit Paşa istifa etmiş ve İstanbul'da yeni bir hükümet kurulmuştur. Yeni kurulan Ali Rıza Paşa hükümeti Millî Mücadele'ye sıcak bakmış ve Temsil Heyeti ile Amasya'da görüşmüştür. Amasya Görüşmeleri olarak tarihe geçen bu görüşmede; yeni seçimler yapılarak Mebusan Meclisi'nin açılacağı, İstanbul'un meclis çalışmaları için uygun olmadığı ve Sivas'ta alınan kararların Mebusan Meclisi tarafından kabul edileceği kararları alınmıştır. Bu gelişmelerden sonra Mustafa Kemal, Temsil Heyeti ile Ankara'ya hareket etmiş ve burada büyük bir bağlılıkla karşılanmıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mücadele'nin demokratik yollarla yürütüleceğine
 B) Meclisin Ankara'da açılması gereğine dair kararlar alındığına
 C) Millî Mücadele'nin giderek güçlendiğine
 D) İstanbul'da kabine değişikliğinin yaşandığına
 E) Temsil Heyeti'nin, İstanbul Hükümeti'ne karşı siyasi bir zafer elde ettiğine

10. Aşağıdaki görselde, Mustafa Kemal Paşa'nın Amasya'da yayımladığı genelge ve genelgede imzası olan paşalar gösterilmektedir.

Bu genelgede Mustafa Kemal Paşa'dan başka komutanların da imzalarının bulunması;

- genelgenin etkinliğinin artırılmaya çalışıldığı,
- Mustafa Kemal'in TBMM'yi açmak için uğraştığı,
- Millî Mücadele'nin bireysel bir hareket olmadığı

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Mustafa Kemal'i Samsun'a görevlendiren İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal'den Karadeniz'deki karışıklıkları bitirmesini, Türklerin elindeki silah ve cephaneyi toplamasını istemiştir. Mustafa Kemal Paşa ise Samsun'daki incelemelerinden sonra 22 Mayıs 1919'da Samsun Raporu'nu hazırlamıştır. Raporda yer alan bazı maddeler şöyledir:

- Samsun bölgesindeki Rumlar siyasi emellerinden vazgeçerlerse asayış kendiliğinden düzeler.
- Türkluğun yabancı mandasına ve kontrolüne tahammülü yoktur.
- Yunanların İzmir'de hakları yoktur.

Buna göre, Samsun Raporu'na bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mustafa Kemal Paşa'nın yetki dışına çıktığına
- B) İstanbul Hükümeti'nin geri adım attığına
- C) Karışıklıkların sebebinin Rumlar olduğuna
- D) Türk milletinin başka bir devletin korumasına girmeyeceğine
- E) Mustafa Kemal Paşa'nın memleketin diğer sorunlarıyla da ilgilendiğine

2. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde ilan edilen Misak-ı Millî Kararlarında; siyasi, adli, mali gelişmemize engel olan sınırlamaların kaldırılması, gerekirse Kars, Ardahan ve Batum için anavatana katılma hususunda yeniden halkoyuna müracaat edilmesi, Türk ve İslam çoğunluğunun bulunduğu bölgenin bölünmez ve ayrılmaz bir bütün sayıldığı gibi maddeler yer almıştır.

Misak-ı Millî Kararlarında yer alan bu maddelere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Demokratik yollara başvurulacağı
- B) Rejim tartışmalarının sona erdiği
- C) Demografik üstünlüğe göre sınırların şekilleneceği
- D) Kapitülasyonların kaldırılıp tam bağımsızlığın sağlanacağı
- E) Erzurum Kongresi'ndeki kararların geçerliliğini koruduğu

3. Amasya Genelgesi'nde; vatanın bütünlüğünün ve milletin istiklalının tehlikede olduğu, İstanbul Hükümeti'nin sorumluluklarını yerine getirmediği, milletin istiklalını yine milletin azim ve kararının kurtaracağı yönünde kararlar alınmıştır.

Amasya Genelgesi'nde alınan bu kararlara göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî Mücadele'nin neden yapıldığı açıklanmıştır.
- B) İstanbul Hükümeti'nin tutumu eleştirilmiştir.
- C) Halkın kendi geleceğini belirleyeceği belirtilmiştir.
- D) İlk kez Misak-ı Millî sınırlarından bahsedilmiştir.
- E) Millî Mücadele'nin amaç ve yöntemi belirtilmiştir.

4. Mondros Ateşkesi'nden sonraki işgalleri sona erdirmek üzere millî cemiyetler kurulmuştur. Bu cemiyetler millî hisleri taze tutmak için büyük fedakârlıklar yaparak mücadele etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin millî cemiyetler içinde yer aldığı söylenemez?

- A) Kılıkyalılar Cemiyeti
- B) Sulh ve Selâmet-i Osmaniye Fırkası
- C) Reddi-i İlhaq Cemiyeti
- D) Trakya-Paşaeli Heyet-i Osmaniye Cemiyeti
- E) Kars İslam Şurası

5. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi'nin ardından askerlikten istifa ettiğini Harbiye Nezareti'ne sonra da padişaha bildirmiştir. Bu istifanın ardından Kâzım Karabekir Paşa "Kolordum ve ben emirlerinizi eskisi gibi yerine getirmeyi bir şeref bileceğiz." demiştir. Rauf Bey de "Vatan ve milletin kurtuluşu ve istiklali temin olununcaya kadar Mustafa Kemal Paşa ile çalışacağımıza mukaddesatımız namına yemin ettiğimizi arz ve ilan eylerim." demiştir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Mustafa Kemal Paşa'nın, Millî Mücadele'de yalnız olmadığı,
- II. düzenli ordu kurma çalışmalarının tamamlandığı,
- III. halkın İstanbul Hükümeti'ne olan desteğini çektiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

6. Erzurum Kongresi'nde, millî birlik ve beraberlik duygusuna vurgu yapılmış ve gerekirse yeni bir devletin kurulacağı belirtilmiştir.

Erzurum Kongresi'nde alınan aşağıdaki kararlardan hangisinin, yeni bir devletin kurulacağına işaret ettiği söylenebilir?

- A) Millî meclisin derhâl toplanmasını ve hükûmet işlerinin meclis denetiminde yürütülmesini sağlamak için çalışılacaktır.
- B) İstanbul Hükûmeti, vatanı korumayı ve bağımsızlığı sağlayamadığı takdirde bu gayeyi gerçekleştirmek için geçici bir hükûmet kurulacaktır.
- C) Millî irade, padışahı ve halifeyi kurtaracaktır.
- D) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, birbirinden ayrılamaz.
- E) Hükümrانlık haklarını zedelemeyen dış yardımlar kabul edilebilir.

8. Erzurum ve Sivas kongrelerinde, ulusun kurtuluşunun manda ve himaye sisteminin uygulanmasıyla mümkün olacağını savunanlar olmuştur. Fakat Mustafa Kemal, bu teklifler karşısında tavrı net bir şekilde ortaya koymuş ve manda – himaye Sivas Kongresi'nde bir daha gündeme gelmemek üzere reddedilmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. kongrelerde demokratik bir ortam olduğu,
  - II. Erzurum Kongresi'nin bölgesel, Sivas Kongresi'nin ulusal olduğu,
  - III. tam bağımsızlığın amaçlandığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Mustafa Kemal Paşa, Samsun'dan ayrılp daha güvenli bir yer olan Havza'ya geçmiş ve burada 28 Mayıs 1919 tarihinde Havza Genelgesi'ni yayımlamıştır. Bu genelgede, Türk halkın işgaller karşısında mitingler ve protestolar düzenlemesini istemiş ve protestolar sırasında azınlıklara yönelik saldırı yapılmaması gerektiğini vurgulamıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal Paşa'nın;

- I. Türk halkın harekete geçmesi,
- II. Mondros'un uygulanmasına imkân verilmemesi,
- III. haksız duruma düşülmemesi

düşüncelerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Elâzığ Valisi Ali Galip, Damat Ferit hükûmetinden aldığı emirle Sivas Kongresi'ni dağıtmak istemiş fakat başaramamıştır. Kongrede, ülkedeki bütün millî cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştilmiş, Erzurum'da kurulan Temsil Heyeti'nin bütün ülkeyi temsil edeceğini kararı alınmıştır. Kongre sonrasında kamuoyu oluşturmak için İrade-i Millîye gazetesi çıkarılmış ve Temsil Heyeti, Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesi'ne atamıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sivas Kongresi'nde ulusal kararlar alınmıştır.
- B) Halkın bilinçlendirilmesi hedeflenmiştir.
- C) Temsil Heyeti bir hükûmet gibi hareket etmiştir.
- D) İstanbul Hükûmeti ile Batı Cephesi'ndeki bağlantı sona ermiştir.
- E) Sivas Kongresi engellemelere rağmen toplantılmıştır.

10. Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Millî'nin ilan edilmesi, Maraş ve çevresindeki millî güçlerin Fransızlara karşı başarıları, Amasya'da yapılan görüşmelerle Ankara ile İstanbul arasında bir yakınlık doğması ve Akbaş Cephaneliği Baskını ile buradaki silahların ve cephanenin Anadolu'ya kaçırılması gibi gelişmeler İtilaf Devletlerini oldukça tedirgin etmiştir.

İtilaf Devletlerinin bu gelişmeler üzerine aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) İstanbul'un resmi olarak işgal edilmesini
- B) Mondros Mütarekesi'nin yürürlükten kaldırılmasını
- C) Yunanistan'ın, İzmir'i işgal etmesine izin verilmesini
- D) Millî cemiyetlerin tek çatı altında birleştirilmesini
- E) TBMM'nin otoritesinin hiçe sayılmasını

1. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin İtilaf Devletleri tarafından dağıtılması üzerine Mustafa Kemal Paşa, tutuklanmayan ve sürgüne gönderilmeyen vekillerin Ankara'da açılacak yeni meclise katılabileceklerini belirtmiştir. Ancak sürgüne gönderilen vekillerin olması ve yeni açılacak olan meclise katılmak istemeyen vekillerin de olmasından dolayı yeni bir seçim yapılmıştır. Bu gelişmelerin sonucunda 23 Nisan 1920'de TBMM açılmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ulusal iradenin tekrar canlandırılması için çalışmalar yapılmıştır.
- B) Misak-ı Millî çalışmaları askiya alınmıştır.
- C) Son Osmanlı Mebusan Meclisi'ndeki mebusların hakları saklı tutulmuştur.
- D) TBMM, Millî Mücadele'nin tek temsilcisi olma imkânını elde etmiştir.
- E) Millî birlik ve beraberliğin sağlanması yolunda adımlar atılmıştır.

2. Yeni açılan BMM'nin adının başına "Türkiye" ifadesi konmuş ve bu mecliste Misak-ı Millî savunulmuştur. Farklı düşünceden ve halkın her kesiminden insanın yer aldığı bu meclis; yasama, yürütme ve yargı yetkilerini de elinde bulundurmuştur. TBMM ayrıca sultanat rejimine son verecek millî egemenliğin önündeki en büyük engellerden birini kaldırılmıştır.

Sadece bu bilgilere göre I.TBMM ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Misak-ı Millî'yi gerçekleştirdiğine
- B) Çok sesli ve demokratik olduğuna
- C) İnkılapçı bir meclis olduğuna
- D) Güçler birliği ilkesini benimsediğine
- E) Ulusal bir meclis olduğuna

3. I. TBMM'de; meclis içinden seçilen bir kurul, hükümet işlerini yürütmüştür ve meclis başkanı aynı zamanda hükümetin de başkanı sayılmıştır.

Bu durum I. TBMM'nin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğunu göstermektedir?

- A) Ayaklanmasıın bastırılması
- B) Meclis Hükümeti sisteminin benimsenmesi
- C) Devletçilik ilkesi ile hareket edilmesi
- D) Yargı yetkisinin kullanılması
- E) Cumhuriyetçiliğin temel ilke olarak benimsenmesi

4. I.TBMM, bir yandan vatanın düşman işgalinden kurtarılması için mücadele ederken bir yandan da azınlıkların, İstanbul Hükümeti'nin, İtilaf Devletlerinin ve bazı Kuvay-ı Milliyecilerin isyanıyla uğraşmıştır. Bu isyanlar savaşlar devam etse de bastırılmıştır.

I. TBMM'ye karşı çıkartılan bu isyanların, dönemin koşulları göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) İnsan, zaman ve malzeme kaybına yol açmasına
- B) TBMM'nin otoritesinin artmasına
- C) Millî Mücadele'nin uzamasına
- D) Eldeki imkânların gereksiz bir biçimde tükenmesine
- E) Saltanatın kaldırılmasına hız verilmesine

5. I. TBMM, güçler birliği ilkesi ile hareket ederek kendisine karşı çıkartılan ayaklanması bastırmak için kanunlar çıkartmış ve üyeleri milletvekillerinden oluşan İstiklal Mahkemelerini kurmuştur.

Bu bilgilere göre;

- I. meclisin olağanüstü yetkilere sahip olduğu,
  - II. yasama ve yargı yetkilerinin kullanıldığı,
  - III. millî bütünlüğün sağlanmaya çalışıldığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, I. TBMM'ye 24 Nisan'da bir önerge sunmuştur. Bu önergede; geçici bir hükümet başkanı atanmanın doğru olmayacağı, TBMM'nin üzerinde hiçbir güç ve oturtenin yer almadığı, padişah kaymakamı seçilmesinin doğru olmayacağı ve padişah-halife baskından kurtulduğunda meclisin düzenleyeceği yasa çerçevesindeki yerini alacağı yönünde kararlar yer almıştır.

24 Nisan Önergesi'nde yer alan bu kararlara bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) TBMM'nin devamlılığı hedeflediğine
- B) Tam bağımsızlık yolunda mücadele edildiğine
- C) Meclis hükümeti sisteminin benimsendiğine
- D) İstanbul Hükümeti'nin yok sayıldığına
- E) Sultanat ve hilafetin geleceğinin millî iradeye bırakıldığına

7. Damat Ferit Paşa'nın başında bulunduğu İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal ve arkadaşlarını idama mahkûm eden fetva yayımlamış ve I. TBMM'ye karşı ayaklanmalar tertip ettimiştir. TBMM de buna karşılık birtakım önlemler almıştır.

I. TBMM'nin İstanbul Hükümeti'ne karşı aldığı önlemler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Karşı fetvalar çıkarılması
- B) Direniş cemiyetlerinin kurulması
- C) İrşat Heyetlerinin oluşturulması
- D) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
- E) Seyyar Jandarma Birliklerinin kurulması

8. I. TBMM; hükümet kurmuş, anaya yapmış, millî bir mars kabul etmiş ve sultanatı kaldırılmıştır.

I. TBMM'nin bu faaliyetleri;

- I. kurucu,
- II. inkılâpcı,
- III. ulusalçı

Özelliklerden hangilerine sahip olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Memuriyet yetkilerinin gücünü kullanarak halka zulüm ve işkence yapma, askeri, siyasi casusluk ve siyasi suikast ile asker ailelerine saldırı ve tecavüzde bulunma, devletin dış ve iç güvenliğini ihlal etme gibi suçları işleyenlere karşı I. TBMM önlemler almak zorunda kalmıştır.

I. TBMM, bu gelişmeler karşısında aşağıdaki çalışmalardan hangisini gerçekleştirmek zorunda kalmıştır?

- A) Firariler Kanunu'nun çıkarılması
- B) Düzenli ordunun kurulması
- C) Yeni bir anayasanın hazırlanması
- D) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- E) Başkomutanlık Kanunu ile yetkilerin Mustafa Kemal Paşa'ya devredilmesi

10. I. TBMM'nin açılmasıyla Temsil Heyeti'nin görevi sona ermiştir. Bu mecliste partilerin kurulmamasına özen gösterilmiş fakat Müdafaa-i Hukuk Grubu, Tesanüt Grubu, İslahat Grubu, Halk Zümresi, İstiklal Grubu, Yeşilordu Grubu gibi grupların oluşturulmasına müsaade edilmiştir.

Bu gelişmeler;

- I. mecliste yaşanacak ayrılıklarla vakit kaybedilmemesi,
  - II. vatanın kurtuluşuna öncelik verilmesi,
  - III. TBMM'nin tek otorite olması
- durumlarından hangilerine önem verildiğinin göstergesidir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. I. TBMM'ye karşı isyan edenler arasında Demirci Mehmet Efe, Çerkez Ethem gibi bazı Kuvay-i Millîye liderleri de yer almıştır.

Kuvay-i Millîye liderlerinin isyan etme nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Düzenli orduya katılmak istememeleri
- B) Cumhuriyet rejimini kabul etmemeleri
- C) İşgalleri sona erdirmeleri
- D) İstanbul'un işgal altında olması
- E) Misak-ı Millîyi savunmamaları

12. Halkı, ülke ve dünya olaylarından haberdar etmek, bazı yabancı ve İstanbul gazetelerinin teslimiyetçi tutumlarıyla mücadele etmek, Türkiye'nin haklı istekleri konusunda kamuoyunu aydınlatmak için 6 Nisan 1920'de Anadolu Ajansı kurulmuştur.

Buna göre Anadolu Ajansı'nın;

- I. basın-yayın yoluyla propaganda yapmak,
  - II. Millî Mücadele aleyhine yayın yapanlara inananları, Millî Mücadele'ye dâhil etmek,
  - III. Misak-ı Millî'nin gerçekleşmesini sağlamak
- amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek için kurulduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 1.** Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'ndan 30 Ekim 1918 Mondros Ateşkes Antlaşması ile çekilse de İtilaf Devletleri, bir barış imzalanması için acele etmemiştir. Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında bir barış antlaşması ancak 10 Ağustos 1920'de (Sevr Barış Antlaşması) yapılmıştır.

İtilaf Devletlerinin barış için bu kadar süre beklemelerinde;

- I. Mondros'un İtilaf Devletlerine geniş imkânlar sunması,
- II. Osmanlı Mebusan Meclisi'nin kapalı olması,
- III. Osmanlı'yı paylaşma konusunda görüş ayrılıklarının olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 3. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Antlaşması'nı;**

- Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin yıkılıp topraklarının bir sürü küçük devlete ve yabancı nüfuz bölgelerine ayrılması olarak yorumlamıştır.
- Avrupalı devletler büyük bir coşkuyla karşılamıştır.
- Türk halkı, Mustafa Kemal Paşa'nın liderliğinde birleşmesi gerektiği ve Millî Mücadele'nin zaruri olduğu şeklinde yorumlamıştır.

Buna göre Sevr Barış Antlaşması ile ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığını tehdit ettiği,
- II. Temsil Heyeti'ne katılımı artırdığı,
- III. Türk milletinin karakterine uygun olmadığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 2.** Sevr Barış Antlaşması'na göre, kapitülasyonlar en ağır şekilde devam edecek ve Osmanlı toprakları aşağıdaki haritalda gösterildiği gibi paylaştırılacaktır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Anadolu'da kongreler düzenlenmeye başlanmıştır.
- Sevr Antlaşması, Anadolu halkınin düzenli orduya katılımını artıracak bir antlaşma olmuştur.
- İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü hiçe saymışlardır.
- Millî Mücadele'nin haklılığını anlaşılmamasına yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- Batılıların emperyalist oldukları daha net görülmüştür.

- 4. TBMM ile Ermenistan arasında imzalanan 3 Aralık 1920 Gümüş Antlaşması'nın bazı maddeleri şöyledir:**

- TBMM'ye aykırı olan anlaşmaları Ermenistan kabul etmeyecektir.
- Ermenistan Doğu Anadolu bölgesindeki iddiasından vazgeçecektir.

Bu maddelere bakıldığından aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Misak-ı Millîyi gerçekleştirme yolunda adımlar atılmıştır.
- Kuvay-ı Millîye büyük bir başarı elde etmiştir.
- Doğu Cephesi'ndeki birliklerin bir kısmının, Batı Cephesi'ne sevk edilme imkânı doğmuştur.
- Ermeni hükümeti Misak-ı Millîyi tanımıştır.
- Ermenistan, Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul etmiştir.

5. Millî Mücadele; Batı, Doğu ve Güney cephelerinde gerçekleşmiş bir kısmında Kuvay-ı Millîye bir kısmında da düzenli ordu birlikleri görev almıştır.

Batı, Doğu ve Güney cephelerinin kapanması aşağıdaki kuvvetlerden hangisi sayesinde gerçekleşmiştir?

Batı	Doğu	Güney
A) Düzenli Ordu	Düzenli Ordu	Kuvay-ı Millîye
B) Kuvay-ı Millîye	Kuvay-ı Millîye	Düzenli Ordu
C) Düzenli Ordu	Kuvay-ı Millîye	Kuvay-ı Millîye
D) Kuvay-ı Millîye	Düzenli Ordu	Kuvay-ı Millîye
E) Düzenli Ordu	Kuvay-ı Millîye	Düzenli Ordu

6. Ermeniler, 1917 yılı sonunda Kafkaslardaki boşluktan yararlanarak bağımsız olmuşlar ve Doğu Anadolu'dan toprak elde etmek istemişlerdir. Osmanlı ordularının terhis edilmesine rağmen Doğu Anadolu'da dağıtılmamış hâlde bulunan Kâzım Karabekir komutasındaki 15. Kolordu, Ermenilere karşı mücadele etmiştir. Sarıkamış, Kars ve Gümrü şehirlerinin Türk ordusu tarafından geri alınmasıyla Ermeniler daha fazla tutunamamış ve TBMM ile Ermenistan arasında 3 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması imzalanmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. TBMM'nin içte ve dışta itibarı artmıştır.
- II. Doğu Cephesi'nin kapanmasına yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- III. Doğu Anadolu'da düzenli birliklerle mücadele edilmişdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Mustafa Kemal Paşa Sevr Barış Antlaşması için "ölü doğmuş bir belge" demiştir.

Böyle bir ifadenin kullanılmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Mebusan Meclisi'nin kapalı olması
- B) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın geçerli olması
- C) Anadolu hareketinin öneminin anlaşılmaması
- D) İstanbul Hükûmeti'nde değişiklik yaşanması
- E) Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda yenilmesi

8. Urfa Kuvay-ı Millîye Kumandanı Ali Saip Paşa, Fransız İşgal Kuvveti Komutanlığına şu mektubu göndermiştir:

"Yüzyıllardan beri özgür ve egemen yaşamış bir millet istila ve esirliği kabul edemez. Wilson İlkelerine ve mütareke hükümlerine aykırı olarak gittikçe artan gaddarca ve zalimce istilaya karşı kutsal haklarımıza korunmasına fiilen karar vermiş bulunuyoruz."

Ali Saip Paşa'nın mektubuna bakıldığından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Millî Mücadele'de Güney Cephesi'nde Ermeni ve Fransızlara karşı, Ali Saip Paşa ve Şahin Bey gibi Kuvay-ı Millîye liderleriyle mücadele edilmiştir. Bu cephe, Sakarya Meydan Muharebesi sonucunda Fransızlarla imzalanan Ankara Antlaşması ile kapanmıştır. Fransızlar bu antlaşma ile İngilizlere rağmen, Anadolu'y'u boşaltma kararı almışlardır.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı bulunmaktadır.
- II. Güney Cephesi'ndeki başarılar Fransızların Anadolu'yu terk etmesine neden olmuştur.
- III. Yabancı bir devletten teknik ve ekonomik yardım alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

10. 16 Ağustos 1920 tarihli Açıksöz gazetesinde, Sevr Antlaşması için, "Bu antlaşma barış değil, gaddarane bir idam hükmüdür." ifadesi yer almıştır.

Sevr Antlaşması için böyle bir ifade kullanılmışında,

- I. Boğazların denetimi "Boğazlar Komisyonu" denilen bir komisyona bırakılacaktır.
- II. Kapitülasyonlardan bütün galip devletlerin vatandaşları yararlanacaktır.
- III. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak fakat antlaşmaya uyulmaz ise şehir Türklerin elinden alınacaktır.

maddelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

1. Kuvayı Milliye birlikleri, 15 Mayıs 1919'da İzmir'e giren ve iç kesimlere doğru ilerlemeye başlayan Yunan ordusunu durduramamıştır. İtilaf Devletlerinin Anadolu'yu işgal etmiş olması ve İstanbul Hükümeti'nin teslimiyetçi bir politika izlemesi, TBMM'yi kesin sonuçlar alacak çalışmalara itmiştir.

Bu bilgilere göre TBMM;

- I. barış isteğinde bulunmak,
- II. düzenli bir ordu kurmak,
- III. Doğu'daki 15. Kolorduyu dağıtmak

çalışmalarından hangilerini yapmak zorunda kalmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. TBMM tarafından kurulan düzenli ordu ilk galibiyetini Yunan ordusuna karşı I. İnönü Zaferi ile elde etmiştir.

Buna göre, I. İnönü Zaferi ile;

- I. İtilaf Devletlerinin hayal kırıklığına uğraması,
- II. Ankara Hükümeti'nin önemini artması,
- III. düzenli orduya güvenin artması

durumlarından hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. I. İnönü Zaferi sonrasında İtilaf Devletleri, İstanbul Hükümeti'ni Londra Konferansı'na doğrudan davet ederken TBMM'yi, İtalya aracılığıyla davet etmiştir. Konferans sırasında İstanbul Hükümeti temsilcisi Tevfik Paşa, sözü TBMM yetkilisi Bekir Sami Bey'e bırakmıştır. Ayrıca konferans sırasında Ankara'daki çalışmalarına devam eden TBMM, İstiklal Marşı'nı kabul etmiştir.

Yalnızca bu bilgilerle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ankara, Millî Mücadele'de tek başına söz söyleme imkânı elde etmiştir.
 B) TBMM, barış yanlısı politika izlediğini göstermiştir.
 C) İç ve dış politikada önemli adımlar atılmıştır.
 D) İtilaf Devletleri TBMM'yi resmi olarak tanımak zorunda kalmıştır.
 E) İtalya ile TBMM arasında ittifak yapılmıştır.

4. Yunan ordusu hem I. İnönü yenilgisinin olumsuz etkilerini gidermek hem de Eskişehir ve Kütahya'yı alarak demir yolu ulaşımını ele geçirmek istemiştir. Ayrıca Ankara'ya ilerleyip TBMM'ye Sevr Antlaşması'nı kabul ettirmek amacıyla olan Yunan ordusu, TBMM'nin Koçgiri Ayaklanması ve Pontus çeteleriyle uğraşmasını fırsat bilerek Türk ordusuna karşı taarruza geçmiştir. Türk ordusunun zaferi ile sonucalan bu savaş sonucunda Fransa, TBMM ile anlaşma zemini aramaya başlarken İtalyanlar Anadolu'da işgal ettikleri bazı yerleri boşaltmaya başlamıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sıcak savaş dönemi sona ermiştir.
 B) Anadolu'nun paylaşılma planları uygulanmaya çalışılmıştır.
 C) TBMM iç isyanlarla mücadele etmektedir.
 D) Yunan ordusu lojistik üstünlüğü ele geçirmek istemektedir.
 E) Azınlıkların faaliyetleri devam etmektedir.

5. Kütahya – Eskişehir Muharebesi'nin kaybedilmesiyle mecliste Mustafa Kemal Paşa'ya muhalif olanlar seslerini yükseltmeye başlamıştır. Bu yenilgi sonucunda Mustafa Kemal Paşa'ya "Başkomutanlık Kanunu" ile meclisin tüm yetkileri üç aylığına devredilmiş fakat bu süre daha sonra uzatılmıştır. Mustafa Kemal Paşa da Başkomutanlık sıfatıyla "Tekârif-i Millîye" emirlerini yayımlayarak ordunun ihtiyaçlarını halktan temin etme yoluna gitmiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Halk millî seferberliğe dâhil edilmiştir.
 B) Mustafa Kemal, olağanüstü yetkilere sahip olmuştur.
 C) Diplomatik yollarla mücadele etmenin önemi anlaşılmıştır.
 D) Demokratik olmayan uygulamalar görülmüştür.
 E) Mustafa Kemal Paşa, yenildiden sorumlu tutulmuştur.

6. Türk milleti, Millî Mücadele sırasında "İstiklal Yolu" olarak adlandırılan ve dağlık, engebeli arazilerde dolu İnebolu-Kastamonu-Ilgaz-Çankırı-Kalecik-Ankara hattı üzerinden kadınlar, yaşlılar ve çocuklar aracılığıyla cepheye silah ve erzak gibi malzemeler taşımıştır.

Buna göre;

- I. Türklerdeki ordu-millet özelliğinin devam ettiği,
- II. bazı yerlerin işgale uğramadığı,
- III. millî bir seferberlik hâlinin olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Türk ordusunun Millî Mücadele yıllarında askerî malzeme elde etmesinde;

- I. Tekâlif-i Millîye Emirlerinin yayılması,
- II. İtalyanların Anadolu'yu terk ederken silahlarını TBMM'ye bırakmaları,
- III. Hint Müslümanlarının yardım etmeleri,
- IV. Sovyet Rusya'nın, TBMM'ye yardım göndermesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve IV   C) II ve III
 D) II, III ve IV   E) I, II, III ve IV

8. Yeni Türk Devleti'nin ilk anayasası olan Teşkilat-ı Esası'ye de:

- Dinî işlerin yerine getirilmesi meclise aittir.
- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Meclis başkanı hükümetin de başkanıdır.
- Yasama ve yürütme TBMM'ye aittir.

maddeleri yer almıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kanun yapma yetkisi meclise aittir.
 B) Laiklige aykırı maddeler bulunmaktadır.
 C) Meclis hükümeti sistemi benimsenmiştir.
 D) Kuvvetler ayrılığı görülmüştür.
 E) Millet egemenliği paylaşılmamıştır.

9. I. İnönü Savaşı'ndan sonra 16 Mart 1921'de, Sovyet Rusya ile TBMM arasında imzalanan Moskova Antlaşması'nda;
- Sovyet Rusya kapitülasyonlarının kalktığını kabul edecek-
  - tir.
  - Osmanlı ve Çarlık Rusya arasındaki antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.
  - Daha önce TBMM'ye bırakılmış olan Batum, Rusya'ya verilecektir.
- maddeleri yer almıştır.

Moskova Antlaşması'ndaki maddelere bakarak,

- I. Ekonomik bağımsızlık yolunda adım atılmıştır.
- II. Ortak düşmana karşı birlikte hareket edilmesi kararı alınmıştır.
- III. Misak-ı Millî'den taviz verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Mustafa Kemal Paşa'nın Başkomutanlık sıfatıyla yayıldığı Tekâlif-i Millîye Emirleri ile her aileden birer takım çamaşır, bir çift çorap ve çarık istenmiştir. Bu emirlerin içinde ayrıca halkın araçlarıyla her ay en az 100 kilometrelük askerî ulaşım yapması, halkın elindeki tüm silah ve cephanenin devlet için toplanması, silah ve malzeme yapan kişilerin tespit edilmesi gibi kararlar yer almıştır. Bu emirlerin uygulanması için her ilçede komisyonlar kurulmuş ve İstiklal Mahkemeleri görev almıştır.

Sadece bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisinin doğru olduğu söylenenmez?

- A) Kuvay-ı Millîye'ye işlerlik kazandırılması hedeflenmiştir.
 B) Tekâlif-i Millîye Emirlerinin uygulanması için önlemler alınmıştır.
 C) Halk aracılığıyla lojistik sıkıntısı giderilmeye çalışılmıştır.
 D) Giyerek yanında insan gücüne de ihtiyaç duyulmuştur.
 E) Türk ordusunun çok farklı malzemelere ihtiyacı bulunmaktadır.

1. TBMM, Millî Mücadele sırasında Kuvay-ı Millîye birliklerinin yerine düzenli bir ordu kurmuştur.

Kuvay-ı Millîye birliklerine ait aşağıdaki özelliklerden hangisinin, düzenli ordunun kurulmasında etkili olduğu söylenemez?

- A) Doğrudan doğruya bir merkeze bağlı olmamaları
- B) Düşman birliklerine ve çetelerine karşı mücadale etmeleri
- C) Düzenli Yunan Ordusu karşısında yetersiz kalmaları
- D) İhtiyaçlarını halktan karşıladıkları için halkın rahatsızlık duymaya başlaması
- E) Kumandanlarından bazlarının askerlikle ilgisi olmayan kişiler olması

2. TBMM, Sakarya Zaferi sonucunda Fransa ile 1921 Ankara Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşma ile Fransızlar Anadolu'yu terk etmişlerdir. Bu savaş sonucunda bir de Sovyet Rusya'nın aracılığı ile Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan ile Kars Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile de Türkiye'nin Doğu sınırı kesinleşmiştir.

Bu bilgiden hareketle;

- I. Fransızların, Ankara Hükümeti'ni tanıdığını,
- II. Anadolu'daki işgallerin tümüyle sona erdiğini,
- III. Güney Cephesi'nin kapandığını

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Kütahya – Eskişehir Muharebelerinden sonra Mustafa Kemal'e muhalif olanlar yenilgiden onu sorumlu tutmuşlardır ve ağır eleştirilerde bulunmuşlardır. Muhalifler yine de Mustafa Kemal'in Başkomutanlık Kanunu ile meclisin bir kısım yetkilerini devralmasına olumlu bakmışlardır.

Mustafa Kemal'e muhalif olanların yine de onun Başkomutan olmasını desteklemelerinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İtilaf Devletlerinin Mustafa Kemal'i tanımaması
- B) Kuvay-ı Millîye liderlerinden bazlarının isyan hâlinde olması
- C) Yunanistanın üst üste yenilgiler alması
- D) Amiral Bristol Raporu'nda Türklerin haklılığına vurgu yapılması
- E) Başarısızlık hâlinde tüm sorumluluğun Mustafa Kemal'e yüklenmesinin amaçlanması

4. Millî Mücadele Dönemi'nde;

- Hiyanet-i Vataniye Kanunu ve Firariler Kanunu çıkarılmıştır.
- Ağnam Vergisi artırılmıştır.
- Tekâlif-i Millîye Emirleri yayımlanmıştır.

Millî Mücadele Dönemi'ndeki gelişmelere bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bağımsızlığa aykırı hareketler önlenmek istenmiştir.
- B) TBMM, saltanat rejimine son vermiştir.
- C) Ordunun er ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.
- D) Halkın üzerindeki yük artmıştır.
- E) Ulusal seferberlik ilan edilmiştir.

5. I. İnönü Zaferi'nden sonra TBMM'de ilan edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda, "Kanun-ı Esasi'nin ulusal egemenlikle çelişmeyen maddeleri yürürlüktedir." maddesi yer almıştır.

TBMM'nin ilk anayasasında böyle bir maddenin yer alınmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Daha ayrıntılı bir medeni hukuk hazırlamak
- B) Kuvay-ı Millîye güçlerine zaman kazandırmak
- C) İtilaf Devletlerinin aralarındaki anlaşmazlıkların yaranmasını önlemek
- D) Kapitülasyonların kaldırılmasını sağlamak
- E) Saltanat yanlılarının olası tepkilerini önlemek

6. Aşağıdaki tabloda, Türk ordusunun Batı Cephesi'ndeki bazı savaşlarda sahip olduğu er ve makineli tüfek sayısı gösterilmektedir.

Savaş	Er	Makineli Tüfek
I. İnönü	8.500	47
II. İnönü	34.175	235
Kütahya-Eskişehir	122.186	645

Bu tabloya bakarak;

- I. halkın, ordunun ihtiyacını tamamen karşıladığı,
- II. orduya katılımın giderek arttığı,
- III. Kuvay-ı Millîye birliklerinin güç elde ettiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Bir tarih öğretmeni, Batı Cephesi'ndeki savaşları anlatırken şu bilgiyi vermiştir: "Bu savaş sonucunda Yunanlar saldırganlığını kaybettiler ve savunmaya çekildiler. Bu savaşı "Melhame-i Kübra" olarak (büyük-kanlı savaş) adlandıran Başkomutan Mustafa Kemal'e de kanunla "Mareşal" rütbesi ve "Gazi" ünvanı verildi."

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birinci İnönü
- B) İkinci İnönü
- C) Eskişehir-Kütahya
- D) Sakarya
- E) Başkomutanlık

8. Millî Mücadele sırasında birçok devlet TBMM'ye askerî ve ekonomik destek vermiştir. Sovyet Rusya da destek veren ülkelerden biri olmuştur.

Sovyet Rusya'nın TBMM'ye yardım etmesinde;

- I. İtilaf Devletlerinin Boğazlar üzerindeki etkinliğinin engellenmek istenmesi,
- II. Rusya'da yeni kurulan rejimin müttefik elde etmek istemesi,
- III. Kapitülasyonların devam ettirilmek istenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. I. İnönü Savaşı sonrasında içte ve dışta TBMM'nin otoritesini artıran birçok gelişme yaşanmıştır.

I. İnönü Savaşı'ndan sonra yaşanan;

- I. TBMM'nin, İtalya tarafından Londra Konferansı'na davet edilmesi,
  - II. İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi,
  - III. Afganlarla dostluk antlaşması yapılması
- gelmelerinden hangilerinin TBMM'nin otoritesini artırdığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Yunanlar, Kütahya – Eskişehir Savaşı'ndan önce Anadolu'nun yerli Rumlarından da asker toplamışlardır. Ayrıca bu savaş için Yunan Kralı da İzmir'e gelmiştir. Yapılan plana göre Türk ordusu ya toptan yok edilecek ya da esir alınacaktı. Türk ordusu bu savaşta ağır bir yenilgi almış, meclisin Kayseri'ye taşınması bile düşünülmüştür. TBMM'de ise Mustafa Kemal'e karşı, "Bu gidişin sorumluları nerededir?" şeklinde itirazlar yapılmıştır. Tüm bu gelişmeler bir yana Mustafa Kemal, savaş sırasında yurdun çeşitli yerlerinden gelen 250 kadar öğretmenin de katıldığı Maarif Kongresi'ne cepheden gelip bizzat katılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yunan ordusunun Ankara'yı tehdit ettiğine
- B) Mecliste Mustafa Kemal'e karşı muhalif görüşlerin yer aldığına
- C) Mustafa Kemal Paşa'nın meclisteki görevinin sona erdiğine
- D) Anadolu'daki Rumların Yunan ordusuna destek verdiğine
- E) Eğitim faaliyetlerine büyük önem verildiğine

11. Aşağıdaki resimde Anadolu halkın Millî Mücadele için nasıl seferber olduğu anlatılmak istenmiştir.

Buna göre, resimde anlatılmak istenen tarihî gelişmenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Tekâlif-i Millîye Emirlerinin yayımlanması
- B) Düzenli ordunun kurulması
- C) Sine-i millete dönülmesi
- D) Maarif Kongresi'nin toplanması
- E) Kuvay-ı Millîye birliklerinin oluşumu

1. TBMM'nin Millî Mücadele'yi kazanmasının ardından İtilaf Devletleri ile Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.

Bu antlaşmada yer alan,

- İstanbul, Boğazlar ve çevresi TBMM'ye bırakılacaktır.
- TBMM, bir barış antlaşması imzalanana kadar Trakya'da, 8.000 jandarmadan başka kuvvet bulundurmayı yacaktır.
- Yunan sivil memurlar, Anadolu'dan en kısa süre içinde çekileceklerdir.

maddelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin yok sayılmasını göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Batı Cephesi'nde Yunan ordularına karşı alınan galibiyetler sonucunda, İtilaf Devletleri ile Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmış ve bu antlaşma ile İstanbul, Doğu Trakya, Boğazlar ve çevresi TBMM'ye bırakılmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylemeye nemez?

- A) İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'ni yok saymıştır.
B) TBMM'nin içte ve dışta otoritesini artıran gelişmeler yaşanmıştır.
C) TBMM askerî zaferleri siyasi bir zaferle taçlandırmıştır.
D) İtilaf güçleri ile kalıcı bir barış yapılmıştır.
E) Bazı bölgeler savaşmadan kazanılmıştır.

3. Mudanya Ateşkesi'nin ardından sıra barış görüşmelerine gelince Mustafa Kemal Paşa, görüşmelerin İzmir'de yapılmasını önermiştir. İtilaf Devletleri de bu öneriyi kabul etmemiş, görüşmelerin taraflız bir ülke olan İsviçre'nin Lozan kentinde yapılması kararlaştırılmıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın böyle bir öneride bulunmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kuvay-ı Millîye birliklerinin gücünden yararlanmak istenmesi
B) Yunanlıların İzmir'de yaptıkları tahribatın dünya kamuoyuna duyurulmak istenmesi
C) Ekonomik bağımsızlığın sağlanmak istenmesi
D) İtilaf Devletlerinin Osmanlı Devleti'ni yok sayması
E) Türkiye'nin iç işlerine karışılmasının önlenmek istenmesi

4. Lozan Görüşmelerine gidecek heyetin başında İsmet Paşa yer almış ve heyete bazı konularda taviz verilmemesi gereği yönünde bir talimatname verilmiştir.

Bu talimatnamede Lozan'a giden heyetten;

- Misak-ı Millî,
- Kapitülasyon,
- Ermeni meselesi

konularından hangilerinden taviz verilmemesi istenmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Lozan Görüşmelerinde, İtilaf Devletleri koltuklarda oturken İsmet Paşa'ya daha düşük seviyede bir koltuk verilmiştir. İsmet Paşa, aynı boyda bir koltuk bulunamadığı için böyle bir durumun yaşandığını belirten İtilaf temsilcilerine, "Bulunduğu zaman salona girerim." demiştir.

İsmet Paşa'nın bu davranışının altında yatan düşünce ve sahip olduğu hassasiyetin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Ekonomik bağımsızlığın sağlanması
B) Mondros Ateşkes Antlaşması'na göre hareket edilmesi
C) Sevr Antlaşması'nın yok sayılması
D) Müzakerelerin, mütekabiliyet esasına göre yapılması
E) Batı Trakya'da kalan Türklerin haklarının koruma altına alınması

6. Mudanya Ateşkes Antlaşması ile İtilaf Devletleri Anadolu'yu ve Doğu Trakya'yı boşaltma kararı almıştır.

Buna göre, Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın;

- Sevr,
- Mondros,
- Lozan

antlaşmalarından hangilerini geçersiz kıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. İtilaf Devletleri, Lozan Barış Konferansı'na Türk tarafını temsilen İstanbul Hükümeti'ni de davet etmiştir.

TBMM, İtilaf Devletlerinin bu hamlesine karşılık aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?

- A) Halifeliğin kaldırılmasını
- B) Misak-ı Millî'nin ilan edilmesini
- C) Düzenli ordunun kurulmasını
- D) Tekâlif-i Millîye Emirlerinin yayımılmamasını
- E) Sultanatın kaldırılmasını

8. Batı Cephesi'nde her ne kadar Yunan ordusu ile savaşlsa da Türk-Yunan savaşını bitiren Mudanya Ateşkes Görüşmeleri'ne Yunanistan adına kimse katılamamıştır. Hatta TBMM ile İtilaf Devletleri arasında gerçekleşen bu görüşmelerde, Yunan delegesi General Mazarakis bir gemide bekletilmiş ve Yunanistan'ı İngiltere temsil etmiştir.

Buna göre;

- I. Yunanlıların Osmanlı Devleti'nin paylaşımı projesine alet olduğu,
- II. Yunanistan'ın arkasındaki gücün İngiltere başta olmak üzere İtilaf Devletlerinin olduğu,
- III. Millî Mücadele'nin sadece Yunanistan'a karşı değil müttefik cepheye karşı verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

9. Lozan Barış Konferansı'nın ilk dönemi 20 Kasım 1922'de başlamış fakat Türkiye'nin özellikle kapitülasyonlar gibi önemli konularda taviz vermemesi; Osmanlı borçları, Musul-Kerkük ve Boğazlar Sorunu gibi konularda uzlaşma sağlanamaması nedeniyle konferans, 4 Şubat 1923'te dağılmıştır.

Buna göre Lozan'da;

- I. mali,
- II. siyasi,
- III. dini

konuların hangilerinde sorunlar yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) I ve II	E) I, II ve III	

10. Lozan Antlaşması'nda; Duyun-u Umumiye İdaresi ve kapitülasyonlar kaldırılmış, Boğazların yönetimi uluslararası bir komisyona bırakılmıştır. Ayrıca Türkiye'nin, Boğazların her iki yakasında asker bulundurmaması da kararlaştırılmıştır. Yine bu antlaşmada Türkiye'de yaşayan azınlıkların Türk vatandaşı olarak kabul edilmesiyle birçok sorun çözülmüş fakat Musul sorunu nedeniyle, Irak sınırı belirlenememiştir.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'nin egemenlik haklarına aykırı bazı kararlar alınmıştır.
- B) Bazı konularda Türkiye'nin iç işlerine karışılması engellenmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nden kalan bütün mali sorunlar çözülmüştür.
- D) Bazı sorunların çözümü gerçekleşmemiştir.
- E) Türkiye'nin önündeki ekonomik engeller kaldırılmıştır.

11. İsmet Paşa, Lozan Konferansı için şehrde geldiklerinde, İtilaf Devletlerinin İsviçre'ye gelmediğini görmüş ve daha sonra düşüncelerini şöyle anlatmıştır:

"Ben İstanbul'da General Harrington ile görüşmüştüm. O bana bir şey söylememiştir. Gerek İstanbul'da, gerek İstanbul'dan ayrıldıktan sonra yolda veya herhangi bir yerde bana konferansın bize söylediği gibi ayın 13'ünde toplanmayıcağını, bir hafta erteleneceğini bildirmemişlerdi. Bu durumdan çok sıkıldım. Gazetecileri topladım. Evvela kimsenin bulunmamasından şikayet ettim. Bizi ayın 13'ü için buraya çağırıldılar. Geldik, yoktular. Eee... Niçin yoksunuz? Bari onu söyleyin. Böyle bir hareketin manasız olduğu kadar, haksızlığını ve dikkatsizliğini de belirttim ve şikayetçi olarak İsviçre gazetelerine anlatmaya çalıştım."

Sadece bu bilgilere göre, İsmet Paşa ile ilgili;

- I. barış görüşmelerinden çekildiği,
  - II. kamuoyu oluşturmaya çalıştığı,
  - III. yapılan saygınlığı Türkiye'nin lehine çevirmek istediği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) II ve III	E) I, II ve III	

1. Mustafa Kemal Erzurum Kongresi'ni, Osmanlı Devleti'nde Hürriyet Bayramı olarak kutlanan II. Meşrutiyet'in yıldönübünde, yani 23 Temmuz 1919'da toplamıştır. Doğu Anadolu Müdafa-i Hukuk ve Trabzon Muhamafaza-i Hukuk-ı Millîye Cemiyetlerinin teşviki ile toplanan bu kongrede; vatanın bir bütün olduğu ve parçalanmayacağı, Hristiyan azınlıklara siyasi hâkimiyeti ve sosyal dengeyi bozacak ayrıcalıklar verilmeyeceği gibi kararlar alınmıştır.

Bu bilgi ve kongrenin toplandığı bölge göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İmtiyazsız bir toplumun oluşturulacağı
- B) Ermenilere gözdağı verildiği
- C) Ülkenin bütününe ilgilendiren kararların alındığı
- D) Kongre toplanırken toplumun duygularının dikkate alınması
- E) Saltanatın kaldırılacağına işaret edildiği

2. Sevr Antlaşması'nda, Osmanlı uyruğundaki bir kişi, İtilafların uyruğuna geçerek kapitülasyonlardan yararlanabilecekti. Lozan Antlaşması'nda ise kapitülasyonlar tamamen kaldırılmıştır.

Sadece bu bilgilere göre,

- I. Her iki antlaşmada da Osmanlı Devleti yok sayılmıştır.
- II. Sevr'de, Osmanlı vatandaşlığı hukuki yollarla yok edilmek istenmiştir.
- III. Lozan'da, Türkiye'nin önündeki ekonomik ve hukuki engellerin kaldırılması yolunda kararlar alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Hâkimiyet-i Millîye gazetesinde yer alan bir haberde, "Mustafa Kemal Paşa, üçüncü Yunan taarruzunun en ateşli zamanında muallim ordusunun gelecek vazifesiyle mesgul bulunuyor. Bu asıl ve yüce örnek Türk tarihinin benzeri ender bulunan kıymetli hatıralarından biri olacaktır." ifadeleri yer almıştır.

Bu ifadeler ve dönemin koşulları birlikte düşünüldüğünde Mustafa Kemal'in aşağıdaki faaliyetlerden hangisini gerçekleştirmiş olduğundan bahsedildiği söylenebilir?

- A) Düzenli ordunun kurulması
- B) Tekârif-i Millîye Emirlerinin yayımı
- C) Maarif Kongresi'nin toplanması
- D) Misak-ı Millî kararlarının kabul edilmesi
- E) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

4. Mustafa Kemal, Son Mebusan Meclisi'ne katılacak mebuslardan, Müdafa-i Hukuk Grubu'nu kurmalarını istemiş fakat mecliste padişahın, "Her türlü ayrılma ve bölünmelerden kaçınarak bütün istek ve çabaların Felah-ı Vatan noktasında birleştirilmesi gereklidir." şeklindeki nutku okununca "Mudafa-i Hukuk Grubu" yerine "Felah-ı Vatan Grubu" kurulmuştur.

Bu bilgiden hareketle;

- I. mebusların, padişahın etkisinde kaldıkları,
- II. Mustafa Kemal'in mücadele dışında kaldığı,
- III. Misak-ı Millî hedeflerine ara verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Tarih öğretmeni, ders sırasında Millî Mücadele için hazırlanan Mustafa Kemal ve arkadaşlarının ihtilal niteliği taşıyan hareketlerde bulunduğu belirtirken bir açıklama yapmıştır.

Buna göre öğretmenin, Millî Mücadele'ye hazırlık döneminde alınan,

- I. Millî irade, padişahı ve halifeyi kurtaracaktır.
- II. Milletin istiklalini yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır.
- III. Vatanın bütünlüğü ve milletin istiklali tehlikededir.

kararlarından hangilerini kendisine kanıt olarak göstermesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletlerinin desteğiyle TBMM'ye karşı Anadolu'da birçok isyan tertip edilmiştir. Bu isyanlar, Yunanlılarla mücadele eden TBMM'nin vakit kaybetmesine neden olmuştur.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Doğu Cephesi'nin kapanmasının zorlaştığı,
- II. ulusal istencin kırılmak istediği,
- III. İtilaf Devletlerinin TBMM'yi resmî olarak tanıdığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Aşağıdaki görselde, Millî Mücadele Hazırlık Dönemi'nde çıkan bir gazete haberi gösterilmektedir.

Gazetedede yer alan haberlere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ulusal bilincin artırılmak istendiğine
- B) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerine karşı çıktığına
- C) Millî kuvvetlerin kurulmaya başladığına
- D) Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'yi sivil olarak yönettiğine
- E) Havza Genelgesi'ne uygun hareket edildiğine

9. Kurtuluş Savaşı'nda yaşanan mücadeleler bazı türkülere konu olmuştur:

Tılfidir hastane karşımıza karşı
Zalim Fransız'ın bomba atışı
Urfa çetelerinin süngü takışı
Di yeri yeri Saip Beyim yeri
Çetelerin gidiyor dönmüyor geri

Türkünde yer alan bu dizelerle ilgili olarak;

- I. milis güçlerin mücadeleye girdiği,
  - II. Kuvay-ı Millîye'nin mücadele ettiği,
  - III. Doğu Cephesi'nde Fransızlarla mücadele edildiği
- bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

10. I. TBMM'nin açılmasının ertesi gününde Mustafa Kemal'in verdiği önergede, TBMM'nin üzerinde hiçbir güç ve otorite olmadığı belirtilmiştir. Hiçbir partinin bulunmadığı bu mecliste, vatanın kurtarılması düşüncesinde olan milletvekilleri meclis içinde gruplar kurmuşlardır. Bu gruplardan bir kısmı yeni bir rejim kurulmasını bir kısmı da eski düzenin devam etmesini istemiştir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. I. TBMM'nin İstanbul Hükümeti'ni yok saydığını,
  - II. farklı görüşlere ait insanların bir arada bulunduğu,
  - III. Cumhuriyet'in ilan edildiği
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Amasya Genelgesi'nin en dikkate değer noktalarından biri de orduların dağıtılmaması ve bulunduğu yerleri terk etmemeleri üzerinde durulmasıdır. Ayrıca genelgede her türlü tesir ve kontrolden uzak, millî bir heyetin kurulması gerektiği de belirtilmiştir.

Buna göre Amasya Genelgesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Merkezî hükümetin denetlenmesi istenmiştir.
- B) Temsil Kurulu'nun oluşturulması kararlaştırılmıştır.
- C) Türklerin kendilerini savunması istenmiştir.
- D) Mücadelenin daha etkin yürütülmesi hedeflenmiştir.
- E) Mondros Ateşkes Antlaşması'na karşı çıkmıştır.

11. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından Anadolu'da birçok cemiyet kurulmuştur. Reddi İlhak, Millî Kongre cemiyetleri yararlı cemiyetler olarak adlandırılırken Sulh ve Selamet-i Osmaniye ve Wilson İlkeleri cemiyetleri millî varlığa zararlı cemiyetler arasında yer almıştır.

Cemiyetlerin millî varlığa yararlı ya da zararlı olarak sınıflandırılmalarında;

- I. padişaha bağlılık bildirmeleri,
  - II. cumhuriyet rejimine karşı tutumları,
  - III. manda ve himayeye taraftar olup olmadıkları
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

TEST 102
ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI
Çağdaşlaşan Türkiye'nin Temeli Olan Atatürk İlkeleri

1. Mustafa Kemal Atatürk, Yeni Türk Devleti'nin çağın gelişen şartlarına göre kendisini yenilemesi ve modernleşmesi için çalışmalar gerçekleştirmiştir. Atatürk ayrıca, egemenliği doğrudan doğruya millete vererek ulus iradesini hâkim kılmıştır.

Buna göre yeni kurulan Türk Devleti ile ilgili;

- I. Cumhuriyetçiliği temel ilke edindiği,
- II. çağdaşlaşma yolunda adımlar attığı,
- III. halkın temsil gücünü artırdığı

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Seçim yapmak ve egemenliğin millete ait olması cumhuriyet rejiminin ve cumhuriyetçilik ilkesinin temel kuralıdır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisinin cumhuriyetçilik ilkesi doğrultusunda yapıldığı söylenemez?

- A) Kadınlara oy kullanma hakkının verilmesi
 B) Çok partili hayatı geçilmesi
 C) TBMM'nin açılması
 D) Medeni Kanun çalışmalarının yapılması
 E) Seçmen yaşıının düşürülmesi

3. Mustafa Kemal Atatürk, laiklik ile ilgili olarak şu sözü söylemiştir: "Din bir vicdan meselesidir. Herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı gösteririz. Düşünse ve düşünceye muhalif değiliz."

Buna göre laiklik ile ilgili,

- I. Kültür birliği meydana getirir.
- II. Din ve mezhep özgürlüğü sağlar.
- III. Ulusal egemenliği pekiştirir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Devletin, ekonomik alanda milletin çıkarlarına göre aktif olarak yer almazı devletçilik ilkesi ile mümkün olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti kuruluş yıllarında; ekonomik alanda kalkınmak, sanayileşmek, millî geliri artırmak ve sosyal adaleti sağlamak için devletçilik ilkesini uygulamak zorunda kalmıştır.

Buna göre;

- I. halkın elinde yeterli sermayenin olmaması,
- II. büyük işletmelere ihtiyaç duyulması,
- III. uzun savaşlardan çıkışması

durumlarından hangilerinin, Türkiye Cumhuriyeti'ni devletçilik ilkesini uygulamak zorunda bıraktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

HİZ YAYMLARI

5. I. Ülkeyi yönetme yetkisinin, padışah ya da hanedana değil, milletin kendisine verilmesi
 II. Ulusal kuvvette dayanılarak bağımsızlık elde edilmesi ile millî birlik ve beraberliğin gerçekleştirilmesi
 III. Herkesin kanun önünde eşit olması ve hiçbir kişi ya da gruba ayrıcalık tanınmaması

Numaralandırılmış uygulamalar aşağıdakilerden hangileri ile doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Devletçilik	Milliyetçilik	Halkçılık
B)	İnkılâpcılık	Halkçılık	Cumhuriyetçilik
C)	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık
D)	Laiklik	Halkçılık	Cumhuriyetçilik
E)	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik

6. Atatürk'ü milliyetçi anlayışta; kendi milletinin tarihini, kültürünü iyi bilmek, ondan güç alarak yeniye ve ileriye doğru koşmak, çağımızın bilim ve teknolojisine erişmek amaçlamaktadır.

Bu bilgiye göre, Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı aşağıdaki ilkelerden hangisini bünyesinde barındırmaktadır?

- A) Devletçilik   B) İnkılâpcılık   C) Laiklik
 D) Halkçılık   E) Cumhuriyetçilik

7. Türkiye Cumhuriyeti'nde kanunlar, din kurallarına göre değil, çağdaş medeniyetlerdeki gibi çağın gereklerine ve toplumun ihtiyaçlarına göre düzenlenmekte ve herkese eşit olarak uygulanmaktadır.

Verilen bu bilgilere göre, kanunların hazırlanması ve uygulanmasında;

- I. inkılâpcılık,
 II. laiklik,
 III. halkçılık

İlkelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Biz memleket halkı fertlerinin ve çeşitli sınıf mensuplarının birbirlerine yardımlarını aynı kıymet ve mahiyette görürüz; hepsinin menfaatlerinin aynı derecede ve aynı eşitçilik duygusuyla teminine çalışmak isteriz.

Atatürk'ün bu sözleri aşağıdaki ilkelerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Halkçılık   B) Milliyetçilik   C) Laiklik
 D) Devletçilik   E) İnkılâpcılık

9. Mustafa Kemal Atatürk, "Artık hükümet ile millet arasında mazideki ayrılık kalmamıştır. Hükümet millettir ve millet hükümettir." demiştir.

Mustafa Kemal'in bu sözü doğrultusunda aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulandığı söylenebilir?

- A) Ulusal istencin
 B) Dil birliğinin
 C) Kuvvetler ayrılığının
 D) Askerî gücün
 E) Meclis hükümetinin

10. Hiç şüphe yok, devletimizin ebedî müddet yaşaması için, memleketimizin kuvvetlenmesi için, milletimizin refah ve mutluluğu için hayatımız, namusumuz, şerefimiz, geleceğimiz için ve bütün ulusal kavramlarımız ve nihayet her şeyimiz için mutlaka en kıskanç hislerimizle, bütün uyanıklığımızla ve bütün kuvvetimizle millî egemenliğimizi muhafaza ve müdafaa edeceğiz.

Atatürk'ün bu ifadesinin;

- I. devletçilik,
 II. cumhuriyetçilik,
 III. milliyetçilik

İlkelerinden hangileriyle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. Türk kadını 1930 yılında belediye seçimlerine katılmıştır. 1933 yılında ise muhtar olabilme ve muhtarlık heyetine girebilme hakkı elde etmiştir. 1934 yılında ise milletvekili seçme ve seçilme hakkını elde eden Türk kadını, tüm bu kazanımlar sonucunda vekil seçmek ve seçilmek için ilk kez 1935 yılında oy kullanmıştır.

Bu bilgilerden harekete;

- I. kadınların yaşama erkinde görev alma imkânı elde ettikleri,
 II. cumhuriyetçilik anlayışının yerleştirilmeye çalışıldığı,
 III. halkçılık ilkesi doğrultusunda gelişmeler yaşandığı
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

12. Anayasanın 10. maddesinde, "Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayrılmaksızın kanun önünde eşittir." ifadeleri yer almaktadır.

Anayasada yer alan bu ifadeler;

- I. devletçilik,
 II. halkçılık,
 III. laiklik

İlkelerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

TEST 103**ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI**
Siyasi Alanda Meydana Gelen Gelişmeler

1. Lozan Görüşmelerine İstanbul Hükümeti'nin de davet edilmesi üzerine, TBMM 1 Kasım 1922'de sultanat rejimini kaldırmıştır.

Bu inkılap ile Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda yer alan,

- I. Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.
- II. Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi'nce yönetilir.
- III. Yürütmeye gücü ve yasama yetkisi, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan TBMM'ye aittir.

maddelerinden hangilerine işlerlik kazandırıldığı söylebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. TBMM'de alınan kararla 1 Kasım 1922'de, sultanat ile halifeliğin ayrılması ve sultanatın kaldırılması hakkındaki kanun kabul edilmiştir. Daha sonra da TBMM tarafından halifelik makamına, Osmanlı hanedanından Abdülmecid Efendi getirilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Din ve devlet işleri birbirinden ayrılmıştır.
B) Ümmetçi anlayış pekiştirilmiştir.
C) Laik düzene geçiş için büyük bir adım atılmıştır.
D) Demokratikleşme yolunda gelişmeler yaşanmıştır.
E) Millî egemenlik fikri güçlenmiştir.

3. Meclis hükümeti sisteminde bakanlar meclis içinden tek tek oylanarak seçilmekteydi. Bu yüzden meclis içindeki grupların kendi istedikleri kişiyi bakan yapma yolunda tartışmalar çıkıyor bu da hükümetin kurulmasını zorlaştıryordu. Bu sorunu çözmek için kabine sistemine geçmek gerekmektedir.

Meclis hükümeti sisteminde kabine sistemine geçilmesi aşağıdaki inkılapların hangisi sayesinde gerçekleşmiştir?

- A) Sultanatın kaldırılması
B) Halifeliğin kaldırılması
C) Ankara'nın başkent yapılması
D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
E) Cumhuriyetin ilan edilmesi

4. Yeni Türk Devleti'nde yapılan yenilikler, ümmetçi devlet anlayışından ulusçu devlet anlayışına geçişini sağlamıştır.

Buna göre;

- I. kabine sistemine geçilmesi,
- II. eski Türk tarihine dair araştırmaların yapılması,
- III. halifeliğin kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin ümmetçi anlayıştan ulusçu anlayışa geçişte etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. • Şer'iye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılıp yerine Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kurulması
• Halifeliğin kaldırılması
• Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile medreselerin kapatılması

Yukarıdaki gelişmelerin ortak sonuçları arasında;

- I. meclis hükümeti sisteminden vazgeçilmesi,
- II. laikliğin yerleştirilmesi,
- III. ümmetçi anlayışın terk edilmesi

durumlarından hangilerinin yer aldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması üzerine İtilaf güçleri İstanbul'u terk etmeye başlamış, 6 Ekim 1923'te ise İstanbul'u tamamen boşaltmışlardır.

İtilaf güçlerinin İstanbul'u terk etmeleriyle;

- I. halifeliğin kaldırılması,
- II. başkentin belirlenmesi,
- III. sultanatın kaldırılması

çalışmalarından hangilerine öncelik verildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Sultanatın kaldırılması ile TBMM tarafından halife seçilen Abdülmecit Efendi, bazı zamanlarda Cuma Selâmlığı'na katılmış, heyetler kabul etmeye başlamıştı. Aynı zamanda ülkede hem Cumhurbaşkanı hem de halife olması yönetimde bazı sıkıntılar oluşturuyordu. Cumhuriyeti benimsenmeyenler halifenin etrafında, İstanbul'da toplanıyordu. Ayrıca halifenin meclisi denetim almak istemesi ve devletin laik yenilikler yapmak istemesi gibi etkenler de eklenince TBMM, 3 Mart 1924'te halifelik makamını kaldırmıştır.

Bu bilgilerden hareketle halifeliğin kaldırılmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ümmetçi anlayışın önündeki engellere son verilmek istenmesi
- B) Millî iradenin üstün tutulmasının amaçlanması
- C) Devletin yapısındaki ikiliğin ortadan kaldırılmak istenmesi
- D) İnkılapların önündeki engellerin kaldırılmak istenmesi
- E) Halifenin devlet başkanı gibi hareket etmesi

9. 1924 Anayasası'nda, devletin cumhuriyet ile idare edildiği, dininin İslam olduğu, egemenliğin kayıtsız şartlı millete ait olduğu, meclisin yasama yetkisini kullandığına dair maddeler yer almaktadır.

Bu ifadelere göre 1924 Anayasası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söyledenemez?

- A) Millî iradenin hâkim kılındığı
- B) Devlet başkanlığı sorununun çözüldüğü
- C) Genelgeler ve kongreler döneminde alınan kararların uygulamaya konulduğu
- D) Güçler birliğinin uygulandığı
- E) Laik olmayan maddelere sahip olduğu

10. Türkiye'nin cumhuriyeti ilan etmesindeki en büyük etkenlerden biri, halifeyi meclisin başına geçirmek isteyenlerin olmasıdır. Cumhuriyetin ilan edilmesindeki diğer etken ise halife meclisin başına geçmese de halifenin yetkilerinin genişletilmesini düşünenlerin olmasıdır. Cumhuriyetin ilan edilmesiyle bu düşüncelerin önü kesilmiştir.

Bu bilgilere göre Cumhuriyetin ilan edilmesiyle,

- I. Meşrutiyet rejimine dönülmesi engellenmiştir.
- II. Yönetimde iki başlık olmasının önüne geçilmiştir.
- III. Halifeliğin dinî yetkilerine son verilmiştir.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

8. Türkiye Cumhuriyeti'nde uygulamaya konulan 1924 Anayasası'nda sonraki yıllarda yapılan bazı değişiklikler şöyledir:

- 1928 yılında, milletvekillerinin ve cumhurbaşkanının görevde başlarken okuduğu yemin metnindeki "vallahi" kelimesi kaldırılmıştır.
- Türk kadınına 1930'da belediye seçimlerinde, 1933'te muhtarlık seçimlerinde yer alma, 1934'te de milletvekili seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle;

- I. din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılmasına çalışıldığı,
- II. kadınların yasama ve yürütme erkine dâhil edildiği,
- III. çağdaşlaşma yolunda adımlar atıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) II ve III	E) I, II ve III	

11. Cumhuriyetin ilan edilmesiyle, Türkiye'de yeni bir dönem başlamış ve devleti yönetecek yeni makamlar ortaya çıkmıştır.

Buna göre;

- I. Meclis Başkanlığı,
- II. Cumhurbaşkanlığı,
- III. Başbakanlık

makamlarından hangilerinin cumhuriyetin ilanından sonra ortaya çıktıği söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) II ve III	E) I, II ve III	

1. TBMM'de kabinetin kurulamaması, yönetim şeklinin ne olacağının tartışılması gibi sorunlar, cumhuriyetin ilan edilmesiyle aşılmıştır.

Buna göre, cumhuriyetin ilan edilmesiyle,

- Rejim belirlenmiştir.
- Devletçilik ilkesine işlerlik kazandırılmıştır.
- Ulusal irade pekiştirilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Mustafa Kemal Atatürk millî egemenlik ile ilgili, "Millî egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar yok olur." demiştir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirildiği söylenenemez?

- A) Sultanatın kaldırılması
B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
C) Halifeliğin kaldırılması
D) Şer'iye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
E) TBMM'nin açılması

3. Lozan Görüşmelerine Osmanlı Hükümeti'nin de davet edilmesi üzerine TBMM, 1 Kasım 1922'de sultanat makamına son vermiştir.

Bu gelişmeyle birlikte,

- TBMM, Türk milleti adına tek başına söz söyleme imkânı elde etmiştir.
- Osmanlı hanedanı yurdisına çıkarılmıştır.
- Anayasal yönetim geçilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Cumhuriyetin ilk yıllarda çıkarılan Vakit Gazetesi'nin 29 Ekim 1930 tarihli sayısında, "Cumhuriyet, idare sistemlerinin en gelişmiş, siyasi gayelerin son basamağıdır. Bir çobana reis-i cumhurluk yolunu açık bırakın, iyakat ve seçimden başka varlık tanımayan bir usulün büyülüği kaleme anlatılabilir mi?" ifadeleri yer almıştır.

Bu ifadelere göre cumhuriyet rejiminin;

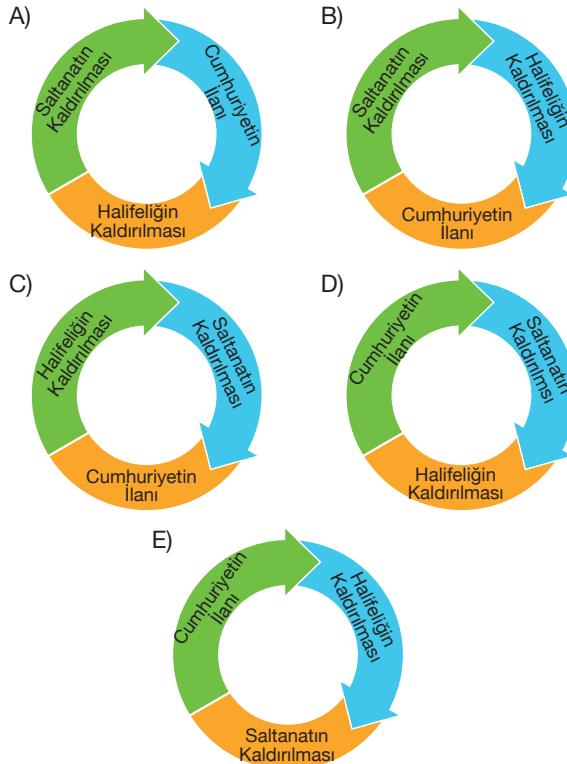
- İaiklik ilkesini ilke edindiği,
- sınıf farklılığı gözetmediği,
- halkın siyasi istencine önem verdiği

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Yeni kurulan Türk devletinde yapılan bazı inkılaplar, sonrasında yapılacak olan inkılapların da önünü açmıştır.

Bu bilgiden hareketle, aşağıdaki diyagramlardan hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

6. Halifeliğin kaldırıldığı 3 Mart 1924 tarihinde TBMM tarafından birçok inkılap yapılmıştır.

Buna göre;

- I. Erkân-ı Harbiye Vekâleti'nin kaldırılması,
- II. Şer'iye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması,
- III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

İnkılaplarından hangileri halifeliğin kaldırıldığı gün gerçekleştirılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. TBMM tarafından 20 Nisan 1924'te, Türkiye'nin ikinci anayasası olan 1924 Anayasası kabul edilmiştir.

1924 Anayasası'nda yer alan,

- I. Meclis, yasama yetkisini kendisi kullanır.
- II. Türk milletini ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi temsil eder ve millet adına egemenlik hakkını yalnız o kullanır.
- III. Meclis, hükümeti her vakit denetleyebilme yetkisine sahiptir.

Maddelerinden hangileri yasama gücünün yürütme gücü üzerindeki otoritesini göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Saruhan Mebusu Hüseyin Vasif Bey, TBMM'de, "Türk milleti bundan sonra başında hiçbir şahsın hâkimiyetini kabul etmez. Türk milleti, bundan sonra hiçbir ferdin esiri olamaz. Bundan böyle doğrudan doğruya kendisi hâkim, kendisi efendidir." ifadelerini kullanmıştır.

Hüseyin Vasif Bey'in ifadeleri aşağıdaki inkılapların hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Şer'iye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- C) 1924 Anayasası'nın kabul edilmesi
- D) Erkân-ı Harbiye Vekâletinin Kaldırılması
- E) Ankara'nın başkent yapılması

9. TBMM 3 Mart 1924 yılında aldığı bir kararla Şer'iye ve Evkaf Bakanlığı yerine Diyanet İşleri Başkanlığı'nı kurmuştur. TBMM yine aynı kararla Erkân-ı Harbiye Bakanlığı yerine de Genelkurmay Başkanlığı'nı kurmuştur.

Alınan bu kararlarla bakanlıkların yerine başkanlıklar oluşturulmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Meclis'in yargı üzerindeki etkinliğini sona erdirmek
- B) Meclis Hükümeti sisteminden kabine sistemine geçmek
- C) Diyanetin ve ordunun giderlerini devletin giderlerinden ayırmak
- D) TBMM üzerindeki baskıyı azaltmak
- E) Ordu ile din işlerini meclisten ayrı tutmak

10. Tarih öğretmeni derste, "Hükümet kurulması için bakanların belirlenmesi gerekmektedir. Bunun için de TBMM'de ilk yıllarda rejim belirsiz olduğu için, bakanlar meclis içinden tek tek oylanarak belirleniyordu. Bu durum da hem hükümet kurulmasını zorlaştırmıştır hem de vakit alıyordu. Fakat cumhuriyet ilan edildikten sonra işler kolaylaşmıştır. Artık cumhurbaşkanı meclis içinden bir kişiyi hükümet kurması için görevlendiriyor, yeni kurulan hükümet de güvenoyu alınca görevine başlıyor." ifadelerini kullanmıştır.

Verilen bu bilgilere göre, rejim belirlenmeden önceki hükümet şekli ile rejim belirlendiğinden sonraki hükümet şekli sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurucu Meclis Sistemi – Parlamentor Başkanlık Sistemi
- B) Meclis Hükümeti Sistemi – Kabine Sistemi
- C) Yarı Başkanlık Sistemi – Kurucu Meclis Sistemi
- D) Parlamentor Başkanlık Sistemi – Yarı Başkanlık Sistemi
- E) Kabine Sistemi – Meclis Hükümeti Sistemi

1. Türkiye Cumhuriyeti, çağdaş ve laik bir hukuk sisteme sahip olmak için hukuk alanında birçok inkılâp gerçekleştirmiştir.

Buna göre, cumhuriyet döneminde çağdaş ve laik hukuk kuralları oluşturulurken;

- I. akıl ve bilimin esas alınması,
  - II. dönemin koşullarının göz önünde bulundurulması,
  - III. hukukun şer'i hükümlerden arındırılması
- durumlarından hangilerine dikkat edildiği söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

2. 1926 yılında uygulamaya konulan Türk Medeni Kanunu'nda, din, dil, ırk ve cinsiyet gözetmeksizin bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına kanun önünde eşitlik getirilmiş ve kadınlara, mirastan eşit pay alma hakkı tanınmıştır.

Medeni Kanunu'nun getirdiği yenilikler göz önünde bulundurulduğunda,

- I. Halkçılık ilkesi doğrultusunda gelişmeler yaşanmıştır.
- II. Kadının toplumsal hayatı üzerindeki değeri artmıştır.
- III. Anayasa tamamen laik bir hâle gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

3. 3 Mart 1924'te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan, azınlık okulları da dâhil bütün eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış ve sonrasında bu kanuna dayanılarak medresekeler kapatılmıştır.

Bu gelişmeler sonucunda;

- I. eğitimde laikleşmenin yaşandığı,
- II. okullar üzerindeki denetimin artışı,
- III. eğitim – öğretimde birlik sağlığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. I. Arap alfabetesini bir süre daha kullanma
 II. Eski Türk alfabelerinden yararlanma
 III. Türkçeye özgü harfler ekleme

Latin harflerinin Türk diline daha uygun hâle getirilmesi için yapılan çalışmalar arasında yukarıdakilerden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Cumhuriyeti'nde, "Türk Tarih Tezi" çalışmaları yapılmıştır. Bu tarih görüşünde; hane-dan eksenli tarih yazımı yerine, millet eksenli tarih yazımı benimsenmiştir.

Bu bilgiden hareketle;

- I. Türk Tarihinin Ana Hatları isimli eserin yazılması,
- II. Türk Tarih Kurumunun kurulması,
- III. Türk Dil Kurumunun kurulması

gelismelerinden hangilerinin Türk Tarih Tezi doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, 8 Ağustos 1928'de İstanbul Gülhane Parkı'nda halka hitap ederek "Arkadaşlar, güzel dilimizi ifade etmek için yeni Türk harflerini kabul ediyoruz. Bizim güzel, ahenkli, zengin lisanımız yeni Türk harfleri ile kendini göstericektir." demiş ve 1 Kasım 1928'de harf inkılâbı gerçekleştirilmiştir. Ardından eğitim alma yaşı dışında kalanlara da yeni yazının öğretilmesi için 1 Ocak 1929'da Millet Mektepleri açılmıştır. Ayrıca bu okullara katılım tüm kadın ve erkekler için zorunlu hâle getirilmiştir.

Buna göre yeni Türk harfleri ile ilgili;

- I. Türkçeyi bilim dili hâline getirdiği,
- II. Türk diline daha uygun olduğu,
- III. kısa sürede yaygınlaşmasının hedeflendiği

ifadelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. İsviçre Medeni Kanunu örnek alınarak hazırlanan Türk Medeni Kanunu'nun bazı özellikleri şöyledir:
- Kadınlara boşanma, mirastan eşit pay alma ve şahitlikte eşitlik hakkı tanınmıştır.
  - Tek kadınla evlilik ve resmî nikâh zorunluluğu getirilmiştir.
  - Hukukta vatandaşlar arasında din ve mezhep farkı ortadan kaldırılmıştır.
  - Kadınlara istedikleri mesleği seçme özgürlüğü verilmiştir.
- Buna göre, Medeni Kanun'un özelliklerine bakarak aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?**
- A) Türk kadınının siyasi hakları güvence altına alınmıştır.
  - B) Kadınların sosyal hayatı katılımı artırılmıştır.
  - C) Hukuksal alandaki farklılıkların sona ermesi amaçlanmıştır.
  - D) Kadınlar, toplumsal ve ekonomik alanda erkeklerle eşit duruma gelmiştir.
  - E) Hukukta laikleşme yolunda adımlar atılmıştır.
9. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile azınlıklara ve yabancılar ait okullarda dinî ve siyasi propaganda yapılmasına izin verilmemiş, bu okullar Millî Eğitim Bakanlığı'nın denetimine bırakılmıştır. Ayrıca azınlıklara ve yabancılar ait okullarda Türkçe, tarih ve coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından verilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Bu şartları kabul etmeyen okullara da Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösterme izni verilmemiştir.
- Verilen bu bilgiye göre,**
- I. Laikleşme yolunda gelişmeler yaşanmıştır.
  - II. Eğitimin millî olma niteliği pekiştirilmiştir.
  - III. Eğitim ve öğretimde birlik sağlanmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I
  - B) Yalnız III
  - C) I ve II
  - D) II ve III
  - E) I, II ve III

HUKUK
İLK
DÖRDÜNCÜ
TEST

8. Falih Rıfkı Atay yeni alfabetin uzun zamanda 15 yıl, kısa zamanda ise 5 yıl içinde öğrenilebileceğini söylediğinde Mustafa Kemal, "Bu iş ya üç ayda olur ya da hiç." diye cevap vermiştir.

Mustafa Kemal'in bu sözü doğrultusunda, harf inkılabı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenebilir?

- A) İnkılaplar gerçekleştirildiğinde eski uygulamaları da birlikte sürdürmeyi
- B) İnkılap ile ilgili yetkililerin alanında uzman kişilerden seçilmesini
- C) İnkılaplar yapılrken sadece kendi düşüncelerini hayata geçirmemeyi
- D) Yapılacak olan inkılap hareketlerini yakından takip etmeyi
- E) Gerçekleştirilmesi düşünülen inkılapların kısa sürede hayata geçirilmesini

10. 15 Nisan 1931'de açılan ve ilk adı "Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti" olan Türk Tarih Kurumunun görevi; Türk tarihini bilimsel yöntemlerle incelemek, millî ve uluslararası kongrelerde Türk Tarih Tezi'ni açıklamaktır. Bu amaçla bizzat Atatürk'ün katılımıyla 2 Temmuz 1932'de I. Türk Tarih Kongresi toplanmıştır. Türk Tarih Tezi çalışmalarına süreklilik getirecek bilim insanı yetiştirmek için de 9 Ocak 1936'da Ankara'da Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi kurulmuştur.

Sadece bu bilgilere göre aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Türk tarihinin araştırılması için akademik yenilikler yapılmıştır.
- B) Millî tarih yazımı öne çıkarılmıştır.
- C) Birbirini tamamlayan yenilikler gerçekleştirilmiştir.
- D) Toplumdaki ikililikleri sona erdiren inkılaplar yapılmıştır.
- E) Milliyetçilik ilkesi doğrultusunda gelişmeler yaşanmıştır.

TEST 106**ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI**

Hukuk, Eğitim ve Kültür Alanında Meydana Gelen Gelişmeler

- I. Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve kapsamlı uygarlıklara sahip olmuşlardır. Bunu incelemek, Türk-işuge ve dünyaya bildirmek bizler için bir borçtur.
- II. Güzel dilimizi ifade etmek için Türk harflerini kabul ediyoruz.
- III. Millî duygular ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin millî ve zengin olması, millî duygunun gelişmesinde başlıca etkendir. Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil, bilinçle işlensin.

Mustafa Kemal Atatürk'e ait olan bu sözlerin aşağıdaki inkılaplardan hangileriyle ilgili olduğu söylenebilir?

	I	II	III
A)	Türk Tarih Kurumunun kurulması	Latin harflerinin kabulü	Türk Dil Kurumunun kurulması
B)	Türk Tarih Kurumunun kurulması	Millet Mekteplerinin açılması	Üniversite Reformu
C)	Millet Mekteplerinin açılması	Türk Dil Kurumunun kurulması	Dil Bayramı'nın kutlanması
D)	Medreselerin Kapatılması	Tevhid-i Tedrisat Kanunu	Cumhuriyetin İlanı
E)	Üniversite Reformu	Millet Mekteplerinin açılması	Latin harflerinin kabulü

TYT YAYMLARI

2. Türk dili tarih boyunca birçok dilin etkisinde kalmıştır. Aydın kesim özellikle Arapça ve Farsça dilinin etkisinde kalmış, bu da halk ile dil anlamında bir ayrılık getirmiştir. Bundan dolayı Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla 12 Temmuz 1932'de, Türk dilinin zenginliğinin ortaya çıkarılması için Türk Dil Kurumu kurulmuştur.

Buna göre, Türk Dil Kurumunun kurulmasında;

- I. Türk dilindeki yabancı kelimelerin atılması,
- II. yeni Türk harflerinin öğretilmesi,
- III. aydınların dili ile halk dili arasındaki kopukluğun giderilmesi

amaçlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesiyle patriarchane ve konsoloslukların mahkeme kurma yetkileri sona erdirilmişdir.

Bu bilgiden hareketle,

- I. Avrupa devletlerinin Türk hukukuna müdahalesi önlenmiştir.
- II. Türk yargısının bağımsızlığı sağlanmıştır.
- III. Patrikhanenin adli yetkileri elinden alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. TBMM, 17 Şubat 1926'da çıkardığı bir kanunla İsviçre'den örnek alınarak hazırlanan Türk Medeni Kanunu'nı kabul etmiştir.

Türk Medeni Kanunu hazırlanırken İsviçre Medeni Kanunu'nun örnek alınmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Toplumsal alanda kadın – erkek eşitliğini sağlaması
- B) Değişime ve yeniliğe açık olması
- C) Siyasi haklar getirmesi
- D) Pratik, akılcı ve demokratik olması
- E) Laik bir anlayışla düzenlenmesi

5. Türkiye Cumhuriyeti'nde;

- 3 Mart 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edilmiştir.
- 11 Mart 1924'te medreselerin kapatmasına karar verilmiştir.
- 1933'te Üniversite Reformu yapılmıştır.

Bu gelişmelerin ortak amacının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Okuma – yazma oranını artırmak
- B) Osmanlı Dönemi'nin eğitim anlayışının izlerini silmek
- C) Kültürel çeşitliliği ortadan kaldırmak
- D) Yabancı bilim insanlarından yararlanmak
- E) Türk harflerinin yaygınlaşmasını sağlamak

6. Mustafa Kemal Atatürk, "Memleket kamuoyunda tartışılan eğitim ve öğretimin birleştirilmesinin zaman kaybetmeksızın uygulanması lüzumunun farkındayız." ifadesiyle Türkiye'de eğitimin tek merkezden idare edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda aşağıdaki inkılaplar- dan hangisinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Medeni Kanun'un kabulü
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü
- C) Yeni Türk harflerinin kabulü
- D) Türk Tarih Kurumunun kurulması
- E) Halifeliğin kaldırılması

7. Mustafa Kemal Atatürk, tarih bilimine büyük önem verdiği, "Türk çocuğu ecdadını tanıtıkça, daha büyük işler yapmak için kendisinde kuvvet bulacaktır." sözü ile ortaya koymuş ve 1931'de de Türk Tarih Kurumunu kurmuştur.

Buna göre, Türk Tarih Kurumunun kurulmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylemenemez?

- A) Ortak bir geçmiş bilinci geliştirmek
- B) Türk milletinin aleyhindeki görüşler karşısında bilimsel çalışmalar yapmak
- C) Türk ırkının diğer ırklardan üstün olduğunu ortaya koymak
- D) Millî bilinç ve millî kimlik oluşturmak
- E) Türk Tarih Tezi'ni yaygınlaştmak

8. Mustafa Kemal Atatürk'e "Başöğretmen" ünvanı verilmesine neden olan Millet Mektepleri, aşağıdaki inkılapların hangisinin tamamlayıcı olarak açılmıştır?

- A) Medreselerin kapatılması
- B) Üniversite Reformu'nun yapılması
- C) Türk Dil Kurumunun açılması
- D) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
- E) Eğitim Kongresi'nin toplanması

9. Cumhuriyet Dönemi'nde eğitim ve kültür alanında gerçekleştirilen;

- I. Türk Tarih Kurumunun kurulması,
  - II. Medreselerin kapatılması,
  - III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü
- gelişmelerinden hangilerinin alanlarındaki ikilikleri ortadan kaldırma yönelik olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. • Türk üniversitelerine yabancı bilim insanların kabul edilmesi
• Darülfünun'un kapatılarak yerine İstanbul Üniversitesi'nin kurulması

Bu gelişmelerle Cumhuriyet Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Türkçeyi daha etkin kullanabilmek
- B) Türk Dil Kurultayları düzenlemek
- C) Türk Tarih Kurumunu açmak
- D) Medreselerin kapatılmasını sağlamak
- E) Üniversite reformunu gerçekleştirmek

11. Türk inkılabı incelendiğinde, önce temel inkılapların yapıldığı daha sonra da temel inkılabla bağlı olarak diğer inkılapların yapıldığı görülmektedir.

Buna göre, aşağıdaki inkılaplardan hangisinin diğer inkılapların yapılmasına zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Azınlıklara ve yabancılara ait okulların Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanması
- B) Üniversite Reformu'nun gerçekleştirilmesi
- C) Musiki Muallim Mektebi'nin kurulması
- D) İstanbul Darülfünun'unda İlahiyat Fakültesi'nin açılması
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

1. Mustafa Kemal Atatürk, Kastamonu gezisinde halka şapkayı tanıtırken “Medeni ve uluslararası kıyafet bizim için çok cevherli, milletimiz için layık bir kıyafettir. Onu giyeceğiz.” demiştir.

Bu söz doğrultusunda kılık kıyafet düzenlemesinin yapılmasında;

- I. çağdaş bir toplum oluşturmak,
- II. medeniyet dünyasında yerini almak,
- III. Batı'daki gelişmeleri tıpatıp taklit etmek

hedeflerinden hangilerinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

2. 3 Aralık 1934'te çıkarılan “Bazı Kisvelerin Giyilmeyeceğine Dair Kanun” ile dinî kıyafetlerin din adamları tarafından yalnızca ibadethanelerde yani dinî törenlerin yapıldığı zamanlarda giyilebileceği zorunluluğu getirilmiştir. En yüksek din görevlisi olan Diyanet İşleri Başkanı bu uygulamanın dışında bırakılmış fakat diğer din adamları dinî bir görev olmadığı zamanlarda sivil kıyafet giymek zorunda olmuşlardır.

Böyle bir kanunun uygulanmasıyla;

- I. tekke, zaviye ve turbelerin kapatıldığı,
- II. dinî kisvelerin inkılaplar alehinde kullanılmasının önlenmeye çalışıldığı,
- III. laiklik yolunda adımlar atıldığı

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan bazı inkılaplar Türkiye Cumhuriyeti'nin, Batılı devletler ile olan ilişkilerini daha da sağlamıştır.

Buna göre;

- I. Türk Dil Kurumunun kurulması,
- II. miladi takvime geçilmesi,
- III. metre ve kilogram gibi ölçü birimlerine geçilmesi

yeniliklerinden hangilerinin, Türkiye'nin Batılı devletler ile ilişkilerini olumlu yönde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti’nde yapılan islahatların önündeki engellerden biri olan tekke ve zaviyeler, Türkiye Cumhuriyeti’nde de aynı özelliklerini devam ettirmiştir. Fakat 30 Kasım 1925’té çıkarılan bir kanunla tarikatlar, tekkelere, zaviyeler ve turbeler kapatılmıştır. Aynı zamanda şeyhlik, dervişlik, dedelik, seyyitlik, babalık, müritlik ve türbedarlık ünvanları da yasaklanmıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İnkılapların önündeki engellerden biri kaldırılmıştır.
- B) Halkın sosyal hayatı daha çok katılması sağlanmıştır.
- C) Sosyal hayatın laikleşmesi konusunda önemli bir adım atılmıştır.
- D) Toplumsal alanda eşitlik sağlanmaya çalışılmıştır.
- E) Ayrıcalık belirten bazı uygulamalar sona ermiştir.

5. Osmanlı Devleti’nde soyadı kullanılmaması toplumsal hayatı pek çok soruna neden oluyordu. Bu durum Türkiye Cumhuriyeti’nde de 21 Haziran 1934’té çıkarılan Soyadı Kanunu’na kadar devam etmiştir. Fakat Soyadı Kanunu ile her Türk vatandaşının Türkçe soyadı kullanması kabul edilmiş; 29 Kasım 1934’té de “efendi, ağa, hacı, hafız, hoca, molla, bey, hanım, paşa, hazretleri” gibi ünvan ve lakapların kaldırılmasına dair bir kanun çıkarılmıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkçılık ilkesi doğrultusunda eşitlik sağlanmaya çalışıldığı
- B) Osmanlı’dan kalan ve statü belirten ifadelerin yasaklanması
- C) Resmî işlerdeki karışıklıkların ortadan kaldırılmak istediği
- D) Toplumsal ayrıcalıkların sona erdirildiği
- E) İnanç özgürlüğünün sağlanması

6. 1926 yılında kabul edilen Kabotaj Kanunu ile Türk karsuları üzerinde taşıma hakkı Türklerle verilmiştir.

Buna bağlı olarak;

- I. çağın gerisinde kalmış bir kurumun kaldırıldığı,
- II. kapitülasyon benzeri oluşumların önlediği,
- III. denizciliğin millîleştirildiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Medeni Kanun ile boşanma, eşit miras ve istediği mesleği seçme haklarını elde eden Türk kadını, Kız Enstitülerinde Batılı metodlarla "modern ve bilgili ev hanımı" olarak yetiştiriliyordu. Türk kadını ayrıca 1927-1928 öğretim yıldından itibaren karma eğitim, 1930'da belediye seçimlerinde seçme ve seçilme, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma, 5 Aralık 1934'te de genel seçimlerde seçme ve seçilme haklarını kazanmıştır.

Buna göre, Türk kadınının aşağıdaki alanların hangisinde yeni haklar elde ettiği söylenemez?

- A) Hukuki   B) Toplumsal   C) Siyasi
D) Sağlık   E) Kültürel

10. Yeni Türk Devleti'nde, 17 Şubat 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde, ekonomi andı anlamına gelen Misak-ı İktisadi kararları alınmıştır. Bu kararlar arasında özel sektörün gerçekleştiremediği girişimlere bizzat devletin el atacağı, özel girişime kredi sağlayacak bir devlet bankasının kurulacağı, küçük çaplı üretimden fabrikalara geçileceği, yabancıların kurdukları tekellerden kaçınılacağı gibi maddeler yer almıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Millî bir ekonomik kalkınmanın gerçekleştirileceğine
B) Ekonomik bağımsızlığın amaçlandığına
C) Dış alımın tamamen sona ereceğine
D) Ekonomi politikasının belirlendiğine
E) Sanayileşme hamlelerinin görüleceğine

8.

Mecliste Büyük Bir Gün

Sınıf farkını gösteren ünvanlar yıkıldı

Lâkap ve ünvanların kaldırılmasına dair kanun dün Meclisten çıktı. Müşüre Mareşal, Paşa, General denilecektir. Ağa, Hacı, Hoca, Ef. Bey, Hanım yok

Adın önüne gelmek şartıyla er kişiye "Bag,, kadına da "Bagan,, denecek

"Inönü'nün çiplak dağlarında bin bir güçlük içerisinde bu değişimini, bu büyük ulusun temel taşıtı atan Çankayanın yalın kayaları üzerinde taş gibi, demir gibi örsle bir millet doğen ATATÜRK'e sonsuz saygılar...,,

Görseldeki gazete incelendiğinde,

- I. Sosyal adalet sağlanmıştır.
II. Çağdaşlaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.
III. Üstünlük belirten ifadeler kaldırılmıştır.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Mustafa Kemal Atatürk, köylüyü milletin efendisi olarak görmüş ve hem köylünün üzerindeki yükün hafifletilmesi hem de tarımın geliştirilmesi için yenilikler yapmıştır.

Yukarıda bahsedilen durumla ilgili yapılan yenilikler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün açılması
B) Zirai Kredi Kooperatifleri Kanunu'nun çıkarılması
C) Ziraat Bankası'nın kurulması
D) Toprak Mahsulleri Ofisi Kanunu'nun çıkarılması
E) Aşar vergisinin kaldırılması

11. Türkiye'de, özel sektörün sanayiye ve ekonomiye katılımını artırmak ve millî sanayinin gelişmesini sağlamak amacıyla 1927'de "Teşvik-i Sanayi Kanunu" çıkarılmıştır. Bu kanunla çeşitli sanayi kuruluşlarına ucuz devlet arazisi ve binalar tahsis edilmiş ve vergi muafiyeti getirilmiştir. Yine de "Teşvik-i Sanayi Kanunu" uygulama alanı bulamamıştır.

Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun uygulanamamasında;

- I. halkın elinde yeterli sermeyenin olmaması,
II. teknik eksikliklerin olması,
III. 1929 Dünya Ekonomi Bunalımı'nın yaşanması

Durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

12. Misak-ı İktisadi Kararları'nda yer alan,

- I. Özel girişime kredi sağlayacak bir devlet bankası kurulacaktır.
II. Demir yolu inşaat programına bağlanmalıdır.
III. Yabancıların kurdukları tekellerden kaçınılmalıdır.

Maddelerinden hangileriyle liberal ekonominin oluşturulmaya çalışıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Türkiye'de, Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı uygulanırken aynı zamanda enerji ve madencilik alanlarında araştırma yapmak ve işletmeleri denetlemek için devlet tarafından 1935'te Etibank açılmıştır. Ayrıca 1933'te küçük özel girişimciyi desteklemek üzere bir kamu bankası olarak kurulan ancak kaynak yetersizliği nedeniyle faaliyete başlayamayan Halk Bankası 1938'de hizmet vermeye başlamıştır.

Bu bilgilerden hareketle,

- Liberal ekonomi geliştirilmeye çalışılmıştır.
- Özel bankaların kurulması engellenmiştir.
- Devletçilik ilkesi ile hareket edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı Dönemi'nde Türkiye'de, halkın tasarrufa ve yerli mali kullanmaya teşvik etmek üzere Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti kurulmuştur. 1930 yılında ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası açılmış, 1934 yılına gelindiğindeyse Birinci Beş Yıllık Sanayi Programı yürürlüğe konmuştur.

Verilen bu bilgilere göre,

- Türkiye'nin krizden etkilenmemesi için önlemler alınmıştır.
- Devletçilik ilkesinden taviz verilmiştir.
- Yatırımların devam etmesi amaçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Cumhuriyet Dönemi'nin millî sağlık politikası; vatandaşların sağlığını korumak, ölüm oranını azaltmak, nüfusu artırmak, bulaşıcı hastalıklarla mücadele etmek ve bu yolla bireylerin sağlıklı yetişmesini sağlamaktır.

Buna göre, Cumhuriyet Dönemi'nde, memleketin sağlık şartlarını düzenlemek ve hastalıklarla mücadele etmek için aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun çıkarılması
B) Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun'un çıkarılması
C) Maadin Bankası'nın kurulması
D) Medeni Kanun'un hazırlanması
E) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

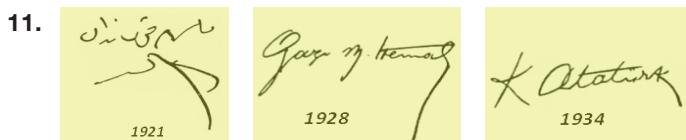
10. Mustafa Kemal Atatürk; "Ellerimiz deniz kıyısında ve zincirlerle bağlı bir hâlde bulunuyor ve ah bir kere hür olsak da şu denizde bir yüzsek diyoruk. İşte bugün özgürlüğümüzü kazandık." demiştir.

Buna göre;

- Türkiye İş Bankası'nın kurulması,
- Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi,
- İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması

gelişmelerinden hangilerinin Atatürk'ün sözü doğrultusunda yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

Atatürk'ün imzaları ve dönemin koşulları göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çağdaşlaşma adımlarının atıldığı
B) Soyadı Kanunu'nun çıkarıldığı
C) Yeni Türk harflerinin kabul edildiği
D) Türk Dil Kurumunun kurulduğu
E) Halkçılık doğrultusunda gelişmeler yaşandığı

12. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren Numune hastaneleri, sağlık ocakları ve doğumevleri açılmıştır. Ayrıca sağlık hizmetleri köylere kadar götürülmüş ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele edilmiştir. Örneğin kolera, veba, tifo, tifüs, çiçek, difteri, kırmızı gibi bulaşıcı hastalıklar parazit tedavi edilmiştir.

Sadece bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenenemez?

- A) Halkçılık ilkesinin uygulandığı
B) Salgın hastalıklarla mücadele edildiği
C) Doğum kontrol yöntemlerinin uygulandığı
D) Sosyal devlet anlayışıyla hareket edildiği
E) Halk sağlığının korunmasına yönelik yeniliklerin yapıldığı

1. Hint Müslümanlarının lideri Ağa Han ile İngiltere Kralı'nın özel danışmanı Emir Ali tarafından, hilafetin güçlendirilmesine dair talepler içeren bir mektup, 1923 yılının Aralık ayında TBMM'ye gönderilmiştir. Abdülmecid Efendi'nin halifeliğine ilk zamanlarda olumlu bakan Fransızlar ise Suriye'deki Müslümanların Fransa karşıtı propaganda girişimleri yüzünden, halifeyi bu topraklardaki hâkimiyetleri için tehdit olarak görmüşler ve hilafetin kaldırılmasını olumlu karşılamışlardır.

Verilen bu bilgiler;

- I. halifeliğin, Türkiye'nin iç işlerine müdahale etme aracı dönüştüğü,
- II. halifenin tüm Müslümanlar tarafından lider kabul edildiği,
- III. dünya kamuoyunun halifelikle ilgili farklı düşüncelere sahip olduğu

durumlarından hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Yeni kurulan Türk devletinde, bir komutan hem ordudaki görevini sürdürürken hem de siyasetçi olarak meclis çalışmalarına katılımıyordu. Erkân-ı Harbiye Vekâleti'nin 1924'te kaldırılmasıyla bu sistem sona ermiş ve Erkân-ı Harbiye Vekâleti'nin yerine bugünkü adlarıyla Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı kurulmuştur. Bu yenilikler ile Genelkurmay Başkanlığı genellikle bir planlama organı rolü oynamış; harekât, eğitim ve istihbarat konularında Silahlı Kuvvetlere emir ve kumanda etmiş; Millî Savunma Bakanlığı ise personel, ikmal ve idare hizmetlerini yürütmeye başlamıştır.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. ordu ile siyasetin birbirinden ayrıldığı,
- II. inkılapların önündeki önemli bir engelin kaldırıldığı,
- III. yasamanın yürütme üzerindeki otoritesinin arttığı

yargılarından hangilerine doğrudan ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. TBMM'de 13 Ekim 1923'te, "Türkiye Devleti'nin Makarr-ı İdaresi Ankara Şehridir." şeklinde çıkan bir kanunla Ankara, resmen Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti olmuştur.

Ankara'nın başkent yapılması;

- I. jeopolitik, stratejik ve coğrafi konumunun uygun olması,
- II. Yunan işgaline son verebilecek bir bölgede yer olması,
- III. ulaşım ve haberleşme açısından elverişli bir konumda olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

4. "Efendiler, yetişcek çocuklara ve gençlerimize, göreceleri eğitim sınırı ne olursa olsun, en önce ve her şeyden önce Türkiye'nin bağımsızlığı için kendi benliğine ve millî geleneklerimize düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek gereği öğretilmelidir. Dünyanın bugünkü durumuna göre, böyle bir savaşın gerektirdiği mücadele ruhunu taşımayan insanlara ve bu nitelikteki insanlardan kurulu topluluklara yaşama ve bağımsızlık hakkı yoktur."

Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitimle ilgili sözleri doğrultusunda;

- I. ulus bilincinin geliştirilmesi gereği,
- II. istiklalin sağlanması yolunda eğitim verilmesi gereği,
- III. Yeni Türk Devleti'nin ulusal egemenlik anlayışıyla kurulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. Türk inkılabı, Atatürk ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirilmiş çağdaşlaşma hareketleridir.

Buna göre, aşağıdaki ilke ve inkılap eşleştirmelerinden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) Laiklik - Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- B) Halkçılık - Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- C) Cumhuriyetçilik - Saltanatın kaldırılması
- D) Devletçilik - Halifeliğin kaldırılması
- E) Milliyetçilik - Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

6. TBMM'deki bir oturumda Vasif Bey, "Arkadaşları! Yeni Türkiye Devleti, herhangi bir kabile serdarının, herhangi bir kabile reisinin taca mazhar olmak için kurduğu bir devlet değildir. İstiklalini kurtarmak isteyen, hür yaşamak isteyen Türk Milletinin doğrudan doğruya ruhundan doğan bir devlettir." demiştir.

Bu ifadeler doğrultusunda aşağıdaki inkılaplardan hangisinin gerçekleştirildiği söylemeyecez?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Medeni Kanun'un hazırlanması
- C) Halifeliğin kaldırılması
- D) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- E) Siyasi partilerin kurulması

7.

Yukarıdaki gazete incelediğinde;

- I. inkılapçılık,
- II. devletçilik,
- III. halkçılık

İlkelerinin hangileri doğrultusunda yenilikler yapıldığı söylemeyebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. "O gün, Türkiye zincirlerini kırarak Türk kara suları üzerindeki taşıma hakkını elde etmiş ve kendi kara sularında denizcilik faaliyetlerini serbestçe sürdürmeye başlamıştır." diyen bir tarih öğretmeni, öğrencilere aşağıdaki gelişmelerin hangisi hakkında bilgi vermiştir?

- A) Misak-ı Millî'nin gerçekleştirilmesi
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi
- C) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
- D) I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması
- E) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

9. Atatürk Dönemi'nde yapılan bazı inkılaplar, Türk milletinin yurtdışında yanlış bir şekilde temsil edilmesini önlemek ve Türk milleti adına kararlar alınmasını engellemek amacıyla yapılmıştır.

Verilen bu duruma;

- I. Medeni Kanun'un ilan edilmesi,
- II. Saltanatın kaldırılması,
- III. Tekke ve zaviyelerin kapatılması

gelişmelerinden hangilerinin örnek oluşturduğu söylemeyebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Türkiye, 1930 yılında çıkarmış olduğu Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile bulaşıcı hastalıklarla mücadele etmeye çalışmıştır. Bu kanun ile kolera, veba, kuduz gibi hastalıklara yakalananların, hasta olduklarını devlete bildirme zorunluluğu getirilmiş ve hastaların, devlet tarafından ücretsiz bir şekilde tedavi edileceği bildirilmiştir.

Sadece bu bilgilere göre,

- I. En büyük bütçe salgın hastalıklarla mücadeleye ayrılmıştır.
- II. Sosyal devlet anlayışı güçlendirilmiştir.
- III. Halkçılık doğrultusunda hareket edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

11. Mustafa Kemal, 1922 yılında verdiği bir mülâkatta, "Çocukluğunma dair ilk hatırladığım şey, mektebe girmek meselesi aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Rüsumatta memur olan babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi'nin mektebine devam etmem ve yeni usul üzerine okumama taraftardı." ifadelerini kullanmıştır.

Mustafa Kemal'in çocukluğunda yaşamış olduğu bu sorunun, Cumhuriyet Dönemi'ndeki hangi gelişme ile çözüme kavuşturulduğu söylemeyebilir?

- A) Millet Mekteplerinin açılması
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- C) Maarif Kongresi'nin toplanması
- D) Türk harflerinin kabul edilmesi
- E) Üniversite Reformu'nun yapılması

1. 17 Şubat – 3 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir'de toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde çiftçilerden alınan aşar vergisinin kaldırılacağı, hayvancılığın geliştirileceği, ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi dallarının oluşturulacağı, millî bankaların kurulacağı ve devletin özel sektörün gerçekleştiremediği girişimlere bizzat el atarak ekonomik görevini yerine getireceği yönünde kararlar alınmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Halkçılık ilkesi doğrultusunda kararlar alındığına
- B) Ekonomik bağımsızlığın elde edilmesinin amaçlandığına
- C) Ulusal bir ekonomik programın uygulanmak istendiğine
- D) Gerekçinde devletçilik politikasının uygulanacağına
- E) Tarımla uğraşanlara kredi desteği verileceğine

2. Yeni Türk Devleti'nde Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle birlikte Meclis Hükümeti sistemi terk edilerek Kabine Sistemi'ne geçilmiştir.

Buna göre Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle birlikte aşağıdakilerden hangisinin kolaylaştırıldığı söylenebilir?

- A) Sultanatın kaldırılmasının
- B) Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasının
- C) Ankara'nın başkent yapılması
- D) Bakanlar Kurulunun oluşturulmasının
- E) İtilaf Devletleri ile barış yapılmasının

3. Mustafa Kemal Atatürk "Nihayet 'Uygarım.' diyen Türkiye'nin gerçekten uygar olan halkı, baştan aşağı dış görünüşüyle dahi uygar ve olgun insanlar olduğunu fiilen göstermek zorundadır." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda;

- I. Şapka Kanunu'nun çıkarılması,
- II. Soyadı Kanunu'nun çıkarılması,
- III. Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun'un çıkarılması

adımlarından hangilerinin atıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) I ve III   E) II ve III

4. Ahmet Öğretmen tarih dersinde I. TBMM Dönemi'nde yapılan tek inkılابın sultanatın kaldırılması olduğunu ifade etmiştir.

Buna göre Ahmet Öğretmen'in;

- I. Laiklik,
- II. Devletçilik,
- III. Cumhuriyetçilik

İlkelerinin hangileri hakkında bilgi vermesi beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

5. Yeni Türk Devleti'nde 1924 Anayasası ile kız ve erkek öğrenciler için ilköğretim zorunlu hâle getirilmiştir. Ayrıca 1927'de iki adet kız teknik öğretim okulu varken bu sayı 1938 -1939 eğitim - öğretim yılında 13'e ulaşmıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. fırsat eşitliğinin sağlanması,
  - II. kadınlarda okuma yazma oranının artması,
  - III. kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) I ve III   E) II ve III

6. Yeni Türk Devleti'nde Batılı ülkelerle ilişkileri düzenleyebilmek, ticari ve mali konularda karışıklıkları gidermek amacıyla bazı adımlar atılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda atılan adımlardan biri değildir?

- A) Miladi takvimin kabul edilmesi
- B) Hafta tatilinin cuma gününden pazara alınması
- C) Alafranga saat sistemine geçilmesi
- D) Devletçilik ilkesinin uygulamaya konulması
- E) Metre ve kilogram ölçü birimlerinin kullanılmaya başlanması

7. Atatürk “Türk dilinin sadeleştirilmesi, zenginleştirilmesi ve kamuoyuna bunların benimsetilmesi için her yayın vasıtalarından faydalananızı. Her aydın, hangi konuda olursa olsun yazarken buna dikkat edebilmeli; konuşma dilimizi ise ahenkli, güzel bir hâle getirmeliyiz.” demiştir.

Buna göre;

- I. Türk Dil Kurumunun açılması,
- II. Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması,
- III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması

gelişmelerinden hangilerinin Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'in “Harp zamanı harf zamanı değildir. Harp olurken harfle oynamak olur mu?” **diyerek aşağıdakilerden hangisinin önemini vurguladığı söylenebilir?**
- A) Eski kurumların bir süre daha yeni kurumlarla devam ettirilmesini
  - B) Vatanın kurtuluşuna öncelik verilmesini
  - C) Geleneksel yapının korunmasını
  - D) İnkılapların birbirini tamamlayıcı nitelikte olmasını
  - E) Eğitimin laikleştirilmesi gerektiğini

9. Devletçilik politikası doğrultusunda 1933 yılında I. Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlanmış ve ertesi yıl uygulanmaya konularak dokuma, maden, kâğıt, kimya, demir-çelik, cam ve seramik alanlarında fabrikalar açılmıştır.

Buna göre I. Beş Yıllık Sanayi Planı ile ilgili,

- I. Ekonomik kalkınmanın hızlanması amaçlanmıştır.
  - II. Teşvik-i Sanayi Kanunu başarıyla uygulanmıştır.
  - III. İthalatın azaltılmasına yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Bir tarih öğretmeni ders sırasında eşitlik, adalet, sosyal devlet gibi kavramlara degenmiştir.

Buna göre öğretmenin aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisine ait bilgiler verdiği söylenebilir?

- A) Halkçılık   B) Milliyetçilik
 C) Devletçilik   D) Laiklik
 E) Cumhuriyetçilik

11. Atatürk Dönemi’nde ekonomik bağımsızlığın sağlanması ve millî ekonomi politikasının izlenmesi ile ilgili sunum yapan bir öğrencinin, aşağıdakilerden hangisine degenmesi beklenemez?

- A) Kapitülasyonların kaldırılmasına
 B) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılmasına
 C) Türk Parasını Koruma Kanunu'nun çıkarılmasına
 D) Yabancı işletmelerin millileştirilmesine
 E) Ziraat Bankasının açılmasına

12. “Atatürk Dönemi’nde çıkarılan kanunlar, herkesin çıkarlarına uygun olması gereğince akıl ve mantığa dayalı olarak hazırlanmıştır.” ifadesini kullanan bir tarihçinin;

- I. Laiklik,
  - II. Milliyetçilik,
  - III. İnkılapçılık,
- ilkelerinden hangilerine vurgu yaptığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

13. Atatürk'ün milliyetçilik anlayışında aşağıdaki unsurların hangisinde birlik sağlanmasının amaçlandığı savunulamaz?

- A) Dil   B) Din   C) Kültür
 D) Tarih   E) Ülkü

1. I. TBMM ile Millî Mücadele'de başarılı olunduktan sonra sıra inkılapların yapılmasına gelmiştir. Ancak meclis savaşlardan dolayı çok yıpranmış ve meclis içinde yapılacak inkılaplara karşı çıkan vekiller yer almıştır. Bunun üzerine I. TBMM 16 Nisan'da kendini feshetmiştir.

Bu durum karşısında;

- I. meşruti rejimin devam ettirilmesi,
  - II. düzenli ordunun kurulması,
  - III. yeni seçimlerin yapılması
- gelişmelerinden hangilerinin yaşanması beklenir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Mustafa Kemal 19 Haziran 1926'da Anadolu Ajansına vermiş olduğu demeçte, "Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar yaşayacaktır." demiştir.

Mustafa Kemal bu sözleri aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerine söylemiş olabilir?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- B) Halk Partisi'nin kurulması
- C) Halifeliğin kaldırılması
- D) Muhalefet partilerinin kurulması
- E) Kendisine karşı suikast düzenlenmesi

2. Rejim karşılarının Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası içinde toplanması sonucunda, 1925'te Şeyh Sait Ayaklanması çıkmıştır. İsyancılarla gerekli önlemleri alamayan Başbakan Ali Fethi Bey'in hükümeti istifa etmiş ve İsmet Paşa başkanlığında yeni hükümet kurulmuştur. İsyancıların bastırılması için Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarılmış ve İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur. İsyancıların bastırıldıktan sonra Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası dini siyasete alet ettiği gereklilikle Bakanlar Kurulu kararıyla 3 Haziran 1925 tarihinde kapatılmıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Halk, rejimin yerleşmesi için gerekli olgunluğa erişmemiştir.
- B) Çok partili hayatı geçiş denemesi başarısız olmuştur.
- C) Ayaklanmaya son vermek için sıkıyönetim ilan edilmişdir.
- D) Yeni partilerin kurulması yasaklamıştır.
- E) İsyancılarla kabine değişikliği yaşanmıştır.

4. Anadolu ve Rumeli Müdafaası-i Hukuk Grubu'nun, 9 Eylül 1923'te Halk Fırkası adını almasıyla Türkiye'deki ilk siyasi parti kurulmuştur. Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle de Cumhuriyet Halk Fırkası adını alan, Mustafa Kemal ve arkadaşları tarafından kurulan bu partinin programı şöyle özetlenebilir:

- Millî egemenliğin halk tarafından ve halk için yapılmasına önderlik etmek
- Türkiye'yi modern bir devlet hâlinde yükseltmek
- Kanun önünde herkesi eşit kılmak
- Türkiye'de kanunları hâkim kılmak, imtiyazsız bir toplum oluşturmak

Buna göre, Cumhuriyet Halk Fırkası'nın kurulmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) Devletin inkılaplar yapılarak çağdaş bir yapıya kavuşturulması
- B) Sınıfsız bir toplum inşa edilmesi
- C) Ülkenin devletçilik ilkesiyle yönetilmesi
- D) Millî istencin meclise yansıtılması
- E) Hukuk kurallarının herkes için geçerli olduğu ayrıcalıksız bir devlet meydana getirilmesi

5. Kurucuları, cumhuriyete bağlı ve laik düşündeden yana kişiler olan Serbest Cumhuriyet Halk Fırkası; cumhuriyete, laik düşünceye ve inkılaplara karşı olanların partinin örgütlerinde görev almaya başlaması ve mitinglerde hükümet aleyhine tezahüratta bulunulması gibi durumlardan ötürü kurulduktan kısa bir süre sonra kendisini feshetmiştir.

Buna göre, Serbest Cumhuriyet Halk Fırkası kurucularının partiyi feshetmeleriyle;

- I. rejimin korunması,
- II. ulusal egemenliğin sürdürülmesi,
- III. çağdaşlaşmanın devam etmesi

durumlarından hangileri sağlanmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, kamuoyundaki ve halktaki mevcut gerginliğin azalmasına yardımcı olabileceğini düşünerek yeni bir muhalefet partisinin kurulması için girişimlerde bulunmuştur. Mustafa Kemal ayrıca, yeni kurulan partinin yanı Serbest Cumhuriyet Halk Fırkasının, devletçilik ilkesiyle haret eden İsmet Paşa hükümetine karşı, liberal görüşe sahip olması gerektiğini savunmuştur.

Buna göre, yeni bir partinin kurulmasında;

- I. tek parti yönetimin devam ettirilmesi,
- II. iktisadi sorunların çözülmesi,
- III. toplumsal huzurun sağlanması

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Atatürk'ün, "İdare usulümüz, kayıtsız şartsız hâkimiyetine sahip olan halkın, mukadderatını bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına dayanır." sözü doğrultusunda, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası 1924'te, Serbest Cumhuriyet Fırkası da 1930'da kurulmuştur.

Buna göre, siyasi partilerin kurulması ile Atatürk'ün;

- I. ulusal egemenlik,
- II. halkçılık,
- III. ulusal bağımsızlık

anlayışlarından hangilerine işlerlik kazandırıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'e muhalif olan bazı vekiller, 2 Aralık 1922'de TBMM'ye seçim kanununun değiştirilmesiyle ilgili şöyle bir önerge vermişlerdir: "Milletvekili olabilmek için, Türkiye'nin bugünkü sınırları içindeki yerlerin birinde doğmak veya seçim bölgesi içinde sürekli oturmak gerekir. Göç edenler ise belirli bir yerde beş yıl sürekli olarak oturduktan sonra milletvekili seçilebilir."

TBMM'ye böyle bir önerge verilmesiyle;

- I. Mustafa Kemal'in etkisiz hale getirilmesi,
- II. kadınlara seçme ve seçilme haklarının verilmesi,
- III. yasama ve yürütme yetkisi üzerindeki vesayetin kaldırılması

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. 1920'li yılların sosyal ve ekonomik sorunlarıyla bunalan toplumda, hükümete karşı hoşnutsuzluklar artmaya başlamıştı. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Türkiye üzerindeki olumsuz etkileri ve hükümetin denetlenmesi gereği yönündeki eleştiriler de artınca Mustafa Kemal'in girişimleyle Ali Fethi Okyar Bey 1930'da, Serbest Cumhuriyet Halk Fırkası'ni kurmuştur.

Bu bilgiler ışığında,

- I. Siyasi rekabetin yaşanması amaçlanmıştır.
- II. Yeni bir kadronun, ülke sorunlarının çözümünde faydalı olabileceği düşünülmüştür.
- III. Cumhuriyetçilik ilkesi doğrultusunda hareket edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Cumhuriyet Dönemi'nde çok partili hayatı geçiş denemeleri yapılmış fakat başarıya ulaşamamıştır.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Halkın siyasi olgunluğa erişememesi
- B) Kurulan partilerin amaçlarından sapması
- C) İnkılapların yeterince anlaşılması
- D) Muhalif partilerin rejim karşıtları için fırsat olması
- E) Tek dereceli seçim sisteminin uygulanması

1. Mustafa Kemal Atatürk, dış politikada 1923 – 1930 yılları arasında Lozan Barış Konferansı'ndan kalan sorunları çözmeye çalışmıştır. Yine dış politikada 1930 – 1938 yılları arasında, Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikalarına karşı önlemler alınmaya çalışılmıştır. Türkiye, bir yandan güvenliğini sağlamak için bölgesel ittifaklar kurarken bir yandan da 1932 yılında Milletler Cemiyetine üye olmuştur.

Buna göre, Atatürk Dönemi'ndeki dış politika ile ilgili,

- I. Yayılmacı bir politika izlenmiştir.
- II. Türkiye'nin bazı sorunlarının çözülmesi için çaba harcanmıştır.
- III. Misak-ı Millî'nin eksik kalan tarafları tamamlanmaya çalışılmıştır.

İfadelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

3. Yabancı okullar, 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildikten sonra azınlık okulları ile birlikte Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. Sonraki yıllarda, Fransa ve Papalık bu meseleye karışmak istese de Türkiye bu durumu bir iç mesele olarak görmüştür. Ayrıca Türk hükümeti, Türk kanunlarına uymaması durumunda bu okulların kapatılacağını bildirmiştir.

Bu bilgiden hareketle,

- I. Bağımsızlıktan ödün verilmemiştir.
- II. Milliyetçilik anlayışıyla hareket edilmiştir.
- III. Türkiye egemenlik haklarını korumak istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Türkiye ile İngiltere arasında Lozan'dan kalan bir sorun olan Musul Meselesi ikili görüşmelerle çözüme kavuşturulmak istenmiştir. İki ülke 1924'te İstanbul'da Haliç Konferansı'nda meseleyi görüşmüştür fakat İngiltere'nin, Türklerin çözüm önerilerini kabul etmemesiyle sorun Milletler Cemiyetine götürülmüştür. Türkiye, bölgede referandum yapmasını teklif etse de sorun, uluslararası alanda yalnız kalan Türkiye'nin aleyhine çözülmüştür. İç sorunlarla uğraşan Türkiye, Musul'un İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılmasını kabul etmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşlamaz?

- A) Türkiye'nin, Misak-ı Millî'den taviz verdiğine
B) Musul Sorunu'nun diplomatik yollarla çözüldüğüne
C) İngiltere'nin, tüm dünya kamuoyunu arkasına aldığına
D) Türkiye'nin demokratik çözümler sunduğu
E) Türkiye'de yaşanan iç sorunların dış politikayı etkilediğine

4. Türkiye, dünya barışını korumak üzere I. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Milletler Cemiyetine, Yunanistan'ın ve İspanya'nın önerisi ve cemiyetin daveti ile 1932 yılında üye olmuştur.

Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasında;

- I. komşularıyla iyi geçinmesi,
- II. barışçı politikalar izlemesi,
- III. Lozan'dan kalan birçok sorunu diplomatik yollarla çözmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye ile Fransa arasında birçok sorun yaşanmıştır. Yaşanan sorunların birçoğu Atatürk Dönemi'nde çözüme kavuşturulurken bazı sorunların çözümü Atatürk'ün vefatından sonra gerçekleşmiştir.

Türkiye ile Fransa arasında yaşanan;

- I. Hatay,
- II. Yabancı okullar,
- III. Adana – Mersin demir yolu

sorunlarından hangilerinin Atatürk Dönemi'nde millî çıkarlara uygun bir şekilde çözüme kavuşturulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Türkiye ile Yunanistan arasında, Lozan Antlaşması'ndan sonra nüfus mübadelesi sorunu yaşanmıştır. Lozan Barış Antlaşması uyarınca, Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan önce İstanbul'da yerlesik olan Rumlar ve Batı Trakya'daki Türkler dışında kalan, Türkiye'deki Rumların ve Yunanistan'daki Türklerin mübadelesi (değişim) kararlaştırılmıştı. Böyle olmasına rağmen Yunanistan, İstanbul'da daha fazla sayıda Rum bırakmak istemiştir.

Yunanistan'ın İstanbul'da daha fazla Rum bırakmak istemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Türkiye ile yeni bir savaşı göze alamaması
- B) Türkiye'nin Hatay'ı geri alması
- C) Göç dalgasının Yunanistan için ciddi toplumsal ve iktisadi sorunlar oluşturmaya başlaması
- D) Türkiye'nin, "Yurttta sulh, cihanda sulh" anlayışıyla hareket etmesi
- E) Yeni bir dünya savaşının yaşanması ihtimalinin ortaya çıkması

8. İkinci Dünya Savaşı'nın yaklaşması, Lozan'dan sonra dünya siyasetindeki şartların değişmesi, Türkiye'yi Boğazlar konusunda harekete geçirdi. Türkiye'nin Lozan'dan kalan en önemli sorunlarından biri olan Boğazlar Sorunu, 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile sona erdi. Bu sözleşmeye göre, Boğazların her iki yakasının silahsızlandırılması uygulaması sona erdi ve Türkiye Boğazlara kendi kuvvetlerini yerleştirdi. Ayrıca Boğazların yönetimi artık bir komisyon'a değil doğrudan Türkiye'ye ait olacaktır.

Buna göre aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Misak-ı Millî'ye uygun olmayan bir durum sona ermiştir.
- B) Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki stratejik önemi artmıştır.
- C) Boğazlardaki güvenlik sorunu ortadan kalkmıştır.
- D) Türkiye'ye yönelik, Boğazlar üzerindeki sınırlandırmalar ortadan kaldırılmıştır.
- E) Uluslararası savaş tehlikesi ortadan kalkmıştır.

7. İkinci Dünya Savaşı'ndan önce, bazı Avrupa ülkelerinin silahlanması, Almanya'da Nazilerin, İtalya'da ise faşist Mussolini'nin yayılmacı politika izlemesi nedeniyle Türkiye, Yugoslavya, Yunanistan ve Romanya arasında 1934'te Balkan Antanti oluşturuldu. Üye ülkeler böylece, birbirinin varlığına saygı gösterecek ve sınırlarını karşılıklı olarak güvenmeye alacakları.

Bu bilgilere göre,

- I. Balkan Antanti'na katılan ülkeler saldırgan bir siyaset izlemiştir.
- II. Türkiye batı sınırını güvence altına almaya çalışmıştır.
- III. İkinci Dünya Savaşı'nın çıkışına engel olunmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Sadabat Paktı 1937'de Türkiye, Afganistan, Irak ve İran arasında imzalanmıştır. Bu paktın oluşturulmasında en büyük etken; İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi sonucu Akdeniz ve Orta Doğu'nun tehdit altında kalması olmuştur. Bu pakt, Balkan Antanti'ndan farklı olarak askeri bir ittifak değil, bir dostluk ve dayanışma paktından ibaretti. Bu pakte göre üye ülkeler, ortak sınırların dokunulmazlığına uyacak, ortak çıkarları ilgilendiren uluslararası uyuşmazlıklarında birbirlerine danışacak ve birbirlerine karşı saldırı hareketlerinde bulunmayacaktı.

Bu bilgiler ışığında,

- I. Türkiye bölgesel barışa katkı sunmuştur.
- II. Sadabat Paktı, Balkan Antanti'ndan daha büyük öneme sahiptir.
- III. Misak-ı Millî'yi gerçekleştirmek amaçlanmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

1. Yunanistan nüfus mübadelesi konusunda, Batı Trakya'daki Türklerin, Balkan Savaşları sırasında geldiklerini ileri sürerken onları mübadeleye tabi tutmak istemiş ve bu konuya Milletler Cemiyeti'ne taşımıştır. Sorun çözülemeden önce Yunanistan'la yeni bir savaşın eşiğine gelinmişse de 10 Haziran 1930'da Ankara'da imzalanan bir antlaşmayla yerleşme tarihlerine bakılmaksızın İstanbul Rumları ile Batı Trakya Türklerinin hepsi "etablı" yani "yerleşik" sayılmışlardır.

Buna göre Etablı Sorunu ile ilgili olarak,

- Çatışmaya dönüşmeden diplomatik yollarla çözülmüşdür.
- Uluslararası bir soruna dönüşmüştür.
- Türkiye'nin saygınlığının azalmasına neden olmuştur.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

3. Mustafa Kemal Atatürk, cemiyetin dünya barışını koruma noktasında yetersiz olacağını bilmesine rağmen Milletler Cemiyeti'nin davetini kabul etmiş ve Türkiye 1932'de Milletler Cemiyeti'ne katılmıştır.

Dönemin koşulları düşünüldüğünde, Mustafa Kemal Atatürk'ün Milletler Cemiyeti'nin davetini kabul etmesinde;

- çıkması muhtemel bir dünya savaşında İngiltere'nin yanında yer almak,
- Türkiye'nin barış yanlısı bir ülke olduğunu dünya kamuoyuna göstermek,
- Misak-ı Millî'den vazgeçildiğini duyurmak

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. Lozan Antlaşması'ndan kalan sorunlardan biri olan Musul Meselesi'ni çözüme kavuşturmak için, 5 Haziran 1926'da Türkiye ile İngiltere arasında Ankara Antlaşması imzalanmıştır.

İmzalanan Ankara Antlaşması'nın bazı maddeleri şöyledir:

- Musul, Kerkük ve Süleymaniye, İngiliz mandası altında olan Irak'a bırakılacaktır.
- Hakkâri Türkiye'ye bırakılacaktır.
- Irak, Musul'dan elde edecegi petrol gelirlerinden %10'unu 25 yıllıkına Türkiye'ye verecektir.

Bu maddelere göre,

- Türkiye emperyalist siyaset izlemiştir.
- Musul Sorunu Türkiye'nin aleyhine çözülmüştür.
- Türkiye, Misak-ı Millî'den taviz vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Aşağıdaki gazetedede Boğazlar Meselesi hakkında bir haber yer almaktadır.

Kurun Gazetesi'nde yer alan bu habere bakıldığına aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi
 B) II. Dünya Savaşı
 C) Londra Boğazlar Sözleşmesi
 D) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
 E) Lozan Antlaşması

5. Mustafa Kemal Atatürk Hatay'ın Türkiye'ye katılması konusunda, "Ben toprak büyütme heveslisidim; barış bozma alışkanlığım yoktur. Ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyicisiyim. Onu alamazsam edemem. Büyük Meclisin kürsüsünden milletime söz verdim. Hatay'ı alacağım." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda;

- I. sorunlara hukuki açıdan yaklaşıldığı,
  - II. uluslararası ilişkilerde yapıcı bir tutum benimsendiği,
  - III. Türkiye'nin yayılmacı politika izlediği
- yargılarından hangileri söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından sonra Türkiye Cumhuriyeti dış politikada bazı sorunlar yaşamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin en çok sorun yaşadığı ülkelerden biri de Fransa olmuştur.

Türkiye'nin Fransa ile yaşamış olduğu sorunlar arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Dış borçlar
 B) Hatay
 C) Yabancı okullar
 D) Adana-Mersin demir yolunun millîleştirilmesi
 E) Etablı

7. Mustafa Kemal Atatürk, dış politikada barışçı olmayı ilke edinerek dünya barışının korunması için bazı adımlar atmıştır. Atatürk'ün, "Barış yolunda nereden bir çağrı geliyorsa, Türkiye onu, gönülden karşıladı ve yardımcılarını esirgemedi." sözü de bu durumu ortaya koymaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin, Atatürk Dönemi'nde Türkiye'nin katıldığı barışı sağlama ve koruma çabalarından biri olduğu söylenemez?

- A) Milletler Cemiyeti
 B) Lozan Antlaşması
 C) Balkan Antantı
 D) Sadabat Paktı
 E) San Remo Konferansı

8. Türkiye Musul'u almak için konferanslar düzenlemiş, İngiltere ile ikili görüşmeler yapmış fakat yine de olumlu sonuç alamamıştır. Askerî harekât yapıp Musul'u almak için hazırlıklar yapan Türkiye, 1925 yılında Şeyh Sait Ayaklanması'nın çıkışıyla Musul sorunu ile ilgilenmemiş Musul'u kaybetmiştir.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Musul'un kaybedilmesinde iç politikadaki sorunlar etkili olmuştur.
- II. Türkiye Musul sorunu için önce diplomatik girişimlerde bulunmuştur.
- III. Türkiye'nin iç sorunları Avrupalı ülkeler sayesinde çözüme kavuşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

9. Millî Mücadele Dönemi'nde, olumlu ilişkiler geliştiren Türkiye ile Sovyet Rusya'nın, 1930'lú yillardan itibaren aralarındaki ilişki zayıflamaya başlamıştır.

Buna göre iki ülke arasındaki ilişkilerin zayıflamasında;

- I. Türkiye'nin, İngiltere ile yakınlaşması,
- II. Sovyet Rusya'nın Boğazlar üzerinde bazı çıkarlarının olması,
- III. Türkiye'nin Batılı devletlerle olan birçok sorununu çözümese

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Dışişleri Bakanı Dr. Tevfik Rüştü (Aras), Musul'un İngiltere'ye bırakıldığı 1926 Ankara Antlaşması ile ilgili "Musullarındaki kararı tanıtmamak, bizi ister istemez yeni bir savaşa sürükleyecekti. Faşist İtalya yürümeye hazırı. Gazi (Atatürk) ve hükümeti bunu çok iyi biliyor. Bunun içindir ki bağırmızı taş basarak, Musul'u bırakmaya razı olduk."

Buna göre, Musul'un İngiltere'ye bırakılmasında;

- I. Mustafa Kemal Atatürk'e muhalefetin artması,
- II. iç politikada sorunlar yaşanması,
- III. Türkiye'nin askerî tehdit altında kalması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. I. Dünya Savaşını kazanan devletlerce; savaş sonrasında ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklarla barışçı yollarla çözmek, ve yeni savaşlara yol açacak sorun ve gelişmeleri önlemek amacıyla 10 Ocak 1920'de Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

Bu bilgilere göre, Milletler Cemiyeti ile ilgili,

- I. yeni bir dünya savaşı çıkışmasını engellemiştir.
- II. kalıcı barışı sağlamaya çalışmıştır.
- III. Birinci Dünya Savaşını sona erdirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. ABD Başkanı Wilson'un, dünya barışının korunması ve sürdürülürliğinin sağlanması amacıyla kurulmasını istediği Milletler Cemiyeti, 10 Ocak 1920'de I. Dünya Savaşının galip devletleri tarafından kurulmuştur.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söyleyenebilir?

- A) Türkiye'nin cemiyete bir türlü üye olamamasına
 B) Soğuk Savaş durumunun sona ermesine
 C) Cemiyetin, galip devletlerin çıkarlarını koruyan bir örgüt hâline dönüşmesine
 D) Savaşan devlet sayısının azalmasına
 E) ABD'nin, Avrupa'daki her olaya müdahale etmesine

3. 1 Aralık 1925'te imzalanan Locarno Antlaşması ile Fransa, Almanya, İngiltere, İtalya, Polonya, Çekoslovakya ve Belçika birbirlerinin sınırlarını tanımışlardır. Almanya'nın da bu antlaşma içinde yer alması, 1926'da Milletler Cemiyeti'ne dahil olmasını sağlamıştır.

Bu bilgiden harekete;

- I. sivil savunmaya eskisinden daha fazla önem verildiği,
- II. Almanya'nın uluslararası iş birliğine dahil olduğu,
- III. yeni savaşların çıkışmasına karşı önlemler alındığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. 27 Ağustos 1928'de Fransa ve ABD'nin öncülüğünde kurulan Briand-Kellog Pakti ile "savunmaya dayanmayan savaş" kanun dışı sayılmış ve anlaşmayı imzalayan devletler anlaşmazlıkların çözümü için savaş yoluna gitmeyeceklerini, barışçıl yöntemlere başvuracaklarını taahhüt etmişlerdir. Türkiye de sonradan bu paktta üye olmuştur.

Atatürk'e ait olan;

- I. "Yurtta sulh, cihanda sulh."
- II. "Muharebe veya meydan muharebesi demek, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla bütün maddi ve manevi güçleriyle karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir."
- III. "Harp zaruri ve hayatı olmalıdır. Hayat-ı memleket tehdidine maruz kalmadıkça harp bir cinayettir."

sözlerinden hangilerinin Türkiye'nin Briand-Kellog Pakti'na katılmasında etkili olduğu söyleynebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

5. Amerikalıların "Büyük Depresyon" adını verdikleri 1929 Ekonomik Bunalımı, New York Borsasının çöküşüyle başlamış ve tarihe "Kara Perşembe" olarak geçmiştir. Milyonlarca insanın işsiz kalmasına neden olan bu ekonomik kriz sonucunda birçok banka batmış, yüzlerce şirket iflas etmiş ve fabrikalar kapanmıştır. Ayrıca bu ekonomik bunalım, köylerdeki toprakların terk edilmesine, pek çok kişinin mal varlığını kaybetmesine neden olmuş ve kısa sürede Avrupa'yı ve bütün dünyayı etkisi altına almıştır. On yıl süren kargaşanın ardından çıkan II. Dünya Savaşı'nın en büyük sebeplerinden biri de bütün dünyayı etkisine alan bu ekonomik bunalım olmuştur.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi ulaşlamaz?

- A) Tarımın azalmasına yol açacak gelişmeler yaşandığına
- B) Sosyal sorunların ortaya çıktığına
- C) Krizin sona ermesinin yeni bir savaşla mümkün olduğunu
- D) Ekonomik bunalımın evrenselle boyutlara ulaştığına
- E) İnsanların yaşam koşullarının kötüleştiğine

6. I. Dünya Savaşı sonrasında, Avrupa'da bazı fikirler güçlenmeye başlamıştır. Bu akımlar bazı ülkelerin saldırgan politikalar izlemesine de neden olmuştur.

Buna göre;

- I. liberalizm,
- II. nazizm,
- III. faşizm

ideolojilerinden hangilerinin, bazı ülkelerin saldırgan politikalar izlemesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Almanya'nın I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzaladığı Versay Antlaşması, Almanya'ya ağır yaptırımlar yüklemiştir. Bu antlaşma Almanya'da birçok siyasi, sosyal ve ekonomik sorun yaşanmasına neden olmuştur. Hem bu sorunlar hem de 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Alman ekonomisi üzerindeki olumsuz etkileri, Nazi Partisine iktidar yolunu açmıştır.

Sadece bu bilgilere göre, Almanya'da Nazilerin iktidara gelmesinde;

- I. Alman ırkının üstünlüğüne inanılması,
- II. Küresel çaptaki ekonomik kriz,
- III. I. Dünya Savaşı'nın yıkıcı etkisi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. İtalya'da diktatörlüğünü ilan eden Mussolini, Akdeniz'de eski Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmak istiyordu. Mussolini bundan dolayı, Akdeniz'e "mare nostrum" (bizim deniz) diyordu.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. bölgesel ittifakların kurulduğu,
- II. İtalya'nın yayılmacı politikalar izlediği,
- III. sivil savunmaya verilen önemini arttığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

9. Adolf Hitler, ekonomik sıkıntılardan içinde boğuşan bütün Alman halkına vaatler sunmuş, Alman ırkının üstünlüğünü vurgulamış, Yahudilerin mallarına el koymuş ve devleti kutsallaştırmıştır. Almanya sınırları dışında yaşayan bütün Almanları bir devlet çatısı altında toplamak isteyen Hitler ayrıca, Nazi düşüncesinin dışında yer alan kişilerin ve partilerin varlığına izin vermeyen bir yönetim tarzı benimsemiştir.

Adolf Hitler'in izlemiş olduğu bu politikalar üzerine aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Totaliter bir rejim kurulduğu
 B) Mali zorluklar karşısında halka bazı sözler verildiği
 C) Yeni devletlerin kurulması için uygun ortamın oluştuğu
 D) Almanya'nın diktatörlükle yönetilmeye başladığı
 E) Saldırgan politikalar yürütülmesine neden olacak fikirlere sahip olduğu

10. 1929 yılında yaşanan ve bütün dünyayı etkisi altına alan Dünya Ekonomik Bunalımı, Türkiye'yi de etkilemiştir. Atatürk bu gelişmeler karşısında, ülke yönetiminde yeni bir kadronun oluşturulmasını istemiştir. Ayrıca 1932 yılının sonlarından itibaren beş yıllık bir sanayi planı hazırlıklarına başlanmış ve 1933 yılında da sanayi yatırımlarının finansmanı için Sumerbank kurulmuştur. Türkiye'de bu çalışmalar sonucunda ve 1934 yılından itibaren uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı sayesinde, çok sayıda tesis açılmıştır.

Buna göre, Türkiye'nin 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'na karşı;

- I. yatırımcılara kredi sağlayacak kurumlar oluşturulması,
- II. özel teşebbüsün engellenmesi,
- III. yeni bir siyasi parti kurulması

önlemlerinden hangilerini aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I ve III

- 1.** Sovyet Rusya, Türkiye'yi Lozan Konferansı'nda Boğazlar konusunda desteklemiştir. Sovyetler ayrıca, Türkiye'nin Boğazlara hâkim olduğu Montrö Görüşmeleri'nde Türkiye'den geçiş hakkı istemiş ve II. Dünya Savaşı'nda kendisine Boğazlardan üs verilmesini talep etmiştir.

Sovyet Rusya'nın bu isteklerle;

- I. Akdeniz'deki güç dengesini kendi lehine çevirme,
  - II. Avrupa siyasetinde etkin olma,
  - III. Türkiye'yi savaş dışı bırakma
- amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

- 3.** Atatürk'ün Fethi Bey'e yazdığı bir mektupta, "Büyük Millet Meclisi'nde ve millet önünde, millet işlerinin serbest müna-kaşası ve iyi niyet sahibi zatların ve firkaların düşüncelerini ortaya koymak milletin yüksek menfaatlerini aramaları, benim gençliğimden beri aşık ve taraftar olduğum bir sis-temdir." ifadeleri yer almıştır.

Bu ifadeler doğrultusunda Atatürk Dönemi'nde Türkiye'de aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşandığı söylenemez?

- A) Siyasi partilerin kurulması
- B) Rejimi tehdit eden her türlü gelişmeye karşı önlemler alınması
- C) Devletçilik ilkesi çerçevesinde hareket edilmesi
- D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- E) Seçmen yaşıının düşürülmesi

- 2.** Atatürk 1937'de Cumhuriyet gazetesine vermiş olduğu röportajda, "Bu, benim şahsi meselemdir. Durumu büyükeliye, daha başlangıçta açıkça ifade ettim. Dünyanın bu durumunda böyle bir meselenin, Türkiye ile Fransa arasında silahlı bir anlaşmazlığa sürükleneceği kesinlikle mümkün değildir. Fakat ben, bunu da hesaba kattım ve kararımı vermiş bulunuyorum. Şayet ufukta, bu yolda binde bir ihtimal belirirse, Türkiye Cumhurbaşkanlığı'ndan ve hatta Büyük Millet Meclisi üyeliğinden çekileceğim ve bir fert olarak bana katılacak birkaç arkadaşla beraber Hatay'a gireceğim. Oradakilerle el ele verip mücadeleye devam edeceğim." demiştir.

Atatürk'ün bu sözlerinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Atatürk'ün Hatay'ı anavatana katma konusunda kararlı olduğuna
 B) Hatay'ın geleceği meselesinin Türk kamuoyuna yansısına
 C) Hatay Meselesi'nin öncelikli olarak diplomatik yollarla çözülmesi gerekiğine
 D) Türkiye'nin gerekirse Hatay için askeri ittifaklara girişibileceğine
 E) Hatay için gerekiğinde silahlı bir mücadeleye girilebileceğine

- 4.** Adolf Hitler, başbakan olduktan kısa bir süre sonra Alman meclisinde yangın çıkışmasını bahane ederek 1933'te seçimlere gitmiş ve meclisteki sandalye sayısını artırmıştır. Hitler aynı yıl Cumhurbaşkanı Hindenburg'un onayıyla Alman Meclisini kapattırmış ve Nazi Partisi dışındaki bütün partileri kapatarak ülkede siyasi faaliyetleri yasaklamıştır.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Hitler'in iktidarı sağlamladırı,
  - II. parlamenter demokrasinin zayıfladığı,
  - III. Hitler'e karşı muhalif olanların güçlerini artırdığı
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.** Mussolini, 1923'te İtalya Senatosundaki söylevinde, "İtalya bir tek denize kapanıp kalamaz. Bu deniz Adriyatik olsa bile. Adriyatik'ten başka Akdeniz vardır." demiştir.

Mussolini'nin bu sözlerinin;

- I. dünya barışının korunması,
- II. saldırıcı politikaların izlenmesi,
- III. millî idealler uğrunda hareket edilmesi

durumlarından hangilerini engellediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Aşağıdaki gazetedede, Boğazlar Sorunu'nun sona ermese neden olan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne ait bir haber yer almaktadır.

Gazetede "Atatürk Türkiye'sinin Yeni Zaferi" başlığının atılması, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde yer alan;

- Boğazların her iki yakasının askerlerden arındırılmasının sona ermesi,
- Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması,
- yabancı ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişinin serbest bırakılması

maddelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

8. Lozan Antlaşması'ndan sonra Türkiye ile Fransa arasında Osmanlı Devleti'nden kalan borçların ödenmesi konusunda sorunlar yaşanmıştır.

Fransa ile Osmanlı borçları konusunda sorunlar yaşanmasında;

- 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın yaşanması,
- Boğazlarda Türk hâkimiyetinin sağlanması,
- Türkiye'nin ekonomide devletçilik politikasını uygulaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. • Doğu illerinde Şeyh Sait Ayaklanması'nın çıkışıyla 4 Mart 1925'te Takrir-i Sükün Kanunu kabul edilmiş ve 7 Mart 1925 tarihinde de İstiklal Mahkemeleri yeniden kurularak isyancılar idam edilmiştir. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası da dini siyasete alet ettiği gerekçesiyle Bakanlar Kurulu kararıyla 3 Haziran 1925 tarihinde kapatılmıştır.

- Serbest Cumhuriyet Fırkası, cumhuriyete yönelik oluşumalar olduğunu fark ederek Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın akibetine uğramamak için kendini feshetmiştir. Partinin kendisini feshetmesinden kısa bir zaman sonra da Menemen Olayı yaşanmıştır.

Yaşanan bu gelişmeler ve isyanların çıkma sebepleri göz önünde bulundurulduğunda,

- Rejime yönelik tehlikeler görülmüştür.
- Yürütmeye gücünün denetlenmesi konusunda sıkıntılar yaşanmıştır.
- Laiklik ilkesinin korunmasına özen gösterilmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Türkiye Cumhuriyeti, Milletler Cemiyetine üye olmadan önceki dönemlerde, cemiyette yapılan toplantıları, alınan kararları yakından takip etmiş ve Lozan'dan kalan meseleleri hep cemiyette çözüme kavuşturmak istemiştir.

Buna göre Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili,

- Sorunları barışçı yöntemlerle çözmeye çalışmıştır.
- Askerî ittifaklardan tümüyle kaçınmıştır.
- Lozan Antlaşması'nı yürürlükten kaldırmak istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

- 1.** I. Dünya Savaşı'nın ardından yapılan antlaşmalar, devletler arasındaki çekişmeleri sona erdirememiştir. Bu durum, II. Dünya Savaşı'nın çıkışındaki en büyük etken sayılmalıdır.

Buna göre II. Dünya Savaşı'nın çıkışında;

- I. kalıcı barışın sağlanamamış olması,
- II. uluslararası rekabetin devam etmesi,
- III. silahlanma yarışının sona ermesi

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

- 2.** Almanya'nın ve Japonya'nın faşist bir siyaset izleyerek dünya egemenliğini ele geçirme iddiası, II. Dünya Savaşı'nın en büyük nedenlerinden biridir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Silahlanma yarışının arttığı
 B) Milletler Cemiyeti'nin dağıldığı
 C) Savaş sanayisinin gelişme gösterdiği
 D) Ekonomik yetersizliğin arttığı
 E) Yayılmacı ve emperyalist politikalar izlendiği

- 4.** Olası bir savaş için 1934'ten itibaren hazırlık yapmakta olan Almanya, 1938'de Avusturya'yı topraklarına katmış ve Çekoslovakya'ya ait Sudetler bölgesini işgal etme planları yapmaya başlamıştır. Bunun üzerine İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya arasında 1938 Münih Konferansı yapılmış ve burada İngiltere Başbakanı Chamberlain'in fikri olan "Yatışırma Politikası" (Appeasement/Epayzmint) çerçevesinde Almanların yaptığı işgaller kabullenilmiştir. Hitler de bunun karşılığında yayılmacı politikasından vazgeçmiş fakat daha sonra verdiği sözde durmamıştır.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. sorunun barışçı yollardan halledilmeye çalışıldığı,
- II. Almanların yayılmacı politikadan tamamen vazgeçtiği,
- III. yeni bir savaşın çıkmaması için diplomatik girişimlerde bulunulduğu

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 3.** Uzak Doğu'nun en güçlü devleti hâline gelen Japonya, İtalya ve Almanya ile birlikte Mihver Devletleri bloğunu oluşturup II. Dünya Savaşı'na katılmıştır. Savaş sırasında toplanan Postdam Konferansı'ndan sonra ABD, Japonya'yi kayıtsız şartsız teslim olmaya zorlamıştır.

ABD'nin bu doğrultuda;

- I. Pearl Harbour Saldırısı'nın yapılması,
  - II. Yıldırım Harekâti'nın gerçekleştirilmesi
  - III. Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombasının atılması
- gelişmelerinden hangilerini gerçekleştirdiği söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

- 5.** I. Dünya Savaşı'nın ardından, Almanya ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan Versay Antlaşması'nda, Almanya'ya karşı ağır ekonomik yaptırımlar yer almıştır. Versay maddelerinin birinde, Almanya ve müttefiklerinin, İtilaf Devletleri'ne vermiş oldukları tüm kayıpların ve hasarların Almanya ve müttefikleri tarafından karşılanacak olması yer almaktaydı. Antlaşmada yer alan diğer ağır maddeler de Almanlarda haksızlığa uğramışlık hissine ve öfkeye yol açmıştır. Tüm bu gelişmeler ve 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı, 1933 yılında Hitler'in iktidar olmasını sağlamıştı.

Sadece bu bilgilere göre Hitler'in yükselişinde;

- I. Almanya'nın Versay hükümlerinden kurtulmak istemesi,
- II. iktisadi kalkınmanın gerçekleştirilmek istenmesi,
- III. Hitler'in yayılma siyaseti izlemesi

durumlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

6. II. Dünya Savaşı'nın çıkışmasına;
- Hitler'in, Alman "Hayat Sahası" oluşturarak Alman ırkını tek bir bayrak altında birleştirmek istemesi,
  - Mussolini liderliğindeki İtalya'nın sömürge elde etmek istemesi ve Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmak hevesine kapılması
- durumları neden olmuştur.

Buna göre II. Dünya Savaşı'nın çıkışında;

- I. uluslararası barışın öne çıkması,
  - II. aşırı milliyetçi duygular,
  - III. Almanya ile İtalya'nın hedeflerinin birbiriley çatışması
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Birleşmiş Milletler Cemiyeti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, eşitlik ilkesi ile hareket edilmediğini göstermektedir?

- A) Kuruluşundan bu yana, hiçbir ülkenin üyelikten çıkarılmaması
 B) Milletler Cemiyeti yetkilerinin Birleşmiş Milletler Teşkilatı'na devredilmesi
 C) Uluslararası bir anlaşmazlığa yol açabilecek her türlü çekişmeli durumun soruşturulması
 D) Silahlanmayı denetleyecek planlar hazırlanması
 E) ABD, SSCB, İngiltere, Fransa ve Çin gibi ülkelere Birleşmiş Milletler kararlarını veto etme hakkının tanınması

8. II. Dünya Savaşı'nda, 60 milyondan fazla insan ölmüştür. Bu savaş sırasında askerlerden daha çok siviller hayatını kaybetmiştir.

Böyle bir durumun yaşanmasında;

- I. kitle imha silahlarının kullanılması,
  - II. insan hakları ihlallerinin yaşanması,
  - III. savaşın cephe gerisine taşması
- gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?**
- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

9. II. Dünya Savaşı'ndaki gruplaşma aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Mihver Devletler	Müttefik Devletler
Almanya, İtalya, Japonya	Fransa, İngiltere, ABD, SSCB

Tabloya bakarak aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) I. Dünya Savaşı'ndan daha çok can kaybına yol açıldığına
 B) Aynı grupta yer alan devletlerin aynı rejimlerle yönetildiğine
 C) Savaş sırasında bazı ülkelerin taraf değiştirdiğine
 D) Savaşın geniş bölgelere yayıldığına
 E) Savaşın cephe gerisinde yaşanmaya başladığına

10. "Asya, Asyalılarındır." diyerek Uzak Doğu'y'u "ortak refah" alanı olarak gören ve Uzak Doğu'da emperyalist amaçlar güden devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moğolistan   B) Japonya   C) Çin
 D) Vietnam   E) Kore

11. ABD, İngiltere ve Rusya, 1943'te Tahan Konferansı'nda bir araya gelmiş ve Türkiye üzerinden yeni bir cephe açılmasını düşünmüşlerdir. Müttefik Devletler aynı yılın Aralık ayında Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü Kahire Konferansı'na davet ederek düşüncelerini iletmişler fakat Türkiye savaşa girmekte çekinceli bir politika takip edince Müttefik Birlikleri, Normandiya Çıkarması ile ikinci cepheyi Fransa üzerinden açmak zorunda kalmıştır.

Bu gelişmelere göre,

- I. Türkiye tarafsızlığını kaybetmiştir.
- II. Fransa, Müttefik Devletler grubuna katılmıştır.
- III. Türkiye'nin, II. Dünya Savaşı'na katılması için çaba harcanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

1. II. Dünya Savaşı sırasında Müttefik Devletler Türkiye'nde savaşa girmesi için Adana ve Kahire'de İsmet İnönü ile görüşmüştür. İsmet İnönü bu görüşmelerde, Türk ordusunun asker ve malzeme yetersizliğini öne sürmüştür.

İsmet İnönü'nün böyle bir politika izleyerek;

- I. Türkiye'nin savaş dışı kalmasını sağlamak,
- II. Türkiye'de yeni cephelerin açılmasını sağlamak,
- III. zaman kazanarak Türkiye'nin tarafsızlığını devam ettirmek

hedeflerinden hangilerini amaçladığı söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

2. II. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla Türkiye'de genç nüfus silahaltına alınmıştır. Ülke bütçesinin büyük bir kısmının savunma giderlerine ayrılması halkın günlük ihtiyaçlarını karşılayamamasına neden olmuştur. O kadar ki ekmek 1942'den itibaren karne ile alınmaya başlamıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'de üretimin düşmesine neden olacak gelişmeler yaşanmıştır.
- B) Savaşın etkilerini azaltmak amaçlanmıştır.
- C) Temel gıdaya ulaşma sıkıntısı yaşanmıştır.
- D) Ülkenin güvenliğini sağlama yolunda adımlar atılmıştır.
- E) Ekonomik kalkınma gerçekleştirilmiştir.

3. II. Dünya Savaşı'nın olumsuz etkilerini en aza indirmek için 26 Ocak 1940 tarihinde kabul edilen Millî Korunma Kanunu ile hükümet, bazı ürünlere el koymak, zorunlu çalışma yükümlülüğü getirmek gibi yetkilere sahip hâle gelmiştir.

Bu bilgilere dayanarak;

- I. yeni vergiler koymak,
- II. karaborsacılığın önüne geçmek,
- III. iş gücü ihtiyacını karşılamak

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

4. Türkiye, II. Dünya Savaşı'nın getirdiği karaborsacılık faaliyetleriyle bazı kesimlerin aşırı zenginleşmesi karşısında Varlık Vergisi'ni çıkarmıştır. 11 Kasım 1942 tarihinde çıkarılan bu vergi ile bir defaya mahsus olmak üzere servet üzerrinden ağır bir vergi alınmaya başlanmıştır. Devlet, vergiyi ödemeyenleri zorla çalışma yoluna gitmiştir.

Bu bilgiden hareketle,

- I. Angarya uygulaması görülmüştür.
- II. Haksız kâr elde edenlerden vergi almak amaçlanmıştır.
- III. Liberalizm ilkesi doğrultusunda hareket edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve II
D) II ve III	E) I, II ve III	

5. Türkiye 1925 yılında kaldırılan Aşar Vergisi'ne benzer bir vergiyle II. Dünya Savaşı'nda yeniden tanıtı. Savaş sırasında alınan bu vergi Toprak Mahsulleri Vergisi idi. Buna göre çiftçiler yetiştirdikleri ürünün %10'unu ya nakit olarak ya da mal olarak ödemek zorunda kaldılar. Fakat ilkel sayılabilen şartlarda tarım yapılması, gençlerin seferberlik ilan edildiği için askere alınması ve iş gücü açığının olması yüzünden köylüler bu vergiden oldukça olumsuz etkilenmişlerdir. Büyük toprak sahipleri de bundan dolayı iktidara cephe almaya başlamıştır. II. Dünya Savaşı'nın ardından 23 Ocak 1946 tarihinde Toprak Mahsulleri Vergisi yürürlükten kaldırılmıştır.

Türkiye'nin II. Dünya Savaşı sırasında uygulamış olduğu bu politikalar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarımsal verimin artmasını amaçladığı
- B) Ekonomik tedbirler alınmaya başlandığı
- C) Çiftçinin üzerinde ağır bir yük oluştugu
- D) Hükümete karşı muhalefetin arttığı
- E) Aynı ve nakdi vergi alma usulünün uygulandığı

6. SSCB 1945'te, yani II. Dünya Savaşı sırasında, Türkiye'den Kars ve Ardahan'ı istemiş ve Boğazlar'da askerî bir üs kurmak istedğini belirtmiştir.

Bu durumun, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'yi nasıl bir şekilde etkilediği söylenebilir?

- A) Boğazlar üzerinde tam hâkimiyetin sağlanması için Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- B) SSCB ile anlaşma zemininin aranması
- C) Türkiye'nin, Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması için harekete geçmesi
- D) SSCB ile ABD arasındaki iki kutuplu dünya siyasetinde Türkiye'nin Batı'dan yana tavır sergilemesi
- E) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması

7. Birleşmiş Milletler Cemiyeti'ne üye olabilmek için Müttefik Devletler, savaşa katılmak gerektiğini ilan etmişlerdir.

Buna göre, Birleşmiş Milletler Cemiyeti'ne katılabilmek için Türkiye'nin;

- I. SSCB,
- II. Almanya,
- III. Japonya

ülkelerinden hangilerine savaş ilan ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Yahudilerin Filistin'de bağımsız devlet kurma girişimleri II. Dünya Savaşı'ndan sonra 1948'de başarıya ulaşmıştır. Bunun üzerine Mısır, Ürdün, Suriye, Lübnan ve Irak devletleri, İsrail'e savaş açmışlardır. Başta ABD olmak üzere Avrupa ülkeleri tarafından desteklenen İsrail, "Birinci Arap-İsrail Savaşı" olarak bilinen bu savaşta üstünlük elde etmiştir. Savaş sonucunda Birleşmiş Milletlerin arabuluculuğu ile ateşkes imzalanmıştır.

Sadece bu bilgilere göre;

- I. Filistin Sorunu'nun uluslararası bir soruna dönüştüğü,
- II. Birleşmiş Milletlerin tarafsızlığını bozduğu,
- III. İsrail'in Filistin'de devlet kurduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. İngiltere, ABD ve SSCB savaş sonrasında düzeni sağlamak, Rusya'nın Japonya'ya karşı savaş açmasını sağlamak amacıyla 4 Şubat 1945'te Yalta Konferansı'nda bir araya gelmiştir. Yalta'da gerçekleşen bu görüşmeler, savaş döneminin sonu; savaş sonrası dönemin başlangıcı olarak kabul edilmiş fakat birçok konuda anlaşmaya varılmıştır. Bu görüşmelerden sonra devletler arasında iş birliği dönemi sona ermiş, rekabet ve mücadele dönemi başlamıştır.

Buna göre, Yalta Konferansı'yla ilgili;

- I. Müttefikler arasındaki çıkar çatışmalarının gün yüzüne çıktıığı,
- II. Mihver Devletler bloğunun parçalandığı,
- III. Türkiye'nin SSCB ile karşı karşıya geldiği

ifadelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. II. Dünya Savaşı'nın ardından, Amerika öncülüğünde 24 Ekim 1945'te Birleşmiş Milletler Teşkilatı kuruldu ve ABD, Truman Doktrini ve Marshall Planı ile Avrupa'nın giderek Sovyet etkisine girmesine engel olmaya çalışmıştır. Çünkü Sovyet Rusya; Çekoslovakya, Macaristan, Doğu Almanya, Polonya, Romanya ve Bulgaristan'ı kendine bağlı devletler hâline getirerek kendi rejimini yaymaya çalışıyordu.

Verilen bu bilgilere göre ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) SSCB dünya savaşından en kazançlı çıkan devlet olmuştur.
- B) Sosyalizm, dünya savaşının ardından en çok yayılma alanı bulan görüş hâline gelmiştir.
- C) II. Dünya Savaşı'nın ardından iki kutuplu bir dünya oluşmuştur.
- D) Almanya'ya karşı kurulan ittifak devam etmiştir.
- E) Türkiye, ABD'nin yapmış olduğu yardımlardan yararlanma imkânı elde etmiştir.

1. Almanya; siyasi, askerî ve ekonomik sınırlamalar içeren Versay Antlaşması'ni ortadan kaldırmak ve Alman ırkını tek bir bayrak altında toplama hedeflerini gerçekleştirebilmeK için Avrupa'yı kendisine bir hayat sahası olarak görmüştür. Türkiye de hayat sahası politikasına dayalı sınırın nerede başlayıp nerede biteceğinin bilinmemesinden dolayı endişe içinde olmuştur. Almanların bu politikası, II. Dünya Savaşı'nın çıkışındaki en büyük etken olmuştur.

Bu gelişmeler;

- I. Almanların, İngiliz sömürgelerine göz diktiği,
- II. Türkiye'nin müttefik arayışına girdiği,
- III. Milletler Cemiyeti'nin işlevsiz hâle geldiği

durumlarından hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Sovyet Rusya, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra toplanan Postdam Konferansı'nda işgal etmiş olduğu ülkelerdeki komünist rejimlerin İngiltere ve ABD tarafından tanınmasını istemiştir. Ruslar ayrıca savaştan sonra Türkiye ve Yunanistan üzerinden Doğu Akdeniz'e yayılmayı hedeflemiştir.

Sovyet Rusya'nın bu girişimleri hakkında,

- I. ABD'nin Truman Doktrini'ni uygulamaya koymasına zemin oluşturmuştur.
- II. ABD öncülüğünde, Türkiye ile Yunanistan arasında ortak pazar kurulmuştur.
- III. Ruslar, etki alanlarını genişletmek istemiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. 1948-1949 Birinci Arap-İsrail Savaşı sonucunda imzalanan ateşkes ile İsrail, Filistin topraklarının hemen hemen dörtte üçünü ele geçirmiştir ve yapılan paylaşımı göre milletlerarası statüye sahip olmasından kararlaştırılan Kudüs şehrini de yarısı, İsrail'in eline geçmiştir. Kudüs'ün diğer yarısı Ürdün'de kalmıştır da 1967 Savaşı'nda İsrail, Kudüs'ün diğer yarısını da ele geçirmiştir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. mülteci durumuna düşecek insan sayısının artması,
  - II. Orta Doğu'daki sorunların sona ermesi,
  - III. Filistin'in demografik yapısında değişiklik yaşanması
- gelişmelerinden hangilerinin görülebileceği söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Türkiye İkinci Dünya Savaşı'na katılmamış fakat savaşın getirdiği ekonomik ağırlığı her alanda hissetmiştir. Devlet de savaş sırasında yaşanan tüm zorlukların üstesinden gelebilmek için bazı politikalar takip etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin İkinci Dünya Savaşı'nda yürekten hangisi yer almaz?

- A) Varlık Vergisi'nin çıkarılması
- B) Karaborsacılığın engellenmeye çalışılması
- C) Millî Korunma Kanunu'nun çıkarılması
- D) Ekmeğin karne ile dağıtılmaya başlanması
- E) Misak-ı İktisadi Kararlarının alınması

5. Mussolini Akdeniz'e, "mare nostrum" (bizim deniz) demiş ve "İtalya bir tek denize kapanıp kalamaz. Bu deniz Adriyatik olsa bile. Adriyatik'ten başka Akdeniz vardır." sözünü söylemiştir.

Buna göre İtalya ile ilgili;

- I. yayılmacı politika izlediği,
- II. dünya barışını tehdit ettiği,
- III. ulusal iradeyi öne çıkardığı

yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

6. İkinci Dünya Savaşı sırasında Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, "Kendi emniyetimizi ve müşterek sulh ve emniyet idealini takviye edecek antlaşmalardan çekinmeyeceğiz. Komşularımıza gelecek tehlikeleri, bir adım sonra bize gelecek gibi önlemek için iktidarımızda olan tedbirleri alacağız." demiştir.

İsmet İnönü'nün bu sözü doğrultusunda Türkiye'nin;

- her ne olursa olsun dünya savaşına katılma,
- kendi bölgesinde güvenliği sağlayacak tedbirler alma,
- toprak bütünlüğünü koruma

politikalarından hangilerini izleyeceği savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. İkinci Dünya Savaşı'nda, ABD ile SSCB aynı blokta yer almışına rağmen savaştan sonra ABD liderliğinde demokratik devletlerin bir araya geldiği Batı Blok'u oluşturken, SSCB liderliğindeki komünist ideolojiler de Doğu Blok'u oluşturmuşlardır. Böylece iki kutuplu bir dünya siyaseti ortaya çıkmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Uluslararası ilişkilerde eşitlik anlayışının öne çıktığının
 B) Mihver grubuna karşı kurulmuş olan büyük ittifakın sona erdiğinin
 C) Avrupalı devletlerinin güç ve itibar elde ettiğinin
 D) Demografik değişimler yaşandığının
 E) İkinci Dünya Savaşı'nın kazananının olmadığı

8. Türkiye, İkinci Dünya Savaşı'na filen katılmasa da savaşın sonuna doğru Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmiştir.

Türkiye'nin böyle bir harekete aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Küresel bir güç olmayı
 B) Hitler'in Türkiye'yi işgal etmesini engellemeyi
 C) Yurtta sulh, cihanda sulh anlayışını terk etmeyi
 D) Savaş sonucunda imzalanacak uluslararası antlaşmalarдан yararlanmayı
 E) Uluslararası rekabette bağımsızlığını korumayı

9. Aşağıdaki gazetedede, İkinci Dünya Savaşı'na dair bir haber yer almaktadır.

Japonya için kara bir gün

1-Kızıldır Mançuriya hududunu geçti, 2-Nagasakiye ikinci atom bombası atıldı, 3-Amerikan donanması Japon kara sularına girdi

Sadece gazetedeki haber incelendiğinde;

- kitle imha silahlarının kullanıldığı,
- Japonya'nın savaştan çekilmek zorunda kaldığı,
- insanlık suçu işlendiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

10. Tarımla uğraşan kesimi vergilendirmek, askerin ve halkın asgari ölçüde beslenmesini sağlamak için Toprak Mahsulleri Vergisi'nin çıkarılması

Büyük toprak sahiplerinin iktidar partisine karşı cephe alması

?

İkinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de yaşanan yukarıdaki gelişmeler neden-sonuç ilişkisi içerisinde incelendiğinde Türkiye'de aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanması beklenir?

- A) Birleşmiş Milletlere üye olunması
 B) Karaborsacılığın sona erdirilmesi
 C) İthalatın artmaya başlaması
 D) Çiftçinin üzerindeki ağır bir yükün kaldırılması
 E) Varlık Vergisi'nin uygulamaya konulması

1. İsmet İnönü 19 Mayıs 1945 tarihinde Gençlik ve Spor Bayramı'nda yaptığı konuşmasında, "Memleketimizin siyasi idaresi, cumhuriyetle kurulan halk idaresinin her istikamete ilerlemeleri şartlarıyla devam edecektir." demiştir.

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün bu sözü doğrultusunda ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'de;

- I. çok partili hayatı geçilmesi,
- II. ekonomik tedbirlerin alınması,
- III. parti içi muhalefetin engellenmesi

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. II. Dünya Savaşı sona erdiğinde TBMM'de çiftçiyi topraklandırma konusunda çalışmalar başlamıştır. Bu konuda çıkarılan bir yasaya arazisi olmayan çiftçi toprak sahibi yapılmıştır.

Bu çalışmalarla Türkiye'de aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Yurt topraklarının sürekli ekilmesinin
- B) Büyük arazilere sahip kesimin azaltılmasının
- C) Zirai alanda kendi kendine yeterliliğin sağlanması
- D) Yeni tarım alanları açarak üretimin artırılmasının
- E) Hayvancılık faaliyetlerinin en aza indirilmesinin

2. 1945 yılında TBMM'de, Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Tasarısı'nın maddeleri görüşürken ciddi tartışmalar yaşanmış ve mecliste muhalif bir grup ortaya çıkmıştır. Aynı yıl yapılan Bütçe Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelerde bu muhalif hareket daha da belirlenmiş ve CHP içinde bulunan bazı isimler, bu muhalif hareketlerin ardından Demokrat Parti'yi kurmuşlardır.

Bu bilgilere göre çok partili hayatı geçiştir;

- I. çiftçi üzerindeki vergilerin azaltılması,
- II. mali politikalarda uzlaşma sağlanamaması,
- III. sanayi alanındaki kalkınmanın sürdürülmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Demokrat Parti'nin kurulma sürecini başlatan Dörtlü Takrir'de "Millî hâkimiyetin en doğal sonucu ve aynı zamanda dayanağı olan Meclis denetimini, anayasamızın yalnız şekline değil ruhuna da tamamıyla uygun olarak tecellişini sağlayacak tedbirlerin aranması" ifadeleri yer almıştır.

Buna göre Dörtlü Takrir ile Türkiye'de;

- I. çift dereceli seçim,
- II. liberal ekonomi,
- III. demokrasi

anlayışlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. TBMM'de 5 Haziran 1946'da oy çoğunluğu ile kabul edilen Seçim Yasası Tasarısı'nda "açık oy, gizli sayım" yöntemi benimsenmiştir. Bu tasarıya göre oylar açık bir şekilde kullanılacak, gizli bir şekilde sayılacak ve sayımdan sonra oylar yakılacaktır.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. seçmen sayısının artması,
- II. seçime duyulan güvenin azalması,
- III. seçmen yaşıının düşürülmesi

durumlarından hangilerinin yaşanabileceği söylenilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. CHP, Ekim 1947'de yapılacak olan genel seçimleri 21 Temmuz 1946'da yapma kararı almış, böylece Türkiye'deki ilk erken genel seçim yapılmıştır. Bu seçimde CHP 397, yeni kurulan ve örgütlenmesini tamamlayamayan Demokrat Parti de 61 vekil çıkarmıştır.

Buna göre seçim sonuçlarına;

- I. seçimde usulsüzlük yapılması,
  - II. tek dereceli seçim sisteminin uygulanması,
  - III. parti teşkilatlanmalarının gerçekleştirilememesi
- durumlarından hangilerinin etki ettiği söylenebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. 17 Ağustos 1946 tarihli bir gazetedede yer alan haber söyledir:

Meclis açıldı, İnönü 451 oydan 388 i ile tekrar Cumhur Başkanlığına seçildi

Saracoğlu kabinesi istifa etti, yeni kabineyi kurmağa İstanbul milletvekili Recep Peker memur edildi

Bu haber dikkate alındığında;

- I. ikinci kez cumhurbaşkanı olunabildiği,
  - II. iktidardaki partinin değiştiği,
  - III. hükümet değişikliği yaşandığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. Dörtlü Takrir'in CHP tarafından kabul edilmemesi sonucunda, önergeyi veren kişiler Demokrat Parti'yi kurmuştur.

Demokrat Parti'nin kurucuları arasında aşağıdaki isimlerden hangisi yer almamaktadır?

- A) Celal Bayar
 B) Refik Koraltan
 C) Adnan Menderes
 D) Fuat Köprülü
 E) Kâzım Karabekir

7. Fransız yazar Maurice Duverger, Demokrat Parti'nin 1950 seçimini kazanması ile ilgili, "Demokrat Parti, bütün gayri-memnunları bir araya getirmeye muvaffak olmuştu. Devletçilik yüzünden hiddetlenmiş sanayici ve tüccarı, siyasi liberalizmin aşık ve hayranı olan aydınları, dinde daha çok serbestlik isteyen Müslümanları, Toprak Kanunu yüzünden telaş ve endişeye düşen büyük toprak sahiplerini, yukarıda saylıklarımızın peşinde takılmaya alışmış köylü kitlelerini, sendika hürriyetleriyle grev hakkını özleyip bu husustaki vaatlerin cazibesine kapılan işçileri bir araya getirmiştir." demiştir.

Bu bilgiden hareketle halkın, Demokrat Parti'den aşağıdaki politikalardan hangisini uygulamasını beklediği söylenemez?

- A) Serbest piyasa ekonomisini
 B) Çiftçiyi topraklandırmasını
 C) Siyasi özgürlükleri genişletmesini
 D) Arapça ezanın okunmasını
 E) İşçi haklarını genişletmesini

10. Türkiye'de yapılan seçimlerin daha demokratik hale getirilmesinde;

- I. gizli oy, açık sayımlı sisteminin uygulanması,
- II. oy sayımlından sonra oyların yakılması,
- III. çift dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sisteme geçilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. ABD, SSCB'nin Avrupa'da oluşturmuş olduğu tehdidin, Kuzey Atlantik ülkelerini de içine alacağından endişe etmiş ve Monroe Doktrini'ni terk etmiştir. Bu politika doğrultusunda 1949'da, ABD'nin öncülüğünde ve katılımı ile İngiltere, Portekiz, Danimarka, Kanada, Hollanda, Lüksemburg, Fransa, Belçika, İtalya, İzlanda, Norveç arasında "Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü" yani NATO kurulmuştur.

Bu bilgilere göre;

- I. ABD'nin, Sovyet tehdidinin önlenmesi için mücadele ettiği,
- II. tüm Avrupa ülkelerinin Sovyet Rusya'ya cephe aldığı,
- III. ABD'nin siyasi yalnızlık politikasını terk ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. ABD Başkanı Truman, 12 Mart 1947'de Avrupa'yı desteklemek ve güçlendirmek için Truman Doktrini'ni ilan etmiştir. Buna göre Truman Doktrini ile SSCB tehdidine karşılık Yunanistan'a 300 milyon, Türkiye'ye de 100 milyon dolarlık yardım yapılmıştır.

Böylece ABD'nin, Truman Doktrini ile;

- I. Varşova Pakti'ni etkisizleştirmek,
  - II. SSCB'nin yayılmasını engellemek,
  - III. ekonomik ve siyasal hâkimiyetini genişletmek
- amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Demokrat Parti'nin "altın yılları" olarak tabir edilen 1950-1954 döneminde, Ziraat Bankası aracılığıyla köylüye, çiftçiye kolay ve ucuz kredi imkânı sağlanmasıın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Sovyet yayılmacılığını önlemek
- B) Tarım ve tarıma dayalı sanayileşmeyi hızlandırmak
- C) ABD'den Marshall Planı dâhilinde yardım alınmasını önlemek
- D) Yabancı sermaye akışını engellemek
- E) Erken seçim çalışmalarını hızlandırmak

2. ABD öncülüğünde Kuzey Atlantik ülkelerini de içine alan NATO'nun kurulmasına karşılık Sovyetler Birliği de kontrolü altındaki devletleri bir arada tutmak için Varşova Pakti'ni meydana getirmiştir. Böylece Sovyetler Birliği, Varşova Pakti ile olası bir NATO saldırısına karşı Doğu Avrupa ülkelerini koruma altına almıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Küresel ölçekli ittifaklar oluşturulduğuna
- B) ABD ve SSCB'nin öncülüğünde dünyada iki kutuplu bir yapı oluştuğuna
- C) Soğuk Savaş'ın şiddetlenmesine yönelik gelişmeler yaşandığına
- D) Sovyetlerin, kendisine bağlı ülkelerdeki nüfuzunu artırıldığına
- E) ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki en çetin mücadelenin sadece askerî alanda yaşandığına

5. ABD'nin Truman Doktrini'yle ilgili ABD Askerî Yardım Kurulu Başkanı Tümgeneral H. L. Mc. Bridge, "Türkiye'ye yapılan yardımın amacı şudur: Birincisi, Türklerin Sovyet baskularına karşı sağlam bir millî cephe hâlinde mukavemet azim ve kabiliyetlerini pekiştirmek; ikincisi, herhangi bir savaş hâlinde Türklerin Sovyet tecavüzüne karşı, kuvvetle karşı koymasını sağlayarak Türk askerî potansiyelini İslah etmektir." demiştir.

Bu bilgilerden hareketle,

- I. Türkiye, Sovyetler Birliği tehdidine karşı yeni bir mütteliğe destek elde etmiştir.
- II. ABD Truman Doktrini ile Türkiye'nin komünizmle mücadele etmesinde etkin rol oynamıştır.
- III. Türkiye'nin NATO'ya üye olması sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

6. Türkiye'de, 1950-1960 yıllarında kentlerde ticaret ve küçük sanayi işletmeleri artmıştır.

Bu gelişmelere bağlı olarak;

- I. altyapı sorunlarının artması,
- II. köyden kente göçün azalması,
- III. büyük kentlerde gecekondu sayısının artması

durumlarından hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

7. Güney Kore'ye Komünist Kuzey Kore'nin saldıruları karşısında askerî destek veren Türkiye, 1952 yılında NATO'ya kabul edilmiştir.

Türkiye'nin NATO ittifakına dâhil olmasıyla aşağıdakilerden hangisini yaşadığı söylenemez?

- A) Siyasi güvene kavuşması
 B) Askerî alanda geniş yardımlar almaya başlaması
 C) Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernize edilmesi
 D) Batı ülkeleri ve ABD ile ilişkilerin gelişmesi
 E) Varşova Pakti'na katılmasının kolaylaşması

8. Türkiye ve bazı Avrupa ülkeleri, Sovyet tehdikesine karşı ABD'den maddi destek görmüştür.

ABD'nin, Türkiye'ye;

- I. Avrupa Konseyi,
- II. Truman Doktrini,
- III. Marshall Planı

gelişmeleri ya da kurumlarından hangileri ile yardımda bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. Demokrat Parti Dönemi'nde,

- "Atatürk Aleyhinde İşlenen Suçlar Hakkında Kanun" tasarıtı 31 Temmuz 1951 tarihinde Meclis'te kabul edilmiş ve Atatürk'ü Koruma Kanunu yasallaşmıştır.
- Türk parasında görevde yer alan cumhurbaşkanı yerine Atatürk'ün portresinin yer olması prensibi kabul edilmişdir.

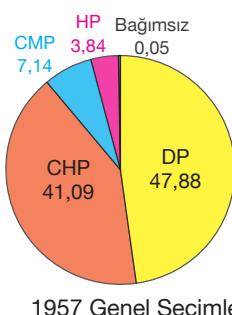
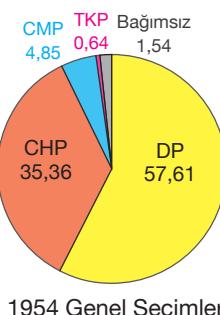
Demokrat Parti Dönemi'ndeki bu gelişmeler;

- I. Türk parasının değer kazandığı,
- II. Atatürk'e saygı gösterildiği,

durumlarından hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) II ve III

10. Türkiye'de 1954 ve 1957 yıllarında yapılan genel seçim sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

Seçim sonuçlarına göre;

- I. ana muhalefet partisinin değişmediği,
- II. mecliste yeni partilerin görüldüğü,
- III. Demokrat Parti'ye verilen halk desteğinin azaldığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Türkiye'de 1946 – 1950 yılları arasında kurulan siyasi partiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Millî Kalkınma Partisi	Yalnız Vatan İçin Partisi
Demokrat Parti	Türk Muhafazakâr Partisi
Liberal Demokrat Parti	Serbest Demokrat Partisi
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi	Millet Partisi
Çiftçi ve Köylü Partisi	Toprak Emlak ve Serbest Teşebbüs Partisi
İslam Koruma Partisi	Türkiye İşçi ve Çiftçi Partisi

Bu tabloya bakarak,

- I. Demokratik bir ortam oluşturulmuştur.
- II. Halkın temsil gücü artmıştır.
- III. Farklı kesimler mecliste temsil edilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I ve III

2. Büyük Amerikan Cumhuriyeti'nin memleketimiz ve milletimiz hakkında beslemekte olduğu yakın dostluk hislerinin yeni bir nişanesini gösteren bu mutlu hadiseyi her Türk, insanlığın devamlı bir barış devresine kavuşmak için geçirmekte bulunduğu intikal devresinde ileri bir adım gibi can dan alķılaşmaktadır. İkinci Cihan Harbi esnasında ve harbin fiilen sona ermescinden sonra milletimizin ispat ettiği yüksek meziyet ve ideallerin dünya kamuoyu önünde takdir edildiğini belirten bu yardım, Türkiye'ye zaruri ve normal müdafaa malzemesinin bir kısmını temin suretiyle harp neticesinde düşmüş bulunduğumuz iktisadi güçlüklerin kısmen telafisinde de ferahlatıcı bir etken olacaktır.

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün bu sözleri doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'nin ekonomik alanda rahatladığı
 B) İkinci Dünya Savaşı'nın ardından yaşanan sıkıntıların aşılması konusunda gelişmeler yaşandığı
 C) Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı'nda fiilen yer aldığı
 D) ABD'nin Türkiye'ye iktisadi yardımda bulunduğu
 E) Türkiye'nin kendini koruma noktasında destek elde ettiği

3. Türkiye, ABD'nin Marshall Planı ile yaptığı yardımlarla sadece tarım alanında değil madencilik, ulaşırma ve bayındırılık alanlarında da kalkınma yaşamıştır. ABD ayrıca yapmış olduğu yardımların kara yolları yapımı için de kullanılmasını istemiştir. Türkiye de bundan dolayı demir yolları yapımını durdurup kara yolları yapımına ağırlık vermiştir. Böylece köylerden, kent ve kasabalara ulaşım daha kolay hâle getirilmiştir.

Buna göre Türkiye'de;

- I. petrol,
- II. konaklama,
- III. otomobil

ihtiyaclarından hangilerinin artması beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I ve III

4. "Demokrat Parti, demokrasinin öne çıkarılması ve ekonomik liberalizmin geçerli kilinması için çalışmalar yapmıştır." diyen bir kişi;

- I. gizli oy açık tasnif sisteminin getirilmesi için çalışması,
  - II. Devlet Malzeme Ofisi'nin açılması
  - III. Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası'nın kabul edilmesi
- gelişmelerinden hangilerini örnek olarak gösteremez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

5. 1950 seçimlerinde CHP yüzde 29,6 oy oranı ile 69 milletvekili, Demokrat Parti ise yüzde 55,2 oy oranı ile 416 milletvekili çıkarmıştır. Bu sonuçlarla Demokrat Parti iktidar olmuş, böylece Türkiye'de, yeni bir siyasi dönem başlamıştır. Bu gelişmelerle ilgili olarak eski Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, "Benim en büyük yenilgim en büyük zaferim oldu." demiştir.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. iki dereceli seçim sisteminin sona erdiği,
- II. Türkiye'nin çok partili dönemi yaşadığı,
- III. demokrasiye olan inancın güçlendiği

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Türkiye, Birleşmiş Milletler üyesi olarak 1950 yılında başlayan Kore Savaşı'na asker göndermeyi kararlaştırmıştır. Türkiye'nin Kore'deki katkılardan dolayı sonraki yıllarda NATO üyeleri, Türkiye ve Yunanistanın NATO'ya üye olmalarını istemiştir. 1952 yılına gelindiğinde ise Türkiye NATO'ya üye olmuştur.

Bu bilgiden harekette,

- Türkiye, Birleşmiş Milletlerin kurucu üyeleri arasında yer almıştır.
- Türkiye'nin askerî yardımî dış politikada olumlu gelişmelere neden olmuştur.
- Türkiye, siyasi ve askerî yalnızlıktan kurtulmuştur.

İfadelerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Kuzey Kore Komünist Birliklerinin Güney Kore'ye karşı geniş ölçekli harekât başlatması ile BM'ye üye devletlerden Güney Kore'ye askerî kuvvetler göndemesini istemiş, Türkiye de 4500 askerle Güney Kore'ye destek vermiştir. Türkiye bu hareketiyle NATO'ya üye olma hakkını elde etmiştir.

Türkiye'nin NATO'ya üye olması ile;

- ABD,
- İngiltere,
- Sovyet Rusya

Ülkelerinin hangileri ile sorun yaşaması beklenmez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

8. Türkiye, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra,
- ABD'den Truman Doktrini ve Marshall Planı dâhilinde ekonomik yardım almıştır.
  - 1949'da Avrupa Konseyi'ne üye olmuştur.
  - Kore Savaşı sonrasında, NATO'ya üye olmuştur.

Bu bilgilere göre Türkiye ile ilgili,

- Ekonomik bağımsızlığını tamamen kaybetmiştir.
- Ülke savunmasında önemli bir adım atmıştır.
- Yayılmacı bir politika izlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. "Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu" CHP içinde farklı görüşlerin ortaya çıkışmasına neden olmuştur. Parti içinde muhalif olan kişiler Dörtlü Takrir olarak bilinen önergeyi vermişler, İnönü de "Bunu parti içinde yapmasınlar. Çıksınlar, karşımıza geçsinler, teşkilatlarını kursunlar ve ayrı bir parti olarak mücadeleye girişsinler." demiştir.

Yukarıdaki gelişmelerin sonucunda kurulan parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk Muhafazakâr Partisi
 B) Güven Partisi
 C) Adalet Partisi
 D) Millî Kalkınma Partisi
 E) Demokrat Parti

10. ABD öncülüğünde kurulan NATO'ya karşı, SSCB de kendi güvenliğini kurma yolunda adımlar atmıştır.

Buna göre SSCB'nin;

- Balkan Pakti,
- Avrupa Konseyi,
- Varşova Pakti

Kuruluşlarının hangilerini hayatı geçirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından ABD ile SSCB arasında siyasi ve askerî rekabet artmıştır. SSCB'nin gündümünde komünist rejimin yayılmasını engellemek için ABD öncülüğünde NATO kurulmuş; Truman Doktrini ve Marshall Planı dâhilinde Avrupa'daki bazı ülkelere ekonomik yardım yapılmıştır. Öyle ki ABD Başkanı Truman, Marshall Planı ve NATO'yu "bir elmanın iki yarısı" olarak gördüğünü ifade etmiştir.

Bu ifadelere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Soğuk Savaş olarak adlandırılan dönemin daha çok ekonomik savaş şeklinde gerçekleştiği
 B) Avrupalı ülkelerin Sovyet tehdidi karşısında çoğunlukla SSCB'nin yanında yer aldığı
 C) Orta Doğu'daki yönetimlerin SSCB ve ABD'nin baskılırı arasında kaldığı
 D) SSCB ile hem ekonomik hem de askerî alanda mücadele etmenin gereklili olduğu
 E) Batı dünyasında, Sovyet yayılmacılığına karşı demokratik yönetimler kurulduğu

1. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından ABD ile SSCB arasında Soğuk Savaş Dönemi başlamıştır. Bu dönemde iki ülke arasında siyasi, askeri ve ekonomik rekabet yaşanmıştır. 1960'lı yıllarda ise Soğuk Savaş yerini, Yumuşama (Detant) Dönemi'ne bırakmıştır.

ABD ile SSCB arasında Yumuşama (Detant) Dönemi'nin başlamasında;

- I. Washington ile Moskova arasında doğrudan telefon hattının çekilmesi,
- II. Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Antlaşması'nın imzalanması,
- III. Stratejik silahların sınırlandırılması konusunda SALT I Antlaşması'nın imzalanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. SALT I (1972) ve SALT II (1979) (Strategic Arms Limitation Talks -Stratejik Silahları Azaltma Görüşmeleri) Antlaşmaları, nükleer silahların sınırlandırılması konusunda 1969'da Helsinki'de ABD-SSCB arasında gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda imzalanan antlaşmalara verilen isimdir.

Bu antlaşmaların imzalanmasıyla;

- I. Kitle imha silahlarının azaltılması,
- II. savaşların tamamen sona ermesi,
- III. diplomatik ilişkilere verilen önemin azalması

durumlarından hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Ege Denizi'ndeki bir kayalık yüzünden Türkiye ile Yunanistan arasında 1995'te ortaya çıkan ve iki ülkeyi savaşın eşiğine getiren gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kardak Krizi   B) Kita Sahanlığı
 C) FIR Hattı   D) Mübadele meselesi
 E) Kıbrıs sorunu

4. Kita sahanlığı, karanın deniz altında devam eden doğal uzantısıdır; hukuki olarak da karasularının ötesinde başlayıp belirli bir uzaklık ve derinliğe kadar giden deniz tabanı ve toprak altını ifade eder.

Buna göre, Türkiye'nin kita sahanlığı sorunu yaşadığı ülkenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Suriye   B) Gürcistan
 C) Bulgaristan   D) Mısır
 E) Yunanistan

5. Mısır devlet başkanı Abdünnâsır'ın, Süveyş Kanalı'nı millîleştirmesi ve 1881'den itibaren Mısır'da etkin olan İngiltere'nin ülkeden tamamen çekilmesini istemesi, İngiltere'nin tepki göstermesine neden olmuştur. Bu gelişmeler üzerine İsrail 1956'da, Mısır'ın Ürdün ve Suriye ile yaptığı askeri ittifakın kendisini tehdit ettiğini bahane ederek Mısır'a saldırmıştır. Ayrıca aynı yıl, İngiliz ve Fransız birlikleri de Süveyş Kanalı'nı işgal etmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılaz?

- A) Mısır, bağımsızlık yolunda önemli bir adım atmıştır.
 B) Süveyş Kanalı'nın millîleştirilmesi uluslararası bir sorun hâline gelmiştir.
 C) İsrail, Mısır politikasıyla yalnızlık siyasetini terk etmiştir.
 D) Süveyş Kanalı stratejik bir öneme sahiptir.
 E) Yeni bir Arap-İsrail Savaşı yaşanmıştır.

6. Kıbrıslı Rumların kurduğu "EOKA" adlı terör örgütünün amacı, İngilizlere ve Türklerle karşı şiddet kullanarak Ada'yi İngilizlerden ve Türklerden temizleyerek Rumlaştırmak ve daha sonra Kıbrıs'ı Yunanistan'a katmaktır. Ada'nın Yunanistan'a katılması düşüncesi Rumlar arasında XIX. yüzyıldan bu yana desteklenen bir siyasal fikirdi.

Kıbrıs Adası'ndaki Rumların sahip olduğu bu düşünce aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilmektedir?

- A) ENOSİS   B) TMT   C) OPEC
 D) OECD   E) TİKA

7. İsrail ile Arap devletleri arasında yaşanan sorunlar, Arap – İsrail savaşlarının yaşanmasına neden olmuştur.

Arap – İsrail savaşlarının yaşanmasına;

- Mısır'ın İsrail'e giden ve İsrail'den gelen gemilere Süveyş Kanalı'nı kapatması,
- İsrail'in genişleme siyaseti izlemesi,
- ABD ve Avrupalı devletlerin Orta Doğu'da çıkarları gereği İsrail'i desteklemesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. 1980 İran – Irak Savaşı'nın bazı nedenleri şöyledir:

- Saddam Hüseyin'in Basra Körfezi'ni işgal edip Arap dünyası liderliğini ele geçirmek istemesi
- Irak'ın, İran'ın Basra Körfezi'nde artan hâkimiyetine son verip İslam dünyasının gerçek lideri olduğunu göstermek istemesi
- Irak'ta, Şiiлерin desteklediği Dava Partisinin kapatılması

Bu bilgilere göre, İran – Irak Savaşı'nın çıkışmasında;

- yayılmacı politikalar izlenmesi,
- mezhep mücadelelerinin yaşanması,
- İslami kurallara dayalı bir devletin kurulmak istenmesi,

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. Kıbrıs Sorunu'nun ve Rumların Türklerle karşı saldırılarının artarak devam etmesi üzerine Türkiye, Kıbrıs'a askerî müdahale kararı almıştır. Fakat alınan bu karar, ABD Başkanı Johnson'ın 5 Haziran 1964 tarihli, "kesin uyarı" özellilikindeki mektubu nedeni ile hayatı geçirilememiştir.

Bu bilgiden hareketle,

- Kıbrıs Sorunu'nun devam etmesine yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- Kıbrıs uluslararası bir mesele hâline gelmiştir.
- Türkiye'ye baskı uygulanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

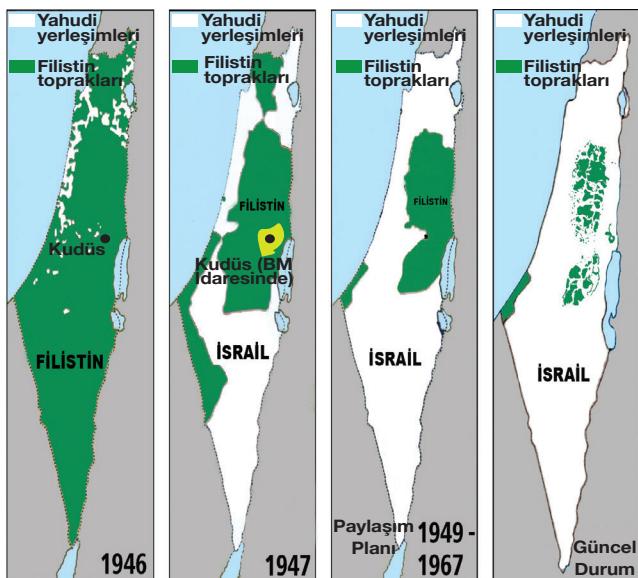
10. Agop Agopyan tarafından 1975'te kurulan Ermeni ASALA terör örgütü, Ermeni meselesinin dünya kamuoyuna duyurulmasına ve Ermeni toplumunda milliyetçi duyguların artmasına neden olan birçok faaliyette bulunmuştur. Bu faaliyetlerden biri de Türk diplomatlarına suikast düzenlemeleridir.

ASALA terör örgütünün bu faaliyetlerle;

- Türkiye'ye tazminat ödettirmek,
  - Büyük Ermenistan'ı kurmak,
  - Türkiye'ye soykırım iddiasını kabul ettirmek
- amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

11. Aşağıdaki görselde günümüzde de devam eden Filistin Sorunu'na ait haritalar gösterilmektedir.

Sadece bu haritaya bakarak,

- Filistinlilerin yaşam alanları daralmıştır.
- Filistin halkın göç etmesine yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- İsrail, sürekli genişleme politikası izlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Türkiye'de 27 Mayıs 1960 öncesinde iktidar ile muhalefet arasında sert çekişmeler olmuş ve ordu yönetime el koymuştur. Ordunun yönetimi ele geçirmesi ile parlamento dağıtılmış ve siyasi partilerin faaliyetlerine son verilmiştir. Ülkeyi 25 Ekim 1961'e kadar yöneten Orgeneral Cemal Gürsel liderliğindeki Millî Birlik Komitesi, kısa sürede ülke yönetimini yeniden sivilere bırakmak için Demokrat Partililerin yargılандığı Yassıada Mahkemelerinin sonuçlandırılması gerektiğini belirtmiştir.

Verilen bu bilgilere göre Türkiye ile ilgili;

- I. darbe gerçekleştirildiği,
  - II. askerî idarenin devamlı olmayacağı,
  - III. demokratik faaliyetlere ara verildiği
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. 1960 yılında yapılan darbe sonrasında 1961'de yeni bir anayasa kabul edilmiştir. Yeni anayasa ile askerî kanadın yürütme yetkisi de devam etmiştir.

Bu duruma;

- I. devlet şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki anayasa hükmünün değiştirilemez olması,
  - II. yeni bir anayasa yapılmasına imkân olması,
  - III. Millî Birlik Komitesi içinden seçilen üyelerin mecliste yer alması
- gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?**
- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Anavatan Partisi'nin programında yer alan "Devlet sana-yı ve ticarete ana prensip olarak girmemelidir." ifadesi;

- I. devletçi,
- II. liberal,
- III. sosyalist

sistemlerin hangilerinin ekonomide kullanılacağıının göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Türkiye'de 1971 Muhtarı ile Başbakan Süleyman Demirel başkanlığındaki Adalet Partisi hükümeti istifa etmiş ve o tarihten 1980 Askerî Darbesi'ne kadar on ayrı hükümet kurulmuştur. Hemen hemen her yıl ayrı bir hükümetin iktidar olduğu bu dönemde ülkede anarşî ve terör faaliyetleri yoğunlaşmış, 1980'lerin başlarında ülkede örtülü bir iç savaş yaşanmaya başlamıştır. Bütün bu gelişmeler sırasında 12 Eylül 1980 sabahı başlayan askerî müdahale ile Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Siyasi belirsizliğin yaşandığına
 B) Rejime yönelik tehditlerin tamamen sona erdiğine
 C) Ordunun siyasete müdahale ettiğine
 D) Sürekli kabine değişikliği yaşandığına
 E) Toplumsal huzursuzluğun arttığını

5. 1980'deki 12 Eylül Askerî Darbesi'nden sonra ilk genel seçimin 7 Kasım 1983 tarihinde yapılması yönünde kararlar alınmış, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) da seçime sadece Halkçı Parti (HP), Milliyetçi Demokrasi Partisi (MDP) ve Anavatan Partisi (ANAP) olmak üzere üç siyasi partinin katılabileceğini açıklamıştır. Bunun üzerine seçimler, belirlenen tarihten bir gün önce yapılmıştır.

Bu durum Türkiye'de;

- I. demokratik ortamın yeniden oluşturulması,
  - II. askerî vesayetin azalması yönünde çalışmalar yapılması,
  - III. demokrasinin tam anlamıyla uygulanamaması
- gelişmelerinden hangilerinin yaşandığının göstergesidir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Türkiye'de ordu, 1960'ta askerî darbe, 1971'de muhtara, 1980'de ise yine askerî darbe ile yönetimle müdahale etmiştir.

Yapılan bu müdahaleler hakkında,

- I. Demokrasinin gelişimine zarar vermiştir.
- II. Rejimin değiştirilmesini hedef almıştır.
- III. Türk Silahlı Kuvvetlerini siyasi alana çekerek, silahlı kuvvetlerin tarihi geleneğine ve işleyişine de zarar verilmiştir.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan 1974 Kıbrıs Krizi'nden sonra Yunanistan, Ege Adalarının kara sularını 12 mile çıkarmak istemiştir. Yunanistan'ın isteği gerçekleşirse Yunan millî hava sahası da 12 mil yüksekliğe ulaşacaktır. Türkiye ise bu iki durumu da kabul etmeyerek bunun bir savaş nedeni olacağını açıklamış ve Yunanistan bu isteğini günümüze kadar uygulayamamıştır.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Türkiye'nin egemenlik haklarının zedelendiği,
- II. Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunların tamamen sona erdiği,
- III. Yunan hükümetinin savaşı göze alamadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

4. Türkiye'de, 6 Kasım 1983 tarihinde yapılan genel seçimleri, Turgut Özal'ın genel başkanlığını yaptığı Anavatan Partisi %45 oy ile 211 milletvekili çıkararak kazanmıştır. Turgut Özal'ın partisi 1987 Genel Seçimlerini de kazanmış ve Turgut Özal 1989 yılında, askeri darbe ile yönetimi ele geçiren ve sonrasında cumhurbaşkanı olan Kenan Evren'den sonra Türkiye'nin 8. Cumhurbaşkanı olmuştur.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Anavatan Partisi'nin gücünü artırdığı,
- II. Turgut Özal'ın ilk sivil cumhurbaşkanı olduğu,
- III. Cumhurbaşkanının halk tarafından seçildiği

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

2. 1980 İran – Irak Savaşı'nda; Kuveyt, Suudi Arabistan, Ürdün, Mısır gibi ülkeler Irak'ı desteklerken Suriye ve Libya gibi ülkeler de İran'ı desteklemiştir. Fakat Arap ülkeleri yine de İran ve Irak'ın birbirlerine karşı kesin bir üstünlük elde etmelerini istememişlerdir.

İran ile Irak arasında yaşanan savaşta, diğer devletlerin, iki ülkenin de üstünlük elde etmesini istememelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İki devletin de birbirlerinden toprak almasını engelleyerek halifeliğin yeniden canlandırılmasını önlemek
 B) Orta Doğu'da kalıcı bir barış sağlamak
 C) Uluslararası barış gücünün İslam ülkelerine müdahale etmesini önlemek
 D) İki devletin savaştan zayıflayarak çıkışlarıyla bölgedeki güç dengesinin bozulmamasını sağlamak
 E) İsrail'in, Filistin'den çıkarılmasını sağlamak

3. Türkiye, 1974 yılında Kıbrıs Adası'ndaki Türkleri Rumların zulmünden korumak için askeri müdahalede bulunmuş fakat bazı ülkelerin tepkisiyle karşılaşmıştır. Kıbrıs Barış Harekâti olarak bilinen bu gelişme sonrasında Türkiye'ye silah ambargosu uygulayan ülke bile olmuştur.

Kıbrıs Barış Harekâti sonrasında Türkiye'ye ambargo uygulayan bu ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) SSCB   B) İtalya   C) ABD
 D) İran   E) Fransa

5. 1961 ve 1982 anayasaları, askeri darbe sonucunda hazırlanmış anayasalardır. Askerî kanadın bu anayasaları yürürlüğe koyma güçleri bulunmasına rağmen halkoyuna sunulukları görülmüştür.

Bu anayasaların halkoyuna sunulmasının;

- I. yeni durbelerin yapılmasını önleme,
- II. anayasanın meşruiyetini artırma,
- III. demokrasinin yerleşmesini sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) I ve III   E) II ve III

6. Birçok sorunun diplomatik yollardan çözülmesi ülkeler için daha avantajlı olmuştur. Kıtlesel imha gücü olan nükleer silahları azaltma girişimleri de bunlardan biridir.

Bu doğrultuda imzalanan;

- 1972'de SALT I
- 1979'da SALT II

antlaşmaları, aşağıdaki ülkelerin hangileri arasında yapılmıştır?

- A) SSCB – İngiltere
 B) İran – İsrail
 C) İsrail – İngiltere
 D) SSCB – ABD
 E) ABD – İran

7. Aşağıdaki görselde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulmasına dair 1983 tarihli gazete haberini yer almaktadır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kuruldu

KUTLU OLSUN

Gazetedede yer alan bu haber doğrultusunda;

- Kıbrıs Türklerinin bağımsız devlet yapılanmasına kavuştuğu,
  - adadaki sorunların tamamıyla sona erdiği,
  - Kıbrıs Adası'nın tümünde siyasi birliğin kurulduğu
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. 1950 Genel Seçimi ile iktidara gelen Demokrat Parti, 1954 ve 1957 seçimlerini de kazanarak iktidarı devam etmiştir. 1955 yılından itibaren ekonomik büyumenin durması ve Demokrat Parti iktidarının, halkın belli kesimlerine vermiş olduğu sözleri tutamamış olması, ülkede bunalımın hâkim olduğu bir ortamın oluşmasına neden olmuştur. Demokrat Parti hükümetinin bunalımı çözmek için almış olduğu önlemler de bazı çevreler tarafından Demokrat Parti'nin otoriterleşmeye başlaması olarak değerlendirilmiştir. Bu gelişmelerin sonucunda partinin kapatılması, Yassiada Mahkemeleri kararıyla Başbakan Adnan Menderes, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu, Maliye Bakanı Hasan Polatkan gibi isimlerin idamıyla sonuçlanan ve emir komuta zincirine göre hareket edilmeden gerçekleştirilen 27 Mayıs Askeri Darbesi ile Demokrat Parti iktidarı son bulmuştur.

Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Ordu içinde cunta yapılanması görülmüştür.
B) Antidemokratik yollarla yönetime el konulmuştur.
C) Hukuka aykırı bir şekilde iktidar değişikliği yaşanmıştır.
D) Demokrat Parti'nin yeniden kurulması yasaklanmıştır.
E) İktidar seçimle değil, kuvvet yoluyla el değiştirmiştir.

HİZMETLER

8. Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesini önlemek amacıyla ABD Başkanı Johnson 5 Haziran 1964'te Türkiye Başbakanı İsmet İnönü'ye mektup yazmıştır. İsmet İnönü de ABD Başkanı'na Kıbrıs Meselesi ile ilgili mektup yazmış ve mektupta, "Sizi en kesin ve açık bir surette temin etmek istem ki, eğer Türkiye bir gün Kıbrıs'a askerî müdahale zorunlulığında bırakılırsa, bu, tamamıyla milletlerarası anlaşmaların hükümlerine ve gayelerine uygun olarak yapılacaktır." ifadeleri yer almıştır.

Buna göre;

- Kıbrıs Meselesi'nde Türkiye'nin çıkarlarına aykırı görüşlerin olduğu,
  - Türkiye'nin meşru politikalar ve uygulamalar içinde olacağı,
  - Türkiye'nin Kıbrıs Meselesi'nde kararlı olduğu
- yargılardan hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. 1971 yılı başlarında ülkenin içinde bulunduğu sıkıntılı durum Türk Silahlı Kuvvetlerini de etkilemiş ve ülkede huzursuzluğa yol açmıştır. Bu yüzden 12 Mart günü Türk Silahlı Kuvvetleri adına Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç ve bütün kuvvet komutanları tarafından imzalanan bir muhtıra Cumhurbaşkanı'na, Senato ve Meclis Başkanlarına verilmiştir. Muhtıranın radyodan okunması ve halka duyurulmasından sonra Başbakan Süleyman Demirel başkanlığındaki Adalet Partisi hükümeti istifa etmiştir.

Bu bilgiden hareketle;

- Adalet Partisi'nin kendisini feshettiği,
- yürütmeye erkinin görevinden feragat ettiği,
- Türk Silahlı Kuvvetlerinde emir komuta zincirine uyulduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

1. Türkiye, en etkili finansal krizle 1994 yılında karşılaştı. Bu krizden kurtulmak için Tansu Çiller hükümeti, 5 Nisan Kararları olarak bilinen Ekonomik Önlemler Uygulama Planı'nı devreye koymak durumunda kaldı. 5 Nisan Kararlarının uygulanmasıyla Moody's, Türkiye'nin kredi notunu düşürmüştür fakat kamu borçlarında azalmalar görülmüşdür. Sonuç olarak 5 Nisan Kararları, yaşanabilecek ekonomik bir krizi yalnızca bir süreliğine ertelemiştir.

Buna göre 5 Nisan Kararlarıyla ilgili,

- I. Uluslararası alanda Türkiye'nin ekonomik itibarı zedelemiştir.
- II. Ekonomik sorunlara kökten bir çözüm getirilememiştir.
- III. Devlet borçlarının bir kısmı ödenmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. 19 Şubat 2001 tarihinde toplanan Millî Güvenlik Kurulu toplantısı sırasında Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile Başbakan Bülent Ecevit'in arasında tartışma yaşanmıştır. Ekonomik sıkıntılardan üstüne bir de siyasi bir kaos yaşanması, kısa süre içinde ülke ekonomisini ve toplumu kötü bir şekilde etkilemiştir. Bu kriz sonucunda Türkiye ekonomisi %9 daralmış, millî gelir 51 milyar dolar gerilemiş ve 1,5 milyon kişi işsiz kalmıştır. Ayrıca enflasyon %50'yi aşmış, özellikle bankaların çöküşüyle iyi eğitim görmüş bireyler işsiz kalmıştır. Bunun sonucunda kriz işsizliği oluşmuş ve yurt dışına "beyin göçü" başlamıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Halkın alım gücü düşmüştür.
- B) Dış göç yaşamasına yönelik gelişmeler yaşanmıştır.
- C) Türkiye'nin ekonomisi gerilemeye başlamıştır.
- D) Yabancı sermaye Türkiye'yi tamamen terk etmiştir.
- E) Devletin zirvesindeki sorunlar büyük sorunlara neden olmuştur.

2. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri 2018 yılında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından şu isimlere verilmiştir:

Tarih ve Sosyal Bilimler:	Prof. Dr. Mehmet İpşirli
Müzik:	Erol Sayan
Sinema:	Türker İnanoğlu
Sanat/Fotoğraf:	İzzet Keribar
Vefa Ödülü:	Mehmet Akif Ersoy

Verilen bu bilgilere göre;

- I. sanata ve bilime ayrılan bütçenin arttığı,
- II. bilimsel çalışmalarında artış gözleendiği,
- III. sanata ve sanatçıya verilen değerin arttığı

durumlardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

4. Türkiye'de, Doğru Yol Partisi (DYP) ile Refah Partisinin (RP) Refah-Yol koalisyon hükümeti olarak iktidar olduğu sırarda, ordu tarafından 4 Şubat 1997'de Ankara ili Sincan ilçesi merkezinden çok sayıda tank geçirilmiştir. 28 Şubat 1997 gününe gelindiğinde ise Refah-Yol hükümetine yönelik muhtıra niteliğinde bir Millî Güvenlik Kurulu toplantısı yapılmış ve saatlerce süren bu toplantı sonunda milletin iradesi ile yönetimeye gelmiş sivil iktidarıń yıkılması ve Refah Partisi'nin kapatılması süreci hızlanmıştır.

Türkiye'de yaşanan bu gelişmelerle ilgili olarak,

- I. Koalisyon hükümeti sistemine tamamen son verilmişdir.
- II. Ordu siyasetçilere gözdağı vermiştir.
- III. Millî iradeye müdahale edilmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. ABD'de 2007 yılı Ağustos ayında Mortgage Krizi ile konut piyasasında başlayan çöküntü, büyük bir ekonomik krize dönüşerek dalga dalga bütün dünyaya yayılmış ve bu durum tüm dünya ülkelerini etkilediği gibi Türkiye ekonomisini de olumsuz etkilemiştir. Bu krizle birlikte ülkede yatırımlar durma noktasına gelmiş, borsada sert düşüşler gerçekleşmiş ve yurt dışına yapılan ihracat miktarında azalmalar olmuştur. Fakat Türkiye uyguladığı istikrar planında bazı değişiklikler yaparak ekonomisinin diğer gelişimekte olan ülkelere kıyasla daha sağlam olduğunu kanıtlamış ve krizin etkilerini kısa sürede atlatmıştır.

Bu ifadelere göre;

- I. kriz sırasında Türkiye'nin önlemler aldığı,
- II. Türkiye'nin dış satımında artış beklentiği,
- III. küresel ölçekli krizin Türkiye'yi de etkilediği

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

7. Türkiye'de 1990'lı yıllara kadar üç askerî darbe yaşanmıştır. 1997 yılında ise 28 Şubat askerî müdahalesi, 2007 yılında 27 Nisan E-Muhtıra'sı, 15 Temmuz 2016'da ise askerî darbe girişimi yaşanmıştır.

Bu bilgilerden hareketle,

- I. Demokrasiye karşı müdahaleler görülmüştür.
- II. Yasama ve yürütme yetkilerinin birbirinden ayrılması istenmiştir.
- III. Millî iradeye yönelik tehditler yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

8. 15 Temmuz 2016larındaki darbe girişimi sırasında, dönemin Başbakanı Binali Yıldırım; "Bu girişime izin verilmeyecektir. Bunu yapanlar en ağır bedeli ödeyeceklerdir. Askerin içerisinde bir grubun kalkışması söz konusudur." demiştir.

Başbakan Binali Yıldırım'ın bu sözleri doğrultusunda;

- I. ordunun tamamının darbe girişimi içinde olmadığı,
- II. darbeye karşı direnileceği,
- III. darbenin emir komuta zinciri içinde yapılmadığı

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

6. Genelkurmay Başkanlığı'nın genel ağ sitesinde 27 Nisan 2007'de, hükümete karşı "E-Muhtıra" olarak adlandırılan bir bildiri yayımlanmıştır. Hükümet de askerî muhtıraya karşı bir bildiri yayımlayarak Genelkurmay Başkanlığı'nın, Başbakanlık makamına bağlı olduğu ve Genelkurmay Başkanlığı'nın herhangi bir konuda hükümete karşı bir ifade kullanmasının demokratik bir hukuk devletinde düşünülemez olduğu vurgulanmıştır.

Buna göre Türkiye ile ilgili;

- I. askerî kanat ile siyasi iktidar arasında gerilim yaşandığı,
- II. ekonomik krizin çıktıgı,
- III. toplumun bütününe E-Muhtıra'ya karşı çıktıgı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. 2000'li yıllarda

- Galatasaray'ın Avrupa'da şampiyonluklar elde etmesi,
- Türkiye'nin Eurovision şarkыrasında birincilik elde etmesi,
- Türk Millî Takımı'nın Dünya Kupası'nda üçüncülük elde etmesi

gibi gelişmeler yaşanmıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. Türkiye'nin yurt dışında daha çok tanınması,
- II. ülke harcamalarının artması,
- III. toplumsal birlikteliğin artması

durumlarından hangilerine etki ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

1. SSCB, 1985 yılında iktidara gelen Mihail Gorbaçov ile ülke sorunlarını çözmek için, tekrar yapılanma anlamına gelen “perestroyka” ve şeffaflık anlamına gelen “glasnost” adı verilen bir takım reform hareketlerine girişmiştir. Fakat Baltık ülkeleri olarak bilinen Letonya, Litvanya ve Estonia SSCB'den ayrılarak bağımsızlıklarına kavuşmuştur.

Bu bilgilere göre SSCB ile ilgili,

- I. Dağılmaktan kurtulamamıştır.
- II. Kendini yenileme siyaseti izlemiştir.
- III. Soğuk Savaş Dönemi'ni sona erdirmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

2. Bir tarih öğretmeni ders sırasında, “1991 yılında SSCB'nin dağılması ile birlikte Türkiye, dış politikada yeni fırsatlarla karşı karşıya kalmıştır.” demiştir.

Öğretmenin böyle bir söz söylemesinde;

- I. Türkiye'nin Avrasya'da etkili bir siyaset izlemesine yönelik gelişme yaşanması,
- II. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olma imkânı elde etmesi,
- III. Kafkasya ve Orta Asya'da Türk devletlerinin bağımsızlık elde etmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve III   E) I, II ve III

3. İran-Irak Savaşı'nın sona ermesinden iki yıl sonra yani 2 Ağustos 1990'da Saddam Hüseyin, Kuveyt'in tarihsel olarak Irak'ın bir eyaleti olduğunu ve Kuveyt'in Irak petrollerinden kaçak olarak istifade ettiğini belirterek Kuveyt'i işgal etmiştir.

Bu bilgilerden yola çıkarak Saddam Hüseyin ile ilgili,

- I. Emperyalist bir politika izlemiştir.
- II. Kuveyt'i vatanın bir parçası olarak görmüştür.
- III. Arap Baharı'nı başlatmıştır.

yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

4. Türk dünyasının UNESCO'su olan TÜRKSOY, 1993 yılında kurulmuş ve kurulduğu günden itibaren Türk halklarının gönlü birlikteğini ve kardeşliğini güçlendirmek için faaliyetler yürütmüştür. 2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsü ise yurt dışında kurduğu merkezlerde yabancılara Türkçe öğretimi çalışmaları yapmakta ve Türkiye'nin tanıtımı amacıyla kültür-sanat faaliyetleri yürütmektedir.

Buna göre TÜRKSOY ve Yunus Emre Enstitüsü sayesinde;

- I. Türk kültürünün yayılması,
- II. Türkler arasında koordinasyon sağlanması,
- III. Türk dilinin yaygınlaşması

gelismelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

5. Arap Baharı ile ilgili yapılan bir röportajda Mısırlı aktivist Haitham Samy şunları söylemiştir: “Mısır'da alarm veren hukuk sistemi var. Herkes bundan şikayetçi. Polisin adil olmayan birçok yetkisi var. İnsanların evine izinsiz girebiliyorlar. Sadece şüphelenme bahanesiyle sokaktaki insanları tutuklayabiliyorlar. Herkesin de internette konuştuğu buları. Bu adaletsiz sisteme bir ‘dur’ demek gerekiyordu. Bizim istediğimiz ‘değişim’ idi.”

Haitham Samy'e ait bu sözlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mısır'da yeni bir düzen arayışı içinde olan grupların olduğuna
- B) Mısır yönetiminin uygulamalarına karşı sosyal medyada tepkilerin dile getirildiğine
- C) Mısır'daki muhalif düşüncelere mensup kişiler üzerinde baskı kurulduğuna
- D) Mısır'da yaşanan gösterilerin birçok Arap ülkesine yayılmış olduğuna
- E) Mısır'daki yönetimin kişisel özgürlükleri kısıtlı hâle getirdiğine

6. Arap Baharı, 2010'da Tunuslu seyyar satıcı Muhammed Buazizi'nin eylemi ile başlayan özgürlük, ekonomik fırsat eşitliği, rejim değişikliği ve yolsuzluğu bitirme gibi farklı talepleri içeren; ayaklanmaların, devrimlerin, kitle gösterilerinin, iç savaşların bütününe verilen bir adlandırmadır. Aralık 2011 yılı boyunca da Orta Doğu'nun diğer ülkelerine yayılmıştır.

Arap Baharı adı altında yapılan mücadeleler sonucunda Hüsnü Mübarek ve Kaddafi yönetimlerinin sona erdiği ülkeler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mısır – Libya
- B) Suriye – Ürdün
- C) Irak – Cezayir
- D) Libya – Ürdün
- E) Cezayir – Mısır

7. Aşağıdaki fotoğraf, Türkiye'deki Suriyeli mülteciler için yaptırılan bir kampa aittir.

Fotoğraf incelendiğinde;

- I. Türkiye'nin Suriye iç savaşına müdahale ettiği,
  - II. Suriye'deki Arap Baharı gösterilerinin başarıya ulaşmak üzere olduğu,
  - III. mülteciler için sağlıklı koşulların oluşturulduğu
- yorumlarından hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Yugoslavya'nın dağılma sürecinde Sırplar, Batı Sırp Cumhuriyeti'ni ilan ederek istedikleri bölgeleri ele geçirmek için Müslüman Boşnaklara karşı saldırlılar başlamışlardır. 1992'de Müslüman Boşnaklara karşı etnik temizlik yapmak amacıyla Sırp ağırlıklı federal ordunun, Sırp milislerin ve daha sonra da Hırvat milislerin saldıruları üzerine Bosna-Hersek harabeye dönmüştür.

Verilen bu bilgilere göre;

- I. Balkanların hiçbir yerinde siyasi birliğin bulunmadığı,
  - II. Bosna-Hersek'teki Müslüman nüfusun yok edilmek istediği,
  - III. Boşnaklara yönelik soykırım girişimlerinin olduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılamaz?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

9. SSCB'nin dağılmasıyla birçok devlet bağımsızlığını ilan etmiştir.

SSCB'nin dağılmasıyla birlikte bağımsızlık elde eden aşağıdakilerden hangisi, Türk devleti değildir?

- A) Kazakistan
- B) Özbekistan
- C) Tacikistan
- D) Kırgızistan
- E) Azerbaycan

10. El-Kaide terör örgütü ABD'de bulunan ve Dünya Ticaret Merkezi olarak adlandırılan İkiz Kulelere 2001 yılında saldırı düzenlemiştir, ABD de buna bağlı olarak harekât kararı almıştır.

11 Eylül 2001 terör saldırısının ardından ABD'nin, yapılan terör saldırısının sorumlusu olduğunu ileri sürek hava harekâti düzenlediği ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İran
- B) Mısır
- C) Suriye
- D) Irak
- E) Afganistan

1. Türkiye; uzun yıllardır terörle mücadele etmektedir. Bu kapsamında gerek ülke içinde gerek ülke dışında terörle karşı operasyonlar düzenlenmektedir. Ülke içinde gerçekleştirilen terör saldıruları karşısında yeri geldiğinde Olağanüstü Hâl uygulamasına gidilmekte ve terörle mücadele yasaları çıkarılmaktadır. Ayrıca terörle mücadelede halkın bilinçlenmesine de büyük önem verilmektedir.

Sadece bu bilgilere göre Türkiye'nin terörle mücadele ederken hangi alanlarda önlemler aldığı söylenenemez?

- A) Askerî   B) Hukuki   C) Sosyal
D) Siyasi   E) Ekonomik

2. Türkiye'de yaşanan 2001 Ekonomik Krizi sonucunda faizler ve enflasyon ciddi bir şekilde yükselmiştir. Piyasada faaliyet gösteren pek çok şirket ise krizi aşamayarak batmış ve bu durum ülkede milyonlarca kişinin işsiz kalmasına neden olmuştur. Ekonomide yaşanan darboğaz nedeniyle de esnaflar kepenk kapatarak protestolar gerçekleştirmeye başlamışlardır.

Buna göre Türkiye'de aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıktığı söylenenemez?

- A) Toplumsal sorunların
B) Ticarette aksaklılıklar yaşanmasının
C) Siyasi istikrarın sağlanması
D) İnsanların alım gücünün düşmesinin
E) Günlük yaşamın olumsuz etkilenmesinin

3. Sırplar, gerçekleştirmiş oldukları soykırım sonucunda toplu mezarların bulunmaması için cesetleri metallerle birlikte derine gömmüşlerdir. Uydu resimlerinde, manyetik değişkenlik taramasının yapılamaması için mezarların içine metal parçaları bırakın Sırplar cesetlerin toprağı beslemesini hesaba katmamışlardır. Toplu mezarların üzerinde çakan Artemis çiçeği ve çiçeklerden beslenen Mavi Kelebekleri izleyen uzmanlar, 300'den fazla toplu mezara rastlamışlar ve 20 bin kişinin cesedine ulaşmışlardır.

Bu durumun yaşandığı ve Sırpların soykırım uyguladığı bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suriye
B) Filistin
C) Dağlık Karabağ
D) Doğu Türkistan
E) Bosna – Hersek

4. Gazi Yaşargil, 1999'da Geleneksel Sinir Cerrahları Kongresinde "Yüzyılın Sinir Cerrahi" seçilmiştir. Dünyaca ünlü Neurosurgery adlı bilim dergisi tarafından "Yüzyılın Adamı" seçilen Türk beyin cerrahı Prof. Gazi Yaşargil'in adı 2002 yılında da bir bilim kursusuna verilmiştir. Aziz Sancar ise 2007 yılında, DNA onarımı yapan enzimleri ayırtmayı başarmıştır. DNA onarımı hem kanserin önlenmesi için hem de tedavisi için önemli bir projedir. Bu önemli çalışmalar Nobel komitesinin de gözünden kaçmamış ve 2015 Nobel Kimya Ödülü Aziz Sancar'a verilmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

- I. Türk bilim insanların dünyaca tanındığı,
II. Dünya Sağlık Örgütü'nün Türkiye'deki çalışmaları desteklediği,
III. Türkiye'de kültür birliği sağlandığı
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

5. Doğru Yol Partisi ile Refah Partisi tarafından kurulan ve Refah-Yol Hükümeti olarak anılan koalisyon hükümetine karşı; ordu, medya ve iş çevreleri birlikte hareket ederek hükümetin kurulduğu daha ilk aylarda, hükümeti demokratik olmayan bir tutumla devirmeye çalışmışlardır. Sonuç olarak 28 Şubat 1997 günü Refah-Yol Hükümetine yönelik muhtıra niteliğinde bir MGK toplantısı yapılmıştır. Toplantı sonucu açıklanan kararlarla başlayan süreçte, Erbakan istifa etmiştir ve 54. Türkiye Hükümeti dağılmıştır. Bu olay siyasi tarihimize post-modern darbe olarak geçmiştir.

Buna göre 28 Şubat Darbesi'nin post-modern darbe olarak geçmesinde;

- I. silahlı kuvvetlerin hükümeti görevden zorla almaması,
II. farklı çevrelerin darbeye destek vermesi,
III. koalisyon hükümetine karşı yapılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. 11 Eylül 2001'de El-Kaide terör örgütü, ABD'nin New York şehrindeki Dünya Ticaret Merkezine ve ABD Savunma Bakanlığına terör saldırısı düzenlemiştir. Yaklaşık üç bin kişinin hayatını kaybettiği bu saldırılardan ardından Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 12 Eylül 2001'de toplanarak konuyu ele almıştır. Güvenlik Konseyi gerek aynı gün almış olduğu, gerekse de 28 Eylül 2011'de aldığı kararlarla doğal meşru müdafaa hakkına atıfta bulunarak terörizmin uluslararası barış ve güvenliği tehdit ettiği ve her türlü terörizmle mücadele etmek için gerekli tüm tedbirleri almaya hazır olduğunu belirtmiştir. Saldırıları savaş eylemi olarak nitelenen ABD Başkanı Bush'un, terörizmle mücadele için iş birliği çağrılarına NATO ve Avrupa Birliği de olumlu yanıt vermiştir.

Bu bilgilerden harekete;

- I. uluslararası alanda terörle mücadele edileceği,
- II. ABD'nin dünya barışını tehdit ettiği,
- III. terörün küresel bir sorun olarak görüldüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

8. 1995 yılının Temmuz ayında Yugoslavya İç Savaşı sırasında Sırplar, "Krivaya 95 Harekâti" ile Bosna-Hersek'e ait olan Srebrenitsa'yı işgal etmişlerdir. Sırp ordusunun büyük bir katliama giriştiği işgal sırasında Birleşmiş Milletler Srebrenitsa'yı güvenli bölge ilan etmiştir. Fakat bölgede bulunan Hollanda Barış Gücü ve Birleşmiş Milletler katliamı önleyememiş, Srebrenitsa Olayı büyük bir soykırım olarak tarihe geçmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bosnalılara yönelik kitlesel saldırılar yapıldığına
- B) Hollanda'nın Bosna-Hersek ile ittifak hâlinde olduğunu
- C) Balkan topraklarında asayiş ve güvenlik sorunlarının yaşandığına
- D) Hollanda Barış Gücü'nün katliama engel olamadığına
- E) Birleşmiş Milletlerin etkinlik gösteremediğine

TYT TARİH

7. Türkiye, Yunanistan ile birlikte Avrupa Birliği'ne üye olmak için 1959'da başvurmuştur. Türkiye ile Yunanistan'ın aynı dönemde başvuruda bulunmasına rağmen Türkiye hâlâ adaylık statüsünde tutulmaktadırken Türkiye'den ekonomik güç ve nüfus bakımından geride olan Yunanistan ve Güney Kıbrıs kesimi Avrupa Birliği'ne üye olarak kabul edilmiştir.

Buna göre Avrupa Birliği ile ilgili,

- I. Ekonomik gücü zamanla azalmıştır.
- II. Üyelik için gerekli ölçütler her ülke için eşit olmamıştır.
- III. Yanlı bir politika takip etmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

9. ABD ve Birleşik Krallık önderliğinde Çok Uluslu Koalisyon Güçleri, 11 Eylül terör saldırıları sonrasında Irak'ın teröre destek verdiği, Saddam'ın kitle imha silahlarına sahip olduğunu ve BM gözlemcileri ile iş birliği yapmayarak BM kararlarını uygulamadığını öne süren 20 Mart 2003'te, Irak'a askerî müdahalede bulunmuştur. ABD kamuoyuna müdahalenin amacını, "Saddam'ın kitle imha silahlarını yok etmek, Irak'ı silahsızlandırmak, Orta Doğu'ya demokrasiyi getirmek ve Irak halkını özgürleştirmek" şeklinde duyurmuştur.

Bu bilgilerden harekete;

- I. Irak'ta demokratik gelişmelerin yaşanmaya başladığı,
- II. Arap Baharı'nın Irak topraklarında da görüldüğü,
- III. ABD'nin gerçekleştirdiği harekâti meşru göstermeye çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) II ve III   E) I, II ve III

20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

- 2019 AYT-SOS-1**
1. Birinci Dünya Savaşı sırasında, 1915-1917 yılları arasında Osmanlı topraklarının savaş sonunda paylaşılmasına yönelik gizli antlaşmalar yapılmıştır.

Aşağıdaki devletlerden hangisi, bu gizli antlaşmaların taraflarından biri değildir?

- A) İngiltere   B) Fransa   C) Rusya
D) İtalya   E) Yunanistan

- 2019 AYT-SOS-2**
2. 1914-1918 yılları arasında İttifak Devletleri tarafından Birinci Dünya Savaşı'na katılan Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Alman subaylar, Osmanlı ordusunda görev almışlardır.
B) Osmanlı ordusu Irak'ta bir İngiliz birliğini esir almıştır.
C) Kafkas Cephesi'nde Ruslarla mücadele edilmiştir.
D) Savaş başlığında padişah VI. Mehmet Vahdettin'dir.
E) Osmanlı Devleti kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırmıştır.

- 2020 AYT-SOS-1**
3. Mustafa Kemal Paşa, Birinci Dünya Savaşı başlığında aşağıdakilerden hangisini yapmaktadır?
- A) Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı
B) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
C) Sofya Ataşemiliterliği
D) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı
E) Anafartalar Grup Komutanlığı

- 2021 AYT-SOS-1**
4. Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının ardından Mustafa Kemal Paşa, 6 Kasım 1918 tarihinde İstanbul'a Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'ya gönderdiği telgrafında "Orduları terhis edecek ve İngilizlerin her dediğine boyun eğecek olsak ihtirasların önüne geçmeye imkân olmayacağı." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Paşa;

- I. Mütareke şartlarının uygulanmaması,
II. Wilson İlkeleri'nin reddedilmesi,
III. teslimiyetçi politikalardan vazgeçilmesi

taleplerinden hangilerini dile getirmiştir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 2023 AYT-SOS-1**
5. Çanakkale Cephesi'ni denizden geçmeye çalışan İtilaf donanmasının 18 Mart 1915'te büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalması üzerine, İtilaf Devletleri aşağıdakilerden hangisini uygulamaya koymuştur?
- A) Gizli antlaşmaları dünya kamuoyuna açıklamayı
B) ABD'nin savaşa girmesini teşvik etmemeyi
C) Gelibolu Yarımadası'na asker çıkarmayı
D) Rusya'daki Bolşevik Devrimi'ni desteklemeyi
E) Kanal Cephesi'nin açılmasını hızlandırmayı

- 2023 AYT-SOS-2**
6. Mustafa Kemal'in "Minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı." diyerek tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Efendi'nin etkisinden söz ettiği ve Namık Kemal ile Tevfik Fikret'in eserlerini okuyarak vatan ve hürriyet fikirlerini geliştirdiği okul aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Harbiye
B) Manastır Askerî İdadisi
C) Harp Akademisi
D) Şemsi Efendi Mektebi
E) Selanik Askerî Rüştiyesi

4. BÖLÜM

Millî Mücadele

- 2019 TYT**
7. Son Osmanlı Mebusan Meclisinden gelen üyelerden ve yeni seçilmiş mebuslardan oluşan Birinci TBMM, bir taraftan kurtuluş mücadelesi verirken diğer taraftan da bağımsız bir devletin temellerini atmıştır. Bu meclisteki vekiller farklı zümrelere ait, farklı meslek ve düşüncelere sahipti. Hükümet üyelerini seçen Meclis; yasama, yürütme ve yargı yetkisini de kullanmaktadır.

Buna göre Birinci TBMM ile ilgili olarak aşağıdaki yargılarından hangisine varılamaz?

- A) İnkılap çalışmalarına öncelik verdiğine
- B) Olağanüstü koşullarda toplantılarına
- C) Kuvvetler birliği ilkesini benimsediğine
- D) Meclis hükümeti sisteminin uygulandığına
- E) Toplumdaki çeşitliliği yansıtmasına

- 2019 AYT-SOS-1**
8. 7 Şubat 1920 tarihinde Urfa Kuvayimillîyesi tarafından, Fransız işgal kuvvetleri komutanlığına; 24 saat içinde şehrin boşaltılmasına, aksi hâlde Wilson Prensipleri çerçevesinde silahlı mücadeleye girişileceğine ve savaştan doğacak bütün kayıplardan Fransızların sorumlu tutulacağına dair bir nota verilmiştir.

Bu notada Wilson Prensipleri'ne atıfta bulunulmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransız işgal hareketine karşı Amerikan yardımını sağlamak
- B) Bölgedeki İngiliz-Fransız anlaşmazlığını körüklemek
- C) Direniş hareketinin uluslararası meşruiyetini vurgulamak
- D) Fransız işgalini yavaşlatmak için zaman kazanmak
- E) Kuvayimillîye birliklerinden düzenli orduya geçmek

- 2019 AYT-SOS-1**
9. Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın 7-8 Ağustos 1921'de yayınladığı Tekâlif-i Millîye Emirleri'nde Türk ordusunun hangi alandaki ihtiyacından bahsedilmemiştir?

- A) Motorlu taşıt
- B) Silah ve cephe
- C) Kılık kıyafet
- D) İnsan gücü
- E) Haberleşme aracı

- 2019 AYT-SOS-2**
10. Millî Mücadele Dönemi'nde, Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak amacıyla faaliyet gösteren cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makabi
- B) Mavri Mira
- C) Taşnak
- D) Pontus Rum
- E) Hınçak

- 2019 AYT-SOS-2**
11. Aşağıdakilerden hangisi, İngiltere'nin Doğu Akdeniz politikasının Fransa tarafından eskisi kadar desteklenmediğini gösteren bir gelişmedir?

- A) Amiral Bristol Raporu'nun hazırlanması
- B) Ankara İtilafnamesi'nin imzalanması
- C) Fransa'nın Çukurova'da Ermenilerle iş birliği yapması
- D) İstanbul'un resmen işgal edilmesi
- E) Milne Hattı'nın sınır olarak düzenlenmesi

- 2020 TYT**
12. Mondros Mütarekesi sonrasında işgaller karşısında toplumda başlayan tepkinin bir sonucu olarak 19 Mayıs 1919'da yaklaşık 75 bin kişinin katıldığı Fatih Mitingi ve 23 Mayıs 1919'da yaklaşık 200 bin kişinin katıldığı Sultanahmet Mitingi yapıldı.

Bu bilgi ve dönemin koşulları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ulusal bilincin giderek arttığına
- B) İzmir'in işgalinin tepkiyle karşılandığına
- C) Mütareke hükümlerinin uygulandığına
- D) Amasya Genelgesi'nin etkili olduğunu
- E) İstanbul halkın duyarlılık gösterdiğine

- 2020 TYT**
13. İngiltere'nin eski Başbakanı Lloyd George; "Türkler, İngiltere'nin dört savaş yılı içinde aldığı her şeyi geri aldılar. Bu, İngiltere'nin dış siyasetinde silinmez bir lekederdir." demiştir.

İngiltere Başbakanı bu ifadeyi aşağıdakilerden hangisiyle ilgili kullanmıştır?

- A) Londra Konferansı
- B) Paris Barış Konferansı
- C) Lozan Antlaşması
- D) Ankara Antlaşması
- E) Moskova Antlaşması

TEST 128

4. BÖLÜM

- 14.** Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu'daki millî hareketin, halkın desteğini almak amacıyla gerçekleştirdiği faaliyetlerden biri değildir?

- A) Hâkimiyet-i Millî gazetesinin çıkarılması
- B) Anadolu Ajansının faaliyete geçmesi
- C) Sivas Kongresi'nin toplanması
- D) İşgalleri protesto için mitingler düzenlenmesi
- E) Kuvayı İnzibatiyenin oluşturulması

- 15.** Millî Mücadele yıllarında 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, "Antlaşma şartı olarak Ankara'nın istediği gibi 2 bin tüfek, 3 batarya, 12 dağ topu, 40 makineli tüfek aldım. Doğu Cephesi'nin ilkarmağını olarak Batı Cephesi'ne ulaştırılmak üzere yola çıkardım." ifadelerini kullanmıştır.

Kazım Karabekir Paşa'nın bahsettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara
- B) Gümürc
- C) Kars
- D) Moskova
- E) Brest-Litowsk

- 16.** Mustafa Kemal Paşa, 19 Kasım 1918 tarihinde Vakit gazetesine verdiği demeçte; "Millet ve memleketimizin pek muhtaç olduğu sulhü kararlaştıracak hükûmetin, Meclisi Mebusanımıza dayanması kati bir zorunluluktur." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu demeciyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Saltanat Şûrası'nın toplanmasını
- B) Hükûmetin imzalayacağı antlaşmanın her durumda desteklenmesini
- C) Hükûmetin antlaşma için meclisten yetki alması gerektiğini
- D) Antlaşmanın Wilson İlkeleri'ne göre düzenlenmesini
- E) Âyan Meclisinin daha aktif bir politika izlemesini

- 17.** Aşağıdaki haberlerden hangisinin, Hâkimiyet-i Millî gazetesinde yer alması beklenemez?

- A) Bugün kutlu bir gün, Büyük Millet Meclisi açıldı!
- B) Rauf Bey dün Mondros Mütarekesi'ni imzaladı.
- C) Yüregimiz yanıyor, İstanbul İtilaf Devletleri tarafından işgal edildi!
- D) Yunan kuvvetleri İnönü önlerinde geri püskürdü!
- E) Sevr Antlaşması, Büyük Millet Meclisinde reddedildi.

2020 AYT-SOS-1

2020 AYT-SOS-1

2020 AYT-SOS-2

2020 AYT-SOS-2

- 18.** Bir tarih öğretmeni, Batı Cephesi'ndeki savaşları anlatırken şu bilgiyi vermiştir: "Yunanların harekete geçtiği sırada TBMM Hükûmeti bir yandan Pontus çetelerinin saldıruları diğer yandan Koçgiri Aşireti'nin isyanı ile uğraşmak zorundaydı."

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birinci İnönü
- B) İkinci İnönü
- C) Eskişehir-Kütahya
- D) Gediz
- E) Sakarya

- 19.** Mustafa Kemal, 1920 yılında TBMM'de yapmış olduğu bir konuşmada: "*Efendiler! Dalgılı, düzensiz ve komutasız bazıavaşlardan sonra bildiginiz üzere Gediz'de yenildik.*" ifadesini kullanmıştır.

Mustafa Kemal'in bu sözü, TBMM'nin aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmesinde etkili olmuştur?

- A) İstanbul Hükûmetinin yaptığı işlemlerin geçersiz sayılması
- B) İstiklal Mahkemelerinin kurulmasıyla ilgili kanunun çıkarılması
- C) İtilaf Devletleri ile yapılacak barış görüşmelerine heyet gönderilmesi
- D) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Kuvayımilliye'den düzenli orduya geçilmesinin sağlanması

HİZMETLERİMİZ

- 20.** Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 7. maddesi, "Dinî hükümler yerine getirilmesi, yasaların konulması, değiştirilmesi, kaldırılması, antlaşma ve barış yapılması, savaş kararı verilmesi gibi temel haklar Büyük Millet Meclisine aittir." seklindedir.

Bu bilgiler doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Laik bir yapıda olduğuna
- B) Yeni bir devlet teşkilatı oluşturduğuna
- C) Geçici olarak toplantıına
- D) Kabine sistemini uyguladığına
- E) Güçler ayrılığı ilkesini benimsediğine

4. BÖLÜM

- 2021 AYT-SOS-1**
21. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele yıllarında Karadeniz bölgesindeki asayişsizliği önleyip TBMM'nin otoritesini sağlamak amacıyla kurulmuştur?

- A) Kuvay-ı Seyyare   B) Kuvay-ı İnzibatiye
 C) Merkez Ordusu   D) Yeşil Ordu
 E) Teşkilat-ı Mahsusa

- 2021 AYT-SOS-1**
22. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Zaferi'nin ardından İtilaf Devletleri'nin kendi çıkışları doğrultusunda fikir ayrılıkları yaşayarak almış oldukları kararlar sonrasında ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

- A) Ankara Antlaşması'nın imzalanması
 B) Güneybatı Anadolu'daki işgalin sona ermesi
 C) Malta'daki Türk esirlerin serbest bırakılması
 D) Yunan ordusunun Afyon'da savunma hattı kurması
 E) Kars Antlaşması'nın imzalanması

- 2021 AYT-SOS-2**
23. I. Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum.
 II. Hattı müdafaa yoktur, sathi müdafaa vardır. O satır bütün vatandır.
 III. Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!
 IV. Geldikleri gibi giderler.

Mustafa Kemal Atatürk'ün birtakım olaylar ve gelişmeler karşısında söylemiş olduğu bu sözlerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - IV - II - III   B) I - IV - III - II
 C) II - III - IV - I   D) IV - II - I - III
 E) IV - I - III - II

- 2021 AYT-SOS-2**
24. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde faaliyet gösteren Temsil Heyeti'nin özelliklerinden biridir?

- A) İstanbul Hükümeti'nin isteğiyle kurulmuştur.
 B) TBMM ile uyum içerisinde çalışmıştır.
 C) Başkanlığını Kazım Karabekir Paşa yapmıştır.
 D) Erzurum Kongresi'nde oluşturulmuştur.
 E) İstanbul'un resmen işgali üzerine dağıtılmıştır.

- 2022 TYT**
25. Sivas Kongresi'nde Mustafa Kemal Paşa başkanlığında ülkenin tamamını temsil etmek üzere Heyet-i Temsiliye oluşturulmuştur. TBMM'nin açılmasına kadar varlığını sürdürten Heyet-i Temsiliye, bir yürütme organı gibi çalışmıştır.

- Aşağıdakilerden hangisi, Heyet-i Temsiliye'nin yürütme organı olarak yaptığı çalışmalarından biridir?
- A) Millî cemiyetlerin birleştirilmesi
 B) İstiklâl Mahkemelerinin kurulması
 C) Ali Fuat Paşa'nın Kuvayı Millîye birliklerine komutan atanması
 D) İrade-i Millîye gazetesinin yayımlanması
 E) Amerikan manda ve himayesinin kesin bir dille reddedilmesi

26. Sivas Kongresi'nde alınan,

- I. Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı ve Osmanlı Devleti dağılması hâlinde millet, birlikte müdafaa ve mukavemet edecektir.
 II. Millî Meclisin derhal toplanması ve hükümet icraatının meclisin denetimine konulması için çalışılacaktır.
 III. Hristiyan unsurlara siyasi hâkimiyetimizi ve içtimaî muvazenemizi bozucu imtiyazlar verilemez.

2022 AYT-SOS-1

kararlarından hangileri Anadolu hareketini halka mal etmeye yönelikdir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
 D) II ve III   E) I, II ve III

- 2022 AYT-SOS-1**
27. Rumların Doğu Karadeniz'de Pontus devleti kurmaya yönelik faaliyetleri, Türklerin silahlanarak savunmaya geçmelerine neden olmuştur. Bu gelişmelerin Avrupa basınına Türklerin Rumları katlettiği şeklinde yansımışi üzerine İngiliz Hükümeti, Osmanlı Devleti'ni uyarmıştır. Bu olayları araştırmak ve sorunları çözmek amacıyla Mustafa Kemal Paşa IX. Ordu Mufettişi olarak bölgeye gönderilmiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkler, Rumlara karşı kendilerini korumak amacıyla silahlanmışlardır.
 B) Mustafa Kemal Paşa, Doğu Karadeniz'de süküneti sağlamakla görevlendirilmiştir.
 C) Rumlar, Doğu Karadeniz'de bir devlet kurmak için faaliyet göstermişlerdir.
 D) Mustafa Kemal Paşa, İstanbul Hükümetinin beklenileri doğrultusunda görev yapmıştır.
 E) Avrupa basını, Anadolu'da cereyan eden olayları tek taraflı olarak aktarmıştır.

TEST 128

4. BÖLÜM

28. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele yıllarında Fransa'nın İngiltere ile görüş ayrılığına düştüğünü göstermektedir?

- A) Ankara Antlaşması'nın imzalanması
- B) Sevr Antlaşması'nın imzalanması
- C) San Remo Görüşmeleri'nin yapılması
- D) Malta sürgünlerinin serbest bırakılması
- E) İstanbul'un resmen işgal edilmesi

29. 16 Mart 1921 tarihinde TBMM Hükümeti ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Moskova Antlaşması'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sovyet Rusya'nın Anadolu'ya asker göndemesi kabul edilmiştir.
- B) Sovyet Rusya'nın Misakımillî'yi tanımıştır.
- C) Sakarya zaferi sonrasında görüşmeler sonucunda imzalanmıştır.
- D) Antlaşma sonrasında Ali Fuat Paşa Moskova'ya elçi olarak gönderilmiştir.
- E) TBMM Hükümeti adına antlaşmayı Rauf Bey imzalamıştır.

30. Mustafa Kemal Paşa Başkomutan sıfatıyla "Hattı müdafaa yoktur, sathi müdafaa vardır. O satılık bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanyila sulanmadıkça terk olunamaz." şeklindeki ifadeyi aşağıdaki savaşlardan hangisinde kullanmıştır?

- A) Büyük Taarruz
- B) Sakarya
- C) Kütahya - Eskişehir
- D) Birinci İnönü
- E) İkinci İnönü

2022 AYT-SOS-1

2022 AYT-SOS-2

2022 AYT-SOS-2

31. 1921 Anayasası'nın bazı maddeleri aşağıda verilmiştir:

- Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir. Yönetimi şekli, halkın mukadderatını bizzat ve fillî olarak yönetmesi ilkesine dayanır.
- Yürütme kudreti ve yasama yetkisi, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisinde belirir ve toplanır.
- Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur ve hükümeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti" adını taşır.

Bu maddelere göre 1921 Anayasası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cumhuriyet rejimine geçişte önemli bir aşamadır.
- B) Güçler ayrılığını esas almaktadır.
- C) İstanbul Hükümetini yok saymaktadır.
- D) Meclis Hükümeti sistemini öngörmektedir.
- E) Ulusal egemenlik kavramına dayanmaktadır.

HİZMETLERİMİZ

32. Mustafa Kemal Paşa 21 Mayıs 1919'da XV. Kolordu Kumandanı Kâzım Karabekir'e gönderdiği bir telgrafta "Genel durumun almakta olduğu acıklı şekilde pek elemlî ve üzgünüm. Millet ve memlekete borçlu olduğumuz en son vicdanî görevi yakından ortak çalışmayla en iyi şekilde yerine getirmek mümkün olacağım kanaati ile bu son memuriyeti kabul ettim." demiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mustafa Kemal Paşa telgrafı çektiği sırada IX. Ordu Mütfettişliği görevini yürütmektedir.
- B) Telgraf Amasya Genelgesi kararlarını açıklamak için çekilmiştir.
- C) Mustafa Kemal Paşa, işgallere karşı mücadele sorumluluğu taşımaktadır.
- D) Telgrafın çekildiği tarihte İzmir, Yunan ordusunun işgalî altındadır.
- E) Mustafa Kemal Paşa Anadolu'daki direniş için iş birliği yapılacağı konusunda umutludur.

2022 AYT-SOS-2

2023 TYT

4. BÖLÜM

33. **İsmet Paşa'nın Lozan Konferansı'nda "Ben buraya Mondros'tan değil, Mudanya'dan geldim." sözünü kullanmasının nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?**

- A) İstanbul Hükümetinin talimatlarına bağlı kalacağını belirtmek
- B) Kendisinin görevde henüz atanmış olduğunu ifade etmek
- C) Sovyet Rusya'ya karşı denge politikası uygulamak
- D) Savaş kazanmış bir devletin temsilcisi olduğunu vurgulamak
- E) İtilaf Devletlerine karşı Yunanistan'ı kendi yanına çekmek

34. **Millî Mücadele'nin başlarında 22 Haziran 1919'da yayımlanan Amasya Genelgesi'nde yer alan "Osmanlı Hükümeti, üzerine aldığı sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir." ifadesinin kullanılmasında aşağıdaki gelişmelerin hangisi etkili olmuştur?**

- A) Mondros Mütarekesi sonrasında işgallerin başlaması
- B) Mustafa Kemal Paşa'nın görevinden azledilmesi
- C) Sevr Antlaşması'nın imzalanması
- D) Kuvay-ı İnzibatiyeyen kurulması
- E) Felah-ı Vatan Grubunun oluşturulması

35. **TBMM'nin; "Türkler barışa yanaşmıyorlar, savaşı uzatıyorlar." şeklindeki propagandayı önlemek, haklı davasını ve Misakimilli'yi dünya kamuoyuna duyurmak amacıyla Birinci İnönü Savaşı sonrasında attığı adım aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Anadolu ve Rumeli'deki millî cemiyetleri tek çatı altında toplaması
- B) Ankara'da *Hâkimiyet-i Millîye* adıyla bir gazete yayımıaması
- C) İtilaf Devletlerinin düzenlediği Londra Konferansı'na katılması
- D) İşgalleri protesto eden gösteri ve mitingler düzenlemesi
- E) İstanbul Hükümeti ile resmî haberleşmeyi kesmesi

2023 AYT-SOS-1

2023 TYT

36. **Yıldırım Ordularının kaldırılmasıyla 13 Kasım 1918'de İstanbul'a dönen Mustafa Kemal Paşa, aynı gün İtilaf Devletleri donanmasına ait gemilerin İstanbul Boğazı'na demir atması üzerine Yaveri Cevat Abbas Bey'e "Geldikleri gibi giderler." demiştir.**

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözünün gerçekleştiğini gösteren gelişmelerden biri değildir?

- A) Yunan ordusunun Batı Anadolu'dan çekilmek zorunda bırakılması
- B) İtilaf Devletleri kuvvetlerinin İstanbul ve Boğazları boşaltması
- C) Ankara Antlaşması sonrasında Fransa'nın Çukurova'dan çekilmesi
- D) Güneybatı Anadolu'daki İtalyan kuvvetlerinin işgalinin son bulması
- E) Rusya'nın Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne geri vermesi

TYT TARİH

2023 AYT-SOS-1

37. **Amasya Genelgesi'nde yer alan "Bütün illerin her sancağından, halkın güvenini kazanmış üç temsilcinin hemen yola çıkarılması gerekmektedir. Her olasılığa karşı bu durum millî bir sırla gibi tutulmalı ve temsilciler gerekli görülen yerlerde kimliklerini gizleyerek gelmelidir." ifadeleri aşağıdakilerden hangisi için kullanılmıştır?**

- A) Osmanlı Mebusan Meclisinde yer alacak mebuslar
- B) Sultanahmet mitingine katılacak sivil ve askerî görevliler
- C) Sivas'ta toplanacak kongreye gönderilecek delegeler
- D) Merkez Ordusu'nda görev yapacak komutanlar
- E) Saltanat Şurasında seçilecek yerel yöneticiler

2023 AYT-SOS-2

TEST 128

4. BÖLÜM

- 38.** Millî Mücadele yıllarında Birinci ve İkinci İnönü Muharebelerinde kazanılan zaferlerle ortaya çıkan iyimser hava, Kütahya-Eskişehir Muharebesi sonucu yerini kismî bir karamsarlığa bırakmıştır. Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildiği bu dönemde Yunan ordusu yeni bir saldırısı hazırlığına girişmiştir.

Yunan saldırısına karşı Türk tarafının hazırlıklar yaptığı bu sırada, aşağıdakilerden hangisi gündeme gelmiştir?

- A) Ali Fuat Paşa'nın Moskova'ya elçi olarak atanması
- B) Ankara Müftüsü Rıfat (Börekçi) Efendi'den mücadele için fetva alınması
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ankara'dan Kayseri'ye taşınması
- D) İsmet Paşa'nın Batı Cephesi Komutanlığı'na getirilmesi
- E) Kuvayimilliye'nin yerine düzenli ordunun kurulması

- 39.** 18 Eylül 1922'de Anadolu'nun düşman işgalinden tümyle temizlenmesi sonrasında Mustafa Kemal Paşa'nın teklifiyle Fevzi (Çakmak) Paşa'ya üstün hizmetlerinden dolayı "mareşallik" rütbesi verilmiştir.
- Fevzi (Çakmak) Paşa'ya bu rütbe aşağıdaki hizmetlerinin hangisi üzerine verilmiştir?**
- A) İstanbul'un işgal edilmesi üzerine TBMM'ye katılması
  - B) Birinci Dünya Savaşı sırasında önemli görevler üstlenmesi
  - C) Bir süre Millî Savunma Bakanlığı görevini yürütmüş olması
  - D) Başkomutan Meydan Muharebesi'nin kazanılmasında rol oynaması
  - E) Osmanlı Hükümetindeki görevinden istifa etmesi

2023 AYT-SOS-2

2019 TYT

HİZMETLERİ

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

- 40.** Atatürk, "Bize milliyetçi derler, fakat biz öyle bir milliyetçiyiz ki, bizimle iş birliği eden bütün milletlere hürmet ve riayet ederiz. Bizim milliyetçiliğimiz bencil ve mağrurane milliyetçilik değildir." demiştir.

Buna göre Atatürk milliyetçiliği,

- I. Başka milletlerin düşmanlığına dayanmaz.
- II. İnsan ve millet onuruna değer verir.
- III. Türk milletini üstün tutar.

yargılarından hangilerini bünyesinde barındırır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

- 41.** Cumhuriyet'in ilanından sonra demokratik sistemin temelini oluşturan egemenliğin bütün vatandaşlar tarafından eşit olarak kullanımını sağlamak adına atılan adımlardan biri de çok partili hayatı geçiş denemeleridir.

Bu bilgiden hareketle birbirini tamamlayan ilkeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletçilik - Laiklik
- B) Laiklik - Milliyetçilik
- C) İnkılapçılık - Halkçılık
- D) Halkçılık - Cumhuriyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik - Devletçilik

- 42.** 1930 yılında çıkarılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'yla vatandaşlara; kolera, veba, çiçek, kızamık, kuduz, sıtma gibi hastalıkları yerel yönetimlere bildirme mecburiyeti getirilmiş ve devlet tarafından karşılanması suretiyle bu gibi hastalıkların tedavisinin parasız yapılması için kararlar alınmıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koruyucu sağlık hizmetleri konusuna önem verildiği
- B) Salgın hastalıklarla mücadelede halktan katkı beklendiği
- C) Bütçeden halk sağlığı adına pay ayrıldığı
- D) Nüfus artışının kontrol altına alınmasının hedeflendiği
- E) Sosyal devlet anlayışına uygun hareket edildiği

2019 AYT-SOS-2

4. BÖLÜM

- 2020 AYT-SOS-1**
43. Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924'te Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletinin kaldırılarak yerine Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetinin kurulmasının sonuçlarından biridir?

- A) Kuvvetler birliği ilkesinin hayatı geçirilmesi
- B) Azınlıklara askerlikle ilgili muafiyet getirilmesi
- C) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- D) Ordunun gündelik siyaset dışında tutulması
- E) Zorunlu askerlik uygulamasına geçilmesi

- 2020 AYT-SOS-2**
44. Atatürk İlkeleri, Atatürkçü düşünce sisteminin esaslarını belirlemek ve hayatı geçirmek için oluşturulmuştur. Türk İnkılabı ise Atatürk İlkeleri'nin uygulamaya dönüşmüş şeklidir.

Buna göre, aşağıdaki ilke ve inkılap eşleştirilemelerinden hangisi yanlışdır?

- A) Cumhuriyetçilik - Saltanatın kaldırılması
- B) Halkçılık - Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- C) Milliyetçilik - Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- D) Laiklik - Tekke, zaviye ve turbelerin kapatılması
- E) Devletçilik - Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması

- 2021 AYT-SOS-1**
45. Aşağıdakilerden hangisinin, 1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılmasına giden süreçte etkili olduğu söylenemez?

- A) TBMM'de Ankara'nın resmen başkent olarak kabul edilmesi
- B) 1921 Anayasası'nda egemenliğin millete ait olduğuna dair hükmün bulunması
- C) Osmanlı Hükümetinin Lozan Konferansı'na katılmak için çalışmalar yapması
- D) TBMM'nin üzerinde hiçbir gücün bulunmadığına dair karar alınması
- E) Osmanlı Hükümetinin Anadolu'da kazanılan zaferde sahip çıkmaya çalışması

- 2021 AYT-SOS-2**
46. Türkiye'de ekonomiyle ilgili yapılan aşağıdaki yasal düzenlemelerden hangisi, Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilmemiştir?

- A) Yol Mükellefiyeti Kanunu   B) Teşvik-i Sanayi Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu   D) Millî Korunma Kanunu
- E) Türk Ticaret Kanunu

- 2021 AYT-SOS-2**
47. Türk kadınının 1930'da belediye, 1933'te muhtarlık ve 1934'te milletvekili seçimlerine katılma hakkı kazanması;

- I. Cumhuriyetçilik,
- II. Devletçilik,
- III. İnkılapçılık

İlkelerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

- 2022 TYT**
48. Mustafa Kemal Paşa, 1 Mart 1922 tarihinde TBMM'de yaptığı konuşmada, "Hükümetin en verimli ve en önemli görevi millî eğitim işidir. Bu işte başarı sağlayabilmek için milletimizin durumuna, sosyal ve hayatı ihtiyaçlarına, çevrenin şartlarına ve yüzyılın gereklerine uygun bir program izlenmelidir." demiştir.

Mustafa Kemal'in bu ifadesinden eğitimin;

- I. milliyetçilik ilkesini barındırması,
- II. toplumun ihtiyaçlarını karşılaması,
- III. çağdaş değerler üzerine inşa edilmesi

durumlarından hangilerini taşıması gerektiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya

- 2022 AYT-SOS-1**
49. İngiltere ve Fransa ile 1939 yılında Karşılıklı Yardım Antlaşması imzalayan Türkiye, aşağıdaki devletlerin hangisiyle silahlı bir çatışmaya girmeme konusunda antlaşmada yer almamasını sağlamıştır?

- A) Sovyetler Birliği   B) Almanya
- C) İran   D) İtalya
- E) Yunanistan

- 2022 AYT-SOS-2**
50. Aşağıdakilerden hangisi savaşa filen girilmemesine rağmen İkinci Dünya Savaşı'nın Türk ekonomisini olumsuz etkilemesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Yaklaşık bir milyon kişinin silahaltına alınması
- B) Yeni sanayi işletmelerinin açılmasının ertelenmesi
- C) Uluslararası ticaretin yavaşlaması
- D) Tarımsal üretimin azalması
- E) Yabancı devletlerin ambargo uygulaması

CEVAP ANAHTARI

Test-1	1.A 2.E 3.C 4.E 5.E 6.C 7.D 8.D 9.E 10.C 11.E
Test-2	1.E 2.B 3.A 4.C 5.C 6.D 7.C 8.E 9.E 10.C 11.B
Test-3	1.C 2.C 3.B 4.A 5.D 6.A 7.C 8.D 9.D 10.D 11.E 12.C
Test-4	1.E 2.C 3.C 4.A 5.C 6.B 7.A 8.A 9.D
Test-5	1.E 2.B 3.E 4.D 5.C 6.E 7.D 8.C 9.D 10.C 11.A
Test-6	1.A 2.E 3.D 4.C 5.E 6.D 7.A 8.B 9.D 10.C 11.C
Test-7	1.D 2.C 3.C 4.B 5.A 6.D 7.B 8.A 9.B 10.C 11.E 12.D
Test-8	1.C 2.D 3.D 4.E 5.A 6.A 7.E 8.A 9.D 10.D 11.B 12.B 13.C
Test-9	1.B 2.C 3.E 4.C 5.E 6.A 7.A 8.E 9.E 10.A 11.B 12.B
Test-10	1.E 2.C 3.B 4.E 5.D 6.D 7.B 8.C 9.C 10.B 11.A
Test-11	1.A 2.C 3.D 4.E 5.E 6.A 7.E 8.B 9.C 10.C
Test-12	1.C 2.E 3.B 4.D 5.D 6.B 7.D 8.C 9.C 10.A
Test-13	1.E 2.B 3.D 4.A 5.B 6.A 7.B 8.C 9.B 10.E 11.D 12.C
Test-14	1.A 2.B 3.D 4.A 5.B 6.E 7.D 8.E 9.C 10.D 11.E 12.C
Test-15	1.A 2.B 3.C 4.A 5.E 6.C 7.D 8.B 9.E 10.E
Test-16	1.B 2.D 3.D 4.A 5.B 6.C 7.D 8.B 9.E 10.C 11.E
Test-17	1.A 2.E 3.D 4.E 5.D 6.B 7.C 8.E 9.C 10.C 11.D 12.C
Test-18	1.D 2.B 3.B 4.D 5.C 6.D 7.E 8.A 9.B 10.C 11.D 12.B 13.D
Test-19	1.E 2.C 3.B 4.E 5.C 6.D 7.E 8.B 9.B 10.C
Test-20	1.D 2.C 3.E 4.D 5.A 6.D 7.E 8.D 9.D 10.A
Test-21	1.C 2.E 3.E 4.D 5.E 6.B 7.C 8.D 9.D 10.B
Test-22	1.B 2.E 3.C 4.D 5.D 6.A 7.E 8.D 9.E 10.B 11.A
Test-23	1.C 2.D 3.E 4.E 5.D 6.A 7.D 8.C 9.C 10.E 11.B 12.D
Test-24	1.B 2.B 3.A 4.C 5.A 6.A 7.D 8.B 9.E 10.B 11.A
Test-25	1.D 2.D 3.E 4.E 5.A 6.E 7.A 8.E 9.E 10.B
Test-26	1.C 2.E 3.D 4.C 5.C 6.D 7.B 8.E 9.E 10.A
Test-27	1.E 2.C 3.A 4.B 5.D 6.B 7.E 8.E 9.E 10.C 11.B 12.C
Test-28	1.D 2.E 3.C 4.B 5.B 6.E 7.D 8.E 9.D 10.A 11.E 12.B
Test-29	1.A 2.C 3.B 4.E 5.C 6.E 7.D 8.B 9.C 10.B 11.E 12.C
Test-30	1.A 2.A 3.A 4.E 5.E 6.D 7.D 8.B 9.B 10.E 11.D 12.C 13.D 14.E 15.C 16.E 17.E 18.C 19.D 20.C 21.A 22.A 23.E 24.B 25.A 26.C 27.A 28.A 29.C 30.A 31.C 32.A 33.E 34.E 35.D 36.E 37.C 38.A 39.C
Test-31	1.E 2.C 3.B 4.C 5.B 6.A 7.E 8.C 9.E 10.A 11.E 12.A
Test-32	1.E 2.C 3.E 4.C 5.B 6.C 7.B 8.E 9.D 10.C 11.E

Test-33	1.D 2.B 3.D 4.E 5.E 6.D 7.A 8.B 9.E 10.B 11.C
Test-34	1.C 2.D 3.B 4.D 5.E 6.C 7.D 8.C 9.C 10.E 11.A
Test-35	1.C 2.D 3.C 4.A 5.C 6.C 7.B 8.B 9.E 10.A 11.E
Test-36	1.D 2.E 3.E 4.E 5.C 6.A 7.E 8.C 9.B 10.A 11.D
Test-37	1.C 2.C 3.C 4.D 5.C 6.E 7.B 8.A 9.E 10.E 11.E
Test-38	1.B 2.D 3.C 4.B 5.E 6.D 7.C 8.D 9.B 10.C 11.C 12.D
Test-39	1.C 2.D 3.E 4.D 5.E 6.D 7.D 8.E 9.A 10.E
Test-40	1.E 2.C 3.A 4.B 5.B 6.E 7.E 8.E 9.D 10.D 11.B
Test-41	1.C 2.C 3.D 4.A 5.D 6.E 7.E 8.D 9.E 10.D 11.E 12.C
Test-42	1.B 2.C 3.E 4.C 5.D 6.E 7.D 8.D 9.D 10.B 11.E 12.E
Test-43	1.E 2.B 3.C 4.D 5.D 6.C 7.E 8.C 9.A 10.D
Test-44	1.D 2.C 3.A 4.E 5.A 6.C 7.C 8.E 9.B 10.D
Test-45	1.E 2.D 3.E 4.D 5.A 6.E 7.A 8.D 9.B 10.C
Test-46	1.D 2.A 3.D 4.E 5.C 6.E 7.D 8.C 9.E 10.D 11.B
Test-47	1.C 2.C 3.A 4.D 5.E 6.E 7.C 8.B 9.E
Test-48	1.A 2.C 3.D 4.D 5.B 6.C 7.E 8.E 9.E 10.D 11.C
Test-49	1.D 2.A 3.E 4.A 5.E 6.C 7.D 8.A 9.C 10.C 11.B
Test-50	1.B 2.C 3.A 4.C 5.C 6.D 7.B 8.E 9.C 10.E 11.E 12.D
Test-51	1.E 2.E 3.D 4.B 5.B 6.C 7.A 8.D 9.E 10.E 11.D 12.A
Test-52	1.D 2.D 3.A 4.C 5.B 6.B 7.E 8.E 9.C 10.B
Test-53	1.A 2.B 3.B 4.D 5.E 6.A 7.D 8.C 9.B 10.C
Test-54	1.E 2.E 3.D 4.D 5.D 6.C 7.A 8.E 9.A 10.C 11.D 12.E 13.D 14.A 15.B 16.D 17.B 18.A 19.E 20.A 21.C 22.C 23.B
Test-55	1.E 2.A 3.A 4.C 5.C 6.D 7.B 8.B 9.E 10.D
Test-56	1.B 2.D 3.C 4.E 5.E 6.E 7.B 8.A 9.C 10.C 11.E
Test-57	1.E 2.D 3.D 4.A 5.C 6.E 7.C 8.A 9.B 10.C 11.B
Test-58	1.C 2.A 3.E 4.B 5.C 6.E 7.D 8.C 9.C 10.B 11.A
Test-59	1.B 2.B 3.D 4.E 5.A 6.C 7.C 8.A 9.D 10.D 11.C
Test-60	1.C 2.E 3.B 4.D 5.E 6.D 7.C 8.E 9.E 10.C 11.D
Test-61	1.C 2.E 3.C 4.B 5.E 6.E 7.B 8.C 9.D 10.D
Test-62	1.D 2.B 3.D 4.B 5.B 6.D 7.E 8.D 9.B 10.E
Test-63	1.C 2.E 3.D 4.E 5.E 6.A 7.E 8.C 9.D 10.B 11.C
Test-64	1.E 2.D 3.A 4.E 5.E 6.A 7.D 8.C 9.E 10.D 11.C
Test-65	1.E 2.C 3.E 4.C 5.D 6.D 7.E 8.B 9.A 10.C 11.E

CEVAP ANAHTARI

Test-66	1.C 2.E 3.D 4.E 5.C 6.B 7.A 8.E 9.E 10.D
Test-67	1.E 2.C 3.C 4.C 5.D 6.B 7.B 8.E 9.E 10.B 11.E
Test-68	1.D 2.E 3.B 4.C 5.E 6.A 7.B 8.A 9.C 10.C
Test-69	1.B 2.E 3.E 4.D 5.C 6.D 7.E 8.C 9.E 10.E 11.A
Test-70	1.D 2.D 3.D 4.C 5.C 6.E 7.A 8.E 9.C 10.B 11.B 12.E
Test-71	1.D 2.E 3.C 4.C 5.D 6.A 7.C 8.E 9.C 10.D 11.C
Test-72	1.E 2.E 3.C 4.E 5.D 6.E 7.A 8.E 9.C 10.A
Test-73	1.D 2.C 3.C 4.B 5.D 6.D 7.A 8.B 9.E 10.E
Test-74	1.E 2.E 3.E 4.C 5.B 6.E 7.C 8.D 9.C 10.A 11.E
Test-75	1.A 2.E 3.D 4.D 5.C 6.E 7.C 8.E 9.B 10.E
Test-76	1.A 2.C 3.B 4.E 5.E 6.D 7.E 8.C 9.C 10.B 11.C
Test-77	1.E 2.E 3.A 4.D 5.E 6.B 7.C 8.D 9.B 10.C 11.D 12.C
Test-78	1.D 2.D 3.E 4.D 5.D 6.E 7.A 8.C 9.B 10.C
Test-79	1.C 2.D 3.E 4.C 5.B 6.D 7.C 8.E 9.C 10.A 11.D 12.C
Test-80	1.E 2.E 3.B 4.B 5.C 6.D 7.D 8.A 9.B 10.C 11.D 12.E
Test-81	1.B 2.E 3.D 4.E 5.E 6.C 7.B 8.B 9.E 10.A 11.A 12.A
Test-82	1.E 2.E 3.C 4.B 5.B 6.E 7.E 8.A 9.D 10.D 11.D 12.C
Test-83	1.D 2.C 3.C 4.E 5.D 6.B 7.E 8.D 9.A 10.C 11.D
Test-84	1.A 2.C 3.A 4.C 5.D 6.E 7.E 8.B 9.E 10.B 11.D 12.A 13.A 14.A 15.A 16.A 17.E
Test-85	1.C 2.D 3.E 4.B 5.B 6.C 7.C 8.B 9.A 10.E
Test-86	1.C 2.D 3.D 4.A 5.D 6.D 7.E 8.E 9.B 10.B
Test-87	1.C 2.B 3.C 4.E 5.D 6.A 7.A 8.C 9.A 10.C
Test-88	1.C 2.E 3.D 4.A 5.D 6.E 7.E 8.B 9.C 10.B 11.E
Test-89	1.D 2.C 3.E 4.B 5.E 6.C 7.E 8.D 9.C
Test-90	1.A 2.C 3.A 4.C 5.E 6.D 7.B 8.B 9.A 10.B
Test-91	1.C 2.E 3.B 4.E 5.A 6.B 7.A 8.C 9.C 10.E 11.C 12.D
Test-92	1.C 2.D 3.B 4.E 5.C 6.C 7.C 8.B 9.B 10.C 11.B
Test-93	1.D 2.C 3.C 4.B 5.A 6.C 7.A 8.C 9.B
Test-94	1.D 2.E 3.D 4.C 5.C 6.B 7.E 8.D 9.B 10.C
Test-95	1.B 2.B 3.D 4.B 5.A 6.B 7.D 8.C 9.E 10.A
Test-96	1.B 2.A 3.B 4.E 5.E 6.C 7.B 8.E 9.D 10.E 11.A 12.E
Test-97	1.C 2.A 3.C 4.B 5.A 6.E 7.A 8.D 9.A 10.E
Test-98	1.B 2.E 3.E 4.A 5.C 6.E 7.E 8.D 9.C 10.A

Test-99	1.B 2.C 3.E 4.B 5.E 6.B 7.D 8.C 9.E 10.C 11.A
Test-100	1.C 2.D 3.B 4.E 5.D 6.C 7.E 8.E 9.D 10.C 11.D
Test-101	1.E 2.E 3.C 4.E 5.B 6.B 7.D 8.A 9.D 10.C 11.D
Test-102	1.E 2.D 3.B 4.E 5.C 6.B 7.E 8.A 9.A 10.D 11.E 12.D
Test-103	1.E 2.B 3.E 4.D 5.D 6.B 7.A 8.E 9.D 10.C 11.D
Test-104	1.C 2.D 3.A 4.D 5.A 6.E 7.C 8.B 9.E 10.B
Test-105	1.E 2.C 3.E 4.B 5.D 6.D 7.A 8.E 9.E 10.D
Test-106	1.A 2.C 3.E 4.C 5.B 6.B 7.C 8.D 9.D 10.E 11.E
Test-107	1.B 2.D 3.D 4.B 5.E 6.D 7.D 8.E 9.C 10.C 11.E 12.A
Test-108	1.C 2.E 3.E 4.A 5.E 6.E 7.C 8.C 9.A 10.B 11.D 12.C
Test-109	1.C 2.A 3.D 4.C 5.D 6.B 7.E 8.E 9.B 10.E 11.B
Test-110	1.E 2.D 3.D 4.C 5.C 6.D 7.A 8.B 9.C 10.A 11.E 12.D 13.B
Test-111	1.C 2.D 3.E 4.C 5.E 6.D 7.D 8.A 9.E 10.E
Test-112	1.D 2.C 3.E 4.E 5.D 6.C 7.B 8.E 9.A
Test-113	1.C 2.D 3.B 4.A 5.C 6.E 7.E 8.C 9.E 10.C
Test-114	1.B 2.C 3.D 4.D 5.C 6.D 7.D 8.B 9.C 10.E
Test-115	1.C 2.D 3.C 4.C 5.A 6.B 7.A 8.A 9.E
Test-116	1.D 2.E 3.C 4.C 5.D 6.B 7.E 8.E 9.D 10.B 11.C
Test-117	1.C 2.E 3.D 4.C 5.A 6.D 7.D 8.C 9.A 10.C
Test-118	1.B 2.C 3.C 4.E 5.C 6.D 7.B 8.D 9.C 10.D
Test-119	1.A 2.B 3.E 4.C 5.B 6.C 7.B 8.C 9.E 10.C
Test-120	1.C 2.E 3.D 4.B 5.C 6.D 7.E 8.D 9.E 10.E
Test-121	1.D 2.C 3.E 4.B 5.D 6.D 7.C 8.B 9.E 10.B 11.D
Test-122	1.E 2.A 3.A 4.E 5.C 6.A 7.E 8.C 9.E 10.E 11.E
Test-123	1.E 2.C 3.B 4.B 5.E 6.C 7.D 8.C 9.E 10.C
Test-124	1.B 2.D 3.C 4.A 5.A 6.D 7.A 8.E 9.D 10.D
Test-125	1.E 2.C 3.D 4.D 5.C 6.A 7.C 8.E 9.C
Test-126	1.C 2.D 3.C 4.E 5.D 6.A 7.C 8.A 9.C 10.E
Test-127	1.E 2.C 3.E 4.A 5.A 6.D 7.D 8.B 9.C
Test-128	1.E 2.D 3.C 4.C 5.C 6.B 7.A 8.C 9.E 10.B 11.B 12.D 13.C 14.E 15.B 16.C 17.B 18.B 19.E 20.B 21.C 22.E 23.A 24.D 25.C 26.E 27.D 28.A 29.B 30.B 31.B 32.B 33.D 34.A 35.C 36.E 37.C 38.C 39.D 40.C 41.D 42.D 43.D 44.C 45.A 46.D 47.C 48.E 49.A 50.E

